

กทปส

รายงานฉบับสมบูรณ์

โครงการขอรับการส่งเสริมและสนับสนุนจากเงินกองทุนวิจัยและพัฒนากิจการ
กระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม เพื่อประโยชน์สาธารณะ

โครงการหลักสูตรการเรียนรู้เรื่องการเข้าถึงหรือรับรู้และใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสาร
ผ่านกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ สำหรับผู้พิการด้านได้ยินหรือสื่อความหมาย

Modular Learning Units Access/Aware/Utilise Media Deaf audiences

National Telecommunication and Broadcasting

ผู้รับผิดชอบโครงการ นายวัชรินทร์ ซาลี

สิ้นสุดโครงการ เดือนมกราคม ๒๕๖๗

กองทุนวิจัยและพัฒนากิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม เพื่อประโยชน์สาธารณะ (สำนักงาน กสทช.)

รายงานฉบับสมบูรณ์

โครงการขอรับการส่งเสริมและสนับสนุนจากเงินกองทุนวิจัยและพัฒนากิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์
และกิจการโทรคมนาคม เพื่อประโยชน์สาธารณะ

โครงการหลักสูตรการเรียนรู้เรื่องการเข้าถึงหรือรับรู้และใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสาร
ผ่านกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ สำหรับผู้พิการด้านได้ยินหรือสื่อความหมาย

Modular Learning Units Access/Aware/Utilise Media Deaf audiences
National Telecommunication and Broadcasting

ประจำปี ๒๕๖๕ สัญญารับทุนเลขที่ B๖๔-๒-(๒)-๐๐๔

หัวหน้าโครงการ นายวัชรินทร์ ชาลี

คณะกรรมการโครงการ

๑. ผู้อำนวยการสำนักบริหารเรื่องร้องเรียนและคุ้มครองผู้บริโภค ในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์	ที่ปรึกษา
๒. นายวัชรินทร์ ชาลี	ประธานคณะกรรมการ
๓. ผศ.ดร.ประกายกาวิล ศรีจินดา	กรรมการ
๔. ผศ.สุปราณี วัฒนสิน	กรรมการ
๕. ผศ.ชินอรส ถิ่นวิไลสกุล	กรรมการ
๖. ผศ.ดร.พ.ต.อ.ไกรวุฒิ วัฒนสิน	กรรมการ
๗. ผศ.นารินทร์ ปานบุญ	กรรมการ
๘. ผู้อำนวยการองค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะ แห่งประเทศไทยหรือผู้แทน	กรรมการ
๙. นางสาวสุดารัตน์ เมฆฉาย	กรรมการ
๑๐. นางสาวแก้วกุล ตันติพิสิฐกุล	กรรมการ
๑๑. นายธนภัทร มหาวนากุล	กรรมการและเลขานุการ

กองทุนวิจัยและพัฒนากิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม เพื่อประโยชน์สาธารณะ (สำนักงาน กสทช.)

คำนำ

รายงานฉบับสมบูรณ์โครงการขอรับการส่งเสริมและสนับสนุนจากเงินกองทุนวิจัยและพัฒนากิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม เพื่อประโยชน์สาธารณะ เป็นรายงานโครงการหลักสูตรการเรียนรู้เรื่องการเข้าถึงหรือรับรู้และใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสารผ่านกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์สำหรับผู้พิการด้านได้ยินหรือสื่อความหมาย หรือ Modular Learning Units Access/Aware/Utilise Media Deaf audiences National Telecommunication and Broadcasting ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการรายงานผลการดำเนินงานฉบับสมบูรณ์ของโครงการหลักสูตรการเรียนรู้เรื่องการเข้าถึงหรือรับรู้และใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสารผ่านกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์สำหรับผู้พิการด้านได้ยินหรือสื่อความหมาย ที่ได้ดำเนินการตามวัตถุประสงค์และแผนงานที่กำหนดไว้ในการจัดทำหลักสูตรการเรียนรู้เท่าทันสื่อสำหรับคนหูหนวก พร้อมสื่อประกอบการเรียนรู้ การอบรมแกนนำ การทดลองนำหลักสูตรไปใช้กับคนพิการทางการได้ยิน 4 ภูมิภาค การถอดบทเรียน กระบวนการมีส่วนร่วมจากผู้ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงกระบวนการต่างๆ ที่ช่วยในการพัฒนาหลักสูตรการเรียนรู้เท่าทันสื่อสำหรับคนพิการทางการได้ยินในครั้งนี้

คณะกรรมการโครงการฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่า รายงานฉบับนี้มีประโยชน์ต่อผู้อ่าน ผู้เกี่ยวข้อง และผู้มีส่วนได้เสีย เพื่อสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางส่งเสริมการเรียนรู้เท่าทันสื่อแก่คนพิการทางการได้ยินอย่างกว้างขวางต่อไป

คณะกรรมการโครงการ

บทสรุปผู้บริหาร

โครงการหลักสูตรการเรียนรู้เรื่องการเข้าถึงหรือรับรู้และใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสารผ่านกิจกรรมกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ สำหรับคนพิการทางด้านการได้ยินหรือสื่อความหมาย ดำเนินการโดยสมาคมคนหูหนวกแห่งประเทศไทย มีวัตถุประสงค์ คือ

1. เพื่อพัฒนาหลักสูตรการเรียนรู้เท่าทันสื่อสำหรับคนพิการทางการได้ยินให้เกิดการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิของคนพิการและคนด้อยโอกาสให้ใช้ประโยชน์จากรายการของกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ได้อย่างเสมอภาคกับบุคคลทั่วไปได้อย่างแท้จริง

2. เพื่อให้คนพิการทางการได้ยินได้มีเครื่องมือในการเรียนรู้เรื่องการรู้เท่าทันสื่อ สามารถใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสารในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเองได้ โดยโครงการนี้มีระยะเวลาการดำเนินการโครงการตั้งแต่วันที่ 28 ตุลาคม 2565 ถึงวันที่ 26 มกราคม 2567 ภายใต้การส่งเสริมและสนับสนุนงบประมาณจากกองทุนวิจัยและพัฒนากิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม เพื่อประโยชน์สาธารณะ จำนวนเงิน 4,372,350.00 บาท (สี่ล้านสามแสนเจ็ดหมื่นสองพันสามร้อยห้าสิบบาทถ้วน)

โครงการมีกระบวนการดำเนินการเริ่มจากศึกษา รวบรวมข้อมูลแนวคิดที่เกี่ยวข้อง วิเคราะห์องค์ความรู้เกี่ยวกับการรู้เท่าทันสื่อของคนพิการทางการได้ยินในประเทศไทย และต่างประเทศ การสำรวจประเด็นปัญหาด้านการใช้สื่ออย่างรู้เท่าทันของคนพิการทางการได้ยิน ผ่านกระบวนการเก็บข้อมูลสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างที่หลากหลาย โดยเก็บประเด็นสำคัญจากการสัมภาษณ์ มาพัฒนาต่อยอดจากหลักสูตรการรู้เท่าทันสื่อของสำนักงานกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม (สำนักงาน กสทช.) หรือองค์กรภาคีที่เกี่ยวข้อง เพื่อออกแบบพัฒนาหลักสูตรที่เหมาะสมกับคนพิการทางการได้ยิน ผ่านกระบวนการทดลองและพัฒนาเนื้อหาในกลุ่มเป้าหมาย

วิธีการดำเนินการด้านกลุ่มเป้าหมาย

1. แบ่งกลุ่มเป้าหมาย เป็น 2 กลุ่ม คือ 1) กลุ่มเป้าหมายแกนนำคนพิการทางการได้ยิน จำนวน 2 รุ่น รุ่นละ 25 คน และ 2) กลุ่มเป้าหมายคนพิการทางการได้ยินระดับภูมิภาค จำนวน 4 ภูมิภาค ได้แก่ ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคเหนือ และภาคใต้ โดยผู้เข้าร่วมไม่ทับซ้อนกันระหว่างกลุ่มเป้าหมายแกนนำและกลุ่มเป้าหมายระดับภูมิภาค ภูมิภาคละ 30 คน

2. คัดเลือกประเภทกลุ่มเป้าหมาย 1) กลุ่มเป้าหมายแกนนำคนพิการทางการได้ยิน เป็นกลุ่มเป้าหมายที่มีความหลากหลาย เช่น คนหูหนวกที่เป็นเยาวชน ผู้สูงอายุ คนที่มีความหลากหลายทางเพศ และคนหูหนวกที่ประกอบอาชีพเป็นครูสอนเด็กหูหนวก หรือครูสอนภาษามือไทย โดยต้องเป็นผู้ที่มีความสามารถทางด้านภาษาไทย และใช้สื่อเทคโนโลยี รวมถึงสามารถเป็นวิทยากรอธิบายการรู้เท่าทันสื่อได้ และ 2) กลุ่มเป้าหมายคนพิการทางการได้ยินระดับภูมิภาค เป็นกลุ่มคนพิการทางการได้ยินทั่วไปที่อยู่ในพื้นที่แต่ละภูมิภาค

ขั้นตอนกระบวนการพัฒนาหลักสูตร

1. ทบทวนความต้องการหลักสูตรการรู้เท่าทันสื่อ ด้วยการสำรวจ และวิเคราะห์ความต้องการหลักสูตรผ่านการทบทวนวรรณกรรม เอกสารทางวิชาการที่เกี่ยวข้อง และการจัดสัมมนากลุ่มรับฟังความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิและแกนนำคนพิการทางการได้ยิน
2. ร่างหลักสูตร ผ่านกระบวนการสัมมนารับฟังความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้เกี่ยวข้อง อาทิ จากสำนักงาน กสทช. และองค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย กำหนดประเด็นในหลักสูตรและแนวทางในการจัดการอบรมให้แก่คนพิการทางการได้ยิน ที่สอดคล้องกับหลักสูตรของ สำนักงาน กสทช. และพัฒนาสื่อประกอบการเรียนรู้ตามหลักสูตร การรู้เท่าทันสื่อ เข้าถึง เข้าใจและเข้าร่วม ตามแนวทางของ สำนักงาน กสทช. เนื้อหาประกอบด้วย 6 โมดูล ได้แก่ ความรู้เบื้องต้น นิเวศสื่อ รู้จักสื่อ กฎหมายและจริยธรรมที่ควรรู้ ประเด็น ปัญหาสื่อในปัจจุบัน และการมีส่วนร่วมในสื่อ
3. ทดลองนำหลักสูตรรู้เท่าทันสื่อสำหรับคนพิการทางการได้ยินไปใช้กับกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งกลุ่มเป้าหมายแกนนำคนพิการทางการได้ยินจะได้รับการอบรมหลักสูตรและสื่อที่พัฒนาจากการทบทวน ออกแบบและระดมความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิและการทบทวนวรรณกรรม จากนั้นแกนนำกลุ่มเป้าหมายพัฒนาและปรับปรุงสื่อให้สอดคล้องกับพื้นที่ของตนเอง เพื่อใช้กับกลุ่มเป้าหมายคนพิการทางการได้ยินระดับภูมิภาค จำนวน 4 ภูมิภาค
4. สรุปลงและถอดบทเรียนในแต่ละพื้นที่ระดับภูมิภาค จำนวน 4 ภูมิภาค
5. นำผลที่ได้รับ การสรุปและถอดบทเรียนที่ได้รับจากภูมิภาค รวมถึงสื่อการเรียนการสอน เสนอต่อที่ประชุมวิพากษ์ เพื่อรับฟังความคิดเห็น ข้อเสนอแนะและแนวทางการพัฒนาในอนาคต

ผลการพัฒนาหลักสูตรการรู้เท่าทันสื่อสำหรับคนพิการทางการได้ยินตามวัตถุประสงค์ มีดังนี้

1. หลักสูตรการรู้เท่าทันสื่อสำหรับคนพิการทางการได้ยิน ทำให้เกิดการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิของคนพิการและคนด้อยโอกาสให้ใช้ประโยชน์จากรายการของกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ได้อย่างเสมอภาคกับบุคคลทั่วไป ได้อย่างแท้จริง เนื่องจากเป็นหลักสูตรที่ช่วยให้เข้าถึงและเข้าใจง่ายตามความต้องการของคนพิการทางการได้ยิน และพัฒนาโดยคนพิการทางการได้ยิน และจากการทดลองหลักสูตรพบว่ากลุ่มแกนนำคนหูหนวกและกลุ่มขยายผล มีความรู้ความเข้าใจในทักษะการรู้เท่าทันสื่อสูงขึ้น นอกจากนี้จากการสังเกตการณ์ พบว่า กลุ่มแกนนำคนหูหนวกสามารถประยุกต์และนำหลักสูตรไปขยายผลและถ่ายทอดได้สอดคล้องกับสภาพปัญหาของแต่ละพื้นที่ได้เป็นอย่างดี
2. คนพิการทางการได้ยินได้มีเครื่องมือในการเรียนรู้เรื่องการรู้เท่าทันสื่อ สามารถใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสารในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเองได้ ซึ่งเครื่องมือดังกล่าวหากได้รับการปรับปรุงจากคำแนะนำผู้ทรงคุณวุฒิอีกครั้ง จะช่วยให้เครื่องมือสามารถใช้งานได้ง่ายขึ้น

ทั้งนี้ ข้อเสนอแนะและการนำไปใช้ที่สำคัญ มีดังนี้

1. ใช้หลักการพัฒนาหลักสูตรคนพิการทางการได้ยินให้มีทักษะในการ “เข้าถึง เข้าใจ เข้าร่วม”
2. การมีทีมสนับสนุนด้านล่ามภาษามือ และคำบรรยายในการสอนเป็นสิ่งจำเป็น
3. ควรร่วมกันผลักดันให้มีรายการส่งเสริมการรู้เท่าทันสื่อในทีวีดิจิทัลเชิงพาณิชย์มากขึ้น
4. พัฒนาหลักสูตรสำหรับกลุ่มเฉพาะและช่วงวัย เช่น หลักสูตรสำหรับผู้สูงอายุหูหนวก คนหูหนวกที่ไม่รู้หนังสือ หรือเด็กนักเรียน ซึ่งอาจมีการกำหนดระยะเวลา รูปแบบและเนื้อหาการสอนที่มีความแตกต่างกัน
5. สำนักงาน กสทช. ควรส่งเสริมปัจจัยที่เอื้อต่อการเข้าถึงการรู้เท่าทันสื่อในกลุ่มคนพิการอย่างต่อเนื่อง ด้วยการใช้กลไกของกองทุนเพื่อการจัดให้มีบริการโทรคมนาคมพื้นฐานโดยทั่วถึงและบริการเพื่อสังคม (กองทุน USO) เพื่อขยายโอกาสแก่คนพิการ ผู้ด้อยโอกาสในสังคมในการเข้าถึงเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ความเร็วสูงอย่างทั่วถึง รวมถึงการสนับสนุนการเข้าถึงบริการล่ามภาษามือและคำบรรยายแทนเสียงทางโทรศัพท์ด้วยสัดส่วนที่เพิ่มขึ้นอย่างเหมาะสม
6. ควรมีกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการเพื่อสนับสนุนองค์กรคนพิการทุกประเภทในการเสนอขอรับงบประมาณในการจัดทำโครงการที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคนพิการ โดยองค์กรคนหูหนวกสามารถจัดทำโครงการอบรมตามหลักสูตรดังกล่าวเพื่อให้ความรู้แก่คนพิการทางการได้ยินในการรู้เท่าทันสื่อตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้ของหลักสูตรได้

	หน้า
คำนำ	
บทสรุปผู้บริหาร	
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 บทนำ ความสำคัญของปัญหา	1 - 5
- วัตถุประสงค์	
- ขอบเขตการดำเนินงาน	
- ผลคาดว่าจะได้รับ	
1.2 ข้อมูลแนวคิดการพัฒนาหลักสูตร สภาพปัญหา รวมถึงข้อมูลจาก ต่างประเทศที่เกี่ยวข้อง	6 - 23
1.3 วิธีการดำเนินงาน	24 - 26
1.3.1 การจัดเตรียมและวางแผนการดำเนินงาน	27 - 64
- ขั้นตอนการดำเนินงาน	
- วิธีการคัดเลือกกลุ่มเป้าหมาย	
- วิธีการขยายผล	
- การจัดทำสื่อประกอบการเรียนรู้	
บทที่ 2 หลักสูตรการส่งเสริมการเรียนรู้เท่าทันสื่อสำหรับผู้พิการทางการได้ยิน	
2.1. การพัฒนาหลักสูตร	65
2.1.1 หลักสูตร	65 - 74
2.1.2 กระบวนการมีส่วนร่วมจากผู้ที่เกี่ยวข้อง	75 - 76
2.2. หลักสูตรการรู้เท่าทันสื่อสำหรับคนพิการทางการได้ยิน โมดูลที่ 1 – 6	77 - 147
บทที่ 3 การนำหลักสูตรไปทดลองในกลุ่มคนพิการทางการได้ยินและการถอดบทเรียน	
3.1. การทดลองนำหลักสูตรการรู้เท่าทันสื่อสำหรับคนพิการทางการได้ยิน ไปใช้	148
3.1.1 สำหรับแกนนำ	148
3.1.1.1 รุ่นที่ 1	148 - 187
- ประมวลภาพกิจกรรม	
- แบบทดสอบก่อนและหลังอบรม	
- ประเมินความพึงพอใจของกิจกรรม	

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3.1.1.2 รุ่นที่ 2	188 - 241
- ประมวลภาพกิจกรรม	
- แบบทดสอบก่อนและหลังอบรม	
- ประเมินความพึงพอใจของกิจกรรม	
3.1.2 กลุ่มคนพิการทางการได้ยินระดับภูมิภาค 4 ภูมิภาค	242
3.1.2.1 ภาคกลาง	242 - 289
- ประมวลภาพกิจกรรม	
- แบบทดสอบก่อนและหลังอบรม	
- ประเมินความพึงพอใจของกิจกรรม	
3.1.2.2 ภาคใต้	290 - 334
- ประมวลภาพกิจกรรม	
- แบบทดสอบก่อนและหลังอบรม	
- ประเมินความพึงพอใจของกิจกรรม	
3.1.2.3 ภาคเหนือ	335 - 378
- ประมวลภาพกิจกรรม	
- แบบทดสอบก่อนและหลังอบรม	
- ประเมินความพึงพอใจของกิจกรรม	
3.1.2.4 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	379 - 425
- ประมวลภาพกิจกรรม	
- แบบทดสอบก่อนและหลังอบรม	
- ประเมินความพึงพอใจของกิจกรรม	
3.2. การประเมินผลผลิตของโครงการ การประเมินสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ ผลกระทบ และความยั่งยืนของโครงการ	426 - 429
3.3 ถอดบทเรียนและประเมินผลการอบรมความรู้เรื่องการใช้หลักสูตรการรู้เท่าทันสื่อคนพิการทางการได้ยินในแต่ละพื้นที่	430 - 467
บทที่ 4 สรุปและอภิปรายผลการดำเนินงาน	468 - 473

- ภาคผนวก
- คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำหลักสูตร
 - วัตถุประสงค์การมีส่วนร่วมในสื่อ การประกวด Idea Contest
 - ประมวลภาพกิจกรรม

บทที่ 1

บทนำ

1.1 บทนำ ความสำคัญของปัญหา

ตามแผนแม่บทกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2563 – 2564) กำหนดให้มียุทธศาสตร์การกำกับดูแลด้านเนื้อหา การคุ้มครองผู้บริโภค และการส่งเสริมสิทธิเสรีภาพของประชาชน ซึ่งมีวัตถุประสงค์หนึ่งเพื่อส่งเสริมสิทธิเสรีภาพของประชาชนในการรับรู้ เข้าถึง และใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสารอย่างเท่าเทียม โดยมีหลักการด้านส่งเสริมศักยภาพให้ประชาชนมีความตื่นตัว เข้มแข็ง รู้จักปกป้องตนเอง สามารถเข้าถึง เข้าใจ และใช้สื่ออย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์แก่ตนเองผ่านกระบวนการรู้เท่าทันสื่อและ การรณรงค์ทางสังคม และสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการให้ความรู้ และเสริมสร้างทักษะการรู้เท่าทันสื่อให้กับประชาชนกลุ่มต่างๆ ประกอบกับปัจจุบัน เรามีการบริโภคสื่อ ทั้งสื่อสังคมออนไลน์ สื่อโทรทัศน์ สื่อวิทยุ ฯลฯ ซึ่งต้องยอมรับว่า จำเป็นต้องมีการดูแลข่าวสารเพื่อการดำเนินชีวิตประจำวัน รวมถึงเทคโนโลยีที่มี ความก้าวหน้าไปมาก สามารถรองรับการบริโภคสื่อของเราได้ทุกที่ทุกเวลา สื่อมีการหลอมรวมกันมากขึ้น โดยเฉพาะทางสังคมออนไลน์ นอกจากนี้เนื้อหาที่มากมายหลากหลายผ่านสื่อต่างๆ ข้างต้นแล้ว ส่วนหนึ่งที่ต้องรับรู้ ทำความเข้าใจ แบบ ทบ.002 วัตถุประสงค์ 52 (2) - 6 - แบบ ทบ.003 วัตถุประสงค์ 52 (2) เกี่ยวกับเรื่องภูมิทัศน์ของสื่อที่เปลี่ยนไปมากจากอดีตด้วย หากผู้บริโภคเข้าใจภูมิทัศน์สื่อเหล่านี้ และเข้าใจว่าใคร ครอบครองเป็นเจ้าของ เมื่อพบปัญหาที่ไม่เหมาะสมจะได้ร้องเรียนถูกต้อง หรือสามารถแยกแยะได้ว่าเรื่องใด เป็นเรื่องที่น่ารับชม เรื่องใดเป็นเรื่องที่ไม่เหมาะสม เพื่อเป็นกำลังใจให้สื่อทำงานได้ดีขึ้น จะเป็นอีกขั้นของการพัฒนาให้สื่อมีความก้าวหน้ามากขึ้น เพราะฉะนั้น ผู้บริโภคสามารถส่งผล ทั้งเป็นฝ่ายรับและเป็นฝ่ายรุก ที่จะสื่อสาร กลับไปยังผู้ผลิตเพื่อให้มีการพัฒนาสื่อไปในทิศทางที่ดีขึ้นด้วย

พระราชบัญญัติการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พ.ศ. 2551 มาตรา 36 เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิของคณาพิการและคนด้อยโอกาสให้เข้าถึงหรือรับรู้และใช้ประโยชน์จากรายการของกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ได้อย่างเสมอภาคกับบุคคลทั่วไป ให้คณะกรรมการกำหนดมาตรฐานพื้นฐานบางประการ เพื่อให้ผู้รับใบอนุญาตจัดให้มีบริการที่เหมาะสมเพื่อประโยชน์ของบุคคลดังกล่าว ประกอบกับพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2553 มาตรา 52 (2) กำหนดวัตถุประสงค์ของกองทุนวิจัยและพัฒนากิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมในการส่งเสริมและสนับสนุนพัฒนาเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้พิการ ผู้สูงอายุ และผู้ด้อยโอกาส โดยที่ กสทช. ได้กำหนดมีประกาศ กสทช. เรื่องการส่งเสริมและคุ้มครองฯ ซึ่งกำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตจัดทำบริการเพื่อส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิของคณาพิการในการเข้าถึงหรือรับรู้และใช้ประโยชน์จากรายการของกิจการโทรทัศน์ ซึ่งมุ่งเน้นการกำหนดหลักเกณฑ์และกำกับ

ดูแลในมิติ การจัดทำบริการฯ เพื่อส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิด้านการเข้าถึงหรือรับรู้เป็นหลัก อย่างไรก็ตาม เพื่อให้เกิดการใช้ประโยชน์อย่างแท้จริง จึงกำหนดให้มีการพัฒนาหลักสูตรการรู้เท่าทันสื่อสำหรับคนพิการทางการได้ยิน โดยมีกลุ่มเป้าหมายเป็นคนหูหนวกและคนหูตึงที่เป็นประชาชน พลเมืองทั่วไป และใช้รูปแบบการเรียนรู้ตลอดชีวิต

จากการทำงานที่ผ่านมา สมาคมคนหูหนวกแห่งประเทศไทย พบว่าคนพิการทางการได้ยินจากข้อมูลคนพิการทางการได้ยินที่จดทะเบียนคนพิการของกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ พบว่าจำนวนคนพิการทางการได้ยินสูงเป็นลำดับที่ 2 ของคนพิการทั้งประเทศ โดยมีจำนวน 393,826 คน หรือ คิดเป็นร้อยละ 18.78 (ข้อมูล ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2564) จากข้อมูลคนพิการในประเทศไทยทั้งสิ้น 2,096,931 คน คนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายเป็นบุคคลที่ไม่ได้ยินเสียงและไม่สามารถพูดได้ จึงสื่อสารด้วยภาษามือเป็นภาษาแม่ และใช้ภาษาไทยเป็นภาษาที่ 2 ดังนั้น ไม่สามารถเข้าถึงสื่อประเภทวิทยุซึ่งเป็นสื่อเสียง และ ยังประสบปัญหาในการรับรู้ ติดตามข้อมูลข่าวสารทางสื่อโทรทัศน์ ที่มีล่ามภาษามือถ่ายทอดข้อมูลมีเพียงบางรายการเท่านั้นและส่วนใหญ่เป็นรายการสาระประโยชน์ ประเภทรายการข่าว จึงนับเป็นสัดส่วนที่น้อยมากเมื่อเทียบกับกระแสการไหลบ่าของข้อมูลข่าวสารผ่านเทคโนโลยีที่สะดวกและรวดเร็ว แม้ว่าสำนักงาน กสทช. จะมีนโยบายหรือมาตรการในการส่งเสริมให้ผู้ประกอบกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์จัดให้มีบริการสำหรับคนพิการ - 7 - แบบ ทบ.003 วัตถุประสงค์ 52(2) รวมทั้งส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีหรือนวัตกรรม เพื่อช่วยให้คนพิการทางการได้ยินเข้าถึงข้อมูล ข่าวสารได้ แต่ก็ยังไม่ครอบคลุมทุกรายการ ปัจจุบันประเทศไทยได้เข้าสู่ยุคสื่อดิจิทัลอย่างเต็มตัว คนพิการทางการได้ยินจึงมีความจำเป็นในการเข้าถึงสื่อและใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสารที่ได้รับอย่างมีประสิทธิภาพ เช่นเดียวกับพฤติกรรมการใช้สื่อของคนในสังคมที่เปลี่ยนไปรับชมติดตามข้อมูลข่าวสารผ่านทางออนไลน์มากยิ่งขึ้น คนพิการทางการได้ยินก็เช่นเดียวกัน ใช้คอมพิวเตอร์ โน้ตบุ๊ก มือถือในการติดต่อสื่อสาร รับชมเข้าถึงข้อมูลข่าวสารทาง ช่องทางสื่อออนไลน์ เช่น YouTube Facebook รวมถึงแพลตฟอร์มทีวีออนไลน์อื่น ๆ มากยิ่งขึ้น แต่สื่อดังกล่าวยังไม่มีกำหนดมาตรการ กฎหมายในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารสำหรับคนพิการทางการได้ยินอย่างชัดเจนและเหมาะสม คนพิการทางการได้ยินจึงยังประสบปัญหาในการรับชมข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องรวดเร็ว ทันสถานการณ์ และการรู้เท่าทันสื่อที่มีมากมายในขณะนี้แม้ว่าสำนักงาน กสทช.จะมีนโยบายหรือมาตรการขในการส่งเสริมให้ผู้ประกอบกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์จัดให้มีบริการสำหรับคนพิการ รวมทั้งส่งเสริมการวิจัย และพัฒนาเทคโนโลยีหรือนวัตกรรม เพื่อช่วยให้คนพิการทางการได้ยินเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้แต่ก็ยังไม่ครอบคลุมทุกรายการ ประกอบกับปัจจุบันประเทศไทยได้เข้าสู่ยุคสื่อดิจิทัลอย่างเต็มตัว การไหลบ่าของข้อมูลข่าวสารจึงมีมากขึ้น ดังนั้น คนพิการทางการได้ยินจึงมีความจำเป็นในการเข้าถึงสื่อและใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสารที่ได้รับอย่างมีประสิทธิภาพ

สมาคมคนหูหนวกแห่งประเทศไทย ในฐานะองค์กรคนพิการทางการได้ยินระดับชาติ และมีเครือข่ายระดับจังหวัด 77 จังหวัด และเครือข่ายเชิงประเด็นอีก 7 แห่ง ร่วมกับ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา จึงมีความสนใจร่วมกันดำเนินการในการจัดทำหลักสูตรการรู้เท่าทันสื่อ และใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสาร ผ่านกิจกรรมกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ สำหรับคนพิการด้านการได้ยินหรือสื่อความหมาย โดยจะมีการทำข้อตกลงความร่วมมือทางวิชาการ (MOU) ระหว่าง 2 หน่วยงาน เพื่อให้การสนับสนุนบุคลากรและวิชาการแก่สมาคมคนหูหนวกแห่งประเทศไทยในโครงการดังกล่าว เพื่อสามารถส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิของคนพิการทางการได้ยินให้เข้าถึงหรือรับรู้ และใช้ประโยชน์จากรายการของกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ได้อย่างเสมอภาคแก่บุคคลทั่วไป ทั้งนี้หลักสูตรดังกล่าวจะทำให้กลุ่มเป้าหมายคือคนหูหนวก และคนหูตึงได้ใช้หลักสูตรเป็นต้นแบบของการเรียนรู้ตลอดชีวิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ ได้ใช้หลักสูตรการรู้เท่าทันสื่อ (Media Literacy) ของสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) ที่เน้น 3 หลักการสำคัญคือ เข้าถึง เข้าใจ และมีส่วนร่วม นั้นหมายถึงการเข้าถึงสื่อที่หลากหลาย เข้าใจ คิดและวิเคราะห์สื่อได้ และมีส่วนร่วม ให้ความคิดเห็น และสะท้อนสื่อทั้งดีและไม่ดีได้นั่นเอง - 8 - แบบ ทบ.003 วัตถุประสงค์ 52 (2)

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาหลักสูตรการรู้เท่าทันสื่อสำหรับคนพิการทางการได้ยินให้เกิดการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิของคน พิการและคนด้อยโอกาสให้ใช้ประโยชน์จากรายการของกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ได้อย่างเสมอภาคกับบุคคลทั่วไปได้อย่างแท้จริง
2. เพื่อให้คนพิการทางการได้ยิน ได้มีเครื่องมือในการเรียนรู้เรื่องการรู้เท่าทันสื่อ สามารถใช้ประโยชน์จากข้อมูล ข่าวสารในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเองได้

ขอบเขตการดำเนินงาน

กิจกรรมสำคัญในการดำเนินโครงการ มีดังต่อไปนี้

1. จัดทำข้อเสนอโครงการ (Project Proposal) ที่ระบุถึงแผนและกระบวนการดำเนินการ ขั้นตอน และรายละเอียด การดำเนินงานพร้อมข้อมูลเบื้องต้น วัตถุประสงค์ของโครงการ ขั้นตอนการดำเนินการ กำหนดเป้าหมายโครงการ พร้อมจัดทำรายงานขั้นต้น (Inception Report)
2. จัดทำร่างหลักสูตรการรู้เท่าทันสื่อสำหรับคนพิการทางการได้ยินโดยมีรายละเอียด ดังนี้
 - 2.1 ศึกษา รวบรวมข้อมูลแนวคิดที่เกี่ยวข้อง และวิเคราะห์องค์ความรู้เกี่ยวกับการรู้เท่าทันสื่อ ทั้งของคนพิการทางการได้ยินในประเทศและต่างประเทศ

2.2 สำรวจประเด็นปัญหาด้านการใช้สื่ออย่างรู้เท่าทันของคนพิการทางการได้ยิน

2.3 ปรับปรุง (ร่าง) หลักสูตรการรู้เท่าทันสื่อ ที่พัฒนาโดย สำนักงาน กสทช. หรือองค์กรภาคีที่เกี่ยวข้องให้เหมาะสม สอดคล้องกับประเด็นปัญหาของคนพิการทางการได้ยินจากการศึกษา (2.1) และการสำรวจ (2.2)

2.4 จัดให้มีกระบวนการมีส่วนร่วมในการจัดทำร่างหลักสูตรจากผู้เกี่ยวข้อง เช่น การประชุมกลุ่มย่อยกับหน่วยงานภาครัฐ สมาคมวิชาชีพด้านล่ามภาษามือ และนักวิชาการ หรือการรับฟังความคิดเห็นต่อร่างหลักสูตรเพื่อปรับแก้ไขให้สมบูรณ์

3. จัดทำหลักสูตรการรู้เท่าทันสื่อสำหรับคนพิการทางการได้ยินโดยมีกลุ่มเป้าหมายเป็นคณูหนวกคนหูตึงที่เป็นประชาชน พลเมืองทั่วไป และใช้รูปแบบการเรียนรู้ตลอดชีวิต ทั้งนี้ อาจเป็นการออกแบบการเรียนรู้ที่สามารถปรับใช้ได้ทั้งในรูปแบบกิจกรรม (On ground) หรือออนไลน์ (Online) - 9 - แบบ ทบ.003 วัตถุประสงค์ 52 (2)

4. จัดทำสื่อประกอบการเรียนรู้ตามหลักสูตร (ตามเอกสารคู่มือการรู้เท่าทันสื่อ เข้าถึง เข้าใจและเข้าร่วม : สำนักงาน กสทช.) เนื้อหาประกอบด้วย 6 โมดูล ได้แก่ ความรู้เบื้องต้น นิเวศสื่อ รู้จักสื่อ กฎหมายและจริยธรรมที่ควรรู้ ประเด็น ปัญหาสื่อในปัจจุบัน และการมีส่วนร่วมในสื่อ

5. การทดลองนำหลักสูตรรู้เท่าทันสื่อสำหรับคนพิการทางการได้ยินไปใช้

5.1 จัดอบรมแกนนำในการเสริมสร้างทักษะการรู้เท่าทันสื่อสำหรับคนพิการทางการได้ยิน ประกอบด้วย

1.) คนพิการทางการได้ยินที่เป็นผู้นำเชิงยุทธศาสตร์ (เช่น กรรมการสมาคม ชมรม คณูหนวก ฯลฯ)

2.) Influencer/Idol ที่เป็นคนพิการทางการได้ยิน โดยนำหลักสูตรการรู้เท่าทันสื่อสำหรับคนพิการทางการได้ยินมาใช้ส่งเสริมให้เกิด กระบวนการหรือกิจกรรมรู้เท่าทันสื่อในกลุ่มคนพิการทางการได้ยิน ทั้งนี้ จัดอบรมแบ่งเป็น 2 รุ่น ๆ ละ ไม่น้อยกว่า 3 วัน รวมทั้ง 2 รุ่น ไม่น้อยกว่า 50 คน

5.2 การทดลองนำหลักสูตรการรู้เท่าทันสื่อสำหรับคนพิการทางการได้ยินมาใช้ส่งเสริมให้เกิด กระบวนการ หรือกิจกรรมรู้เท่าทันสื่อในกลุ่มคนพิการทางการได้ยินระดับภูมิภาค 4 ภูมิภาค ภูมิภาคละ 30 คน จำนวน 4 ครั้ง และถอดบทเรียน จัดการความรู้เรื่องการรู้เท่าทันสื่อคนพิการทางการได้ยินในแต่ละพื้นที่

5.3 ออกแบบและวัดระดับทักษะและความสามารถในการรู้เท่าทันสื่อของผู้เข้ารับการอบรม

ผลคาดว่าจะได้รับ

1. มีการส่งเสริมการพัฒนาหลักสูตรการเรียนรู้เท่าทันสื่อสำหรับคนพิการทางการได้ยินเพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิของคนพิการและคนด้อยโอกาสให้เข้าถึงหรือรับรู้และใช้ประโยชน์จากรายการของกิจการ กระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ได้อย่างเสมอภาคกับบุคคลทั่วไป
2. คนพิการทางการได้ยินมีทักษะและความสามารถในการใช้สื่อวิทยุ-โทรทัศน์อย่างรู้ตัว ตื่นตัว รู้เท่าทัน และสามารถเป็นแกนนำหลักในสังคมได้

1.2 ข้อมูลแนวคิดการพัฒนาหลักสูตร สภาพปัญหา รวมถึงข้อมูลจากต่างประเทศที่เกี่ยวข้อง

1.2.1 แนวคิดเกี่ยวข้องกับการรู้เท่าทันสื่อสำหรับผู้พิการทางการได้ยิน การส่งเสริมสิทธิในการเข้าถึงสื่อของผู้พิการด้านการได้ยิน

ปัจจุบันประเทศไทยได้เข้าสู่ยุคสื่อดิจิทัล มีการพัฒนาด้านเทคโนโลยีการสื่อสาร และใช้ประโยชน์จากข่าวสารข้อมูลที่มีการเผยแพร่และส่งต่ออย่างกว้างขวาง ซึ่งเป็นหลักการที่สำคัญประการหนึ่งของการรู้เท่าทันสื่ออย่างไรก็ตามมีคนจำนวนโดยเฉพาะผู้พิการจำนวนมาก ยังมีข้อจำกัดในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากสื่อได้อย่างเต็มที่ โดยประเด็นนี้กฎหมายได้กำหนดให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ สำนักงาน กสทช. ให้มีนโยบายหรือมาตรการในการส่งเสริมให้ผู้ประกอบกิจการกระจายเสียง ได้มีการดำเนินการจัดให้มีบริการสำหรับคนพิการ รวมทั้งส่งเสริมการวิจัย และพัฒนาเทคโนโลยี หรือนวัตกรรม เพื่อช่วยให้คนพิการสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารอย่างเท่าเทียมกับคนปกติได้ ซึ่งเป็นไปตามพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2553 และ พ.ร.บ.ดังกล่าวที่มีการแก้ไขเพิ่มเติม โดยระบุใน มาตรา 52 กำหนดให้จัดตั้ง “กองทุนวิจัย และพัฒนากิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม เพื่อประโยชน์สาธารณะ” มีวัตถุประสงค์ให้ใช้เงินจากกองทุนฯ นี้ ไปในการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาทรัพยากรสื่อสาร การวิจัยและพัฒนาด้านกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ รวมทั้งความสามารถในการรู้เท่าทันสื่อเทคโนโลยีด้านการใช้คลื่นความถี่ เทคโนโลยีสารสนเทศ เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้พิการ ผู้สูงอายุหรือผู้ด้อยโอกาส

โดยแผนแม่บทกองทุนวิจัยและพัฒนา ระยะ 4 ปี (พ.ศ. 2563-2566) เพื่อกำหนดทิศทางการดำเนินการในแผนงานที่ 2 ได้กำหนดแนวทางในการส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยและพัฒนา เพื่อพัฒนานวัตกรรมที่มีส่วนในการขับเคลื่อนการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนและสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจให้กับประเทศชาติตลอดจนพัฒนาอุตสาหกรรมกระจายเสียง โทรทัศน์ โทรคมนาคม ดาวเทียมและอุตสาหกรรมต่อเนื่องรวมทั้งให้ประชาชนรู้เท่าทันสื่อ เทคโนโลยีด้านการใช้คลื่นความถี่ เทคโนโลยีสารสนเทศ เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้พิการ ผู้สูงอายุ หรือผู้ด้อยโอกาส และแผนงานที่ 4 กำหนดแนวทางการสนับสนุน ส่งเสริม และคุ้มครองผู้บริโภคเพื่อให้เกิดกลไกการคุ้มครองผู้บริโภคมีความเข้มแข็งสามารถคุ้มครองและปกป้องสิทธิผู้บริโภค โดยเฉพาะคนพิการ เด็ก คนชรา และผู้ด้อยโอกาสในสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

นอกจากนี้พระราชบัญญัติการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พ.ศ. 2551 มาตรา 36 กำหนดเป็นหลักการว่า เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิของคนพิการและคนด้อยโอกาส ให้เข้าถึงหรือรับรู้และใช้ประโยชน์จากรายการของกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ได้อย่างเสมอภาคกับบุคคลทั่วไป ให้คณะกรรมการกำหนดมาตรการพื้นฐานบางประการ เพื่อให้ผู้รับใบอนุญาตจัดให้มีบริการที่เหมาะสมเพื่อประโยชน์ของบุคคลดังกล่าว รวมถึง มาตรการส่งเสริม ทั้งนี้บริการที่เหมาะสมเพื่อประโยชน์ของคนพิการและคนด้อยโอกาสอาจหมายรวมถึง บริการกระจายเสียงที่ออกอากาศรายการอ่านหนังสือ

เต็มเวลาหรือบริการโทรศัพท์ที่จัดให้มีล่ามภาษามือ บริการคำบรรยายเป็นอักษรวิ่ง หรือบริการคำบรรยายเป็นเสียงสำหรับรายการที่นำเสนอข้อมูลข่าวสารสาธารณะ

ทั้งนี้คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) ได้ออกประกาศเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์การส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิของคนพิการให้เข้าถึงหรือรับรู้และใช้ประโยชน์จากรายการของกิจการโทรทัศน์ เรื่อง การส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิของคนพิการให้เข้าถึงหรือรับรู้และใช้ประโยชน์จากรายการของกิจการโทรทัศน์ ลงวันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2559 และแก้ไขเพิ่มเติมล่าสุด ฉบับที่ 3 ลงวันที่ 16 มีนาคม 2563 กำหนดให้ประกอบกิจการต้องมีบริการพื้นฐานที่ทำให้คนพิการสามารถเข้าถึง หรือรับรู้และใช้ประโยชน์จากรายการของกิจการโทรทัศน์ได้อย่างเสมอภาคกับบุคคลทั่วไป โดยกำหนดเป็นมาตรการพื้นฐานให้ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการกระจายเสียงหรือกิจการโทรทัศน์สำหรับการให้บริการ โทรทัศน์ในระบบดิจิทัล ต้องจัดให้มีบริการให้สอดคล้องกับรูปแบบของแต่ละรายการโดยอย่างน้อยต้องมีสัดส่วน ดังนี้

“ข้อ 5 ผู้รับใบอนุญาตแต่ละประเภทต้องจัดให้มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง เสียงบรรยายภาพ และบริการอื่นใดตามที่คณะกรรมการกำหนดในรายการที่ออกอากาศประเภทข่าวสาร หรือสาระที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ หรือรายการประเภทอื่นใด โดยผู้รับใบอนุญาตต้องจัดบริการ ดังกล่าวให้สอดคล้องเหมาะสมกับรูปแบบของแต่ละรายการ ดังนี้

(1) ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการบริการสาธารณะ ต้องจัดให้มีบริการอย่างน้อย ดังนี้

(1.1) บริการล่ามภาษามือ จัดให้มีบริการไม่น้อยกว่าหกสิบนาทีต่อวันภายในระยะเวลาที่กำหนดในภาคผนวก

(1.2) บริการคำบรรยายแทนเสียง จัดให้มีบริการไม่น้อยกว่าหกสิบนาทีต่อวัน และ ต้องจัดให้มีเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยยี่สิบนาทีต่อวัน และหนึ่งร้อยแปดสิบนาทีต่อวัน ตามลำดับ ภายในระยะเวลาที่กำหนดในภาคผนวก

(1.3) บริการเสียงบรรยายภาพ จัดให้มีบริการไม่น้อยกว่าสามสิบนาทีต่อวัน และ ต้องจัดให้มีเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าหกสิบนาทีต่อวัน ภายในระยะเวลาที่กำหนดในภาคผนวก

(2) ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการทางธุรกิจ ต้องจัดให้มีบริการอย่างน้อย ดังนี้

(2.1) บริการล่ามภาษามือ จัดให้มีบริการไม่น้อยกว่าหกสิบนาทีต่อวัน ภายในระยะเวลาที่กำหนดในภาคผนวก

(2.2) บริการคำบรรยายแทนเสียง จัดให้มีบริการไม่น้อยกว่าหกสิบนาทีต่อวัน และต้องจัดให้มีเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยยี่สิบนาทีต่อวัน ภายในระยะเวลาที่กำหนดในภาคผนวก

(2.3) บริการเสียงบรรยายภาพ จัดให้มีบริการไม่น้อยกว่าสามสิบนาทีต่อวัน และต้องจัดให้มีเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าหกสิบนาทีต่อวัน ภายในระยะเวลาที่กำหนดในภาคผนวก

นอกจากนี้ กสทช.ยังได้มีประกาศเรื่อง แนวทางการจัดทำล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียงและเสียงบรรยายภาพสำหรับการให้บริการโทรทัศน์ และข้อกำหนดระดับความรู้ความสามารถของล่ามภาษามือสำหรับการให้บริการโทรทัศน์ เพื่อให้การเข้าถึงรายการของผู้พิการทางการได้ยินเป็นไปอย่างมีมาตรฐาน แต่อย่างไรก็ตามยังผู้พิการ อาทิ ผู้ที่มีความบกพร่องทางการได้ยินแม้เข้าถึงข้อมูลข่าวสารจากสื่อได้ แต่ก็ยังไม่ครอบคลุมทุกประเภทของสื่อ เช่น สื่อวิทยุซึ่งเป็นสื่อเสียง ขณะที่สื่อโทรทัศน์ที่มีการนำเสนอภาพคนพิการทางการได้ยิน ยังประสบปัญหาในการรับรู้ติดตามข้อมูลข่าวสาร เพราะรายการที่มีล่ามภาษามือถ่ายทอดข้อมูลมีเพียงบางรายการเท่านั้น ทำให้คนพิการทางการได้ยินไม่สามารถเข้าถึงสื่อ และใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสารที่ได้รับอย่างมีประสิทธิภาพเช่นเดียวกับคนปกติทั่วไป นอกจากนี้สื่อวิทยุโทรทัศน์แล้ว ปัจจุบันคนในสังคมมีพฤติกรรมเปิดรับข้อมูลข่าวสารผ่านทางสื่อออนไลน์มากยิ่งขึ้น คนพิการทางการได้ยินก็เช่นกัน สามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารทางช่องทางสื่อออนไลน์ เช่น YouTube Facebook Twitter รวมถึงแพลตฟอร์มทีวีออนไลน์ แต่สื่อดังกล่าวจำนวนมากยังไม่มีการควบคุม หรือมีมาตรการในการกำกับดูแลในการนำเสนอ คຸ່ມครองสิทธิของผู้บริโภค จึงทำให้คนพิการทางการได้ยินอาจได้รับข้อมูลข่าวสารที่ไม่เหมาะสม และส่งผลกระทบต่อตัวเองได้

1.2.2 แนวคิดการรู้เท่าทันสื่อ (Media Literacy)

แนวคิดการรู้เท่าทันสื่อ Media Literacy ได้เริ่มถูกกล่าวถึงอย่างแพร่หลายในระดับสากลจากการที่องค์กร UNESCO ได้ระบุเป็นแนวคิดหลักในยุทธศาสตร์การดำเนินการด้านการสื่อสารมวลชน ภายใต้กรอบแนวคิดเรื่องการส่งเสริมเสรีภาพในการแสดงออก และการสร้างเสริมสมรรถภาพในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและความรู้อย่างทั่วถึง และเท่าเทียม (พรทิพย์ เย็นจะบก, 2552) ส่งผลให้หลายประเทศตระหนักถึงความสำคัญและได้นำแนวคิดนี้ไปใช้ในการเผยแพร่ และพัฒนาองค์ความรู้ด้านวิชาการ การรู้เท่าทันสื่อ นั้น มีนักวิชาการให้คำจำกัดความที่หลากหลาย และแตกต่างกันโดยธรรมชาติแล้วการรู้เท่าทันเป็นเรื่องของวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ที่มีการเปลี่ยนแปลง แต่ในยุคนี้การรู้เท่าทันยังหมายถึงรวมถึงความเข้าใจและความสามารถที่ถูกพัฒนามาอย่างสัมพันธ์กับเทคโนโลยีของสื่อใหม่และเทคโนโลยีของสื่อเก่า (Buckingham, 1993 อ้างถึงในเอื้อจิต วิโรจน์ไตรรัตน์, 2538, น. 21) –นอกจากนี้ Dictionary of Media Literacy (1997, p. 48) ได้นิยามความรู้เท่าทันสื่อว่าเป็นทักษะการคิดแบบวิพากษ์ที่ทำให้ผู้รับสื่อสามารถแปลความหมายของข้อมูลที่ได้รับผ่านสื่อมวลชนและช่วยให้เกิดการพัฒนาทักษะการวินิจฉัยเนื้อหาของสื่อได้ อย่างเป็นอิสระ

บุญรักษ์ บุญญะเขตมาลา (2539, น. 122 - 126) ให้คำจำกัดความว่าความรู้เท่าทันสื่อหมายถึงความสามารถในการอนุมานความตื้นลึกหนาบางของข้อมูลที่ปรากฏในสื่อมวลชนอย่างมีหลักการซึ่งจะช่วยป้องกันการตกเป็นเหยื่อให้สื่อมวลชนโดยไม่รู้สึกรู้ตัวและยังช่วยเป็นรากฐานที่ตะล่อมให้สื่อมวลชนอยู่ในร่องในรอยตามความปรารถนาของผู้บริโภคสื่อมวลชนมากยิ่งขึ้น ขณะที่ เอื้อจิต วิโรจน์ไตรรัตน์ (2540, น. 21) กล่าวว่าความรู้เท่าทันสื่อหมายถึงสภาวะที่บุคคลเป็นผู้ที่มีความสามารถในการคิดพินิจพิเคราะห์ในเรื่องกระบวนการสื่อสารมวลชนที่ประกอบด้วยผู้ผลิตสื่อสถาบันหรือองค์กรสื่อความสัมพันธ์ระหว่างผู้ผลิตสื่อกับ

อำนาจทางเศรษฐกิจการเมืองในระบบสังคมที่มีผลต่อกระบวนการผลิตสื่อเนื้อหาในรูปแบบ หรือเนื้อความสื่อการ ถ่ายทอดหรือเผยแพร่ตลอดจนการสนับสนุนเนื้อหาหรือผลผลิตสื่อ

นอกจากนี้ การรู้เท่าทันสื่อคือการมีทักษะ“ การรู้เท่าทันสื่ออย่างรู้ตัว ”การที่บุคคลจะรับสื่ออย่างตื่นตัว นั้นต้องมีความสามารถตีความวิเคราะห์แยกแยะเนื้อหาสาระของสื่อ และสามารถตอบโต้กับมันได้อย่างมีสติ และรู้ตัว ตลอดจนสามารถตั้งคำถามว่าสื่อถูกสร้างขึ้นอย่างไรเช่นใครเป็นเจ้าของสื่อใครผลิตและผลิตภายใต้ ข้อจำกัดใดควรเชื่อหรือไม่หรือมีค่านิยมอะไรแฝงมากับสื่อ นั้นพวกที่ผลิตหวังผลอะไรจากเรา ซึ่งทักษะ “การใช้สื่ออย่างตื่นตัว” การใช้สื่ออย่างตื่นตัวนั้นผู้รับสารจะต้องแสวงหาข้อมูลเพิ่มเติมเข้าถึงข้อมูลข่าวสารเข้าถึง สื่อที่หลากหลายและมีคุณภาพและสามารถที่จะใช้ประโยชน์จากสื่อโดยมีส่วนร่วมที่จะพัฒนาสื่อต่าง ๆ ให้ดีขึ้นเช่นการท้วงติงหรือร้องเรียนเมื่อพบสื่อที่ไม่เหมาะสมเรียกร้องสิทธิในฐานะผู้บริโภคสื่อ ฯลฯ (สำนักงาน กสทช. ,2556)

จากความหมายของการรู้เท่าทันสื่อข้างต้นสามารถสรุปได้ว่าความรู้เท่าทันสื่อหมายถึงความสามารถ หรือ ทักษะของผู้รับสื่อในการตีความหมายของสารที่ส่งจากสื่อสารมวลชนด้วยการคิดวิเคราะห์ถึง กระบวนการของสื่อสารมวลชนอย่างมีหลักการเพื่อไม่ให้ตกเป็นเหยื่อของสื่อมวลชนโดยไม่รู้ตัว นอกจากนี้ เอลิซาเบท ทอแมน (Thoman, Elizabeth, Quoted in Silverblatt, 1995, p. 48) ได้จำแนกความรู้เท่าทันสื่อที่ ทำให้ประชาชนทุกกลุ่มอายุมีพลังอำนาจสื่อ (Media Empower) ออกเป็น 3 ระดับดังต่อไปนี้

1. การเป็นผู้ตระหนักในความสำคัญของการเลือกและจัดสรรเวลาที่ใช้กับสื่อ
2. การเรียนรู้ทักษะการดูอย่างพินิจพิจารณาเรียนรู้ที่จะวิเคราะห์และตั้งคำถามถึงสิ่งที่อยู่ภายใน กรอบว่าสื่อที่ถูกสร้างขึ้นอย่างไรและสิ่งไหนที่ไม่ควรเชื่อทักษะการดูอย่างพินิจพิจารณานี้สามารถเรียนรู้ ได้ดีที่สุดจากชั้นเรียนที่ใช้หลักการตั้งคำถามการทำกิจกรรมกลุ่มที่มีปฏิสัมพันธ์รวมถึงการสร้างเนื้อหาสื่อของ ตนเอง
3. ขั้นการวิเคราะห์สื่อมวลชนในเชิงสังคมการเมืองและเศรษฐกิจเป็นการสำรวจประเด็นเกี่ยวกับใครผลิต สื่อและวัตถุประสงค์ในการผลิตซึ่งสามารถนำไปสู่การสร้างเวทีทางสังคมเพื่อคัดค้านหรือเรียกร้องให้แก้ไขนโยบาย สาธารณะหรือการดำเนินงานขององค์กร

องค์ประกอบของการรู้เท่าทันสื่อ ด้านคริสต และพอตเตอร์ (Christ, William G. & Potter, James W., 1998, p.8,) ระบุว่าความรู้เท่าทันสื่อประกอบขึ้นด้วย 4 มิติดังนี้

1. มิติทางด้านการรับรู้ (Cognitive Dimension) เป็นความสามารถของบุคคลในการเข้าใจตั้งแต่ สัญลักษณ์ที่ง่าย ๆ ไปจนถึงประเด็นที่มีความสลับซับซ้อน

2. มิติทางด้านอารมณ์ (Emotional) เป็นความสามารถของบุคคลในการจำแนกสัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่สื่อใช้ในการกระตุ้นอารมณ์และความรู้สึกแต่ละอย่างได้โดยรู้ว่าผู้ผลิตสื่อเหล่านั้นต้องการกระตุ้นให้ผู้รับสารเกิดความรู้สึกอะไรรวมถึงการที่ผู้รับสารสามารถใช้สื่อเพื่อปรับอารมณ์ความรู้สึกของตนเองได้ตามความปรารถนา

3. มิติทางด้านสุนทรีย์ (Aesthetic Dimension) เป็นความสามารถของบุคคลที่จะเสพความสุขเข้าถึงหรือเห็นคุณค่าที่อยู่ในสารด้วยมุมมองทางศิลปะซึ่งเป็นความสามารถที่เกิดจากการเข้าใจทักษะที่ใช้ในการผลิตเนื้อหาของสื่อต่าง ๆ

4. มิติทางด้านจริยธรรม (Moral Dimension) เป็นความสามารถของบุคคลที่ล่วงรู้หรือตีความค่านิยมที่แฝงอยู่ในสารได้

แม้ว่าความรู้เท่าทันสื่อจะเป็นสิ่งที่ผู้รับสารแต่ละคนมีอยู่แล้วกระนั้นความรู้เท่าทันสื่อของแต่ละคนย่อมมีไม่เท่ากัน (Potter, James W., 1998, pp. 11 – 13) ดังนั้นการเพิ่มพูนหรือเพิ่มทักษะการรู้เท่าทันสื่อเหล่านั้นจะเป็นที่จะต้องพิจารณาองค์ประกอบของความรู้เท่าทันสื่อ 2 ประการได้แก่

ประการแรก คือข่าวสารที่จะช่วยยกระดับความรู้เท่าทันสื่อได้ จะเป็นต้องเป็นข่าวสาร ที่มีความลึกซึ่งสามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภทคือ

1. ข่าวสารเกี่ยวกับสื่อได้แก่การรู้ถึงการทำงานของผู้ผลิตสื่อรูปแบบเนื้อหาที่สื่อผลิตรู้เกี่ยวกับอุตสาหกรรมสื่อที่มาพัฒนาการพื้นฐานทางเศรษฐกิจบริบทเชิงโครงสร้างอาทิรูปแบบการเป็นเจ้าของสื่อ กฎระเบียบต่างๆการเข้าใจมุมมองของสื่อที่มีต่อผู้รับสารและเข้าใจผลกระทบของสื่อทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ที่มีต่อปัจเจกชนและสังคมทั้งด้านความรู้ทัศนคติและพฤติกรรม

2. ข่าวสารเกี่ยวกับโลกแห่งความเป็นจริงได้แก่ข่าวสารที่เป็นข้อเท็จจริงต่างๆที่ควรทราบเช่นจำนวนประชากรชื่อผู้ปกครองประเทศต่างๆและข่าวสารเกี่ยวกับสังคมหมายถึงความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปฏิสัมพันธ์ของคนในสังคมเช่นบทบาทหน้าที่ของบุคคลต่าง ๆ

ประการที่สอง คือทักษะที่จะช่วยยกระดับความรู้เท่าทันสื่อแบ่งได้ เป็น 2 ประเภทคือ

1. ทักษะขั้นพื้นฐานเป็นทักษะที่ใช้เป็นปกตินิสัยในการเปิดรับสื่อการรับรู้ความหมายพื้นฐานซึ่งทักษะนี้จะทำให้บุคคลเมื่อเปิดรับสื่อแล้วสามารถเข้าใจสารหรือเรื่องราวตามทีื่อนำเสนอได้ เช่น อ่านหนังสือพิมพ์แล้วเข้าใจเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นขมละครโทรทัศน์แล้วเข้าใจเรื่องราวเป็นต้น

2. ทักษะขั้นสูงเป็นทักษะที่ช่วยให้บุคคลควบคุมการตีความหมายสารจากสื่อได้โดยอาศัยการคิดแบบวิพากษ์ได้แก่การวิเคราะห์การเปรียบเทียบความเหมือน ความต่าง การประเมินผล การสังเคราะห์

ด้านการศึกษาการรู้เท่าทันสื่อในสหราชอาณาจักร (UNESCO, 2009, pp. 3-8) พบว่านโยบายของภาครัฐในสหราชอาณาจักรที่มักพูดถึงการรู้เท่าทันสื่อ (Media Literacy) ใน 2 รูปแบบคือ Digital Literacy หรือ ICT Literacy และการรู้เท่าทันเนื้อหาของข้อมูลข่าวสารนั้นหมายถึงต้องรู้เท่าทันโลกดิจิทัลหรือบางท่านใช้คำว่า

“การรู้เท่าทันศตวรรษที่ 11” องค์การจัดสรรคลื่นความถี่ (Ofcom) ได้เป็นผู้นำในการเสนอกฎหมาย เรื่อง สื่อสารมวลชน โดยสาระสำคัญ เน้นการสร้างประชาชนให้รู้เท่าทันสื่อ โดยให้ความสำคัญกับการศึกษาอบรม มากกว่าการเรียนเท่านั้น ซึ่งต่อมาทำให้ประเทศอังกฤษกลายเป็นผู้นำในเรื่องนี้ ทั้งในยุโรปและนานาชาติ กฎหมาย เรื่องสื่อสารมวลชนปี 2003 ของ สหราชอาณาจักรได้กำหนดให้ Ofcom มีหน้าที่สนับสนุนเรื่องการรู้เท่าทันสื่อโดย มีภารกิจดังนี้คือ

1. เตรียมประชาชนให้มีโอกาสและเกิดแรงบันดาลใจเพื่อพัฒนาความสามารถและใช้ชีวิตอย่าง ความมั่นใจในการมีส่วนร่วมในด้านเศรษฐกิจและสังคมในยุคดิจิทัล

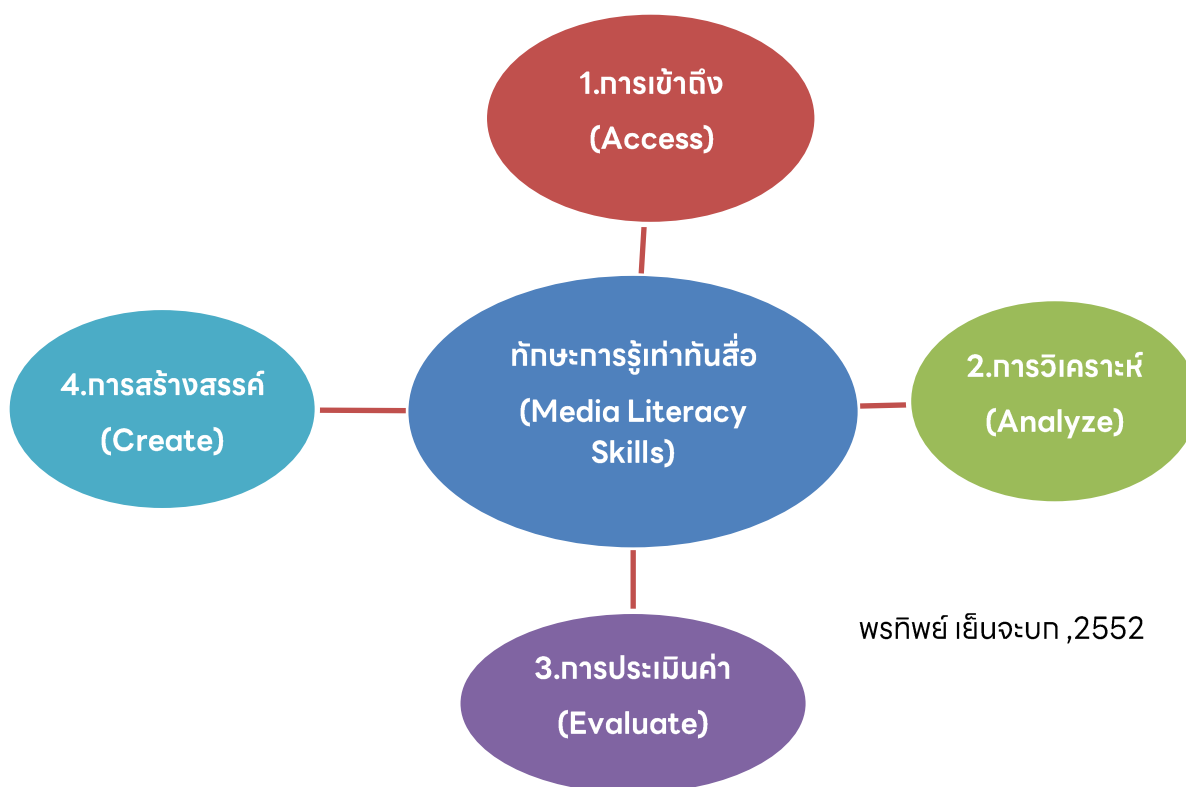
2. ให้ข้อมูลและเสริมทักษะแก่ประชาชนเพื่อควบคุมกิจการเกี่ยวกับการสื่อสารของพวกเขาทั้ง ในฐานะผู้บริโภคและผู้ผลิต

โดยทั่วไปไม่มีองค์กรใดสามารถทำงานเรื่องนี้ในการส่งเสริมโดยลำพังแต่เป็นความร่วมมือของ หลายองค์กรที่มีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมการรู้เท่าทันสื่อทั้งสำหรับทุกเพศทุกวัยและทุก ๆอาชีพ อาทิ ผู้ผลิต เนื้อหาผู้ประกาศเครือข่ายเผยแพร่เครือข่ายการเรียนรู้คุณาจารย์นักวิชาการรัฐบาลผู้ปกครองอาสาสมัคร โดยมีแนวทางการทำงานดังนี้คือจัดเตรียมผู้นำกำหนดเนื้อหาและทำงานร่วมกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งหมดรวมถึงผู้ กำหนดนโยบายการศึกษาองค์กรอุตสาหกรรมและอาสาสมัครและในบางครั้งยังจัดเตรียมงบประมาณให้กับ ผู้มีส่วนร่วมด้วย นอกจากนี้ Ofcom ได้กำหนดให้ BBC เป็นหน้าที่ในการส่งเสริมการรู้เท่าทันสื่อด้วยซึ่งประกาศใช้ ในวันที่ 1 มกราคม ค.ศ. 2007 และในข้อตกลงระหว่าง Ofcom และ BBC มีการกำหนดให้มีการประสานงาน และสนับสนุนการทำงานร่วมกันซึ่งความร่วมมือของ BBC เกี่ยวกับเรื่องการรู้เท่าทันสื่อได้รับความสนใจมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งโดยการนำประชาชนสู่โลกอินเทอร์เน็ตทาง BBC ออนไลน์และกลายเป็นเว็บไซต์ที่คนเข้าไปใช้ มากที่สุดและได้รับความไว้วางใจมากที่สุดเช่นเดียวกันตัวอย่างการทำงานเรื่องการรู้เท่าทันสื่อของ BBC มีดังนี้ ให้คำแนะนำกับผู้เริ่มใช้อินเทอร์เน็ตซึ่งได้รับความสนใจจากประชาชน มีจำนวนผู้ใช้ 94,000คนต่อสัปดาห์ พัฒนาการควบคุมการบริโภคสื่อ โดยให้ข้อมูลแก่ผู้ปกครองเกี่ยวกับโปรแกรมต่าง ๆที่บุตรหลานของตนสามารถ เลือกชมได้ ซึ่งคาดหวังว่าจะมีโรงเรียน 500 แห่ง ร่วมในโครงการนี้ และจัดทำโครงการ Me and My movie เพื่อให้เด็กๆได้ผลิตภาพยนตร์ และ เล่าเรื่องของพวกเขาโดยการจัดสัมมนาใน 18 เมืองในประเทศอังกฤษ ซึ่งมีการ ดาวน์โหลดโปรแกรมเกี่ยวกับการสร้างภาพยนตร์นี้แล้วกว่า 300,000 ครั้งจนถึงปัจจุบัน

แม้ว่าการริเริ่มเรื่องการรู้เท่าทันสื่อนี้มีเป้าหมายเพื่อจะปกป้องเด็กในการใช้อินเทอร์เน็ตและการไม่ตก ภายใต้อิทธิพลของสื่อต่างๆก็ตามแต่ยังมีความยากลำบากในเรื่องกลยุทธ์การเผยแพร่ทีมงานที่ทำรายงานนี้ยอมรับ ว่าประเทศต่าง ๆ จะลำดับความสำคัญ วางนโยบายความรับผิดชอบและโครงสร้างทางภูมิศาสตร์วัฒนธรรมและ กฎหมายของประเทศจะส่งผลหรือจะมีอิทธิพลต่อโอกาสต่างๆของประชาชนที่อาศัยในประเทศที่พัฒนาเรื่องการรู้ เท่าทันสื่อของเขา

ทักษะการรู้เท่าทันสื่อ ภายใต้กรอบแนวคิดเรื่องการส่งเสริมเสรีภาพในการแสดงออกและการสร้างเสริมสมรรถภาพในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและความรู้อย่างทั่วถึงและเท่าเทียมขององค์กร UNESCO การที่บุคคลจะมีทักษะการเรียนรู้ของตนเองเพื่อการจะเท่าทันสื่อได้นั้นต้องมีทักษะที่เป็นองค์ประกอบที่สำคัญ 4 องค์ประกอบเรียงตามลำดับคือการเข้าถึง (Access) การวิเคราะห์ (Analyze) การประเมินค่า (Evaluate) และการสร้างสรรค์ (Create)

แบบจำลองทักษะการรู้เท่าทันสื่อ

1.การเข้าถึง (Access) คือการได้รับสื่อประเภทต่างๆได้อย่างเต็มที่และรวดเร็วสามารถรับรู้และเข้าใจเนื้อหาของสื่อประเภทต่างๆได้อย่างเต็มความสามารถมีการแสวงหาข่าวสารได้จากสื่อหลายประเภทและไม่ถูกจำกัดอยู่กับสื่อประเภทใดประเภทหนึ่งมากเกินไปความสามารถในการเก็บข้อมูลที่เกี่ยวข้องและเป็นประโยชน์พร้อมทั้งทำความเข้าใจความหมายอย่างมีประสิทธิภาพโดย

- อ่านเนื้อหาจากสื่ออื่นๆ และทำความเข้าใจอย่างถ่องแท้
- จดจำและเข้าใจความหมายของคำศัพท์ สัญลักษณ์ และเทคนิคที่ใช้ในการสื่อสาร

- พัฒนากลยุทธ์ เพื่อหาตำแหน่งที่มาของข้อมูลจากแหล่งต่างๆ ที่หลากหลาย
- เลือกกรองข้อมูลประเภทต่างๆ ที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการ

2.การวิเคราะห์ (Analyze) คือการตีความเนื้อหาสื่อตามองค์ประกอบและรูปแบบที่สื่อแต่ละประเภทนำเสนอว่าสิ่งที่สื่อนำเสนอขึ้น ส่งผลกระทบต่อสังคมการเมืองและเศรษฐกิจโดยใช้พื้นฐานความรู้เดิม ร่วมกับประสบการณ์ในการคาดการณ์ถึงผลที่จะเกิดขึ้นที่อาจมาจากการวิเคราะห์ถึงวัตถุประสงค์ของการสื่อสารการวิเคราะห์กลุ่มเป้าหมายของสื่อ (กลุ่มผู้เปิดรับสื่อ) จุดยืนของสื่อบริบทต่าง ๆ ของสื่อที่ส่งผลกระทบต่อ การนำเสนอของสื่อโดยอาจใช้วิธีการของการวิเคราะห์เปรียบเทียบการแตกองค์ประกอบย่อยต่างๆหรือการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเหตุและผล ความสามารถในการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการตรวจสอบรูปแบบการใช้สื่อโครงสร้างและลำดับการเรียงเนื้อหาสื่อซึ่งสามารถใช้แนวคิดจากศาสตร์ต่าง ๆ ได้แก่ ศิลปะ วรรณกรรมสังคมการเมืองและเศรษฐกิจเพื่อทำความเข้าใจเนื้อหาบริบทที่ต้องการนำเสนอ

3. การประเมินค่าสื่อ (Evaluate) เป็นผลมาจากการวิเคราะห์สื่อที่ผ่านมาทำให้สามารถที่จะประเมินค่าคุณภาพของเนื้อหาสื่อที่ถูกส่งออกมาได้ว่ามีคุณค่าต่อผู้รับมากน้อยเพียงใดสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อผู้รับในด้านใดได้บ้างคุณค่าที่เกิดขึ้นเป็นคุณค่าที่เกิดขึ้นทางใจอารมณ์ความรู้สึกหรือมีคุณค่าทางศีลธรรม จรรยาบรรณสังคมวัฒนธรรมหรือประเพณีอย่างไรบ้างสิ่งที่สื่อนำเสนอมีประโยชน์ต่อการเรียนรู้ในศาสตร์ใดศาสตร์หนึ่งหรือไม่อย่างไรในขณะเดียวกันการประเมินค่าที่เกิดขึ้นอาจเป็นการประเมินคุณภาพของสื่อว่า การนำเสนอของสื่อ นั้นมีกระบวนการผลิตที่มีคุณภาพหรือไม่เมื่อเปรียบกับสื่อประเภทเดียวกันความสามารถในการประเมินเนื้อหาโดยสร้างความเกี่ยวข้องของเนื้อหา กับประสบการณ์พร้อมเสนอความเห็นในแง่มุมของความหลากหลาย คุณภาพและความเกี่ยวข้องกับเนื้อหาโดยใช้วิธีดังนี้

- ชื่นชอบและเกิดความพึงพอใจในการตีความหมายสื่อ จากประเภทรายการและรูปแบบที่หลากหลาย

- สนองตอบโดยการพิมพ์หรือพูดถึงความซับซ้อนที่หลากหลายและเนื้อหาสื่อ
- ประเมินคุณภาพของเนื้อหา จากเนื้อหาสื่อและรูปแบบ
- ตัดสินให้คุณค่าของเนื้อหา โดยพิจารณาจากหลักจริยธรรม ศาสนา และหลักประชาธิปไตย

4. การสร้างสรรค์ (Create) การพัฒนาทักษะการสร้างสื่อในแบบฉบับของตนเองขึ้นมาเมื่อผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจสามารถวิเคราะห์วิจารณ์ประเมินค่าสื่อได้อย่างถ่องแท้แล้วทุกคนจะต้องเปลี่ยนบทบาทเป็นผู้ผลิตที่จะต้องวางแผนเขียนบทค้นคว้าข้อมูลเนื้อหา มาประกอบตามเทคโนโลยีของสื่อหรือรูปแบบองค์ประกอบของสื่อแต่ละประเภทเพื่อที่จะสามารถสื่อให้ได้ตามวัตถุประสงค์การสื่อสารที่ตนได้วางไว้การพัฒนาทักษะนี้จึงเป็นบทสรุปที่ทำให้ครบกระบวนการรู้เท่าทันสื่อได้สมบูรณ์ที่สุดความสามารถในการสร้างสรรค์ (หรือสื่อสาร) เนื้อหา โดยการเขียนบรรยายความคิดใช้คำศัพท์เสียงและ/หรือสร้างภาพให้มีประสิทธิภาพตามวัตถุประสงค์ที่หลากหลาย

และต้องสามารถใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีที่หลากหลายของการสื่อสารเพื่อสร้างสรรค์ติดต่อและเผยแพร่เนื้อหา ดังกล่าวโดยสามารถดำเนินการ อาทิ

1. ใช้ประโยชน์จากขั้นตอนการระดมสมอง วางแผน เรียบเรียง และแก้ไข
2. ใช้ภาษาเขียนและภาษาพูดอย่างมีประสิทธิภาพที่สุด ตามหลักของภาษาศาสตร์
3. สร้างสรรค์และเลือกภาพอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อบรรลุเป้าหมายต่างๆ ที่กำหนดไว้
4. ใช้เทคโนโลยีการสื่อสารในการวางโครงสร้างของเนื้อหา

นอกจากแนวคิดเรื่องทักษะการรู้เท่าทันสื่อข้างต้น Center for Media Literacy (2008) ได้ระบุใน รายงาน Learning for the 21st Century ว่าทักษะที่จำเป็นในการรู้เท่าทันสื่อคือทักษะในการเข้าถึง (Access Skill) ทักษะการวิเคราะห์ (Analyze Skill) ทักษะการประเมินเนื้อหาสาร (Evaluate Skill) ทักษะการสร้างสรรค์ (Create Skill) และมีองค์ประกอบที่เพิ่มเติมคือ ทักษะการมีส่วนร่วม (Participate Skill) ซึ่งเป็นอีก ทักษะหนึ่งที่จะช่วยให้บุคคลสามารถในการแก้ปัญหาและปฏิสัมพันธ์ในการทำงานร่วมกับผู้อื่นส่งผลให้มีการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่หลากหลายเป็นอีกทักษะหนึ่งที่จะช่วยเสริมให้บุคคลสามารถพัฒนาทักษะการรู้เท่าทันสื่อ

การสร้างกระบวนการรู้เท่าทันสื่อ สำหรับกระบวนการเรียนรู้เท่าทันสื่อ ซึ่งเป็นเครื่องมือสร้างการเรียนรู้ ให้กับผู้เรียนรู้ โดมร อภิวันทนากร (2552) และ Thoman และ Jolis (2008) ได้ระบุถึงแนวคิดสำหรับการ ออกแบบและพัฒนาเป็นแผนกิจกรรมหรือแผนการเรียนรู้เพื่อการศึกษาการรู้เท่าทันสื่อว่าประกอบด้วย 4 ขั้นตอนดังนี้

1. ความตระหนักถึงผลกระทบ (Awareness) เป็นการกระตุ้นหรือเปิดประเด็น ให้เกิดแง่คิด มุมมอง ในการเปิดรับสื่อ ที่พวกเขาไม่เคยคำนึงถึงมาก่อนว่าการนำเสนอของสื่อ แต่ละครั้งอาจส่งผลกระทบต่อผู้รับสื่ออย่างไร
2. การวิเคราะห์ (Analysis) เป็นการวิเคราะห์สื่อ ในสื่อเชิงลึกมากกว่าการเข้าใจความหมาย หรือการ ตีความสื่อ โดยอาศัยแนวทางของ 5 แก่นความคิดหลัก ได้แก่
 - 2) 1) ไม่มีความบังเอิญในสื่อ มีแต่ความตั้งใจของผู้ผลิต
 - 2) เนื้อหาสื่อถูกสร้างขึ้น โดยใช้กลวิธี ต่างๆ ทำให้จดจำและเข้าใจตามที่สื่อต้องการ
 - 3) การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นที่ต่างกันทำให้บุคคลอ่านเนื้อหาสื่อและรู้เท่าทันมากยิ่งขึ้น
 - 4) มีค่านิยมและทัศนคติแฝงมากับสื่อด้วย และ
 - 5) เจตนาของเนื้อหาสื่อ คือ ผลประโยชน์และอำนาจมาใช้ในการวิเคราะห์
3. การไตร่ตรอง และสะท้อนกลับ (Reaction) เป็นการแสดงความคิดเห็นต่อสื่อหรือตั้งคำถามกลับต่อสื่อ ซึ่งสะท้อนความคิดเห็นผ่านการไตร่ตรองและพิจารณาสื่อ นั้นแล้วว่าจะอะไรคือสิ่งที่บุคคล “ควรจะคิด” และ “ควรจะทำ” เมื่อการสื่อสารของสื่อส่งผลกระทบต่อศาสนา ประเพณี ศีลธรรม คุณธรรมต่อสังคม กระแสสังคมหรือหลัก พื้นฐานประชาธิปไตยตลอดจนแนวทางการดำเนินชีวิตของผู้รับสาร

4. การโต้ตอบหรือสนับสนุนยอมรับ (Action) ด้วยการสนับสนุน ให้ผู้เรียนยืนยันความคิด ด้วยการแสดงออก และผลักดันให้เกิดความเคลื่อนไหวระดับสังคม ไม่ว่าจะเป็นการปฏิเสธหรือยอมรับในหลักการ หรือผลกระทบที่มาจากคำแนะนำของสื่ออันเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนไม่ละเลยกับสิ่งที่มีผลกระทบกับสังคมและสนับสนุนให้เป็นพลเมืองที่ตื่นตัวต่อเรื่องสาธารณะ ปฏิบัติการนี้ควรเชื่อมโยงผู้เรียนกับบุคคลอื่นในสังคม เพื่อค้นหาวิธีการหรือความร่วมมือในการจัดการแก้ปัญหาหรือผลิตและเผยแพร่สื่อเพื่อกระตุ้นให้เกิดภาวะเท่าทันสื่อในสังคม

แนวคิดที่เกี่ยวข้องและวิเคราะห์องค์ความรู้เกี่ยวกับการรู้เท่าทันสื่อของผู้ที่มีความบกพร่องทางการได้ยินในประเทศและต่างประเทศ

สถานการณ์การรู้เท่าทันสื่อในต่างประเทศ

ในภูมิภาคแปซิฟิก นักวิชาการสื่อมวลชน กล่าวว่า ในยุคที่เน้นการประยุกต์ใช้เทคโนโลยี ความสามารถในการค้นหา ประเมินค่า ใช้ประโยชน์ แบ่งปัน สร้างความคิดสร้างสรรค์ได้อย่างรับผิดชอบและจริยธรรมเป็นทักษะที่สำคัญ การสนับสนุนพลเมืองให้ศักยภาพด้านทักษะการรู้เท่าทันสื่อดิจิทัล เป็นสิ่งที่จำเป็นในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก อย่างไรก็ตามงานวิจัยด้านการรู้เท่าทันสื่อดิจิทัลยัง ไม่มีข้อมูลพื้นฐานมากพอ โดยเฉพาะการวิจัยทางสังคม (Reddy et al., 2022)

ในประเทศอินเดีย ผู้เชี่ยวชาญระดับสูง พบว่า มีการเพิ่มขึ้นของจำนวนผู้ใช้โทรศัพท์มือถือและการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต พร้อมกับเคสการหลอกลวงทางออนไลน์ การล่วงละเมิด และเผยแพร่ข้อมูลมูลที่ไม่เป็นจริง อีกทั้ง ความรู้พื้นฐานด้านทักษะความเข้าใจและการใช้เทคโนโลยีระดับพื้นฐานไม่เพียงพอในการต่อต้านปัญหาเหล่านี้ ดังนั้น การรู้เท่าทันสื่อเป็นทักษะสำคัญอย่างยิ่งที่ต้องมี โดยเฉพาะในกลุ่มคนรุ่นใหม่ในยุคปัจจุบัน (Singh, 2022)

ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ปัญหาการแพร่ข้อมูลที่ไม่น่าเชื่อถือมีความรุนแรงมาก โดยเฉพาะในช่วงโรคระบาดเชื้อไวรัสโคโรนา มีการกระจุกข้อมูลที่ไม่ถูกต้องเกี่ยวกับสุขภาพ แม้จะมีการกระทำจากระดับสูงสุดของหน่วยงานภาครัฐไปจนถึงระดับพื้นที่ในสังคม พลเมืองมักได้รับข้อมูลที่ไม่น่าเชื่อถือและมีความสับสน ดังนั้นการต้านทานความรุนแรงในการแพร่ข้อมูลที่ไม่น่าเชื่อถือ คือ การแบ่งปันข้อมูลที่ถูกต้องมาจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การตรวจสอบข้อมูล การลงทะเบียนสื่อที่มีคุณภาพ และการพัฒนาความเข้าใจ และรู้เท่าทันทางการสื่อสารและข้อมูล Media Information Literacy ที่มีประสิทธิภาพในการป้องกันการแพร่ข้อมูลที่ไม่น่าเชื่อถือ (Gomez และ Ramcharan, 2022)

ในประเทศไทย การศึกษาของนักวิชาการสื่อมวลชนเกี่ยวกับระบบนิเวศน์ความเป็นพลเมืองดิจิทัล โดยเฉพาะดิจิทัลเนทีฟ พบว่า ความไม่เสมอภาคของประชากรในสังคมเป็นอุปสรรคหลักสำหรับการพัฒนาพลเมืองดิจิทัล และได้ให้ข้อเสนอแนะว่า หน่วยงานราชการต้องทำการแก้ไขเพื่อเสริมสร้างความเสมอภาคในสังคมและลดการแบ่งแยกดิจิทัล เช่น รายได้ การศึกษา และอื่นๆ ที่จะส่งผลต่อด้านประสบการณ์การใช้เทคโนโลยี ดังนั้น รัฐบาลควรให้ความสำคัญสูงสุดในการเตรียมความพร้อมทั้งในด้านระบบและทรัพยากรมนุษย์ ในการส่งเสริมและสนับสนุนให้เข้ากับบริบทในประเทศไทยเข้าสู่สังคมดิจิทัลที่ปลอดภัย (ชวพร ธรรมนิตยกุล, 2019)

แนวคิดของหลักสูตรการรู้เท่าทันสื่อในต่างประเทศ

อุษา บิ๊กกัน (2554 : 146 - 149) ได้ทำการศึกษาหลักสูตรการรู้เท่าทันสื่อในต่างประเทศ 3 ประเทศ : สหราชอาณาจักร แคนาดา และสหรัฐอเมริกา ดังนี้

1. หลักสูตรการรู้เท่าทันสื่อในสหราชอาณาจักร ได้เน้นการค้นหาทักษะพื้นฐาน ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการผลิตสื่อ มีวัตถุประสงค์พื้นฐานของหลักสูตร คือ การตอบคำถาม และการหาความหมายที่ถูกผลิตในภาพยนตร์ โทรทัศน์ และสื่ออื่นๆ ได้แก่

- ความหมายในสื่อถูกผลิตขึ้นอย่างไร
- สารถูกจัดแบ่งประเภทอย่างไรบ้าง
- ภาพตัวแทนแบบไหนที่พบในสื่อ
- ใครผลิตสื่อและวัตถุประสงค์ในการผลิต
- ผู้รับสารที่แตกต่างกันมีความเข้าใจและตอบสนองต่อสื่อแตกต่างกันอย่างไร
- ทักษะและความเข้าใจแบบใดที่จำเป็นในการผลิตสื่อ

2. หลักสูตรการรู้เท่าทันสื่อในประเทศแคนาดา ได้เน้นการเข้าใจเนื้อหาในสื่อ ซึ่งถือว่าเป็นเรื่องสำคัญในด้านทักษะภาษา เน้นการประกอบสร้างความหมาย และการวิเคราะห์เนื้อหาสื่อที่สัมพันธ์กับการชมและการนำเสนอในด้านทักษะต่างๆ ได้แก่

- ความสามารถในการที่จะทำความเข้าใจและตีความหมายของภาพตัวแทน สัญลักษณ์ลักษณะของภาพเคลื่อนไหว การตีความหมายของภาพและเข้าใจผลที่มีต่อผู้รับสาร
- ความสามารถในการเข้าใจสื่อมวลชน ได้แก่ โทรทัศน์ ภาพยนตร์ วิทยุและนิตยสารนั้นมีการทำงานอย่างไร มีการผลิตความหมายและการใช้อย่างไร

- ความสามารถในการทำความเข้าใจว่าผู้พูด ผู้เขียน ผู้ผลิตสื่อทำงานในสภาพแวดล้อมทางสังคมและทางวัฒนธรรมอย่างไร

3. หลักการรู้เท่าทันสื่อในสหรัฐอเมริกา ได้บูรณาการเรื่องการรู้เท่าทันสื่อเป็นส่วนหนึ่งของโครงสร้างการศึกษา มีเรื่องการรู้เท่าทันสื่อในวิชาหลัก ได้แก่ ภาษาอังกฤษ ภาษาศาสตร์และนิเทศศาสตร์ สังคมศาสตร์ และสุขภาพ ตั้งแต่ระดับประถมศึกษา โดยยกตัวอย่างมาตรฐานเนื้อหาในหลักสูตร 4 มาตรฐาน ได้แก่

- มาตรฐานเนื้อหาส่วนที่ 1 การตระหนักถึงข้อความในสื่อ มีการประกอบสร้างด้วยเทคนิคอะไร เสียง ภาพ ข้อความ และการเคลื่อนไหว เพื่อสร้างความหมาย
- มาตรฐานเนื้อหาส่วนที่ 2 การแยกความแตกต่างในการใช้สื่อ ตามวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกัน
- มาตรฐานเนื้อหาส่วนที่ 3 การประยุกต์ความรู้ ทักษะ และกลยุทธ์การออกแบบและสร้างข้อความสื่อ
- มาตรฐานเนื้อหาส่วนที่ 4 การแจกแจง วิเคราะห์ และประเมินผลกระทบของสื่อที่มีต่อตนเองและสังคม

จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า หลักสูตรการรู้เท่าทันสื่อ มุ่งเน้นการทำความเข้าใจความเป็นมาของสื่อ วัตถุประสงค์ของสื่อ และวิธีการของสื่อ ซึ่งรวมถึงการสำรวจความรู้สึกนึกคิดของตนเองที่มีต่อสื่อเพื่อให้รู้เท่าทันสื่อ

การส่งเสริมให้การรู้เท่าทันสื่อและขยายศักยภาพของคนในด้านสิทธิมนุษยชนของสหประชาชาติตาม Article 19 ของ The Universal Declaration of Human Rights ซึ่งกล่าวว่า “ทุกคนมีสิทธิในการแสดงความคิดเห็นและการแสดงออกอย่างเสรีสิทธินี้รวมทั้งเสรีภาพ ในการออกความคิดเห็น โดยปราศจากการแทรกแซงและการค้นหา การรับข้อมูลข่าวสารและความคิดผ่านทางสื่อมวลชนอย่างไร้พรมแดน” ซึ่งรวมกลุ่มผู้ที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน นอกจากนี้ การสนับสนุนส่งเสริมให้รู้เท่าทันสื่อเพิ่มศักยภาพของคนพิการ ที่มีสิทธิตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ Article 21 Freedom of expression and opinion, and access to information หรือ เสรีภาพในการแสดงออกและแสดงความคิดเห็นและการเข้าถึงสารสนเทศ

แนวคิดผู้ที่มีความบกพร่องทางการได้ยินและการสื่อสาร

การสื่อสารหรือการสื่อความหมายของผู้ที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

หูหนวก (Deafness) คือ ความบกพร่องทางการได้ยิน (Utami et al., 2020) ที่แต่ละบุคคลมีความแตกต่างกันในการรับข้อมูลผ่านเสียงและคนหูหนวกส่วนใหญ่มีความบกพร่องทางการพูด ดังนั้น คนหูหนวกจะสื่อสารทางภาษามือ และใช้การรับรู้ผ่านการมองเห็นเป็นหลัก ภาษามือ (Sign Language) เป็นภาษาที่ใช้ในการสื่อสาร และใช้เป็นภาษาแม่ โดยทักษะการใช้ภาษามือ หมายถึง ความสามารถในการใช้มือเพื่อแสดงออกเป็นสัญลักษณ์ของคำศัพท์ วลี ประโยค และการอธิบายตามไวยากรณ์ของภาษามือ รวมทั้งมีการแสดงสีหน้าและกิริยา

ท่าทางประกอบ (ปริญญา, 2562 และนายกสมาคมคนหูหนวกแห่งประเทศไทย , 2560) ในแต่ละประเทศจะมีความแตกต่างของภาษามือ เช่น ในประเทศสหรัฐอเมริกา ใช้ภาษามืออเมริกัน (American Sign Language : ASL) ในประเทศอังกฤษ ใช้ภาษามืออังกฤษ (British Sign Language : BSL) ในประเทศฝรั่งเศส ใช้ภาษามือฝรั่งเศส (French Sign Language : FSL) ในประเทศญี่ปุ่น ใช้ภาษามือญี่ปุ่น (Japanese Sign Language : JSL) ในระดับสากลจะใช้ภาษามือสากล (International Sign : IS) เป็นต้น ส่วนประเทศไทย (Thai Sign language : TSL) โดยในประเทศไทยจะมีการใช้ภาษามือไทยอยู่สองแบบ คือ ภาษามือไทย (Thai Sign Language) และท่ามือตามภาษาไทย (Signed Thai /Sign Support Thai) (มานะ ประทีปพรศักดิ์, ไม่ระบุ) ด้านการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารทั่วไป ผู้ที่มีความบกพร่องทางการได้ยินมีข้อจำกัดในการเข้าถึงข้อมูลและการสื่อสาร เพราะไม่ได้ยินเสียงอ่านได้ช้า ไม่เข้าใจประโยคซับซ้อน ถึงแม้ว่าจะมีการบริการเพื่อเข้าถึงสื่อที่เหมาะสม คือ ล่ามภาษามือ (Sign Language) และคำบรรยายแทนเสียง (Caption) (สำนักงานรับเรื่องร้องเรียนและคุ้มครองผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม, 2562 : 127) ดังนั้นการใช้หลักสูตรรู้เท่าทันสื่อกับกลุ่มผู้ที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ต้องคำนึงถึงการสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมอง Visual Learning การจัดการเรียนรู้ที่เน้นการใช้สื่อและภาพเป็นหลัก

แนวความคิดการพัฒนาหลักสูตรรู้เท่าทันสื่อสำหรับผู้ที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

การสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมอง Visual Learning ผู้ที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

การสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมอง (Visual Learning) สำหรับผู้ที่มีความบกพร่องทางการได้ยินมีความสำคัญในการเพิ่มความเข้าใจและการเรียนรู้ กระบวนการนี้เน้นการใช้รูปภาพ วิดีโอ แผนภาพ และสื่อภาพอื่นๆ เพื่อสื่อสารข้อมูลและเพิ่มความเข้าใจแนวคิดที่ศึกษาอยู่ ช่วยให้พวกเขาเข้าใจแนวคิดได้เร็วขึ้น มีส่วนร่วมในการสนทนาที่มีความหมายมากขึ้น และช่วยให้เข้าถึงสื่อที่มีระดับการตีความอยู่ที่อยู่ในระดับยาก (Aderson และ Mason, 2017 และ Metzger, 2013 Bredekamp และ Copple, 1997)

ผู้ที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน มีการใช้สื่อและภาพเป็นหลัก ซึ่งเป็นการเรียนรู้ที่เน้นการใช้ภาษามือเป็นภาษาหลัก การใช้กลยุทธ์และทรัพยากรที่หลากหลาย เช่น ภาษามือ สื่อถึงคำศัพท์และความคิด การใช้เทคนิคกราฟิก เช่น แผนภาพ ภาพถ่าย ภาพวิดีโอ และอนิเมชัน เพื่ออธิบายแนวความคิดและการสาธิตตัวอย่าง เพื่อให้มีความเข้าใจในบริบทนั้น ๆ ช่วยให้การสื่อสารระหว่างผู้ที่มีความบกพร่องทางการได้ยินกับคนทั่วไปมีประสิทธิภาพมากขึ้น (Erting et al., 2017)

Visual Learning Strategies Model สำหรับผู้ที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ซึ่งเป็นกรอบแนวคิดสำหรับการทำความเข้าใจว่าการเรียนรู้ผ่านการมอง ช่วยพัฒนาหลักสูตรสำหรับผู้ที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ดังนี้

- (1) ให้การช่วยเหลือและสนับสนุนด้านการมองเห็น
- (2) กลยุทธ์ในการเรียนการสอนผ่านการมอง

(3) การใช้สัญลักษณ์ภาพ เพื่อสนับสนุนการสื่อสาร

(4) การรวบรวมองค์ประกอบของภาพให้เข้ากับการเรียนการสอนผ่านการมอง

Wauters (2020) Supalla (2011) Marschark (2012) และ Rizzo (2018) กล่าวว่า องค์ประกอบที่สนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมอง มี 9 ข้อ ดังนี้

1. ภาษามือ Sign Language: คือ การใช้วิดีโอหรืออนิเมชัน หรือการสาธิตคำแนะนำด้วยภาษามือ การสนทนา และคำศัพท์ในภาษามือ รวมถึงภาษามือประจำชาติ และภาษามือท้องถิ่นตามกลุ่มเป้าหมายของผู้ใช้งาน

2. คำบรรยายแทนเสียง Captioning : ให้บริการคำบรรยายแบบปิดหรือแบบเปิดใต้ภาพสำหรับเนื้อหาที่มีการแสดงผ่านสื่อทางสายตา เพื่อให้สะดวกในการเข้าถึงสำหรับคนหูหนวกที่พึ่งพากับภาษาเขียน ซึ่งรวมถึงภาษาพูด เอฟเฟกต์เสียง และข้อมูลเสียงที่เกี่ยวข้องทั้งหมด

3. การนำเสนอข้อมูลเป็นภาพ Visual Representation: ให้ความสำคัญกับการแสดงภาพในสื่อการเรียนรู้ เช่น แผนภาพ ภาพวาด อินโฟกราฟิก และอนิเมชันเพื่ออธิบายแนวคิดที่ซับซ้อน เครื่องมือ และความสัมพันธ์ ใช้ภาพที่ชัดเจนเพื่อสนับสนุนคำอธิบายแบบข้อความ

4. ภาษาที่ชัดเจนและเรียบง่าย Clear and Simple Language: ใช้ภาษาที่เข้าใจง่ายในการอธิบายแนวคิด หลีกเลี่ยงคำศัพท์เชิงวิชาการที่ไม่จำเป็นหรือโครงสร้างประโยคที่ซับซ้อน นี้จะช่วยให้ข้อมูลเข้าใจง่ายและเป็นที่ยอมรับสำหรับผู้เรียนที่มีระดับความฉลาดในการใช้ภาษาที่แตกต่างกัน

5. การสะท้อนกลับเป็นภาพ Visual Feedback: ให้การสะท้อนกลับเป็นภาพในระหว่างเรียน เช่น ในกรณีที่รูปแบบการเรียนการสอนมีการทำแบบฝึกหัด หรือทำแบบสอบถามร่วมกัน ให้มีการส่งสัญญาณทางสายตา หรือในอีกแง่ การใช้ภาพและสีเพื่อสื่อความหมาย เพื่อที่จะระบุคำตอบที่ถูกต้องหรือไม่ถูกต้อง ตัวยกชี้ ความสำเร็จ และความคืบหน้า และความสำเร็จ

6. การมีปฏิสัมพันธ์ที่สามารถตอบโต้ Interactive Learning: รวบรวมองค์ประกอบเชิงโต้ตอบเพื่อดึงดูดผู้เรียนอย่างกระตือรือร้น รวมถึงกิจกรรมที่ผู้เรียนต้องโต้ตอบกับเนื้อหาด้วยภาพ เช่น แบบฝึกหัดแบบลากและวาง เกมจับคู่ หรือปริศนาภาพ

7. การเล่าเรื่องโดยใช้ภาพ Visual Storytelling: การใช้เทคนิคการเล่าเรื่องด้วยภาพ เช่น หนังสือการ์ตูนหรือกระดานเรื่องราว เพื่อนำเสนอข้อมูลในรูปแบบการเล่าเรื่อง ซึ่งสามารถช่วยทำให้เนื้อหาน่าสนใจและน่าจดจำสำหรับผู้เรียนมากขึ้น

8. ความคิดเห็นของผู้ใช้ และการทำซ้ำ User Feedback and Iteration: รวบรวมคำติชมจากผู้เรียนที่หูหนวกเพื่อปรับปรุงรูปแบบการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง รวบรวมข้อเสนอแนะและจัดการกับอุปสรรคในการเข้าถึงที่พวกเขาพบ เพื่อปรับปรุงประสบการณ์การเรียนรู้โดยรวม

9. การมีส่วนร่วมกับสังคมคนหูหนวก Collaborate with Deaf Community: ให้สมาชิกของชุมชนคนหูหนวก รวมถึงนักการศึกษาคนหูหนวก ล่ามภาษามือ และคนหูหนวกมีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนา ข้อมูลเชิงลึกและความเชี่ยวชาญของพวกเขาสามารถรับประกันได้ว่ารูปแบบการเรียนรู้สะท้อนความต้องการและประสบการณ์ของกลุ่มเป้าหมายได้อย่างแม่นยำ

การทบทวนวรรณกรรม บทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรรู้เท่าทันสื่อสำหรับที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

จากการศึกษาไม่พบว่ามีการศึกษาในประเด็นการส่งเสริมการรู้เท่าทันสื่อในประเทศไทยมาก่อนที่ผ่านพบว่า เป็นการคุ้มครองสิทธิสำหรับผู้พิการในการเข้าถึงสื่อของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ขณะที่การทบทวนวรรณกรรมต่างประเทศ พบ ว่าศูนย์คนหูหนวกแห่งชาติในประเทศสหรัฐอเมริกา ได้ให้แนวคิดที่ว่าการออกแบบหลักสูตรรู้เท่าทันสื่อที่เหมาะสมกลุ่มผู้บริโภครวมที่เป็นคนหูหนวก คือ ทำให้กลุ่มผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน มีความเข้าใจ สามารถใช้สื่อได้อย่างสร้างสรรค์และรู้ตัว และมีส่วนร่วมในการสนทนาเกี่ยวกับสื่อที่พวกเขากำลังเผชิญอยู่ในขณะนี้ โดยพบงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

สื่อที่ผู้บริโภคมักถูกสร้างขึ้นโดยคนที่มีการได้ยิน ซึ่งมีความแตกต่างทางวัฒนธรรมระหว่างชุมชนคนหูหนวกกับคนทั่วไป ดังนั้น การประเมินและวิเคราะห์สื่อเป็นทักษะที่สำคัญ เพื่อให้รู้จักการวิเคราะห์สื่อ ศูนย์คนหูหนวกแห่งชาติในประเทศสหรัฐอเมริกา ให้แนวคิดที่ว่าการออกแบบหลักสูตรรู้เท่าทันสื่อที่เหมาะสมกับกลุ่มผู้บริโภครวมที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน คือ ทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจ สามารถใช้สื่อได้อย่างสร้างสรรค์และรู้ตัว และมีส่วนร่วมในการสนทนาเกี่ยวกับสื่อที่พวกเขากำลังเผชิญอยู่ในขณะนี้

MacDonald (2015) กล่าวว่า การรู้เท่าทันสื่อ เป็นทักษะที่สำคัญสำหรับผู้เรียนที่เป็นคนหูหนวก เพื่อที่จะพวกเขามีส่วนร่วมกับสิ่งที่อยู่รอบตัวได้เต็มที่ ความท้าทายสำคัญเกี่ยวกับการเรียนการสอนเรื่องการรู้เท่าทันสื่อ คือ การให้โอกาสและการตระหนักถึงความสำคัญในการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียนที่เป็นคนหูหนวก โดยสอนให้มีการตั้งคำถามกับสื่อที่ผู้เรียนบริโภค และการสนับสนุนผู้เรียนเข้าถึงการใช้เครื่องมือการผลิตสื่อ เพื่อสร้างสื่อของตนเอง เพราะจะช่วยให้ผู้เรียนที่เป็นคนหูหนวกมีส่วนร่วมกับสื่อที่บริโภค และเกิดความเข้าใจกับการสร้างสื่อเหล่านั้นได้เร็วขึ้น นอกจากนี้ การสร้างสื่อการเรียนการสอนระหว่างชุมชนคนหูหนวกและคนที่มีการได้ยินมีความแตกต่างกัน คือ วัฒนธรรมของคนหูหนวกที่มีวิธีการเรียนรู้และการใช้ความรู้ที่แตกต่างกับคนหูดี ในการเรียนการสอนรู้เท่าทันสื่อ ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลของ Mack (2009) กับ Kluwin (2009) ว่าการจัดทำหลักสูตรรู้เท่าทันสื่อต้องกระทำผ่านการเคารพตัวตนของคนหูหนวก Deaf Identity และมีความเข้าใจในความแตกต่างระหว่างวัฒนธรรมของคนหูหนวกและคนหูดี

ในส่วนข้อเสนอแนะของ MacDonald (2015) ได้เสนอแนะเน้นการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ โดยสอนนักเรียนหูหนวกให้สังเกตสื่อที่บริโภค รวมถึงแนะนำให้นักเรียนหูหนวกเข้าถึงเครื่องมือการผลิตสื่อและกระตุ้นให้นักเรียนหูหนวกใช้เครื่องมือเหล่านี้เพื่อสร้างสื่อของตนเอง เนื่องจากการทำสิ่งเหล่านี้จะช่วยให้พวกเขามีส่วนร่วม

มากขึ้นกับสื่อที่พวกเขาบริโภค รวมถึงเน้นถึงความจำเป็นในการให้นักเรียนที่หูหนวกเข้าถึงเครื่องมือผลิตสื่อ โดยผ่านกระบวนการสอนทักษะการอ่านสื่อในลักษณะที่ไว้วางใจต่อวัฒนธรรมและภาษาของนักเรียนที่หูหนวก ซึ่งวิธีนี้จะช่วยให้นักเรียนหูหนวกมีส่วนร่วมมากขึ้นกับสื่อ และเข้าใจว่ามันถูกผลิตอย่างไร นอกจากนี้ MacDonal (2015) สนับสนุนให้ครูและผู้ปกครองตระหนักถึงความแตกต่างทางวัฒนธรรมระหว่างชุมชนคนหูหนวกกับคนที่ทั่วไปและนำความรู้นี้มาปรับใช้ในการสอนทักษะการอ่านสื่อสำหรับคนหูหนวก

อย่างไรก็ตาม การสอนนักเรียนหูหนวกให้สังสัยสื่อที่พวกเขาบริโภคและให้พวกเขาเข้าถึงเครื่องมือผลิตสื่อสามารถช่วยพวกเขาให้เป็นผู้บริโภคสื่อที่มีความรู้และมีส่วนร่วมมากขึ้น ผ่านการตระหนักถึงความแตกต่างทางวัฒนธรรมระหว่างชุมชนคนหูหนวกกับคนที่มีการได้ยิน ซึ่งจะช่วยให้พวกเขามีส่วนร่วมมากขึ้นกับสื่อและเข้าใจว่ามันถูกผลิตอย่างไร (Mack, 2013)

Kluwin และ Beadle (2009) ย้ำถึงความจำเป็นของนักเรียนหูหนวกต้องพัฒนาทักษะการอ่านสื่อเพื่อเป็นผู้บริโภคสื่อที่มีความรู้และมีส่วนร่วมมากขึ้น เธอแนะนำให้ครูและผู้ปกครองให้นักเรียนหูหนวกเข้าถึงเครื่องมือผลิตสื่อและกระตุ้นให้พวกเขาใช้เครื่องมือเหล่านี้เพื่อสร้างสื่อของตนเอง ทั้งยังสนับสนุนให้ครูและผู้ปกครองตระหนักถึงความแตกต่างทางวัฒนธรรมระหว่างชุมชนคนหูหนวกกับคนทั่วไปและนำความรู้นี้มาปรับใช้ในการสอนทักษะการอ่านสื่อแก่นักเรียนที่หูหนวก ตัวอย่างเช่น ครูและผู้ปกครองควรตระหนักว่านักเรียนหูหนวกอาจทำการอ่านสื่อได้แตกต่างจากนักเรียนที่มีการได้ยิน นักเรียนหูหนวกอาจมีความเข้าใจที่แตกต่างเกี่ยวกับวิธีที่สื่อถูกสร้างและบริโภค และอาจจะสนใจในการสร้างสื่อของตนเองมากกว่าการบริโภคเท่านั้น ดังนั้น การให้นักเรียนหูหนวกเข้าถึงเครื่องมือผลิตสื่อ เช่น ซอฟต์แวร์ เป็นต้น เป็นทางวิธีหนึ่งของการเข้าถึงเรียนรู้เท่าทันสื่อได้

กล่าวโดยสรุป การเข้าใจวัฒนธรรมและวิธีการเข้าถึงการสื่อสารเป็นส่วนหนึ่งของการสร้างการเข้าถึง โดยการให้คนหูหนวกมีความสามารถในการพัฒนาทักษะการรู้เท่าทันสื่อ ใช้สื่อได้อย่างรู้ตัวและสร้างสรรค์ คือ การสร้างหลักสูตรและปรับเหมาะกับชุมชนคนหูหนวก โดยกำหนดหลักคิด ดังนี้ 1. การทำความเข้าใจสื่อประเภทต่างๆ 2. การวิเคราะห์สื่ออย่างมีวิจารณญาณ และ 3. การใช้สื่ออย่างมีวัตถุประสงค์ และมีส่วนร่วมในฐานะผู้บริโภค (Consumer) และผู้สร้างสื่อ (Content Creator) และกำหนดหัวข้อย่อย โดยใช้เนื้อหาที่อยู่รอบตัวของนักเรียนซึ่งเป็นคนหูหนวกมาประยุกต์ใช้ในหลักสูตร

Bibliography

Chawaporn Dhamanitayakul “(2019) Conceptualizing Digital Citizenship for Digital Natives in Thailand”.

Gomez, J. & Ramcharan, R. (2022). “MIL in Post-Pandemic Southeast Asia: Approaches to Measuring Effectiveness in the Academic Literature”. Thai Media Fund Journal Vol.1 No 2 April-June 2022

Garrett, C. (2015). “Media Literacy and the Deaf Community”. Media Education Lab. Retrieved from <http://mediaeducationlab.com/blog/media-literacy-and-the-deaf-community/>

Humphries, T., & Smith, S. (2013). “Media Literacy and Deaf Education: A Review of Research”. Journal of Deaf Studies and Deaf Education, 18(3), 297-311.doi: 10.1093/deafed/ent007

Kluwin, T., & Beadle, M. (2009). Media literacy for deaf and hard-of-hearing students. Journal of Deaf Studies and Deaf Education, 14(3), 376–388. <https://doi.org/10.1093/deafed/enp022>

MacDonald, J. (2015). Media literacy in the deaf community: A call to action. The ASHA Leader, 20(3). Retrieved from <https://www.asha.org/uploadedFiles/Media-Literacy-in-the-Deaf-Community.pdf>

Mack, A. (2013). Media literacy and the deaf community: A critical analysis. American Annals of the Deaf, 158(2), 116–128. Retrieved from <https://eric.ed.gov/?id=EJ995883>

Reddy, P., Sharma, B. & Chaudhary, K. Digital literacy: a review in the South Pacific. *J Comput High Educ* 34, 83–108 (2022).

<https://doi.org/10.1007/s12528-021-09280-4>

Singh, N. (2023). “To fight misinformation in India, the young must be taught media and information literacy”. Retrieved from

<https://scroll.in/article/1046676/to-fight-misinformation-in-india-the-young-must-be-taught-media-and-information-literacy>

อุษา บิกกินส์ (2554), “หลักสูตรการรู้เท่าทันสื่อในต่างประเทศ”. เท้าทันสื่อ Book-SSA KnowMedia.indd หน้า 146-149 Retrieved from

https://issuu.com/t.ungsuchaval/docs/media_literacy

1.3 วิธีการดำเนินงาน

การพัฒนาหลักสูตรการเรียนรู้เรื่องการเข้าถึงหรือรับรู้และใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสารผ่านกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ สำหรับผู้พิการด้านได้ยินหรือสื่อความหมาย คณะทำงานดำเนินการพัฒนาหลักสูตรโดยใช้เครื่องมือประกอบด้วยวิธีการเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ ตามกระบวนการจัดทำหลักสูตรการอบรม ดังนี้

1) ทบทวนความจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตรเพื่อการอบรมพิการด้านได้ยินหรือสื่อความหมาย โดยการพัฒนาและจัดทำหลักสูตรฝึกอบรมในครั้งนี้ คณะทำงานได้ดำเนินการศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้เกี่ยวข้อง ทบทวนวัตถุประสงค์ของโครงการ และปัญหาที่ได้กำหนดไว้ว่าเป็นความจำเป็นในการพัฒนาฝึกอบรม กล่าวคือ การอบรมการรู้เท่าทันสื่อสำหรับผู้พิการด้านได้ยินหรือสื่อความหมาย ว่ามีปัญหอะไรบ้าง และมีประเด็นที่เกี่ยวข้องกับเรื่องใด หน่วยงานและผู้เกี่ยวข้องกลุ่มใดบ้าง เพื่อทบทวนวางแผนในการดำเนินการในการจัดทำหลักสูตร และดำเนินการอบรม โดยใช้หลักสูตรการรู้เท่าทันสื่อของสำนักงาน กสทช. เป็นหลักในการพิจารณา

2) ระบุประเด็นที่เป็นปัญหา และกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการพัฒนา โดยในการนี้ ประเด็นภารกิจที่ต้องการจัดการอบรมคือ การส่งเสริมการรู้เท่าทันสื่อ โดยเฉพาะสำหรับแกนนำผู้พิการด้านได้ยินหรือสื่อความหมาย มาเป็นเครือข่ายเพื่อร่วมดำเนินการกิจกรรมการรู้เท่าทันสื่อที่เป็นประโยชน์ต่อตัวเอง และสังคม

3) การกำหนดวัตถุประสงค์การฝึกอบรม ระบุถึงวัตถุประสงค์ หรือพฤติกรรมตามความคาดหวังที่ต้องการให้เกิดขึ้นสำหรับผู้พิการด้านได้ยินหรือสื่อความหมาย

4) การจัดระดับความสำคัญของประเด็นที่เป็นปัญหา ทั้งนี้แนวคิดของ William R. Tracy ที่นำมาใช้ในการจัดลำดับความสำคัญ ของภารกิจที่เป็นความจำเป็นในการฝึกอบรม ได้แก่ ความจำเป็นพื้นฐานมูลฐานที่กลุ่มเป้าหมายในการอบรมต้องมีความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ หรือทัศนคติที่เหมาะสม โดยความจำเป็นขั้นพื้นฐานที่มีความสำคัญสูงที่จะได้นำมาพัฒนาเป็นหัวข้อวิชาในการฝึกอบรม

5) การกำหนดหัวข้อวิชา หัวข้อวิชา หมายถึง เนื้อหาสาระของเรื่องที่ต้องการจะให้ผู้เข้ารับการอบรมเกิดความรู้อย่างเข้าใจ ทักษะ และความสามารถ การกำหนดหัวข้อวิชาจึงหมายถึงการระบุว่าความจำเป็นในการฝึกอบรมนั้น ควรจะนำวิชาอะไรบ้าง มาช่วยแก้ไขปัญหาหรือเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม

6) การกำหนดวัตถุประสงค์ของหัวข้อวิชา หมายถึง ข้อความที่ระบุว่าในวิชาที่ทำการฝึกอบรมนั้น ต้องการให้ผู้เข้าอบรมเกิดการเรียนรู้ หรือเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในลักษณะอย่างไร ภายหลังจากฝึกอบรมในวิชานั้นแล้ว โดยปกติแล้ววัตถุประสงค์รายวิชาจะต้องสอดคล้อง และเป็นส่วนหนึ่งของวัตถุประสงค์รวมของโครงการฝึกอบรม

7) การกำหนดแนวการอบรม คือวิธีการต่าง ๆ ที่จะทำให้ผู้เข้ารับ การฝึกอบรม เกิดความรู้ ความเข้าใจ มีทัศนคติที่ถูกต้อง เหมาะสม และ/หรือเกิดความชำนาญในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง จนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ไปตามวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม

8) การกำหนดเทคนิคการฝึกอบรม ที่จะเน้นกลุ่มของผู้เข้ารับการฝึกอบรมเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ (Group-centered techniques) เทคนิคเหล่านี้จะมาจากแนวคิดที่ว่าผู้เข้ารับการฝึกอบรมต่างก็มี ความรู้ ความสามารถ และจะต้องช่วยให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้แลกเปลี่ยนความรู้ และความคิดเห็นระหว่างกันเอง หรือ เรียนรู้จากประสบการณ์ของตนเองมากกว่าที่จะได้มาจากวิทยากรเท่านั้น ได้แก่ การสัมมนากลุ่ม (Group Seminar) การประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) การแสดงบทบาทสมมติ (Role-playing) กรณีศึกษา (Case Study) เป็นต้นฯ

9) การกำหนดระยะเวลาของหัวข้อวิชาและหลักสูตร ช่วงเวลาที่กำหนดไว้ว่าจะสามารถทำให้ผู้เข้ารับ การฝึกอบรมได้รับความรู้ ความเข้าใจ ทัศนคติ และทักษะ จนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ของหัวข้อวิชาหรือ หลักสูตรฝึกอบรม

โดยการดำเนินโครงการในครั้งนี้ได้กำหนดกิจกรรมหลักของการพัฒนาหลักสูตร ดังนี้

ชื่อกิจกรรม	แนวทางการดำเนินการ	กลุ่มเป้าหมาย/ พื้นที่ดำเนินการ
การวางแผน		
1. “การจัดเตรียมและวางแผนงาน และจัดทำแผนการดำเนินงาน” 1.1 เสนอแต่งตั้งคณะทำงานจัดทำหลักสูตร 1.2 ประชุมวางแผนจัดทำหลักสูตร ประเด็นการอบรม	- เพื่อเตรียมความพร้อมในการดำเนินการ - จัดทำแผนการดำเนินโครงการ - แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำหลักสูตร - จัดประชุมระดมความคิดเห็น คณะกรรมการ และผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อร่วมกันกำหนดแนวคิด เนื้อหาการอบรม วิธีการดำเนินโครงการ	- คณะทำงานดำเนินโครงการ - คณะที่ปรึกษา - ผู้ทรงคุณวุฒิ - นักวิชาการ - ตัวแทน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ชื่อกิจกรรม	แนวทางการดำเนินการ	กลุ่มเป้าหมาย/ พื้นที่ดำเนินการ
การสำรวจ และวิเคราะห์ความต้องการหลักสูตร		
ศึกษาข้อมูลสภาพปัญหา และสถานการณ์ปัจจุบัน ประเด็นปัญหาการใช้สื่ออย่างรู้เท่าทันของคนหูหนวก	<p>การศึกษาเอกสาร</p> <ul style="list-style-type: none"> - ศึกษาบริบทที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองสิทธิของคนหูหนวกในการเข้าถึงสื่อ - ศึกษาองค์ความรู้ แนวคิดงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการรู้เท่าทันสื่อคนหูหนวกทั้งในและต่างประเทศ - การศึกษาภารกิจของสมาคมคนหูหนวกในการส่งเสริมการรู้เท่าทันสื่อคนหูหนวก - การสำรวจ/ประชุมกลุ่มผู้มีส่วนได้เสีย - สภาพปัญหา ความต้องการให้มีหลักสูตรของผู้เกี่ยวข้อง 	<ul style="list-style-type: none"> - การศึกษาเอกสาร - การประชุมกลุ่มย่อย ผู้พิการทางการได้ยิน 4 กลุ่ม
การร่างหลักสูตร		
การร่างหลักสูตร	ประชุมกลุ่มย่อยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมให้ความเห็นรวมทั้งวิพากษ์หลักสูตร	<ul style="list-style-type: none"> - คณะทำงานดำเนินโครงการ - คณะที่ปรึกษา - ผู้ทรงคุณวุฒิ - นักวิชาการ - ตัวแทน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

1.3.1 การจัดเตรียมและวางแผนการดำเนินงาน

1) สมาคมคนหูหนวกแห่งประเทศไทยได้มีคำสั่งที่ 9/2565 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการโครงการหลักสูตรการเรียนรู้เรื่องการเข้าถึงหรือรับรู้และใช้ประโยชน์จากข้อมูล ข่าวสารผ่านกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์สำหรับคนพิการด้านการได้ยินหรือสื่อความหมาย โดยมีผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องจำนวน 9 ท่านร่วมเป็นคณะกรรมการ รายละเอียดตามคำสั่งที่ปรากฏในภาคผนวก

2) คณะผู้ดำเนินโครงการได้ดำเนินประชุม ระดมความคิดเห็นคณะกรรมการ และผู้ทรงคุณวุฒิ รวมทั้งผู้เกี่ยวข้อง เพื่อร่วมกันกำหนดแนวคิด เนื้อหาการอบรม วิธีการดำเนินโครงการเพื่อเตรียมดำเนินการจัดทำร่างหลักสูตรการเรียนรู้เท่าทันสื่อสำหรับคนพิการทางการได้ยิน ดังนี้

- การประชุมเพื่อศึกษา รวบรวมข้อมูลแนวคิดที่เกี่ยวข้อง และวิเคราะห์องค์ความรู้เกี่ยวกับการรู้เท่าทันสื่อ ทั้งของคนพิการทางการได้ยินในประเทศและต่างประเทศ

วันที่ 30 พฤศจิกายน 2565 ณ โรงแรมอบูม เอ็กซ์คลูซีฟ เซอร์วิส อพาร์ทเมนต์ (Abloom Exclusive Serviced Apartments) โดยมีผู้เข้าร่วมประชุม ประกอบด้วย

1. นายตรี	บุญเจือ	ที่ปรึกษา
2. นายวัชรินทร์	ชาลี	ประธานคณะกรรมการ
3. ผศ.สุปราณี	วัฒนสิน	กรรมการ
4. ผศ.ชินอรส	ถิ่นวิไลสกุล	กรรมการ
5. ผศ.ดร.พ.ต.อ.ไกรวุฒิ	วัฒนสิน	กรรมการ
6. ผศ.นารีนารถ	ปานบุญ	กรรมการ
7. นางสาวสุดารัตน์	เมฆฉาย	กรรมการ
8. นางสาวแก้วกุล	ตันติพิสิฐกุล	กรรมการ
9. นายธนภัทร	มหาวนากุล	กรรมการและเลขานุการ

- การประชุมเพื่อศึกษา รวบรวมข้อมูลแนวคิดที่เกี่ยวข้อง และวิเคราะห์องค์ความรู้เกี่ยวกับการรู้เท่าทันสื่อ ทั้งของคณิศรทางการได้ยินในประเทศและต่างประเทศ วันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2566 ณ ห้องประชุม Too Fast to Sleep สยามสแควร์ กรุงเทพมหานคร โดยมีรายนามคณะกรรมการเข้าร่วม ดังนี้

1. นายวัชรินทร์	ชาลี	ประธานคณะกรรมการ
2. ผศ.สุปราณี	วัฒนสิน	กรรมการ
3. ผศ.ดร.พ.ต.อ.ไกรวุฒิ	วัฒนสิน	กรรมการ
4. นางสาวสุศารัตน์	เมฆฉาย	กรรมการ
5. นางสาวแก้วกุล	ตันติพิสิฐกุล	กรรมการ
6. นายธนภัทร	มหาวนากุล	กรรมการและเลขานุการ

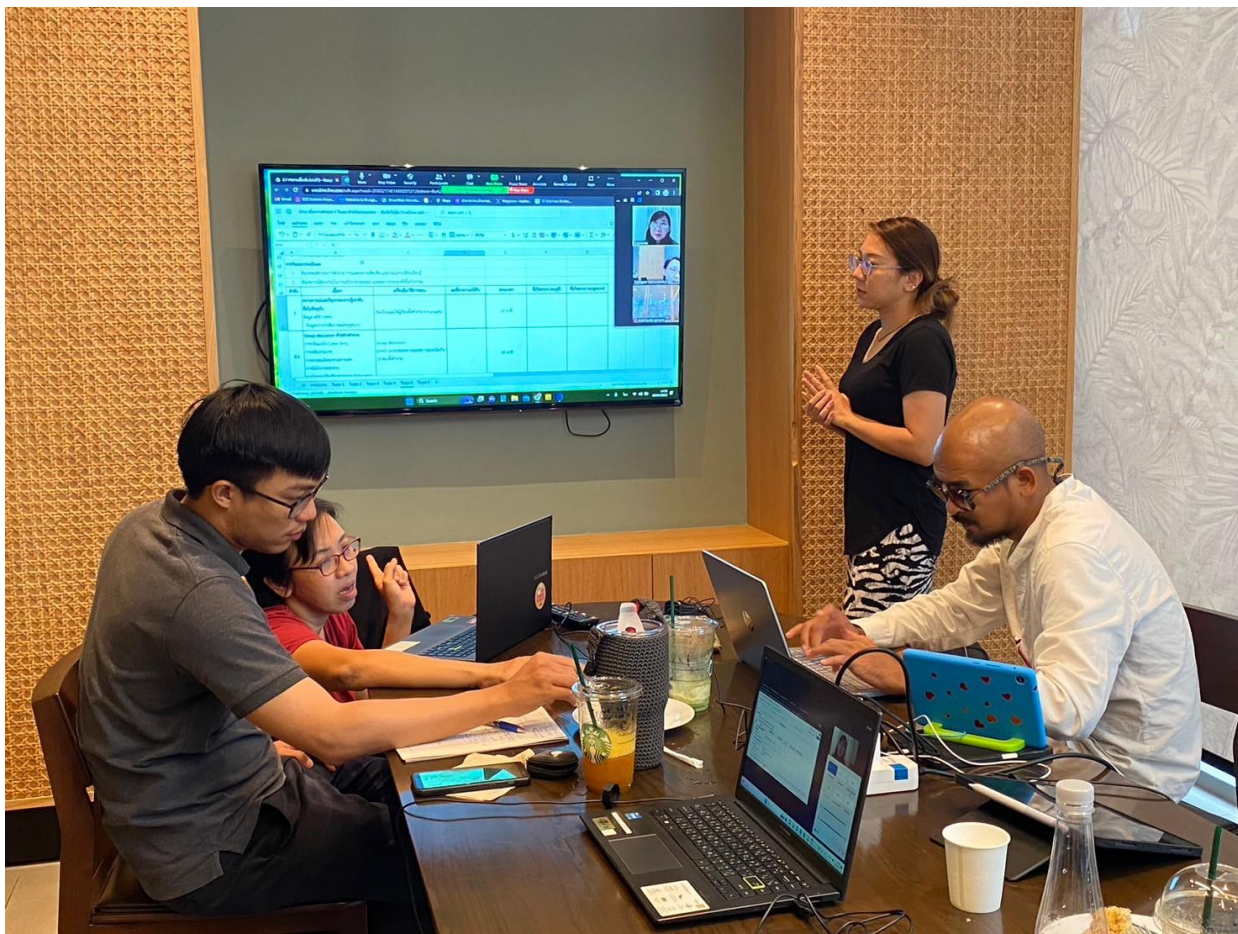
- การประชุมเพื่อศึกษา รวบรวมข้อมูลแนวคิดที่เกี่ยวข้อง และวิเคราะห์องค์ความรู้เกี่ยวกับการรู้เท่าทันสื่อ ทั้งของคณิศรทางการได้ยินในประเทศและต่างประเทศ ในวันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2566 ณ ห้องประชุม ทรุ สเปนซ์ สาขาเซ็นเตอร์พอยท์ ออฟ สยามสแควร์ ชั้น 4 โดยมีรายนามคณะกรรมการเข้าร่วมดังนี้

1. นายวัชรินทร์	ชาลี	ประธานคณะกรรมการ
2. ผศ.สุปราณี	วัฒนสิน	กรรมการ
3. ผศ.ดร.พ.ต.อ.ไกรวุฒิ	วัฒนสิน	กรรมการ
4. นางสาวสุศารัตน์	เมฆฉาย	กรรมการ
5. นางสาวแก้วกุล	ตันติพิสิฐกุล	กรรมการ
6. นายธนภัทร	มหาวนากุล	กรรมการและเลขานุการ

- การประชุมเพื่อศึกษา รวบรวมข้อมูลแนวคิดที่เกี่ยวข้อง และวิเคราะห์องค์ความรู้
เกี่ยวกับการรู้เท่าทันสื่อ ทั้งของคนพิการทางการได้ยินในประเทศและต่างประเทศ วันที่ 6 มีนาคม 2566 ณ
ห้องประชุม สตาร์บัค สาขาเดอะปาร์ค โดยมีรายนามคณะกรรมการเข้าร่วมดังนี้

1. นายวัชรินทร์	ชาลี	ประธานคณะกรรมการ
2. ผศ.สุปราณี	วัฒนสิน	กรรมการ
3. ผศ.ดร.พ.ต.อ.ไกรวุฒิ	วัฒนสิน	กรรมการ
4. นางสาวสุดารัตน์	เมฆฉาย	กรรมการ
5. นางสาวแก้วกุล	ตันติพิสิฐกุล	กรรมการ
6. นายธนภัทร	มหาวนากุล	กรรมการและเลขานุการ

13.2 การสำรวจ และศึกษาความต้องการหลักสูตร

การดำเนินการในขั้นตอนนี้ คณะผู้ดำเนินโครงการได้ดำเนินการศึกษาเอกสาร และบริบทที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองสิทธิของคนหูหนวกในการเข้าถึงสื่อ โดยศึกษาองค์ความรู้ แนวคิด งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการรู้เท่าทันสื่อคนหูหนวกทั้งในและต่างประเทศ รวมทั้งศึกษาภารกิจของสมาคมคนหูหนวกในการส่งเสริมการรู้เท่าทันสื่อคนหูหนวก รวมทั้งศึกษาสภาพปัญหา ความต้องการให้มีหลักสูตรของผู้เกี่ยวข้อง ดังนี้

1) การศึกษาเอกสาร และบริบทที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองสิทธิของคนหูหนวกในการเข้าถึงสื่อ โดยศึกษาองค์ความรู้ แนวคิด งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการรู้เท่าทันสื่อคนหูหนวกทั้งในและต่างประเทศ

2) การสำรวจความจำเป็นต้องการ และประเด็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการรู้เท่าทันสื่อของ
 คนพิการทางการได้ยิน โดยใช้วิธีการประชุมผ่านช่องทางออนไลน์ แอปพลิเคชัน ผู้ให้ข้อมูลสำคัญซึ่งเป็น
 แก่นนำผู้พิการทางการได้ยิน และผู้ทรงคุณวุฒิ รวมทั้งคณะผู้ดำเนินโครงการ ดังนี้

- จัดการประชุมเพื่อสำรวจประเด็นปัญหาด้านการใช้สื่ออย่างรู้เท่าทันของคนพิการ
 ทางการได้ยิน ในวันที่ 10 ธันวาคม 2565 ผ่านช่องทางออนไลน์ แอปพลิเคชัน Zoom ดังนี้

(1) โดยมีรายนามคณะกรรมการเข้าร่วม

1. นายวัชรินทร์	ชาลี	ประธานคณะกรรมการ
2. ผศ.ดร.ประกายกาวิล	ศรีจินดา	กรรมการ
3. ผศ.สุปราณี	วัฒน์สิน	กรรมการ
4. ผศ.ชิโนรส	ถิ่นวิไลสกุล	กรรมการ
5. ผศ.ดร.พ.ต.อ.ไกรวุฒิ	วัฒน์สิน	กรรมการ
6. ผศ.นารีนารถ	ปานบุญ	กรรมการ
7. นางสาวสุดารัตน์	เมฆฉาย	กรรมการ
8. นางสาวแก้วกุล	ตันติพิสิฐกุล	กรรมการ
9. นายธนภัทร	มหาวนากุล	กรรมการและเลขานุการ

(2) กลุ่มผู้แทนคนพิการทางการได้ยินจากหลายช่วงวัย

กลุ่ม Baby Boomer อายุ 58 - 76 ปี (ปี พ.ศ. 2489 - 2507) จำนวน 4 คน ได้แก่

- นายมานะชัย สิทธิสาร อายุ 54 ปี อาชีพ โค้ชฟุตบอล
- นายถวิล พรพ่อง อายุ 66 ปี อาชีพ ว่างงาน
- นายธนอรรถ กรกฤตอิชนันท์ อายุ 59 ปี อาชีพ ค้าขาย
- นางสาวสุนีย์ วรรณสิน อายุ 70 ปี อาชีพ ว่างงาน

กลุ่ม gen X อายุ 43 - 57 ปี (ปี พ.ศ. 2508 - 2522) 4 คน ได้แก่

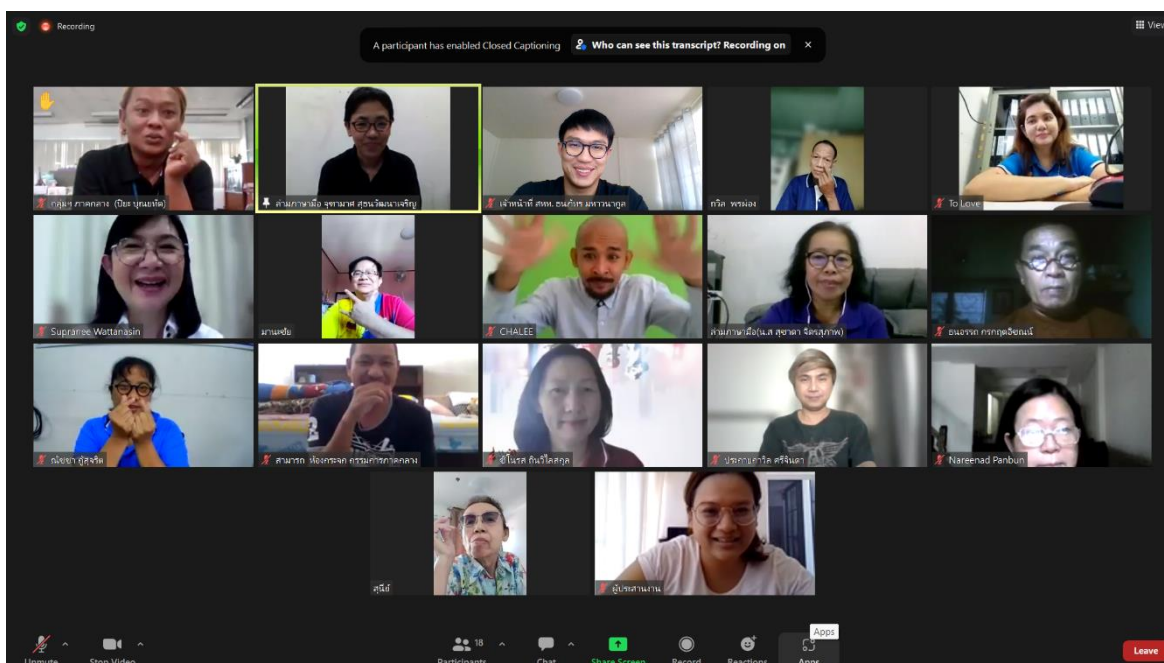
- นายสามารถ ห่องกระจก อายุ 45 ปี อาชีพ ค้าขาย
- นายปิยะ บุญยทัต อายุ 44 ปี อาชีพ นักวิชาการพัสดุ
- นางณัชชา กุ้สุจริต อายุ 47 ปี อาชีพ ค้าขาย
- นางสาวนันทรัตน์ รัตนะ อายุ 42 ปี อาชีพ ว่างงาน

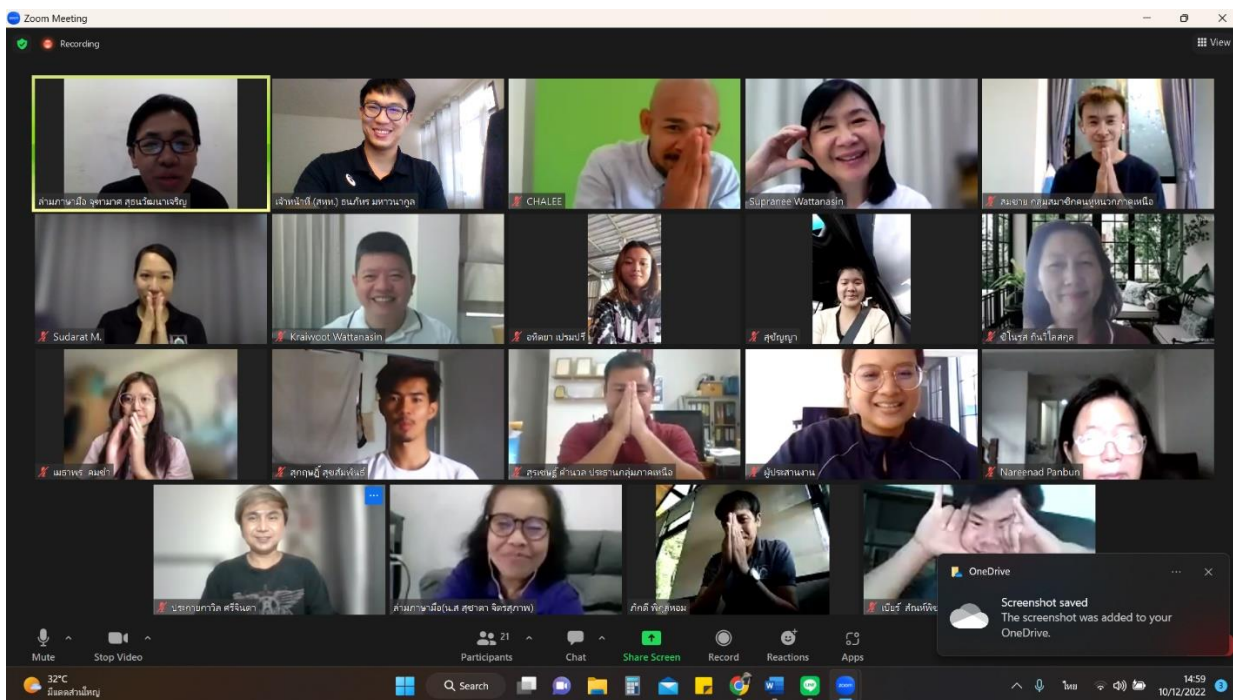
กลุ่ม gen Y อายุ 25 – 42 ปี (ปี พ.ศ. 2523 – 2540) 4 คน ได้แก่

- นายสุรเชษฐ์ คำนวล อายุ 41 ปี อาชีพ ค้าขาย
- นายภักดี พิกุลหอม อายุ 36 ปี อาชีพ ทำงานฝ่ายธุรการ
- นายสันต์พิชญ์ วิมลจิตร อายุ 27 ปี อาชีพ ลูกจ้าง (ครูพี่เลี้ยง)
- นายสมชาย อภิงค์ อายุ 41 ปี อาชีพ ข้าราชการ

กลุ่ม gen Z อายุ 10 – 24 ปี (ปี พ.ศ. 2541 – 2555) 4 คน ได้แก่

- นางสาวอติตยา เปรมปรี อายุ 21 ปี อาชีพ นักศึกษา
- นางสาวเมธพร คมขำ อายุ 24 ปี อาชีพ ทำงานฝ่ายธุรการ
- นางสาวสุชญญา ทองสำ อายุ 20 ปี อาชีพ นักศึกษา
- นายสุกฤษฎ์ สุขสัมพันธ์ อายุ 24 ปี อาชีพ นักศึกษา

ผลการสำรวจประเด็นปัญหาด้านการใช้สื่ออย่างรู้เท่าทันของคนพิการทางการได้ยิน

พบว่า สภาพสังคมในปัจจุบัน การสื่อสารทั้งจากสื่อสารมวลชน และสื่อออนไลน์ มีความสำคัญกับผู้พิการทางการได้ยินเพิ่มสูงมาก เอื้อประโยชน์ในการติดต่อสื่อสาร และเปิดรับข้อมูลข่าวสารเป็นอย่างมาก แต่ขณะเดียวกันก็ส่งผลให้เกิดการกระตุนวัฒนธรรมบริโภคนิยม พฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม รวมทั้งปัญหาการกลั่นแกล้งกันทางทางสื่อสังคมออนไลน์ การนำเข้าสู่ข้อมูลที่ผิดกฎหมายในระบบอินเทอร์เน็ต การหลอกลวง ฉ้อโกง ล่อลวง ทางอินเทอร์เน็ต และที่สุดกลายเป็นปัญหาที่ผู้พิการทางการได้ยินต้องประสบ เพื่อลดช่องโอกาสการเกิดปัญหาจึงเป็นความจำเป็นที่ผู้พิการทางการได้ยินต้องมีความรู้ความเข้าใจถึงสื่อ และผลกระทบเชิงลบที่เกิดขึ้น และแนวทางในการป้องกันแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น รายละเอียดสามารถ สรุปลผลการสำรวจได้ดังนี้

1) กลุ่มผู้พิการทางการได้ยิน Baby Boomer , GenX

การเปิดรับสื่อ Baby Boomer / X

01
TV

ช่อง 32 (ไทยรัฐ) ช่อง 7
ช่อง 3 ช่อง 5 ไทยพีบี
เอส

02
หนังสือพิมพ์

03
สื่อออนไลน์

FB//Netflix/youtube
/Line

TV: Baby Boomer / X

รายการ	รายการข่าว (ที่มีช่องบรรยายภาษามือ) รายการกีฬา รายการข่าวอาชญากรรม
ช่วงเวลาในการเปิดรับชม	คำตอบขึ้นอยู่กับแต่ละบุคคล ช่วงเวลาเช้า / ช่วงเที่ยง / ช่วงเย็น / วันเสาร์- อาทิตย์/ย้อนไปในดู youtube
ระยะเวลา	2 – 3 ชั่วโมง

สื่อออนไลน์ *Baby Boomer / X*

FB	ใช้โปรแกรม Messenger FB / ดูข่าวสารทั่วไป / ดูการประกวดนางงาม ใช้ VDO CALL ทาง FB เพราะภาพคมชัด ความเสถียรการใช้งานมากกว่า
NETFLIX	ใช้ดูเพื่อความบันเทิง เพราะมีค่าบรยายแทนเสียง (ได้รับความชื่นชมว่าทำให้คนหูหนวกได้รับ อรรถรสในการรับชมมาก)
Youtube	ไว้เลือกชมรายการ หลากๆรายการ ข่าว ข่าวกีฬา บันเทิง

ปัญหาที่พบจากสื่อ

1. ชื่อของได้ของไม่ตรงปก มีการชัก
จูงใช้ภาษาเกินจริง
2. การบูลลี่กันผ่านสื่อ
3. โฆษณาชวนเชื่อ หลอกให้กู้เงิน
4. การขายสินค้าออนไลน์

หลักสูตร

1. การรู้เท่าทันสื่อ
2. เรื่องของลิขสิทธิ์ พรบ.คอมพิวเตอร์
3. เรื่องกฎหมายต่างๆ ในชีวิตประจำวัน ที่คนหูหนวกควรจะต้องรู้
4. การใช้เทคโนโลยี

ข้อเสนอแนะ

1. อยากให้มีสื่อในการประชาสัมพันธ์ข่าวที่ไม่ดีต่างๆ เช่นกลุ่มไลน์
2. หลักสูตรสำหรับกลุ่มคนหูหนวกที่ไม่ผ่านหลักสูตรการเรียนหนังสือ
3. คนหูหนวกอบรมแล้วชอบลิ้ม ควรมีโครงการอบรมสม่ำเสมอ
4. วิทยากรการอบรมอยากให้เป็นทั้งคนหูหนวกและหูดีเพราะจะช่วยให้การถ่ายทอดข้อมูลชัดเจนยิ่งขึ้น
5. ไม่ทราบช่องทางในการร้องเรียน
6. การร้องเรียนค่อนข้างมีรายละเอียดและขั้นตอนยุ่งยาก

การเปิดรับสื่อ ยู&Z

01
สื่อออนไลน์

Twitter/Tiktok/FB /youtube/VDO call /Instagram /Netflix /Line

02
TV

03
สื่อของสมาคมฯ

TDM

TV: Baby Boomer / X

รายการ	รายการข่าว (ที่มีช่องบรรยายภาษามือ) รายการกีฬา รายการข่าวอาชญากรรม รายการบันเทิง (หนัง, ซีรี่ย์)
ช่วงเวลาในการเปิดรับชม	คำตอบขึ้นอยู่กับแต่ละบุคคล ช่วงเวลาเช้า / ช่วงเที่ยง / ช่วงเย็น / วันเสาร์-อาทิตย์/ย้อนไปในดู youtube
ระยะเวลา	2 - 3 ชั่วโมง

สื่อออนไลน์ y/z

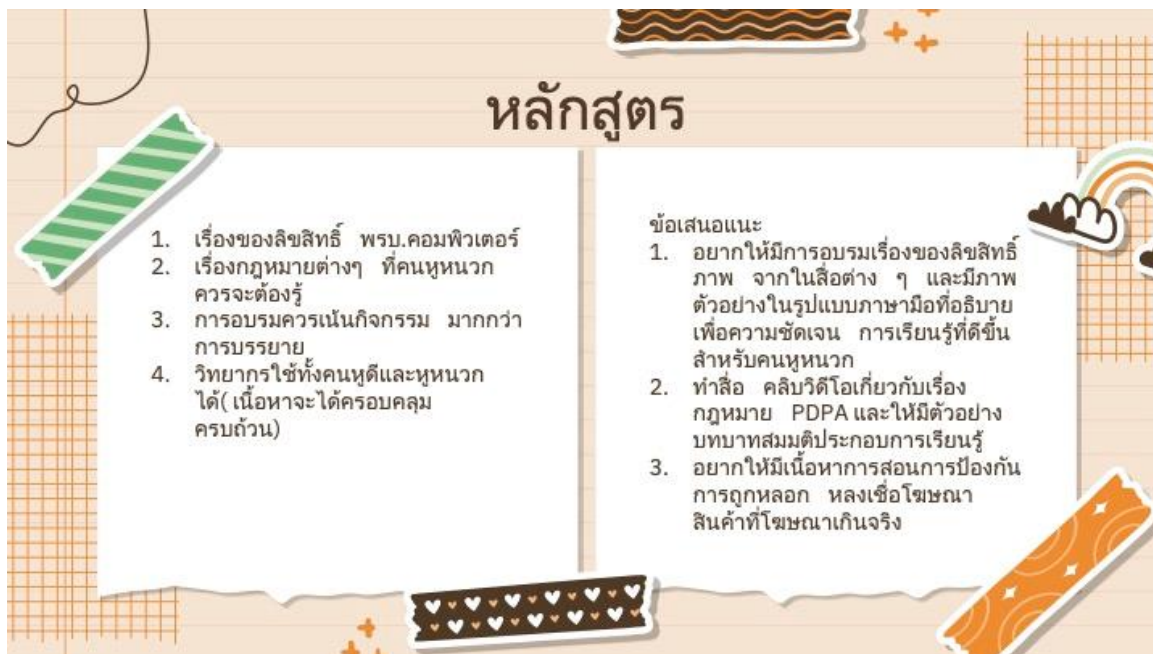
Twitter/FB /youtube/Line	ใช้โปรแกรม Messenger FB /ดูข่าวสารทั่วไป / ดูการประกวดนางงาม ใช้ VDO CALL ทาง FB เพราะภาพคมชัด ความเสถียรการใช้งานมากกว่า FB ดูข่าว/กิจกรรมสำคัญต่างประเทศ ผ่านล่ามภาษามือสากล
NETFLIX/ TIKTOK	ใช้ดูเพื่อความบันเทิง เพราะมีคำบรรยายแทนเสียง (ได้รับความชื่นชมว่าทำให้คนหูหนวกได้รับ อรรถรสในการรับชมมาก)
Youtube	ไว้เลือกชมรายการ ข่าวกีฬา รายการดูพระเครื่อง

สื่อของสมาคม TDM:ยู/2

รายการ	ข่าวสาร / ท่องเที่ยว
	อยากให้มีความหลากหลายของรายการ
ระยะเวลา	

ปัญหาที่พบจากสื่อ

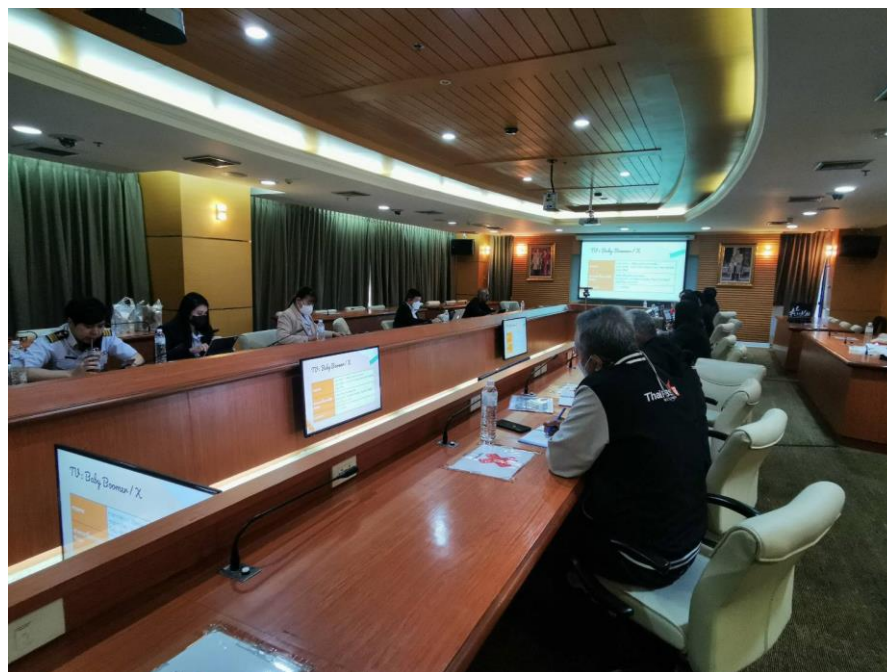
1. ถูกชักจูงลงทุนในหุ้น ผ่าน FB
2. การหลอกให้กู้เงิน
3. การหลอกซื้อสินค้าแลกสะสมคะแนน / ซื้อสินค้า 1 แกรม 1 แต่ไม่มีคุณภาพ
4. การหลอกซื้อขายบริการทางเพศ
5. การส่งภาพ/ข้อความมาจีบ (หลอกให้รัก) สุดท้ายขอให้โอนเงิน
6. ชื่อของแอป Shopee Lazada ได้ของไม่ตรง

- **การประชุมผู้ทรงคุณวุฒิ** จากผลการสำรวจสภาพปัญหาสื่อที่กระทบต่อผู้พิการทางการได้ยิน คณะผู้ดำเนินโครงการได้ประชุมสรุป และขอความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้เกี่ยวข้อง จากสำนักงาน กสทช. และองค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย เพื่อกำหนดประเด็นในการร่างหลักสูตร และแนวทางในการจัดการอบรมให้แก่ผู้พิการทางการได้ยิน นอกจากนี้ที่ประชุมได้พิจารณาการประยุกต์ การนำหลักสูตร การรู้เท่าทันสื่อ มาใช้ในการจัดการอบรมผู้พิการทางการได้ยินเพื่อให้สอดคล้อง และเพื่อให้ผู้พิการทางการได้ยินได้รับประโยชน์ และองค์ความรู้เช่นเดียวกับประชาชนทั่วไป โดยได้มีการประชุมในวันที่ 19 ธันวาคม 2565 ณ ห้องประชุม 3 ชั้น 2 อาคารอำนวยการ สำนักงาน กสทช. โดยมีรายนามคณะกรรมการเข้าร่วมดังนี้

1. นางราตรี	จุลคีรี	ที่ปรึกษา
ผู้อำนวยการส่วนส่งเสริมและพัฒนาความสามารถของผู้บริโภค กสทช.		
2. นางสาวสิรินทิพย์	ศาสตราศรัย	ผู้สังเกตการณ์
3. นายวัชรินทร์	ชาลี	ประธานคณะกรรมการ
4. ผศ.ดร.ประกายกาวิล	ศรีจินดา	กรรมการ
5. ผศ.สุปราณี	วัฒนสิน	กรรมการ
6. ผศ.ชินโรส	ถิ่นวิไลสกุล	กรรมการ

7.	ผศ.ดร.พ.ต.อ.ไกรวุฒิ	วัฒนสิน	กรรมการ
8.	ผศ.นารีนารถ	ปานบุญ	กรรมการ
9.	นายภิรม	แก้วจังหวัด	กรรมการ
	ผู้แทนองค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย		
10.	นางสาวสุศดารัตน์	เมฆฉาย	กรรมการ
11.	นางสาวแก้วกุล	ตันติพิสิฐกุล	กรรมการ
12.	นายธนภัทร	มหาวนากุล	กรรมการและเลขานุการ

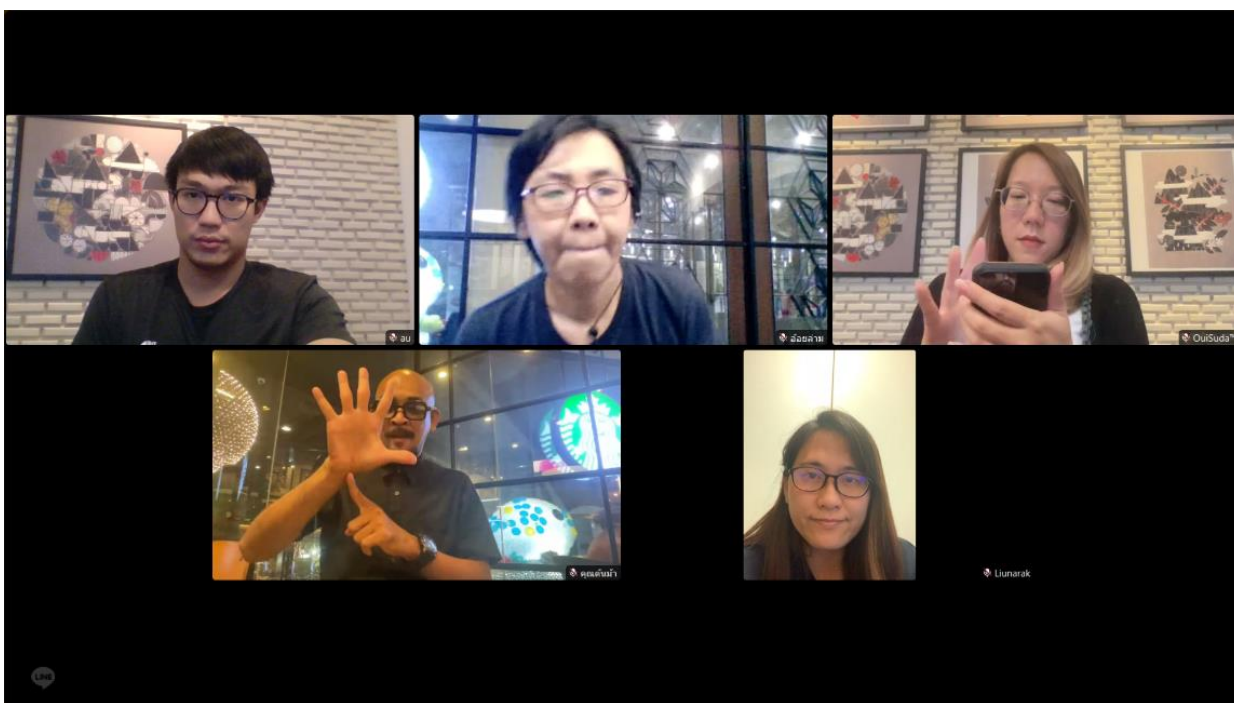

1.3.3 การจัดทำร่างหลักสูตรการเรียนรู้เท่าทันสื่อสำหรับคนพิการทางการได้ยิน

ในการจัดทำร่างหลักสูตร คณะผู้ดำเนินโครงการ ได้ดำเนินการการประชุมเพื่อจัดทำร่างการเรียนรู้เท่าทันสื่อของคนพิการทางการได้ยิน ดังนี้

- วันที่ 17 มีนาคม 2566 ณ ห้องประชุม สตาร์บัค สาขาเดอะสตรีท รัชดา โดยมีรายนาม คณะกรรมการเข้าร่วมดังนี้

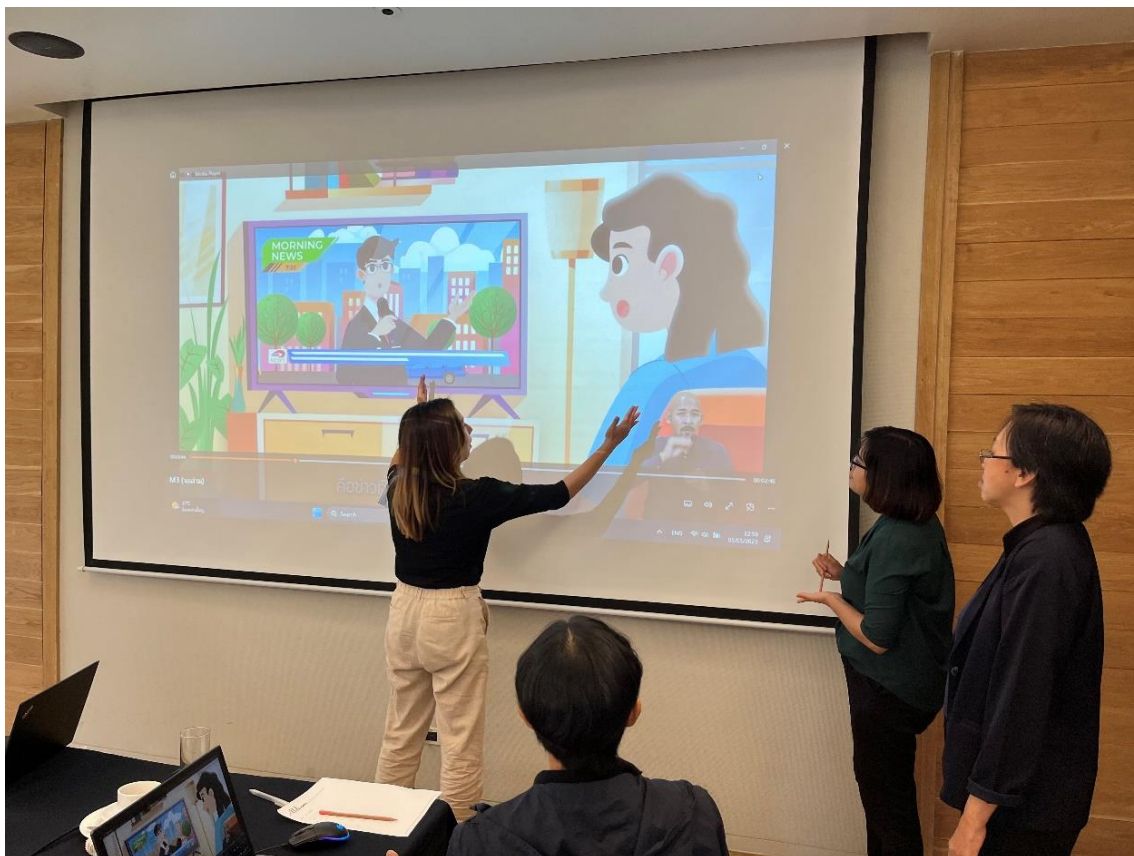
1. นายวัชรินทร์	ชาลี	ประธานคณะกรรมการ
2. ผศ.สุปราณี	วัฒนสิน	กรรมการ
3. ผศ.ดร.พ.ต.อ.ไกรวุฒิ	วัฒนสิน	กรรมการ
4. นางสาวสุศารัตน์	เมฆฉาย	กรรมการ
5. นางสาวแก้วกุล	ตันติพิสิฐกุล	กรรมการ
6. นายธนภัทร	มหาวนากุล	กรรมการและเลขานุการ

- วันที่ 5 พฤษภาคม 2566 ณ โรงแรมอบลูม เอ็กซ์คลูซีฟ เซอร์วิส อพาร์ทเมนต์ (Abloom Exclusive Serviced Apartments) โดยมีรายนามคณะกรรมการและคณะทำงานเข้าร่วมดังนี้

1. นายวัชรินทร์	ชาติ	ประธานคณะกรรมการ
2. ผศ.ดร.ประกายกาวิล	ศรีจินดา	กรรมการ
3. ผศ.สุปราณี	วัฒนสิน	กรรมการ
4. ผศ.ซิโนรส	ถิ่นวิไลสกุล	กรรมการ
5. ผศ.ดร.พ.ต.อ.ไกรวุฒิ	วัฒนสิน	กรรมการ
6. ผศ.นารีนารถ	ปานบุญ	กรรมการ
7. นางสาวสุศารัตน์	เมฆฉาย	กรรมการ
8. นางสาวแก้วกุล	ตันติพิสิฐกุล	กรรมการ
9. นายธนภัทร	มหาวนากุล	กรรมการและเลขานุการ
10. นางฉัตรภา	บุญนาค	ผู้ประสานงาน

- การประชุมปรับปรุง (ร่าง) หลักสูตรการเรียนรู้เท่าทันสื่อ ครั้งที่ 1 วันที่ 17 พฤษภาคม 2566 ณ โรงแรมอบูม เอ็กซ์คลูซีฟ เซอร์วิส อพาร์ทเมนต์ (Abloom Exclusive Serviced Apartments) โดยมีรายนามคณะกรรมการและคณะทำงานเข้าร่วมดังนี้

1. นายวิฑูต	บุญนาค	ที่ปรึกษา
2. นายวัชรินทร์	ชาลี	ประธานคณะกรรมการ
3. ผศ.ดร.ประกายกาวิล	ศรีจินดา	กรรมการ
4. ผศ.สุปราณี	วัฒนสิน	กรรมการ
5. ผศ.ชิโนรส	ถิ่นวิไลสกุล	กรรมการ
6. ผศ.ดร.พ.ต.อ.ไกรวุฒิ	วัฒนสิน	กรรมการ
7. ผศ.นารีนารถ	ปานบุญ	กรรมการ
8. นางสาวสุศารัตน์	เมฆฉาย	กรรมการ
9. นางสาวแก้วกุล	ตันติพิสิฐกุล	กรรมการ

10. นายธนภัทร	มหาวนากุล	กรรมการและเลขานุการ
11. นางนพวรรณ	ชัยณรงค์	ผู้แทนโรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดนครปฐม
12. นายพฤษ	ศุภจรรยา	ผู้แทนวิทยาลัยราชสุดา มหาวิทยาลัยมหิดล
13. นางสาวพวงผกา	จันทาวงค์	ผู้แทนวิทยาลัยราชสุดา มหาวิทยาลัยมหิดล
14. ผศ.ดร.โสภณ	ชัยวัฒนกุลวานิช	ผู้แทนสมาคมล่ามภาษามือแห่งประเทศไทย
15. นางสาวนัตตา	มัธยม	ผู้ประสานงาน
16. นางฉัตรนภา	บุญนาค	ผู้ประสานงาน

- วันที่ 5 เดือนมิถุนายน 2566 ณ สมาคมคนหูหนวกแห่งประเทศไทย โดยมีรายงานคณะกรรมการและคณะทำงานเข้าร่วมดังนี้

1. นายวัชรินทร์	ชาลี	ประธานคณะกรรมการ
2. ผศ.สุปราณี	วัฒนสิน	กรรมการ
3. ผศ.ดร.พ.ต.อ.ไกรวุฒิ	วัฒนสิน	กรรมการ
4. นางสาวสุดารัตน์	เมฆฉาย	กรรมการ
5. นางสาวแก้วกุล	ตันติพิสิฐกุล	กรรมการ
6. นายธนภัทร	มหาวนากุล	กรรมการและเลขานุการ

- วันที่ 24 มิถุนายน 2566 ณ สมาคมคนหูหนวกแห่งประเทศไทย โดยมีรายนามคณะกรรมการเข้าร่วมดังนี้

1. นายวัชรินทร์	ชาลี	ประธานคณะกรรมการ
2. ผศ.สุปราณี	วัฒนสิน	กรรมการ
3. ผศ.ดร.พ.ต.อ.ไกรวุฒิ	วัฒนสิน	กรรมการ
4. นางสาวสุศราร์ตน์	เมฆฉาย	กรรมการ
5. นางสาวแก้วกุล	ตันติพิสิฐกุล	กรรมการ
6. นายธนภัทร	มหาวนากุล	กรรมการและเลขานุการ

จากการประชุมเบื้องต้น คณะผู้ดำเนินโครงการสามารถสรุปประเด็นในการจัดทำหลักสูตรการรู้เท่าทันสื่อ
จากการประชุมได้ดังนี้

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

เพื่อนำไปจัดการอบรมเชิงปฏิบัติการส่งเสริมทักษะการรู้เท่าทันสื่อ ให้แก่ผู้พิการทางการได้ยิน

ขอบเขตการฝึกอบรม

ขอบเขตด้านเนื้อหา จัดการอบรมเชิงปฏิบัติการส่งเสริมทักษะการรู้เท่าทันสื่อให้แก่แกนนำผู้
พิการทางการได้ยิน โดยการให้ความรู้ เบื้องต้นเกี่ยวกับการรู้เท่าทันสื่อ รวมทั้งสถานการณ์ การจัดการกับ
ผลกระทบจากสื่อ

ขอบเขตด้านวิธีการ เป็นการจัดการอบรมสัมมนาเชิงปฏิบัติการ

ขอบเขตด้านกลุ่มเป้าหมาย ดังนี้

(1) แกนนำ ผู้พิการทางการได้ยิน

(2) ผู้พิการทางการได้ยิน

เป้าหมายของโครงการฝึกอบรม เพื่อจุดประกายความคิดให้แก่แกนนำผู้พิการทางการได้ยิน ให้
เห็นถึงความสำคัญของการรู้เท่าทันสื่อ และให้ความรู้ความเข้าใจ เข้ามาบทบาทในการขยายผลอบรมให้แก่ผู้
พิการทางการได้ยินในพื้นที่ของตนเอง ต่อไป

ขอบเขตเนื้อหาหลักสูตรจากการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบด้วย

ประเด็นเนื้อหา	วัตถุประสงค์/รายละเอียด
1. การส่งเสริมทักษะการรู้เท่าทันสื่อ	- รับรู้สื่อประเภทต่าง ๆ - เข้าใจโครงสร้างของสื่อประเภทต่าง ๆ - การกำกับดูแลสื่อ - สำรวจประเด็นปัญหาที่สื่อเป็นสาเหตุ - การจัดการกับปัญหา ที่เกิดจากสื่อ
2. กฎหมายและมาตรการที่เกี่ยวข้องกับการจัดการกับผลกระทบของสื่อ	องค์ความรู้เกี่ยวกับขั้นตอน การดำเนินการกับผลกระทบ ปัญหาที่เกิดจากสื่อ
3. แนวทางส่งเสริมการรู้เท่าทันสื่อให้แก่ ผู้พิการทางการได้ยิน	การเสริมทักษะในการ รณรงค์ ถ่ายทอดองค์ความรู้

หมายเหตุ จากการดำเนินการ คณะกรรมการและผู้ทรงคุณวุฒิ เห็นว่าประเด็นความต้องการเนื้อหา สอดคล้องกับหลักสูตรของ กสทช. จึงเห็นว่าควรประยุกต์หลักสูตร รวมทั้งปรับปรุง สื่อ ที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้อง กับแนวทางการอบรมผู้พิการทางการได้ยิน รายละเอียดตามหัวข้อ ส่วนที่ 2 ที่ได้กล่าวต่อไป

ระยะเวลาการอบรม ที่เหมาะสม 3 วัน 2 คืน

แนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ใช้แนวความคิดกิจกรรมอบรมแบบ workshop ในรูปแบบ world café ที่เปิดโอกาสให้ผู้เข้าโครงการสามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับวิทยากร และผู้เข้าร่วมโครงการ

แนวการวัดและประเมินผล การถอดบทเรียน และทักษะการเรียนรู้เท่าทันสื่อจากการทำ work shop ระหว่างการอบรม

กลุ่มเป้าหมาย

ชื่อกิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย
การทดลองนำหลักสูตรรู้เท่าทันสื่อสำหรับคนพิการทางการได้ยินไปใช้	
การจัดอบรมแกนนำในการเสริมสร้าง ทักษะการรู้เท่าทันสื่อสำหรับคนพิการทางการได้ยินและถอดบทเรียน รุ่นที่ 1	กลุ่มเป้าหมายผู้พิการทางการได้ยิน จำนวน 25 คน ประกอบด้วย ผู้แทนจากองค์กรเครือข่ายระดับภูมิภาค (กลุ่มสมาชิกคนหูหนวก 4 ภูมิภาค) ภาคเหนือ 5 คน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 5 คน ภาคกลาง 7 คน ภาคใต้ 5 คน ผู้แทนสมาคมคนหูหนวกแห่งประเทศไทย (ส่วนกลาง) จำนวน 3 คน
การจัดอบรมแกนนำในการเสริมสร้าง ทักษะการรู้เท่าทันสื่อสำหรับคนพิการทางการได้ยินและถอดบทเรียน รุ่นที่ 2	กลุ่มเป้าหมายผู้พิการทางการได้ยิน จำนวน 25 คน ประกอบด้วย กลุ่มเยาวชน จำนวน 1 คน กลุ่มผู้สูงอายุ จำนวน 4 คน

	<p>กลุ่มคนที่มีความหลากหลายทางเพศ จำนวน 5 คน</p> <p>กลุ่มประกอบอาชีพบุคลากรทางการศึกษาด้านการศึกษา</p> <p>สถาบันการศึกษาสำหรับคนพิการทางการได้ยิน</p> <p>โรงเรียนเศรษฐเสถียร ในพระราชูปถัมภ์ จำนวน 2 คน</p> <p>โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดนนทบุรี จำนวน 2 คน</p> <p>โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดชลบุรี จำนวน 2 คน</p> <p>โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดนครปฐม จำนวน 2 คน</p> <p>โรงเรียนนครราชสีมาปัญญาคุณกุล จำนวน 3 คน</p> <p>กลุ่มนักเรียน นักศึกษา จำนวน 4 คน</p>
--	---

ชื่อกิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย
<p>การทดลองนำหลักสูตรการรู้เท่าทันสื่อสำหรับคนพิการทางการได้ยินมาใช้ส่งเสริมให้เกิดกระบวนการหรือกิจกรรมรู้เท่าทันสื่อในกลุ่มคนพิการทางการได้ยินระดับภูมิภาค 4 ภูมิภาค และถอดบทเรียน จัดการความรู้เรื่องการใช้หลักสูตรการรู้เท่าทันสื่อคนพิการทางการได้ยินในแต่ละพื้นที่</p>	
ภาคกลาง	<p>สมาคมประสานผ่านกลุ่มสมาชิกคนหูหนวกภาคกลางเพื่อคัดเลือกกลุ่มเป้าหมายจากชมรมคนหูหนวกจังหวัด 26 จังหวัดในพื้นที่ภาคกลาง จังหวัดละ 1-2 คน จำนวนทั้งสิ้น 30 คน ประกอบด้วย กรุงเทพมหานคร นนทบุรี ปทุมธานี สมุทรปราการ นครนายก สระแก้ว อ่างทอง กาญจนบุรี นครปฐม ชลบุรี สุพรรณบุรี พระนครศรีอยุธยา ฉะเชิงเทรา ราชบุรี</p>
ภาคใต้	<p>สมาคมประสานผ่านกลุ่มสมาชิกคนหูหนวกภาคใต้เพื่อคัดเลือกกลุ่มเป้าหมายจากชมรมคนหูหนวกจังหวัด 14 จังหวัดในพื้นที่ภาคใต้จังหวัดละ 1-2 คน จำนวนทั้งสิ้น 30 คน ประกอบด้วย ยะลา ตรัง นครศรีธรรมราช กระบี่ สุราษฎร์ธานี ชุมพร นราธิวาส พัทลุง สตูล ภูเก็ต สงขลา</p>
ภาคเหนือ	<p>สมาคมประสานผ่านกลุ่มสมาชิกคนหูหนวกภาคเหนือเพื่อคัดเลือกกลุ่มเป้าหมายจากชมรมคนหูหนวกจังหวัด</p>

	17 จังหวัดในพื้นที่ภาคเหนือ จังหวัดละ 1-2 คน จำนวนทั้งสิ้น 30 คน ประกอบด้วย เชียงใหม่ เชียงราย ลำพูน กำแพงเพชร นครสวรรค์ พิษณุโลก สุโขทัย แพร่ พิจิตร ตาก แม่ฮ่องสอน พะเยา
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	สมาคมประสานผ่านกลุ่มสมาชิกคนหูหนวกภาคตะวันออกเฉียงเหนือเพื่อคัดเลือกกลุ่มเป้าหมายจากชมรมคนหูหนวกจังหวัด 20 จังหวัดในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดละ 1-2 คน จำนวนทั้งสิ้น 30 คน ประกอบด้วย จังหวัดหนองคาย บึงกาฬ บุรีรัมย์ อุตรธานี นครราชสีมา สุรินทร์ มหาสารคาม ชัยภูมิ หนองบัวลำพู ศรีสะเกษ กาฬสินธุ์ ขอนแก่น มุกดาหาร อุบลราชธานี ร้อยเอ็ด สกลนคร

- การประชุม วันที่ 4 มกราคม 2567 ณ ห้องประชุมร้าน สตาร์บัคส์ สาขา M9 รัชดา กรุงเทพมหานคร โดยมีรายชื่อนามคณะกรรมการและคณะทำงานเข้าร่วมดังนี้

1. นายวัชรินทร์	ชาลี	ประธานคณะกรรมการ
2. ผศ.สุปราณี	วัฒนสิน	กรรมการ
3. ผศ.ดร.พ.ต.อ.ไกรวุฒิ	วัฒนสิน	กรรมการ
4. นางสาวสุดารัตน์	เมฆฉาย	กรรมการ
5. นางสาวแก้วกุล	ตันติพิสิฐกุล	กรรมการ
6. นายธนภัทร	มหาวนากุล	กรรมการและเลขานุการ

การประชุมปรับปรุง (ร่าง) หลักสูตรการรู้เท่าทันสื่อ ครั้งที่ 2

วันที่ 15 มกราคม 2567 ณ สมาคมคนหูหนวกแห่งประเทศไทย การประชุมเพื่อปรับปรุงการพัฒนาหลักสูตรให้มีความสมบูรณ์หลังจากได้มีการจัดประชุมกระบวนการมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรจากผู้ที่เกี่ยวข้อง (วันที่ 11 มกราคม 2567) นำความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะจากผู้แทนจากหลายภาคส่วนที่เกี่ยวข้องมาเพิ่มเติมหลักสูตรการรู้เท่าทันสื่อสำหรับผู้พิการทางการได้ยิน และเตรียมความพร้อมต่อการรายงานผลการดำเนินงานโครงการต่อไป โดยมีรายนามคณะกรรมการและคณะทำงานเข้าร่วมดังนี้

1. นายวัชรินทร์	ชาลี	ประธานคณะกรรมการ
2. ผศ.สุปราณี	วัฒนสิน	กรรมการ
3. ผศ.ดร.พ.ต.อ.ไกรวุฒิ	วัฒนสิน	กรรมการ
4. นางสาวสุตารัตน์	เมฆฉาย	กรรมการ
5. นางสาวแก้วกุล	ตันติพิสิฐกุล	กรรมการ
6. นายธนภัทร	มหาวนากุล	กรรมการและเลขานุการ

การจัดประชุมกระบวนการมีส่วนร่วมในการจัดทำร่างหลักสูตรจากผู้ที่เกี่ยวข้อง

การประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ กระบวนการมีส่วนร่วมจากผู้ที่เกี่ยวข้อง ต่อหลักสูตร วันที่ 11 มกราคม 2567 ณ โรงแรมไอบิส สไตล์ กรุงเทพฯ รัชดา เพื่อนำเสนอผลภาพรวมโครงการความเป็นมา วัตถุประสงค์ ขั้นตอนการดำเนินงาน การวิพากษ์หลักสูตร ปัญหา อุปสรรค ความสำเร็จ การนำหลักสูตรไปทดลองใช้และรับฟังข้อเสนอต่อหลักสูตรในประเด็นรูปแบบ เนื้อหา สื่อ การขยายผลและอื่นๆ ที่จะเป็นประโยชน์ในการเผยแพร่และต่อยอดหลักสูตรไปยังคนพิการทางการได้ยินและสื่อความหมายอย่างเหมาะสมและทั่วถึงอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีผู้เข้าร่วมการประชุม จำนวน 30 คน ประกอบด้วย

1. ทีปรีक्षाโครงการ	1 คน
2. คณะกรรมการโครงการ	7 คน
3. ตัวแทนสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.)	3 คน
4. ตัวแทนองค์กรวิชาชีพสื่อ	1 คน
5. ตัวแทนนักวิชาการ / นักวิชาการด้านสื่อ	1 คน
6. ตัวแทนองค์กรวิชาชีพล่ามภาษามือ	1 คน
7. ตัวแทนจากสถาบันการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับคนหูหนวก	2 คน

8. ตัวแทนหน่วยงานของรัฐ	2 คน
9. ตัวแทนวิทยากรที่เป็นคนพิการทางการได้ยิน
และวิทยากรที่มีการได้ยิน	3 คน
10. ตัวแทนผู้ผ่านการอบรม	2 คน
11. ล่ามภาษามือ	2 คน
12. เจ้าหน้าที่	5 คน

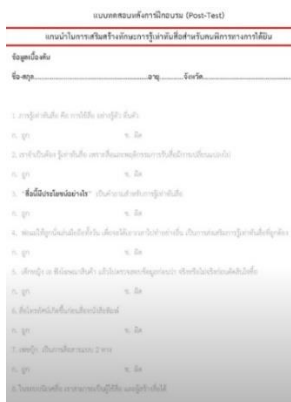
การจัดทำสื่อประกอบการเรียนรู้การเรียนรู้ตามหลักสูตรและผลิตสื่อประกอบการเรียนรู้

หลังจากที่ได้ผ่านกระบวนการประชุมคณะกรรมการจัดทำร่างหลักสูตรการรู้เท่าทันสื่อสำหรับคนพิการทางการได้ยิน สมาคมได้มีการดำเนินการจัดทำสื่อประกอบการเรียนรู้การเรียนรู้ตามหลักสูตรและผลิตสื่อประกอบการเรียนรู้ โดยตามแผนการดำเนินงานมีการจัดทำสื่อจำนวน 12 ครั้ง แต่เนื่องด้วยคณะทำงานมีความต้องการและเห็นถึงความสำคัญในการผลิตสื่อเพิ่มเติมเพื่อเป็นประโยชน์ต่อคนพิการทางการได้ยิน จึงได้มีการจัดทำสื่อรวมทั้งสิ้น 14 ครั้ง

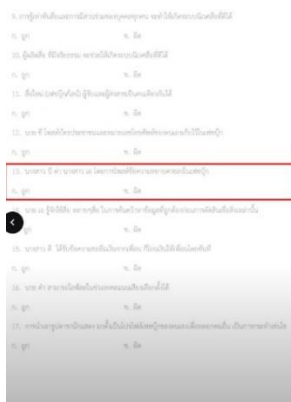
จัดทำสื่อประกอบการเรียนรู้การเรียนรู้ตามหลักสูตรและผลิตสื่อประกอบการเรียนรู้ ครั้งที่ 1

วันที่ 15 เมษายน 2566 คณะทำงานได้จัดทำสื่อภาษาไทยเพื่อใช้ในการประกอบแบบทดสอบก่อนและหลังอบรม จำนวน 20 ข้อ เพื่อใช้สำหรับวัดประเมินความรู้การทดลองนำหลักสูตรไปใช้สำหรับคนพิการทางการได้ยิน โดยระหว่างการทดลองใช้หลักสูตรในการจัดอบรม ได้มีการนำข้อเสนอแนะจากทางคณะกรรมการมาปรับปรุงเพิ่มเติมให้สามารถเข้าถึงกลุ่มคนพิการทางการได้ยินได้มากยิ่งขึ้น

คำถามถูกผิด (Post-Test)

คำถามถูกผิด (Pre-Test)

จัดทำสื่อประกอบการเรียนรู้การเรียนรู้ตามหลักสูตรและผลิตสื่อประกอบการเรียนรู้ ครั้งที่ 2

วันที่ 16 เมษายน 2566 คณะทำงานได้จัดทำสื่อเพื่อประกอบใช้ในหลักสูตร โดยทำสื่อล่ามภาษามือไทย พร้อมคำบรรยายภาษาไทย เพิ่มลงในสื่อโมดูลที่ 1 จาก Melit Project จัดทำโดยสำนักรับเรื่องร้องเรียนและคุ้มครองผู้บริโภค ในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ (บส.) สำนักงาน กสทช. เพื่อการเข้าถึงข้อมูลสำหรับคนพิการทางการได้ยิน

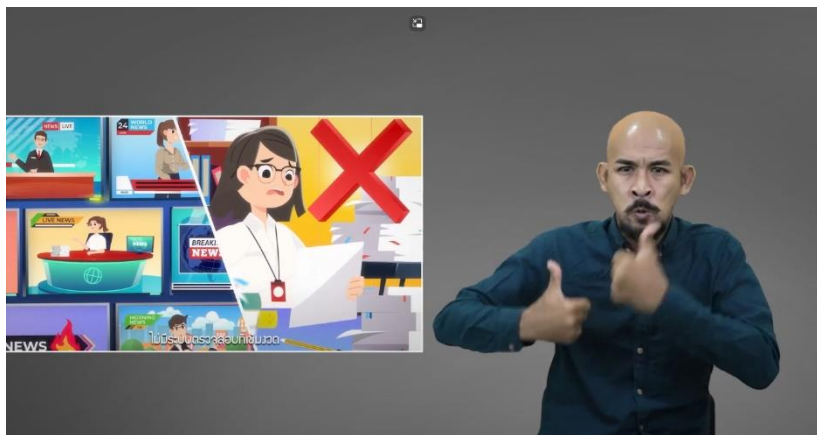
จัดทำสื่อประกอบการเรียนรู้การเรียนรู้ตามหลักสูตรและผลิตสื่อประกอบการเรียนรู้ ครั้งที่ 3

วันที่ 17 เมษายน 2566 คณะทำงานได้จัดทำสื่อเพื่อประกอบใช้ในหลักสูตร โดยทำสื่อล่ามภาษามือไทย พร้อมคำบรรยายภาษาไทย เพิ่มลงในสื่อ โมดูลที่ 2 จาก Melit Project จัดทำโดยสำนักรับเรื่องร้องเรียนและคุ้มครองผู้บริโภค ในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ (บส.) สำนักงาน กสทช. เพื่อการเข้าถึงข้อมูลสำหรับคนพิการทางการได้ยิน

จัดทำสื่อประกอบการเรียนรู้การเรียนรู้ตามหลักสูตรและผลิตสื่อประกอบการเรียนรู้ ครั้งที่ 4

วันที่ 18 เมษายน 2566 คณะทำงานได้จัดทำสื่อเพื่อประกอบใช้ในหลักสูตร โดยทำสื่อล่ามภาษามือไทย พร้อมคำบรรยายภาษาไทย เพิ่มลงในสื่อ โมดูลที่ 3 จาก Melit Project จัดทำโดยสำนักรับเรื่องร้องเรียนและคุ้มครองผู้บริโภค ในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ (บส.) สำนักงาน กสทช. เพื่อการเข้าถึงข้อมูลสำหรับคนพิการทางการได้ยิน

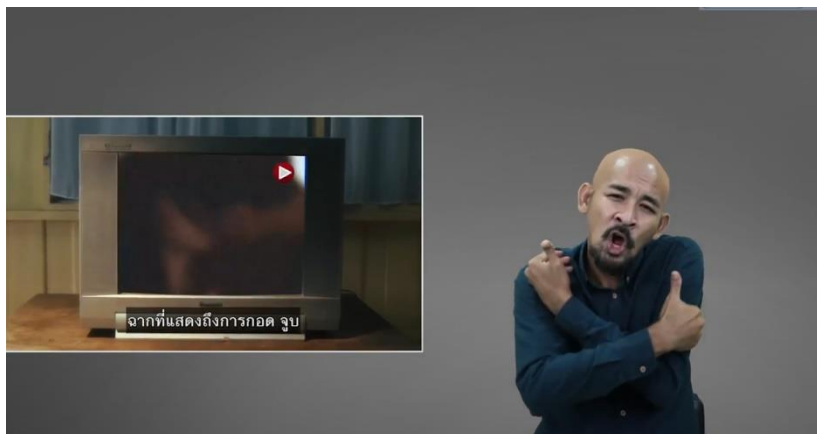
จัดทำสื่อประกอบการเรียนรู้การเรียนรู้ตามหลักสูตรและผลิตสื่อประกอบการเรียนรู้ ครั้งที่ 5

วันที่ 21 เมษายน 2566 คณะทำงานได้จัดทำสื่อเพื่อประกอบใช้ในหลักสูตร โดยทำสื่อล่ามภาษามือไทย พร้อมคำบรรยายภาษาไทย เพิ่มลงในสื่อ โมดูลที่ 4 จาก Melit Project จัดทำโดยสำนักรับเรื่องร้องเรียนและคุ้มครองผู้บริโภค ในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์(บส.) สำนักงาน กสทช.เพื่อการเข้าถึงข้อมูลสำหรับคนพิการทางการได้ยิน

จัดทำสื่อประกอบการเรียนรู้การเรียนรู้ตามหลักสูตรและผลิตสื่อประกอบการเรียนรู้ ครั้งที่ 6

วันที่ 5 พฤษภาคม 2566 คณะทำงานได้จัดทำสื่อเพื่อประกอบใช้ในหลักสูตร โดยทำสื่อล่ามภาษามือไทย พร้อมคำบรรยายภาษาไทย เพิ่มลงในสื่อ โมดูลที่ 5 จาก Melit Project จัดทำโดยสำนักรับเรื่องร้องเรียนและคุ้มครองผู้บริโภค ในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ (บส.) สำนักงาน กสทช. เพื่อการเข้าถึงข้อมูลสำหรับคนพิการทางการได้ยิน

จัดทำสื่อประกอบการเรียนรู้การเรียนรู้ตามหลักสูตรและผลิตสื่อประกอบการเรียนรู้ ครั้งที่ 7

วันที่ 31 พฤษภาคม 2566 คณะทำงานได้จัดทำสื่อเพื่อประกอบใช้ในหลักสูตร โดยทำสื่อล่ามภาษามือไทย พร้อมคำบรรยายภาษาไทย เพิ่มลงในสื่อ โมดูลที่ 6 จาก Melit Project จัดทำโดยสำนักับเรื่องร้องเรียนและคุ้มครองผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ (บส.) สำนักงาน กสทช. เพื่อการเข้าถึงข้อมูลสำหรับคนพิการทางการได้ยิน

จัดทำสื่อประกอบการเรียนรู้การเรียนรู้ตามหลักสูตรและผลิตสื่อประกอบการเรียนรู้ ครั้งที่ 8

วันที่ 23 สิงหาคม 2566 คณะทำงานได้จัดทำสื่อวิดีโอประกอบเนื้อหาการอบรม โมดูลที่ 5 (ประเด็นปัญหาสื่อในปัจจุบัน) โดยมีรูปแบบการนำเสนอการจำลองจากเหตุการณ์จริงผ่านการแสดงโดย กลุ่มคนพิการทางการได้ยิน

จัดทำสื่อประกอบการเรียนรู้การเรียนรู้ตามหลักสูตรและผลิตสื่อประกอบการเรียนรู้ ครั้งที่ 9

วันที่ 16 ธันวาคม 2566 คณะทำงานได้จัดทำสื่อวิดีโอประกอบเนื้อหาการอบรม โมดูลที่ 5 (ประเด็นปัญหาสื่อในปัจจุบัน) โดยมีรูปแบบการนำเสนอการจำลองจากเหตุการณ์จริงผ่านการแสดงโดย กลุ่มคนพิการทางการได้ยิน

จัดทำสื่อประกอบการเรียนรู้การเรียนรู้ตามหลักสูตรและผลิตสื่อประกอบการเรียนรู้ ครั้งที่ 10

วันที่ 25 ธันวาคม 2566 คณะทำงานได้จัดทำสื่อวิดีโอประกอบเนื้อหาการอบรม โมดูลที่ 5 (ประเด็นปัญหาสื่อในปัจจุบัน) โดยมีรูปแบบการนำเสนอการจำลองจากเหตุการณ์จริงผ่านการแสดงโดย กลุ่มคนพิการทางการได้ยิน

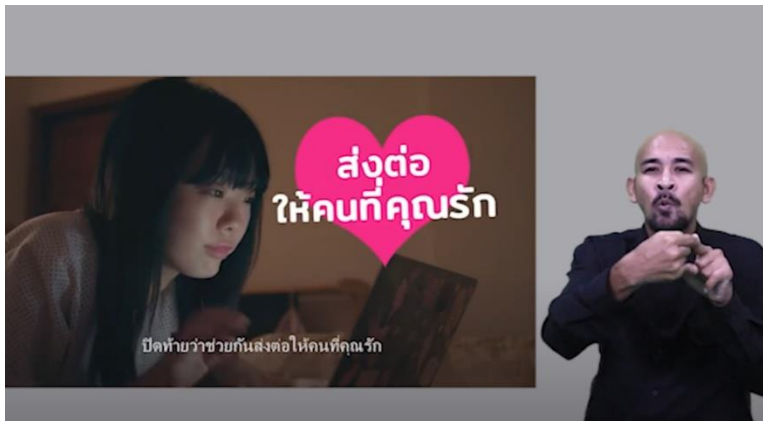
จัดทำสื่อประกอบการเรียนรู้การเรียนรู้ตามหลักสูตรและผลิตสื่อประกอบการเรียนรู้ ครั้งที่ 11

วันที่ 13 มกราคม 2567 จัดทำสื่อภาษามือไทยประกอบเนื้อหาการอบรม วิดีโอเรื่อง เจ็ดตลาดแตก

จัดทำสื่อประกอบการเรียนรู้การเรียนรู้ตามหลักสูตรและผลิตสื่อประกอบการเรียนรู้ ครั้งที่ 12

วันที่ 14 มกราคม 2567 จัดทำสื่อภาษามือไทยประกอบเนื้อหาการอบรม ด้วยความปรารถนาดีจากโครงการ จุฬาอารี

จัดทำสื่อประกอบการเรียนรู้การเรียนรู้ตามหลักสูตรและผลิตสื่อประกอบการเรียนรู้ ครั้งที่ 13

วันที่ 15 มกราคม 2567 จัดทำสื่อภาษามือไทยประกอบเนื้อหาการอบรม ทำไมเราถึงสนใจภาพความรุนแรง :
รู้เท่าทันสื่อ

จัดทำสื่อประกอบการเรียนรู้การเรียนรู้ตามหลักสูตรและผลิตสื่อประกอบการเรียนรู้ ครั้งที่ 14

วันที่ 16 มกราคม 2567 จัดทำสื่อภาษามือไทยประกอบเนื้อหาการอบรม วิดีโอการรู้เท่าทันสื่อสังคมออนไลน์
ชุดที่ 2 Check Sure Share (เช็ค ชัวร์ แชร์)

ภาพเบื้องหลังการดำเนินงานจัดทำสื่อประกอบการเรียนรู้การเรียนรู้อตามหลักสูตร
และผลิตสื่อประกอบการเรียนรู้

บทที่ 2

หลักสูตรการส่งเสริมการรู้เท่าทันสื่อสำหรับคนพิการทางการได้ยิน

2.1 การพัฒนาหลักสูตร

2.1.1 หลักสูตร

โครงการหลักสูตรการเรียนรู้เรื่องการเข้าถึงหรือรับรู้และใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสารผ่านกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์สำหรับผู้พิการด้านการได้ยินหรือสื่อความหมาย (หลักสูตรการส่งเสริมการรู้เท่าทันสื่อสำหรับคนพิการทางการได้ยิน) จัดทำขึ้นเพื่อพัฒนาหลักสูตรในการส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ของคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายเกี่ยวกับกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ เพื่อการใช้สื่ออย่างมีประโยชน์และรู้เท่าทัน โดยสมาคมคนหูหนวกแห่งประเทศไทย ร่วมกับมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ได้นำหลักสูตรรู้เท่าทันสื่อของสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ(กสทช.) ฉบับประชาชนทั่วไป มาศึกษาและประยุกต์รูปแบบ เนื้อหา สื่อที่ใช้ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการ การเข้าถึง และการใช้ประโยชน์ของกลุ่มเป้าหมายให้มีความรู้และทักษะความสามารถในการ “เข้าถึง เข้าใจ เข้าร่วม” ในการใช้สื่อได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยกระบวนการทำงานเน้นการทำงานอย่างมีส่วนร่วมร่วมกับคนพิการทางการได้ยินทุกชั้นตอนตั้งแต่การประชุมคณะกรรมการเพื่อศึกษา แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการรู้เท่าทันสื่อ สำรวจข้อมูลสภาพปัญหาความต้องการ การปรับปรุง (ร่างหลักสูตรฯ) การพัฒนาหลักสูตรและทดลองนำไปใช้ รวมถึงการรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อหลักสูตรทั้งรูปแบบ เนื้อหา วิธีการ สื่อ และการขยายผลในอนาคต

หลักสูตรการส่งเสริมการรู้เท่าทันสื่อสำหรับคนพิการทางการได้ยินนี้ คงหลักการ แนวคิด วัตถุประสงค์การเรียนรู้ รูปแบบและเนื้อหาสำคัญของหลักสูตรรู้เท่าทันสื่อของสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ(กสทช.) ฉบับประชาชนทั่วไป เน้นพัฒนาหลักสูตรโดยคำนึงถึงสภาพความพิการทางการได้ยินที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาที่แท้จริง ด้วยการนำประเด็นปัญหา ความต้องการของคนพิการทางการได้ยินที่ได้รับจากการสำรวจข้อมูลมาพิจารณาและเพิ่มเติมสอดแทรกในเนื้อหาหลักสูตร รวมถึงปรับปรุงรูปแบบ วิธีการและสื่อที่ใช้ในหลักสูตร ด้วยการสร้างวิทยากรหูหนวกเป็นวิทยากรหลักที่ถ่ายทอดเนื้อหาด้วยภาษามือที่กลุ่มเป้าหมายเข้าถึงได้ร่วมกับวิทยากรที่มีการได้ยินที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะ ปรับข้อมูลการบรรยายและกระบวนการอบรมด้วยสื่อผสมทั้งภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว และข้อความภาษาไทยให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายแต่ละพื้นที่ ตลอดจนมีการผลิตสื่อภาษามือทั้งในรูปแบบละคร และจัดทำจอล่ามภาษามือขนาดใหญ่ที่แปลโดยล่ามหูหนวก ปรับรูปแบบเอกสารให้มีการแปลภาษามือ ควบคู่ไปด้วย เช่น แบบประเมินก่อน หลังการอบรม เป็นต้น ด้วยกระบวนการดังกล่าวข้างต้น จึงได้เกิดหลักสูตรการส่งเสริมการรู้เท่าทันสื่อสำหรับคนพิการทางการได้ยิน ประกอบด้วย 6 โมดูล ดังนี้

โมดูลที่ 1 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับ Media Literacy (ระยะเวลา 1 ชั่วโมง)

สาระสำคัญ

ความสำคัญ/ความจำเป็น/ความหมายของการรู้เท่าทันสื่อ รวมทั้งหลักการวิเคราะห์สื่อด้วยคำถาม 5 ข้อ และความฉลาดทางดิจิทัลสำหรับผู้บริโภคสื่อ

วัตถุประสงค์ (เชิงพฤติกรรม)

- 1 ผู้เข้าอบรมเข้าใจความสำคัญ/ความจำเป็น/ความหมายของการรู้เท่าทันสื่อ
- 2 ผู้เข้าอบรมสามารถอธิบายหลักการวิเคราะห์สื่อด้วยคำถาม 5 ข้อ
- 3 ผู้เข้าอบรมมีความฉลาด และทักษะทางดิจิทัล

สื่อที่ใช้ในการเรียนรู้

- 1 PowerPoint และ เอกสารประกอบการอบรม
- 2 สื่อวิดีโอ
- 3 กิจกรรมประกอบการอบรม

การวัดและประเมินผล

- 1 สังเกตพฤติกรรมการซักถาม การแสดงความคิดเห็น และร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้
- 2 สังเกตการมีส่วนร่วมในการอภิปรายกลุ่มย่อย และผลการประยุกต์ใช้ในกิจกรรม

ลำดับ	เนื้อหา	เครื่องมือ/วิธีการสอน	ระยะเวลา
1	ความรู้เบื้องต้น Media Literacy	เกริ่นนำ รับชมวิดีโอความรู้เบื้องต้น Media Literacy จาก Melit Project เพิ่มเติมจอล่ามภาษามือแปลเสียงภาษาไทยเป็นภาษามือไทย และคำบรรยายภาษาไทย	5 นาที
2	<ul style="list-style-type: none"> • บริบทของสื่อในปัจจุบัน • พฤติกรรมการรับสื่อของคนที่เปลี่ยนแปลงไป • สื่อประกอบสร้าง • การปลูกฝังและสร้างค่านิยม • ความรวดเร็ว ความคิดเห็น ข้อเท็จจริง และการละเมิดสิทธิส่วนบุคคล • วิธีวิเคราะห์เนื้อหาที่มาจากสื่อ • แนวคิดการรู้เท่าทันสื่อในยุคของการโพสต์ โลก และแชร์ ข้อมูลผ่านสื่อใหม่ (SPOT) • 8 ทักษะสำคัญการเป็นพลเมืองดิจิทัล 	การบรรยาย ทำไม่ต้องรู้เท่าทันสื่อ	45 นาที
3	การแลกเปลี่ยนแสดงความคิดเห็น	เปิดโอกาสให้ผู้เข้ารับการอบรมซักถาม แลกเปลี่ยน แสดงความคิดเห็น	10 นาที

โมดูลที่ 2 นิเวศสื่อ Media Ecology (ระยะเวลา 1 ชั่วโมง)

สาระสำคัญ

- 1 พัฒนาการ การเปลี่ยนแปลงของสื่อ
- 2 องค์ประกอบ และนิเวศสื่อ

วัตถุประสงค์ (เชิงพฤติกรรม)

- ผู้เข้าอบรมสามารถอธิบายพัฒนาการ
- 1 ของสื่อได้
 - 2 ผู้เข้าอบรมสามารถอธิบายความสัมพันธ์ต่างๆ ในระบบนิเวศสื่อได้

สื่อที่ใช้ในการเรียนรู้

- 1 PowerPoint และ เอกสารประกอบประกอบการอบรม
- 2 คลิปวิดีโอ
- 3 กิจกรรมประกอบการอบรม

การวัดและประเมินผล

- 1 สังเกตพฤติกรรมคำถาม การแสดงความคิดเห็น และร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้
- 2 สังเกตการมีส่วนร่วมในการอภิปรายกลุ่มย่อย และผลการประยุกต์ใช้ในกิจกรรม

ลำดับ	เนื้อหา	เครื่องมือ/วิธีการสอน	ระยะเวลา
1	พัฒนาการ การเปลี่ยนแปลงของสื่อ องค์ประกอบและนิเวศสื่อ	เกริ่นนำ รับชมวิดีโอความรู้เรื่องนิเวศสื่อ Media Ecology จาก Melit Project เพิ่มเติมจอล่ามภาษามือแปลเสียงภาษาไทยเป็นภาษามือไทย และคำบรรยายภาษาไทย วิเคราะห์เนื้อหา วิจาร์ณสรุป	5 นาที
2	กิจกรรม: เรียงลำดับพัฒนาการสื่อ	แบ่งกลุ่มละ 5 คน ให้เรียงลำดับพัฒนาการสื่อที่อยู่ในใบงานให้ถูกต้อง	15 นาที
3	ความหมาย ความสัมพันธ์ต่าง ๆ ในระบบนิเวศสื่อ	บรรยาย และยกตัวอย่างสื่อ นำเสนอผ่านซอฟต์แวร์การนำเสนอสไลด์	15 นาที
4	กิจกรรม : ระดมสมอง สร้างนิเวศสื่อที่ดี ต้องทำอย่างไร	แบ่งกลุ่มละ 5 คน ช่วยกันระดมความคิด เพื่อหาวิธีสร้างนิเวศสื่อที่ดี	20 นาที

โมดูลที่ 3 การรู้จักสื่อ (ระยะเวลา 1 ชั่วโมง)

สาระสำคัญ

- 1 ความหมาย ประเภท และคุณลักษณะของสื่อ ดั้งเดิมและสื่อออนไลน์

วัตถุประสงค์ (เชิงพฤติกรรม)

- 1 ผู้เข้าอบรมสามารถอธิบาย ความหมาย ประเภท ของสื่อและเข้าใจคุณลักษณะของสื่อได้

สื่อที่ใช้ในการเรียนรู้

- 1 PowerPoint และ เอกสารประกอบการอบรม
- 2 คลิปวิดีโอ
- 3 กิจกรรมประกอบการอบรม

การวัดและประเมินผล

- 1 สังเกตพฤติกรรมการซักถาม การแสดงความคิดเห็น และร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้
- 2 สังเกตการมีส่วนร่วมในการอภิปรายกลุ่มย่อย และผลการประยุกต์ใช้ในกิจกรรม

ลำดับ	เนื้อหา	เครื่องมือ/วิธีการสอน	ระยะเวลา
1	ความหมาย ประเภท และคุณลักษณะของสื่อ	เกริ่นนำ รับชมวิดีโอความรู้ เรื่องการรู้จักสื่อ จาก Melit Project เพิ่มเติมจอล่ามภาษามือแปลเสียงภาษาไทยเป็นภาษามือไทย และคำบรรยายภาษาไทย	10 นาที
2	การแยกประเภทของสื่อ	กิจกรรมแบ่งกลุ่มย่อย ให้ผู้เข้ารับการอบรมแบ่งกลุ่มๆ ละ 5-6 คน เพื่อทำกิจกรรมแยกประเภทของสื่อ โดยจะมีกระดาษที่มีรูปภาพสื่อแต่ละประเภทที่มีความหลากหลาย กำหนดให้หมายเลขที่ 1 คือ สื่อดั้งเดิม และ หมายเลขที่ 2 คือสื่อใหม่ โดยให้สมาชิกแต่ละกลุ่มทดสอบแยกประเภทสื่อของแต่ละประเภท	10 นาที
3	ความหมายและประเภทของสื่อออนไลน์	การบรรยายให้ความรู้ การรู้จักสื่อและการเปลี่ยนของสื่อต่าง ๆ ในปัจจุบัน ที่มีความหลากหลายและแตกต่างกันไปตามประเภทของสื่อ คุณลักษณะ ข้อดีข้อเสีย ภัยร้ายที่แฝงมาในสื่อที่มาที่ไปของสื่อ	30 นาที

โมดูลที่ 4 กฎหมายและจริยธรรมสื่อที่ควรรู้

(ระยะเวลา 3 ชั่วโมง)

สาระสำคัญ

เป็นเนื้อหาความรู้ความเข้าใจกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสื่อในฐานะผู้บริโภค อาทิ กฎหมาย มาตรการที่เกี่ยวข้องกับสื่อ

1. การกำกับดูแล เนื้อหารายการ และการโฆษณา
2. การคุ้มครองสิทธิผู้บริโภค
3. พรบ.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล
4. พรบ.คุ้มครอง การกระทำความผิดด้านคอมพิวเตอร์

วัตถุประสงค์ (เชิงพฤติกรรม)

1. ผู้เข้าอบรมสามารถอธิบายกฎหมายพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับสื่อ และกฎหมาย มาตรการที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมสิทธิสำหรับผู้พิการทางการได้ยินในฐานะผู้บริโภคสื่อได้

สื่อที่ใช้ในการเรียนรู้

1. PowerPoint และ เอกสารประกอบการอบรม
2. คลิปวิดีโอ
3. กิจกรรมประกอบการอบรม

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตพฤติกรรมการซักถาม การแสดงความคิดเห็น และร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้
2. สังเกตการมีส่วนร่วมในการอภิปรายกลุ่มย่อย และผลการประยุกต์ใช้ในกิจกรรม

ลำดับ	เนื้อหา	เครื่องมือ/วิธีการสอน	ระยะเวลา
	กฎหมาย มาตรการที่เกี่ยวข้องกับสื่อ		
1	ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมาย มาตรการที่เกี่ยวข้องกับสื่อ	เกริ่นนำ รับชมวิดีโอโมดูลที่ 4 เรื่องกฎหมายและ จริยธรรมสื่อที่ควรรู้ จาก Melit Project นำมา พัฒนาเพิ่มเติมเพื่อการเข้าถึงข้อมูลสำหรับ ผู้พิการทางการได้ยิน โดยมีจอล่ามภาษามือแปล เสียงภาษาไทยเป็นภาษามือไทย พร้อม คำบรรยายภาษามือไทย	10 นาที
2	ความแตกต่างของกฎหมาย VS จริยธรรม	บรรยาย และยกตัวอย่างประกอบ	10 นาที
3	กฎหมายและจริยธรรมสื่อที่ผู้บริโภคควรรู้ - กฎหมายและมาตรการที่เกี่ยวข้องกับสื่อ ที่ควรรู้ - กฎหมายและพรบ. เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ - พรบ.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล - สิทธิและหน้าที่ของผู้บริโภค - การกำกับดูแลสื่อ	บรรยาย และยกตัวอย่างประกอบ	40 นาที
4	การกำกับดูแลเนื้อหารายการ	กิจกรรม วัตถุประสงค์ : ชมคลิปปรายการโทรทัศน์ แล้วแสดงความคิดเห็น	20 นาที
5	สิทธิ หน้าที่ ของการอยู่ร่วมกัน การเข้าใจ จริยธรรมในสื่อ	กิจกรรม วัตถุประสงค์ : แบ่งกลุ่มแล้วช่วยกัน วาดเมืองในฝันบนกระดาษที่เตรียมไว้ และเวียน ให้แต่ละกลุ่มได้ช่วยกันวาดเติมเมืองในฝันจนครบ ทุกกลุ่ม	30 นาที
6	การคุ้มครองสิทธิผู้บริโภค และการกำกับ ดูแลสื่อการโฆษณา	กิจกรรม วัตถุประสงค์ : ชมภาพแล้วเลือกแสดง ความคิดเห็น	20 นาที
7	พรบ.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล	กิจกรรม วัตถุประสงค์ : บรรยาย และร่วม กิจกรรมการถ่ายภาพเพื่อหาตัวคนที่มีค่าหัวสูงสุด เพื่อเรียนรู้การคุ้มครองและรักษาสิทธิส่วนบุคคล	40 นาที

โมดูลที่ 5 ประเด็นปัญหาสื่อในปัจจุบัน (ระยะเวลา 6 ชั่วโมง)

สาระสำคัญ

เนื้อหาเกี่ยวกับประเด็นปัญหาและผลกระทบ **ต่อคนพิการทางการได้ยิน** จากสื่อที่สำคัญ อาทิ

- 1 ผลกระทบต่อชีวิตร่างกาย เช่น การหมิ่นประมาท กลั่นแกล้งกัน ล่วงละเมิดคุกคามทางเพศ
- 2 ผลกระทบต่อทรัพย์สิน เช่น การฉ้อโกง หลอกหลวง
- 3 ผลกระทบต่อสิทธิ เช่น โฆษณาเกินจริง, สร้างความแตกแยก, Fake News
- 4 แนวทางการจัดการกับปัญหา

วัตถุประสงค์ (เชิงพฤติกรรม)

- 1 ผู้เข้าอบรมสามารถวิเคราะห์ แยกแยะ ประเด็นปัญหาและผลกระทบที่เกิดขึ้นจากสื่อได้
- 2 ผู้เข้าอบรมสามารถอธิบายขั้นตอน วิธีการจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้นจากสื่อได้

สื่อที่ใช้ในการเรียนรู้

- 1 PowerPoint และเอกสารประกอบอบรม
- 2 คลิปวีดีโอ
- 3 กิจกรรมประกอบการอบรม

การวัดและประเมินผล

- 1 สังเกตพฤติกรรมการซักถาม การแสดงความคิดเห็น และร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้
- 2 สังเกตการมีส่วนร่วมในการอภิปรายกลุ่มย่อย และผลการประยุกต์ใช้ในกิจกรรม

ลำดับ	เนื้อหา	เครื่องมือ/วิธีการสอน	ระยะเวลา
1	สถานการณ์และปัญหาของการรู้เท่าทันสื่อในปัจจุบัน	เกริ่นนำ รับชมวิดีโอโมดูลที่ 5 เรื่องประเด็นปัญหาสื่อในปัจจุบัน จาก Melit Project นำมาพัฒนาเพิ่มเติมเพื่อการเข้าถึงข้อมูลสำหรับผู้พิการทางการได้ยิน โดยมีจอล่ามภาษามือแปลเสียงภาษาไทยเป็นภาษามือไทย พร้อมคำบรรยายภาษามือไทย	10 นาที
2	การกลั่นแกล้ง (บูลลี่) และการกลั่นแกล้งกันทางออนไลน์	บรรยายเรื่องการการกลั่นแกล้ง (บูลลี่) และการกลั่นแกล้งกันทางออนไลน์	30 นาที
		กิจกรรม Bully Wall วิทยากรชวนให้ผู้เข้าอบรมนึกย้อนถึงเหตุการณ์ในอดีต การใช้คำที่เกี่ยวข้องกับคำล้อเลียน ตูถูก เกลียดชัง บูลลี่ ที่ส่งผลต่อความรู้สึกของตัวเอง รวมถึงผู้อื่นหรือคนในสังคม จากนั้นให้สะท้อนความรู้สึกและขบคิดถึงปัญหา การแก้ไขปัญหา	40 นาที

3	Hate Speech ประทุษวาจา	บรรยายเรื่อง Hate Speech ประทุษวาจา รูปแบบการสื่อสารที่สร้างความเกลียดชัง วิธีการหยุดการสื่อสารที่สร้างความเกลียดชัง	30 นาที
4	ข่าวปลอม Fake news	บรรยายเรื่อง ข่าวปลอม Fake news ความหมายและที่มา วิธีการฝึกสังเกตและวิเคราะห์ข่าวปลอม การตรวจสอบ เปิดสื่อวิดีโอ ให้ผู้เข้าร่วมอบรมร่วมกัน คิดวิเคราะห์ตามหลักการข้างต้นว่าภาพที่เห็นเป็นข่าวจริงหรือข่าวปลอม และสังเกตว่าเป็นข่าวปลอมได้อย่างไร	40 นาที
5	อาชญากรรมไซเบอร์	<ul style="list-style-type: none"> • ชวนผู้เข้าร่วมอบรมนำโทรศัพท์มือถือสแกนคิวอาร์โค้ดเพื่อสร้างวัคซีนป้องกันอาชญากรรมทางไซเบอร์ • ผู้เข้าอบรมทำแบบทดสอบภูมิคุ้มกัน 14 คำถามเพื่อประเมินระดับภูมิคุ้มกันภัยอาชญากรรมทางเทคโนโลยีของผู้ประเมิน • เปิดวิดีโอความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับอาชญากรรมไซเบอร์ของ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยมีจอล่ามภาษามือแปลเสียงภาษาไทยเป็นภาษามือไทย พร้อมคำบรรยายภาษามือไทย • บรรยายความรู้เรื่อง “14 กลโกงมิจฉาชีพ ที่มักใช้ในการหลอกเหยื่อบนโลกออนไลน์” • วิทยากรแนะนำวิธีการป้องกัน การจัดปัญหาอาชญากรรมไซเบอร์ 	120 นาที
6	ตั้งคำถาม แลกเปลี่ยน	เปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมอบรมซักถาม และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ปัญหาสื่อในปัจจุบันที่ได้พบเจอ การแก้ไขปัญหา	90 นาที

โมดูลที่ 6 การมีส่วนร่วมในสื่อ (ระยะเวลา 6 ชั่วโมง)

สาระสำคัญ

เนื้อหาเกี่ยวกับการสร้าง ผลิตภัณฑ์เพื่อการสื่อสาร การสร้างเครือข่ายผู้บริโภคสื่อ

วัตถุประสงค์ (เชิงพฤติกรรม)

- 1 ผู้เข้าอบรมสามารถอธิบายวิธีการมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นต่อการนำเสนอของสื่อ การร้องเรียน และช่องทางในการร้องเรียน
- 2 ผู้เข้ารับการอบรมสามารถอธิบายการผลิตสื่ออย่างสร้างสรรค์ และวิธีการสร้าง เครือข่ายผู้บริโภคสื่อกลุ่มผู้พิการทางการได้ยินได้

สื่อที่ใช้ในการเรียนรู้

- 1 PowerPoint และเอกสารประกอบการอบรม
- 2 คลิปวิดีโอ
- 3 กิจกรรมประกอบการอบรม

การวัดและประเมินผล

- 1 สังเกตพฤติกรรมการซักถาม การแสดงความคิดเห็น และร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้
- 2 สังเกตการมีส่วนร่วมในการอภิปรายกลุ่มย่อย และผลการประยุกต์ใช้ในกิจกรรม

ลำดับ	เนื้อหา	เครื่องมือ/วิธีการสอน	ระยะเวลา
1	ความรู้เบื้องต้นเรื่องการมีส่วนร่วมในสื่อ	รับชมวิดีโอโมดูลที่ 6 เรื่องการมีส่วนร่วมในสื่อ จาก Melit Project นำมาพัฒนาเพิ่มเติมเพื่อการเข้าถึงข้อมูลสำหรับผู้พิการทางการได้ยิน โดยมีจอล่ามภาษามือแปลเสียงภาษาไทยเป็นภาษามือไทย พร้อมคำบรรยายภาษามือไทย	10 นาที
2	<ul style="list-style-type: none"> • การมีส่วนร่วมในสื่อและการร้องเรียน • แนวทางการเสริมศักยภาพในการเข้าร่วมรู้เท่าทันสื่อของผู้บริโภค 5 ระดับ 	บรรยาย และยกตัวอย่างประกอบ	50 นาที

3	การผลิตสื่อเกี่ยวกับ การรู้เท่าทันสื่อเข้าถึง คนหูหนวกได้	กิจกรรม Media Literacy Idea Contest แบ่งกลุ่มผู้เข้าร่วมอบรมเป็น 5-6 กลุ่มเพื่อให้แต่ละกลุ่มเลือกโจทย์ จากประเด็นปัญหาทางสังคม ที่สนใจในผลสื่อเพื่อการรณรงค์การรู้เท่าทันสื่อ สำหรับคนพิการทางการได้ยิน	240 นาที
4	สรุปเนื้อหา - การประเมินผลงาน วิธีการประเมิน จาก ผลงานสื่อ 4-8 ผลงาน โดยกรรมการหลักสูตรที่เข้าไปติดตาม และการ ตั้งกลุ่ม Line OA รู้เท่าทันสื่อของคนหูหนวก	บรรยาย	60 นาที

2.1.2 กระบวนการมีส่วนร่วมจากผู้ที่เกี่ยวข้อง

การประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ กระบวนการมีส่วนร่วมจากผู้ที่เกี่ยวข้อง ต่อหลักสูตร วันที่ 11 มกราคม 2567 ณ โรงแรมไอบิส สไตล์ กรุงเทพฯ รัชดา เพื่อนำเสนอผลภาพรวมโครงการความเป็นมา วัตถุประสงค์ ขั้นตอนการดำเนินงาน การวิพากษ์หลักสูตร ปัญหา อุปสรรค ความสำเร็จ การนำหลักสูตรไปทดลองใช้และรับฟัง ข้อเสนอต่อหลักสูตรในประเด็นรูปแบบ เนื้อหา สื่อ การขยายผลและอื่นๆ ที่จะเป็นโยบายขึ้นในการเผยแพร่และต่อยอด หลักสูตรไปยังคนพิการทางการได้ยินและสื่อความหมายอย่างเหมาะสมและทั่วถึงอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีผู้เข้าร่วม การประชุม จำนวน 30 คน ประกอบด้วย

1. ที่ปรึกษาโครงการ	1 คน
2. คณะกรรมการโครงการ	7 คน
3. ตัวแทนสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.)	3 คน
4. ตัวแทนองค์กรวิชาชีพสื่อ	1 คน
5. ตัวแทนนักวิชาการ / นักวิชาการด้านสื่อ	1 คน
6. ตัวแทนองค์กรวิชาชีพล่ามภาษามือ	1 คน
7. ตัวแทนจากสถาบันการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับคนหูหนวก	2 คน
8. ตัวแทนหน่วยงานของรัฐ	2 คน
9. ตัวแทนวิทยากรที่เป็นคนพิการทางการได้ยิน และวิทยากรที่มีการได้ยิน	3 คน
10. ตัวแทนผู้ผ่านการอบรม	2 คน
11. ล่ามภาษามือ	2 คน
12. เจ้าหน้าที่	5 คน

หลักสูตรการรู้เท่าทันสื่อสำหรับคนพิการทางการได้ยิน

MODULE 1

ทำไมต้อง รู้เท่าทันสื่อ

วิธีนำเสนอกระบวนการเรียนรู้

สาระสำคัญ

ความสำคัญ ความจำเป็น ความหมายของการรู้เท่าทันสื่อ รวมทั้งหลักการวิเคราะห์สื่อด้วยคำถาม 5 ข้อ และความฉลาดทางดิจิทัลสำหรับผู้บริโภคสื่อ

วัตถุประสงค์ (เชิงพฤติกรรม)

- ผู้เข้าอบรมเข้าใจความสำคัญ/ความจำเป็น/ความหมายของการรู้เท่าทันสื่อ
- ผู้เข้าอบรมสามารถอธิบายหลักการวิเคราะห์สื่อด้วยคำถาม 5 ข้อ
- ผู้เข้าอบรมมีความฉลาด และทักษะทางดิจิทัล

เนื้อหาการเรียนรู้

1.1 เกริ่นนำ วิดีโอความรู้เบื้องต้น Media Literacy (Melit Project)

วิทยากรเริ่มแนะนำตัวและเกริ่นนำถึงที่มาของจัดการอบรมหลักสูตรในครั้งนี้อย่างคร่าวๆ ก่อนที่จะเริ่มการบรรยาย เนื้อหาของการอบรม มีการเปิดวิดีโอความรู้เบื้องต้น Media Literacy จาก Melit Project จัดทำโดยสำนักพิมพ์เรื่องร้องเรียนและคุ้มครองผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ (บส.) สำนักงาน กสทช. นำมาพัฒนาเพิ่มเติมเพื่อการเข้าถึงข้อมูลสำหรับผู้พิการทางการได้ยิน โดยมีจอล่ามภาษามือแปลเสียงภาษาไทยเป็นภาษามือไทย พร้อมคำบรรยายภาษาไทย

ระยะเวลาการสอน 5 - 10 นาที

ไฟล์วิดีโอ :

https://drive.google.com/file/d/1fy3HdRxdq4_GfSTBxeUbhO0lqW3F7XJw

1.2 การบรรยาย ทำไมต้องรู้เท่าทันสื่อ โดยมีหัวข้อเนื้อหาสำคัญดังนี้

- บริบทของสื่อในปัจจุบัน
- พฤติกรรมการรับสื่อของคนที่ยื่นเปลี่ยนแปลงไป
- สื่อประกอบสร้าง
- การปลูกฝังและสร้างค่านิยม
- ความรวดเร็ว ความคิดเห็น ข้อเท็จจริง และการละเมิดสิทธิส่วนบุคคล
- วิเคราะห์เนื้อหาที่มาจากสื่อ
- แนวคิดการรู้เท่าทันสื่อในยุคของการโพสต์ ไลค์ และแชร์ ข้อมูลผ่านสื่อใหม่ (SPOT)
- 8 ทักษะสำคัญการเป็นพลเมืองดิจิทัล

ระยะเวลาการสอน 45 นาที

ไฟล์เนื้อหาการสอน : <https://drive.google.com/file/d/1jo0y6lGahb-LTR0fqjd70JNEO8oM73uN/view?usp=sharing>

ทำไมต้องรู้เท่าทันสื่อ

1.3 เปิดโอกาสให้ผู้เข้ารับการอบรมซักถาม แลกเปลี่ยน แสดงความคิดเห็น

โดยผู้เข้ารับการอบรมมีข้อซักถาม แลกเปลี่ยน เกี่ยวกับเนื้อหาการอบรม ระยะเวลา 10 นาที

การวัดและการประเมินผล

- สังเกตพฤติกรรมกรรมการซักถาม การแสดงความคิดเห็น และร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้
- สังเกตการมีส่วนร่วมในการอภิปรายกลุ่มย่อย และผลการประยุกต์ใช้ในกิจกรรม

สื่อการเรียนรู้เพิ่มเติม

- กักขะการรู้เท่าทันสื่อ เพิ่มจอล่ามภาษามือ ไฟล์วิดีโอ :
<https://drive.google.com/file/d/1a74WLCXm8IDvVQEgPbzORN82m2GAw1HN/edit>

อุปกรณ์ที่ใช้

- เครื่องฉายภาพและจอรับภาพ
- อุปกรณ์เครื่องเสียง
- คอมพิวเตอร์

สื่อ เอกสาร แบบเรียนรู้

โมดูลที่ 1

สื่อการเรียนรู้

- ความรู้เบื้องต้น Media Literacy (Melit Project) เพิ่มจอสามภาษามือ

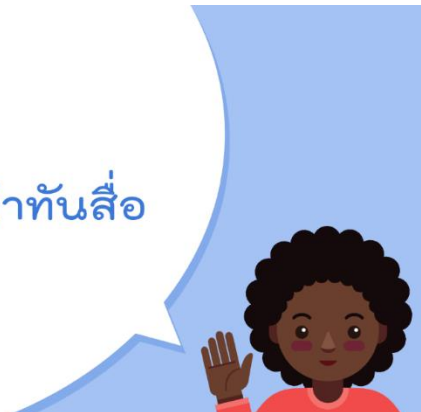
ไฟล์ : https://drive.google.com/file/d/1fy3HdRxdq4_GfSTBxeUbhO0IqW3F7XJw

- ทำไมต้องรู้เท่าทันสื่อ (บรรยาย)

ไฟล์ : <https://drive.google.com/file/d/1jo0y6lGahb-LTR0fajd70JNEO8oM73uN/view?usp=sharing>

ทำไมต้องรู้เท่าทันสื่อ

- กักขะการรู้เท่าทันสื่อ ปรับปรุงเพิ่มเติมจอสามภาษามือ

ไฟล์ : <https://drive.google.com/file/d/1a74WLCXm8IDvVQEgPbzORN82m2GAw1HN/edit>

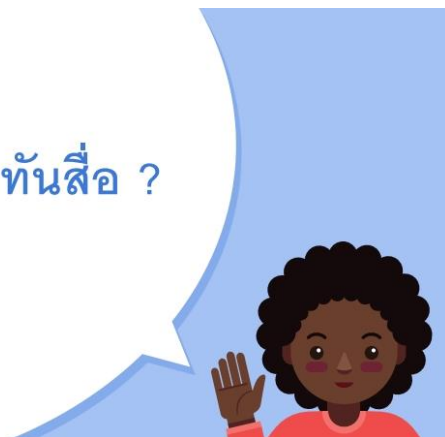

สื่อที่พัฒนาโดยคนพิการทางการได้ยิน จากการทดลองหลักสูตรการรู้เท่าทันสื่อ ระดับภูมิภาค 4 ภูมิภาค

- ภาคกลาง

ไฟล์นำเสนอ : <https://drive.google.com/file/d/1qBaSJnO8oq-iXT18NjImP3tFLqSjTDL7/view>

ทำไมต้องรู้เท่าทันสื่อ ?

- ภาคใต้

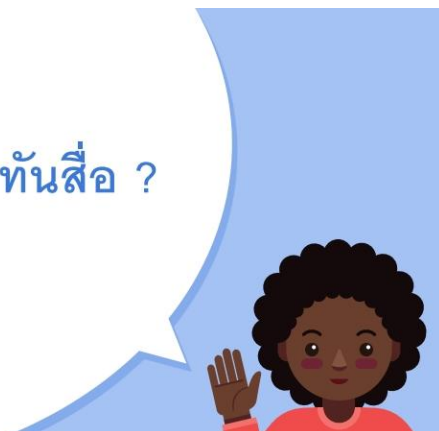
ไฟล์นำเสนอ : <https://drive.google.com/file/d/1SRcINI5h9jKbiKuKnVy1PtHnRVbOPHI-/view>

- ภาคเหนือ

ไฟล์นำเสนอ : https://drive.google.com/file/d/1cM2sti2VQ0DouSbS-_3eIJIMHymEttF2/view

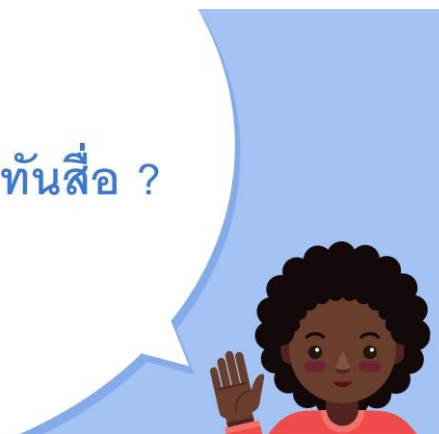
ทำไมต้องรู้เท่าทันสื่อ ?

- ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ไฟล์นำเสนอ : https://drive.google.com/file/d/1_qlOgqtBxBScMZm4vtUYFJJORi1oThfX/view

ทำไมต้องรู้เท่าทันสื่อ ?

MODULE 2

นิเวศสื่อ

วันที่ 1

จำนวน 1 ชั่วโมง

วิธีนำเสนอกระบวนการเรียนรู้

สาระสำคัญ

- พัฒนาการ การเปลี่ยนแปลงของสื่อ
- องค์ประกอบ และนิเวศสื่อ

วัตถุประสงค์ (เชิงพฤติกรรม)

- ผู้เข้ารับการอบรมสามารถอธิบายพัฒนาการของสื่อได้

เนื้อหาการเรียนรู้

2.1 พัฒนาการ การเปลี่ยนแปลงของสื่อ องค์ประกอบและนิเวศสื่อ

เปิดวิดีโอโมดูลที่ 2 เรื่องนิเวศสื่อ Media Ecology จาก Melit Project ที่จะพูดถึงความหมาย องค์ประกอบ ลักษณะของนิเวศสื่อ นิเวศสื่อกับการรู้เท่าทันสื่อ การเปลี่ยนแปลงของสื่อ ประเภทของสื่อ และนำมาพัฒนาเพิ่มเติมเพื่อการเข้าถึงข้อมูลสำหรับผู้พิการทางการได้ยิน โดยมีจอล่ามภาษามือ แปลเสียงภาษาไทยเป็นภาษามือไทย พร้อมคำบรรยายภาษามือไทย ระยะเวลาการสอน 5 - 10 นาที

ไฟล์วิดีโอ : https://drive.google.com/file/d/1IO_9Pvt6Jq_J17caEudJt6PBa1PAcRRd

2.2 กิจกรรม เรียงลำดับพัฒนาการสื่อ

แบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 5 คน ทำกิจกรรมเรียงลำดับพัฒนาการสื่อที่อยู่ในใบงานให้ถูกต้อง โดยผู้เข้ารับการอบรมแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 5-6 คน เพื่อทำกิจกรรมเรียงลำดับพัฒนาการสื่อ ตามใบงาน กระดาษที่มีรูปภาพสื่อแต่ละประเภทเพื่อให้สมาชิกแต่ละกลุ่มร่วมกันเรียงลำดับพัฒนาการสื่อจากอดีตถึงปัจจุบัน

สิ่งที่ได้เรียนรู้จากการอบรม ได้รู้จักการเปลี่ยนแปลงของสื่อ ลำดับพัฒนาการของสื่อ

ระยะเวลาของกิจกรรม 15 นาที

ไฟล์เกมพัฒนาการของสื่อตามเอกสารแนบท้าย

ชุดที่ 1

โทรทัศน์ ลำดับที่

วิทยุ ลำดับที่

โทรศัพท์มือถือ BB ลำดับที่

คอมพิวเตอร์ ลำดับที่

หนังสือพิมพ์ ลำดับที่

เพจเจอร์ ลำดับที่

ชุดที่ 2

ไลน์ ลำดับที่

เฟซบุ๊ก ลำดับที่

ติ๊กต็อก ลำดับที่

ไฮ 5 ลำดับที่

เอ็มเอสเอ็น ลำดับที่

ยูทูบ ลำดับที่

อินสตาแกรม ลำดับที่

ทวิตเตอร์ ลำดับที่

เน็ตฟลิกซ์ ลำดับที่

แอปพลิเคชัน 3 พลัส ลำดับที่

2.3 ความหมาย ความสัมพันธ์ต่าง ๆ ในระบบนิเวศสื่อ

การบรรยาย และยกตัวอย่าง สื่อนำเสนอการอบรม จำนวน 15 นาที

ไฟล์นำเสนอนิเวศสื่อ (บรรยาย) ไฟล์ :

<https://drive.google.com/file/d/1cKxMyw25lxWh3exgSgoiZKT-xqAvGcOq/view?usp=sharing>

นิเวศสื่อ หมายถึง ระบบ
การสื่อสารที่มนุษย์ ผู้เป็น
ทั้งผู้ใช้สื่อและผู้สร้าง
เนื้อหาสาระผ่านสื่อ เป็น
ศูนย์กลางของระบบ ถูก
แวดล้อมและมีปฏิสัมพันธ์
กับหน่วยต่างๆ
ประกอบด้วย

- 01 ปฏิสัมพันธ์กับบุคคลที่แตกต่างกัน
เช่น ลักษณะทางประชากรศาสตร์ ความ
สนใจ ทักษะคิด.
- 02 ปฏิสัมพันธ์กับเนื้อหา ช่องทางสื่อ
และเทคโนโลยีการสื่อสาร
- 03 ปฏิสัมพันธ์กับระบบต่างๆ
เช่น ระบบเศรษฐกิจ ระบบการเมือง
ระบบกฎหมาย การกำกับดูแล ระบบ
สังคม

2.4 กิจกรรม ระดมสมอง สร้างนิเวศสื่อที่ดี ต้องทำอย่างไร

วิทยากรตั้งคำถาม “นิเวศสื่อที่ดี ต้องทำอย่างไร” เปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมอบรมสะท้อนความคิดเห็น
มุมมอง ตลอดจนร่วมแลกเปลี่ยนว่าทำอย่างไรจึงจะสร้างนิเวศสื่อที่ดีได้

สิ่งที่ได้เรียนรู้จากกิจกรรม ผู้เข้ารับการอบรมได้มีการแลกเปลี่ยนแสดงความคิดเห็น ได้รับความรู้
ประสบการณ์จากเพื่อนที่เข้าร่วมการอบรมด้วยกัน ได้ความคิด มุมมอง ที่มีความหลากหลายมากขึ้น
จากการสร้างนิเวศสื่อที่ดี

ระยะเวลาของกิจกรรม 20 นาที

การวัดและการประเมินผล

- สังเกตพฤติกรรมกรรมการซักถาม การแสดงความคิดเห็น และร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้
- สังเกตการมีส่วนร่วมในการอภิปรายกลุ่มย่อย และผลการประยุกต์ใช้ในกิจกรรม

สื่อการเรียนรู้เพิ่มเติม

- วิดีโอ สบายดีหรือเปล่า?
ให้ผู้เข้าชมการอบรม ได้สังเกตและเข้าใจถึงพัฒนาการของสื่อ
ไฟล์วิดีโอ : <https://www.youtube.com/watch?v=CpyPFfWYm5o>

อุปกรณ์ที่ใช้

- เครื่องฉายภาพและจอรับภาพ
- อุปกรณ์เครื่องเสียง
- คอมพิวเตอร์
- กระดาษ
- ปากกา ดินสอ หรือปากกาเคมี
- สีเทียนหรือสีชอล์ก

สื่อ เอกสาร แบบเรียนรู้ โมดูลที่ 2

สื่อการเรียนรู้

- นิเวศสื่อ Media Ecology (Melit Project) เพิ่มจอล่ามภาษามือ

ไฟล์วิดีโอ : https://drive.google.com/file/d/1IO_9Pvt6Jq_J17caEudJt6PBa1PAcRRd

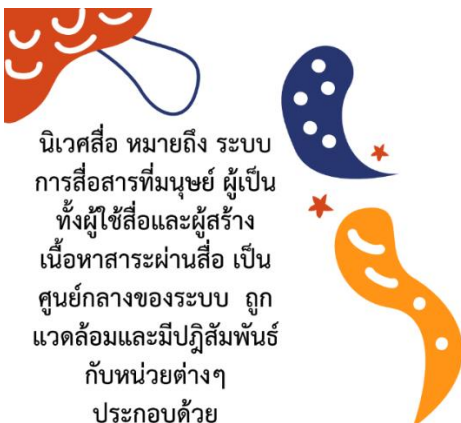
- วิดีโอ สบายดีหรือเปล่า?

ไฟล์วิดีโอ : <https://www.youtube.com/watch?v=CpyPffWYm5o>

- ไฟล์นำเสนอนิเวศสื่อ (บรรยาย)

ไฟล์นำเสนอ : <https://drive.google.com/file/d/1cKxMyw25lxWh3exgSgoiZKT-xqAvGcOq/view?usp=sharing>

- 01 ปฏิสัมพันธ์กับบุคคลที่แตกต่างกัน เช่น ลักษณะทางประชากรศาสตร์ ความสนใจ ทัศนคติ.
- 02 ปฏิสัมพันธ์กับเนื้อหา ช่องทางสื่อและเทคโนโลยีการสื่อสาร
- 03 ปฏิสัมพันธ์กับระบบต่างๆ เช่น ระบบเศรษฐกิจ ระบบการเมือง ระบบกฎหมาย การกำกับดูแล ระบบสังคม

- เกมพัฒนาการของสื่อ ชุดที่ 1

ไฟล์สื่อ :

<https://drive.google.com/file/d/1yGNTVzdlqjtggfFqr1PYs6Lh6cFFtmfe/view?usp=sharing>

ชุดที่ 1

โทรทัศน์ ลำดับที่

วิทยุ ลำดับที่

โทรศัพท์มือถือ BB ลำดับที่

คอมพิวเตอร์ ลำดับที่

หนังสือพิมพ์ ลำดับที่

เพลงจอร์ ลำดับที่

- เกมพัฒนาการของสื่อ ชุดที่ 2

ไฟล์สื่อ :

<https://drive.google.com/file/d/1yGNTVzdlqjtggfFqr1PYs6Lh6cFFtmfe/view?usp=sharing>

ชุดที่ 2

ไลน์ ลำดับที่

เฟซบุ๊ก ลำดับที่

ติ๊กต็อก ลำดับที่

ไฮ 5 ลำดับที่

เอ็มเอสเอ็น ลำดับที่

ยูทูป ลำดับที่

อินสตาแกรม ลำดับที่

ทวิตเตอร์ ลำดับที่

เน็ตฟลิกซ์ ลำดับที่

แอปพลิเคชัน 3 พลัส ลำดับที่

สื่อที่พัฒนาโดยคนหูหนวก จากการทดลองหลักสูตรการรู้เท่าทันสื่อ ระดับภูมิภาค 4 ภูมิภาค

- ภาคกลาง

ไฟล์นำเสนอ : <https://drive.google.com/file/d/1BZBRpQ8iasRebJDy83dqkU2Cts1k1DXb/view>

- ภาคใต้

ไฟล์นำเสนอ : <https://drive.google.com/file/d/1-tc6VNUa-JTohKMj-W79y32KTwfB7SNE/view>

- ภาคเหนือ

ไฟล์นำเสนอ :

<https://drive.google.com/file/d/1LjZCdyCUUkNiYi0qMD9Ydz2tyNNxQxg/view>

- ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ไฟล์นำเสนอ : https://drive.google.com/file/d/1ojvkC7xPY_gJRBsjy6lLEsF-UJoCYfds/view

MODULE 3

การรู้จักสื่อ

วันที่ 1

จำนวน 1 ชั่วโมง

วิธีนำเสนอกระบวนการเรียนรู้

สาระสำคัญ

- ประเภทและคุณลักษณะของสื่อ (แต่ละประเภท)

วัตถุประสงค์ (เชิงพฤติกรรม)

- ผู้เข้ารับการอบรมสามารถอธิบายประเภทของสื่อได้

เนื้อหาการเรียนรู้

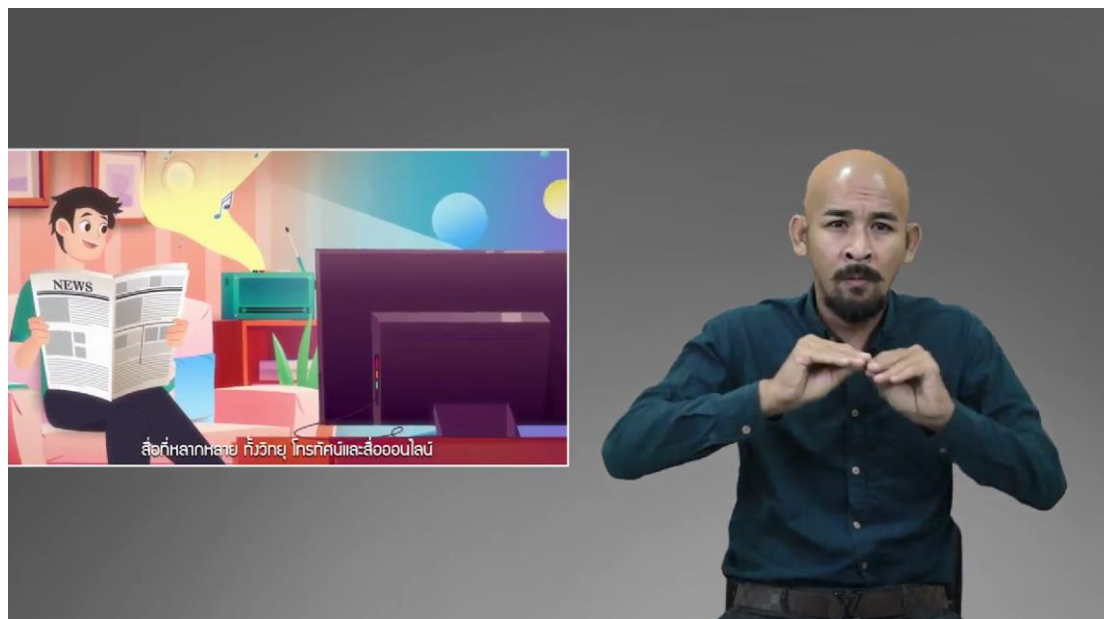
3.1 ความหมาย ประเภทและคุณลักษณะของสื่อ

เปิดวิดีโอโมดูลที่ 3 เรื่องการรู้จักสื่อ จาก Melit Project นำมาพัฒนาเพิ่มเติมเพื่อการเข้าถึงข้อมูลสำหรับผู้พิการทางการได้ยิน โดยมีจอล่ามภาษามือแปลเสียงภาษาไทยเป็นภาษามือไทย พร้อมคำบรรยายภาษามือไทย

ระยะเวลาการสอน 10 นาที

ไฟล์วิดีโอ :

https://drive.google.com/file/d/1VC9Yn4EyOPkRTSqrmb_uE03GDaNlw2yR/view

3.2 การแยกประเภทของสื่อ

กิจกรรมแบ่งกลุ่มย่อย ให้ผู้เข้ารับการอบรมแบ่งกลุ่มๆ ละ 5-6 คน เพื่อทำกิจกรรมแยกประเภทของสื่อ โดยจะมีกระดาษที่มีรูปภาพสื่อแต่ละประเภทที่มีความหลากหลาย กำหนดให้หมายเลขที่ 1 คือ สื่อดั้งเดิม และ หมายเลขที่ 2 คือ สื่อใหม่ โดยให้สมาชิกแต่ละกลุ่มทดสอบแยกประเภทสื่อของแต่ละประเภท ระยะเวลากิจกรรม 10 นาที

เกมส์แยกประเภทของสื่อ

โทรทัศน์ หมายเลขที่.....

วิทยุ หมายเลขที่.....

โทรศัพท์มือถือ หมายเลขที่.....

คอมพิวเตอร์ หมายเลขที่.....

หนังสือพิมพ์ หมายเลขที่.....

เพจเจอร์ หมายเลขที่.....

Line หมายเลขที่.....

แอปพลิเคชัน 3 พลัส หมายเลขที่.....

Facebook หมายเลขที่.....

Netflix หมายเลขที่.....

TikTok หมายเลขที่.....

Youtube หมายเลขที่.....

Instagram หมายเลขที่.....

ไทยทีวีสีช่อง 3 หมายเลขที่.....

หนังสือหมายเลขที่.....

นิตยสารหมายเลขที่.....

Twitter หมายเลขที่.....

3.3 ความหมายและประเภทของสื่อออนไลน์

การบรรยายให้ความรู้ การรู้จักสื่อและการเปลี่ยนของสื่อต่าง ๆ ในปัจจุบัน ที่มีความหลากหลาย และแตกต่างกันไปตามประเภทของสื่อ คุณลักษณะ ข้อดีข้อเสีย ภัยร้ายที่แฝงมาในสื่อ ที่มาที่ไปของสื่อ ระยะเวลาการบรรยาย 30 นาที

ไฟล์การบรรยาย :

https://drive.google.com/file/d/18zDdJdayl6iQgYp0_NpuEzqLVHOwl6YZ/view?usp=sharing

การรู้จักสื่อและ การเปลี่ยนแปลงของสื่อ

ผศ. นารีนารถ ปานบุญ

ประเภทของสื่อใหม่

สื่อใหม่แต่ละประเภทมีความโดดเด่นและแตกต่างกันตามประโยชน์ และวัตถุประสงค์ในการใช้สื่อ ประเภทสื่อใหม่แบบสื่อออนไลน์ ในรูปแบบแพลตฟอร์มหลากหลาย

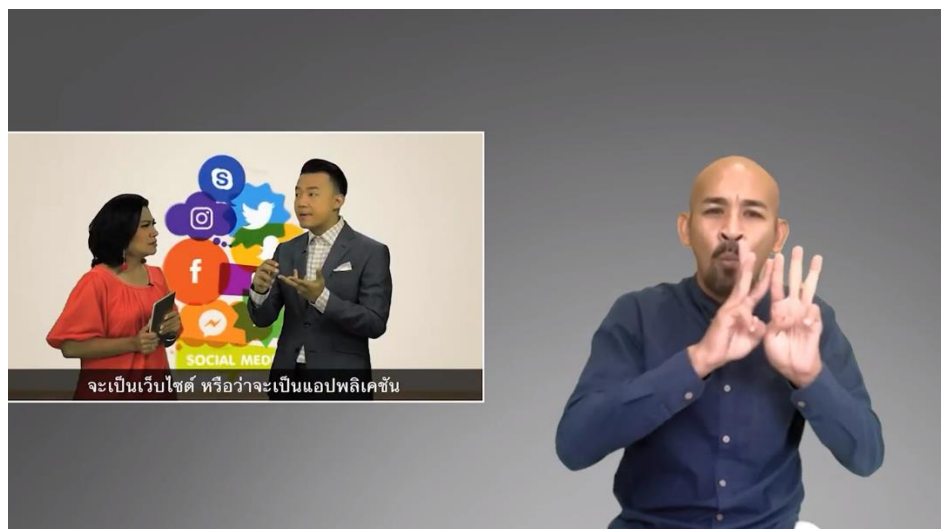

การวัดและการประเมินผล

- สังเกตพฤติกรรมการชกตาม การแสดงความคิดเห็น และร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้
- สังเกตการมีส่วนร่วมในการอภิปรายกลุ่มย่อย และผลการประยุกต์ใช้ในกิจกรรม

สื่อการเรียนรู้เพิ่มเติม

- วิดีโอชุมชนดิจิทัล ตอน “รู้ทำสื่อสังคมออนไลน์” ไฟล์วิดีโอ : <https://drive.google.com/file/d/1GgsmdACgeGanTtgnopYqn24O7HrsmUIT/view>

อุปกรณ์ที่ใช้

- เครื่องฉายภาพและจอรับภาพ
- อุปกรณ์เครื่องเสียง
- คอมพิวเตอร์
- กระดาษ
- ปากกา ดินสอ หรือปากกาเคมี

สื่อ เอกสาร แบบเรียนรู้ โมดูลที่ 3

สื่อการเรียนรู้

- การรู้จักสื่อ (Melit Project) เพิ่มจอล่ามภาษามือ

ไฟล์วิดีโอ : https://drive.google.com/file/d/1VC9Yn4EyOPkRTSqrm_b_uE03GDaNIw2yR/view

- กิจกรรมการแยกประเภทของสื่อ

ไฟล์สื่อ :

https://drive.google.com/file/d/1gi7qxSn9BOWYQ5wWBZE_YTAf4Kjd7duf/view?usp=sharing

ปุ่มสื่แยกประเภทของสื่อ

โทรทัศน์ หมายเลขที่.....

วิทยุ หมายเลขที่.....

โทรศัพท์มือถือ หมายเลขที่.....

คอมพิวเตอร์ หมายเลขที่.....

หนังสือพิมพ์ หมายเลขที่.....

เพจเจอร์ หมายเลขที่.....

- **ไฟล์นำเสนอการบรรยายการรู้จักสื่อและการเปลี่ยนแปลงของสื่อ**

ไฟล์การบรรยาย :

https://drive.google.com/file/d/18zDdJdayl6iQgYp0_NpuEzqLVHOwl6YZ/view?usp=sharing

การรู้จักสื่อและ การเปลี่ยนแปลงของสื่อ

พศ. นารินารถ ปานบุญ

- **ชุมชนดิจิทัล ตอน “รู้เท่าทันสื่อสังคมออนไลน์”**

ไฟล์วิดีโอ : <https://drive.google.com/file/d/1GgsmdACgeGanTtgnopYqn24O7HrsmUIT/view>

สื่อที่พัฒนาโดยคนหูหนวก จากการทดลองหลักสูตรการรู้เท่าทันสื่อ ระดับภูมิภาค 4 ภูมิภาค

- ภาคกลาง

ไฟล์นำเสนอ : https://drive.google.com/file/d/1XXfs-fxfxJPvYDXpF5NbCk1AgYGze1b_/view

- ภาคใต้

ไฟล์นำเสนอ : <https://drive.google.com/file/d/1ULrWceDa6TDIfBxzPoCrBajAzCmz1Zj9/view>

- ภาคเหนือ

ไฟล์นำเสนอ : <https://drive.google.com/file/d/1B3SaU8qwJKnJesuD7le-5i0zis403pWi/view>

การรู้จักสื่อและ การเปลี่ยนแปลงของสื่อ

วิทยากร

นายสุรเชษฐ์ คำนวล

- ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ไฟล์นำเสนอ : <https://drive.google.com/file/d/15DymYOYWXm5Ob19bDnbnKJY82D9Lce-2/view>

MODULE 4

กฎหมายและ
จริยธรรมสื่อที่
ผู้บริโภคควรควรรู้

วิธีนำเสนอกระบวนการเรียนรู้

สาระสำคัญ

- เนื้อหาความรู้ความเข้าใจกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสื่อในฐานะผู้บริโภค อาทิ กฎหมาย มาตรการที่เกี่ยวข้องกับสื่อ
 - การกำกับดูแล เนื้อหารายการ และการโฆษณา
 - การคุ้มครองสิทธิผู้บริโภค
 - พรบ.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล
 - พรบ.คุ้มครอง การกระทำความผิดด้านคอมพิวเตอร์

วัตถุประสงค์ (เชิงพฤติกรรม)

- ผู้เข้ารับการอบรมสามารถอธิบายกฎหมายพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับสื่อ และกฎหมาย มาตรการที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมสิทธิสำหรับผู้พิการทางการได้ยินในฐานะผู้บริโภคสื่อได้

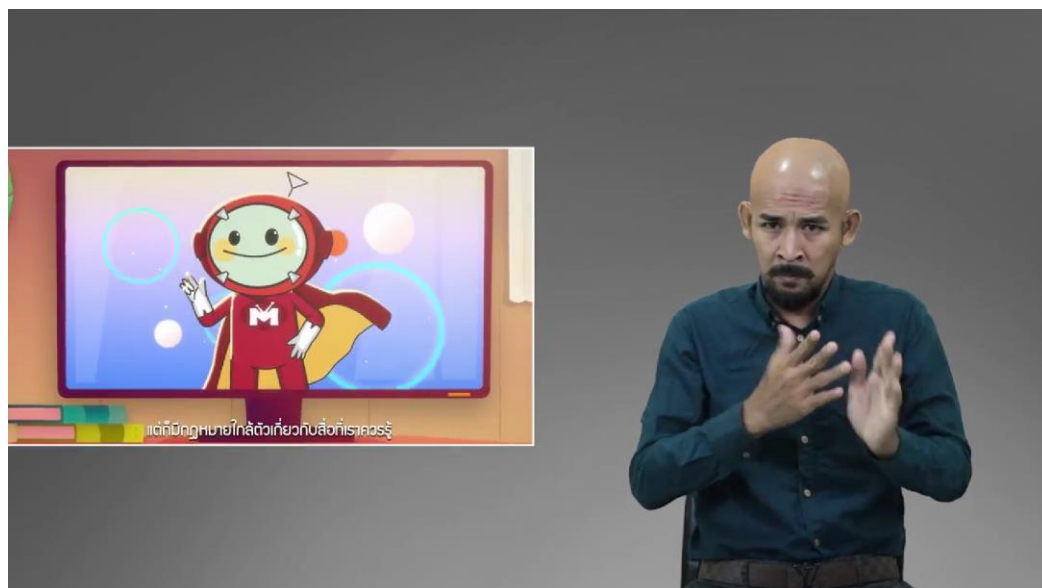
เนื้อหาการเรียนรู้

4.1 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมายมาตรการที่เกี่ยวข้องกับสื่อ

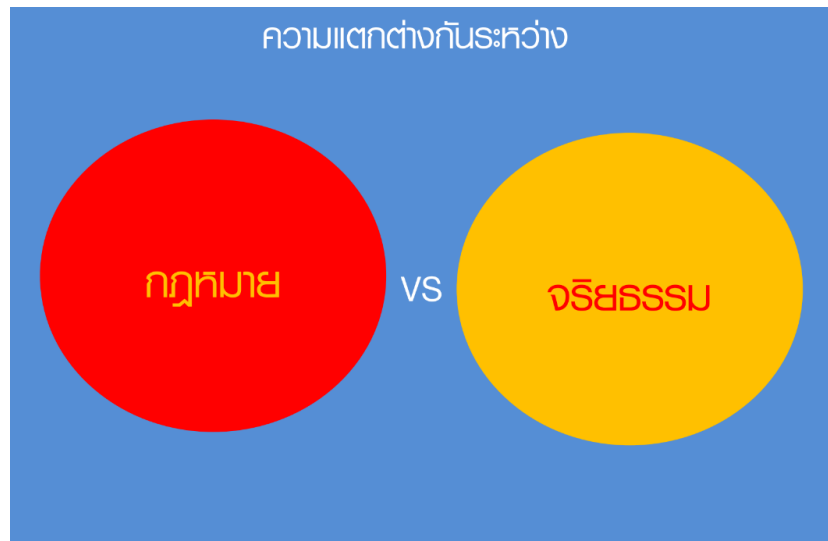
รับชมวิดีโอโมดูลที่ 4 เรื่องกฎหมายและจริยธรรมสื่อที่ควรรู้จาก Melit Project นำมาพัฒนาเพิ่มเติมเพื่อการเข้าถึงข้อมูลสำหรับผู้พิการทางการได้ยิน โดยมีจอล่ามภาษามือแปลเสียงภาษาไทยเป็นภาษามือไทย พร้อมคำบรรยายภาษามือไทย

ระยะเวลาการสอน 5 -10 นาที

ไฟล์วิดีโอ : <https://drive.google.com/file/d/1VVUHCi--bVBc8d1vJccOUyRjBHmIDl2k/view>

4.2 ความแตกต่างของกฎหมาย VS จริยธรรม

4.3 กฎหมายและจริยธรรมสื่อที่ผู้บริโภคควรรู้

4.3.1 กฎหมายและมาตรการที่เกี่ยวข้องกับสื่อที่ควรรู้

- พรบ.คุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ.2522 ประกอบด้วย การคุ้มครองผู้บริโภคด้านการโฆษณา
- การกระทำความผิดฐานหมิ่นประมาท ดูหมิ่นด้วยการโฆษณา การดูหมิ่น ตัวอย่างคำดูหมิ่น

ดูหมิ่น
ฎีกา...ว่าอย่างไร?

ความผิดฐาน “ดูหมิ่น” ยอมความไม่ได้

- ดูหมิ่นเจ้าพนักงานที่กระทำตามหน้าที่ (ม.136)**
: จำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือปรับไม่เกิน 20,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
- ดูหมิ่นศาลหรือผู้พิพากษา ในการพิจารณาหรือพิพากษาคดี (ม.198)**
: จำคุกตั้งแต่ 1 – 7 ปี หรือปรับตั้งแต่ 20,000 – 400,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
- ดูหมิ่นผู้อื่น “ต่อหน้า” หรือ “ด้วยการโฆษณา” (ม.393)**
: จำคุกไม่เกิน 1 เดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่ง 10,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
- กระทำการใดๆ ที่ดูหมิ่นเหยียดหยามศพ**
: จำคุกไม่เกิน 3 เดือน หรือปรับไม่เกิน 5,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

กฎหมายอาญา...น่ารู้ 66

14

Design by Mella
www.melladesign.com
Page 14 of 2 pages

4.3.2 กฎหมายและ พรบ. เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์

4.3.3 พรบ.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลส่วนบุคคล โทษของ PDPA

4.3.4 สิทธิและหน้าที่ของผู้บริโภค

4.3.5 การทำบัญชีรายชื่อ

ไฟล์นำเสนอการบรรยาย :

<https://drive.google.com/drive/folders/10u13BtQqanrOavWiE2T9WJ0Dpt6FYf>

oX

ระยะเวลาการสอน 50 - 60 นาที

4.4 กิจกรรมวัดใจคุณ

วัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้เข้าร่วมอบรมได้เรียนรู้ วิเคราะห์ ความเข้าใจเกี่ยวกับการกำกับดูแลเนื้อหา
รายการ ความเหมาะสม เพื่อการรู้เท่าทันสื่ออย่างแท้จริงจากการเรียนรู้จากกิจกรรม

ให้ผู้เข้ารับการอบรมแบ่งกลุ่มผู้เข้าร่วมอบรมเป็น 4-5 กลุ่มหรือจะทำกิจกรรมเป็นกลุ่มใหญ่ วิทยากร
เปิดภาพและคลิปให้ผู้เข้าอบรมได้รับชมและร่วมกันแสดงความคิดเห็นว่าเหมาะสมหรือไม่อย่างไร
แสดงเหตุผล

ระยะเวลาทำกิจกรรม 20 นาที

สื่อวิดีโอ : https://www.youtube.com/watch?v=ukEc3aCN_uU

4.5 กิจกรรม “วาดเมืองในฝัน”

ให้ผู้เข้ารับการอบรมทำกิจกรรม “วาดเมืองในฝัน” โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้เข้าอบรมได้เข้าใจถึง
ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับความสำคัญของการเคารพสิทธิหน้าที่ ของการอยู่ร่วมกันท่ามกลางความแตกต่าง
ของสังคมมนุษย์อันเป็นพื้นฐานของการเข้าใจในจริยธรรมสื่อ

ระยะเวลาทำกิจกรรม 30 นาที

สิ่งที่ได้เรียนรู้จากกิจกรรม ผู้เข้าอบรมตระหนักถึงความสำคัญของการอยู่ร่วมกันท่ามกลาง
ความแตกต่าง ตลอดจนเข้าใจในประเด็นจริยธรรมของสื่อที่ต้องเคารพสิทธิ หน้าที่และศักดิ์ศรี
ความเป็นมนุษย์

- แบ่งกลุ่มผู้เข้าร่วมอบรมเป็น 4-5 กลุ่มเพื่อให้แต่ละกลุ่มช่วยกันวาดเมืองในฝันบนกระดาษ เวลา
กลุ่มละ 2 นาที หลังจากนั้น นำกระดาษเวียนให้กลุ่มอื่นๆ วาดจนครบทุกกลุ่ม
- ให้ผู้แทนกลุ่มนำเสนอภาพวาดเมืองในฝัน
- วิทยากรตั้งคำถามเพื่อร่วมกันถอดบทเรียน “ความหลากหลาย” ด้วย 4 คำถามต่อไปนี้

คำถามที่ 1 เมืองที่ตัวเองอยากให้เป็นเปลี่ยนไปมากแค่ไหน รู้สึกอย่างไร ?

คำถามที่ 2 จากความคิดเห็นที่หลากหลายที่สะท้อนผ่านภาพได้เรียนรู้สิ่งใด ?

คำถามที่ 3 การยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่างสำคัญอย่างไร ?

4.6 กิจกรรม “เชื่อหรือไม่”

วัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้เข้าร่วมอบรมได้เข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองผู้บริโภค เพื่อการรู้เท่าทันสื่ออย่างแท้จริงเรียนรู้จากกิจกรรม

ให้ผู้เข้ารับการอบรมแบ่งกลุ่มผู้เข้าร่วมอบรมเป็น 4-5 กลุ่มหรือจะทำกิจกรรมเป็นกลุ่มใหญ่ วิทยากรเปิดภาพและคลิปให้ผู้เข้าอบรมได้รับชมและร่วมกันแสดงความคิดเห็นว่าเหมาะสมหรือไม่อย่างไร แสดงเหตุผล

วิดีโอตัวอย่างที่แฝงโฆษณาสินค้า โดยให้ผู้เข้าร่วมอบรมดูวิดีโอตัวที่ 1 แล้ววิเคราะห์ว่าเป็นเรื่องที่เหมาะสมหรือไม่ และมีความเป็นไปได้ว่าเป็นเรื่องที่สมมติขึ้นมาหรือเป็นเรื่องจริงในสังคม

วิดีโอตัวอย่าง : <https://www.youtube.com/watch?v=zd0qWTH3swM>

เฉลย : <https://www.youtube.com/watch?v=F3G3opxQGt0>

ระยะเวลาทำกิจกรรม 20 นาที

สิ่งที่ได้เรียนรู้จากกิจกรรม : ผู้เข้าร่วมอบรมสามารถวิเคราะห์แยกแยะสื่อได้

4.7 กิจกรรม “ปาปาราชชี”

วัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้เข้าอบรมได้เกิดความรู้สึกตระหนักถึงการใช้สื่อโซเชียลมีเดียอย่างมีสติ เกิดความเข้าใจในจรรยาบรรณสื่อมวลชน เรียนรู้การคุ้มครองและรักษาสิทธิส่วนบุคคล อันจะเป็นประโยชน์ต่อสังคมโดยรวม

ระยะเวลาทำกิจกรรม 40 นาที

- แบ่งกลุ่มผู้เข้าร่วมอบรมเป็น 4-5 กลุ่ม แต่ละกลุ่มจะได้กระดาษโน้ต (โพสต์อิท) สีต่างกัน
- ภายในกลุ่มจะได้กระดาษสี (โพสต์อิท) สีเดียวกัน หลังจากนั้นหยิบกระดาษสีที่มีค่าตัวเลขแตกต่างกัน เช่น เลข 1 เลข 3 เลข 9 โดยหมายเลข 9 จะมีเพียงแผ่นเดียวเท่านั้น
- หลังจากแจกจ่ายกระดาษสีให้สมาชิกภายในกลุ่มเรียบร้อยแล้ว ทุกคนนำกระดาษไปติดไว้ที่หน้าผากของตนเอง
- ทุกคนเปิดกล่องจากมือถือของตนเอง และทำตามกติกา ดังนี้
- ห้ามใช้มือปิดบังหมายเลขที่หน้าผากเด็ดขาด
- ให้แต่ละทีมช่วยกันถ่ายภาพหมายเลขของทีมอื่นโดยรวมคะแนนให้ได้มากที่สุด ภายในเวลา 2 นาที
- เมื่อครบกำหนดเวลา รวบรวมคะแนนและมาถอดบทเรียนกัน ในประเด็น “การใช้ Social Media” เรารู้การใช้สื่อโซเชียลมีเดียอย่างมีสติอย่างไร?

การวัดและการประเมินผล

- สังเกตพฤติกรรมกรรมการซักถาม การแสดงความคิดเห็น และร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้
- สังเกตการมีส่วนร่วมในการอภิปรายกลุ่มย่อย และผลการประยุกต์ใช้ในกิจกรรม

สื่อการเรียนรู้เพิ่มเติม

-

อุปกรณ์ที่ใช้

- เครื่องฉายภาพและจอรับภาพ
- อุปกรณ์เครื่องเสียง
- คอมพิวเตอร์
- กระดาษ A4
- กระดาษแข็งสำหรับวาดภาพระบายสี
- สีชอล์ก หรือสีเทียน
- กระดาษโน้ต (โพสต์อิท) คละสี
- ปากกา ดินสอ หรือปากกาเคมี
- โทรศัพท์อัจฉริยะหรือสมาร์ทโฟน (ของผู้เข้ารับการอบรม)
- กระดาษสำหรับเขียนกระดาษปรีฟ
- กระดาษปรีฟ

สื่อ เอกสาร แบบเรียนรู้ โมดูลที่ 4

สื่อการเรียนรู้

- กฎหมายและจริยธรรมสื่อที่ควรรู้ (Melit Project)

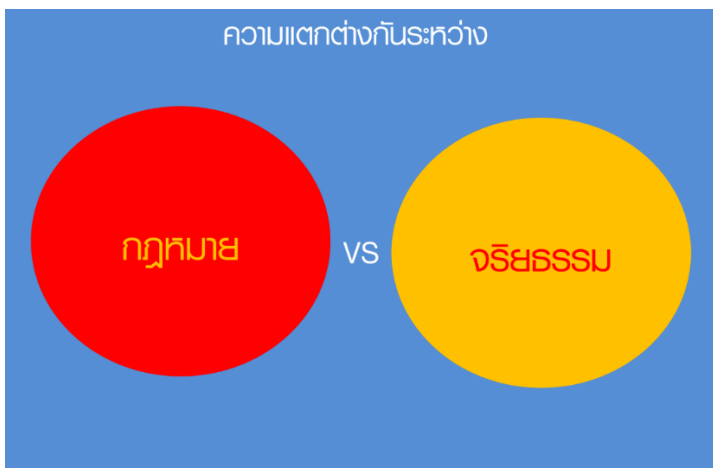
ไฟล์วิดีโอ : <https://drive.google.com/file/d/1VVUHCi--bVBc8d1vJcc0UyRjBHmIDl2k/view>

- กฎหมายและจริยธรรมสื่อที่ผู้บริโภคควรรู้ (บรขยาย)

ไฟล์นำเสนอ :

<https://drive.google.com/drive/folders/10u13BtQqanrOavWiE2T9WJ0Dpt6FYfoX>

- กิจกรรมการทำกับดุกแผลี่โฆษณา

ไฟล์วิดีโอ : <https://www.youtube.com/watch?v=zd0qWTH3swM>

- ตัวอย่างวิดีโอกิจกรรมการทำกับดุกแผลี่

ไฟล์วิดีโอ : <https://www.youtube.com/watch?v=F3G3opxQGt0>

- เวลากิจกรรมการทำกับดุกแผลี่

ไฟล์วิดีโอ : <https://www.youtube.com/watch?v=F3G3opxQGt0>

สื่อที่พัฒนาโดยคนหูหนวก จากการทดลองหลักสูตรการรู้เท่าทันสื่อ ระดับภูมิภาค 4 ภูมิภาค

- ภาคกลาง

ไฟล์นำเสนอ : <https://drive.google.com/file/d/1vER0gWviffsLM4iszTMy6WId5r83GA2P/view>

- ภาคใต้

ไฟล์นำเสนอ : <https://drive.google.com/file/d/1ich7x-qUJet4AnTJpsfbRLIhhaTJG6wN/view>

- ภาคเหนือ

ไฟล์นำเสนอ : https://drive.google.com/file/d/16d5jKh6UJTYV_vtguw8y2ZSv9pzHDgb/view

- ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ไฟล์นำเสนอ : <https://drive.google.com/file/d/1iilnNyGV5XsJlibavJwzpah578XcTzq/view>

MODULE 5

ประเด็นปัญหา สื่อในปัจจุบัน

วิธีนำเสนอกระบวนการเรียนรู้

สาระสำคัญ

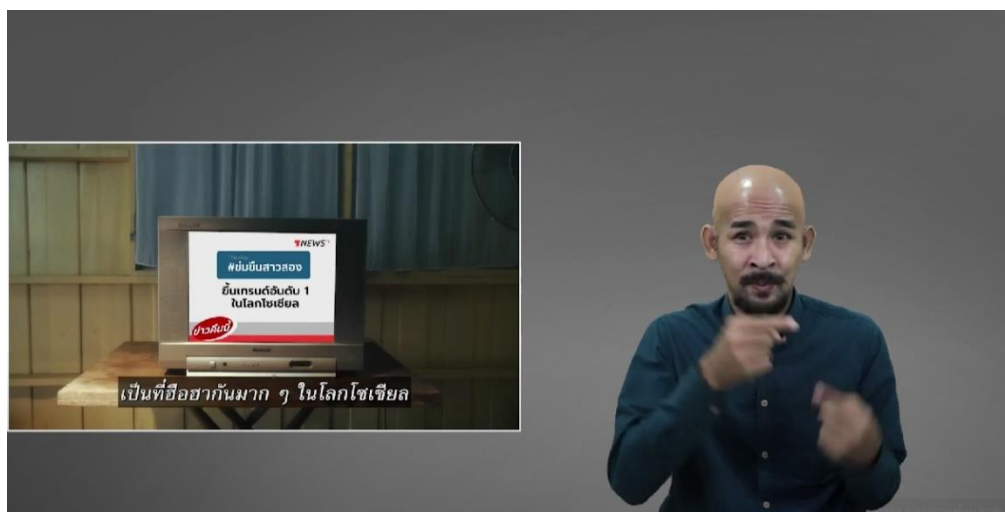
- เนื้อหาเกี่ยวกับประเด็นปัญหาและผลกระทบ ต่อคนหูหนวกจากสื่อที่สำคัญ
 - ผลกระทบต่อชีวิตและร่างกาย เช่น การหมิ่นประมาท กลั่นแกล้งกัน ล่วงละเมิดคุกคามทางเพศ Hate Speech ประชูดวาจา
 - ผลกระทบต่อทรัพย์สิน เช่น การฉ้อโกง หลอกหลวง
 - ผลกระทบต่อสิทธิ เช่น โฆษณาเกินจริง สร้างความแตกแยก Fake News
 - แนวทางการจัดการปัญหา

วัตถุประสงค์ (เชิงพฤติกรรม)

- ผู้เข้ารับการอบรมสามารถอธิบายปัญหาและผลกระทบจากการหมิ่นประมาท กลั่นแกล้งกัน ล่วงละเมิดคุกคามทางเพศ Hate Speech ประชูดวาจา ข่าวปลอม Fake News และ อาชญากรรมไซเบอร์
- ผู้เข้ารับการอบรมเรียนรู้การป้องกัน การจัดการปัญหาและการดำเนินคดีทางกฎหมายสำหรับผู้ตก เป็นเหยื่อมีจดอาชีพ

เนื้อหาการเรียนรู้

5.1 วิทยากร เปิดวิดีโอประเด็นปัญหาสื่อในปัจจุบัน จาก Melit Project จัดทำโดยสำนักรับเรื่องร้องเรียนและคุ้มครองผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ (บส.) สำนักงาน กสทช. นำมาพัฒนาเพิ่มเติมเพื่อการเข้าถึงข้อมูลสำหรับผู้พิการทางการได้ยิน โดย มีจอล่ามภาษามือแปลเสียงภาษาไทยเป็นภาษามือไทย พร้อมคำบรรยายภาษามือไทย โดยมีระยะเวลาการสอน 5 - 10 นาที
ไฟล์วิดีโอ : https://drive.google.com/file/d/1iPfRGV-JHs9CjFqzThEdBPKyA_LcYYU4/view?usp=sharing

5.2 การกลั่นแกล้ง (บูลลี่) และการกลั่นแกล้งกันทางออนไลน์

- วิทยากรบรรยายเรื่องการกลั่นแกล้ง (บูลลี่) และการกลั่นแกล้งกันทางออนไลน์
ระยะเวลาการสอน 30 นาที

- **กิจกรรม Bully Wall**

1. จัดห้องให้ผู้รับการอบรมนั่งเป็นวงกลมมีพื้นที่ว่างบริเวณตรงกลาง
2. แจกกระดาษ A4 ให้ผู้เข้าอบรมคนละ 6 แผ่น
3. วิทยากรชวนให้ผู้เข้าอบรมนึกย้อนถึงเหตุการณ์ในอดีตที่เคยมีคนใช้คำล้อเลียน ดูถูก กลียดชัง บูลลี่ ต่อตัวเราเอง ที่ส่งผลต่อความรู้สึกของเรา โดยให้เขียนคนละ 3 คำ บนกระดาษ คำละ 1 แผ่น
4. วิทยากรชวนให้ผู้เข้าอบรมนึกย้อนถึงเหตุการณ์ในอดีตที่ตัวเองเคยใช้ต่อคำล้อเลียน ดูถูก กลียดชัง บูลลี่ ต่อผู้อื่น ที่ส่งผลต่อความรู้สึกของผู้อื่นหรือคนในสังคม โดยให้เขียนคนละ 3 คำ บนกระดาษ คำละ 1 แผ่น
5. ให้ผู้รับการอบรมนำกระดาษทั้ง 6 แผ่น ที่มีการเขียนต่อคำกลียดชัง มาไว้บนพื้นห้องให้เต็มพื้นที่ตรงกลาง
6. ให้ผู้รับการอบรมเดินเรียงแถวบริเวณรอบ ๆ กระดาษที่มีการเขียนคำกลียดชัง โดยให้กลับมาอยู่กับตัวเองและสังเกตความรู้สึกขณะที่อ่านต่อคำบนกระดาษ
7. เปิดโอกาสให้ผู้เข้าอบรมสะท้อนความรู้สึกหลังจากที่ได้เห็นต่อคำการกลียดชังที่อยู่บนพื้นจำนวนมาก
8. ชวนผู้เข้าอบรมชวนขบคิด ว่าอะไรอยู่เบื้องหลังต่อคำแห่งความเกลียดชังเหล่านั้น ซึ่งสิ่งเหล่านี้คือหลักการด้านสิทธิมนุษยชนและการรู้เท่าทันตนเอง
9. ชวนผู้เข้าร่วมอบรมขบคิดต่อว่า ทำอย่างไรเพื่อเป็นการลดการใช้ต่อคำความเกลียดชัง
10. ชวนผู้อบรมคิดเชื่อมโยงสู่ระบบโครงสร้างสังคมของสื่อ หากต่อคำแห่งความเกลียดชังนี้ ไปอยู่บนสื่อ จะส่งผลกระทบต่อวงกว้างอย่างไร

สิ่งที่ได้จากการเรียนรู้กิจกรรมนี้ ผู้เข้าอบรมได้เข้าใจในหลักการเบื้องต้นสิทธิมนุษยชน ผลกระทบ ละเมิดสิทธิมนุษยชน และสามารถประยุกต์ใช้แนวคิดสิทธิมนุษยชน ในการรู้เท่าทันสื่อ

ข้อสังเกต วิทยากรสามารถประยุกต์กิจกรรม โดยประยุกต์ใช้ภาษามือไทยแทนการใช้ภาษาไทย ขึ้นอยู่กับบริบทการใช้ภาษาในแต่ละสถานภาพ ระดับการใช้ภาษา

ระยะเวลากิจกรรม 40 นาที

5.3 Hate Speech ประชาชน

- วิทยาการบรรยายเรื่อง Hate Speech ประชาชน

เนื้อหาการเรียนรู้

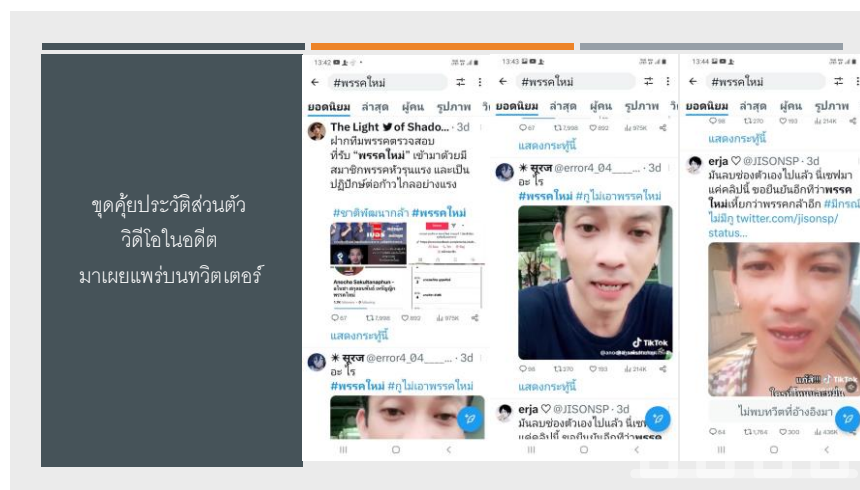
- ความหมาย Hate Speech ประชาชน ได้แก่

- การแสดงออกทุกรูปแบบ เช่น การใช้คำพูด สัญลักษณ์ ท่าทาง ในลักษณะขู่ข่ม หรือส่งเสริมความเกลียดชัง และอคติต่อบุคคล หรือกลุ่มบุคคล มุ่งหมายทำลายความมั่นคงทางจิตใจ
- มักนำเอาประเด็นในเรื่องเกี่ยวกับเชื้อชาติ ศาสนา สีผิว ชนชั้น อุดมการณ์ทางการเมือง อาชีพ เพศสภาพ ความพิการ หรือลักษณะอื่นที่สามารถทำให้ถูกแบ่งแยกได้มาใช้
- การสื่อสารที่สร้างความเกลียดชังมีทั้งการสื่อสารแบบไม่เผชิญหน้า และแบบเผชิญหน้ากับเหยื่อ
- เกิดขึ้นได้ทั้งสื่อดั้งเดิม และสื่อออนไลน์

- รูปแบบการสื่อสารที่สร้างความเกลียดชัง

- ผลของการกระทำ เช่น การสื่อสารที่ก่อให้เกิดการแบ่งแยก การขูดคุ้ยประวัติส่วนตัวในอดีตมาเผยแพร่บนสื่อ

- วิธีหยุดการสื่อสารที่สร้างความเกลียดชัง “ไม่สื่อสาร” “ไม่ส่งต่อ” “เตือน”

หยุดการสื่อสารที่สร้างความเกลียดชัง

ระยะเวลาการสอน 30 นาที

ไฟล์สื่อการสอน :

<https://drive.google.com/file/d/1mcEHL6gIQITFDIeZn02whH1L-nv53Go/view?usp=sharing>

5.4 ข่าวปลอม Fake news

- วิทยาการบรรยายเรื่อง ข่าวปลอม Fake news

เนื้อหาการเรียนรู้

- ความหมายและที่มาของ ข่าวปลอม Fake news
 - วิธีฝึกสังเกตและวิเคราะห์ข่าวปลอม
สงสัย สังเกต ตรวจสอบ
 - เราจะตรวจสอบข่าวปลอมได้อย่างไร
 1. หาที่มาของแหล่งข่าว
 2. รู้จักผู้เขียน
 3. อ่านเนื้อหา
 4. ดู URL ของข่าว
 5. สังเกตวันที่ลงข่าว
 6. จับผิดความไม่ปกติ
 7. ให้อู่อแหล่งข่าวอื่นประกอบ
 - รู้กลวงพบนินออนไลน์
 - ฝึกสังเกตข่าวจริง ข่าวปลอม
 - วิทยาการเปิดภาพหรือคลิปวิดีโอ ให้ผู้เข้าร่วมอบรมร่วมกันคิดวิเคราะห์ตามหลักการข้างต้นว่าภาพที่เห็นเป็น ข่าวจริงหรือข่าวปลอม และสังเกตว่าเป็นข่าวปลอมได้อย่างไร
- ระยะเวลาการสอน 40 นาที

5.5 อาชญากรรมไซเบอร์

- วิทยากรชวนผู้เข้าร่วมอบรมนำโทรศัพท์มือถือสแกนคิวอาร์โค้ดเพื่อสร้างวัคซีนป้องกันอาชญากรรมทางไซเบอร์

- ผู้เข้าอบรมทำแบบทดสอบภูมิคุ้มกัน 14 คำตามเพื่อประเมินระดับภูมิคุ้มกันภัยอาชญากรรมทางเทคโนโลยีของผู้ประเมิน (อาจจัดเตรียมรางวัลสำหรับผู้ได้คะแนนสูง)

- วิทยาการ เปิดวิดีโอความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับอาชญากรรมไซเบอร์ ของ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยมีจอล่ามภาษามือแปลเสียงภาษาไทยเป็นภาษามือไทย พร้อมคำบรรยายภาษามือไทย

- วิทยาการบรรยายความรู้เรื่อง “14 กลโกงมิจฉาชีพ ที่มักใช้ในการหลอกเหยื่อบนโลกออนไลน์”

อาชญากรรม ไซเบอร์

14 ข้อ **กลโกง มิจฉาชีพ**

มักใช้ในการ หลอกเหยื่อ บนโลกออนไลน์

1. หลอกขายของออนไลน์
2. คอลเซ็นเตอร์ (Call Center) ช่มชู้ให้เกิดความกลัว ตกใจ
3. เงินกู้ออนไลน์ ดอกเบี้ยโหด
4. เงินกู้ออนไลน์ ที่ไม่มีจริง (เงินกู้ทิพย์)
5. หลอกลงทุนต่างๆ หลอกลงทุนสูงที่ไม่ใช่จริง
6. หลอกให้เล่นพนันออนไลน์
7. ปลอมโปรไฟล์หลอกให้หลงรัก แล้วหลอกให้โอนเงิน หรือ ให้ออกทุน Romance Scam - Hybrid Scam
8. ส่งลิงก์ปลอมหลอกเช็คเอาข้อมูลส่วนตัว ไปขโมยบุโรครีฟท์ , บัญชีธนาคาร
9. อ้างเป็นบุคคลอื่นเพื่อหลอกเอาข้อมูลส่วนตัว ข้อมูลสำคัญ เช่น รหัส OTP ซึ่งหลอกลงทุนประชาชน
10. ปลอมบัญชี ไลน์ (Line) เฟซบุ๊ก (Facebook) หลอกขโมยเงิน
11. ข่าวปลอม (Fake news) ผิด พ.ร.บ.คอมพิวเตอร์ (ไซร์ก่อนแฮร์)
12. หลอกลงทุนให้ถ่ายภาพไปเปลือย เพื่อใช้ในลักษณะ
13. โฆษณาชวนใจทำงานต่างประเทศ แล้วบังคับให้ทำงานผิดกฎหมาย
14. ยื่นขอเงินกู้ผู้ยื่นใช้บัญชีธนาคาร (บัญชีเก่า) ร่วมกับกระทำการฉ้อฉลโกงประชาชน , ฟอกเงิน

1. หลอกขายของออนไลน์
2. คอลเซ็นเตอร์ ช่มชู้ให้เกิดความกลัว ตกใจ
3. เงินกู้ออนไลน์ ดอกเบี้ยโหด
4. เงินกู้ออนไลน์ที่ไม่มีจริง (เงินกู้ทิพย์)
5. หลอกให้ลงทุนต่างๆ
6. หลอกให้เล่นพนันออนไลน์
7. ใช้ภาพปลอมหลอกให้รักแล้วโอนเงิน (Romance Scam) หรือหลอกให้ลงทุน (Hybrid Scam)

8. ส่งลิงค์ปลอมเพื่อหลอกเอาข้อมูลส่วนตัว
 9. อ้างเป็นบุคคลอื่นเพื่อหลอกเอาข้อมูลส่วนตัว
 10. ปลอม Line Facebook หรือ Account เพื่อหลอกยืมเงิน
 11. ข่าวปลอม (fake News ชัวร์ก่อนแชร์)
 12. หลอกลวงเอาภาพโป๊ เปลือย เพื่อใช้แบลคเมลล์
 13. โฆษณาชวนไปทำงานต่างประเทศแล้วบังคับให้ทำงานผิดกฎหมาย
 14. ยินยอมให้ผู้อื่นใช้บัญชีธนาคาร (บัญชีม้า) ซึ่งเข้าข่ายเป็นความผิดฐานฉ้อโกงประชาชน
- วิทยาการแนะนำวิธีการป้องกัน การจัดปัญหาอาชญากรรมไซเบอร์ ป้องกันการตกเป็นเหยื่อของมิจฉาชีพ 6 วิธีป้องกันข้อมูลส่วนตัวบนโลกออนไลน์ ช่องทางการสอบถาม แจ้งเหตุและร้องเรียน การดำเนินการทางกฎหมาย ขั้นตอนการแจ้งความออนไลน์
 - วิทยาการเปิดโอกาสให้ผู้เข้าอบรมร่วมแลกเปลี่ยน ชักตามปัญหา

6 วิธีป้องกัน ข้อมูลส่วนตัวบนโลกออนไลน์
ป้องกันการตกเป็นเหยื่อของมิจฉาชีพ

ROYAL THAI
POLICE
OFFICIAL

1. ไม่โพสต์ข้อมูลส่วนตัวบุคคลที่สำคัญ เช่น เลขบัตรประชาชน คลิปส่วนตัว
2. ตั้งค่าความเป็นส่วนตัวในบัญชีออนไลน์
3. ตั้งค่ารหัสผ่านให้มั่นคงปลอดภัย ไม่ใช้ซ้ำกัน และควรคาดเดายาก
4. ระวังอีเมล หรือลิงค์หลอกลวง อย่ากรอกข้อมูลส่วนตัว ต้องตรวจสอบต้นทางก่อน
5. ไม่ทำธุรกรรมกับเว็บไซต์ หรือบุคคลที่ไม่น่าเชื่อถือ
6. ไม่ผูกบัตรเครดิตกับบัญชีออนไลน์ เป็นการถาวร ควรให้กรอกข้อมูลใหม่ หรือยืนยันตัวทุกครั้ง

สอบถาม และแจ้งเหตุได้ทันที **ตลอด 24 ชั่วโมง**

 ธนาคาร กสิกรไทย 0-2888-8888 กด 001	 ธนาคาร กรุงไทย 0-2111-1111 กด 108	 ธนาคาร กรุงศรีอยุธยา 1572 กด 5	 ธนาคาร กรุงเทพ 1333 หรือ 0-2645-5555 กด*3
 ธนาคาร ไทยพาณิชย์ 0-2777-7575	 ธนาคาร ทหารไทยธนชาติ 1428 กด 03	 ธนาคาร ออมสิน 1115 กด 6	 ธนาคาร ซีไอเอ็มบี ไทย 0-2626-7777 กด 00
 ธนาคาร ไทยเครดิต เพื่อรายย่อย 0-2697-5454	 ธนาคาร แลนด์ แอนด์ เอเชีย 0-2359-0000 กด 8	 ธนาคาร อาคารสงเคราะห์ 0-2645-9000 กด 33	 ธนาคาร เพื่อการเกษตร และสหกรณ์การเกษตร 0-2555-0555 กด*3
 ธนาคาร ยูโอบี 0-2344-9555	 ธนาคาร ซิตีแบงก์ 0-2344-9555	 ธนาคาร เกียรตินาคินภัทร 0-2165-5555 กด 6	

ขั้นตอนการรับแจ้งออนไลน์

(ประชาชน)

ขั้นตอนการเข้าใช้งาน

1. ผ่านคอมพิวเตอร์ หรือ Smartphone เปิดเว็บเบราว์เซอร์สามารถใช้ได้ทั้ง

 Google
Chrome

 Microsoft
Edge

 Opera
Browser

 Firefox

 Avast Secure

 Safari

Browser

2. เข้าเว็บไซต์ หรือ สแกน QR Code

หรือ

1. เพื่อแจ้งความออนไลน์
2. เพื่อโทรหมายเลข 1441
3. เพื่อโทรหมายเลข 081-866-3000

ระยะเวลาการสอน 210 นาที
 ลิ้งการบรรยาย : <https://drive.google.com/file/d/1HG6Tj2yw98nkZhGWoeVU-X5EB59LOb9l/view?usp=sharing>

การวัดและการประเมินผล

- สังเกตพฤติกรรม การซักถาม การแสดงความคิดเห็น และร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้
- สังเกตการมีส่วนร่วมในการอภิปรายกลุ่มย่อย และผลการประยุกต์ใช้ในกิจกรรม

อุปกรณ์ที่ใช้

- เครื่องฉายภาพและจอรับภาพ
- อุปกรณ์เครื่องเสียง
- คอมพิวเตอร์
- กระดาษ A4
- กระดาษแข็งสำหรับวาดภาพระบายสี
- สีชอล์ก หรือสีเทียน
- กระดาษโน้ต (โพสต์อิท) คละสี
- ปากกา ดินสอ หรือปากกาเคมี
- โทรศัพท์อัจฉริยะหรือสมาร์ทโฟน (ของผู้เข้ารับการอบรม)
- กระดานสำหรับเขียนกระดาษปรีฟ
- กระดาษปรีฟ

สื่อ เอกสาร แบบเรียนรู้ โมดูลที่ 5

สื่อการเรียนรู้

- **กฎหมายและจริยธรรมสื่อที่ควรรู้ (Melit Project)**

ไฟล์วิดีโอ : https://drive.google.com/file/d/1iPFRGV-JHs9CjFqzThEdBPKyA_LcYYU4/view?usp=sharing

- **บรรยายสื่อและปัญหาในปัจจุบัน**

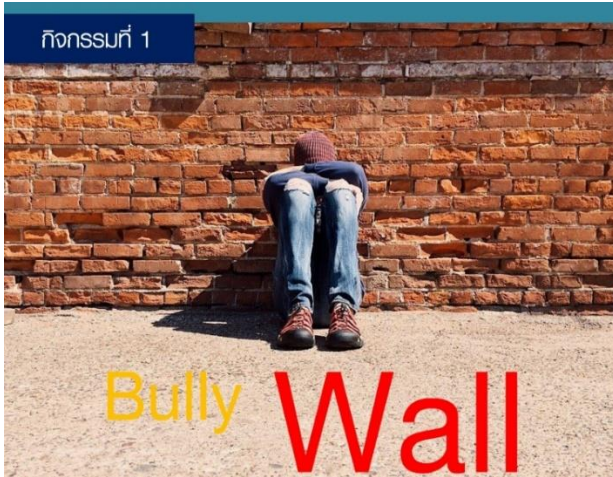
ไฟล์นำเสนอ :

https://drive.google.com/file/d/1to2NgnMsS82K2NRRB_CrmA0naGv29O2X/view?usp=sharing

- **กิจกรรม Bully Wall / ข่าวปลอม Fake News**

สื่อการสอน : <https://drive.google.com/drive/folders/1-lzwk9GqQQSq4mlG8pTRzz79Sy1bubWM>

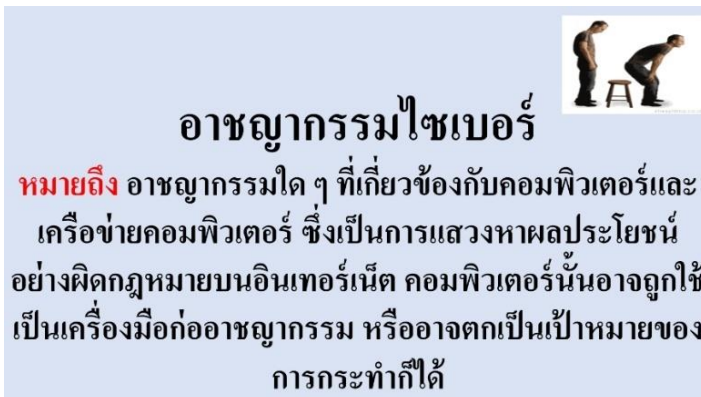
- **Hate Speech**

สื่อการสอน : <https://drive.google.com/file/d/1mcEHL6glQOITFDIeZn02whH1L-nv53Go/view?usp=sharing>

- **อาชญากรรมไซเบอร์**

สื่อการสอน : <https://drive.google.com/file/d/1HG6Tj2yw98nkZhGWoeVU-X5EB59LOb9I/view?usp=sharing>

สื่อที่พัฒนาโดยคนหูหนวก จากการทดลองหลักสูตรการรู้เท่าทันสื่อ ระดับภูมิภาค 4 ภูมิภาค

- ภาคกลาง

ไฟล์นำเสนอ : https://drive.google.com/file/d/1UyJ_ZxT_OdNuy8zT4-la0AvirjzuTaeH/view

- ภาคใต้

ไฟล์นำเสนอ : <https://drive.google.com/file/d/15271KnjBSbAS0AxIhzm2GjFNJ16DVEGa/view>

- ภาคเหนือ

ไฟล์นำเสนอ :

<https://drive.google.com/drive/folders/1Ar7EuOANmLhDItN1V9vhijfXK13kvRqH>

- ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ไฟล์นำเสนอ :

<https://drive.google.com/file/d/17GbWke3Gh68Yt5UhaxPcaMQDK7EUgXmz/view>

MODULE 6

การมีส่วนร่วม ในสื่อ

วิธีนำเสนอกระบวนการเรียนรู้

สาระสำคัญ

- เนื้อหาเกี่ยวกับการสร้าง ผลิตเนื้อหาเพื่อการสื่อสาร การสร้างเครือข่ายผู้บริโภคสื่อ

วัตถุประสงค์ (เชิงพฤติกรรม)

- ผู้เข้ารับการอบรมสามารถอธิบายวิธีการมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นต่อการนำเสนอของสื่อ การร้องเรียนและช่องทางในการร้องเรียน
- ผู้เข้ารับการอบรมสามารถอธิบายการผลิตสื่ออย่างสร้างสรรค์ และวิธีการสร้าง เครือข่ายผู้บริโภคสื่อ และกลุ่มผู้พิทักษ์ทางเทคโนโลยีได้

เนื้อหาการเรียนรู้

6.1 ความรู้เบื้องต้นเรื่องการมีส่วนร่วมในสื่อ

รับชมวิดีโอโมดูลที่ 6 เรื่องการมีส่วนร่วมในสื่อ จาก Melit Project นำมาพัฒนาเพิ่มเติมเพื่อการเข้าถึงข้อมูลสำหรับผู้พิการทางการได้ยิน โดยมีจอล่ามภาษามือแปลเสียงภาษาไทยเป็นภาษามือไทย พร้อมคำบรรยายภาษามือไทย

ระยะเวลาการสอน 5 -10 นาที

ไฟล์วิดีโอ :

https://drive.google.com/file/d/1zKgnA_8BYGDejXgasUY1eUwOdSGfmVU/view

6.2 การมีส่วนร่วมในสื่อและการร้องเรียน

6.3 แนวทางการเสริมศักยภาพในการเข้าร่วมรู้เท่าทันสื่อของผู้บริโภค 5 ระดับ

6.4 การผลิตสื่อเกี่ยวกับ การรู้เท่าทันสื่อเข้าถึงคนหูหนวกได้

กิจกรรม Media Literacy Idea Contest

สิ่งที่ได้เรียนรู้จากกิจกรรม ผู้เข้าอบรมได้เข้าใจในหลักเบื้องต้นของการเข้าร่วมในการรู้เท่าทันสื่อ โดยรู้ว่าสามารถมีสิทธิในการผลิตสื่อเพื่อรณรงค์ กับสิ่งที่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอันเป็นการสร้างพลังทางสังคมจากสิทธิที่ตัวเองมี

6.4.1 แบ่งกลุ่มผู้เข้าร่วมอบรมเป็น 5-6 กลุ่มเพื่อให้แต่ละกลุ่มเลือกโจทย์จากประเด็นปัญหาทางสังคมที่สนใจในการรณรงค์การรู้เท่าทันสื่อสำหรับคนหูหนวก ประกอบด้วย

- การกลั่นแกล้ง การบูลลี่ทางออนไลน์
- การหมิ่นประมาท
- การล่วงละเมิดคุกคามทางเพศ
- การฉ้อโกง หลอกลวงออนไลน์
- การโฆษณาเกินจริง
- ข่าวลวง (Fake News)
- ประชวาทา (Hate Speech)

6.4.2 ให้แต่ละกลุ่มวางแผนการผลิตสื่อในรูปแบบวิดีโอสั้น ความยาวไม่เกิน 3 นาที ที่สามารถสื่อสารประเด็นปัญหาทางสังคมเพื่อรณรงค์สร้างการรู้เท่าทันสื่อให้กับคนหูหนวกได้ในรูปแบบที่เหมาะสม

6.4.3 ผู้อบรมแต่ละทีม มีเวลาในการถ่ายทำและตัดต่อผลงานของตนเองไม่เกิน 3 ชั่วโมง

6.4.4 แต่ละทีมนำเสนอผลงานสร้างสรรค์สื่อเพื่อการรณรงค์การรู้เท่าทันสื่อสำหรับคนหูหนวกให้กรรมการและเพื่อน ๆ รับชม

6.4.5 คณะกรรมการจะให้ข้อเสนอแนะในแต่ละประเด็นและตัดสินรางวัลการประกวด

เกณฑ์การตัดสิน

- แนวความคิด (Concept) มีการนำเสนอที่ชัดเจน สื่อสารถึงประเด็นการรู้เท่าทันสื่อได้อย่างสร้างสรรค์
- รูปแบบและกลวิธีการนำเสนอ (Technique & Execution) มีความน่าสนใจและสอดคล้องกับเนื้อหาที่นำเสนอ
- การเล่าเรื่องและเนื้อหา (Storytelling) สามารถสร้างเรื่องได้เข้าใจง่าย และสื่อสารออกมาได้อย่างน่าสนใจ ทำให้อยากติดตามชมจนจบคลิป
- การสื่อสาร (Communication) มีความความง่ายต่อการเข้าใจ และเข้าถึงกลุ่มผู้ชมที่เป็นคนหูหนวก ได้ตรงตามกลุ่มเป้าหมายโดยไม่ซับซ้อน

Media Literacy

7

ทีมชนะเลิศการประกวด
จะได้รับรางวัลพิเศษจากกรรมการ

การวัดและการประเมินผล

- สังเกตพฤติกรรมการซักถาม การแสดงความคิดเห็น และร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้
- สังเกตการมีส่วนร่วมในการอภิปรายกลุ่มย่อย และผลการประยุกต์ใช้ในกิจกรรม

อุปกรณ์ที่ใช้

- เครื่องฉายภาพและจอรับภาพ
- อุปกรณ์เครื่องเสียง
- คอมพิวเตอร์
- กระดาษ A4
- ปากกา ดินสอ หรือปากกาเคมี
- โทรศัพท์อัจฉริยะหรือสมาร์ทโฟน (ของผู้เข้ารับการอบรม)
- กระดานสำหรับเขียนกระดาษปรีฟ
- กระดาษปรีฟ

**สื่อ เอกสาร แบบเรียนรู้
โมดูลที่ 6**

สื่อการเรียนรู้

- **การมีส่วนร่วมในสื่อ (Melit Project)**

ไฟล์นำเสนอ :

https://drive.google.com/file/d/1zKgnaA_8BYGDejXgasUY1eUwOdSGfmVU/view

- **การมีส่วนร่วมและการร้องเรียน (บรรยาย) / กิจกรรม Media Literacy Contest**

ไฟล์นำเสนอ : [https://drive.google.com/file/d/1mxl1jJBfyHptUbPi4-](https://drive.google.com/file/d/1mxl1jJBfyHptUbPi4-eOYQun6MLRv8Aq/view?usp=sharing)

[eOYQun6MLRv8Aq/view?usp=sharing](https://drive.google.com/file/d/1mxl1jJBfyHptUbPi4-eOYQun6MLRv8Aq/view?usp=sharing)

- **เกณฑ์การให้คะแนนการประกวด Idea Contest**

ไฟล์เกณฑ์การให้คะแนน :

<https://drive.google.com/drive/folders/1JEa7JIJ3c5vEFGhUy4v1xdX7z8rqsc6q>

สื่อที่พัฒนาโดยคนหูหนวก จากการทดลองหลักสูตรการรู้เท่าทันสื่อ ระดับภูมิภาค 4 ภูมิภาค

- ภาคกลาง

ไฟล์นำเสนอ :

https://drive.google.com/file/d/1aW3F8pxvoUr8b3mPwbhLxTufGrBAmFK_/view

การมีส่วนร่วมในสื่อ

- ภาคใต้

ไฟล์นำเสนอ :

https://drive.google.com/file/d/16O431SHHHzqyJPOXXDKJfJmdr87Ct_zg/view

- ภาคเหนือ

ไฟล์นำเสนอ :

<https://drive.google.com/drive/folders/1Ar7EuOANmLhDItN1V9vhijfXK13kvRqH>

- ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ไฟล์นำเสนอ : https://drive.google.com/file/d/1sd_fIK6kguKvChbnxf0FwHjvVf8xUAwg/view

บทที่ 3

การนำหลักสูตรไปทดลองในกลุ่มคนพิการด้านการได้ยิน

3.1.1 การทดลองนำหลักสูตรรู้เท่าทันสื่อสำหรับคนพิการทางการได้ยินไปใช้ในในกลุ่มแกนนำคนพิการทางการได้ยิน

3.1.1.1 การอบรมแกนนำในการเสริมสร้างทักษะการรู้เท่าทันสื่อสำหรับคนพิการทางการได้ยิน รุ่นที่ 1 ภายใต้โครงการหลักสูตรการเรียนรู้ เรื่อง การเข้าถึงหรือรับรู้และการใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสาร ผ่านกิจกรรมกระจายเสียง กิจกรรมโทรทัศน์สำหรับคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย วันที่ 25 - 28 พฤษภาคม พ.ศ. 2566 ณ โรงแรมแกรนด์ ริชมอนด์ จังหวัด นนทบุรี

วันพฤหัสบดีที่ 25 พฤษภาคม พ.ศ. 2566

พิธีเปิด กล่าวต้อนรับ โดย คุณวิฑูต บุนนาค นายกสมาคมคนหูหนวกแห่งประเทศไทย

การอบรมกิจกรรมครั้งนี้ จัดขึ้นโดยเชิญผู้แทนคนพิการทางการได้ยินจากคณะกรรมการบริหารองค์กรเครือข่ายของสมาคม ในระดับภูมิภาค 4 ภูมิภาคและในระดับจังหวัด รวมถึงเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในการทำงานร่วมกับกลุ่มคนผู้พิการทางการได้ยินทั่วประเทศไทย เพื่อให้ได้เรียนรู้ในเรื่องของสื่อและสามารถนำไปเผยแพร่ต่ออย่างถูกต้อง ว่าสื่อมีข้อดีและข้อเสียอย่างไร ให้เกิดการพัฒนาตนเอง รู้จักสื่อ สามารถพิจารณาความเหมาะสมในการนำเอามาเป็นแบบอย่าง และนำองค์ความรู้เหล่านี้ไปถ่ายทอดต่อไปยังกลุ่มสมาชิกคนหูหนวกในแต่ละภูมิภาคในประเทศไทย ผ่านกิจกรรมสร้างสรรค์ โดยมีรูปแบบการดำเนินงานในการอบรมให้ความรู้ การพูดคุยเสวนาแลกเปลี่ยน และการทำกิจกรรมร่วมกัน มีโอกาสให้ผู้เข้ารับการอบรมได้มีข้อซักถามรวมถึงแลกเปลี่ยนประสบการณ์ความรู้ในประเด็นทางสังคมสื่อดิจิทัล

จากนั้นได้เชิญ โดย ดร.ตรี บุญเจือ สำนักงาน ผู้อำนวยการสำนักบริหารเรื่องร้องเรียนและคุ้มครองผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ (สำนักงาน กสทช.) บรรยายให้ความรู้เพิ่มเติมเรื่องการรู้เท่าทันสื่อสำหรับคนพิการทางการได้ยิน ในหัวข้อ Media & Deaf

สำนักงาน กสทช. เป็นหน่วยงานรัฐ มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ประชาชนมีความรู้เท่าทันสื่อ มีความรู้ในการเข้าถึงสิทธิ และสามารถลดการถูกละเมิดสิทธิ หรือสามารถรักษาสิทธิของตนเองได้ และ กองทุนวิจัยและพัฒนากิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม เพื่อประโยชน์สาธารณะ (กทปส.) เป็นอีกหนึ่งในกองทุนของ สำนักงาน กสทช. โดย สำนักงานผู้อำนวยการสำนักบริหารเรื่องร้องเรียนและคุ้มครองผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ เล็งเห็นถึงความจำเป็นในการจัดทำหรือพัฒนาหลักสูตรให้กลุ่มคนพิการทางการได้ยิน โดยเนื้อหาเรื่องการรู้เท่าทันสื่อที่มีเนื้อหาที่ละเอียดและปัจจุบันนี้มีหลักสูตรที่ใช้สำหรับกลุ่มคนทั่วไปเท่านั้น จึงทำให้สมาคมคนหูหนวกแห่งประเทศไทย ได้ขอรับการสนับสนุนงบประมาณเพื่อจัดทำโครงการดังกล่าว เพื่อมุ่งเน้นพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมและเข้าถึงคนพิการทางการได้ยินได้อย่างมากที่สุด

ในปัจจุบัน สื่อ มีหลายรูปแบบและหลายประเภท เป็นช่องทางในการส่งผ่านข้อมูลข่าวสารจากหนึ่งคนหลายคนไปยังอีกกลุ่มคน มีความสำคัญและจำเป็น ดังนั้น ทุกคนควรเรียนรู้ทั้งสื่อที่ปลอดภัยและสื่อที่เป็นอันตรายต่อชีวิตประจำวันของเรา โดยโครงการนี้ได้รับความร่วมมือทางวิชาการระหว่างสมาคม และมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา เนื้อหาที่ใช้อบรมแกนนำในครั้งนี้เพื่อเป็นการทดลองหลักสูตร และนำปรับปรุงให้เหมาะสมสำหรับคนพิการทางการได้ยินต่อไป

หัวข้อ “การบรรยายเรื่อง Media & Deaf”

โดย ดร.ตรี บุญเจือ สำนักงาน ผู้อำนวยการสำนักรับเรื่องร้องเรียนและคุ้มครองผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ สำนักงาน กสทช.

อธิบายถึงรูปแบบจำลองการสื่อสาร SMCR

- S – (Sender) ผู้ส่ง ต้องเป็นผู้ที่มีทักษะความชำนาญในการสื่อสาร มีเจตคติที่ดีต่อผู้รับเพื่อผลในการสื่อสาร
- M – (Message) ข้อมูลข่าวสาร เกี่ยวข้องทางด้านเนื้อหา สัญลักษณ์ และวิธีการส่งข่าวสาร
- C – (Channel) ช่องทางในการส่ง การส่งข่าวสารโดยการให้ผู้รับได้รับข้อมูลข่าวสาร ผ่านประสาทสัมผัส การได้ยิน การดู การสัมผัส การลิ้มรส หรือการได้กลิ่น
- R – (Receiver) ผู้รับ ต้องเป็นผู้ที่มีทักษะความชำนาญในการสื่อสาร เป็นผู้มีเจตคติ ระดับความรู้พื้นฐานทางสังคม วัฒนธรรม เช่นเดียวหรือคล้ายคลึงกันกับผู้ส่งสารจึงจะทำให้การสื่อความหมายหรือการสื่อสารนั้นได้ผล

จุดมุ่งหมายของการรู้เท่าทันสื่อและดิจิทัล

1. สิทธิทางการสื่อสาร
2. การเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร
3. การพัฒนาศักยภาพและคุณภาพชีวิต

แนวทางการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิ

- การจัดรายการเฉพาะ (Exclusive)
- การจัดให้มีบริการในรายการทั่วไป (Inclusive)

8 ทักษะความฉลาดทางดิจิทัล

1. ทักษะในการรักษาอัตลักษณ์ที่ดีของตนเอง (Digital Citizen Identity)
2. ทักษะการคิดวิเคราะห์ที่มีวิจารณญาณที่ดี (Critical Thinking) คิดก่อนเชื่อ โดยใช้หลักการคิด

วิเคราะห์ ข่าวลวง Fake News

- ล้อเล่น ล้อเลียน (ยกตัวอย่างรัสเซีย)
- โยงมั่ว (মনননননননননন)
- โยงผิด (ข่าวสถานการณ์รัสเซีย แต่ภาพไม่ใช่)
- ผิดที่ ผิดทาง ผิดฝา ผิดตัว (ใช้ภาพผิด)
- พาดหัวหรือหว่า พาดเข้าใจผิด (ข่าวดาราน)
- ตั้งใจให้ข้อมูลผิด (ตัวอย่าง ข่าวองค์กรนาซ่า, ข่าวการเสียชีวิต, ข่าวการเมือง)
- ใส่สี ตีไข่ ต่อเติม - ตัดต่อ (การเมือง)
- ปลอมล้วน ๆ (Deep Fake)

3. ทักษะในการรักษาความปลอดภัยของตนเองในโลกไซเบอร์ (Cybersecurity Management)

4. ทักษะในการรักษาข้อมูลส่วนตัว (Privacy Management) ไม่แชร์หรือเปิดเผย ข้อมูลที่ตั้ง

พาสเวิร์ด รหัสผ่านสาธารณะ

5. ทักษะในการจัดสรรเวลาหน้าจอ (Screen Time Management)

6. ทักษะในการบริหารจัดการข้อมูลที่ผู้ใช้งานมีการทิ้งไว้บนโลกออนไลน์ (Digital Footprints)

7. ทักษะในการรับมือกับการกลั่นแกล้งบนโลกไซเบอร์ (Cyberbullying Management) การให้ร้าย ใส่ความ คุกคาม แอบอ้าง หลอกลวง โจมตี

8. ทักษะการใช้เทคโนโลยีอย่างมีจริยธรรม (Digital Empathy) การมีเจตนาดี มีสาระ ไม่สร้าง ความเดือดร้อนแก่ผู้อื่นและไม่ทำผิดกฎหมาย

กิจกรรม Game Time

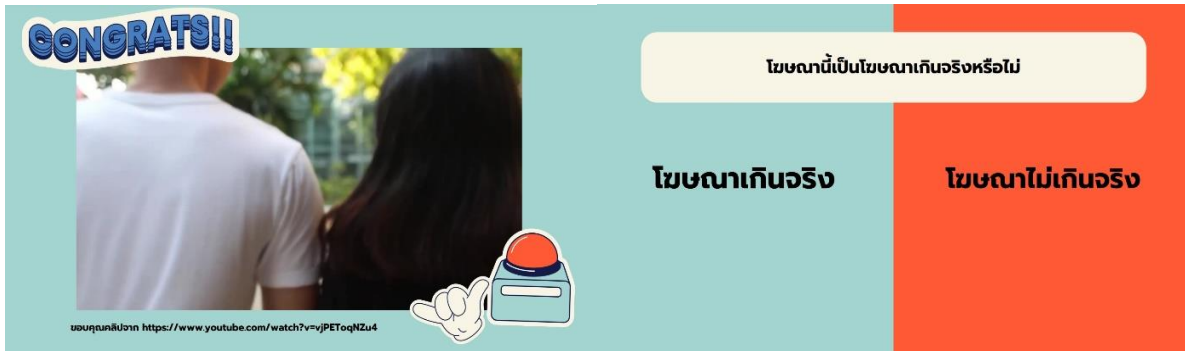
วิธีการ

1. โจทย์จะมีรูปภาพและคำถามจำนวน 8 ข้อ
2. ให้ผู้เข้าร่วมทุกท่านไปยืนใน ฝั่งซ้าย หรือ ฝั่งขวา ที่คิดว่าคำตอบถูกต้อง
3. โดยผู้ที่อยู่ในฝั่งที่ถูกต้องจะได้ตอบคำตอบในข้อถัดไป
4. คนที่ตอบถูกจนถึงข้อสุดท้ายจะเป็น ผู้ชนะ
5. ส่วนคนที่ตอบผิดจะถือว่าตกรอบ

สิ่งที่ได้

- การคิด พิจารณาก่อนเชื่อ
- การวิเคราะห์แยกแยะระหว่างข้อมูลที่ถูกต้องและข้อมูลที่เป็นเท็จ

หัวข้อ “ ทำไมต้องรู้เท่าทันสื่อ ”

โดย ผศ.สุปราณี วัฒนสิน จาก มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

ความสำคัญ

➢ พฤติกรรมการรับสื่อของคนเปลี่ยนไป ด้วยสื่อที่มีความหลากหลาย จึงเป็นเรื่องจำเป็นที่จะต้องมีการทักษะในการรู้เท่าทันสื่ออีกทั้งยังนำไปสู่การตระหนักในสิทธิการสื่อสารทำให้เราสามารถสื่อสารได้อย่างสร้างสรรค์

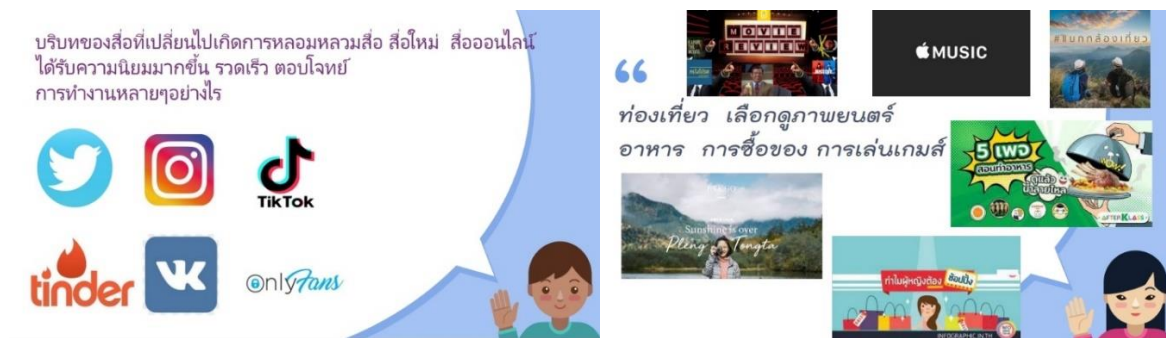
ความจำเป็น

➤ คนที่รู้เท่าทันสื่อ จะมีทางเลือกมากขึ้นในการบริโภคและการใช้ชีวิตประจำวัน ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสินค้า ตัวผลิตภัณฑ์ บริการต่างๆ ตัวอย่างการใช้สื่อในชีวิตประจำวัน เช่น การท่องเที่ยว ดูภาพยนตร์ การรับประทานอาหาร การซื้อของ เล่นเกมส์ มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องใช้สติและปัญญา ในการเลือกรับข่าวสาร ไตร่ตรอง และใช้ข้อมูลนั้นๆให้เกิดประโยชน์จะทำให้สามารถต่อรองกับด้านลบของสื่อ และนำเอาด้านบวกของสื่อมาใช้ได้

ความหมายของการรู้เท่าทันสื่อ รวมทั้งหลักการวิเคราะห์สื่อด้วยคำถาม 5 ข้อ

และความฉลาดทางดิจิทัลสำหรับผู้บริโภคสื่อ

➤ การรู้เท่าทันสื่อ คือ การมีทักษะการรู้เท่าทันสื่ออย่างรู้ตัว ต้องมีความสามารถในการตีความ วิเคราะห์แยกแยะ เนื้อหาสาระของสื่อ และสามารถตอบโต้ได้อย่างมีสติและรู้ตัว การใช้สื่ออย่างตื่นตัว ผู้รับสารจะต้องแสวงหาข้อมูลเพิ่มเติม เข้าถึงข้อมูลข่าวสารหลากหลายที่มีคุณภาพและสามารถที่จะใช้ประโยชน์จากสื่อ

หลักการวิเคราะห์เนื้อหาที่มาจากสื่อ

1. สื่อนี้ใครทำ/ใครเป็นผู้ผลิตสื่อ
2. สื่อนี้มีวัตถุประสงค์อะไร
3. สื่อนี้ใช้เทคนิคอะไร
4. สื่อนี้นำเสนอครบรอบด้านหรือไม่
5. สื่อนี้มีประโยชน์อย่างไร

ความฉลาดทางดิจิทัลสำหรับผู้บริโภคสื่อ

- S - Source แหล่งที่มา
- P - Profit ประโยชน์
- O - Over มากเกินไป
- T - Time เวลา

➤ **ตั้งสติ** ด้วยข้อมูลข่าวสารที่มากมาย อย่าตกเป็นทาสของอารมณ์และอคติ จนเชื่อถือข้อมูลด้านเดียว โดยไม่คำนึงถึงข้อเท็จจริง ตรวจสอบแหล่งที่มา ว่ามีการตัดต่อภาพเพิ่มเติม ภาพที่ใช้ในสื่อเป็นภาพเก่าหรือไม่ โดยตรวจสอบจากแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้ เคารพสิทธิผู้อื่น ส่งต่อข้อมูลอย่างรอบคอบ ตรวจสอบเช็คให้ดีก่อนแชร์

สื่อ: สิ่งที่สร้างจากคน

สื่อสร้างเรื่องใหญ่เพิ่มสีสัน ขยายเรื่องราวจนลืมสาระสำคัญของเรื่องที่จะสื่อ

สื่อ : ความรวดเร็ว ความคิดเห็น/ข้อเท็จจริง การละเมิดสิทธิส่วนบุคคล (ปัญหาจริยธรรมสื่อ)

<https://www.youtube.com/watch?v=zj25iksJQio>

สื่อ" ซอนและปลุกฝังความคิดค่านิยมบางอย่างไว้"

แนวคิดการรู้เท่าทันสื่อในยุคของการโพสต์"ไลค์" และแชร์ ข้อมูลผ่านสื่อใหม่

ตั้งสติ หมกมุ่น ข้อมูลข่าวสารที่มากมาย อาจตกเป็นทาสของ อารมณ์หรืออคติ จงและแยก ข้อเท็จจริงและเชื่อข้อมูล ด้านเดียว	ตรวจสอบ แหล่งที่มา ภาพข่าวมีการตัดต่อ เพิ่มเติมหรือไม่ภาพเก่า หรือใหม่ โดยการตรวจสอบใน google	เคารพสิทธิของผู้อื่น
---	--	-----------------------------

ส่งต่อข้อมูลอย่างรอบคอบเช็คให้ดีก่อนแชร์

หัวข้อ “ นิเวศสื่อ Media Ecology ”

โดย ผศ.ชินโรส ถิ่นวิไลสกุล จาก มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

ความหมาย พัฒนาการ การเปลี่ยนแปลงของสื่อ องค์ประกอบ

➢ นิเวศสื่อ หมายถึง ระบบการสื่อสารที่มนุษย์เป็นทั้งผู้ใช้สื่อและเป็นผู้สร้าง เนื้อหาสาระผ่านสื่อ เป็นศูนย์กลางของระบบ ถูกแวดล้อมและมีปฏิสัมพันธ์กับหน่วยต่าง ๆ

ลักษณะของนิเวศสื่อ ประกอบด้วย

1. ปฏิสัมพันธ์กับบุคคลที่แตกต่างกัน เช่น ความสนใจ ทศนคติ
2. ปฏิสัมพันธ์กับเนื้อหา ช่องทางสื่อและเทคโนโลยีการสื่อสาร
3. ปฏิสัมพันธ์กับระบบต่างๆ เช่น ระบบเศรษฐกิจ ระบบการเมือง ระบบกฎหมาย

กิจกรรม นิเวศสื่อ Media Ecology

กติกา

เกมมี 2 ชุด จับกลุ่ม กลุ่มละ 3 คน คะแนนเต็ม (6คะแนน)

ให้ลำดับสื่อว่าสื่อใดเกิดก่อน โดยเขียนลงในกระดาษ

(รายการสื่อมีดังต่อไปนี้ : หนังสือพิมพ์ , หนังสือ , ตำรา , การ์ตูน , สื่อสิ่งพิมพ์ , โฆษณาโทรทัศน์ , โทรศัพท์มือถือ Tablet, iPad, คอมพิวเตอร์ PC, Facebook, Twitter หรือ X ในปัจจุบัน, You Tube)

สิ่งที่ได้รับ

- สามารถลำดับการเกิดสื่อต่างๆได้
- มีความเข้าใจในสื่อมากขึ้น

หัวข้อ “ รู้จักสื่อ ”

โดย ผศ.นารีนารถ ปานบุญ จาก มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

การรู้จักสื่อ

➤ สื่อ คือ ตัวกลางหรือช่องทางที่นำสาร (Message) ส่งผ่านแพร่กระจายสารไปยังประชาชนหรือมวลชนผู้รับสารจำนวนมาก

➢ ระหว่างการบรรยาย ผู้เข้าร่วมทุกท่านต่างให้ความสนใจและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกรณีกาการใช้งาน Facebook เป็นอย่างมาก ซึ่งมีการเสนอแนวทาง แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ระหว่างผู้ฟังและวิทยากร โดยตลอด

➢ ทั้งนี้ฝาก ให้ตรวจสอบ ชื่อบัญชี ร้านค้า เพจ ในกรณีที่มีชื่อคล้ายคลึงกัน หากไม่มั่นใจอย่ากระทำการแสดงความคิดเห็น โอนเงิน ลงลายเซ็น หรือรับสินค้าโดยเด็ดขาด และหากมีการซื้อขายเกิดขึ้นให้ทำการบันทึกวิดีโอ เพื่อเป็นหลักฐานทุกครั้งเน้นย้ำให้ปกปิดข้อมูลส่วนตัวสำคัญ ป้องกันข้อมูลรั่วไหล

การเปลี่ยนแปลงจาก สื่อดั้งเดิม(Traditional Media) สู่อสื่อใหม่(New Media)

- สื่อดั้งเดิม ล่าช้ากว่า มีข้อจำกัดในเรื่องขอบเขตพื้นที่และเวลา
- สื่อใหม่ แต่ละประเภทมีความโดดเด่น รูปแบบแพลตฟอร์มหลากหลายและแตกต่างกันตามประโยชน์และวัตถุประสงค์ในการใช้งาน

หัวข้อ “ กฎหมายและจริยธรรมสื่อที่ควรรู้ ”

โดย ผศ.ดร.ประกายกาวิล ศรีจินดา จาก มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

ความรู้ในเรื่องของสิทธิของผู้บริโภคสื่อ

กฎหมาย คือ ข้อบังคับ สิ่งที่ถูกกำหนดให้เป็นระบบกฎหมายที่ควบคุมทั้งสังคมและการกระทำของสมาชิกแต่ละคน

จริยธรรม หมายถึง แนวทางแห่งการประพฤติปฏิบัติตามมาตรฐานของมนุษย์

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการกำกับดูแลเนื้อหารายการและโฆษณา

➤ พรบ.คุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522

➤ คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค (สคบ.)

เพื่อใช้ควบคุม การโฆษณา ข้อความเท็จ ข้อความที่อาจนำไปสู่การเข้าใจผิดในสาระสำคัญ ข้อมูลที่ผิดกฎหมาย เสื่อมเสียต่อประเทศชาติ ข้อความที่ก่อให้เกิดความเกลียดชังและสร้างความแตกแยก

➤ พรบ.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (PDPA)

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับผู้ใช้สื่อในยุคดิจิทัล รวมถึงการเป็นผู้ผลิตและสร้างสรรค์สื่อบนความรับผิดชอบตามมาตรฐานทางจริยธรรม

- ตัวอย่าง คุณ อัม พัชราภา ไชยเชื้อ

ผิดกฎหมาย มาตรา 326 โดยประการที่น่าจะทำให้ผู้อื่นนั้นเสียชื่อเสียง ถูกดูหมิ่น หรือถูกเกลียดชัง ผู้นั้นกระทำความผิดฐานหมิ่นประมาท ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

คงหมดคำห่มอ ไปเยอะลิหะ

เมื่อไหร่เธอจะมีตัว

อีกไม่กี่ปีก็จะรับเบี้ย ผู้สูงอายุแล้วยังมีหน้า ว่ายังสาว

แก่แล้วบ้า

นี่สวยแล้วใช้ ไหม

นางสาว อ. เป็นนักแสดงชื่อดัง ปัจจุบันอายุ 44 ปีแล้ว แต่ยังคงสวยสดใสอยู่

- ตัวอย่าง มิสแกรนด์

มีคนมาแสดงความคิดเห็นเชิงลบ

Real Miss Thailand

พลเอกอุบลมีท่าที สำนวน ไม่ว่าไม่หวัง มีนา สน คายฉุน ตะ ลูกนี้คือสุกคค มันต้องเบนนี่ตะ

อิชชช จังเมียบ คล้าย เบ็ล ไชริน 1 ชม. ถูกใจ ชอบกลับ

คุณหญิง กนกโช - สีสาน สะกฉฉิต 1 ชม. ถูกใจ ชอบกลับ

ชงชชก สีสจจชช มีนาในสุดคุณหญิงหมอพรทิพย์ 8 นาที ถูกใจ ชอบกลับ

คณัษชณัช คาราชชาติ เรียกว่าไม่จอมเพื่อนดีกว่าตะ 1 ชม. ถูกใจ ชอบกลับ

Stay tuned! @kazsmagazine

ผู้ใช้เฟซบุ๊ก ชื่อนี้ มีแต่ทวาร ได้นำภาพนางงาม 4 คนมาโพสต์ลงในกลุ่ม Real Miss Thailand และมีคนมาร่วมแสดงความคิดเห็นของลบมากมาย

- ตัวอย่าง มิสยูนิเวิร์สไทยแลนด์
มีคนมาแสดงความคิดเห็นเชิงลบ

- ตัวอย่าง ดาราชื่อดังโพสต์รูปลูกตัวเองลงบน Instagram
มีคนมาแสดงความคิดเห็นต่อลูกของเธอ

➢ พ.ร.บ.คอมพิวเตอร์ คือ พระราชบัญญัติที่ว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ซึ่งคอมพิวเตอร์ที่ว่านี้ก็เป็นได้ทั้งคอมพิวเตอร์ตั้งโต๊ะ คอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊ก สมาร์ทโฟน รวมถึงระบบต่างๆ ที่ถูกควบคุมด้วยระบบคอมพิวเตอร์ ตั้งขึ้นเพื่อป้องกัน ควบคุมการกระทำผิดที่จะเกิดขึ้นได้จากการใช้คอมพิวเตอร์

➢ ประเทศไทย มี พ.ร.บ. คอมพิวเตอร์ มาแล้ว 2 ฉบับ
ฉบับแรก ปี 2550 และ ฉบับสอง ปี 2560

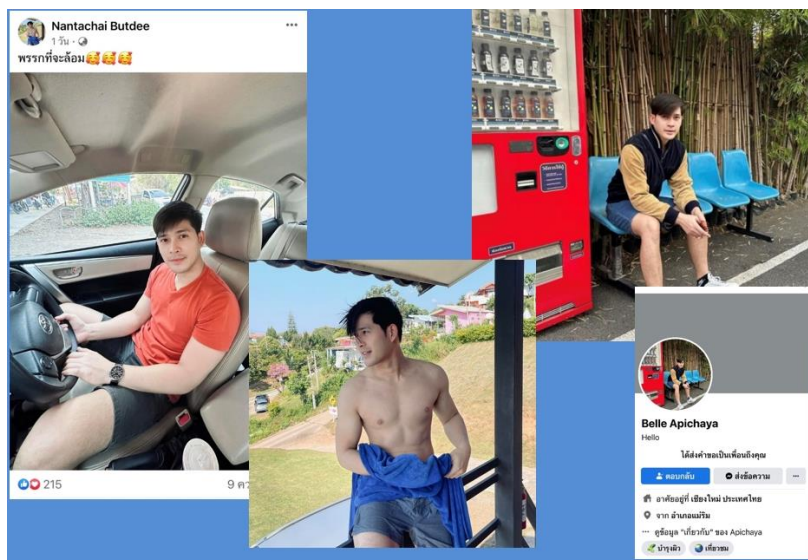

• ตัวอย่างซีรีส์ The Glory นำมาเผยแพร่ลงในช่องทางออนไลน์ให้เพื่อนรับชม

กฎหมายลิขสิทธิ์ มาตรา 29 การนำภาพยนต์มาทำซ้ำหรือดัดแปลงและเผยแพร่ต่อสาธารณชนหรือกระทำเพื่อผลประโยชน์ทางการค้าไม่ว่าทั้งหมดหรือแค่บางส่วน โดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าของลิขสิทธิ์ตามอ้างอิงมาตรา 15 ถือว่าเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์

- ตัวอย่าง การนำภาพใน Facebook ของผู้อื่นไปมาใช้โดยไม่ขออนุญาต การแอบอ้างตัวเป็นผู้อื่น แสดงตัวผ่านสื่อออนไลน์โดยใช้ชื่อหรือรูปภาพ ทำให้เจ้าของรูปเสียหาย มีโทษจำคุกไม่เกิน 3 ปีปรับไม่เกิน 60,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

กิจกรรม วาดเมืองในฝัน

1. แบ่งกลุ่ม 4 กลุ่มๆ กลุ่มละ 4-5 คน
2. แต่ละกลุ่มแยกกันนั่งคนละมุมของห้อง
3. แจกกระดาษให้กลุ่มละ 1 แผ่น หรือมสึชอล์ก
4. สมาชิกแต่ละกลุ่มวาดภาพ “เมืองในฝัน” ของสิ่งที่ตนเองอยากจะมี ให้เวลา กลุ่มละ 10 นาที
5. เมื่อครบเวลา 10 นาที ส่งภาพเมืองในฝันของตัวเองให้กลุ่มต่อไปแล้วช่วยกันแต่งเติมภาพต่อ
6. เมื่อเวียนครบทั้ง 4 กลุ่ม ถอด บทเรียน “ความหลากหลาย”
 - 6.1. เมืองที่ตัวเองอยากให้เป็น เปลี่ยนไปมากแค่ไหน รู้สึกอย่างไร?
 - 6.2. จากความคิดเห็นที่หลากหลาย ที่สะท้อนผ่านภาพ ได้เรียนรู้สิ่งใด?
 - 6.3. การยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่าง สำคัญอย่างไร?
 - 6.4. การยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่าง สำคัญอย่างไร?

สิ่งที่ได้รับ

ผู้เข้าอบรมได้เข้าใจถึงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับความสำคัญ ของการเคารพสิทธิ หน้าที่ ของการอยู่ร่วมกัน ท่ามกลางความแตกต่างของสังคมมนุษย์ อันเป็นพื้นฐานของการเข้าใจในจริยธรรมสื่อ

วันศุกร์ ที่ 26 พฤษภาคม พ.ศ. 2566

หัวข้อ “ ประเด็นปัญหาสื่อในปัจจุบัน ”

โดย นางสาวสุภารัตน์ เมฆฉาย และนายวัชรินทร์ ชาลี จากสมาคมคนหูหนวกแห่งประเทศไทย

ความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ ประเด็นปัญหาข่าวลวง (Fake News)

Fake News ข่าวปลอม หรือ ข่าวลวง

หมายถึง ข่าวที่มีเนื้อหาอันไม่เป็นข้อเท็จจริง หลอกหลวง หรือข่าวสร้างสถานการณ์ รวมถึงการเขียน ข่าวที่ได้รับการสนับสนุนอย่างปิดบังหรือแอบแฝง ซึ่งนำเสนอในสื่อสังคมและแพลตฟอร์มออนไลน์อื่น ๆ

1. ทาที่มาของแหล่งข่าว
2. รู้จักผู้เขียน
3. อ่านเนื้อหา
4. ดู URL ของข่าว
5. สังเกตวันที่
6. สังเกตความไม่ปกติ
7. ดูแหล่งข่าวอื่นประกอบ

ถ้อยคำเกลียดชัง(Hate Speech) การสื่อสารที่สร้างความเกลียดชัง

หมายถึง การแสดงออกทุกรูปแบบ เช่น การใช้คำพูด สัญลักษณ์ ท่าทาง ในลักษณะขู่ง หรือส่งเสริมความเกลียดชังและอคติต่อบุคคลหรือกลุ่มบุคคล มุ่งหมายทำลายความมั่นคงทางจิตใจ

มักนำเอาประเด็นในเรื่องเกี่ยวกับเชื้อชาติ ศาสนา สีผิว ชนชั้น อุดมการณ์ทางการเมือง อาชีพ เพศสภาพความทุพพลภาพ หรือลักษณะอื่นที่สามารถทำให้ถูกแบ่งแยกได้มาใช้

- แบบเผชิญหน้า
 - แบบไม่เผชิญหน้า
- เกิดได้ทั้งสื่อดั้งเดิมและสื่อใหม่

ตัวอย่าง

คุณ แมท กรีนีย์ คงไทย

ผลของการกระทำ แสดงความคิดเห็นเชิงลบ โดนฟ้องเรียกค่าเสียหาย

ตัวอย่าง

คุณทนาย แอม

ทำให้เป็นตัวละครในสายตาผู้อื่น

ตัวอย่าง

พรรคการเมือง สีแดง/สีเหลือง

การสื่อสารที่ก่อให้เกิดการแบ่งแยก เป็นพวกเรา พวกเขา อย่างชัดเจน

การสื่อสารที่ก่อให้เกิดการแบ่งแยก เป็นพวกเรา พวกเขาอย่างชัดเจน

การสื่อสารที่ก่อให้เกิดการแบ่งแยก เป็นพวกเรา พวกเขาอย่างชัดเจน

ตัวอย่าง

การขุดคุ้ยประวัติส่วนตัว วิดีโอในอดีต มาเผยแพร่บนทวิตเตอร์

การหยุดการสื่อสารที่สร้างความเกลียดชัง

1. ไม่สื่อสาร เรื่องราวที่สร้างความเกลียดชัง
2. ไม่ส่งต่อข้อความ หรือปลุกปั่นให้เรื่องราวลุกลาม
3. เตือนผู้อื่นด้วยถ้อยคำสุภาพ

กิจกรรม Bully Walk

1. จัดห้องให้ผู้อบรมนั่งเป็นวงกลมมีพื้นที่ว่างอยู่ตรงกลาง
2. แจกกระดาษ A4 ให้ผู้อบรม คนละ 1 แผ่น
3. ชวนให้ผู้อบรมนึกย้อนถึงเหตุการณ์ในอดีตที่เคยมีคนใช้คำล้อเลียน ถูกเกลียดชัง บูลลี่ ต่อตัวเราเองและถ้อยคำเหล่านี้ส่งผลต่อความรู้สึกเราเขียนมาคนละ 1 คำ บนกระดาษ คำละ 1 แผ่นรวมทั้งหมด 3 คำ 3 แผ่น
4. ชวนให้ผู้อบรมนึกย้อนถึงเหตุการณ์ในอดีตที่ตัวเราเองเคยใช้ถ้อยคำล้อเลียน ถูกเกลียดชัง บูลลี่ ต่อตัวเราเองและถ้อยคำเหล่านี้ส่งผลต่อความรู้สึกเราเขียนมาคนละ 1 คำ บนกระดาษ คำละ 1 แผ่นรวมทั้งหมด 3 คำ 3 แผ่น

5. ผู้อบรมทุกคนนำกระดาษทั้ง 6 แผ่นที่มีถ้อยคำความเกลียดชัง ไปวางบนห้อง จนเต็มพื้นห้อง
6. ชวนผู้อบรมเดินวนรอบถ้อยคำเกลียดชัง โดยให้กลับมาอยู่กับตัวเองค่อยๆ สังเกตความรู้สึกขณะที่อ่านถ้อยคำนั้น
7. เปิดโอกาสให้ผู้อบรมได้สะท้อนความรู้สึก หลังจากที่ได้เห็นถ้อยคำของความเกลียดชัง ที่กองอยู่บนพื้นจำนวนมาก
8. ชวนผู้อบรมขบคิดต่อว่า อะไรที่อยู่เบื้องหลังถ้อยคำแห่งความเกลียดชังเหล่านั้น ซึ่งสิ่งเหล่านี้คือ หลักการด้านสิทธิมนุษยชน และการรู้เท่าทันตนเอง
9. ชวนผู้อบรมขบคิดต่อว่า จะทำอย่างไรได้บ้าง เพื่อเป็นการลดความเกลียดชังผ่านการใช้ถ้อยคำ
10. ชวนผู้อบรมคิดเชื่อมโยงสู่ระบบโครงสร้างสังคมของสื่อว่า หากถ้อยคำแห่งความเกลียดชังนี้ ปรากฏบนสื่อ จะเกิดผลกระทบในวงกว้างอย่างไร

สิ่งที่ได้

ผู้เข้าอบรมได้เข้าใจในหลักเบื้องต้นของสิทธิมนุษยชน ผลกระทบของการละเมิดสิทธิมนุษยชน และสามารถนำความรู้ เรื่อง การรู้เท่าทันสื่อ ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

หัวข้อ “ ปัญหาที่เกิดจากสื่อในปัจจุบัน ”

โดย รศ.พ.ต.อ.ดิฐภัทร บวรชัย อาจารย์ประจำ คณะตำรวจศาสตร์ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ

ปัญหาที่เกิดจากสื่อในปัจจุบัน

อาชญากรรมไซเบอร์ หมายถึง อาชญากรรมใดๆที่เกี่ยวข้องกับคอมพิวเตอร์และเครือข่ายคอมพิวเตอร์ ซึ่งเป็นการแสวงหาผลประโยชน์อย่างผิดกฎหมายบนอินเทอร์เน็ต คอมพิวเตอร์นั้นอาจถูกใช้เป็นเครื่องมือ ก่ออาชญากรรม หรืออาจตกเป็นเป้าหมายของการกระทำ มาพร้อมกับความก้าวหน้าของเทคโนโลยีที่มากขึ้น สามารถส่งข้อความถึงกันได้อย่างรวดเร็ว ลักษณะพิเศษ ไร้พรหมแดนกีดกัน

หัวข้อ “ แนวทางป้องกันด้วยตนเอง ”

โดย ด.ต.ทวีศักดิ์ ไชยเพชร สภ.เมืองนนทบุรี

ให้ทุกท่านเตรียมโทรศัพท์มือถือให้พร้อม (สแกนQR Code) เพื่อเรียนรู้วิธีป้องกันอาชญากรรม การรักษาความปลอดภัยและทำแบบทดสอบความรู้

สร้างวัคซีนป้องกัน อาชญากรรมไซเบอร์

1
แสกน QR Code

2
หากขึ้นหน้านี้ ให้เข้าผ่าน แอป LINE

3

กลโกงมิจฉาชีพ 14 ข้อ

1. การหลอกขายของออนไลน์
 - สินค้าค้างสต็อก ต้องการไล่ของออก เช่น น้ำมันพืชยกถัง
 - สินค้ามือสองสภาพดี แปรนต์ต่างประเทศ
 - อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ เช่น โทรศัพท์ ราคาต่ำกว่าทุน
 - จะไม่มีบริการเก็บเงินปลายทาง
 - เน้นมีจำนวนจำกัด มีสิทธิ์เฉพาะคนที่โอนจองเท่านั้น
2. คอลเซ็นเตอร์(Call Center)ข่มขู่ให้เกิดความกลัว
 - หลอกเป็นเจ้าของหน้าทีรัฐ เช่น ตำรวจ DSI
 - อ้างถึงบุคคลอื่น
 - ระหว่างพูดคุยให้ อยู่ห่างจากผู้อื่น
 - Deep Face แอปพลิเคชัน ปลอมแปลงใบหน้า
3. เงินกู้ออนไลน์ ดอกเบี้ยโหด กลโกง แบ่งเป็น 4 ขั้นตอน
 - 3.1 เปิดเพจปลอม
 - 3.2 ขอข้อมูลส่วนตัว - ขอเงิน
 - 3.3 ปลอมเอกสาร
 - 3.4 หลบหนีเมื่อได้เงิน
 - อนุมัติไว ไม่เรื่องมาก
 - ให้ส่งเอกสาร บัตร บัญชี
 - ที่สำคัญที่สุด ต้องอนุญาตให้เข้าถึงโทรศัพท์
 - ได้ข้อมูลลูกค้าในโทรศัพท์ เช่น รูปภาพส่วนตัว หมายเลขที่บันทึกในเครื่อง
 - จะทำการข่มขู่เรียกทรัพย์สิน
4. เงินกู้ออนไลน์ที่ไม่มีจริง(เงินกู้ทิพย์)
5. หลอกให้ลงทุนต่างๆ
 - มีคนรู้จักแนะนำต่อกันมา
 - มีบุคคลน่าเชื่อถืออ้างอิง
 - มีรายได้มาโชว์
 - ส่วนใหญ่ เป้าหมายเป็นข้าราชการใกล้เกษียณ มีเงินเก็บ
6. หลอกให้เล่นพนันออนไลน์
 - เล่นง่าย ชนะง่าย จ่ายไว
 - มีรีวิวจากหน้าม้าเยอะมากได้ไว จ่ายจริง
 - แอปจะมีภาพวาบหวิว ปลุกใจเสือป่า เป็นฟรีเซ็นเตอร์

1 หลอกขายของออนไลน์ 2 콜เซ็นเตอร์ (Call Center) ข่มขู่ให้เกิดความกลัว

3 เงินกู้ออนไลน์ ดอกเบี้ยโหด 4 เงินกู้ออนไลน์ ที่ไม่มีจริง (เงินกู้ทิพย์)

4 ขั้นตอนกลโกง แก๊งปล่อยเงินกู้ออนไลน์

- เปิดเพจปลอม**
ใช้ชื่อเพจคล้ายกับเพจที่มีคนดูเยอะ เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือ
- ขอข้อมูลส่วนตัว - ขอเงิน**
ออกบัตรประชาชน บัตรประชาชน สำเนาบัตรประชาชน สำเนาบัตรประชาชน
- ปลอมเอกสาร**
ทำเอกสารปลอม เช่น สำเนาบัตรประชาชน สำเนาบัตรประชาชน
- หลอกเหยื่อโอนเงิน**
บอกให้โอนเงินเข้ามาในบัญชี

"รู้ให้ทัน" แอปเจ๊งกู้ ก๊อปย ออนไลน์ ที่ไม่มีจริง

หากลวง

ถ้าได้รับข้อความลักษณะแบบนี้ เชื่อกันได้ว่าเป็นแก๊งเงินกู้(ทิพย์) ที่หลอกเหยื่อว่าสามารถได้รับเงินกู้ ชะงืดเงาเสียด้านชีวิตฯ ทำใจอย่า หรือทำใจเป็นกรรมกรัง จงใจให้เงินกู้เงินกู้เงินกู้ฯ สุดท้ายไม่ได้รับเงินกู้จากที่กล่าวอ้าง

5 หลอกให้ลงทุนต่าง ๆ 6 หลอกให้เล่นพนันออนไลน์

ระวัง!! ถูกหลอกลงทุน ฟันไชชียลมีเดีย

ศูนย์รับแจ้งความออนไลน์ รับแจ้งคดีหลอกลงทุนทางออนไลน์ 31,047 คดี

อายัดบัญชีสิ่วกว่า 121 ล้านบาท (ปีแรก - กรกฎาคม 2565)

ข้อสังเกต

- อ้างลงทุนน้อย แต่ได้กำไรสูง ผลตอบแทนมาก
- เรียก ๆ ให้ส่งเอกสารตามทาง
- ส่งเอกสารตามขั้นต้น สักสองสามขั้นต้นก็หายไป
- อ้างลงทุนกับมีเงินเยอะ อ้างรางวัลสูง ก้อนเงินหลายหมื่น
- อ้างมีธุรกิจด้านการลงทุน เป็นไปได้
- ทำธุรกรรมผ่าน ธนาคารออนไลน์
- โฉมหน้าจางพรืด ตารางแสดงกำไร (คิดเรี่ยทำปลอมขึ้นมา)
- อ้างบุคคลหรือสิ่งของเป็นแบบ หรือบุคคลหรือสิ่งของเป็นทรัพย์สิน

1	4	1,440
2	16	6,760
3	64	23,040
4	256	92,160
5	1,024	368,640
6	4,096	1,474,560
7	16,384	5,888,240
8	65,536	23,532,960

- ใช้ภาพปลอมหลอกให้เชื่อใจแล้วโอนเงิน หรือ หลอกให้ลงทุน
- ส่งลิงค์ปลอมเพื่อหลอกแฉีกเอาข้อมูลส่วนตัว
 - ข้อความแปลกๆ เช่น ท่านได้รับรางวัล ได้รับเงิน
 - ข้อความน่าตกใจ เช่น เงินออกจากบัญชีท่านแล้ว
 - ข้อความน่าสนใจ เช่น ท่านมีสิทธิ์ได้รับเงินต่างๆ
 - หรืออาจเป็นมาตรการช่วยเหลือจากภาครัฐ เอกชนต่างๆ
 - ให้กรอกข้อมูลส่วนตัว ข้อมูลบัญชี บัตร ATM
- อ้างเป็นบุคคลอื่นเพื่อหลอกเอาข้อมูลส่วนตัว
- ปลอม Line , Facebook หรือ Account เพื่อหลอกยืมเงิน
- ข่าวปลอม(Fake News) - ชัวร์ก่อนแชร์
- หลอกลงเอาภาพไปเปลือยเพื่อใช้แบล็คเมล์
- โฆษณาชวนไปทำงานต่างประเทศแล้วบังคับให้ทำงานผิดกฎหมาย
- ยินยอมให้ผู้อื่นใช้บัญชีธนาคาร ซึ่งเข้าข่ายเป็นความผิดฐานฉ้อโกงประชาชน

7 ใช้ภาพปลอมหลอกให้หลงรักแล้วโอนเงิน (Romance scam) หรือ หลอกให้ลงทุน (Hybrid scam)

8 สิ่งลึกลับปลอมเพื่อหลอกเอ็กซ์ข้อมูลส่วนตัว

โปรดระวัง! ระวังอาชีพ แอบอ้างโครงการคนละครั้ง ส่ง SMS หลอกขอข้อมูลส่วนตัว

โดยส่ง Link ปลอม ให้กรอกข้อมูลเพื่อยืนยันตัวตน และนำไปทุจริตเงินออกจากบัญชีลูกค้า

- ✗ ไม่เชื่อ
- ✗ ไม่บอก
- ✗ ไม่รอก

อย่าลืม! คารม 24 ชม.1 เมื่อสองวันเข้าไปบล็อกเซฟ

1. ส่งข้อความแจ้ง Krungthai Contact Center 02-111-1111
2. ส่งแจ้งพนักงานฝ่ายคุ้มครองบัญชี (Fraud)
3. แจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โทร. 195 / 999 โทร. 02-252-8770

9 อ้างเป็นบุคคลอื่นเพื่อหลอกเอาข้อมูลส่วนตัว

10 ปลอม Line , Facebook หรือ Account หลอกยืมเงิน

เพื่อนซัดยืมเงิน อย่าเพิ่งรีบโอน ระวังโดนมิจฉาชีพหลอกได้

ทท @wearoja

11 ข่าวปลอม (Fake news) – ข่าวรั๊ก่อนแซ่

12 หลอกหลวงเอาภาพไปเปลี่ยนเพื่อใช้แบล็กเมลล์

ตำรวจภูธรภาค ๕ POLICE จับได้แล้ว!

มิจฉาชีพหลอก ด.ญ.วัย 13 ปี ถ่ายไปเปลี่ยนแลกเงิน 25,000 บาท ดลบนัยมิจฉาชีพ

12.หลอกลวงเอาภาพไปเปลี่ยนเพื่อใช้แบล็กเมลล์

13 โฆษณาชวนไปทำงานต่างประเทศแล้วบังคับให้ทำงานผิดกฎหมาย

14 ยินยอมให้ผู้อื่นใช้บัญชีธนาคาร (บัญชีม้า) ซึ่งเข้าข่ายเป็นความผิดฐานฉ้อโกงประชาชน

แนวโมเดลการทำธุรกรรมของกลุ่มมิจฉาชีพ

วิธีการป้องกันและการจัดการปัญหา

1. ตั้งสติ อย่าตกใจ
2. ตรวจสอบ พิจารณาว่าเรามีส่วนเกี่ยวข้องกับเรื่องนี้จริงหรือไม่
3. ไตร่ตรอง เช็คข้อมูลอย่างถี่ถ้วน

6 วิธีป้องกันข้อมูลส่วนตัวบนโลกออนไลน์

1. ไม่โพสต์ข้อมูลส่วนตัวที่สำคัญ เช่น เลขบัตรประชาชน
2. ตั้งค่าความเป็นส่วนตัว ในบัญชีออนไลน์
3. ตั้งค่าน์ผ่านในโทรศัพท์และแอปพลิเคชัน
4. ระวังอีเมลหรือลิงค์หลอกลวง
5. ไม่ทำธุรกรรมกับเว็บไซต์
6. ไม่ผูกบัตรเครดิตกับบัญชีออนไลน์เป็นการถาวร

แนวทางในการร้องเรียน และการดำเนินการทางกฎหมาย

- โทรสอบถามและแจ้งเหตุผ่านธนาคารที่ดูแลรับผิดชอบบัญชีของเรา
- แจ้งความได้ที่ เว็บไซต์ www.thaipoliceonline.com ผ่านทางคอมพิวเตอร์ โทรศัพท์สมาร์ทโฟน และทางโทรศัพท์ผ่าน Call Center หมายเลข 1441 หรือโทร. 081-866-3000 ตลอด 24 ชั่วโมง

 ธนาคารแห่งประเทศไทย
รวมเบอร์ศูนย์รับแจ้งเหตุ
ภัยทางการเงินจากมิจฉาชีพ
 ข้อมูล ณ วันที่ 10 มี.ค. 66

สอบถาม และแจ้งเหตุได้ทันที ตลอด 24 ชั่วโมง

 ธนาคาร กสิกรไทย 0-2888-8888 กด 001	 ธนาคาร กรุงไทย 0-2111-1111 กด 108	 ธนาคาร กรุงศรีอยุธยา 1572 กด 5	 ธนาคาร กรุงเทพ 1333 กด 0-2645-5555 กด*3
 ธนาคาร ไทยพาณิชย์ 0-2777-7575	 ธนาคาร ทหารไทยธนชาติ 1428 กด 03	 ธนาคาร ออมสิน 1115 กด 6	 ธนาคาร ซีไอเอ็มบี ไทย 0-2626-7777 กด 00
 ธนาคาร ไทยเครดิต 0-2697-5454	 ธนาคาร แลนด์ แอนด์ เฮาส์ 0-2359-0000 กด 8	 ธนาคาร อาคารสงเคราะห์ 0-2645-9000 กด 33	 ธนาคาร เพื่อการเกษตร และสหกรณ์การเกษตร 0-2555-0555 กด*3
 ธนาคาร ยูไอบี 0-2344-9555		 ธนาคาร ซิตีแบงก์ 0-2165-5555 กด 6	

 Bank of Thailand

ขั้นตอนแจ้งความออนไลน์

- ผู้แจ้งลงทะเบียนเพื่อยืนยันตัวตน กรอกข้อมูลทางคดีตามขั้นตอนจนเสร็จ ผู้แจ้งจะได้รับ “เลขรับแจ้งความออนไลน์ หรือ Case ID” เช่น 65021
- จะมีผู้บริหารการรับแจ้ง(Admin)และผู้บริหารคดี(Case Manager) วิเคราะห์ข้อมูลและส่งเรื่องต่อไปยังสถานีตำรวจที่ผู้แจ้งสะดวกในการเดินทางไปแจ้งความ โดยสถานีตำรวจที่ได้รับเรื่องจะเริ่มดำเนินการสืบสวนในทันที ที่ได้รับข้อมูลจากระบบรับแจ้งความออนไลน์
- เมื่อ Admin ของสถานีตำรวจรับเรื่องแล้ว ก็จะนำเสนอผู้บริหารคดี เพื่อจ่ายคดีให้กับพนักงานสอบสวน ทำการโทรนัดหมายผู้แจ้ง หรือ ผู้เสียหายมาสอบปากคำ และจะรายงานความคืบหน้าคดีในระบบออนไลน์ โดยผู้เสียหายสามารถติดตามความคืบหน้า ส่งข้อมูลเพิ่มเติม หรือ สอบถามปัญหาผ่านระบบได้ตลอดเวลา

กรณีที่มีการซื้อขายของสิ่งนั้น หากติดต่อไม่ได้ ให้รวมตัว 10 คนขึ้นไป เข้าแจ้งความที่เดียว โทษฐานความผิดฉ้อโกงประชาชน

หมายเหตุ : ต้องเป็นเหตุการณ์ที่เกิดจากคนเดียวกัน

วันเสาร์ ที่ 27 พฤษภาคม พ.ศ. 2566

หัวข้อ : การมีส่วนร่วมในสื่อ

ความสำคัญของวัตถุประสงค์ การเป็นผู้บริโภคและผู้ผลิตสื่อ เผยแพร่สื่อ (Prosumer)

ความสำคัญ

- เนื้อหาเกี่ยวกับการสร้าง
- ผลิตเนื้อหาเพื่อการสื่อสาร
- การสร้างเครือข่ายผู้บริโภคสื่อ

วัตถุประสงค์

ผู้เข้าอบรมสามารถอธิบายวิธีการมีส่วนร่วม ในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นต่อการนำเสนอของสื่อ การร้องเรียนและช่องทางในการร้องเรียน สามารถอธิบายการผลิตสื่ออย่างสร้างสรรค์ และวิธีการสร้างเครือข่ายผู้บริโภคสื่อกลุ่มผู้พิทักษ์ทางการได้ยืนได้

แนวทางการเสริมศักยภาพ ในการเข้าร่วมรู้เท่าทันสื่อของผู้บริโภค 5 ระดับ

- ระดับที่ 1 การรับฟัง
- ระดับที่ 2 การวิพากษ์วิจารณ์
- ระดับที่ 3 การร้องเรียนผู้ผลิต

- ระดับที่ 4 การร้องเรียนหน่วยงานกำกับดูแล
- ระดับที่ 5 การรณรงค์ เชิงบวกสนับสนุน เชิงลบต่อต้าน

ประเด็นการรู้เท่าทันสื่อ

1. การกลั่นแกล้ง บูลลี่ ทางออนไลน์
2. การหมิ่นประมาณ
3. การลวงละเมิด คุกคามทางเพศ
4. การฉ้อโกง หลอกลวง ออนไลน์
5. การโฆษณาเกินจริง
6. ข่าวลวง(Fake News)
7. Hate Speech

การร้องเรียนจะได้รับโทษจริงหรือไม่? โดย ผศ.สุปราณี วัฒนสิน จาก มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

ยกตัวอย่าง การร้องเรียน รายการทีวี Thailand’s Got Talent Season 3 เทป สิทธิธนะ เอเมอร์ล

โดยเนื้อหารายการมีลักษณะเป็นการทำลาย – เหยียดหย้าศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของบุคคล พิธีกรบนเวที คณะกรรมการผู้ตัดสินและผู้เข้าชมการบันทึกเทปรายการ มีกิริยาในลักษณะที่เป็นการต่อต้าน ไม่ยอมรับคำหิิตีเตียน หัวเราะเยาะ ขบขันต่อพฤติกรรมหรือการกระทำของผู้เข้าแข่งขันรายดังกล่าว

เหยียดหย้าความเป็นมนุษย์ สั่งปรับ ช่อง 3 ห้าแสน กรณี “สิทธิธนะ เอเมอร์ล”

เผยแพร่: 28 เม.ย. 2557 17:39 โดย: MGR Online

69,816

“กสทช.” สั่งหนังสือสั่งปรับช่อง 3 หลังออกอากาศรายการ “ไทยแลนด์ ก๊อตทาเลนต์ ซีซั่น 3” เทป “สิทธิธนะ เอเมอร์ล” ให้เหตุผลเนื้อหารายการมีลักษณะเป็นการทำลาย-เหยียดหย้าศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของบุคคล

กิจกรรม การประกวด Media Literacy Contest

1. ให้แต่ละกลุ่มวางแผนทำการ ผลิตสื่อ ในรูปแบบวิดีโอสั้น ความยาวไม่เกิน 3 นาที ที่สามารถสื่อสารประเด็นปัญหาทางสังคม เพื่อรณรงค์สร้างการรู้เท่าทันสื่อ ให้กับคนหูหนวกได้
2. ผู้อบรมแต่ละทีมมีเวลาในการถ่ายทำและตัดต่อผลงานของตนเอง จนถึงเวลา 14.30 น.
3. นำเสนอผลงานสร้างสรรค์สื่อ เพื่อการรณรงค์การรู้เท่าทันสื่อสำหรับคนหูหนวก ให้กรรมการและเพื่อนๆชม
4. คณะกรรมการจะให้ข้อเสนอแนะในประเด็นนั้นๆ และตัดสินรางวัลการประกวด

เกณฑ์ในการตัดสิน

1. แนวความคิด (Concept) มีการนำเสนอที่ชัดเจน สื่อสารถึงประเด็นการรู้เท่าทันสื่อได้อย่างสร้างสรรค์
2. รูปแบบและกลวิธีการนำเสนอ (Technique & Execution) มีความน่าสนใจและสอดคล้องกับเนื้อหาที่นำเสนอ
3. การเล่าเรื่องและเนื้อหา (Storytelling) สามารถสร้างเรื่องได้เข้าใจง่ายและสื่อสารออกมาได้อย่างน่าสนใจทำให้อยากติดตามชมจนจบคลิป
4. การสื่อสาร (Communication) มีความความง่ายต่อการเข้าใจ และเข้าถึงกลุ่มผู้ชมที่เป็นคนหูหนวกได้ตรงตามกลุ่มเป้าหมายโดยไม่ซับซ้อน

การประกวด Media Literacy Contest

การผลิตสื่ออย่างสร้างสรรค์และรู้เท่าทันเพื่อคนหูหนวก

เกณฑ์การให้คะแนน

1. แนวความคิด (Concept) ในการนำเสนอที่ชัดเจน สื่อถึงประเด็นการรู้เท่าทันสื่อได้อย่างสร้างสรรค์
2. รูปแบบและกลวิธีการนำเสนอ (Technique & Execution) ที่มีความน่าสนใจและสอดคล้องกับเนื้อหาที่นำเสนอ
3. การเล่าเรื่องและเนื้อหา (Storytelling) สามารถสร้างเรื่องได้เข้าใจง่ายและสื่อสารออกมาได้อย่างสนใจและอยากติดตามชมจนจบคลิป
4. การสื่อสาร (Communication) มีความความง่ายต่อการเข้าใจ และเข้าถึงกลุ่มผู้ชมที่เป็นคนหูหนวกได้ตรงตามกลุ่มเป้าหมายโดยไม่ซับซ้อน

รางวัล

รางวัลที่ 1 ชื่อรางวัลสุดยอดคนหนุ่มคนสาวผู้สร้างสรรค์สื่ออย่างรู้เท่าทัน

รางวัลที่ 2 ชื่อรางวัลคนหนุ่มคนสาวผู้สร้างสรรค์การรู้เท่าทันสื่อดีเด่น

รางวัลที่ 3 ชื่อรางวัลคนหนุ่มคนสาวผู้สร้างสรรค์การรู้เท่าทันสื่อโดนใจ

รางวัลชมเชย มี 2 รางวัล ชื่อรางวัลขวัญใจคนหนุ่มคนสาวผู้สร้างสรรค์การรู้เท่าทันสื่อ

สิ่งที่ได้รับ

ผู้เข้าอบรมได้เข้าใจในหลักเบื้องต้นของการเข้าร่วมในการรู้เท่าทันสื่อ โดยรู้ว่าจะสามารถมีสิทธิในการผลิตสื่อเพื่อรณรงค์กับสิ่งที่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วย อันเป็นการสร้างพลังทางสังคมจากสิทธิที่ตัวเอง โดยนายกสมาคมคนหนุ่มคนสาวแห่งประเทศไทยและวิทยากรจากมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาให้เกียรติมอบรางวัลและถ่ายภาพร่วมกับกลุ่มผู้เข้าร่วมอบรม

วันอาทิตย์ที่ 28 พฤษภาคม พ.ศ. 2566

การถอดบทเรียน การอบรม

หัวข้อ : โครงการหลักสูตรการเรียนรู้เรื่องการเข้าถึงหรือรับรู้และการใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสารผ่านกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์สำหรับคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย

คณะกรรมการติดตามหลักสูตรได้เรียนเชิญ ผู้เข้าร่วมอบรมทุกท่าน เข้าร่วมพูดคุยแลกเปลี่ยน ทำการประเมินสำรวจความพึงพอใจและความเหมาะสมของเนื้อหา สำหรับการจัดอบรมแกนนำในการเสริมสร้างทักษะการรู้เท่าทันสื่อสำหรับคนพิการทางการได้ยินรุ่นที่ 1 โดย ให้แบ่งกลุ่มออกเป็น 2 กลุ่ม ร่วมแสดงออกเสนอหัวข้อ เพื่อถอดบทเรียนการรู้เท่าทันสื่อ รวมไปถึงการสรุปการอบรม ปัญหาและแนวทางแก้ไข อุปสรรคต่าง ๆ ระหว่างการอบรม สิ่งใดที่ต้องการให้ปรับปรุง

- การวัดและประเมินผล

การวัดและประเมินผล แบบประเมินความรู้ทักษะการรู้เท่าทันสื่อ คณะผู้ดำเนินโครงการได้จัดทำแบบทดสอบประเมินความรู้ และความเข้าใจ แบบเลือกถูกผิดให้ผู้เข้าอบรมเลือกตอบโดยมีล่ามภาษามือแปลความเพื่อให้สอดคล้องกับคุณลักษณะของผู้เข้าอบรมซึ่งเป็นผู้พิการทางการได้ยิน ในประเด็นที่สำคัญซึ่งมีผลการประเมินดังต่อไปนี้ (หมายเหตุ ไม่มีการแปรข้อความให้เป็นในทิศทางบวกแล้ว)

คำถาม	ก่อน		หลัง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. การรู้เท่าทันสื่อ คือ การใช้สื่อ อย่างรู้ตัว ตื่นตัว	12	48	18	72
2. เราจำเป็นต้อง รู้เท่าทันสื่อ เพราะสื่อและพฤติกรรมมารับสื่อมีการเปลี่ยนแปลงไป	13			
3. “สื่อนี้มีประโยชน์อย่างไร” เป็นคำถามสำหรับการรู้เท่าทันสื่อ	14	56	20	80
4. พ่อแม่ให้ลูกนั่งเล่นมือถือทั้งวัน เพื่อจะได้เอาเวลาไปทำอย่างอื่น เป็นการส่งเสริมการรู้เท่าทันสื่อที่ไม่ถูกต้อง	16	64	23	92
5. เด็กหญิง เ อ พังโฆษณาสินค้า แล้วไปตรวจสอบข้อมูลก่อนว่าจริงหรือไม่จริงก่อนตัดสินใจซื้อ	11	44	24	96
6. สื่อโทรทัศน์เกิดขึ้นก่อนสื่อหนังสือพิมพ์	12	48	25	100
7. เฟสบุ๊ก เป็นการสื่อสารแบบ 2 ทาง	12	48	22	88
8. ในระบบนิเวศสื่อ เราสามารถเป็นผู้ใช้สื่อ และผู้สร้างสื่อได้	11	44	20	80
9. การรู้เท่าทันสื่อและการมีส่วนร่วมของบุคคลทุกคน จะทำให้เกิดระบบนิเวศสื่อที่ดีได้	8	32	20	80
10. ผู้ผลิตสื่อ ที่มีจริยธรรม จะช่วยให้เกิดระบบนิเวศสื่อที่ดีได้	8	32	20	80
11. สื่อใหม่ (เฟซบุ๊ก/ไลน์) ผู้รับและผู้ส่งสารเป็นคนเดียวกันได้	8	32	20	80
12. นาย ซี ไม่โพสต์บัตรประชาชนและหมายเลขโทรศัพท์ของตนเองเก็บไว้ในเฟซบุ๊ก	12	48	21	84
13. นางสาว บี ต่ำ นางสาว เ อ โดยการโพสต์ข้อความหยาบคายลงในเฟซบุ๊ก เป็นการกระทำที่ไม่ถูกต้อง	15	60	23	92
14. นาย เอ รู้จักใช้สื่อ หลากหลายสื่อ ในการค้นคว้าหาข้อมูลที่ถูกต้องก่อนการตัดสินใจเชื่อสิ่งเหล่านั้น	13	52	24	96

คำถาม	ก่อน		หลัง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
15. นางสาว ดี ได้รับข้อความขอยืมเงินจากเพื่อน ก็พิจารณาตรวจสอบก่อนโอนเงินให้เพื่อนโดยทันที	12	48	23	92
16. นาย ดำ ไม่สามารถไลฟ์สดในช่วงลงคะแนนเสียงเลือกตั้งได้	8	32	23	92
17. การนำเอารูปดารานักแสดง มาตั้งเป็นโปรไฟล์เฟซบุ๊กของตนเองเพื่อหลอกคนอื่น เป็นการกระทำที่ไม่ถูกต้อง	16	64	24	96
18. การนำเอาภาพมิสแกรนด์ไทยแลนด์มาโพสต์ และตำหนิว่าไม่สวย เป็นสิ่งที่ทำไม่ได้	13	52	23	92
19. การที่นำเอาซีรีส์ใน Netflix มาเผยแพร่ในช่องทางออนไลน์ เพื่อให้เพื่อน ๆ ได้รับชม เป็นการกระทำ	14	56	23	92
20. หมายเลขมือถือที่เราซื้อมา ถือว่าเป็นข้อมูลส่วนบุคคล ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (PDPA)	15	60	21	84

จากแบบสอบถาม ก่อนและภายหลังการอบรมสัมมนาความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจ ในทักษะการรู้เท่าทันสื่อ ตามหลักสูตรพบว่าผู้เข้าร่วมการอบรมส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเปลี่ยนแปลงภายหลัง ทั้งนี้เมื่อนำระดับความคิดเห็นข้างต้นมาคำนวณ ผลลัพธ์ระดับความรู้ ความเข้าใจ ในทักษะการรู้เท่าทันสื่อพบว่าผู้เข้าร่วมการอบรมมีค่าเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทักษะการรู้เท่าทันสื่อ ภายหลังการอบรมคิดเป็น “ร้อยละ 88.4”

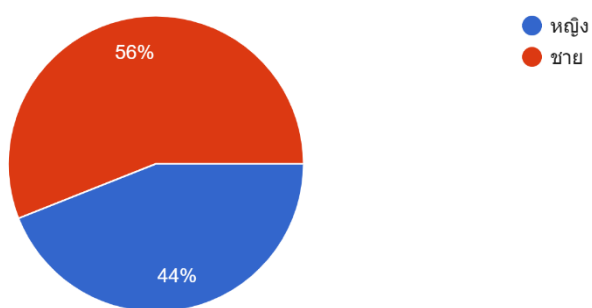
- สรุปผลการประเมินความพึงพอใจของกิจกรรมการอบรมแกนนำในการเสริมสร้างทักษะการรู้เท่าทันสื่อสำหรับคนพิการทางการได้ยินรุ่น 1

ตอนที่ 1 : ข้อมูลทั่วไป

1. เพศ

เพศ

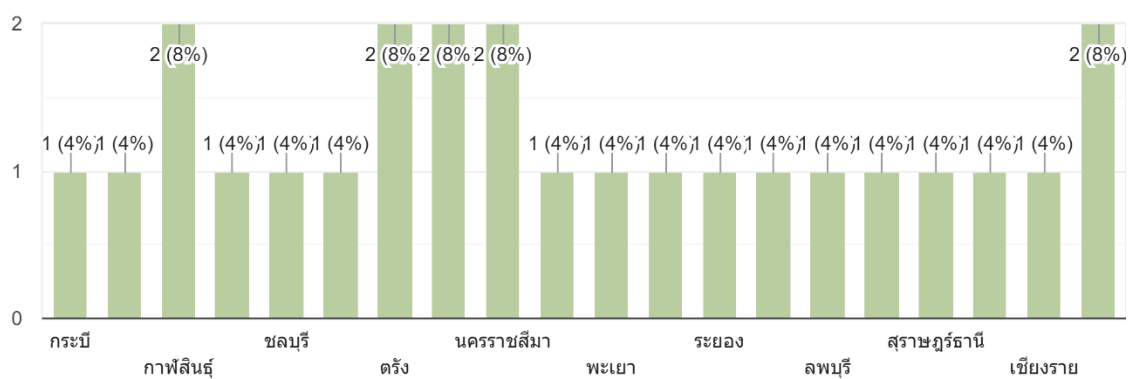
25 responses

2. จังหวัด

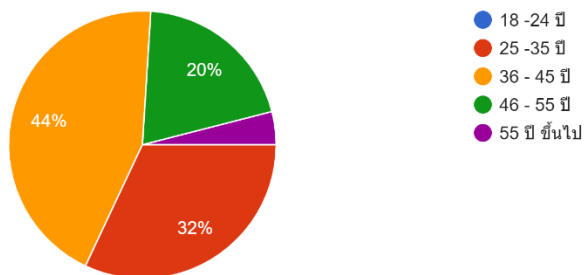
จังหวัด

25 responses

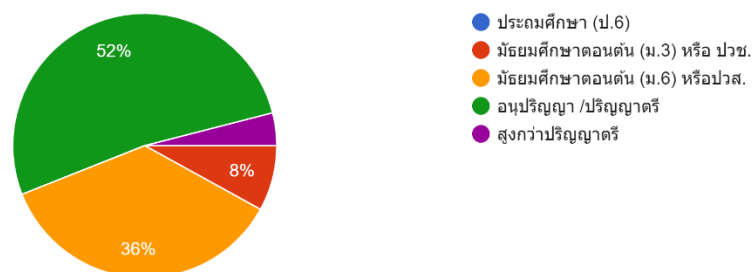
3. อายุ

อายุ
25 responses

4. การศึกษา

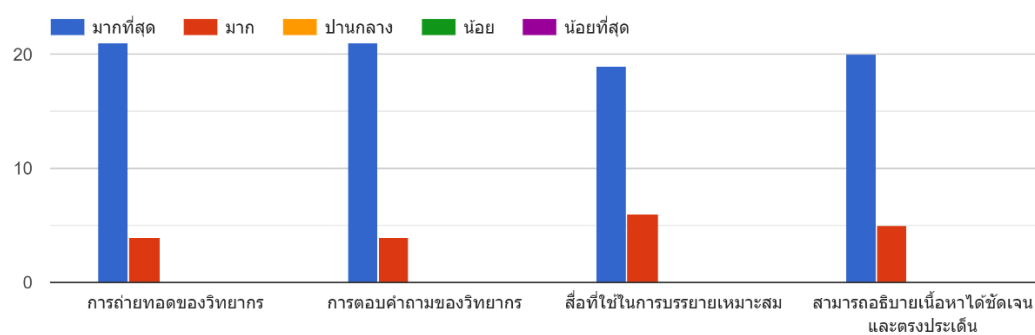
การศึกษา
25 responses

ตอนที่ 2 : ระดับความพึงพอใจ /ความรู้ความเข้าใจ และการนำไปใช้ต่อการเข้าร่วมโครงการ

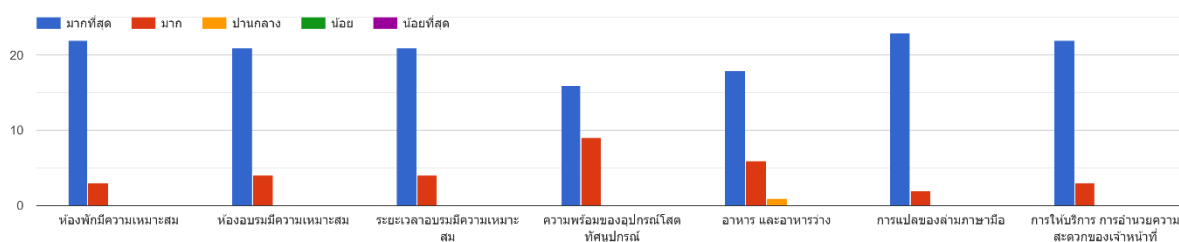
2.1 ด้านวิทยากร

2.1 ด้านวิทยากร

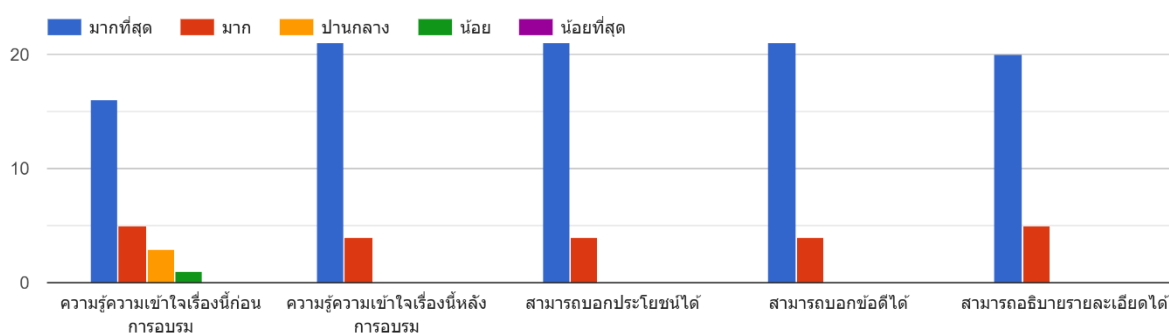
2.2 ด้านสถานที่ ระยะเวลา อาหารและการให้บริการของเจ้าหน้าที่

2.2 ด้านสถานที่ ระยะเวลา อาหารและการให้บริการของเจ้าหน้าที่

2.3 ด้านความรู้ความเข้าใจ

2.3 ด้านความรู้ความเข้าใจ

จากการสรุปแบบประเมินความพึงพอใจการอบรมแกนนำในการเสริมสร้างทักษะการรู้เท่าทันสื่อสำหรับคนพิการทางการได้ยินรุ่น 1 พบว่า หลังเสร็จสิ้นการอบรมผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้ความเข้าใจเพิ่มมากขึ้น และสามารถบอกถึงประโยชน์ และอธิบายรายละเอียดองค์ความรู้ที่ได้รับจากการอบรม รวมทั้งวิทยากรสามารถถ่ายทอดความรู้ได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ผู้เข้ารับการอบรมมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมให้มีการเผยแพร่องค์ความรู้เหล่านี้ผ่านช่องทางออนไลน์ เพื่อให้ผู้พิการทางการได้ยินเข้าถึงข้อมูลได้มากขึ้น

การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์กิจกรรมของโครงการ ผ่านช่องทางออนไลน์

อัลบั้ม **ประมวลภาพบรรยากาศงานเมื่อวันที่ 25 – 28 พฤษภาคม 2566**

สมาคมคนหูหนวกแห่งประเทศไทย
29 พฤษภาคม 2023 · 🌐

ประมวลภาพบรรยากาศงานเมื่อวันที่ 25 – 28 พฤษภาคม 2566

 การอบรมแกนนำในการเสริมสร้างทักษะการรู้เท่าทันสื่อสำหรับคนพิการทางการได้ยิน รุ่นที่ 1
 โครงการหลักสูตรการเรียนรู้เรื่องการเข้าถึงหรือรับรู้และใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสารผ่านกิจการกระจาย
 เสียงและกิจการโทรทัศน์สำหรับคนพิการด้านการได้ยินหรือสื่อความหมาย
 ระหว่างวันที่ 25 – 28 พฤษภาคม 2566... ดูเพิ่มเติม

LeWw Woralukkhana, Mik Waw Jazz และ คนอื่นๆ อีก 512 คน 4 ความคิดเห็น แชร์ 13 ครั้ง

3.1.1.2 การอบรมแกนนำในการเสริมสร้างทักษะการรู้เท่าทันสื่อสำหรับคนพิการทางการได้ยิน รุ่นที่ 2 ภายใต้โครงการหลักสูตรการเรียนรู้ เรื่อง การเข้าถึงหรือรับรู้และการใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสาร ผ่านกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์สำหรับคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย วันที่ 1 - 4 มิถุนายน 2566 ณ โรงแรม เบสเวสเทิร์น จตุจักร กรุงเทพฯ

วันพฤหัสบดี ที่ 1 มิถุนายน 2566

พิธีเปิด กล่าวต้อนรับ โดยนายวิฑูต บุนนาค นายกสมาคมคนหูหนวกแห่งประเทศไทย

การอบรมกิจกรรมในครั้งนี้จัดขึ้น โดยมีกลุ่มเป้าหมายคือกลุ่มคนพิการทางการได้ยินที่ประกอบอาชีพบุคลากรในสถาบันการศึกษาสำหรับคนพิการทางการได้ยิน กลุ่มนักเรียนหรือนักศึกษา กลุ่มผู้สูงวัยและกลุ่มที่มีความหลากหลายทางเพศ ซึ่งอยู่ในช่วงวัยรุ่นจนถึงวัยทำงาน เพื่อได้เรียนรู้ในเรื่องของสื่อและสามารถนำไปเผยแพร่ส่งต่อชุดความรู้ได้อย่างถูกต้อง ว่าสื่อนั้นมีข้อดีและข้อเสียอย่างไร ก่อให้เกิดการพัฒนาตนเอง และนำไปใช้ในการขยายผลการจัดการสอนให้ความรู้แก่เด็กและเยาวชน ทั้งในสถาบันการศึกษาและในสังคม ก่อให้เกิดการรู้จักสื่อ และสามารถพิจารณาความเหมาะสมในการนำเอามาเป็นแบบอย่างผ่านกิจกรรมสร้างสรรค์ กลุ่มเป้าหมาย ในรุ่นนี้ที่มุ่งเน้นไปที่บุคลากรจากสถาบันการศึกษาและองค์กรที่เป็นเครือข่ายสมาคมคนหูหนวกแห่งประเทศไทย โดยมีรูปแบบการดำเนินงาน ให้ความรู้งานเสวนา และการ Workshop ถามตอบ แลกเปลี่ยนประสบการณ์ความรู้ในประเด็นทางสังคมสื่อดิจิทัล

กล่าวเปิดงาน โดย ดร.ตรี บุญเจือ สำนักงานผู้อำนวยการสำนักบริหารเรื่องร้องเรียนและคุ้มครองผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ (สำนักงาน กสทช.)

ดร.ตรี บุญเจือ ได้กล่าวถึง สำนักงาน กสทช. เป็นหน่วยงานรัฐที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ประชาชนมีความรู้เท่าทันสื่อมีความรู้ในการเข้าถึงสิทธิและลดการถูกละเมิดสิทธิหรือสามารถรักษาสิทธิของตนเองได้

กองทุนวิจัยและพัฒนากิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมเพื่อประโยชน์สาธารณะ หรือ กทปส. เป็นอีกหนึ่งกองทุนของ สำนักงาน กสทช. โดยสำนักงานผู้อำนวยการสำนักบริหารเรื่องร้องเรียนและคุ้มครองผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ เล็งเห็นถึงความจำเป็นในการจัดทำหรือพัฒนาหลักสูตรให้กลุ่มคนทูลหนวกู้เท่าทันสื่อ ซึ่งมีรายละเอียดและเนื้อหาที่ละเอียด โดยสมาคมคนทูลหนวกแห่งประเทศไทย ได้ขอรับการสนับสนุนงบประมาณเพื่อจัดทำโครงการดังกล่าว เพื่อมุ่งเน้นพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมและเข้าถึงคนพิการทางการได้ยินได้อย่างมากที่สุด

กลุ่มผู้เข้าร่วมจากแกนนำที่เข้าร่วมอบรมในครั้งนี้ มีทั้งกลุ่มคุณครู อาจารย์ กลุ่มนักศึกษา กลุ่มความหลากหลายทางเพศ หรือ LGBTQ และเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อที่จะนำองค์ความรู้ไปขยายผลและถ่ายทอดเป็นประโยชน์ให้แก่ชุมชนคนพิการทางการได้ยิน ในปัจจุบัน สื่อ มีหลายรูปแบบและหลายประเภท เป็นช่องทางในการส่งผ่านข้อมูลข่าวสารจากหนึ่งคนหลายคนไปยังอีกกลุ่มคน มีความสำคัญและจำเป็น ดังนั้นทุกคนควรเรียนรู้ทั้งสื่อที่ปลอดภัยและสื่อที่เป็นอันตรายต่อชีวิตประจำวันของเรา ทั้งนี้ได้รับความร่วมมือทางวิชาการระหว่างสมาคมฯ และมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา โดยเนื้อหาที่ใช้อบรมแกนนำในครั้งนี้เพื่อเป็นการทดลองหลักสูตร และนำไปปรับปรุงให้เหมาะสมสำหรับคนหูหนวกต่อไป

การบรรยายหัวข้อ “Media & Deaf”

โดย ดร.ตรี บุญเจือ สำนักงาน ผู้อำนวยการสำนักรับเรื่องร้องเรียนและคุ้มครองผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ (สำนักงาน กสทช.)

อธิบายถึงรูปแบบจำลองการสื่อสาร SMCR

- S – (Sender) ผู้ส่ง ต้องเป็นผู้ที่มีทักษะความชำนาญในการสื่อสาร มีเจตคติที่ดีต่อผู้รับเพื่อผลในการสื่อสาร
- M – (Message) ข้อมูลข่าวสาร เกี่ยวข้องทางด้านเนื้อหา สัญลักษณ์ และวิธีการส่งข่าวสาร
- C – (Channel) ช่องทางในการส่ง การส่งข่าวสารโดยการให้ผู้รับได้รับข้อมูลข่าวสาร ผ่านประสาทสัมผัสการได้ยิน การดู การสัมผัส การลิ้มรส หรือการได้กลิ่น
- R – (Receiver) ผู้รับ ต้องเป็นผู้ที่มีทักษะความชำนาญในการสื่อสาร เป็นผู้มีเจตคติ ระดับความรู้พื้นฐานทางสังคม วัฒนธรรม เช่นเดียวหรือคล้ายคลึงกันกับผู้ส่งสารจึงจะทำให้การสื่อความหมายหรือการสื่อสารนั้นได้ผล

จุดมุ่งหมายของการรู้เท่าทันสื่อและดิจิทัล

1. สิทธิทางการสื่อสาร
2. การเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร
3. การพัฒนาศักยภาพและคุณภาพชีวิต

แนวทางการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิ

- การจัดรายการเฉพาะ (Exclusive)
- การจัดให้มีบริการในรายการทั่วไป (Inclusive)

8 ทักษะความฉลาดทางดิจิทัล

1. ทักษะในการรักษาอัตลักษณ์ที่ดีของตนเอง (Digital Citizen Identity)
2. ทักษะการคิดวิเคราะห์ที่มีวิจารณญาณที่ดี (Critical Thinking)

คิดก่อนเชื่อ โดยใช้หลักการคิด วิเคราะห์ #ข่าวลวง #Fakenews

- ล้อเล่น ล้อเลียน (ยกตัวอย่างรัสเซีย)
- โยงมั่ว (มะนาวโซดาล้างพิษ)
- โยงผิด (ข่าวสถานการณ์รัสเซีย แต่ภาพไม่ใช่)
- ผิดที่ ผิดทาง ผิดฝา ผิดตัว (ใช้ภาพผิด)
- พาดหัวหวือหวา พาเข้าใจผิด (ข่าวดารา)
- ตั้งใจให้ข้อมูลผิด (ตัวอย่าง ข่าวองค์กรนาซ่า, ข่าวการเสียชีวิต, ข่าวการเมือง)
- ใส่สี ตีไข่ ต่อเติม - ตัดต่อ (การเมือง)
- ปลอมล้วน ๆ (Deep Fake)

3. ทักษะในการรักษาความปลอดภัยของตนเองในโลกไซเบอร์ (Cybersecurity Management)
4. ทักษะในการรักษาข้อมูลส่วนตัว (Privacy Management)
 - ไม่แชร์หรือเปิดเผย ข้อมูลที่ตั้ง พาสเวิร์ด รหัสผ่านสาธารณะ
5. ทักษะในการจัดสรรเวลาหน้าจอ (Screen Time Management)
6. ทักษะในการบริหารจัดการข้อมูลที่ใช้ทำงานมีการทิ้งไว้บนโลกออนไลน์ (Digital Footprints)
7. ทักษะในการรับมือกับการกลั่นแกล้งบนโลกไซเบอร์ (Cyberbullying Management)
 - การให้ร้าย ใส่ความ คุกคาม แอบอ้าง หลอกหลวง โจมตี
8. ทักษะการใช้เทคโนโลยีอย่างมีจริยธรรม (Digital Empathy)
 - การมีเจตนาดี มีสาระ ไม่สร้างความเดือดร้อนแก่ผู้อื่นและไม่ทำผิดกฎหมาย

กิจกรรม Game Time

วิธีการ

1. โจทย์จะมีรูปภาพและคำถามจำนวน 8 ข้อ
2. ให้ผู้เข้าร่วมทุกท่านไปยืนใน ฝั่งซ้าย หรือ ฝั่งขวา ที่คิดว่าคำตอบถูกต้อง
3. โดยผู้ที่อยู่ในฝั่งที่ถูกต้องจะได้ตอบคำตอบในข้อถัดไป
4. คนที่ตอบถูกจนถึงข้อสุดท้ายจะเป็น ผู้ชนะ
5. ส่วนคนที่ตอบผิดจะถือว่าตกรอบ

สิ่งที่ได้

- การคิด พิจารณาก่อนเชื่อ
- การวิเคราะห์แยกแยะระหว่างข้อมูลที่ถูกต้องและข้อมูลที่เป็นเท็จ

CONGRATS!!

ขอบคุณรูปภาพ <https://www.youtube.com/watch?v=vjPEToqNZu4>

โฆษณานี้เป็นโฆษณาเกินจริงหรือไม่

โฆษณาเกินจริง

โฆษณาไม่เกินจริง

หัวข้อ “ ทำไมต้องรู้เท่าทันสื่อ ”

โดย ผศ.สุปราณี วัฒนสิน จาก มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

ความสำคัญ

➢ พฤติกรรมการรับสื่อของคนเปลี่ยนไป ด้วยสื่อที่มีความหลากหลาย จึงเป็นเรื่องจำเป็นที่จะต้องมียุทธศาสตร์ในการรู้เท่าทันสื่อ อีกทั้งยังนำไปสู่การตระหนักในสิทธิการสื่อสารทำให้เราสามารถสื่อสารได้อย่างสร้างสรรค์

ความจำเป็น

➢ คนที่รู้เท่าทันสื่อ จะมีทางเลือกมากขึ้นในการบริโภคและการใช้ชีวิตประจำวัน ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสินค้า ตัวผลิตภัณฑ์ บริการต่างๆ ตัวอย่างการใช้สื่อในชีวิตประจำวัน เช่น การท่องเที่ยว ดูภาพยนตร์ การรับประทานอาหาร การช้อปปิ้ง เล่นเกมส์ มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องใช้สติและปัญญาในการเลือกรับข่าวสาร ไตร่ตรอง และใช้ข้อมูลนั้นๆให้เกิดประโยชน์ จะทำให้สามารถต่อรองกับด้านลบของสื่อและนำเอาด้านบวกของสื่อมาใช้ได้

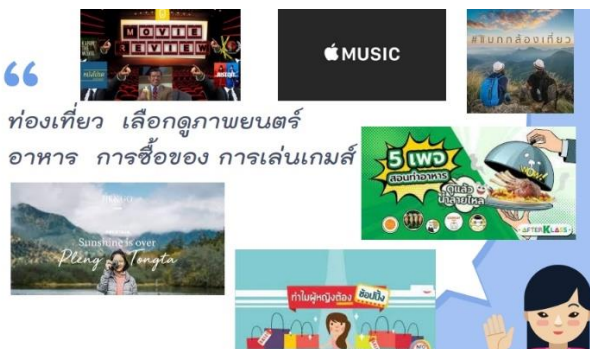
ความหมายของการรู้เท่าทันสื่อ รวมทั้งหลักการวิเคราะห์สื่อด้วยคำถาม 5 ข้อ และความฉลาดทางดิจิทัลสำหรับผู้บริโภคสื่อ

- การรู้เท่าทันสื่อ คือ การมีทักษะการรู้เท่าทันสื่ออย่างรู้ตัว ต้องมีความสามารถในการตีความ วิเคราะห์ แยกแยะ เนื้อหาสาระของสื่อ และสามารถตอบโต้ได้อย่างมีสติและรู้ตัว การใช้สื่ออย่างตื่นตัว ผู้รับสารจะต้องแสวงหาข้อมูลเพิ่มเติม เข้าถึงข้อมูลข่าวสารหลากหลายที่มีคุณภาพและสามารถใช้ประโยชน์จากสื่อ

บริบทของสื่อที่เปลี่ยนไปเกิดการหลอมหลวมสื่อ สื่อใหม่ สื่อออนไลน์
ได้รับความนิยมมากขึ้น รวดเร็ว ตอบโจทย์
การทำงานหลายๆอย่าง

“

ท่องเที่ยว เลือกดูภาพยนตร์
อาหาร การซื้อของ การเล่นเกมส์

หลักการวิเคราะห์เนื้อหาที่มาจากสื่อ

1. สื่อนี้ใครทำ/ใครเป็นผู้ผลิตสื่อ
2. สื่อนี้มีวัตถุประสงค์อะไร
3. สื่อนี้ใช้เทคนิคอะไร
4. สื่อนี้นำเสนอครบรอบด้านหรือไม่
5. สื่อนี้มีประโยชน์อย่างไร

ความฉลาดทางดิจิทัลสำหรับผู้บริโภคสื่อ

- S - Source แหล่งที่มา
- P - Profit ประโยชน์
- O - Over มากเกินไป
- T - Time เวลา

➤ **ตั้งสติ** ด้วยข้อมูลข่าวสารที่มากมาย อย่าตกเป็นทาสของอารมณ์และอคติ จนเชื่อถือข้อมูลด้านเดียว โดยไม่คำนึงถึงข้อเท็จจริง ตรวจสอบแหล่งที่มา ว่ามีการตัดต่อภาพเพิ่มเติม ภาพที่ใช้ในสื่อเป็นภาพเก่าหรือไม่ โดยตรวจสอบจากแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้ เคารพสิทธิผู้อื่น ส่งต่อข้อมูลอย่างรอบคอบ ตรวจสอบเช็คให้ถี่ก่อนแชร์

สื่อ: สิ่งที่สร้างจากคน

สื่อสร้างเรื่องใหญ่เพิ่มสีสัน ขยายเรื่องราวแง่มุมสำคัญ ของเรื่องที่จะสื่อ

เรื่องรถสลับคดี

คดีน้องชมพู บาดกรรม หรือกระทำโดยประมาท?

สื่อ : ความรวดเร็ว ความคิดเห็น/ข้อเท็จจริง การละเมิดสิทธิส่วนบุคคล (ปัญหาจริยธรรมสื่อ)

<https://www.youtube.com/watch?v=zj25lksJQio>

สื่อ" ซอนและปลุกฝังความคิดคำนิยมบางอย่างไว้

แนวคิดการรู้เท่าทันสื่อในยุคของการโพสต์"ไลค์" และแชร์ ข้อมูลผ่านสื่อใหม่

<p>ตั้งสติ ห้ามกลาง ข้อมูลข่าวสารที่มากมาย อนาคตเป็นทาสของ อารมณ์และอคติ จงและเชย ข้อเท็จจริงและเชื่อข้อมูล ด้านเดียว</p>	<p>ตรวจสอบ แหล่งที่มา เช่น ภาพข่าวมีการตัดต่อ เพิ่มเติมหรือไม่ภาพเก่า หรือไม่ โดยการตรวจสอบใน google</p>	<p>เคารพสิทธิของผู้อื่น</p>
--	---	------------------------------------

ส่งต่อข้อมูลอย่างรอบคอบเช็คให้ถี่ก่อนแชร์

หัวข้อ “ นิเวศสื่อ Media Ecology ”

โดย ผศ.ชิโนรส ถิ่นวิไลสกุล จาก มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

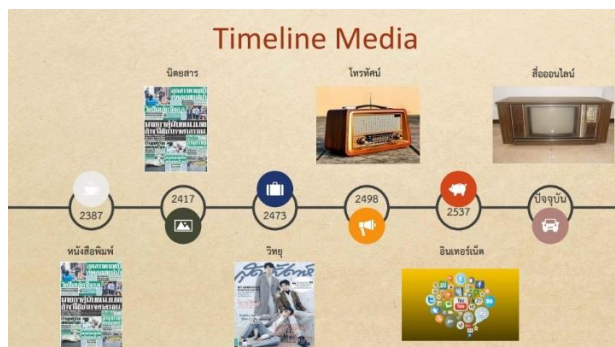

ความหมาย พัฒนาการ การเปลี่ยนแปลงของสื่อ องค์ประกอบ

➢ นิเวศสื่อ หมายถึง ระบบการสื่อสารที่มนุษย์เป็นทั้งผู้ใช้สื่อและเป็นผู้สร้าง เนื้อหาสาระผ่านสื่อ เป็นศูนย์กลางของระบบถูกแวดล้อมและมีปฏิสัมพันธ์กับหน่วยต่าง ๆ

ลักษณะของนิเวศสื่อ ประกอบด้วย

1. ปฏิสัมพันธ์กับบุคคลที่แตกต่างกัน เช่น ความสนใจ ทักษะคติ
2. ปฏิสัมพันธ์กับเนื้อหา ช่องทางสื่อและเทคโนโลยีการสื่อสาร
3. ปฏิสัมพันธ์กับระบบต่างๆ เช่น ระบบเศรษฐกิจ ระบบการเมือง ระบบกฎหมาย

กิจกรรม นิเวศสื่อ Media Ecology

กติกา

เกมมี 2 ชุด จับกลุ่ม กลุ่มละ 3 คน คะแนนเต็ม (6คะแนน) ให้ลำดับสื่อว่าสื่อใดเกิดก่อน โดยเขียนลงในกระดาษ (รายการสื่อมีดังต่อไปนี้ : หนังสือพิมพ์, หนังสือ, ตำรา, การ์ตูน, สื่อสิ่งพิมพ์, โฆษณาโทรทัศน์, โทรศัพท์มือถือ Tablet, iPad, คอมพิวเตอร์ PC, Facebook, Twitter หรือ X ในปัจจุบัน, You Tube)

สิ่งที่ได้รับ

- สามารถลำดับการเกิดสื่อต่างๆได้
- มีความเข้าใจในสื่อมากขึ้น

หัวข้อ “ รู้จักสื่อ ”

โดย ผศ.นารีนารถ ปานบุญ จาก มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

การรู้จักสื่อ

➤ สื่อ คือ ตัวกลางหรือช่องทางที่นำสาร (Message) ส่งผ่านแพร่กระจายสารไปยังประชาชนหรือมวลชนผู้รับสารจำนวนมาก

คุณลักษณะและการใช้ประโยชน์ของสื่อแต่ละประเภท

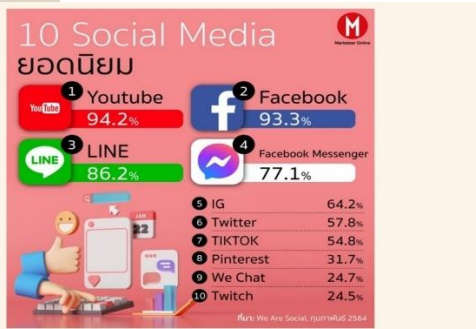
สื่อแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่

1. สื่อแบบดั้งเดิม สื่อสิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือพิมพ์ นิตยสาร สื่อวิทยุ โทรทัศน์
2. สื่อใหม่ (New Media) สิ่ง queื้อให้ผู้ส่งสารและผู้รับสารทำหน้าที่ส่งสารและรับสารได้พร้อมกันเป็นการสื่อสารสองทางทำหน้าที่ส่งสารได้หลายอย่างรวมกัน คือ ภาพ เสียง และข้อความไปพร้อมกัน อีกทั้งผู้รับและผู้ส่งสารยังเป็นคนๆ เดียวกันได้ สามารถโต้ตอบได้อย่างอิสระ สะดวก รวดเร็ว ทันที

ประเภทของสื่อใหม่

สื่อใหม่แต่ละประเภทมีความโดดเด่นและแตกต่างกันตามประโยชน์และวัตถุประสงค์ในการใช้สื่อ ประเภทสื่อใหม่แบบสื่อออนไลน์ ในรูปแบบแพลตฟอร์มหลากหลาย

ประโยชน์และโทษของสื่อใหม่

ผศ.สุปราณี ยกกรณีศึกษา Facebook

ซึ่งเป็นสื่อสังคมออนไลน์ ที่มีผู้ใช้งานทั่วโลก และยังเป็นแพลตฟอร์มที่มีผู้ใช้งานมากที่สุดในประเทศไทย ยกตัวอย่าง โพสต์การ ขายทุเรียน ใน Facebook ว่ามีหลายโพสต์และหลายเพจนำมาขาย ข้อควรสังเกตได้จากการกดสติ๊กเกอร์หรือคอมเมนต์ว่ามีความน่าเชื่อถือหรือไม่เพียงใด เพื่อใช้ในการประกอบการพิจารณาและตัดสินใจ

ประโยชน์ - แพลตฟอร์มใช้งานง่ายไม่ซับซ้อน สะดวก รวดเร็ว ประหยัด เป็นแหล่งข้อมูล ทางเลือกสามารถลงขายสินค้าได้

โทษ - การตัดสินใจซื้อค่อนข้างยากลำบากในเรื่องของความน่าเชื่อถือ อาจถูกหลอกจากมิจฉาชีพได้ จำเป็นต้องใช้ข้อมูลหลากหลายประกอบ เช่น การพูดคุยทางข้อความตอบกลับ การดูรีวิว เป็นต้น

➤ ระหว่างการบรรยาย ผู้เข้าร่วมทุกท่านต่างให้ความสนใจและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกรณีการใช้งาน Facebook เป็นอย่างมาก ซึ่งมีการเสนอแนวทาง แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ระหว่างผู้ฟังและวิทยากรโดยตลอด

➤ ทั้งนี้ฝากให้ตรวจสอบ ชื่อบัญชี ร้านค้า เพจ ในกรณีที่มีชื่อคล้ายคลึงกัน หากไม่มั่นใจอย่ากระทำการแสดงความคิดเห็น โอนเงิน ลงลายเซ็นต์ หรือรับสินค้าโดยเด็ดขาด และหากมีการซื้อขายเกิดขึ้นให้ทำการบันทึกวีดีโอ เพื่อเป็นหลักฐานทุกครั้ง เน้นย้ำให้ปกปิดข้อมูลส่วนตัวสำคัญ ป้องกันข้อมูลรั่วไหล

การเปลี่ยนแปลงจาก สื่อดั้งเดิม(Traditional Media) สู่อสื่อใหม่(New Media)

- สื่อดั้งเดิม ถ้าหากว่า มีข้อจำกัดในเรื่องขอบเขตพื้นที่และเวลา
- สื่อใหม่ แต่ละประเภทมีความโดดเด่น รูปแบบแพลตฟอร์มหลากหลายและแตกต่างกันตามประโยชน์และวัตถุประสงค์ในการใช้งาน

หัวข้อ “ กฎหมายและจริยธรรมสื่อที่ควรรู้ ”

โดย ผศ.ดร.ประกายกาวิล ศรีจินดา จาก มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

ความรู้ในเรื่องของสิทธิของผู้บริโภคสื่อ

กฎหมาย คือ ข้อบังคับ สิ่งที่ถูกกำหนดให้เป็นระบบกฎเกณฑ์ที่ควบคุมทั้งสังคมและการกระทำของสมาชิกแต่ละคน

จริยธรรม หมายถึง แนวทางแห่งการประพฤติปฏิบัติตามมาตรฐานของมนุษย์

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการกำกับดูแลเนื้อหารายการและโฆษณา

- พรบ. คุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522
- คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค(สคบ.) เพื่อใช้ควบคุม การโฆษณา ข้อความเท็จ ข้อความที่อาจนำไปสู่การเข้าใจผิดในสาระสำคัญ ข้อมูลที่ผิดกฎหมาย เสื่อมเสียต่อประเทศชาติ ข้อความที่ก่อให้เกิดความเกลียดชังและสร้างความแตกแยก
- พรบ. คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (PDPA)

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับผู้ใช้สื่อในยุคดิจิทัล รวมถึงการเป็นผู้ผลิตและสร้างสรรค์สื่อบนความรับผิดชอบตามมาตรฐานทางจริยธรรม

- ตัวอย่าง คุณ อัม พัชราภา ไชยเชื้อ

ผิดกฎหมาย มาตรา 326 โดยประการที่น่าจะทำให้ผู้อื่นนั้นเสียชื่อเสียง ถูกดูหมิ่น หรือถูกเกลียดชัง ผู้นั้นกระทำความผิดฐานหมิ่นประมาท ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

- ตัวอย่าง มิสแกรนด์

มีคนมาแสดงความคิดเห็นเชิงลบ

• ตัวอย่าง มิสยูนิเวิร์สไทยแลนด์

มีคนมาแสดงความคิดเห็นเชิงลบ

• ตัวอย่าง ดาราชื่อดังโพสต์รูปลูกตัวเองลงบน Instagram

มีคนมาแสดงความคิดเห็นต่อลูกของเขา

➢ พ.ร.บ.คอมพิวเตอร์ คือ พระราชบัญญัติที่ว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ซึ่งคอมพิวเตอร์ที่วันนี้ก็เป็นได้ทั้งคอมพิวเตอร์ตั้งโต๊ะ คอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊ก สมาร์ทโฟน รวมถึงระบบต่างๆ ที่ถูกควบคุมด้วยระบบคอมพิวเตอร์ด้วย ตั้งขึ้นเพื่อป้องกัน ควบคุมการกระทำผิดที่จะเกิดขึ้นได้จากการใช้คอมพิวเตอร์

➢ ประเทศไทย มี พ.ร.บ. คอมพิวเตอร์ มาแล้ว 2 ฉบับ ฉบับแรก ปี พ.ศ. 2550 และ ฉบับที่สอง ปี พ.ศ.

2560

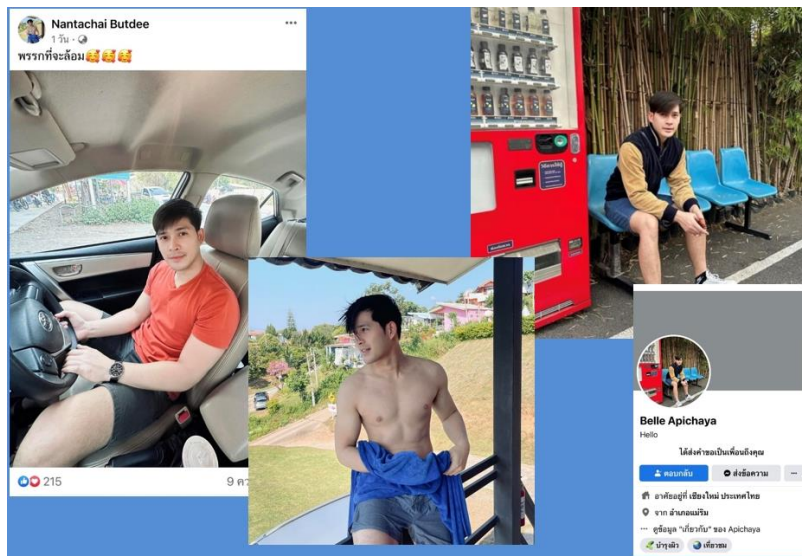

• ตัวอย่างซีรีส์ The Glory นำมาเผยแพร่ลงในช่องทางออนไลน์ให้เพื่อนรับชม

กฎหมายลิขสิทธิ์ มาตรา 29 การนำภาพยนตร์มาทำซ้ำหรือดัดแปลงและเผยแพร่ต่อสาธารณชนหรือกระทำเพื่อผลประโยชน์ทางการค้าไม่ว่าทั้งหมดหรือแค่บางส่วน โดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าของลิขสิทธิ์ ตามอ้างอิงมาตรา 15 ถือว่าเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์

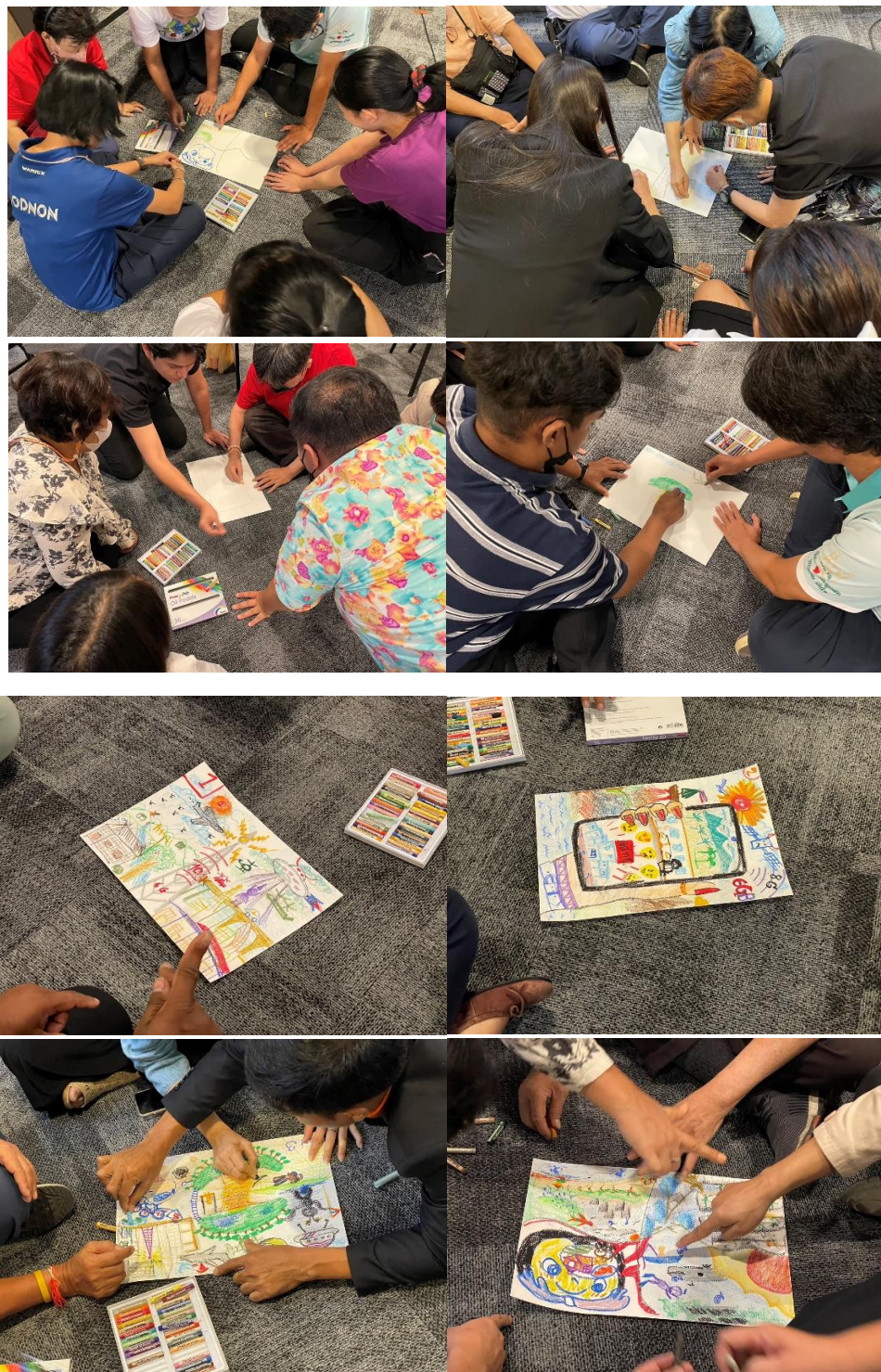

- ตัวอย่าง การนำภาพใน Facebook ของผู้อื่นไปมาใช้โดยไม่ขออนุญาต การแอบอ้างตัวเป็นผู้อื่น แสดงตัวผ่านสื่อออนไลน์โดยใช้ชื่อหรือรูปภาพ ทำให้เจ้าของรูปเสียหาย มีโทษจำคุกไม่เกิน 3 ปีปรับไม่เกิน 60,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

กิจกรรม วาดเมืองในฝัน

1. แบ่งกลุ่ม 4 กลุ่มๆ กลุ่มละ 4-5 คน
2. แต่ละกลุ่มแยกกันนั่งคนละมุมของห้อง
3. แจกกระดาษให้กลุ่มละ 1 แผ่น พร้อมสีชอล์ก
4. สมาชิกแต่ละกลุ่มวาดภาพ “เมืองในฝัน” ของสิ่งที่ตนเองอยากจะมี ให้เวลา กลุ่มละ 10 นาที
5. เมื่อครบเวลา 10 นาที ส่งภาพเมืองในฝันของตัวเองให้กลุ่มต่อไปแล้วช่วยกันแต่งเติมภาพต่อ
6. เมื่อเวียนครบทั้ง 4 กลุ่ม ถอด บทเรียน “ความหลากหลาย”
 - 6.1. เมืองที่ตัวเองอยากให้เป็น เปลี่ยนไปมากแค่ไหน รู้สึกอย่างไร?
 - 6.2. จากความคิดเห็นที่หลากหลาย ที่สะท้อนผ่านภาพ ได้เรียนรู้สิ่งใด?
 - 6.3. การยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่าง สำคัญอย่างไร?
 - 6.4. การยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่าง สำคัญอย่างไร?

สิ่งที่ได้รับ

ผู้เข้าอบรมได้เข้าใจถึงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับความสำคัญ ของการเคารพสิทธิ หน้าที่ ของการอยู่ร่วมกัน ท่ามกลางความแตกต่างของสังคมมนุษย์ อันเป็นพื้นฐานของการเข้าใจในจริยธรรมสื่อ

วันศุกร์ ที่ 2 มิถุนายน 2566

หัวข้อ “ ประเด็นปัญหาสื่อในปัจจุบัน ”

โดย นางสาวสุตารัตน์ เมฆฉาย และนายวัชรินทร์ ชาลี จากสมาคมคนหูหนวกแห่งประเทศไทย

ความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ ประเด็นปัญหาข่าวลวง (Fake News)

Fake News ข่าวปลอม หรือ ข่าวลวง

หมายถึง ข่าวที่มีเนื้อหาอันไม่เป็นข้อเท็จจริง หลอกหลวง หรือข่าวสร้างสถานการณ์ รวมถึงการเขียนข่าวที่ได้รับการสนับสนุนอย่างปิดบังหรือแอบแฝง ซึ่งนำเสนอในสื่อสังคมและแพลตฟอร์มออนไลน์อื่น ๆ

- 1.หาที่มาของแหล่งข่าว
- 2.รู้จักผู้เขียน
- 3.อ่านเนื้อหา
- 4.ดู URL ของข่าว
- 5.สังเกตวันที่
- 6.สังเกตความไม่ปกติ
- 7.ดูแหล่งข่าวอื่นประกอบ

ถ้อยคำเกลียดชัง(Hate Speech) การสื่อสารที่สร้างความเกลียดชัง

หมายถึง การแสดงออกทุกรูปแบบ เช่น การใช้คำพูด สัญลักษณ์ ท่าทาง ในลักษณะขูข่ม หรือส่งเสริมความเกลียดชังและอคติต่อบุคคลหรือกลุ่มบุคคล มุ่งหมายทำลายความมั่นคงทางจิตใจ

มักนำเอาประเด็นในเรื่องเกี่ยวกับเชื้อชาติ ศาสนา สีผิว ชนชั้น อุดมการณ์ทางการเมือง อาชีพ เพศสภาพ ความทุพพลภาพ หรือลักษณะอื่นที่สามารถทำให้ถูกแบ่งแยกได้มาใช้

- แบบเผชิญหน้า
- แบบไม่เผชิญหน้า

เกิดได้ทั้งสื่อดั้งเดิมและสื่อใหม่

ตัวอย่าง

คุณแมท ภิธรีย์ คงไทย

ผลของการกระทำ แสดงความคิดเห็นเชิงลบ โดนฟ้องเรียกค่าเสียหาย

ตัวอย่าง

คุณนาย แอม

ทำให้เป็นตัวตลกในสายตาผู้อื่น

ตัวอย่าง

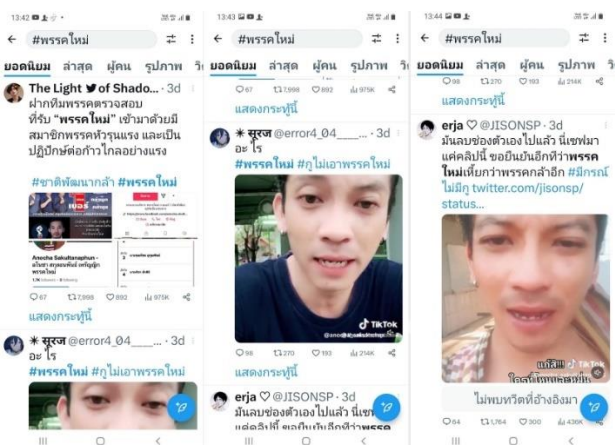
พรรคการเมือง สีแดง/สีเหลือง

การสื่อสารที่ก่อให้เกิดการแบ่งแยก เป็นพวกเรา พวกเขา อย่างชัดเจน

ตัวอย่าง

การขุดคุ้ยประวัติส่วนตัว วิดีโอในอดีต มาเผยแพร่บนทวิตเตอร์

การหยุดการสื่อสารที่สร้างความเกลียดชัง

1. ไม่สื่อสาร เรื่องราวที่สร้างความเกลียดชัง
2. ไม่ส่งต่อข้อความ หรือปลุกปั่นให้เรื่องราวลุกลาม
3. เตือนผู้อื่นด้วยถ้อยคำสุภาพ

กิจกรรม Bully Walk

1. จัดห้องให้ผู้อบรมนั่งเป็นวงกลมมีพื้นที่ว่างอยู่ตรงกลาง
2. แจกกระดาษ A4 ให้ผู้อบรม คนละ 1 แผ่น

หัวข้อ “ ปัญหาที่เกิดจากสื่อในปัจจุบัน ”

โดย รศ.พ.ต.อ.ดิฐภัทร บวรชัย อาจารย์ประจำ คณะตำรวจศาสตร์ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ

ปัญหาที่เกิดจากสื่อในปัจจุบัน

อาชญากรรมไซเบอร์ หมายถึง อาชญากรรมใดๆที่เกี่ยวข้องกับคอมพิวเตอร์และเครือข่ายคอมพิวเตอร์ ซึ่งเป็นการแสวงหาผลประโยชน์อย่างผิดกฎหมายบนอินเทอร์เน็ต คอมพิวเตอร์นั้นอาจถูกใช้เป็นเครื่องมือ ก่ออาชญากรรม หรืออาจตกเป็นเป้าหมายของการกระทำ มาพร้อมกับความก้าวหน้าของเทคโนโลยีที่มากขึ้น สามารถส่งข้อความถึงกันได้อย่างรวดเร็ว ลักษณะพิเศษ ไร้พรหมแดนอีกด้วย

หัวข้อ “ แนวทางป้องกันด้วยตนเอง ”

โดย ด.ต.ทวีศักดิ์ ไชยเพชร สภ.เมืองนนทบุรี

ให้ทุกท่านเตรียมโทรศัพท์มือถือให้พร้อม (สแกนQR Code) เพื่อเรียนรู้วิธีป้องกันอาชญากรรม การรักษาความปลอดภัยและทำแบบทดสอบความรู้

สร้างวัคซีนป้องกัน อาชญากรรมไซเบอร์

1

แสดก QR Code

2

หากขึ้นหน้านี้ ให้เข้าผ่าน แอป LINE

คุณทำงานสร้างเสริมภูมิคุ้มกันภัยอาชญากรรม...

คุณทำงานสร้างเสริมภูมิคุ้มกันภัย อาชญากรรมทางเทคโนโลยี

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

สมัครใช้งาน/เข้าสู่ระบบ

รับชมสื่อความรู้ ป้องกันตัวเอง

วิธีสมัครใช้งานไซเบอร์วัคซีน สำหรับประชาชน

การสมัครใช้งาน 4 ขั้นตอน

1. ใช้งานผ่านลิ้งค์: <https://24hicarecenter.com/cybervaccinated>
2. กดปุ่มลงทะเบียน
3. ระบุข้อมูลส่วนตัวในระบบ Line
4. 24 ชั่วโมงถัดไป รับชุด หมายเลขโทรศัพท์ ส่วนตัว จำนวน 3 ตัวหรือ 2 ตัวขึ้นอยู่กับคุณ

3

สมัครใช้งาน/เข้าสู่ระบบ

รับชมสื่อความรู้ ป้องกันตัวเอง

วิธีสมัครใช้งานไซเบอร์วัคซีน สำหรับประชาชน

การสมัครใช้งาน 4 ขั้นตอน

1. ใช้งานผ่านลิ้งค์: <https://24hicarecenter.com/cybervaccinated>

2. กดปุ่มลงทะเบียน

3. ระบุข้อมูลส่วนตัวในระบบ Line

4. 24 ชั่วโมงถัดไป รับชุด หมายเลขโทรศัพท์ ส่วนตัว จำนวน 3 ตัวหรือ 2 ตัวขึ้นอยู่กับคุณ

สมัครใช้งาน แล้ว มีประโยชน์อย่างไรบ้าง?

1. ในกรณี ระบบมีปัญหา การรับทราบแจ้งเตือนทางเทคโนโลยี มาแจ้งเตือน 15 นาทีก่อนผู้ใช้ต้องระวัง กรณีประกาศเตือนภัยฉุกเฉิน ในระยะเวลา 1 ชม
2. มีสิทธิ์ความรู้ ไลน์ 4 ที่เสริมและแพ็คเกจ คู่ใจช่วยงาน คุ้มครองชีวิต ประชาชนได้รู้ทัน กลลวงของอาชญากรรม
3. มีระบบแจ้งเตือนภัยกับภัยไซเบอร์ แจ้งเตือนประชาชนได้ก่อนภัยคุกคาม ฉุกเฉิน 24 ชั่วโมงจากเป็นภัยล่วงหน้า
4. ประชาชนได้ทราบประวัติภัยไซเบอร์ที่ใกล้ตัวเป็นรายสัปดาห์ฟรีตลอดไป

บริการแจ้งเตือน **สื่อความรู้** **ส่วนกลางตอบข้อสงสัย** **ฐานข้อมูลชุมชน**

กลโกงมิฉฉาชีพ 14 ข้อ

1. การหลอกขายของออนไลน์
 - สินค้าค้างสต็อก ต้องการโละออก เช่น น้ำมันพืชยกลัง
 - สินค้ามือสองสภาพดี แปรนต์ต่างประเทศ
 - อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ เช่น โทรศัพท์ ราคาต่ำกว่าทุน
 - จะไม่มีบริการเก็บเงินปลายทาง
 - เน้นมีจำนวนจำกัด มีสิทธิ์เฉพาะคนที่โอนจองเท่านั้น
2. คอลเซ็นเตอร์ (Call Center) ช่มชู้ให้เกิดความกลัว
 - หลอกเป็นเจ้าของหน้าทีรัฐ เช่น ตำรวจ DSI
 - อ้างถึงบุคคลอื่น
 - ระหว่างพูดคุยให้ออยู่ห่างจากผู้อื่น
 - Deep Face แอปพลิเคชัน ปลอมแปลงใบหน้า
3. เงินกู้ออนไลน์ ดอกเบี้ยโหด กลโกง แบ่งเป็น 4 ขั้นตอน
 - 3.1 เปิดเพจปลอม
 - 3.2 ขอข้อมูลส่วนตัว - ขอเงิน
 - 3.3 ปลอมเอกสาร
 - 3.4 หลบหนีเมื่อได้เงิน
 - อนุมัติไว ไม่เรื่องมาก
 - ให้ส่งเอกสาร บัตร บัญชี
 - ที่สำคัญที่สุด ต้องอนุญาตให้เข้าถึงโทรศัพท์
 - ได้ข้อมูลลูกค้ำในโทรศัพท์ เช่น รูปภาพส่วนตัว หมายเลขที่บันทึกในเครื่อง
 - จะทำการข่มชู้เรียกทรัพย์สิน
4. เงินกู้ออนไลน์ที่ไม่มีจริง(เงินกู้ทิพย์)
5. หลอกให้ลงทุนต่างๆ
 - มีคนรู้จักแนะนำต่อกันมา
 - มีบุคคลน่าเชื่อถืออ้างอิง
 - มีรายได้มาโชว์
 - ส่วนใหญ่ เป้าหมายเป็นข้าราชการใกล้เกษียณ มีเงินเก็บ

- 9. อ้างเป็นบุคคลอื่นเพื่อหลอกเอาข้อมูลส่วนตัว
- 10. ปลอม Line , Facebook หรือ Account เพื่อหลอกยืมเงิน
- 11. ข่าวปลอม(Fake News) - ชัวร์ก่อนแชร์
- 12. หลอกหลวงเอาภาพไปเปลี่ยนเพื่อใช้แบล็คเมล์
- 13. โฆษณาชวนไปทำงานต่างประเทศแล้วบังคับให้ทำงานผิดกฎหมาย
- 14. ยินยอมให้ผู้อื่นใช้บัญชีธนาคาร ซึ่งเข้าข่ายเป็นความผิดฐานฉ้อโกงประชาชน

7 ใช้ภาพปลอมหลอกให้หลงรักแล้วโอนเงิน (Romance scam) หรือ หลอกให้ลงทุน (Hybrid scam)

8 ส่งลิงค์ปลอมเพื่อหลอกเอ็กเอาข้อมูลส่วนตัว

โปรดระวัง! มีจอาชีพ แอบอ้างโครงการคนละครึ่ง ส่ง SMS หลอกขอข้อมูลส่วนตัว

โดยส่ง Link ปลอม ให้กรอกข้อมูลเพื่อยืนยันตัวตน และนำไปทุจริตโอนเงินออกจากบัญชีลูกค้า

- ✗ ไม่เชื่อ
- ✗ ไม่บอก
- ✗ ไม่กรอก

อย่าลืมกดปุ่มแจ้งเตือนภัยพิบัติ

9 อ้างเป็นบุคคลอื่นเพื่อหลอกเอาข้อมูลส่วนตัว

รูปแบบ การหลอกลวง

- โทรชวนขอสมัครงาน
- สมัครงานแล้วให้กรอกข้อมูลส่วนตัว
- สมัครงานแล้วให้กรอกข้อมูลส่วนตัว
- สมัครงานแล้วให้กรอกข้อมูลส่วนตัว

แก๊งคอลเซ็นเตอร์เอี้ย PDPA อ้าง สคช. ขอข้อมูลส่วนบุคคล

10 ปลอม Line , Facebook หรือ Account หลอกยืมเงิน

เพื่อนเขยืมเงิน อย่าเพิ่งรีบโอน ระวังโดนมีจอาชีพหลอกได้

11 ข่าวปลอม (Fake news) - ชัวร์ก่อนแชร์

ข่าวปลอม

เสียดัง!! เรานะเฟส 4 เริ่มโอน 10 คม. 65 คนละ 7,000

12 หลอกหลวงเอาภาพไปเปลี่ยนเพื่อใช้แบล็คเมล์

จับได้แล้ว! มีจอาชีพหลอก ด.ญ.วัย 13 ปี ถ่ายไปปเปลี่ยแลกเงิน 25,000 บาท ตลมหวังมัลลิสต์โกป็น

12 หลอกหลวงเอาภาพไปเปลี่ยเพื่อใช้แบล็คเมล์

13 โฆษณาชวนไปทำงานต่างประเทศแล้วบังคับให้ทำงานผิดกฎหมาย

ระวัง! ถูกหลอก ไปทำงาน ต่างประเทศ

จับกุมเครือข่ายค้ายาเสพติด หลอกคนไทยไปทำงานผิดกฎหมายในกัมพูชา

14 ยินยอมให้ผู้อื่นใช้บัญชีธนาคาร (บัญชีม้า) ซึ่งเข้าข่ายเป็นความผิดฐานฉ้อโกงประชาชน

แนวโน้มการทำธุรกรรมของกลุ่มมีจอาชีพ

วิธีการป้องกันและการจัดการปัญหา

1. ตั้งสติ อย่าตกใจ
2. ตรวจสอบ พิจารณาว่าเรามีส่วนเกี่ยวข้องกับเรื่องนี้จริงหรือไม่
3. ไตร่ตรอง เช็คข้อมูลอย่างถี่ถ้วน

6 วิธีป้องกันข้อมูลส่วนตัวบนโลกออนไลน์

1. ไม่โพสต์ข้อมูลส่วนตัวที่สำคัญ เช่น เลขบัตรประชาชน
2. ตั้งค่าความเป็นส่วนตัว ในบัญชีออนไลน์
3. ตั้งค่ารหัสผ่านในโทรศัพท์และแอปพลิเคชัน
4. ระวังอีเมลหรือลิงค์หลอกลวง
5. ไม่ทำธุรกรรมกับเว็บไซต์
6. ไม่ผูกบัตรเครดิตกับบัญชีออนไลน์เป็นการถาวร

แนวทางในการร้องเรียน และ การดำเนินการทางกฎหมาย

- โทรสอบถามและแจ้งเหตุผ่านธนาคารที่คุณได้รับผิดชอบบัญชีของเรา
- แจ้งความได้ที่ เว็บไซต์ www.thaipoliceonline.com ผ่านทางคอมพิวเตอร์ โทรศัพท์สมาร์ทโฟน และทางโทรศัพท์ผ่าน Call Center หมายเลข 1441 หรือโทร. 081-866-3000 ตลอด 24 ชั่วโมง

ธนาคารแห่งประเทศไทย
BANK OF THAILAND

**รวมเบอร์ศูนย์รับแจ้งเหตุ
ภัยทางการเงินจากมิจฉาชีพ**

ข้อมูล ณ วันที่ 10 มี.ค. 66

สอบถาม และแจ้งเหตุได้ทันที **ตลอด 24 ชั่วโมง**

 <p>ธนาคาร กสิกรไทย 0-2888-8888 กด 001</p>	 <p>ธนาคาร กรุงไทย 0-2111-1111 กด 108</p>	 <p>ธนาคาร กรุงศรีอยุธยา 1572 กด 5</p>	 <p>ธนาคาร กรุงเทพ 1333 กด 0-2645-5555 กด*3</p>
 <p>ธนาคาร ไทยพาณิชย์ 0-2777-7575</p>	 <p>ธนาคาร ทหารไทยธนชาต 1428 กด 03</p>	 <p>ธนาคาร ออมสิน 1115 กด 6</p>	 <p>ธนาคาร ซีไอเอ็มบี ไทย 0-2626-7777 กด 00</p>
 <p>ธนาคาร ไทยเครดิต เพื่อรายย่อย 0-2697-5454</p>	 <p>ธนาคาร แลนด์ แอนด์ เฮาส์ 0-2359-0000 กด 8</p>	 <p>ธนาคาร อาคารสงเคราะห์ 0-2645-9000 กด 33</p>	 <p>ธนาคาร เพื่อการเกษตร และสหกรณ์การเกษตร 0-2555-0555 กด*3</p>
 <p>ธนาคาร ยูไอบี 0-2344-9555</p>	 <p>ธนาคาร ซิตีแบงก์ 0-2165-5555 กด 6</p>	 <p>ธนาคาร เกียรตินาคินภัทร 0-2165-5555 กด 6</p>	

Bank of Thailand

ขั้นตอนแจ้งความออนไลน์

- ผู้แจ้งลงทะเบียนเพื่อยืนยันตัวตน กรอกข้อมูลทางคดีตามขั้นตอนจนเสร็จ ผู้แจ้งจะได้รับ “เลขรับแจ้งความออนไลน์ หรือ Case ID” เช่น 65021
- จะมีผู้บริหารการรับแจ้ง(Admin)และผู้บริหารคดี(Case Manager) วิเคราะห์ข้อมูลและส่งเรื่องต่อไปยังสถานีตำรวจที่ผู้แจ้งสะดวกในการเดินทางไปแจ้งความ โดยสถานีตำรวจที่ได้รับเรื่องจะเริ่มดำเนินการสอบสวนในทันที ที่ได้รับข้อมูลจากระบบรับแจ้งความออนไลน์
- เมื่อ Admin ของสถานีตำรวจรับเรื่องแล้ว ก็จะนำเสนอผู้บริหารคดี เพื่อจ่ายคดีให้กับพนักงานสอบสวน ทำการโทรนัดหมายผู้แจ้ง หรือ ผู้เสียหายมาสอบปากคำ และจะรายงานความคืบหน้าคดีในระบบออนไลน์ โดยผู้เสียหายสามารถติดตามความคืบหน้า ส่งข้อมูลเพิ่มเติม หรือ สอบถามปัญหาผ่านระบบได้ตลอดเวลา

กรณีที่มีการซื้อขายของสิ่งนั้น หากติดต่อไม่ได้ ให้รวมตัว 10 คนขึ้นไป เข้าแจ้งความที่เดียว โทษฐานความผิดฉ้อโกงประชาชน

หมายเหตุ : ต้องเป็นเหตุการณ์ซึ่งเกิดจากคนเดียวกัน

วันเสาร์ ที่ 3 มิถุนายน 2566

หัวข้อ : การมีส่วนร่วมในสื่อ

ความสำคัญของวัตถุประสงค์ การเป็นผู้บริโภคและผู้ผลิตสื่อ เผยแพร่สื่อ (Prosumer)

ความสำคัญ

- เนื้อหาเกี่ยวกับการสร้าง
- ผลิตเนื้อหาเพื่อการสื่อสาร
- การสร้างเครือข่ายผู้บริโภคสื่อ

วัตถุประสงค์

ผู้เข้าอบรมสามารถอธิบายวิธีการมีส่วนร่วม ในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นต่อการนำเสนอของสื่อ การร้องเรียนและช่องทางในการร้องเรียน สามารถอธิบายการผลิตสื่ออย่างสร้างสรรค์ และวิธีการสร้างเครือข่ายผู้บริโภคสื่อกลุ่มผู้พิการทางการได้ยืนได้

แนวทางการเสริมศักยภาพ ในการเข้าร่วมรู้เท่าทันสื่อของผู้บริโภค 5 ระดับ

- ระดับที่ 1 การรับฟัง
- ระดับที่ 2 การวิพากษ์วิจารณ์
- ระดับที่ 3 การร้องเรียนผู้ผลิต
- ระดับที่ 4 การร้องเรียนหน่วยงานกำกับดูแล
- ระดับที่ 5 การรณรงค์ เชิงบวกสนับสนุน เชิงลบต่อต้าน

ประเด็นการรู้เท่าทันสื่อ

1. การกลั่นแกล้ง บูลลี่ ทางออนไลน์
2. การหมิ่นประมาท
3. การล่วงละเมิด คุกคามทางเพศ
4. การฉ้อโกง หลอกลวง ออนไลน์
5. การโฆษณาเกินจริง
6. ข่าวลวง(Fake News)
7. Hate Speech

การร้องเรียนจะได้รับโทษจริงหรือไม่? โดย ผศ.สุปราณี วัฒนสิน จาก มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

ยกตัวอย่าง การร้องเรียน รายการทีวี Thailand’s Got Talent Season 3 เทป สิทธิธนะ เอเมอร์ล

โดยเนื้อหาของรายการมีลักษณะเป็นการทำลาย – เหยียดหย้าศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของบุคคล พิธีกรบนเวที คณะกรรมการผู้ตัดสินและผู้เข้าชมการบันทึกเทปรายการ มีกิริยาในลักษณะที่เป็นการต่อต้าน ไม่ยอมรับ ตำนานิตีเตียน หัวเราะเยาะ ขบขันต่อพฤติกรรมหรือการกระทำของผู้เข้าแข่งขันรายดังกล่าว

เหยียดหย้าความเป็นมนุษย์ ลังปรับ ช่อง 3 ห้าแสน กรณี “สิทธิธนะ เอเมอร์ล”

เผยแพร่: 28 เม.ย. 2557 17:39 โดย: MGR Online

“กสทช.” ส่งหนังสือสั่งปรับช่อง 3 หลังออกอากาศ รายการ “ไทยแลนด์ ก๊อตทาเลนต์ ซีซั่น 3” เทป “สิทธิธนะ เอเมอร์ล” ให้เหตุผลเนื้อหาของรายการมี ลักษณะเป็นการทำลาย-เหยียดหย้าศักดิ์ศรีความเป็น มนุษย์ของบุคคล

กิจกรรม การประกวด Media Literacy Contest

1. ให้แต่ละกลุ่มวางแผนทำการ ผลิตสื่อ ในรูปแบบวิดีโอสั้น ความยาวไม่เกิน 3 นาที ที่สามารถสื่อสาร ประเด็นปัญหาทางสังคม เพื่อรณรงค์สร้างการรู้เท่าทันสื่อ ให้กับคนหูหนวกได้
2. ผู้อบรมแต่ละทีมมีเวลาในการถ่ายทำและตัดต่อผลงานของตนเอง จนถึงเวลา 14.30 น.
3. นำเสนอผลงานสร้างสรรค์สื่อ เพื่อการรณรงค์การรู้เท่าทันสื่อสำหรับคนหูหนวก ให้กรรมการและ เพื่อน ๆ ได้รับชม
4. คณะกรรมการจะให้ข้อเสนอแนะในประเด็นนั้นๆ และตัดสินรางวัลการประกวด

เกณฑ์ในการตัดสิน

1. แนวความคิด (Concept) มีการนำเสนอที่ชัดเจน สื่อสารถึงประเด็นการรู้เท่าทันสื่อได้อย่างสร้างสรรค์
2. รูปแบบและกลวิธีการนำเสนอ (Technique & Execution) มีความน่าสนใจและสอดคล้องกับเนื้อหาที่นำเสนอ
3. การเล่าเรื่องและเนื้อหา (Storytelling) สามารถสร้างเรื่องได้เข้าใจง่ายและสื่อสารออกมาได้อย่างน่าสนใจทำให้อยากติดตามชมจนจบคลิป
4. การสื่อสาร (Communication) มีความความง่ายต่อการเข้าใจ และเข้าถึงกลุ่มผู้ชมที่เป็นคนหูหนวกได้ตรงตามกลุ่มเป้าหมายโดยไม่ซับซ้อน

การประกวด Media Literacy Contest

การผลิตสื่ออย่างสร้างสรรค์และรู้เท่าทันเพื่อคนหูหนวก

เกณฑ์การให้คะแนน

1. แนวความคิด (Concept) ในการนำเสนอที่ชัดเจน สื่อถึงประเด็นการรู้เท่าทันสื่อได้อย่างสร้างสรรค์
2. รูปแบบและกลวิธีการนำเสนอ (Technique & Execution) ที่มีความน่าสนใจและสอดคล้องกับเนื้อหาที่นำเสนอ
3. การเล่าเรื่องและเนื้อหา (Storytelling) สามารถสร้างเรื่องได้เข้าใจง่ายและสื่อสารออกมาได้อย่างสนใจและอยากติดตามชมจนจบคลิป
4. การสื่อสาร (Communication) มีความความง่ายต่อการเข้าใจ และเข้าถึงกลุ่มผู้ชมที่เป็นคนหูหนวกได้ตรงตามกลุ่มเป้าหมายโดยไม่ซับซ้อน

รางวัล

- รางวัลที่ 1 ชื่อรางวัลสุดยอดคนหูหนวกผู้สร้างสรรค์สื่ออย่างรู้เท่าทัน
- รางวัลที่ 2 ชื่อรางวัลคนหูหนวกผู้สร้างสรรค์การรู้เท่าทันสื่อดีเด่น
- รางวัลที่ 3 ชื่อรางวัลคนหูหนวกผู้สร้างสรรค์การรู้เท่าทันสื่อโดนใจ
- รางวัลชมเชย มี 2 รางวัล ชื่อรางวัลขวัญใจคนหูหนวกผู้สร้างสรรค์การรู้เท่าทันสื่อ

สิ่งที่ได้รับ

ผู้เข้าชมรมได้เข้าใจในหลักเบื้องต้นของการเข้าร่วมในการรู้เท่าทันสื่อ โดยรู้ว่าสามารถมีสิทธิในการผลิตสื่อเพื่อรณรงค์กับสิ่งที่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วย อันเป็นการสร้างพลังทางสังคมจากสิทธิที่ตัวเองมี

โดยได้นำเสนอ “ หัวข้อ ” ดังต่อไปนี้

กลุ่มที่ 1 (ชื่อกลุ่ม:วัยทอง) หัวข้อ การกระทำที่ผิดกฎหมาย และ พ.ร.บ.คุ้มครอง นำเสนอเรื่อง การล่อลวง การจูงใจ การส่งต่อข้อมูลอันทำให้ผู้อื่นเกิดความเสียหาย

โดยยกตัวอย่าง

นาย A : ล่อลวงให้ นางสาว B ซึ่งเป็นนักเรียน อายุไม่ถึง 18 ปี ถอดชิ้นส่วนเสื้อผ้า โดยเสนอเงินให้จำนวนหนึ่งแล้วทำการถ่ายภาพ อัปเดตคลิปวิดีโอ เก็บไว้เพื่อแชร์ลงโซเชียลมีเดียและส่งต่อให้กับผู้อื่น ทำให้นางสาว B ได้รับความเสียหายต่อตนเองและเป็นทิวพากย์วิจารณ์ เสียชื่อเสียง อย่างมาก

กรณีนี้ ชี้ให้เห็นถึง ความไม่เหมาะสมเนื่องจากสิ่งที่นาย A ทำเป็นการกระทำต่อเยาวชนที่อายุต่ำกว่า 18 ปี ผิดกฎหมายฐานล่อลวง ผิด พ.ร.บ.คุ้มครองการนำภาพ ส่งต่อข้อมูลคลิปที่ผิดกฎหมายลงสู่สื่อโซเชียลมีเดีย ผิด พ.ร.บ.คอมพิวเตอร์ นางสาว B ถือเป็นเยาวชน อายุไม่ถึง 18 ปี ถือว่ามีความผิดเช่นกัน

กลุ่มที่ 2 (ชื่อกลุ่ม:แมวเหมียว) หัวข้อ ทำเพื่ออะไร ทำยังไง นำเสนอเรื่อง ความเสียหายทางช่องทางออนไลน์ การไม่รู้กฎหมาย การแสดงความคิดเห็น และข้อมูลเท็จจริง

โดยยกตัวอย่าง

นาย A : ยืมเงิน นาย B (ระยะเวลาผ่านไปนานหลายเดือน นาย B พยายามติดต่อ นาย A แต่ไม่มีการรับสาย ติดต่อไม่ได้)

นาย B : จึงทำการโพสต์ประจานลงโซเชียล เมื่อนาย A เห็นคลิปวิดีโอ จึงทำการโพสต์ประจาน นาย B เช่นกัน

ทั้งนี้ก็มีผู้เข้ามาแสดงความคิดเห็นเป็นจำนวนมากซึ่งส่งผลเสียต่อนาย B เป็นอย่างมาก **จึงร้องเรียน ประเด็น Cyber Bully**

กลุ่มที่ 3 (ชื่อกลุ่ม:ผีแดง) หัวข้อ ประเด็นปัญหาการเล่นเกมส์ออนไลน์ นำเสนอเรื่อง ปัญหาการถูกล่อลวงให้เติมเงิน และวิธีป้องกัน

นาย A : ติดเกมส์เป็นอย่างมาก ถูกล่อลวงเติมเงินเข้าสู่ระบบ ทำให้ต้องโกหกยืมเงินคุณพ่อและยืมเงินนาย B ซึ่งเป็นเพื่อน ไปเติมเงิน (เมื่อนาย B ทวงถามถึงเงินที่ยืม นาย A กลับเงิบหาย ไม่ตอบกลับ ไม่สนใจ) ทำให้นาย B แฉเรื่องไปยัง คุณพ่อ

กรณีนี้ชี้ให้เห็นถึง การพิจารณา การแยกแยะ ความระมัดระวังในช่องทางที่มาจากสื่อออนไลน์ อย่างเกมส์ เป็นต้น

กลุ่มที่ 4 (ชื่อกลุ่ม:กระต่ายทอง) หัวข้อ ประเด็นการซื้อสินค้าออนไลน์

นำเสนอเรื่อง การโดนหลอกจากการซื้อสินค้าออนไลน์

นาย A : สั่งซื้อ รองเท้า จากเพจหนึ่งจาก ผู้ชาย B หลังจากได้รับสินค้าพบว่าสินค้าไม่ตรงปก จึงพยายามโทรไปต่อว่า ส่งข้อความ แต่ไม่มีการตอบกลับใดๆจาก ผู้ชาย B

นาย A : จึงไปหาผู้ชายตามที่อยู่ถึงหน้าร้าน แต่ก็ไม่ได้ความรับผิดชอบใดๆจาก ผู้ชาย B เลย ทำให้ เสียใจ เสียความรู้สึก เสียเงินไปโดยเปล่าประโยชน์

กรณีนี้ชี้ให้เห็น ว่าหากต้องการซื้อสินค้าออนไลน์ ต้องตรวจสอบและใช้ความระมัดระวังก่อนทำการซื้อทุกครั้ง

กลุ่มที่ 5 (ชื่อกลุ่ม:นางสาวไทย) หัวข้อ คิดก่อนทำชั่ว

นำเสนอเรื่อง การโพสต์ภาพ การแสดงความคิดเห็นในโซเชียลมีเดีย และการรับมือในเชิงบวก

โดยยกตัวอย่าง

นาย A : โพสต์ภาพส่วนตัวลงในเฟสบุ๊ค มีผู้เข้ามาแสดงความคิดเห็นเป็นจำนวนมาก ในเชิงบูลลี่ต่อว่า ลักษณะของหน้าตาและรูปร่าง ถึงอย่างนั้นนาย A ก็สามารถวิเคราะห์ ใช้ความฉลาดทางอารมณ์ในการตอบกลับข้อความเหล่านั้นด้วยข้อความที่สุภาพ

หลังจบกิจกรรมนายกสมาคมคนหูหนวกแห่งประเทศไทยและวิทยากรจากมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาให้เกียรติมอบรางวัลและถ่ายภาพร่วมกับกลุ่มผู้เข้าร่วมอบรม

วันอาทิตย์ที่ 4 มิถุนายน 2566

การถอดบทเรียน การอบรม

หัวข้อ : โครงการหลักสูตรการเรียนรู้เรื่องการเข้าถึงหรือรับรู้และการใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสาร ผ่าน
กิจกรรมกระจายเสียง กิจกรรมโทรทัศน์สำหรับคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย

เรียนเชิญผู้เข้าร่วมอบรมทุกท่าน เข้าร่วมพูดคุยแลกเปลี่ยน ทำการประเมินสำรวจความพึงพอใจและ
ความเหมาะสมของเนื้อหา สำหรับการจัดอบรมแกนนำในการเสริมสร้างทักษะการรู้เท่าทันสื่อสำหรับคนพิการ
ทางการได้ยิน รุ่นที่ 2 โดย ให้แบ่งกลุ่มออกเป็น 2 กลุ่ม ร่วมแสดงออก เสนอหัวข้อ เพื่อถอดบทเรียนการรู้เท่าทัน
สื่อ รวมไปถึง การสรุปการอบรม ปัญหาและแนวทางแก้ไข อุปสรรคต่างๆระหว่างการอบรม สิ่งใดที่ต้องการให้
ปรับปรุง

- การวัดและประเมินผล

การวัดและประเมินผล แบบประเมินความรู้ทักษะการรู้เท่าทันสื่อ คณะผู้ดำเนินโครงการได้จัดทำแบบทดสอบประเมินความรู้ และความเข้าใจ แบบเลือกถูกผิดให้ผู้เข้าอบรมเลือกตอบโดยมีล่ามภาษามือแปลความเพื่อให้สอดคล้องกับคุณลักษณะของผู้เข้าอบรมซึ่งเป็นผู้พิการทางการได้ยิน ในประเด็นที่สำคัญซึ่งมีผลการประเมินดังต่อไปนี้ (หมายเหตุ ไม่มีการแปรข้อความให้เป็นในทิศทางบวกแล้ว)

คำถาม	ก่อน		หลัง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. การรู้เท่าทันสื่อ คือ การใช้สื่อ อย่างรู้ตัว ตื่นตัว	12	48	18	72
2. เราจำเป็นต้อง รู้เท่าทันสื่อ เพราะสื่อและพฤติกรรมมารับสื่อมีการเปลี่ยนแปลงไป	13			
3. “สื่อนี้มีประโยชน์อย่างไร” เป็นคำถามสำหรับการรู้เท่าทันสื่อ	14	56	20	80
4. พ่อแม่ให้ลูกนั่งเล่นมือถือทั้งวัน เพื่อจะได้เอาเวลาไปทำอย่างอื่น เป็นการส่งเสริมการรู้เท่าทันสื่อที่ไม่ถูกต้อง	16	64	23	92
5. เด็กหญิง เ อ ฟังโฆษณาสินค้า แล้วไปตรวจสอบข้อมูลก่อนว่าจริงหรือไม่จริงก่อนตัดสินใจซื้อ	11	44	24	96
6. สื่อโทรทัศน์เกิดขึ้นก่อนสื่อหนังสือพิมพ์	12	48	25	100
7. เฟสบุ๊ก เป็นการสื่อสารแบบ 2 ทาง	12	48	22	88
8. ในระบบนิเวศสื่อ เราสามารถเป็นผู้ใช้สื่อ และผู้สร้างสื่อได้	11	44	20	80
9. การรู้เท่าทันสื่อและการมีส่วนร่วมของบุคคลทุกคน จะทำให้เกิดระบบนิเวศสื่อที่ดีได้	8	32	20	80
10. ผู้ผลิตสื่อ ที่มีจริยธรรม จะช่วยให้เกิดระบบนิเวศสื่อที่ดีได้	8	32	20	80
11. สื่อใหม่ (เฟซบุ๊ก/ไลน์) ผู้รับและผู้ส่งสารเป็นคนเดียวกันได้	8	32	20	80
12. นาย ซี ไม่โพสต์บัตรประชาชนและหมายเลขโทรศัพท์ของตนเองเก็บไว้ในเฟซบุ๊ก	12	48	21	84
13. นางสาว บี ต่ำ นางสาว เ อ โดยการโพสต์ข้อความหยาบคายลงในเฟซบุ๊ก เป็นการกระทำที่ไม่ถูกต้อง	15	60	23	92
14. นาย เอ รู้จักใช้สื่อ หลากหลายสื่อ ในการค้นคว้าหาข้อมูลที่ถูกต้องก่อนการตัดสินใจซื้อสิ่งเหล่านั้น	13	52	24	96

คำถาม	ก่อน		หลัง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
15. นางสาว ดี ได้รับข้อความขอยืมเงินจากเพื่อน ก็พิจารณาตรวจสอบก่อนโอนเงินให้เพื่อนโดยทันที	12	48	23	92
16. นาย ดำ ไม่สามารถไลฟ์สดในช่วงลงคะแนนเสียงเลือกตั้งได้	8	32	23	92
17. การนำเอารูปดารานักแสดง มาตั้งเป็นโปรไฟล์เฟซบุ๊กของตนเองเพื่อหลอกคนอื่น เป็นการกระทำที่ไม่ถูกต้อง	16	64	24	96
18. การนำเอาภาพมิสแกรนด์ไทยแลนด์มาโพสต์ และตำหนิว่าไม่สวย เป็นสิ่งที่ทำไม่ได้	13	52	23	92
19. การที่นำเอาซีรีส์ใน Netflix มาเผยแพร่ในช่องทางออนไลน์ เพื่อให้เพื่อน ๆ ได้รับชม เป็นการกระทำ	14	56	23	92
20. หมายเลขโทรศัพท์ที่เราซื้อมา ถือว่าเป็นข้อมูลส่วนบุคคล ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (PDPA)	15	60	21	84

จากแบบสอบถาม ก่อนและภายหลังการอบรมสัมมนาความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจ ในทักษะการรู้เท่าทันสื่อ ตามหลักสูตรพบว่าผู้เข้าร่วมการอบรมส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเปลี่ยนแปลงภายหลัง ทั้งนี้เมื่อนำระดับความคิดเห็นข้างต้นมาคำนวณ ผลลัพธ์ระดับความรู้ ความเข้าใจ ในทักษะการรู้เท่าทันสื่อพบว่าผู้เข้าร่วมการอบรมมีค่าเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทักษะการรู้เท่าทันสื่อ ภายหลังการอบรมคิดเป็น “ร้อยละ 88.4”

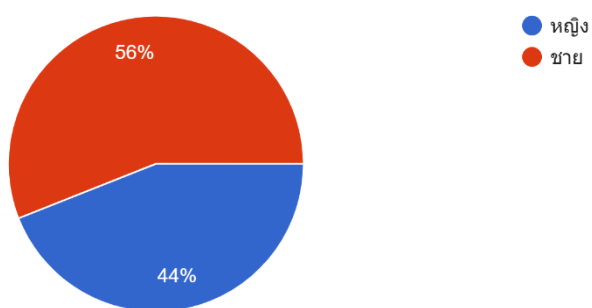
- สรุปผลการประเมินความพึงพอใจของกิจกรรมการอบรมแกนนำในการเสริมสร้างทักษะการรู้เท่าทันสื่อสำหรับคนพิการทางการได้ยินรุ่น 1

ตอนที่ 1 : ข้อมูลทั่วไป

1. เพศ

เพศ

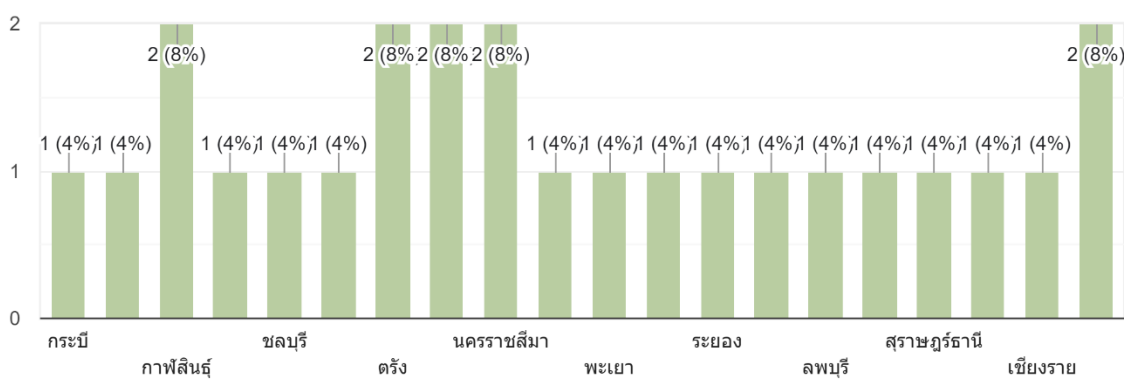
25 responses

2. จังหวัด

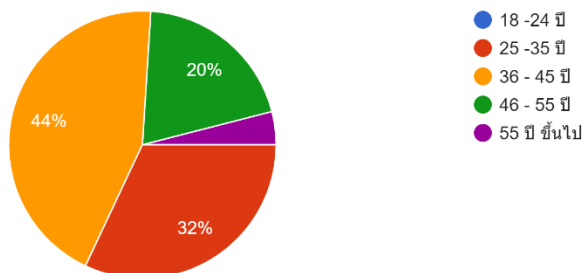
จังหวัด

25 responses

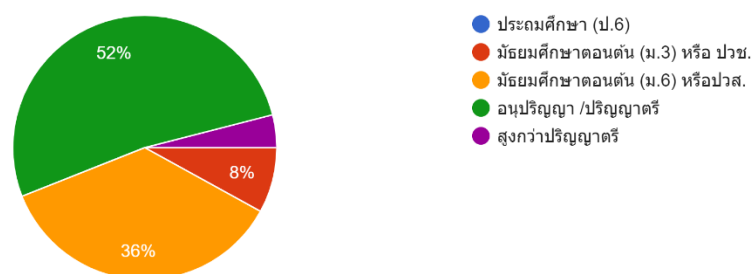
3. อายุ

อายุ
25 responses

4. การศึกษา

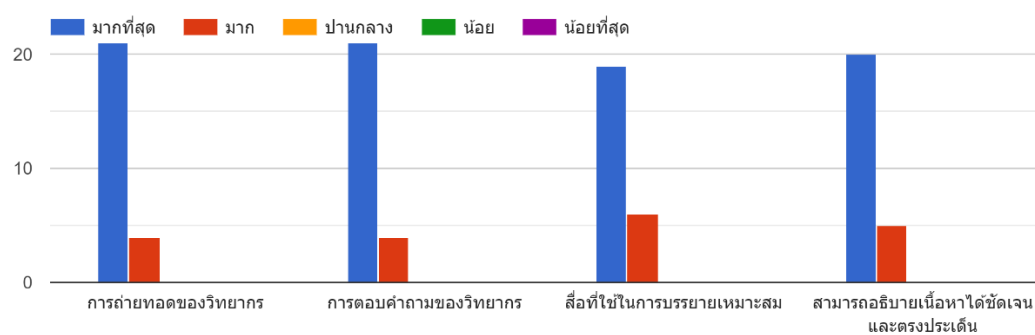
การศึกษา
25 responses

ตอนที่ 2 : ระดับความพึงพอใจ / ความรู้ความเข้าใจ และการนำไปใช้ต่อการเข้าร่วมโครงการ

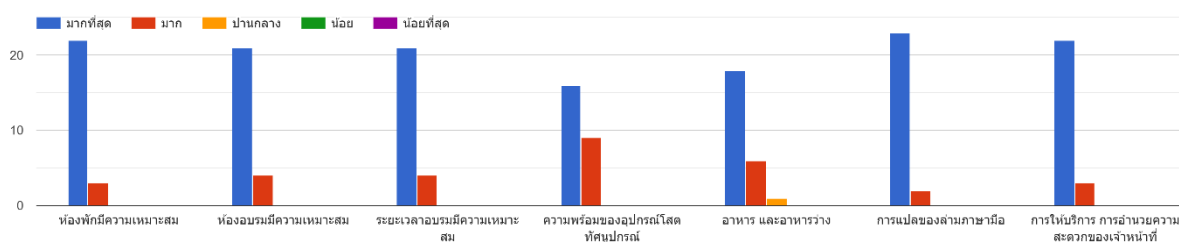
2.1 ด้านวิทยากร

2.1 ด้านวิทยากร

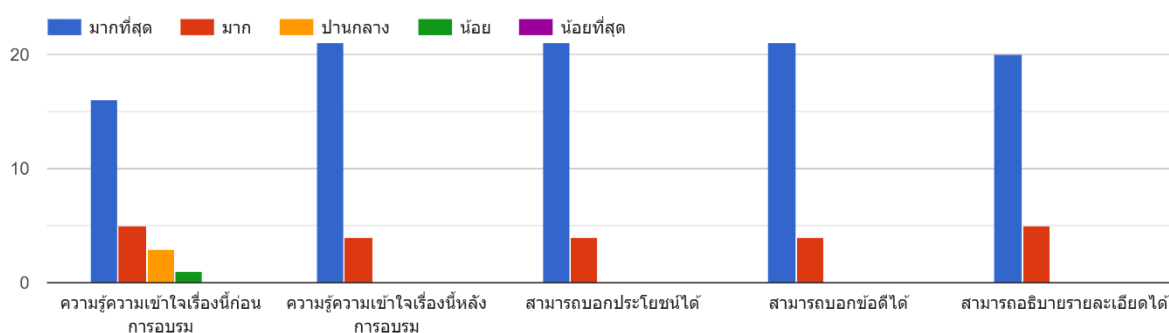
2.2 ด้านสถานที่ ระยะเวลา อาหารและการให้บริการของเจ้าหน้าที่

2.2 ด้านสถานที่ ระยะเวลา อาหารและการให้บริการของเจ้าหน้าที่

2.3 ด้านความรู้ความเข้าใจ

2.3 ด้านความรู้ความเข้าใจ

จากการสรุปแบบประเมินความพึงพอใจการอบรมแกนนำในการเสริมสร้างทักษะการรู้เท่าทันสื่อสำหรับคนพิการทางการได้ยินรุ่น 1 พบว่า หลังเสร็จสิ้นการอบรมผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้ความเข้าใจเพิ่มมากขึ้น และสามารถบอกถึงประโยชน์ และอธิบายรายละเอียดองค์ความรู้ที่ได้รับจากการอบรม รวมทั้งวิทยากรสามารถถ่ายทอดความรู้ได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ผู้เข้ารับการอบรมมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมให้มีการเผยแพร่องค์ความรู้เหล่านี้ผ่านช่องทางออนไลน์ เพื่อให้ผู้พิการทางการได้ยินเข้าถึงข้อมูลได้มากขึ้น

การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์กิจกรรมของโครงการ ผ่านช่องทางออนไลน์

อัลบั้ม **ประมวลภาพบรรยากาศงานเมื่อวันที่ 25 – 28 พฤษภาคม 2566**

สมาคมคนหูหนวกแห่งประเทศไทย
29 พฤษภาคม 2023 · 🌐

ประมวลภาพบรรยากาศงานเมื่อวันที่ 25 – 28 พฤษภาคม 2566

 การอบรมแกนนำในการเสริมสร้างทักษะการรู้เท่าทันสื่อสำหรับคนพิการทางการได้ยิน รุ่นที่ 1
 โครงการหลักสูตรการเรียนรู้เรื่องการเข้าถึงหรือรับรู้และใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสารผ่านกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์สำหรับคนพิการด้านการได้ยินหรือสื่อความหมาย ระหว่างวันที่ 25 – 28 พฤษภาคม 2566... ดูเพิ่มเติม

LeWw Woralukkhana, Mik Waw Jazz และ คนอื่นๆ อีก 512 คน 4 ความคิดเห็น แชร์ 13 ครั้ง

- การวัดและประเมินผล

การวัดและประเมินผล แบบประเมินความรู้ทักษะการรู้เท่าทันสื่อ คณะผู้ดำเนินโครงการได้จัดทำแบบทดสอบประเมินความรู้ และความเข้าใจ แบบเลือกถูกผิดให้ผู้เข้าอบรมเลือกตอบโดยมีล่ามภาษามือแปลความเพื่อให้สอดคล้องกับคุณลักษณะของผู้เข้าอบรมซึ่งเป็นผู้พิการทางการได้ยิน ในประเด็นที่สำคัญซึ่งมีผลการประเมินดังต่อไปนี้ (หมายเหตุ ไม่มีการแปรข้อความให้เป็นในทิศทางบวกแล้ว)

คำถาม	ก่อน		หลัง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. การรู้เท่าทันสื่อ คือ การใช้สื่อ อย่างรู้ตัว ตื่นตัว	15	60	19	76
2. เราจำเป็นต้อง รู้เท่าทันสื่อ เพราะสื่อและพฤติกรรม การรับสื่อมีการเปลี่ยนแปลงไป	16	52	25	100
3. “สื่อนี้มีประโยชน์อย่างไร” เป็นคำถามสำหรับการ รู้เท่าทันสื่อ	16	64	20	80
4. พ่อแม่ให้ลูกนั่งเล่นมือถือทั้งวัน เพื่อจะได้เอาเวลาไป ทำอย่างอื่น เป็นการส่งเสริมการรู้เท่าทันสื่อที่ไม่ถูกต้อง	17	68	24	96
5. เด็กหญิง เอ ฟังโฆษณาสินค้า แล้วไปตรวจสอบ ข้อมูลก่อนว่า จริงหรือไม่จริงก่อนตัดสินใจซื้อ	13	52	24	96
6. สื่อโทรทัศน์เกิดขึ้นก่อนสื่อหนังสือพิมพ์	12	48	25	100
7. เฟซบุ๊ก เป็นการสื่อสารแบบ 2 ทาง	12	48	23	92
8. ในระบบนิเวศสื่อ เราสามารถเป็นผู้ใช้สื่อ และผู้สร้าง สื่อได้	11	44	20	80
9. การรู้เท่าทันสื่อและการมีส่วนร่วมของบุคคลทุกคน จะทำให้เกิดระบบนิเวศสื่อที่ดีได้	9	36	20	80
10. ผู้ผลิตสื่อ ที่มีจริยธรรม จะช่วยให้เกิดระบบนิเวศสื่อ ที่ดีได้	10	40	21	84
11. สื่อใหม่ (เฟซบุ๊ก/ไลน์) ผู้รับและผู้ส่งสารเป็นคน เดียวกันได้	10	40	20	80
12. นาย ซี ไม่โพสต์บัตรประชาชนและหมายเลข โทรศัพท์ของตนเองเก็บไว้ในเฟซบุ๊ก	13	52	21	84

คำถาม	ก่อน		หลัง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
13. นางสาว บี ต่ำ นางสาว เอ โดยการโพสต์ข้อความหยาบคายลงในเฟซบุ๊ก เป็นการกระทำที่ไม่ถูกต้อง	13	52	23	92
14. นาย เอ รู้จักใช้สื่อ หลายๆสื่อ ในการค้นคว้าหาข้อมูลที่ถูกต้องก่อนการตัดสินใจซื้อสิ่งเหล่านั้น	14	56	24	96
15. นางสาว ดี ได้รับข้อความขอยืมเงินจากเพื่อน ก็พิจารณาตรวจสอบก่อนโอนเงินให้เพื่อนโดยทันที	13	52	23	92
16. นาย ต่ำ ไม่สามารถไลฟ์สดในช่วงลงคะแนนเสียงเลือกตั้งได้	14	56	23	92
17. การนำเอารูปดารานักแสดง มาตั้งเป็นโปรไฟล์เฟซบุ๊กของตนเองเพื่อหลอกคนอื่น เป็นการกระทำที่ไม่ถูกต้อง	13	52	24	96
18. การนำเอาภาพมิสแกรนด์ไทยแลนด์มาโพสต์ และตำหนิว่าไม่สวย เป็นสิ่งที่ทำไม่ได้	13	52	23	92
19. การที่นำเอาซีรีส์ ใน Netflix มาเผยแพร่ในช่องทางออนไลน์เพื่อให้เพื่อน ๆ ได้รับชม เป็นการกระทำที่ไม่ถูกต้อง	13	52	23	92
20. หมายเลขล้อตเตอรี่ที่เราซื้อมา ถือว่าเป็นข้อมูลส่วนบุคคล ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (PDPA)	15	60	21	84
เฉลี่ยรวม ระดับความรู้		49.2		84.2

จากแบบสอบถาม ก่อนและภายหลังการอบรมสัมมนาความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจ ในทักษะการรู้เท่าทันสื่อ ตามหลักสูตรพบว่าผู้เข้าร่วมการอบรมส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเปลี่ยนแปลงภายหลัง ทั้งนี้เมื่อนำระดับความคิดเห็นข้างต้นมาคำนวณ ผลลัพธ์ระดับความรู้ ความเข้าใจ ในทักษะการรู้เท่าทันสื่อพบว่าผู้เข้าร่วมการอบรมมีค่าเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทักษะการรู้เท่าทันสื่อ ภายหลังการอบรมคิดเป็น “ร้อยละ 89.2”

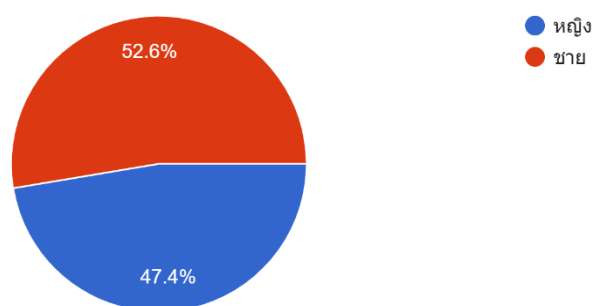
- สรุปผลการประเมินความพึงพอใจของกิจกรรม การอบรมแกนนำในการเสริมสร้างทักษะการรู้เท่าทันสื่อสำหรับคนพิการทางการได้ยินรุ่น 2

ตอนที่ 1 : ข้อมูลทั่วไป

1. เพศ

เพศ

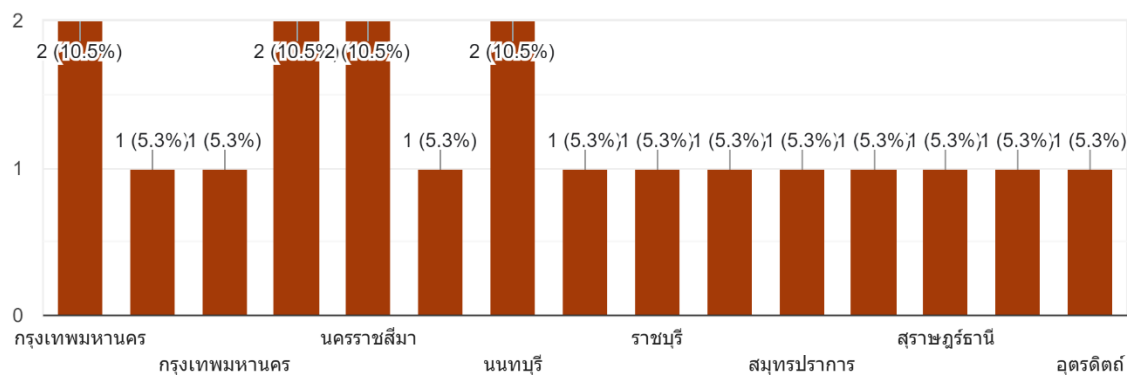
19 responses

2. จังหวัด

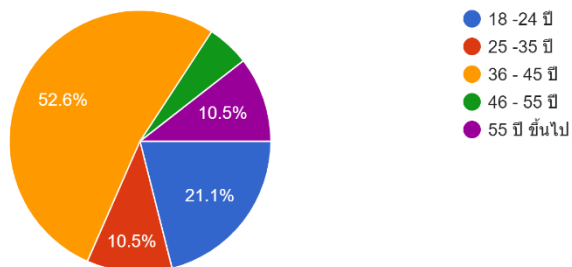
จังหวัด

19 responses

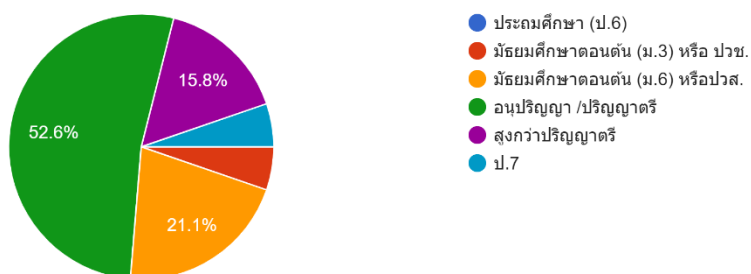
3. อายุ

อายุ
19 responses

4. การศึกษา

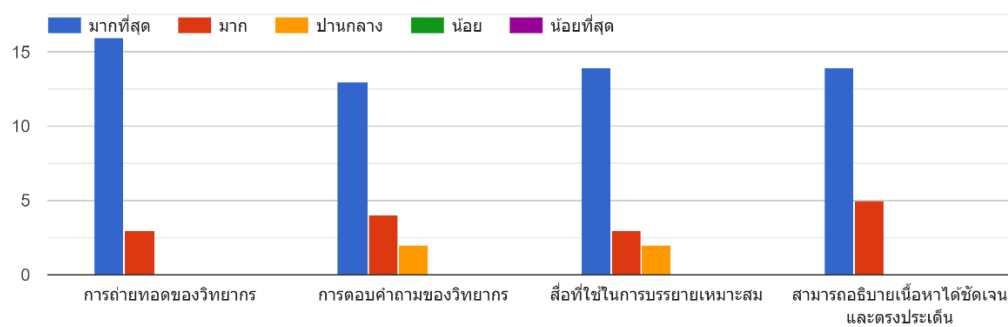
การศึกษา
19 responses

ตอนที่ 2 : ระดับความพึงพอใจ /ความรู้ความเข้าใจ และการนำไปใช้ต่อการเข้าร่วมโครงการ

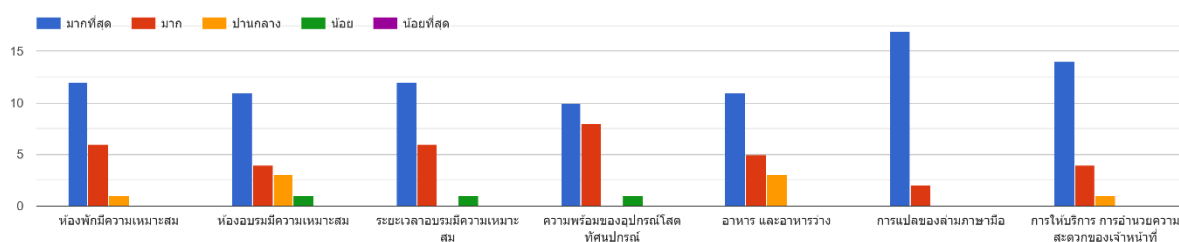
2.1 ด้านวิทยากร

2.1 ด้านวิทยากร

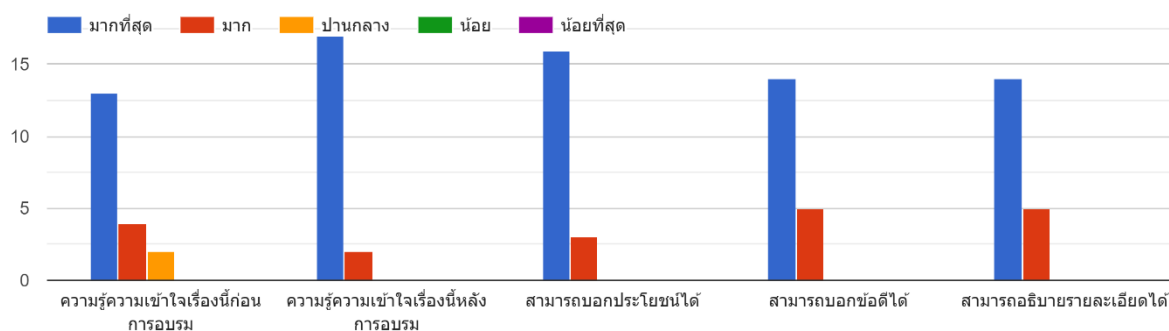
2.2 ด้านสถานที่ ระยะเวลา อาหารและการให้บริการของเจ้าหน้าที่

2.2 ด้านสถานที่ ระยะเวลา อาหารและการให้บริการของเจ้าหน้าที่

2.3 ด้านความรู้ความเข้าใจ

2.3 ด้านความรู้ความเข้าใจ

จากการสรุปแบบประเมินความพึงพอใจการอบรมแก่นำในการเสริมสร้างทักษะการรู้เท่าทันสื่อสำหรับคนพิการทางการได้ยินรุ่น 2 พบว่า การถ่ายทอดเนื้อหาความรู้ของวิทยากรและการแปลล่ามภาษามือได้รับความพึงพอใจเป็นอย่างมาก ส่งผลต่อการประเมินด้านความรู้ความเข้าใจของผู้เข้ารับการอบรมที่เพิ่มมากขึ้นหลังจากผ่านการอบรมในครั้งนี้ นอกจากนี้มีข้อเสนอแนะจากผู้เข้ารับการอบรมอยากให้มีระยะเวลาช่วงเปิดโอกาสให้ซักถาม

ทั้งนี้ผู้เข้ารับการอบรมเห็นถึงความสำคัญ ประโยชน์ที่ได้รับจากอบรม จึงอยากให้มีการขยายผลการไปยังสถาบันการศึกษา เช่น วิทยาลัยการอาชีพ พุทธมณฑล ซึ่งเป็นสถาบันการศึกษาของผู้เข้ารับการอบรมเอง

การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์กิจกรรมของโครงการ ผ่านช่องทางออนไลน์

 สมาคมคนหูหนวกแห่งประเทศไทย
6 มิถุนายน 2023 · 🌐

ประมวลภาพวิดีโอบรรยายภาคสนามเมื่อวันที่ 1 - 4 มิถุนายน 2566

การอบรมแกนนำในการเสริมสร้างทักษะการรู้เท่าทันสื่อสำหรับคนพิการทางการได้ยิน รุ่นที่2
โครงการหลักสูตรการเรียนรู้เรื่องการเข้าถึงหรือรับรู้และใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสารผ่านกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์สำหรับคนพิการด้านการได้ยินหรือสื่อความหมาย
ระหว่างวันที่ 1 - 4 มิถุนายน 2566... ดูเพิ่มเติม

Areeya Areewong, To Love และ คนอื่นๆ อีก 202 คน 9 ความคิดเห็น แชร์ 10 ครั้ง

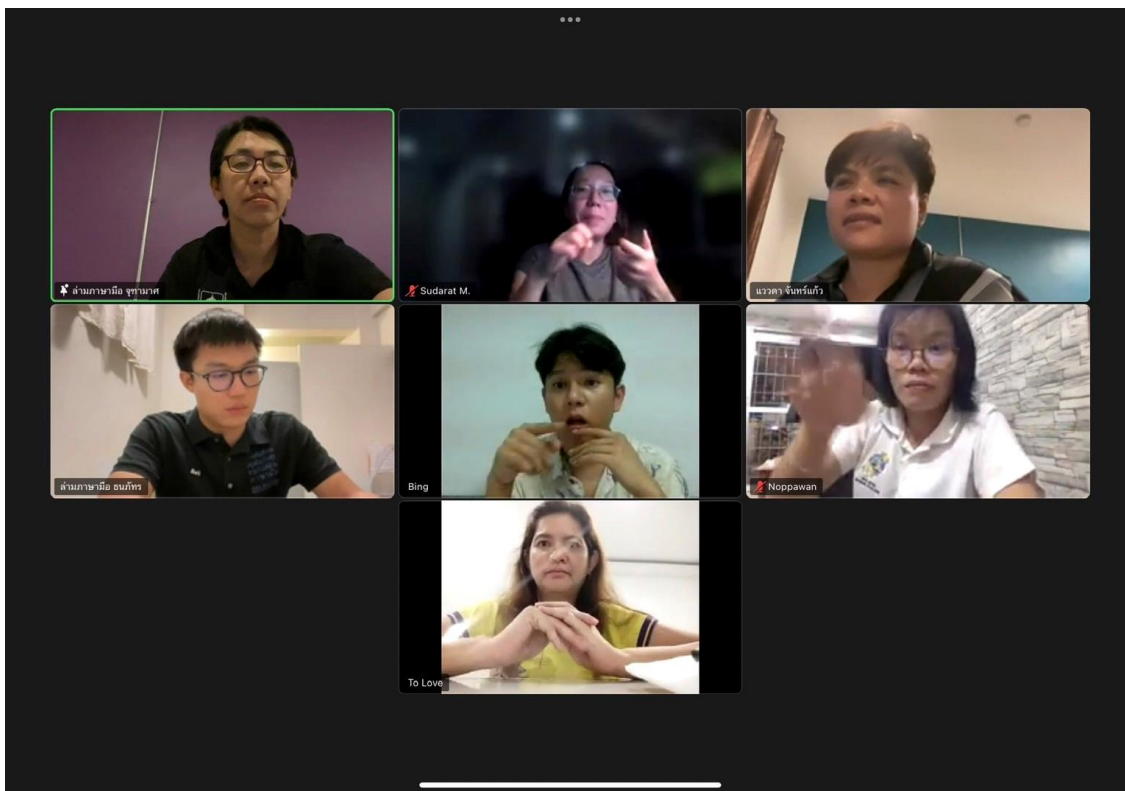
👍 ถูกใจ 💬 แสดงความคิดเห็น ➦ แชร์

จากการทดลองนำหลักสูตรรู้เท่าทันสื่อสำหรับคนพิการทางการได้ยินไปใช้ในในกลุ่มแกนนำคนพิการทางการได้ยิน ทั้ง 2 รุ่น ขณะทำงาน กรรมการจัดทำหลักสูตร ได้มีการคัดเลือกแกนนำคนพิการทางการได้ยิน เพื่อเป็นสร้างผู้แทนวิทยากรหลักที่สามารถถ่ายทอดความรู้การทดลองหลักสูตรการรู้เท่าทันสื่อในกลุ่มคนพิการทางการได้ยิน ในแต่ละภูมิภาคได้ โดยคัดเลือกตัวแทนวิทยากรคนพิการทางการได้ยิน จำนวน 16 คน จาก 4 ภูมิภาค (ภาคละ 4 คน)

หลังจากได้มีการคัดเลือกผู้แทนวิทยากรแกนนำในแต่ละภูมิภาค คณะทำงานได้มีการนัดพูดคุยเตรียมงาน แบ่งหน้าที่การเตรียมความพร้อมในการเป็นวิทยากร ซึ่งได้นำ (ร่าง) หลักสูตรการรู้เท่าทันสื่อจากคณะทำงานมา ปรับปรุงตัวเนื้อหาสอนให้เหมาะกับผู้เรียนและสภาพปัญหาของแต่ละกลุ่มคนพิการทางการได้ยินในแต่ละภูมิภาค ทั้งนี้คณะทำงานพร้อมยินดีที่จะพูดคุย ให้คำแนะนำแนวทางการเป็นวิทยากร รูปแบบการเสนอ ที่เหมาะสมต่อผู้ พิการทางการได้ยิน รวมถึงการให้คำปรึกษา โดยแต่วิทยากรแต่ละภาคนั้น จะมีการนัดพูดคุย เพื่อเตรียมความพร้อม การเป็นวิทยากรอย่างน้อย 4 ครั้งก่อนการกำหนดการอบรม เริ่มจากการแบ่งหน้าที่การสอนในแต่ละโมดูล การดูรูปแบบและเนื้อหาการสอนที่ได้มีการปรับปรุง และทดลองการนำเสนอ

3.1.2 การทดลองนำหลักสูตรรู้เท่าทันสื่อสำหรับคนพิการทางการได้ยินมาใช้ส่งเสริมให้เกิดกระบวนการหรือกิจกรรมรู้เท่าทันสื่อในกลุ่มคนพิการทางการได้ยินระดับภูมิภาค 4 ภูมิภาค และถอดบทเรียน จัดการความรู้เรื่องการใช้หลักสูตรการรู้เท่าทันสื่อคนพิการทางการได้ยินในแต่ละพื้นที่

3.1.2.1 ภาคกลาง

จัดขึ้นเมื่อวันที่ 29 มิถุนายน – 2 กรกฎาคม 2566 ณ โรงแรม ดิवाल็กซ์ รีสอร์ท แอนด์ สปา จังหวัดสมุทรปราการ โดยมีรายละเอียดการจัดอบรมดังนี้

วันพฤหัสบดีที่ 29 มิถุนายน 2566

พิธีเปิด

กล่าวต้อนรับ โดย คุณวิฑูต บุณนาค นายกสมาคมคนหูหนวกแห่งประเทศไทย

โครงการนี้เป็นโครงการที่จัดโดย สมาคมคนหูหนวกแห่งประเทศไทย สมาคมได้เล็งเห็นความสำคัญเป็นอย่างมาก เนื่องจาก ในปัจจุบันเราใช้เครื่องมือสื่อสารกันทางออนไลน์มากขึ้น เทคโนโลยีที่แพร่หลายมีผลกระทบต่อเรา ไม่ว่าจะเป็นในด้านของการทำงาน การติดต่อประสานงาน ปัญหาเรื่องของการแฮกข้อมูล ข่วปลอม สิ่งผิดกฎหมาย การบูลลี่ หรือการใช้งานโซเชียลไปในทางที่ผิด

จึงได้ดำเนินการของงบประมาณสนับสนุนจาก กองทุนวิจัยและพัฒนากิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมเพื่อประโยชน์สาธารณะ หรือ กทปส. โดยทำงานร่วมกับ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา เราได้คณะอาจารย์ ผู้ทรงคุณวุฒิ จากมหาวิทยาลัย มาเป็นวิทยากร พร้อมนำหลักสูตรของสำนักงาน กสทช. มาปรับใช้ให้เข้าถึงคนหูหนวกได้เพิ่มมากขึ้น

ปัจจุบันสมาคมได้จัดทำหลักสูตรเพื่อให้คนหูหนวกมาเป็นวิทยากร โดยผ่านการอบรมจาก คณะอาจารย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ทั้งหมด 4 ท่าน หวังเป็นอย่างยิ่งในการอบรม คนหูหนวก เพื่อสามารถรู้เท่าทันสื่อ เข้าใจ เข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้ อย่างถูกต้องและสามารถนำไปเผยแพร่แก่บุคคลอื่นให้เกิดประโยชน์สูงสุด

กล่าวแนะนำโครงการ

โดย นายวัชรินทร์ ซาลี ผู้รับผิดชอบโครงการ

วันนี้เราเชิญผู้แทนเข้าร่วมการอบรมจากภาคกลางทุกท่านเพื่อเข้าร่วมอบรมหลักสูตรการรู้เท่าทันสื่อ สื่อออนไลน์ เทคโนโลยี เพื่อรู้เท่าทันป้องกันและไม่ตกเป็นเหยื่อของมิจฉาชีพ อบรมโดย วิทยากรแกนนำ คนพิการทางการได้ยิน ที่ได้มีการอบรมไปก่อนหน้านี้ในการอบรมแกนนำในการเสริมสร้างทักษะการรู้เท่าทันสื่อ สำหรับคนพิการทางการได้ยิน รุ่นที่ 1 และรุ่นที่ 2

เนื้อหาในการอบรม เป็นการเรียนรู้ในเรื่องของการรู้เท่าทันสื่อ จำเป็นต้องเรียนรู้ทั้งหมด 6 MODULE

- MODULE ที่ 1 การรู้เท่าทันสื่อ
- MODULE ที่ 2 นิเวศน์สื่อ
- MODULE ที่ 3 การรู้จักสื่อ
- MODULE ที่ 4 กฎหมายและจริยธรรม
- MODULE ที่ 5 ปัญหาสื่อในปัจจุบัน
- MODULE ที่ 6 การมีส่วนร่วม

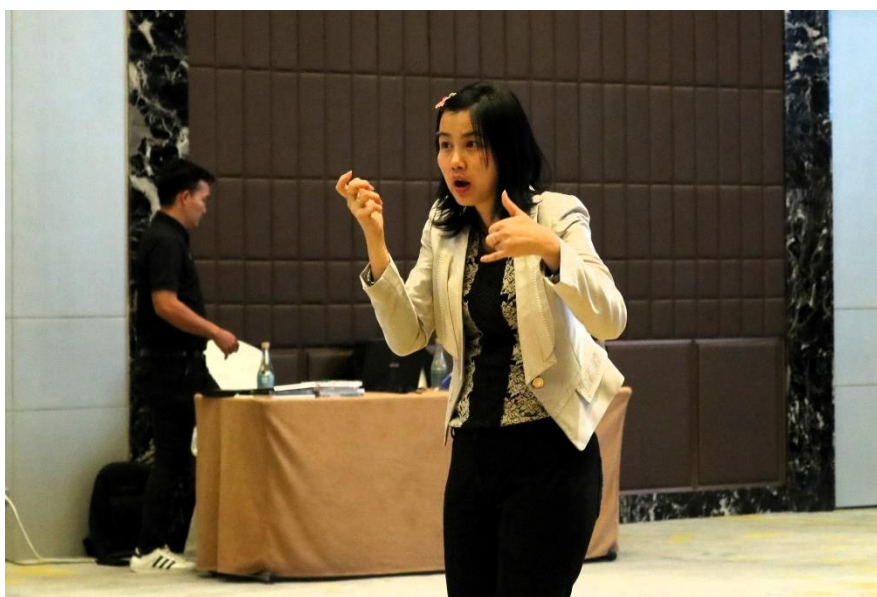
อธิบาย หัวข้อการเรียนรู้ทั้งหมด 7 ประเด็น

โดย คุณ ผคม ลิ้มปิพิพัฒน์ ทีมวิทยากรคนหูหนวก

1. การกลั่นแกล้ง บูลลี่ทางออนไลน์
2. การหมิ่นประมาท
3. การล่วงละเมิดคุกคามทางเพศ
4. การฉ้อโกง หลอกหลวง ออนไลน์
5. การโฆษณาเกินจริง
6. ข่าวลวง (Fake News)
7. Hate Speech การพูดให้เกิดการแบ่งแยก

MODULE ที่ 1 หัวข้อ ทำไมต้องรู้เท่าทันสื่อ

บรรยายโดย คุณศศิภาส บุญยเพ็ญ ทีมวิทยากรคนหูหนวก

ทำไมถึงต้องรู้เท่าทันสื่อ

➢ พฤติกรรมการรับสื่อของคนเปลี่ยนไป ด้วยสื่อที่มีความหลากหลาย จึงเป็นเรื่องจำเป็นที่จะต้องมีการทักษะในการรู้เท่าทันสื่อ อีกทั้งยังนำไปสู่การตระหนักในสิทธิการสื่อสารทำให้เราสามารถสื่อสาร โดยรู้ถึงปัญหา สามารถนำไปปรับใช้ ได้อย่างสร้างสรรค์

กิจกรรม Relax time

วิธีการ

1. โจทย์จะมีรูปภาพและคำถามจำนวน 9 ข้อ
2. ให้ผู้เข้าร่วมทุกท่านไปยืนใน ฝั่งซ้าย หรือ ฝั่งขวา ที่คิดว่าคำตอบถูกต้อง
3. โดยผู้ที่อยู่ในฝั่งที่ถูกต้องจะได้ตอบคำตอบในข้อถัดไป
4. คนที่ตอบถูกจนถึงข้อสุดท้ายจะเป็น ผู้ชนะ
5. ส่วนคนที่ตอบผิดจะถือว่าตกรอบ

สิ่งที่ได้

- การคิด พิจารณาก่อนเชื่อ
- การวิเคราะห์แยกแยะระหว่างข้อมูลที่ถูกต้องและข้อมูลที่เป็นเท็จ

Relax time

เมื่อท่านได้รับลิงค์ให้โหลดแอปธนาคาร
เพื่อความสะดวกในการทำธุรกรรมทางการเงิน
ท่านจะอย่างไร

โหลดทันที

ตรวจสอบแหล่งที่มา
ให้แน่ใจก่อนดาวน์โหลด

รู้ทันข่าวจริงหรือข่าวปลอม

- ตัวอย่าง น้ำมะนาวโซดารักษาโรคมะเร็ง เป็นข้อมูลข่าวปลอม เพราะไม่สามารถรักษาได้

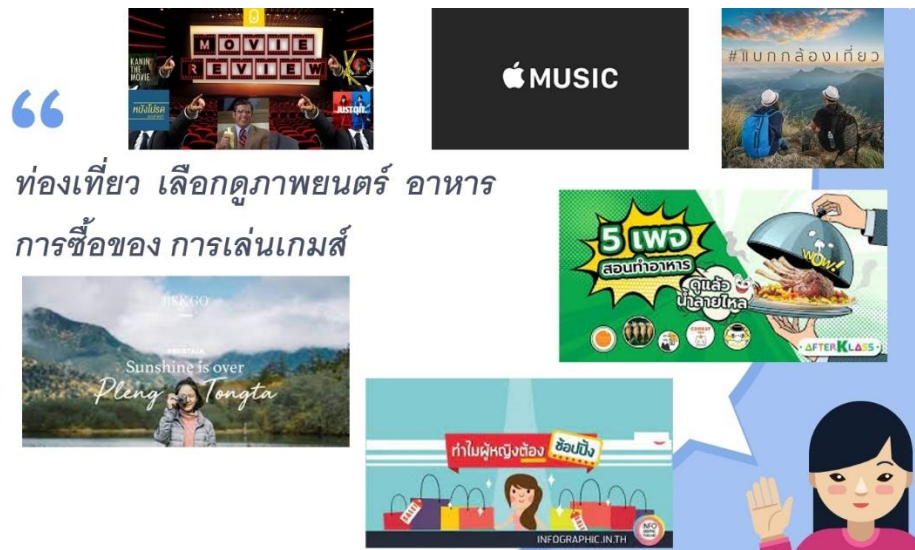

ไม่อย่าตกเป็นเหยื่อข่าวปลอม #ข่าวก่อนเชื่อ #เช็คก่อนแชร์

1. ตรวจสอบ เปรียบเทียบแหล่งข่าว ความน่าเชื่อถือ หลักฐาน วันที่ รูปภาพ ลิงก์เว็บไซต์ที่เผยแพร่ สังเกตหาสิ่งผิดปกติ
2. สอถาม แหล่งข่าวหรือสำนักข่าวที่เผยแพร่ข่าวโดยตรง
3. ติดตาม รับข้อมูลข่าวสารจากแหล่งข่าวที่น่าเชื่อถือ เช่น หน่วยงานราชการ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนั้น ๆ

พฤติกรรมการใช้สื่อ Facebook ,Instagram ,Tik Tok ,Messenger ,Line

สื่อประกอบสร้าง

สื่อ : สิ่ง que สร้างจากคน สื่อที่ถูกรเผยแพร่ทุกชั้นทุกรูปแบบล้วนเป็นสิ่งที่ถูกประกอบสร้างขึ้น

• ตัวอย่าง คดี ของ คุณ แดงโม

สื่อสร้างเรื่องให้ใหญ่ เพิ่มสีสัน ขยายเรื่องราว บิดเบือน หวังยอดไลค์ ยอดแชร์ ยอดคนดู จนลืมนสาระสำคัญของเรื่องที่จะสื่อ

• ตัวอย่าง เกรียนจตุคามรามเทพ

โฆษณาอวดอ้างสรรพคุณ ฟันแทงไม่เข้า-มีไว้แล้วจะรำรวย เข้าข่ายเวอร์เกินความเป็นจริง

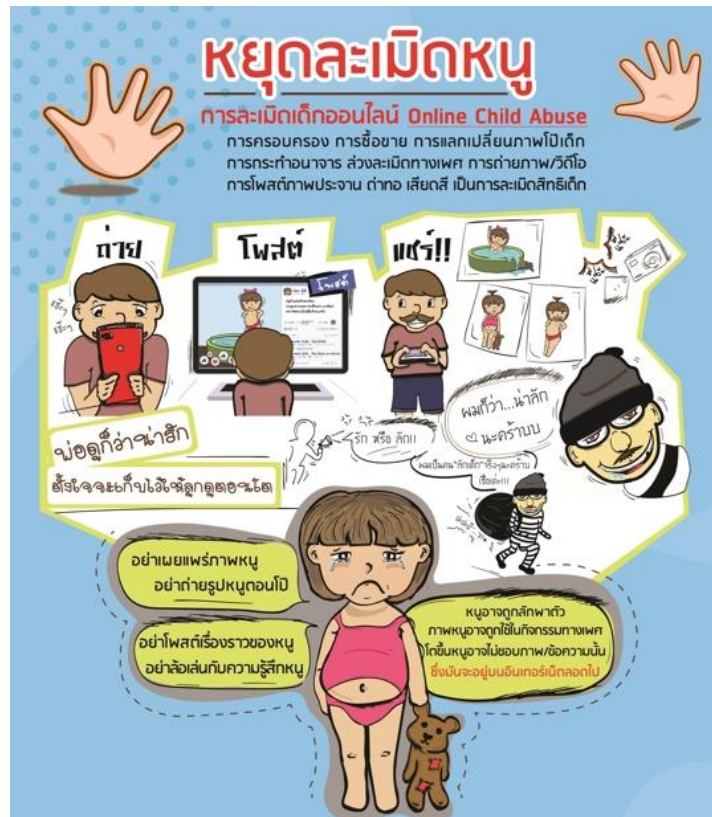

• ตัวอย่าง ตึกถล่มโรงแรมรอยัลพลาซ่า

เหตุโรงแรมถล่มทำให้มีผู้บาดเจ็บและเสียชีวิตเป็นจำนวนมากโดยผู้รอดชีวิตหลายราย ออกมาเล่าว่าการที่ตนนั้นรอดจากการเสียชีวิตในครั้งนี้ เป็นเพราะ อิทธิฤทธิ์ หลวงพ่อคุณ ที่ห้อยแขวนคอไว้

สื่อ : ความรวดเร็ว ความคิดเห็น/ข้อเท็จจริง การละเมิดสิทธิส่วนบุคคล (ปัญหาจริยธรรมสื่อ)
สื่อละเมิดสิทธิเด็ก

การบูลลี่ทางโลกออนไลน์ หรือ Cyber Bullying

การกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ต ในรูปแบบของภาพ เสียง ข้อความ ที่ถูกส่งไปคุกคามอีกฝ่าย หรือเผยแพร่สู่สาธารณะจนเกิดความอับอายซึ่งจะขยายวงกว้างอย่างรวดเร็ว

ถ้อยคำเกลียดชัง(Hate Speech) การสื่อสารที่สร้างความเกลียดชัง

หมายถึง การแสดงออกทุกรูปแบบ เช่น การใช้คำพูด สัญลักษณ์ ท่าทาง ในลักษณะยุยง หรือส่งเสริมความเกลียดชังและอคติต่อบุคคลหรือกลุ่มบุคคล มุ่งหมายทำลายความมั่นคงทางจิตใจ มักนำเอาประเด็นในเรื่องเกี่ยวกับเชื้อชาติ ศาสนา สีผิว ชนชั้น อุดมการณ์ทางการเมือง อาชีพ เพศสภาพ ความทุพพลภาพ หรือลักษณะอื่นที่สามารถทำให้ถูกแบ่งแยกได้มาใช้

การวิเคราะห์สื่อ

1. สื่อนี้ใครทำ/ใครเป็นผู้ผลิตสื่อ
2. สื่อนี้มีวัตถุประสงค์อะไร
3. สื่อนี้ใช้เทคนิคอะไร

4. สื่อนี้นำเสนอครบรอบด้านหรือไม่
5. สื่อนี้มีประโยชน์อย่างไร

ความฉลาดทางดิจิทัลสำหรับผู้บริโภคสื่อ

- S - Source แหล่งที่มา
- P - Profit ประโยชน์
- O - Over มากเกินไป
- T - Time เวลา

ทักษะ : การใช้สื่ออย่างตื่นตัว

การใช้สื่ออย่างตื่นตัวนั้น ผู้รับสารจะต้องแสวงหาข้อมูลเพิ่มเติม เข้าถึงข้อมูล ข่าวสาร เข้าถึงสื่อที่หลากหลายและมีคุณภาพ สามารถที่จะใช้ประโยชน์จากสื่อ โดยมีส่วนร่วมที่จะพัฒนาสื่อต่างๆให้ดีขึ้น เช่น การท้วงติงหรือร้องเรียนเมื่อพบสื่อที่ไม่เหมาะสม เรียกร้องสิทธิในฐานะผู้บริโภคสื่อ

- ตัวอย่าง การโฆษณา ผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร

โดยอวดอ้างสรรพคุณเกินจริง ผิดขาวใสในราคาถูก

ความหมายของการรู้เท่าทันสื่อ

➤ การรู้เท่าทันสื่อ คือ การมีทักษะการรู้เท่าทันสื่ออย่างรู้ตัว ต้องมีความสามารถในการตีความ วิเคราะห์แยกแยะ

เนื้อหาสาระของสื่อ และสามารถตอบโต้ได้อย่างมีสติและรู้ตัว การใช้สื่ออย่างตื่นตัว ผู้รับสารจะต้อง แสวงหาข้อมูลเพิ่มเติม เข้าถึงข้อมูลข่าวสารหลากหลายที่มีคุณภาพและสามารถใช้ประโยชน์จากสื่อ

ความจำเป็นของการรู้เท่าทันสื่อ

➤ คนที่รู้เท่าทันสื่อ จะมีทางเลือกมากขึ้นในการบริโภคและการใช้ชีวิตประจำวัน ข้อมูลข่าวสาร เกี่ยวกับสินค้า ตัวผลิตภัณฑ์ บริการต่าง ๆ ตัวอย่างการใช้สื่อในชีวิตประจำวัน เช่น การท่องเที่ยว ดูภาพยนตร์ การรับประทานอาหาร การซื้อของ เล่นเกมส์ มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องใช้สติและปัญญา ในการเลือกรับ ข่าวสาร ไตร่ตรอง และใช้ข้อมูลนั้นๆให้เกิดประโยชน์จะทำให้สามารถต่อรองกับด้านลบของสื่อ และนำเอา ด้านบวกของสื่อมาใช้ได้

8 ทักษะจำเป็นเพื่อก้าวสู่การเป็นพลเมืองดิจิทัล

1. ทักษะในการรักษาอัตลักษณ์ที่ดีของตนเอง (Digital Citizen Identity) ต้องมีความสามารถในการ สร้างสมดุล บริหารจัดการ รักษาอัตลักษณ์ที่ดีของตนเองไว้ให้ได้
2. ทักษะการคิดวิเคราะห์ที่มีวิจารณญาณที่ดี (Critical Thinking) มีวิจารณญาณในการรักษาข้อมูลของ ตนเองและผู้อื่น รู้ว่าข้อมูลใดควรหรือไม่ควรเผยแพร่
3. ทักษะในการรักษาความปลอดภัยของตนเองในโลกไซเบอร์ (Cybersecurity Management) สามารถวิเคราะห์แยกแยะระหว่างข้อมูลที่ถูกต้องและข้อมูลที่ผิด
4. ทักษะในการรักษาข้อมูลส่วนตัว (Privacy Management) มีทักษะในการบริหารเวลากับการใช้ อุปกรณ์ยุคดิจิทัล
5. ทักษะในการจัดสรรเวลาหน้าจอ (Screen Time Management) สามารถในการรับรู้และรับมือ กับการคุกคามข่มขู่บนโลกออนไลน์ได้อย่างชาญฉลาด
6. ทักษะในการบริหารจัดการข้อมูลที่ใช้ทำงานมีการทิ้งไว้บนโลกออนไลน์ (Digital Footprints) ไม่ ละเลยและรู้จักลบรหัสผ่านหรือประวัติการใช้งานสม่ำเสมอ
7. ทักษะในการรับมือกับการกลั่นแกล้งบนโลกไซเบอร์ (Cyberbullying Management) เห็นอกเห็น ใจและสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่นบนโลกออนไลน์
8. ทักษะการใช้เทคโนโลยีอย่างมีจริยธรรม (Digital Empathy) สามารถป้องกันข้อมูลด้วยการสร้าง ระบบความปลอดภัยที่เข้มแข็งและป้องกันการโจรกรรมข้อมูลไม่ให้เกิดขึ้นได้

ผศ.สุปราณี วัฒนสิน จาก มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

อธิบาย วิธีการและการเก็บรักษาข้อมูลส่วนตัวที่สำคัญ

ในการลงทะเบียนเข้าอบรมหรือทำธุรกรรมต่าง ๆ หากต้องใช้บัตรประชาชน ให้เซ็นต์สำเนาถูกต้อง ขีดฆ่าบัตร ถ่ายเฉพาะส่วนด้านหน้า ด้านหลังไม่ควรถ่าย สำหรับโทรศัพท์มือถือ ห้ามบันทึก รหัสรักษาความปลอดภัยส่วนตัว รวมถึงพาสเวิร์ดต่าง ๆ กรณี ที่ได้รับข้อความแจ้งเตือน SMS เกี่ยวกับการทำธุรกรรมทางการเงิน เป็นช่วงระยะ ๆ ไม่ควรเปิดเพราะเป็นการหลอกลวงอย่างแน่นอน

เมื่อบัตรประชาชนหาย?

ให้รีบแจ้งความและเร่งดำเนินการทำบัตรใหม่ทันทีเพื่อป้องกันการถูกโจรกรรมข้อมูล หากปล่อยให้ผ่านไปหลายวัน อันตรายมาก หากมีจฉาชีพเก็บบัตรประชาชนของเราไปได้ อาจนำมาซึ่งปัญหาไม่รู้จบ เช่น การกั๊ยม การหลอกลวง การฉ้อโกง โดยใช้รายละเอียดข้อมูล ตัวเลขไอดีและตัวเลขหลังบัตรของเรา

MODULE ที่ 2 หัวข้อ “นิเวศสื่อ Media Ecology”

บรรยายโดย คุณ ผคม ลิ้มปิพิพัฒน์ ทีมวิทยากรคนहुหนวก

รูปแบบจำลองการสื่อสาร SMCR

- S – (Sender) ผู้ส่ง ต้องเป็นผู้ที่มีทักษะความชำนาญในการสื่อสาร มีเจตคติที่ดีต่อผู้รับเพื่อผลในการสื่อสาร
- M – (Message) ข้อมูลข่าวสาร เกี่ยวข้องทางด้านเนื้อหา สัญลักษณ์ และวิธีการส่งข่าวสาร
- C – (Channel) ช่องทางในการส่ง(สื่อดั้งเดิม)วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ (สื่อดิจิทัล)โทรศัพท์ อีเมล การส่งข่าวสารโดยการให้ผู้รับได้รับข้อมูลข่าวสาร ผ่านประสาทสัมผัส การได้ยิน การดู การสัมผัส การลิ้มรส หรือการได้กลิ่น
- R – (Receiver) ผู้รับ ต้องเป็นผู้ที่มีทักษะความชำนาญในการสื่อสาร เป็นผู้ที่มีเจตคติ ระดับความรู้ พื้นฐานทางสังคม วัฒนธรรม เช่นเดียวหรือคล้ายคลึงกันกับผู้ส่งสารจึงจะทำให้การสื่อความหมายหรือการสื่อสารนั้นได้ผล

นิเวศสื่อ ระบบการสื่อสารภายใต้ปฏิสัมพันธ์ที่หลากหลาย แบ่งเป็น

- ผู้ใช้สื่อ (Consumers)
- ผู้สร้างสื่อ (Producers)
- ผู้ใช้ผู้สร้าง (Prosumers)หรือ UGC ย่อมาจากคำว่า User-generated Content คือ การสร้างคอนเทนต์ ลูกค้าเต็มใจโพสต์ โดยที่ทางแบรนด์ของคุณไม่จำเป็นต้องเสียเงินจ้าง เช่น การรีวิวสินค้าบน Facebook ,Instagram หรือการเขียนบทความแนะนำสินค้าบนเว็บไซต์ต่าง ๆ

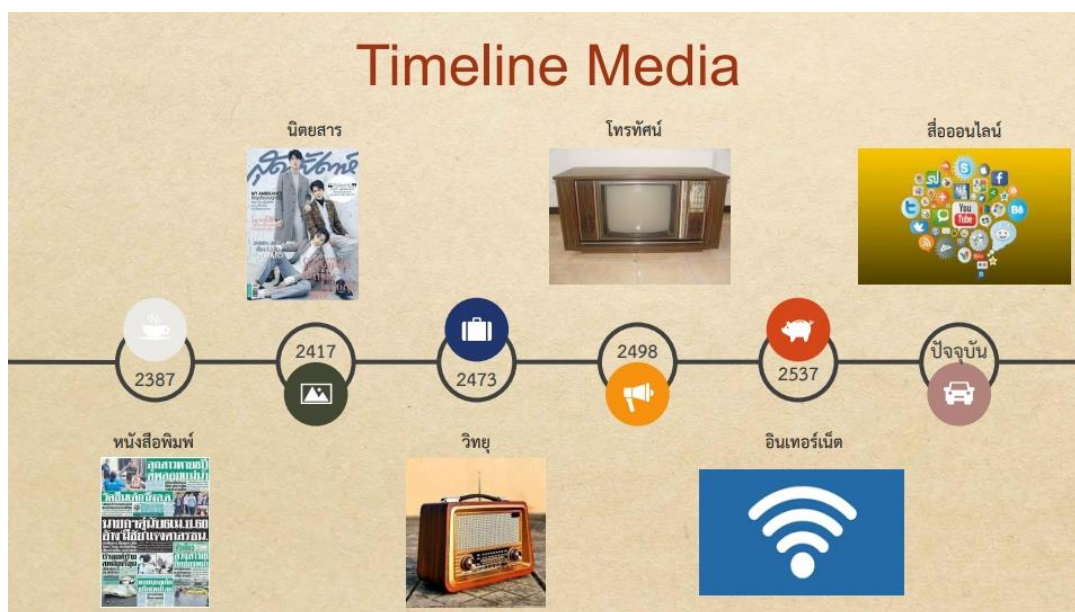
- ปฏิสัมพันธ์กับบุคคลที่แตกต่างกัน เช่น เพศ วัย อายุ ศาสนา ความสนใจ อาชีพ กลุ่มเป้าหมาย
- ปฏิสัมพันธ์กับเนื้อหาช่องทางสื่อและเทคโนโลยีการสื่อสาร
 - “เนื้อหา” ข่าวสาร สาระ โฆษณา บันเทิง
 - “ประเภท” สื่อสารมวลชน สื่อออนไลน์ สื่อชุมชน
- ปฏิสัมพันธ์กับระบบต่างๆ เช่น กฎหมายและการกำกับดูแล เศรษฐกิจ การเมือง สังคม วัฒนธรรม ชุมชน

สาเหตุการรู้เท่าทันสื่อและการมีส่วนร่วมส่งผลก่อให้เกิดปัญหา

1. มีปัญหาในการวิเคราะห์ ตีความ และประเมินคุณค่าสื่อ
2. มีปัญหาในการมีส่วนร่วม ใช้สื่ออย่างไม่สร้างสรรค์
3. ขาดความตระหนักถึงความสำคัญของการรู้เท่าทันสื่อ
4. ยังไม่ค่อยกระตือรือร้นในการสร้างสรรค์สิ่งแวดล่อมสื่อที่ดี ทั้งบทบาทผู้รับสารและผู้สร้างสาร

วิวัฒนาการของสื่อ

ด้วยสื่อในปัจจุบันเปลี่ยนแปลง รวมไปถึงพฤติกรรมในการรับสื่อ การใช้งานสื่อของเราก็เปลี่ยนเช่นกัน

ความหมาย พัฒนาการ การเปลี่ยนแปลงของสื่อ องค์ประกอบ

- นิเวศสื่อ หมายถึง ระบบการสื่อสารที่มนุษย์เป็นทั้งผู้ใช้สื่อและเป็นผู้สร้าง เนื้อหาสาระผ่านสื่อ เป็นศูนย์กลางของระบบ ถูกแวดล้อมและมีปฏิสัมพันธ์กับหน่วยต่าง ๆ

ลักษณะของนิเวศสื่อ ประกอบด้วย

1. ปฏิสัมพันธ์กับบุคคลที่แตกต่างกัน เช่น ความสนใจ ทักษะคติ
2. ปฏิสัมพันธ์กับเนื้อหา ช่องทางสื่อและเทคโนโลยีการสื่อสาร
3. ปฏิสัมพันธ์กับระบบต่างๆ เช่น ระบบเศรษฐกิจ ระบบการเมือง ระบบกฎหมาย

กิจกรรมกลุ่ม

แบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 6 คน แจกกระดาษ กลุ่มละ 6 แผ่น โดยให้วาดรูปตามลำดับ ภายในระยะเวลา 5 นาที

1. ใบหน้า
2. ลำตัว
3. แขนซ้าย
4. แขนขวา
5. ขาซ้าย
6. ขาขวา

สิ่งที่ได้รับ

เกิดการเรียนรู้ ยอมรับ การแลกเปลี่ยนข้อมูลซึ่งกันและกัน การเปิดรับฟังความคิดเห็นจากผู้อื่น

MODULE ที่ 3 หัวข้อ “รู้จักสื่อ”

บรรยายโดย คุณ ธนรัชต์ พลานุสนธิ์ ทีมวิทยากรคนหูหนวก

การรู้จักสื่อ

➤ สื่อ คือ ตัวกลางหรือช่องทางที่นำสาร (Message) ส่งผ่านแพร่กระจายสารไปยังประชาชนหรือมวลชนผู้รับสารจำนวนมาก

คุณลักษณะและการใช้ประโยชน์ของสื่อแต่ละประเภท

สื่อแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่

1. สื่อแบบดั้งเดิม สื่อสิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือพิมพ์ นิตยสาร สื่อวิทยุ โทรทัศน์
2. สื่อใหม่(New Media) สิ่งที่ทำให้ผู้ส่งสารและผู้รับสารทำหน้าที่ส่งสารและรับสารได้พร้อมกันเป็นการสื่อสารสองทาง ทำหน้าที่ส่งสารได้หลายอย่างรวมกัน คือ ภาพ เสียง และข้อความไปพร้อมกัน อีกทั้งผู้รับและผู้ส่งสารยังเป็นคน ๆ เดียวกันได้ สามารถโต้ตอบได้อย่างอิสระ สะดวก รวดเร็ว ทันที

การเปลี่ยนแปลงจาก สื่อดั้งเดิม(Traditional Media) สู่อสื่อใหม่(New Media)

- สื่อดั้งเดิม ล่าช้ากว่า มีข้อจำกัดในเรื่องขอบเขตพื้นที่และเวลา
- สื่อใหม่ แต่ละประเภทมีความโดดเด่น รูปแบบแพลตฟอร์มหลากหลายและแตกต่างกันตามประโยชน์และวัตถุประสงค์ในการใช้งาน

ประโยชน์และโทษจากสื่อดิจิทัล

➢ รู้จักใช้และเลือกรับสื่อ Social Network อย่างสร้างสรรค์ สร้างความดีงามให้เกิดในสังคม แบ่งปันแต่เรื่องดีๆ ไม่ว่าจะป็นเนื้อหา ความรู้ คำพูดดีๆ สิ่งเหล่านี้จะทำให้เราได้รับประโยชน์จากสื่อ

กิจกรรม คุณลักษณะของสื่อ

ให้ลำดับสื่อว่าสื่อใดเกิดก่อน โดยเขียนลงในกระดาษ

สิ่งที่ได้รับ

- สามารถลำดับการเกิดสื่อต่างๆได้
- มีความเข้าใจในสื่อมากขึ้น

กิจกรรม วิเคราะห์ถึงผลดีและผลเสียของการใช้สื่อออนไลน์

สิ่งที่ได้รับ

- ทราบถึงประโยชน์และอันตรายจากสื่อออนไลน์
- แนวทางในการป้องกันและระมัดระวังต่อสื่อออนไลน์

ผศ.สุปราณี วัฒนสิน จาก มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

สรุปเนื้อหา MODULE ที่ 3 เน้นย้ำให้ระมัดระวังในเรื่องของสื่อออนไลน์

ยกตัวอย่างผู้เข้าอบรม คุณ ปูน ไม่ควรดูเฉพาะยอดไลค์ ควรสังเกตจุดอื่นๆเช่น การที่เราไม่สามารถแสดงความคิดเห็นภายในโพสต์ได้ แนะนำให้สังเกตการรีวิวจินค้า จำนวนการรีวิว การขายและการส่งสินค้าจริงหรือไม่ มีความน่าเชื่อถือเพียงใด ให้ตรวจสอบแหล่งที่มาของโพสต์ให้แน่ชัด

วันศุกร์ ที่ 30 มิถุนายน 2566

หัวข้อ “กฎหมายและจริยธรรมสื่อที่ควรรู้”

โดย ดร.ตรี บุญเจือ ผู้อำนวยการสำนักรับเรื่องร้องเรียนและคุ้มครองผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียง และ โทรทัศน์ (สำนักงาน กสทช.)

โครงการนี้ เราพูดคุยกันถึง การรู้เท่าทันสื่อ นั่นคือหัวใจหลัก เนื่องจากในทุกวันนี้เราอยู่กับสื่อ ตื่นเช้ามาก็เข้าใช้งานเฟซบุ๊ก ไลน์ ซึ่งก่อนหน้าที่จะเป็นสื่ออินเทอร์เน็ตเหล่านี้ ก็จะเป็นพวกทีวี โทรทัศน์ ปัจจุบันสื่อมีอิทธิพลต่อเราและสังคมอย่างมาก เพราะทำให้เรารู้ข้อมูลข่าวสารต่างๆในชีวิตประจำวันว่า เกิดเหตุการณ์อะไรขึ้นบ้าง จำเป็นต้องมี 3 ทักษะ คือ การเข้าถึง การเข้าใจ การเข้าร่วม เนื้อหาที่ควรต้องทำความเข้าใจ 3 เรื่อง

1. พฤติกรรมและความรุนแรง
2. เรื่องทางเพศ
3. ภาษา

• ตัวอย่างเนื้อหาที่มีความรุนแรง Squid Game

การฆาตกรรม การทำร้ายร่างกาย การใช้อาวุธ

• ตัวอย่างเนื้อหาทางด้านเพศ ฉากละคร

การกระทำ อนาคต สื่อในเรื่องเพศ เนื้อหาฉากที่มีการข่มขืน

ซึ่งหากนำมาวิเคราะห์พิจารณาจะเห็นได้ว่าเนื้อหามีความไม่เหมาะสมและผิดกฎหมาย

• ตัวอย่าง ข่าว Fake News

#Mis-information

ผิดที่-ผิดทาง ผิดฝา-ผิดตัว

แค่ข่าวลือ! วอนหยุดแชร์ภาพเก่าดินสไลด์ ปิดช่องทางเพชรบูรณ์

Home / ข่าวทั่วไป / ข่าวทั่วไป / วอนหยุดแชร์ภาพเก่าดินสไลด์ ปิดช่องทางเพชรบูรณ์

25 ก.ค. 2018 3,354

#fake news

สนธรร จอดำเป็นคดีพ่วงปลอม ทุเรศ 'ห้ามวัดดีระชง' ล่าสุดต้นทางลบโพสต์หนีแล้ว

#fake news

#Dis-information มโนที่มาก ตั้งใจให้ข้อมูลผิดเพื่อ...

#fake news

#Dis-information

#fake news

ปลอมล้นๆ

#Dis-information ปลอมล้นๆ

การร้องเรียน

➢ พรบ. คอมพิวเตอร์ พระราชบัญญัติที่ว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ซึ่งคอมพิวเตอร์ที่ว่าเป็นได้ทั้งคอมพิวเตอร์ตั้งโต๊ะ คอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊ก สมาร์ทโฟน รวมถึงระบบต่างๆ ที่ถูกควบคุมด้วยระบบคอมพิวเตอร์ด้วย ตั้งขึ้นเพื่อป้องกัน ควบคุมการกระทำผิดที่จะเกิดขึ้นได้จากการใช้คอมพิวเตอร์

➢ สายด่วนโทร 1212 (24 ชม.) หรือ email 1212@mdes.go.th สื่อออนไลน์ เว็บไซต์

ช่องทางรับเรื่องร้องเรียน กสทช.

➢ สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เลขที่ 87 ถนน พหลโยธิน ซอย 8 แขวง สามเสนใน เขต พญาไท กรุงเทพฯ 10400 โทร 1200 (โทรฟรี) หรือ email 1200@nbtc.go.th สื่อ วิทยุ โทรทัศน์ โทรศัพท์มือถือ(กสทช.)

MODULE ที่ 4 หัวข้อ “กฎหมายและจริยธรรมสื่อที่ควรรู้”

บรรยายโดย คุณ ผคม ลิ้มปิติพัฒน์ ทีมวิทยากรคนहुหนวก

ความรู้ในเรื่องของสิทธิของผู้บริโภคสื่อ

สิทธิผู้บริโภค 5 ประการ

1. สิทธิที่จะได้รับข่าวสารที่ถูกต้องและเพียงพอในสินค้าและบริการ
2. สิทธิที่จะมีอิสระในการเลือกหาสินค้าหรือบริการ
3. สิทธิที่จะได้รับความปลอดภัยจากการใช้สินค้าหรือบริการ
4. สิทธิที่จะได้รับความเป็นธรรมในการทำสัญญา
5. สิทธิที่จะได้รับการพิจารณาและชดเชยค่าเสียหาย

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการกำกับดูแลเนื้อหารายการและโฆษณา

การกำกับดูแลของสื่อมวลชน

- การกำกับดูแลตนเอง (Self-Regulator)
- การกำกับดูแลร่วม (Co-Regulator)

หน่วยงานที่กำลังดูแล

- 1200 กสทช. ร้องเรียน เรื่อง การให้บริการวิทยุ โทรทัศน์และอินเทอร์เน็ต
- 1556 อย. ร้องเรียน เรื่อง การโฆษณาทางสื่อต่างๆเกี่ยวกับ อาหาร ยา และผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพ
- 1166 สคบ. ร้องเรียน เรื่อง การโฆษณาสินค้าหรือบริการที่ไม่เป็นธรรม และคุ้มครองผู้บริโภคในด้านอื่น ๆ

ร้องเรียน หน่วยงานกำลังดูแล

- 1212 กระทรวงดิจิทัล ร้องเรียน เรื่อง การคุกคามทางไซเบอร์ กระทบด้านเทคโนโลยีสารสนเทศออนไลน์
- 02-142-2556 ต่อ 7 ปอ.ท. กองบังคับการปราบปราม ร้องเรียน เรื่อง การโฆษณาข้อมูล หลอกลวง เนื้อหาที่ไม่เหมาะสม การพนันหรือกระทำการผิดกฎหมายบนสื่อออนไลน์

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับผู้บริโภคในยุคดิจิทัล รวมถึงการเป็นผู้ผลิตและสร้างสรรค์สื่อบนความรับผิดชอบตามมาตรฐานทางจริยธรรม

การโฆษณาเกินจริง เจตนาสร้างความเข้าใจผิดในแหล่งผลิต คุณภาพ ปริมาณหรือสาระสำคัญเกี่ยวกับสินค้าและบริการ ไม่ว่าจะป็นของตนเอง ผู้อื่น โดยการโฆษณา ใช้ฉลากที่มีข้อความเท็จ หรือข้อความที่ทำให้เกิดความเข้าใจผิด

มีความผิดตาม พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ.2522 มาตรา 22 การโฆษณาจะต้องไม่ใช่ข้อความที่ไม่เป็นธรรมต่อผู้บริโภคหรือใช้ข้อความที่อาจก่อให้เกิดผลเสียต่อสังคมส่วนรวม มีโทษจำคุกไม่เกิน 6 เดือน หรือปรับไม่เกิน 100,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ หากมีการกระทำผิดซ้ำอีก มีโทษจำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือปรับไม่เกิน 200,000 บาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

• ตัวอย่าง น้ำดื่ม ตราช้าง

ที่มีการใช้ยี่ห้อ ตราช้าง ในการโฆษณา น้ำดื่ม ซึ่งอาจทำให้เกิดความเข้าใจผิดต่อสินค้าและผลิตภัณฑ์ซึ่งบุคคลส่วนใหญ่เข้าใจว่า ตราช้าง เป็นผลิตภัณฑ์เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เป็นต้น

ผศ.สุปราณี วัฒนสิน จาก มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

บรรยายเพิ่มเติมเนื้อหาในสื่อโฆษณาโฆษณาอย่างบริษัทใหญ่ ๆ โลกก่อสร้างให้เกิดความจดจำในตราสินค้า ทำให้เข้าใจไปได้ว่าเป็นเครื่องตีแอลกอฮอล์ ทั้งนี้เป็นช่องว่างที่ทำให้สื่อ สามารถนำมาโฆษณาในช่วงเวลากลางวันได้ ซึ่งตามกฎหมายเครื่องตีแอลกอฮอล์ จะสามารถโฆษณาผ่านสื่อได้ตั้งแต่เวลา 22.00 - 05.00 น. ซึ่งเราจะต้องรู้เท่าทันโฆษณาเหล่านี้ด้วย

กิจกรรม PAPARAZZI

แบ่งกลุ่มออกเป็น 5 กลุ่ม กลุ่มละ 5-6 คน

1. แจกกระดาษให้ทุกคนเพื่อนำไปติดบนใบหน้า(กระดาษจะมีตัวเลขระบุ) โดยให้ถ่ายภาพ ตัวเลขจากกระดาษที่ติดอยู่บนใบหน้าเพื่อน ทีมฝั่งตรงข้ามให้ได้มากที่สุด เพื่อนำตัวเลขมารวมและนับคะแนน
2. เวลาในการเล่น 3 นาที
3. ทีมที่ถ่ายภาพและได้คะแนนรวมมากที่สุดคือทีมผู้ชนะ

สิ่งที่ได้รับ

ความเข้าใจในสิทธิส่วนบุคคล PDPA

จุดประสงค์กิจกรรมเพื่อให้เข้าใจ การละเมิดสิทธิส่วนบุคคล โดยใช้ตัวเลขในการเปรียบเทียบทั้งนี้ อยากให้ทุกคนถ่ายภาพเพื่อนคนอื่น ให้ได้คะแนนมากที่สุด ฉะนั้นควรที่จะไปรุมถ่ายคนที่มีคะแนนมากที่สุด

เปรียบเทียบการที่เราได้ไปเจอคนที่มีชื่อเสียงแล้วเราไปรุมถ่ายภาพ หรือ วิดีโอเขา โดยที่เจ้าตัวไม่ยินยอมหรือต้องการ ทำให้เกิดความไม่พอใจ ควรคำนึงถึงผู้อื่น

MODULE ที่ 5 หัวข้อ “ปัญหาที่เกิดจากสื่อในปัจจุบัน”

โดย ร.ต.ต.ดร.ภาคิน สีสุธรรม สภ.เมืองนนทบุรี

ด.ต.ทวีศักดิ์ ไชยเพชร สภ.เมืองนนทบุรี

อาชญากรรมไซเบอร์ หมายถึง อาชญากรรมใดๆที่เกี่ยวข้องกับคอมพิวเตอร์และเครือข่ายคอมพิวเตอร์ ซึ่งเป็นการแสวงหาผลประโยชน์อย่างผิดกฎหมายบนอินเทอร์เน็ต คอมพิวเตอร์นั้นอาจถูกใช้เป็นเครื่องมือก่ออาชญากรรม หรืออาจตกเป็นเป้าหมายของการกระทำ

แนวทางในการรณรงค์ และ การดำเนินการทางกฎหมาย

ให้ทุกท่านเตรียมโทรศัพท์มือถือให้พร้อม (สแกนQR Code) เพื่อเรียนรู้วิธีป้องกันอาชญากรรม การรักษาความปลอดภัย

สร้างวัคซีนป้องกัน อาชญากรรมไซเบอร์

1

แสดกน QR Code

2

หากขึ้นหน้า ให้เข้าผ่าน แอป LINE

3

คดีจากการหลอกขายสินค้าออนไลน์

แนวทางในการร้องเรียน และ การดำเนินการทางกฎหมาย

- โทรสอบถามและแจ้งเหตุผ่านธนาคารที่ดูแลรับผิดชอบบัญชีของเรา
- แจ้งความได้ที่ เว็บไซต์ www.thaipoliceonline.com ผ่านทางคอมพิวเตอร์ โทรศัพท์มือถือ

และทางโทรศัพท์ผ่าน Call Center หมายเลข 1441 หรือโทร. 081-866-3000 ตลอด 24 ชั่วโมง

ธนาคารแห่งประเทศไทย
รวมเบอร์ศูนย์รับแจ้งเหตุ
ภัยทางการเงินจากมิจฉาชีพ
ตั้งแต่วันที่ 10 มี.ค. 65

สอบถาม และแจ้งเหตุได้ทันที **ตลอด 24 ชั่วโมง**

ศูนย์ฯ กลสิกรไทย 0-2888-8888 นอ. 001	ศูนย์ฯ กรุงไทย 0-2111-1111 นอ. 108	ศูนย์ฯ กรุงศรีอยุธยา 1572 นอ. 5	ศูนย์ฯ กรุงไทย 1333 นอ. 0-2645-5555 นอ.3
ศูนย์ฯ ไทยพาณิชย์ 0-2777-7575	ศูนย์ฯ ทหารไทยสมชาต 1428 นอ. 03	ศูนย์ฯ ออมสิน 1115 นอ. 6	ศูนย์ฯ ซีไอเอ็มบี ไทย 0-2626-7777 นอ. 00
ศูนย์ฯ ไทยเครดิต 0-2697-5454	ศูนย์ฯ แลนด์ เซ็นทรัล ไลฟ์ 0-2359-0000 นอ. 8	ศูนย์ฯ ธนาคารกรุงศรี 0-2645-9000 นอ. 33	ศูนย์ฯ เซ็นทรัลพลาซ่า 0-2555-0555 นอ.3
ศูนย์ฯ ซินแส 0-2344-9555	ศูนย์ฯ ซิตี้แบงก์ 0-2344-9555	ศูนย์ฯ เอ็มวีเอ็มบี 0-2165-5555 นอ. 6	

แจ้งความออนไลน์ ไซเบอร์

ขั้นตอนการรับแจ้งออนไลน์ (ประชาชน)

ขั้นตอนการเข้าใช้งาน

1. ผ่านคอมพิวเตอร์ หรือ Smartphone เปิดเว็บเบราว์เซอร์สามารถใช้งานได้ทั้ง

2. เข้าเว็บไซต์ หรือ สแกน QR Code

www.thaipoliceonline.com หรือ

1. เพื่อแจ้งความออนไลน์
2. เพื่อโทรหมายเลข 1441
3. เพื่อโทรหมายเลข 081-866-3000

กลโกงมิฉฉฉฉ 14 ข้อ

1. การหลอกขายของออนไลน์
 - สินค้าค้างสต็อก ต้องการโละออก เช่น น้ำมันพืชยกลัง
 - สินค้ามือสองสภาพดี แปรนต์ต่างประเทศ
 - อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ เช่น โทรศัพท์ ราคาต่ำกว่าทุน
 - จะไม่มีบริการเก็บเงินปลายทาง
 - เน้นมีจำนวนจำกัด มีสิทธิ์เฉพาะคนที่โอนจองเท่านั้น
2. คอลเซ็นเตอร์ (Call Center) ช่มชู่ให้เกิดความกลัว
 - หลอกเป็นเจ้าของหน้าทีรัฐ เช่น ตำรวจ DSI
 - อ้างถึงบุคคลอื่น
 - ระหว่างพูดคุยให้ อยู่ห่างจากผู้อื่น
 - Deep Face แอปพลิเคชัน ปลอมแปลงใบหน้า
3. เงินกู้ออนไลน์ ดอกเบี้ยโหด กลโกง แบ่งเป็น 4 ขั้นตอน
 - 3.1 เปิดเพจปลอม
 - 3.2 ขอข้อมูลส่วนตัว - ขอเงิน
 - 3.3 ปลอมเอกสาร
 - 3.4 หลบหนีเมื่อได้เงิน
 - อนุมัติไว ไม่เรื่องมาก
 - ให้ส่งเอกสาร บัตร บัญชี
 - ที่สำคัญที่สุด ต้องอนุญาตให้เข้าถึงโทรศัพท์
 - ได้ข้อมูลลูกค้าในโทรศัพท์ เช่น รูปภาพส่วนตัว หมายเลขที่บันทึกในเครื่อง
 - จะทำการช่มชู่เรียกทรัพย์สิน
4. เงินกู้ออนไลน์ที่ไม่มีจริง(เงินกู้ทิพย์)
5. หลอกให้ลงทุนต่างๆ
 - มีคนรู้จักแนะนำต่อกันมา
 - มีบุคคลน่าเชื่อถืออ้างอิง
 - มีรายได้มาโชว์
 - ส่วนใหญ่ เป้าหมายเป็นข้าราชการใกล้เกษียณ มีเงินเก็บ
6. หลอกให้เล่นพนันออนไลน์
 - เล่นง่าย ชนะง่าย จ่ายไว
 - มีรีวิวจากหน้าม้าเยอะมากได้ไว จ่ายจริง
 - แอปจะมีภาพวาบหวิว ปลุกใจเสือป่า เป็นฟรีเซนต์เตอร์

7. ใช้ภาพปลอมหลอกให้เชื่อใจแล้วโอนเงิน หรือ หลอกให้ลงทุน
8. ส่งลิงค์ปลอมเพื่อหลอกแฉีกเอาข้อมูลส่วนตัว
 - ข้อความแปลกๆ เช่น ท่านได้รับรางวัล ได้รับเงิน
 - ข้อความน่าตกใจ เช่น เงินออกจากบัญชีท่านแล้ว
 - ข้อความน่าสนใจ เช่น ท่านมีสิทธิ์ได้รับเงินต่างๆ
 - หรืออาจเป็นมาตรการช่วยเหลือจากภาครัฐ เอกชนต่างๆ
 - ให้กรอกข้อมูลส่วนตัว ข้อมูลบัญชี บัตร ATM
9. อ้างเป็นบุคคลอื่นเพื่อหลอกเอาข้อมูลส่วนตัว
10. ปลอม Line , Facebook หรือ Account เพื่อหลอกยืมเงิน
11. ข่าวปลอม(Fake News) - ชัวร์ก่อนแชร์
12. หลอกหลวงเอาภาพไปเปลี่ยนเพื่อใช้แบล็กเมล์
13. โฆษณาชวนไปทำงานต่างประเทศแล้วบังคับให้ทำงานผิดกฎหมาย
14. ยินยอมให้ผู้อื่นใช้บัญชีธนาคาร ซึ่งเข้าข่ายเป็นความผิดฐานฉ้อโกงประชาชน

วิธีการป้องกันและการจัดการปัญหา

1. ตั้งสติ อย่าตกใจ
2. ตรวจสอบ พิจารณาว่าเรามีส่วนเกี่ยวข้องกับเรื่องนี้จริงหรือไม่
3. ไตร่ตรอง เช็คข้อมูลอย่างถี่ถ้วน ควรคิดให้ดีเสียก่อน

6 วิธีป้องกันข้อมูลส่วนตัวบนโลกออนไลน์

1. ไม่โพสต์ข้อมูลส่วนตัวที่สำคัญ เช่น เลขบัตรประชาชน
2. ตั้งค่าความเป็นส่วนตัว ในบัญชีออนไลน์
3. ตั้งค่ารหัสผ่านในโทรศัพท์และแอปพลิเคชัน ไม่ใช่ซ้ำ และควรคาดเดายาก
4. ระวังอีเมลหรือลิงค์หลอกหลวง ไม่กรอกข้อมูลส่วนตัว ตรวจสอบต้นทางก่อน
5. ไม่ทำธุรกรรมกับเว็บไซต์ ระบบอินเทอร์เน็ตหรือบุคคลที่ไม่น่าเชื่อถือ
6. ไม่ผูกบัตรเครดิตกับบัญชีออนไลน์เป็นการถาวร

วันเสาร์ ที่ 1 กรกฎาคม 2566

หัวข้อ “ ประเด็นปัญหาสื่อในปัจจุบัน ”

บรรยายโดย คุณ วราภรณ์ อิ่มเมฆ ทีมวิทยากรคนหูหนวก

ประเด็นปัญหาข่าวลวง(Fake News)

เกิดขึ้นได้ทั้งสื่อดั้งเดิมและสื่อออนไลน์ รูปแบบของการสื่อสารที่สร้างความเกลียดชัง ในการโพสต์ แสดงความคิดเห็นควรใช้ถ้อยคำที่สุภาพ

การหยุดการสื่อสารที่สร้างความเกลียดชัง

1. ไม่สื่อสาร เรื่องราวที่สร้างความเกลียดชัง
2. ไม่ส่งต่อข้อความ หรือปลุกปั่นให้เรื่องราวลุกลาม
3. เตือนผู้อื่นด้วยถ้อยคำสุภาพ

การสื่อสารที่ก่อให้เกิดการแบ่งแยก เป็นพวกเรา พวกเขาอย่างชัดเจน

การสื่อสารที่ก่อให้เกิดการแบ่งแยก เป็นพวกเรา พวกเขาอย่างชัดเจน

ธรรมาธิ คือ การทำกิจกรรมหรือรูปแบบการเชิญชวนเพื่อให้ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ตัวอย่างการ ธรรมาธิ ของ คุณโตโน่ ภาคิน คำวิสัยศักดิ์

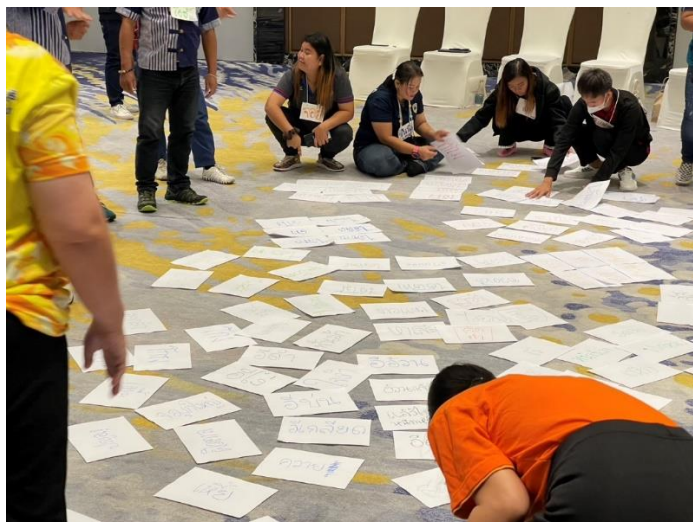

กิจกรรม Bully Walk

1. จัดห้องให้ผู้อบรมนั่งเป็นวงกลมมีพื้นที่ว่างอยู่ตรงกลาง
2. แจกกระดาษ A4 ให้ผู้อบรม คนละ 1 แผ่น
3. ชวนให้ผู้อบรมนึกย้อนถึงเหตุการณ์ในอดีตที่เคยมีคนใช้คำล้อเลียน ตูถูก เกลียดชัง บูลลี่ต่อตัวเองและถ้อยคำเหล่านี้ส่งผลต่อความรู้สึกเราเขียนมาคนละ 1 คำ บนกระดาษ คำละ 1 แผ่นรวมทั้งหมด 3 คำ 3 แผ่น
4. ชวนให้ผู้อบรมนึกย้อนถึงเหตุการณ์ในอดีตที่ตัวเองเคยใช้ถ้อยคำล้อเลียน ตูถูก เกลียดชัง บูลลี่ต่อตัวเองและถ้อยคำเหล่านี้ส่งผลต่อความรู้สึกเราเขียนมาคนละ 1 คำ บนกระดาษ คำละ 1 แผ่นรวมทั้งหมด 3 คำ 3 แผ่น
5. ผู้อบรมทุกคนนำกระดาษทั้ง 6 แผ่นที่มีถ้อยคำความเกลียดชัง ไปวางบนห้อง จนเต็มพื้นที่ห้อง
6. ชวนผู้อบรมเดินวนรอบถ้อยคำเกลียดชัง โดยให้กลับมาอยู่กับตัวเองค่อยๆ สังเกตความรู้สึกขณะที่อ่านถ้อยคำนั้น
7. เปิดโอกาสให้ผู้อบรมได้สะท้อนความรู้สึก หลังจากที่ได้เห็นถ้อยคำของความเกลียดชัง ที่กองอยู่บนพื้นจำนวนมาก
8. ชวนผู้อบรมขบคิดต่อว่า อะไรที่อยู่เบื้องหลังถ้อยคำแห่งความเกลียดชังเหล่านั้น ซึ่งสิ่งเหล่านี้ คือ หลักการด้านสิทธิมนุษยชนและการรู้เท่าทันตนเอง
9. ชวนผู้อบรมขบคิดต่อว่า จะทำอย่างไรได้บ้าง เพื่อเป็นการลดความเกลียดชังผ่านการใช้ถ้อยคำ
10. ชวนผู้อบรมคิดเชื่อมโยงสู่ระบบโครงสร้างสังคมของสื่อว่า หากถ้อยคำแห่งความเกลียดชังนี้ ปรากฏบนสื่อ จะเกิดผลกระทบในวงกว้างอย่างไร

สิ่งที่ได้รับ

ผู้เข้าอบรมได้เข้าใจในหลักเบื้องต้นของสิทธิมนุษยชน ผลกระทบของการละเมิดสิทธิมนุษยชน และสามารถนำความรู้ เรื่อง การรู้เท่าทันสื่อ ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

กิจกรรม การประกวด Media Literacy Contest

1. ให้แต่ละกลุ่มวางแผนทำการ ผลิตสื่อ ในรูปแบบวิดีโอสั้น ความยาวไม่เกิน 3 นาที ที่สามารถสื่อสารประเด็นปัญหาทางสังคมเพื่อรณรงค์สร้างการรู้เท่าทันสื่อ ให้กับคนหูหนวกได้
2. ผู้อบรมแต่ละทีมมีเวลาในการถ่ายทำและตัดต่อผลงานของตนเอง จนถึงเวลา 14.30 น.
3. นำเสนอผลงานสร้างสรรค์สื่อ เพื่อการรณรงค์การรู้เท่าทันสื่อสำหรับคนหูหนวก ให้กรรมการและเพื่อน ๆ ได้รับชม
4. คณะกรรมการจะให้ข้อเสนอแนะในประเด็นนั้นๆ และตัดสินรางวัลการประกวด

เกณฑ์ในการตัดสิน

1. แนวความคิด (Concept) มีการนำเสนอที่ชัดเจน สื่อสารถึงประเด็นการรู้เท่าทันสื่อได้อย่างสร้างสรรค์
2. รูปแบบและกลวิธีการนำเสนอ (Technique & Execution) มีความน่าสนใจและสอดคล้องกับเนื้อหาที่นำเสนอ
3. การเล่าเรื่องและเนื้อหา (Storytelling) สามารถสร้างเรื่องได้เข้าใจง่ายและสื่อสารออกมาได้อย่างน่าสนใจทำให้อยากติดตามชมจนจบคลิป
4. การสื่อสาร (Communication) มีความความง่ายต่อการเข้าใจ และเข้าถึงกลุ่มผู้ชมที่เป็นคนหูหนวกได้ตรงตามกลุ่มเป้าหมายโดยไม่ซับซ้อน

การประกวด Media Literacy Contest

การผลิตสื่ออย่างสร้างสรรค์และรู้เท่าทันเพื่อคนหูหนวก

เกณฑ์การให้คะแนน

1. **แนวความคิด (Concept)** ในการนำเสนอที่ชัดเจน สื่อถึงประเด็นการรู้เท่าทันสื่อได้อย่างสร้างสรรค์
2. **รูปแบบและกลวิธีการนำเสนอ (Technique & Execution)** ที่มีความน่าสนใจและสอดคล้องกับเนื้อหาที่นำเสนอ
3. **การเล่าเรื่องและเนื้อหา (Storytelling)** สามารถสร้างเรื่องได้เข้าใจง่ายและสื่อสารออกมาได้อย่างสนใจและอยากติดตามชมจนจบคลิป
4. **การสื่อสาร (Communication)** มีความความง่ายต่อการเข้าใจ และเข้าถึงกลุ่มผู้ชมที่เป็นคนหูหนวกได้ตรงตามกลุ่มเป้าหมายโดยไม่ซับซ้อน

หัวข้อสำหรับการเล่าเรื่อง และตัดต่อถ่ายทำคลิปวิดีโอ

1. การกลั่นแกล้ง บูลลี่ ทางออนไลน์
2. การหมิ่นประมาณ
3. การลวงละเมิด คุกคามทางเพศ
4. การฉ้อโกง หลอกหลวง ออนไลน์
5. การโฆษณาเกินจริง
6. ข่าวลวง(Fake News)
7. Hate Speech

รางวัล

รางวัลที่ 1 ชื่อรางวัลสุดยอดคนหูหนวกผู้สร้างสรรค์สื่ออย่างรู้เท่าทัน

รางวัลที่ 2 ชื่อรางวัลคนหูหนวกผู้สร้างสรรค์การรู้เท่าทันสื่อดีเด่น

รางวัลที่ 3 ชื่อรางวัลคนหูหนวกผู้สร้างสรรค์การรู้เท่าทันสื่อโดนใจ

รางวัลชมเชย มี 2 รางวัล ชื่อรางวัลขวัญใจคนหูหนวกผู้สร้างสรรค์การรู้เท่าทันสื่อ

สิ่งที่ได้รับ

ผู้เข้าอบรมได้เข้าใจในหลักเบื้องต้นของการเข้าร่วมในการรู้เท่าทันสื่อ โดยรู้ว่าจะสามารถมีสิทธิในการผลิตสื่อเพื่อรณรงค์กับสิ่งที่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วย อันเป็นการสร้างพลังทางสังคมจากสิทธิที่ตัวเองมี

โดยได้นำเสนอ “ หัวข้อ ” ดังต่อไปนี้

กลุ่มที่ 1 หัวข้อ การฉ้อโกง หลอกหลวง ออนไลน์

นำเสนอเรื่อง การโดนหลอกให้ซื้อเครื่องสำอางค์ปลอม

นางสาว A โพสต์รีวิว ขาย เครื่องสำอางค์ปลอม แนะนำสรรพคุณต่างๆ ซึ่งสินค้ามีความหลากหลาย น่าสนใจและมีราคาที่ถูกมาก

นางสาว B เห็นโพสต์ เกิดความสนใจ จึงทำการสั่งซื้อ แป้งพับ จำนวน 1 ชิ้น หลังจากได้รับสินค้า ก็นำมาใช้งานตามปกติ แต่เมื่อผ่านไป 1 วัน ปรากฏว่า บริเวณผิวหนังของตานั้นเกิดอาการแพ้ มีผื่น แดง คัน เนื่องจาก ตัวสินค้าไม่มีคุณภาพ

จึงปรึกษาเพื่อนเพื่อหาช่องทางในการร้องเรียน โดยแนะนำให้ **ร้องเรียน 1556 สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.)** เรื่อง การโฆษณาทางสื่อต่างๆเกี่ยวกับ อาหาร ยา และผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพ

กลุ่มที่ 2 หัวข้อ Hate Speech

นำเสนอเรื่อง คำพูดแสดงความเกลียดชัง

นางสาว A เข้าพักที่โรงแรมแห่งหนึ่ง บังเอิญพบกับ นางสาว B ซึ่งเป็นคนรู้จักและเคยยืมเงินของตน โดยที่ยังไม่ได้คืน

แต่นางสาว B ทำเป็นไม่รู้จำตน นางสาว A จึงเกิดอารมณ์โมโห เข้าไปต่อว่าในเชิงดูถูก ใช้คำหยาบแสดงความเกลียดชัง

หลังจากเกิดเหตุการณ์ขึ้น นางสาว A และ นางสาว B ต่างโพสต์เรื่องราวของตนลง Facebook เพื่อระบายต่อว่าอีกฝ่าย

กรณีนี้ชี้ให้เห็น ถึง การกระทำและการใช้คำที่ไม่เหมาะสม อีกทั้งการโพสต์ข้อความในเชิงดูถูก ใช้คำหยาบลงในสื่อโซเชียล มีโทษผิดตามกฎหมาย พรบ.คอมพิวเตอร์

กลุ่มที่ 3 หัวข้อ การฉ้อโกง หลอกหลวง ออนไลน์

นำเสนอเรื่อง การสั่งซื้อสินค้าออนไลน์

นางสาว A และเพื่อน กระทำการสั่งซื้อสินค้าออนไลน์ หลังจากนั้นจึงได้รับข้อความ เลขที่บัญชีเพื่อโอนชำระค่าสินค้า 2 วันต่อมา หลังจากได้รับสินค้า ปรากฏว่าสินค้าไม่ตรงตามที่สั่งซื้อไป จึงทำการแจ้งความ ต่อ เจ้าหน้าที่ตำรวจ

*เจ้าหน้าที่ตำรวจเร่งดำเนินการสืบสวน สอบสวนและออกหมายจับ ผู้กระทำผิดได้ในที่สุด

กรณีนี้ชี้ให้เห็น ว่าหากต้องการซื้อสินค้าออนไลน์ ต้องตรวจสอบและใช้ความระมัดระวังก่อนทำการซื้อทุกครั้ง

กลุ่มที่ 4 หัวข้อ การฉ้อโกง หลอกหลวง ออนไลน์

นำเสนอเรื่อง การโดนหลอกให้ซื้อผลิตภัณฑ์บำรุงผิว

โดยการนำเสนอผ่าน 2 กรณี

กรณีที่ 1 นางสาว A สั่งซื้อสินค้าผ่าน Facebook โดยไม่ตรวจสอบข้อมูลให้ดี หลังจากทำการสั่งซื้อและชำระเงิน ไม่ได้รับสินค้า

กรณีที่ 2 นางสาว B สั่งซื้อสินค้าผ่าน Facebook โดยสังเกต การมีสินค้าที่หลากหลาย รีวิวและความสนใจ หลังจากทำการสั่งซื้อและชำระเงิน ได้รับสินค้าครบถ้วน รายละเอียดตรงตามที่สั่งซื้อไป

กรณีนี้ชี้ให้เห็น การซื้อสินค้าออนไลน์จำเป็นต้องตรวจสอบข้อมูล ผู้ขาย ร้านค้า สินค้า แหล่งที่มาและข้อมูลประกอบอื่น เช่น การรีวิว , การแสดงความคิดเห็น , ประวัติคำสั่งซื้อ เพื่อให้รู้เท่าทันไม่โดนโกง

กลุ่มที่ 5 หัวข้อ การฉ้อโกง หลอกหลวง ออนไลน์

นำเสนอเรื่อง การถูกโจรกรรมข้อมูลจากบัญชีการเงิน

นางสาว A และเพื่อน วางสัมภาระไว้บนโต๊ะ โดยได้วางโทรศัพท์มือถือพร้อมทั้งเปิดแอปพลิเคชันบัญชีธนาคาร แล้วเดินไปทำธุระที่จุดอื่น มีจฉฉฉซึ่งอยู่โต๊ะข้างๆเห็นดังนั้น จึงฉฉฉมือถือของทั้งสองมาทำการโอนเงินหลังจากทั้งคู่กลับมาปรากฏว่าเงินในบัญชีทั้งหมดหายไป

กรณีนี้ชี้ให้เห็น ว่าไม่ควรเปิดโทรศัพท์ ข้อมูลสำคัญ หรือสิ่งของมีค่าทิ้งไว้ในพื้นที่สาธารณะ หากมีจฉฉหรือผู้ไม่หวังดีมาพบ อาจฉฉฉหรือทำให้เกิดความเสียหายอันประเมินค่าไม่ได้

MODULE ที่ 6 หัวข้อ “การมีส่วนร่วมในสื่อ”

ความสำคัญของวัตถุประสงค์ การเป็นผู้บริโภคและผู้ผลิตสื่อ เผยแพร่สื่อ(Prosumer)

ความสำคัญ

- เนื้อหาเกี่ยวกับการสร้าง
- ผลิตเนื้อหาเพื่อการสื่อสาร
- การสร้างเครือข่ายผู้บริโภคสื่อ

วัตถุประสงค์

ผู้เข้าอบรมสามารถอธิบายวิธีการมีส่วนร่วม ในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นต่อการนำเสนอของสื่อ การร้องเรียนและช่องทางในการร้องเรียน สามารถอธิบายการผลิตสื่ออย่างสร้างสรรค์ และวิธีการสร้างเครือข่ายผู้บริโภคสื่อกลุ่มผู้พิการทางการได้ยินดี

แนวทางการเสริมศักยภาพ ในการเข้าร่วมรู้เท่าทันสื่อของผู้บริโภค 5 ระดับ

- ระดับที่ 1 การรับฟัง
- ระดับที่ 2 การวิพากษ์วิจารณ์
- ระดับที่ 3 การร้องเรียนผู้ผลิต
- ระดับที่ 4 การร้องเรียนหน่วยงานกำกับดูแล
- ระดับที่ 5 การรณรงค์ เชิงบวกสนับสนุน เชิงลบต่อต้าน

นายวัชรินทร์ เรียงเชิญ ผศ.นารีนารถ อธิบายเสริมสำหรับ Module ที่ 6 ทักษะการรู้เท่าทันสื่อ ส่วนของ การมีส่วนร่วม แนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วม

1. รับฟัง การรับฟังข่าวสารควรมีสติ คำนึงถึงประโยชน์มากน้อยเพียงใด
2. วิพากษ์ วิจาร์ณ
3. ร้องเรียนผู้ผลิต ในกรณีที่มีเนื้อหารุนแรงเกินไป ยกประเด็น สิทธิตละ เอเมรัล เนื้อหารายการมีลักษณะเป็นการทำลาย – เหยียบย่ำศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของบุคคล โฆษณาผลิตภัณฑ์ นี้เวีย ชาวชนะตลอด เนื้อหาโฆษณาที่มีลักษณะเหยียดสีผิว
4. ร้องเรียน หน่วยงานกำกับดูแล ที่ดูแลสำหรับเนื้อหาโดยเฉพาะ
5. รณรงค์ ส่งเสริมการเรียนรู้การเท่าทันสื่อ เพื่อไม่ตกเป็นทาสของสื่อ

วันอาทิตย์ ที่ 2 กรกฎาคม 2566

การถอดบทเรียนวิทยากรและผู้เข้ารับการอบรม

หัวข้อ : โครงการหลักสูตรการเรียนรู้เรื่องการเข้าถึงหรือรับรู้และการใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสาร ผ่านกิจกรรมกระจายเสียง กิจกรรมโทรทัศน์สำหรับคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย โดยแบ่งการถอดบทเรียนเป็น 2 กลุ่มดังนี้

การถอดบทเรียนวิทยากรแกนนำ โดยคณะกรรมการติดตามหลักสูตรโดยวิทยากรได้พูดคุยแลกเปลี่ยนร่วมกับวิทยากร รวมถึงคณะทำงานเพื่อถอดบทเรียน หลังจากที่ได้มีการทดลองหลักสูตรกับผู้เข้ารับการอบรม อุปสรรค ปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างทำกิจกรรม เนื้อหาของหลักสูตร การวางแผน รวมถึงข้อเสนอแนะต่าง ๆ ความรู้สึกก่อนและหลังจากการเป็นวิทยากร

การถอดบทเรียนผู้เข้ารับการอบรม คณะกรรมการติดตามหลักสูตรได้เรียนเชิญ ผู้เข้าร่วมอบรมทุกท่าน เข้าร่วมพูดคุยแลกเปลี่ยน ทำการประเมินสำรวจความพึงพอใจและความเหมาะสมของเนื้อหา โดยให้แบ่งกลุ่มออกเป็น 2 กลุ่ม ร่วมแสดงออก เสนอหัวข้อ เพื่อถอดบทเรียนการเรียนรู้ เท่าทันสื่อ รวมไปถึงการสรุปการอบรม ปัญหาและแนวทางแก้ไข อุปสรรคต่าง ๆ ระหว่างการอบรม สิ่งใดที่ต้องการให้ปรับปรุง

นายวิฑูต บุณนาค นายกสมาคมคนหูหนวกแห่งประเทศไทย ให้เกียรติมอบรางวัล และถ่ายภาพร่วมกับกลุ่มผู้เข้าร่วมอบรม ขอขอบคุณวิทยากรที่มาถ่ายทอดความรู้ให้กับพวกเรา ผมรู้สึกดีใจมาก เข้าใจว่าสื่อออนไลน์ตอนนี้เราเองใช้ในชีวิตประจำวันอยู่แล้ว อยากจะฝากให้ทุกท่านนำความรู้ที่ได้อบรมครั้งนี้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ครับ

- การวัดและประเมินผล

การวัดและประเมินผล แบบประเมินความรู้ทักษะการรู้เท่าทันสื่อ คณะผู้ดำเนินโครงการได้จัดทำแบบทดสอบประเมินความรู้และความเข้าใจ แบบเลือกถูกผิดให้ผู้เข้าอบรมเลือกตอบโดยมีล่ามภาษามือแปลความเพื่อให้สอดคล้องกับคุณลักษณะของผู้เข้าอบรมซึ่งเป็นผู้พิการทางการได้ยิน ในประเด็นที่สำคัญซึ่งมีผลการประเมินดังต่อไปนี้ (หมายเหตุ ไม่มีการแปรข้อความให้เป็นในทิศทางบวกแล้ว)

คำถาม	ก่อน		หลัง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. การรู้เท่าทันสื่อ คือ การใช้สื่อ อย่างรู้ตัว ตื่นตัว	25	50	45	90
2. เราจำเป็นต้อง รู้เท่าทันสื่อ เพราะสื่อและพฤติกรรมการรับสื่อมีการเปลี่ยนแปลงไป	29	64	50	100
3. “สื่อนี้มีประโยชน์อย่างไร” เป็นคำถามสำหรับการรู้เท่าทันสื่อ	22	44	40	80
4. พ่อแม่ให้ลูกนั่งเล่นมือถือทั้งวัน เพื่อจะได้เอาเวลาไปทำอย่างอื่น เป็นการส่งเสริมการรู้เท่าทันสื่อที่ไม่ถูกต้อง	21	42	44	88
5. เด็กหญิง เอ ฟังโฆษณาสินค้า แล้วไปตรวจสอบข้อมูลก่อนว่าจริงหรือไม่จริงก่อนตัดสินใจซื้อ	23	46	44	88
6. สื่อโทรทัศน์เกิดขึ้นก่อนสื่อหนังสือพิมพ์	22	44	45	90
7. เฟซบุ๊ก เป็นการสื่อสารแบบ 2 ทาง	22	44	43	86
8. ในระบบนิเวศสื่อ เราสามารถเป็นผู้ใช้สื่อ และผู้สร้างสื่อได้	21	42	40	80
9. การรู้เท่าทันสื่อและการมีส่วนร่วมของบุคคลทุกคน จะทำให้เกิดระบบนิเวศสื่อที่ดีได้	19	38	40	80
10. ผู้ผลิตสื่อ ที่มีจริยธรรม จะช่วยให้เกิดระบบนิเวศสื่อที่ดีได้	20	40	42	84
11. สื่อใหม่ (เฟซบุ๊ก/ไลน์) ผู้รับและผู้ส่งสารเป็นคนเดียวกันได้	20	40	40	80
12. นาย ซี ไม่โพสต์บัตรประชาชนและหมายเลขโทรศัพท์ของตนเองเก็บไว้ในเฟซบุ๊ก	23	46	44	88
13. นางสาว บี ตำ นางสาว เอ โดยการโพสต์ข้อความหยาบคายลงในเฟซบุ๊ก เป็นการกระทำที่ไม่ถูกต้อง	23	46	43	86

คำถาม	ก่อน		หลัง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
14. นาย เอ รู้จักใช้สื่อ หลายๆสื่อ ในการค้นหาหาข้อมูลที่ต้องการ ก่อนการตัดสินใจซื้อสิ่งเหล่านั้น	24	48	44	88
15. นางสาว ดี ได้รับข้อความขอยืมเงินจากเพื่อน ก็พิจารณา ตรวจสอบก่อนโอนเงินให้เพื่อนโดยทันที	23	46	43	86
16. นาย ดำ ไม่สามารถไลฟ์สดในช่วงลงคะแนนเสียงเลือกตั้งได้	24	48	43	86
17. การนำเอารูปดารานักแสดง มาตั้งเป็นโปรไฟล์เฟซบุ๊กของตนเองเพื่อหลอกคนอื่น เป็นการกระทำที่ไม่ถูกต้อง	23	46	44	88
18. การนำเอาภาพมิสแกรนด์ไทยแลนด์มาโพสต์ และตำหนิว่าไม่สวย เป็นสิ่งที่ไม่ได้	23	46	43	86
19. การที่นำเอาซีรีส์ ใน Netflix มาเผยแพร่ในช่องทางออนไลน์ เพื่อให้เพื่อน ๆ ได้รับชม เป็นการกระทำที่ไม่ถูกต้อง	23	46	43	86
20. หมายเลขลือตเตอร์ที่เราซื้อมา ถือว่าเป็นข้อมูลส่วนบุคคล ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (PDPA)	25	50	41	82
เฉลี่ยรวม		42.6		81.1

จากแบบสอบถาม ก่อนและภายหลังการอบรมสัมมนาความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจ ในทักษะการรู้เท่าทันสื่อ ตามหลักสูตรพบว่าผู้เข้าร่วมการอบรมส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเปลี่ยนแปลงภายหลัง ทั้งนี้เมื่อนำระดับความคิดเห็นข้างต้นมาคำนวณ ผลลัพธ์ระดับความรู้ ความเข้าใจ ในทักษะการรู้เท่าทันสื่อพบว่า ผู้เข้าร่วมการอบรมมีค่าเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทักษะการรู้เท่าทันสื่อ ภายหลังการอบรมคิดเป็น “ร้อยละ 86.1”

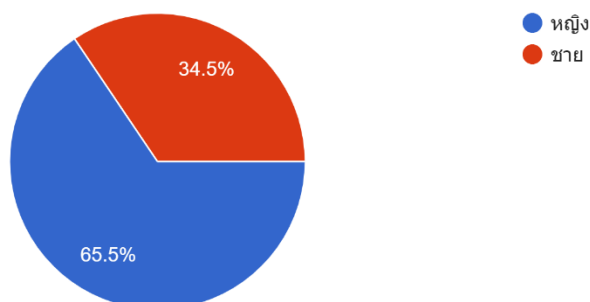
- สรุปผลการประเมินความพึงพอใจการทดลองนำหลักสูตรการรู้เท่าทันสื่อสำหรับคนพิการทางการได้ยินมาใช้ส่งเสริมให้เกิดกระบวนการเรียนรู้หรือกิจกรรมรู้เท่าทันสื่อในกลุ่มคนพิการทางการได้ยินระดับภูมิภาค 4 ภูมิภาคและการถอดบทเรียนการจัดการความรู้เรื่องการใช้หลักสูตรการรู้เท่าทันสื่อสำหรับคนพิการทางการได้ยินในแต่ละพื้นที่ (ภาคกลาง)

ตอนที่ 1 : ข้อมูลทั่วไป

1. เพศ

เพศ

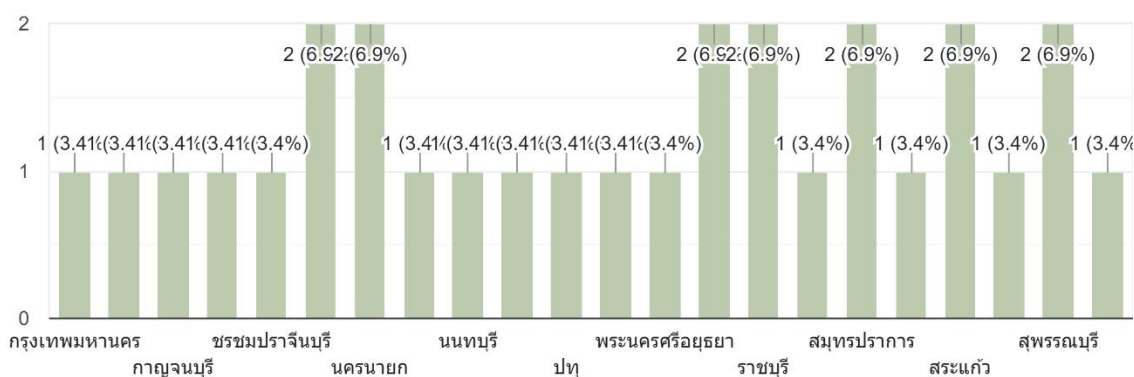
29 responses

2. จังหวัด

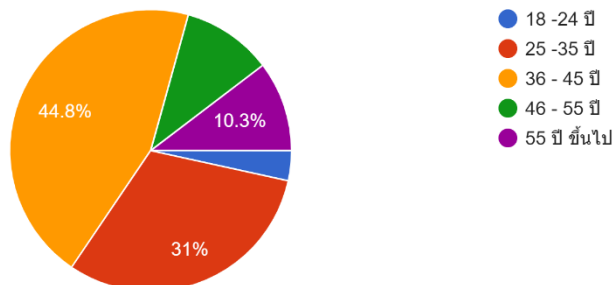
จังหวัด

29 responses

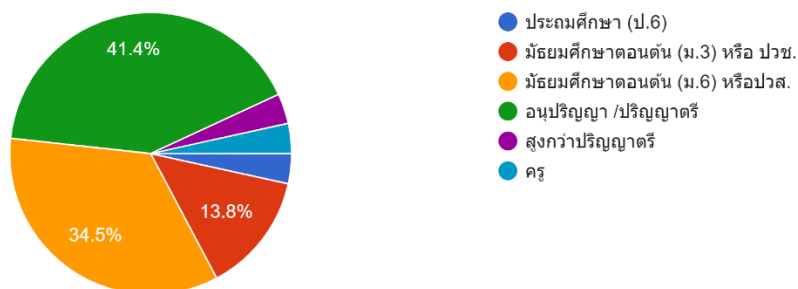
3. อายุ

อายุ
29 responses

4. การศึกษา

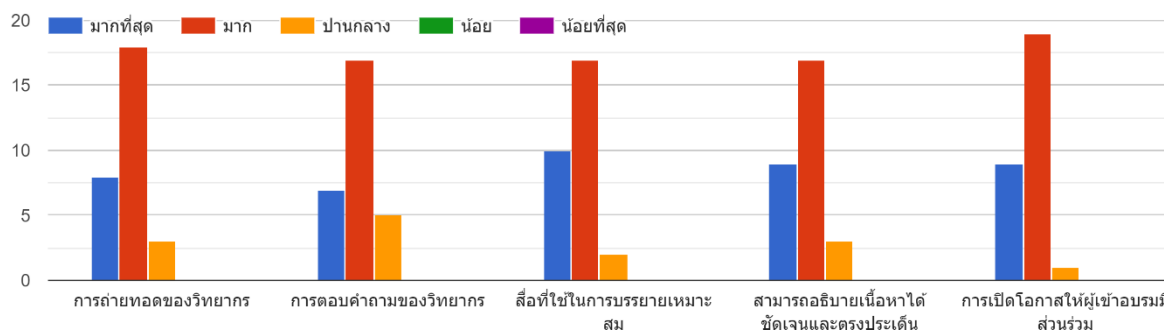
การศึกษา
29 responses

ตอนที่ 2 : ระดับความพึงพอใจ /ความรู้ความเข้าใจ และการนำไปใช้ต่อการเข้าร่วมโครงการ

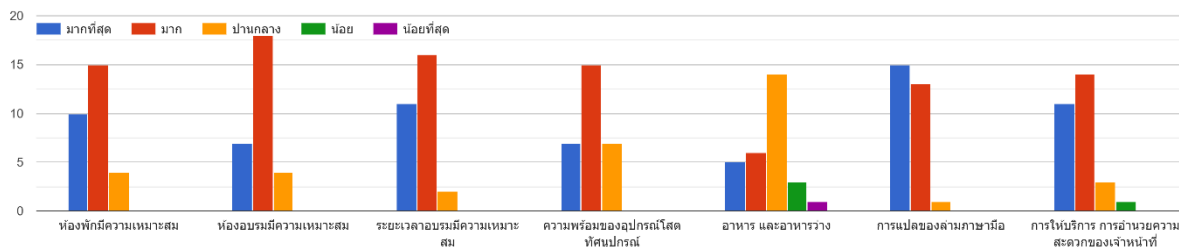
2.1 ด้านวิทยากร

2.1 ด้านวิทยากรรูหนวก

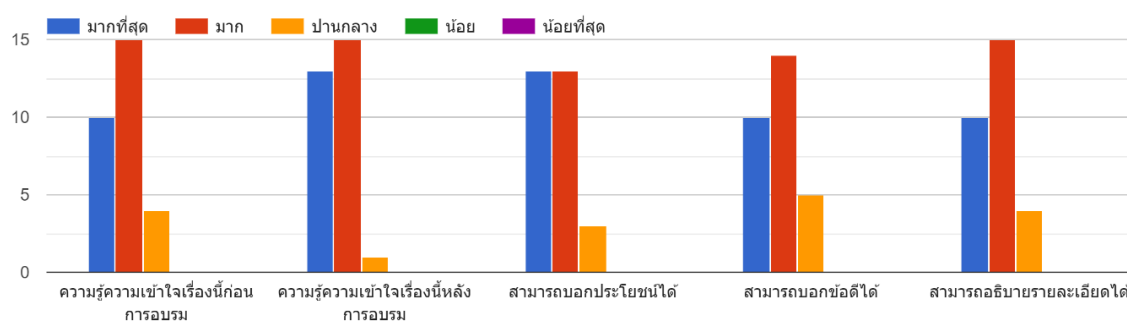
2.2 ด้านสถานที่ ระยะเวลา อาหารและการให้บริการของเจ้าหน้าที่

2.2 ด้านสถานที่ ระยะเวลา อาหารและการให้บริการของเจ้าหน้าที่

2.3 ด้านความรู้ความเข้าใจ

2.3 ด้านความรู้ความเข้าใจ

จากการสรุปแบบประเมินความพึงพอใจการทดลองนำหลักสูตรการรู้เท่าทันสื่อสำหรับคนพิการทางการได้ยิน พื้นที่ภาคกลาง นั้น พบว่าผู้เข้ารับการอบรมมีความเข้าใจในเนื้อหาการอบรมเพิ่มมากขึ้นหลังจาการอบรม โดยภาพรวมของการประเมินความพึงพอใจ ความรู้ความเข้าใจ และการนำไปใช้ต่อการเข้าร่วมโครงการนั้นส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด ผู้เข้ารับการอบรมบางส่วนนั้นไม่เคยผ่านการอบรมหลักสูตรการรู้เท่าทันสื่อ ซึ่งเป็นการได้องค์ความรู้ใหม่และเป็นประโยชน์ต่อการใช้ชีวิตประจำวัน รวมถึงการมีโอกาสได้พูดคุยแลกเปลี่ยนพบเจอกับกลุ่มผู้พิการทางการได้ยินด้วยกัน

การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์กิจกรรมของโครงการ ผ่านช่องทางออนไลน์

อัลบั้ม **ประมวลภาพบรรยากาศงานเมื่อวันที่ 29 มิถุนายน – 2 กรกฎาคม 2566**

สมาคมคนหูหนวกแห่งประเทศไทย
3 กรกฎาคม 2023 · 🌐

ประมวลภาพบรรยากาศงานเมื่อวันที่ 29 มิถุนายน – 2 กรกฎาคม 2566

การทดลองนำหลักสูตรการเรียนรู้ทำหนังสือสำหรับคนพิการทางการได้ยินมาใช้ส่งเสริมให้เกิดกระบวนการหรือกิจกรรมรู้ทำหนังสือในกลุ่มคนพิการทางการได้ยินระดับภูมิภาค 4 ภูมิภาค และการถอดบทเรียนจัดการความรู้

เรื่องการใช้หลักสูตรการเรียนรู้ทำหนังสือสำหรับคนพิการทางการได้ยินในแต่ละพื้นที่ (ภาคกลาง)... [ดูเพิ่มเติม](#)

Thawatchai Ngamthanaphaisarn, To Love และ คนอื่นๆ อีก 112 คน แชร์ 6 ครั้ง

👍 **ถูกใจ** 💬 **แสดงความคิดเห็น** ➦ **แชร์**

3.1.2.2 ภาคใต้

จัดขึ้นเมื่อวันที่ 3 - 6 สิงหาคม พ.ศ. 2566 ณ โรงแรมมาร์ลิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยมีรายละเอียดการจัดอบรมดังนี้

วันพฤหัสบดี ที่ 3 สิงหาคม 2566

พิธีเปิดพร้อมทั้งกล่าวแนะนำโครงการ

โดย นายวัชรินทร์ ชาลี ผู้รับผิดชอบโครงการ และกรรมการฝ่ายประชาสัมพันธ์ สมาคมคนหูหนวกแห่งประเทศไทย

กล่าวต้อนรับและสวัสดีผู้เข้ารับการอบรมทุกท่าน สำหรับการอบรมในครั้งนี้จะเป็นกลุ่มเป้าหมายจากคนพิการทางการได้ยินจากทางภาคใต้ โดยสมาคมคนหูหนวกแห่งประเทศไทยได้เรียนเชิญมาทั้งหมด 28 ท่าน 14 จังหวัด แบ่งเป็นจังหวัดละ 2 ท่าน ซึ่งการอบรมครั้งนี้เป็นการอบรมหัวข้อ หลักสูตรการรู้เท่าทันสื่อ จัดอบรมให้เฉพาะสำหรับคนพิการทางการได้ยิน เท่านั้น เพื่อให้ทราบถึงผลกระทบจากการใช้สื่อ การพัฒนาการของสื่อ รวมไปถึงการใช้มือถือและอินเทอร์เน็ต เพื่อที่จะสามารถนำไปต่ักเตือนเพื่อน ครอบครัว ในเรื่องของการติดต่อสื่อสารให้มีความรู้ความเข้าใจมากขึ้น

ในครั้งนี้นายวัชรินทร์เป็นผู้ดูแลรับผิดชอบ โครงการหลักสูตรการเรียนรู้ เรื่อง การเข้าถึงหรือรับรู้และการใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสาร ผ่านกิจกรรมกระจายเสียง กิจกรรมโทรทัศน์สำหรับคนพิการทางการได้ยิน หรือสื่อความหมาย สนับสนุนโดย กองทุนวิจัยและพัฒนากิจกรรมกระจายเสียง กิจกรรมโทรทัศน์ และกิจกรรมโทรคมนาคม เพื่อประโยชน์สาธารณะ (กทปส.) หนึ่งในกองทุนของ กสทช. ร่วมกับ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา เพื่อตระหนักและเข้าใจถึงการใช้สื่อ ว่ามีทั้งคุณและโทษอย่างไร

กล่าวต้อนรับผู้เข้ารับการอบรม

โดย ผศ.สุปราณี วัฒนสิน จาก มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

กล่าวสวัสดิ์ผู้เข้าร่วมอบรมทุกท่าน ทั้งนี้รู้สึกยินดีและดีใจที่ได้เดินทางมาที่ภาคใต้ การมาที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี ครั้งนี้เป็นการเดินทางมาครั้งที่ 2 ซึ่งจัดอบรมขึ้นโดย สมาคมคนหูหนวกแห่งประเทศไทย ร่วมกับ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญ ในขณะปัจจุบัน คนหูตียังถูกหลอกจากสื่อ ซึ่งถือเป็นเรื่องที่ต้องศึกษาเรียนรู้เนื่องจากสื่อมีอิทธิพลต่อการใช้ชีวิตประจำวัน การใช้มือถือระหว่างเด็ก ผู้ที่ไม่มีความรู้และผู้สูงอายุ ภัยจากสื่อออนไลน์ประเภทต่างๆการถูกหลอกทางออนไลน์ มีความสำคัญอย่างมากในการเรียนรู้ร่วมกัน การแลกเปลี่ยนความรู้ มิตรภาพการแสดงความคิดเห็น เพื่อชุมชนและสังคมที่สร้างสรรค์ โดยมีตัวแทนวิทยากรทั้ง 4 ท่าน ได้แก่

1. นางสาวนันทรัตน์ รัตนะ จากจังหวัดตรัง
2. นายธีรศักดิ์ พรหมจรรย์ จากจังหวัดปัตตานี
3. นางสาวแววตา จันทรแก้ว จากจังหวัดชุมพร
4. นางนพวรรณ ชัยณรงค์ จากจังหวัดตรัง

ทำไมเราจึงต้องมีวิทยากรซึ่งเป็นคนหูหนวก?

วิทยากรได้รับการคัดเลือกมาจาก การอบรมแกนนำหลักสูตรเพื่อคนหูหนวกโดยเฉพาะ ผ่านการอบรมทั้งหมด 4 รุ่น ได้แก่ ภาคกลาง ภาคเหนือ ภาคอีสาน และภาคใต้ โดยได้คัดเลือกบุคคลที่มีคุณสมบัติเป็นวิทยากรให้กับพวกเรา พร้อมเรียนเชิญอาจารย์จากมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา มาอบรมแนะนำกระบวนการในการเป็นวิทยากรและการจัดอบรม เพื่อบรรยายสื่อการสอน โดยมีเนื้อหาสาระสำคัญทั้งหมด 6 โมดูล ว่าในแต่ละโมดูลมีอะไรบ้าง การที่เรียนรู้จบจะสามารถเสริมสร้างการเรียนรู้และป้องกันตนเองจากสื่อได้อย่างไร

บรรยายและกิจกรรมหัวข้อ โมดูลที่ 1 “ทำไมต้องรู้เท่าทันสื่อ”

โดย นายธีรศักดิ์ พรหมจรรย์ วิทยากรแกนนำคนหูหนวกภาคใต้

ทำไมถึงต้องรู้เท่าทันสื่อ

➢ บริบทของสื่อที่เปลี่ยนไปเกิดการหลอมรวมสื่อ สื่อใหม่ (สื่อออนไลน์) ได้รับความนิยมมากขึ้นอย่างรวดเร็ว ตอบโจทย์ในด้านของการทำงานที่หลากหลาย พฤติกรรมการรับสื่อของคนเปลี่ยนไป ด้วยสื่อที่มีความหลากหลาย จึงเป็นเรื่องจำเป็นที่จะต้องมีทักษะในการรู้เท่าทันสื่อ อีกทั้งยังนำไปสู่การตระหนักในสิทธิการสื่อสารทำให้เราสามารถสื่อสาร โดยรู้ถึงปัญหา สามารถนำไปปรับใช้ ได้อย่างสร้างสรรค์ในชีวิตประจำวันส่วนใหญ่ เราใช้โทรศัพท์มือถือเป็นจำนวนมาก เวลาใช้มักจะดูในเรื่องของการท่องเที่ยว การรับชมภาพยนตร์ สั่งอาหาร เล่นเกมส์ ถ่ายภาพอัดวิดีโอ ใช้ในการเลือกซื้อสินค้า ผลิตภัณฑ์ โฆษณา การกระทำเหล่านี้จึงทำให้พฤติกรรมของคนเปลี่ยนไป ไม่ว่าจะครอบครัว เพื่อน ทุกคนมักจดจ่ออยู่กับการใช้มือถือ ฉะนั้นการสนทนาหรือพูดคุยต่อกันโดยตรงจะค่อนข้างน้อยมาก

สังคมก้มหน้า

ความหมายของการรู้เท่าทันสื่อ

➢ การรู้เท่าทันสื่อ คือ การมีทักษะการรู้เท่าทันสื่ออย่างรู้ตัว ต้องมีความสามารถในการตีความ วิเคราะห์แยกแยะเนื้อหาสาระของสื่อ และสามารถตอบโต้ได้อย่างมีสติและรู้ตัว การใช้สื่ออย่างตื่นตัว ผู้รับสาร จะต้องแสวงหาข้อมูลเพิ่มเติม เข้าถึงข้อมูลข่าวสารหลากหลายที่มีคุณภาพ และสามารถที่จะใช้ประโยชน์ จากสื่อ

ความจำเป็นของการรู้เท่าทันสื่อ

➢ คนที่รู้เท่าทันสื่อ จะมีทางเลือกเพิ่มมากขึ้น สำหรับการบริโภคและการใช้ชีวิตประจำวัน ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสินค้า ตัวผลิตภัณฑ์ บริการต่างๆ ตัวอย่างการใช้สื่อในชีวิตประจำวัน เช่น การท่องเที่ยว การชมภาพยนตร์ การรับประทานอาหาร การช้อปปิ้ง เล่นเกมส์ มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องใช้อย่างมีสติและปัญญา ในการเลือกรับข่าวสาร ไตร่ตรอง และใช้ข้อมูลนั้นๆให้เกิดประโยชน์จะทำให้สามารถต่อกรกับด้านลบของสื่อ และนำเอาด้านบวกของสื่อมาใช้ได้

สื่อประกอบสร้าง

สื่อ : สิ่งที่สร้างจากคน สื่อที่ถูกเผยแพร่ทุกชิ้นทุกรูปแบบล้วนเป็นสิ่งที่ถูกประกอบสร้างขึ้น สร้างเรื่อง ให้ใหญ่ เพิ่มสีสัน ขยายเรื่องราว บิดเบือน หวังยอดไลค์ ยอดแชร์ ยอดคนดู จนลืมหาสาระสำคัญของเรื่องที่จะสื่อ

- ตัวอย่าง คดี ของ คุณ แต่งโม

- ตัวอย่าง คดีแชร์ลูกโซ่ Forex-3D

- ตัวอย่าง ข้อความแสดงความคิดเห็น ของ คุณต่าย ชูติมา

• ตัวอย่าง ตึกถล่มโรงแรมรอยัลพลาซ่า

เหตุโรงแรมถล่มทำให้มีผู้บาดเจ็บและเสียชีวิตเป็นจำนวนมากโดยผู้รอดชีวิตหลายราย ออกมาเล่าว่า การที่ตนนั้นรอดจากการเสียชีวิตในครั้งนี้ เป็นเพราะ อิทธิฤทธิ์ หลวงพ่อคุณ ที่ห้อยแขวนคอไว้

สื่อออนไลน์และปลูกฝังความคิดค่านิยมบางอย่างไว้

สื่อ : การปลูกฝังและสร้างค่านิยม

ปลูกฝังค่านิยม
ของสังคม
การเปลี่ยนแปลง
การมีจิตสำนึก
ตัวอยู่ในครอบครัว

**เติมความชุ่มชื้น
ไร้รอยให้กับผิว**

ภัยคุกคามเปิดหู
การละเมิดสิทธิเด็ก (Child Abuse)
การข่มขืน การล่วงละเมิดทางเพศ
การทารุณกรรม การค้ามนุษย์ การค้าแรงงาน
การบังคับใช้แรงงาน การค้ามนุษย์ การค้ามนุษย์
การละเมิดสิทธิเด็ก (Child Abuse)

การบูลลี่ทางโลกออนไลน์ หรือ Cyber Bullying
เป็นการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ต ในรูปแบบของ
ภาพ เสียง ข้อความ ที่ถูกส่งไปคุกคามอีกฝ่าย
หรือเผยแพร่สู่สาธารณะจนเกิดความอับอาย ซึ่ง
จะขยายวงกว้างอย่างรวดเร็ว

การบูลลี่ทางโลกออนไลน์ หรือ Cyber Bullying

การกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ต ในรูปแบบของภาพ เสียง ข้อความ ที่ถูกส่งไปคุกคามอีกฝ่าย หรือเผยแพร่สู่สาธารณะจนเกิดความอับอายซึ่งจะขยายวงกว้างอย่างรวดเร็ว

ถ้อยคำเกลียดชัง(Hate Speech) การสื่อสารที่สร้างความเกลียดชัง

หมายถึง การแสดงออกทุกรูปแบบ เช่น การใช้คำพูด สัญลักษณ์ ท่าทาง ในลักษณะขู่ง หรือส่งเสริมความเกลียดชังและอคติต่อบุคคลหรือกลุ่มบุคคล มุ่งหมายทำลายความมั่นคงทางจิตใจ มักนำเอาประเด็นในเรื่องเกี่ยวกับเชื้อชาติ ศาสนา สีผิว ชนชั้น อุดมการณ์ทางการเมือง อาชีพ เพศสภาพ ความทุพพลภาพ หรือลักษณะอื่นที่สามารถทำให้ถูกแบ่งแยกได้มาใช้

การวิเคราะห์สื่อ

1. สื่อนี้ใครทำ/ใครเป็นผู้ผลิตสื่อ
2. สื่อนี้มีวัตถุประสงค์อะไร
3. สื่อนี้ใช้เทคนิคอะไร
4. สื่อนี้นำเสนอครบรอบด้านหรือไม่
5. สื่อนี้มีประโยชน์อย่างไร

ความฉลาดทางดิจิทัลสำหรับผู้บริโภคสื่อ

- S - Source แหล่งที่มา
- P - Profit ประโยชน์
- O - Over มากเกินไป
- T - Time เวลา

• ตัวอย่าง ข่าว ของ คุณพิธา ลิ้มเจริญรัตน์

ความสัมพันธ์ระหว่าง คุณ แอฟ ทักษอร เป็นการสร้างข่าว สร้างกระแส ซึ่งอาจมีเนื้อหาข่าวปลอม (Fake News) ควรใช้หลักในการวิเคราะห์

8 ทักษะจำเป็นเพื่อก้าวสู่การเป็นพลเมืองดิจิทัล

1. ทักษะในการรักษาอัตลักษณ์ที่ดีของตนเอง (Digital Citizen Identity) ต้องมีความสามารถในการสร้างสมดุล บริหารจัดการ รักษาอัตลักษณ์ที่ดีของตนเองไว้ให้ได้
2. ทักษะการคิดวิเคราะห์ที่มีวิจารณญาณที่ดี (Critical Thinking) มีวิจารณญาณในการรักษาข้อมูลของตนเองและผู้อื่น รู้ว่าข้อมูลใดควรหรือไม่ควรเผยแพร่
3. ทักษะในการรักษาความปลอดภัยของตนเองในโลกไซเบอร์ (Cybersecurity Management) สามารถวิเคราะห์แยกแยะระหว่างข้อมูลที่ถูกต้องและข้อมูลที่ผิด
4. ทักษะในการรักษาข้อมูลส่วนตัว (Privacy Management) มีทักษะในการบริหารเวลากับการใช้อุปกรณ์ยุคดิจิทัล
5. ทักษะในการจัดสรรเวลาหน้าจอ (Screen Time Management) สามารถในการรับรู้และรับมือการคุกคามชมชู้บนโลกออนไลน์ได้อย่างชาญฉลาด
6. ทักษะในการบริหารจัดการข้อมูลของผู้ใช้งานที่มีการทิ้งไว้บนโลกออนไลน์ (Digital Footprints) ไม่ละเลยและรู้จักลบรหัสผ่านหรือประวัติการใช้งานสม่ำเสมอ
7. ทักษะในการรับมือกับการกลั่นแกล้งบนโลกไซเบอร์ (Cyberbullying Management) เห็นอกเห็นใจและสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่นบนโลกออนไลน์
8. ทักษะการใช้เทคโนโลยีอย่างมีจริยธรรม (Digital Empathy) สามารถป้องกันข้อมูลด้วยการสร้างระบบความปลอดภัยที่เข้มแข็งและป้องกันการโจรกรรมข้อมูลไม่ให้เกิดขึ้นได้

กิจกรรมตอบคำถาม

วิธีการ

1. โจทย์จะมีรูปภาพและคำถามจำนวน 9 ข้อ
2. ให้ผู้เข้าร่วมทุกท่านไปยืนใน ฝั่งซ้าย หรือ ฝั่งขวา ที่คิดว่าคำตอบถูกต้อง
3. โดยผู้ที่อยู่ในฝั่งที่ถูกต้องจะได้ตอบคำตอบในข้อถัดไป
4. คนที่ตอบถูกจนถึงข้อสุดท้ายจะเป็น ผู้ชนะ
5. ส่วนคนที่ตอบผิดจะถือว่าตกรอบ

สิ่งที่ได้

- การคิด พิจารณาก่อนเชื่อ
- การวิเคราะห์แยกแยะระหว่างข้อมูลที่ถูกต้องและข้อมูลที่เป็นเท็จ

บรรยายและกิจกรรมหัวข้อ โมดูลที่ 2 “ นิเวศสื่อ ”

โดย นางสาวนันทรัตน์ รัตนะ วิทยากรแกนนำคนทูนวภาคใต้

สื่อมีพัฒนาการไม่ว่าจะเป็น หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ มือถือ เรียนรู้ผ่านสื่อสิ่งพิมพ์

เข้าใจในเรื่องของนิเวศสื่อ

พ.ศ.2387 เริ่มจากสื่อสิ่งพิมพ์ ที่เรียกว่าหนังสือพิมพ์

พ.ศ.2417 วารสาร นิตยสาร

พ.ศ.2473 วิทยุ เริ่มมีการรายงานข่าว ประกาศข่าว ผ่านช่องทางคลื่นกระจายเสียง

พ.ศ.2498 โทรทัศน์ สามารถรับชมทีวีได้ มีการบันทึกเผยแพร่ภาพและวิดีโอ

พ.ศ.2537 อินเทอร์เน็ต เสาสัญญาณ

ปัจจุบัน พัฒนาการเป็นสื่อออนไลน์ ผ่านโทรศัพท์มือถือ พกพาสะดวกและสื่อสารได้กว้างไกล

➤ การสื่อสารผ่านสื่อดั้งเดิม(การสื่อสารทางเดียว)

- ผู้ส่งสาร ส่งทางเดียว
- ผู้รับสาร รับข่าวสารทางเดียว

- การสื่อสารผ่านสื่อดิจิทัล(การสื่อสารสองทาง)
การโต้ตอบระหว่างผู้ส่งและผู้รับ สามารถเข้าถึงได้ทั้ง 2 ฝ่าย

นิเวศน์สื่อ คือ ระบบการสื่อสารของมนุษย์ภายใต้ปฏิสัมพันธ์ที่หลากหลาย

- ปฏิสัมพันธ์กับบุคคลที่แตกต่างกัน เช่น เพศ วัย อายุ ศาสนา ความสนใจ อาชีพ กลุ่มเป้าหมาย
- ปฏิสัมพันธ์กับเนื้อหาช่องทางสื่อและเทคโนโลยีการสื่อสาร
 - “เนื้อหา” ข่าวสาร สาระ โฆษณา บันเทิง
 - “ประเภท” สื่อสารมวลชน สื่อออนไลน์ สื่อชุมชน
- ปฏิสัมพันธ์กับระบบต่างๆ เช่น กฎหมายและการกำกับดูแล เศรษฐกิจ การเมือง สังคม วัฒนธรรม ชุมชน

สาเหตุการรู้เท่าทันสื่อและการมีส่วนร่วมส่งผลก่อให้เกิดปัญหา

1. มีปัญหาในการวิเคราะห์ ดีความ และประเมินคุณค่าสื่อ
2. มีปัญหาในการมีส่วนร่วม ใช้สื่ออย่างไม่สร้างสรรค์
3. ขาดความตระหนักถึงความสำคัญของการรู้เท่าทันสื่อ
4. ยังไม่ค่อยกระตือรือร้นในการสร้างสรรค์สิ่งแวดลอมสื่อที่ดี ทั้งบทบาทผู้รับสารและผู้สร้างสาร

ความไม่สมดุลในระบบนิเวศสื่อ

3 ส่วนมีความไม่สมดุลกัน การมีส่วนร่วม ความคิดสร้างสรรค์ ความรับผิดชอบ จริยธรรม ในการกำกับดูแลสื่อโดยจะเน้นไปที่

- ผู้ใช้สื่อ (Consumers)
- ผู้สร้างสื่อ (Producers)
- ผู้ใช้ผู้สร้าง (Prosumers)

ที่เราจำเป็นต้องมีความเข้าใจในเรื่องของ กฎหมาย การมีส่วนร่วมไม่ว่าจะเป็น ผู้พิการ ผู้ถือศีล ผู้นับถือศาสนา การนำไปเชื่อมโยงกับเรื่องของจริยธรรม การประชาสัมพันธ์ การกำกับดูแลสื่อและการเผยแพร่ต่าง ๆ

สำหรับเนื้อหาที่รับชม หากมีกรณีที่ไม่เหมาะสม สามารถแสดงความคิดเห็นตอบกลับได้ ทั้งนี้ควร วิเคราะห์พิจารณาตรวจสอบสื่อนั้นให้ถี่เสียบก่อน

- ยกตัวอย่างกรณี โฆษณาผิวขาวขึ้นภายใน 7 วัน

ผศ.สุปราณี วัฒนสิน จาก มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

ทำไม? ต้องรู้เท่าทันสื่อ สื่อเปลี่ยน จากดั้งเดิมเปลี่ยนเป็นออนไลน์ พฤติกรรมเราเปลี่ยน เช่น เมื่อก่อน อ่านข่าวในหนังสือพิมพ์ ตอนนี้มาอ่านข่าวในแพลตฟอร์ม เว็บไซต์ ผ่านมือถือ การรับชมผ่านทีวีต้องรอชม เต็มวันนี้สามารถรับชมย้อนหลังได้แล้วผ่านมือถือ

นิเวศสื่อ สื่อออนไลน์เราเป็นทั้งผู้รับและผู้ส่ง รวมถึงผู้สร้าง ยกตัวอย่าง ยูทูปเบอร์ ทุกคนสามารถ เป็นได้หมด

การแยกแยะจึงเป็นเรื่องยาก ซึ่งมีทั้งคุณและโทษ จำเป็นต้องมีการตรวจสอบข้อเท็จจริง จากข้อมูลหลายแหล่ง มีการยืนยันที่แน่ชัด จึงจะส่งต่อให้ผู้อื่นได้ หากพบว่าไม่เป็นความจริง ข้อมูลจริง เราสามารถอ้างอิงแหล่งข้อมูลที่ถูกต้องได้

กิจกรรม คุณลักษณะของสื่อ

ให้ผู้เข้าร่วมอบรม ลำดับสื่อว่าสื่อใดเกิดก่อน

โดยเขียนลงในกระดาษ วัดความรู้เรื่องสื่อดั้งเดิมและสื่อใหม่ (อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ชุดที่ 1)

สิ่งที่ได้รับ

- สามารถลำดับการเกิดสื่อต่างๆได้
- มีความเข้าใจในสื่อมากขึ้น

กิจกรรม วิเคราะห์ถึงผลดีและผลเสียของการใช้สื่อออนไลน์

สิ่งที่ได้รับ

- ทราบถึงประโยชน์และอันตรายจากสื่อออนไลน์
- แนวทางในการป้องกันและระมัดระวังต่อสื่อออนไลน์

บรรยายและกิจกรรมหัวข้อ โมดูลที่ 3 “ การรู้จักสื่อ ”

โดย วิทยากรแกนนำคนหูหนวกภาคใต้

นายธีรศักดิ์ พรหมจรรย์

การรู้จักสื่อ

➤ สื่อ คือ ตัวกลางหรือช่องทางที่นำสาร (Message) ส่งผ่านแพร่กระจายสารไปยังประชาชนหรือมวลชนผู้รับสารจำนวนมาก

การเปลี่ยนแปลงจาก สื่อดั้งเดิม (Traditional Media) สู่อสื่อใหม่ (New Media)

- สื่อดั้งเดิม ล่าช้ากว่า มีข้อจำกัดในเรื่องขอบเขตพื้นที่และเวลา
- สื่อใหม่ แต่ละประเภทมีความโดดเด่น รูปแบบแพลตฟอร์มหลากหลายและแตกต่างกันตาม

ประโยชน์และวัตถุประสงค์ในการใช้งาน

คุณลักษณะและการใช้ประโยชน์ของสื่อแต่ละประเภท

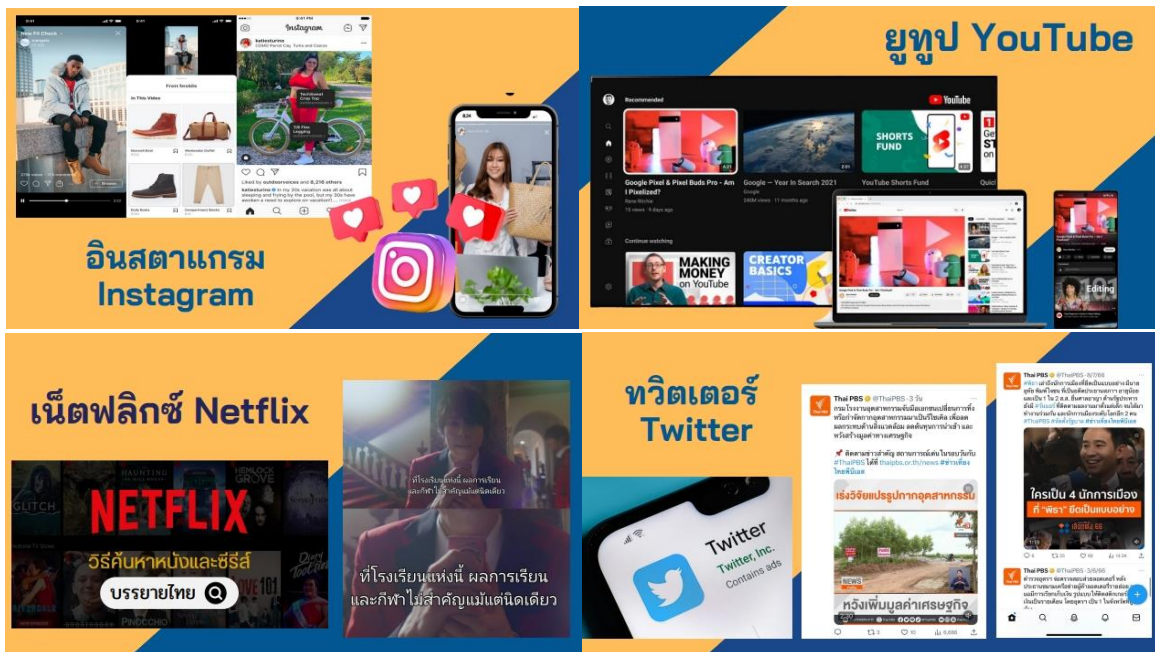
สื่อแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่

1. สื่อแบบดั้งเดิม สื่อสิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือพิมพ์ นิตยสาร สื่อวิทยุ โทรทัศน์
2. สื่อใหม่ (New Media) สิ่งที่ทำให้ผู้ส่งสารและผู้รับสารทำหน้าที่ส่งสารและรับสารได้พร้อมกันเป็นการสื่อสารสองทางทำหน้าที่ส่งสารได้หลายอย่างรวมกัน คือ ภาพ เสียง และข้อความไปพร้อมกัน อีกทั้งผู้รับและผู้ส่งสารยังเป็นคน ๆ เดียวกันได้ สามารถโต้ตอบได้อย่างอิสระ สะดวก รวดเร็ว ทันที

• ยกตัวอย่าง Facebook

แพลตฟอร์มที่มีผู้ใช้งานจำนวนมาก การซื้อสินค้าควรตรวจสอบและพิจารณารายละเอียดข้อมูลอื่น ๆ เพิ่มเติมตัวอย่าง การลอกขายกระเป๋าสินค้าแบรนด์เนม (ของปลอม)

• Line

สามารถติดต่อธุระส่วนตัว การนัดแนะ พบปะ ท่องเที่ยว ทำบุญส่งต่อความดี ข้อความคนดี ไว้สำหรับการขายสินค้า รวมไปถึงระบบธนาคาร

ข้อเสีย โอกาสถูกหลอกจากมิจฉาชีพสูง

• Facebook

เนื้อหาข่าวใหม่ๆมีประโยชน์ การเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่กว้างขวาง ไลฟ์สดได้ แชรหรือส่งต่อข้อมูลได้ ส่งข้อความสะดวก สามารถซื้อขายสินค้าได้สะดวก

ข้อเสีย ข่าวที่ได้รับเป็นข่าวปลอม อาจถูกหลอก ข้อความและสื่อต่างๆ ได้รับสินค้าไม่ตรงปก

• Instagram

การรีวิวร้านที่น่าสนใจ อาหาร โรงแรม สินค้า โปรโมชั่นต่าง ๆ ที่น่าสนใจ

ข้อเสีย โดนหลอก ได้รับสินค้าและบริการไม่ตรงปก สินค้าชำรุด เสียหาย หมดอายุ

ผศ.สุปราณี วัฒนสิน เพิ่มเติมเนื้อหาข้อมูลว่าสื่อที่เราเลือกใช้และร่วมพูดคุยกัน เข้าใจว่าคนหูหนวกใช้กันเยอะ ไม่ว่าจะมาในรูปแบบไหน จะมาพร้อมคุณและโทษ สุดท้ายแล้ว เราทุกคนควรพิจารณา ทุกอย่างปลอมได้ หลอกได้ ควรเชื่อมั่นในตนเอง ต้องมีสติตลอดเวลา

วันศุกร์ ที่ 4 สิงหาคม 2566

บรรยายและกิจกรรมหัวข้อ โมดูลที่ 4 “กฎหมายและจริยธรรมของสื่อ”

โดย นางสาวแววตา จันทรแก้ว วิทยากรแกนนำคนหูหนวกภาคใต้

ความสำคัญ

➤ เป็นเนื้อหาความรู้ความเข้าใจกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสื่อในฐานะผู้บริโภค อาทิ กฎหมายมาตรการที่เกี่ยวข้องกับสื่อ

วัตถุประสงค์

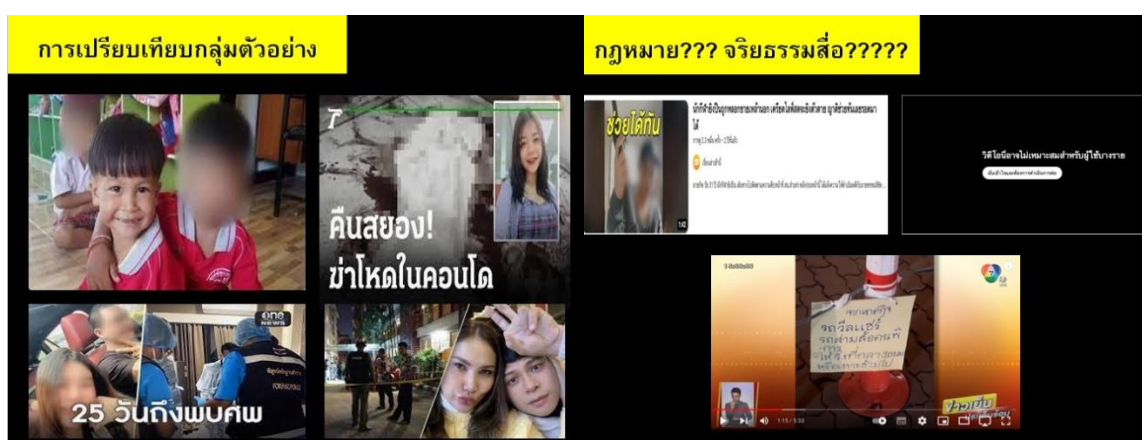
➤ ผู้เข้าอบรมสามารถอธิบายกฎหมายพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับสื่อ และกฎหมาย มาตรการที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมสิทธิสำหรับผู้พิการทางการได้ยินในฐานะผู้บริโภคสื่อได้

ความแตกต่างกันระหว่าง กฎหมาย กับ จริยธรรม

- กฎหมาย ถูกกำหนดให้เป็นระบบกฎเกณฑ์ที่ควบคุมทั้งสังคมและการกระทำของสมาชิกแต่ละคน
- จริยธรรม หมายถึง แนวทางแห่งการประพฤติปฏิบัติตามมาตรฐานของมนุษย์

กฎหมายและจริยธรรมสื่อที่ผู้บริโภคควรรู้

1. สิทธิของผู้บริโภค
2. การกำกับดูแลสื่อ
3. กฎหมายและมาตรการที่เกี่ยวข้องกับสื่อที่ควรรู้
4. กฎหมายและพระราชบัญญัติเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์

สิทธิ กับ หน้าที่

- สิทธิ เป็นอำนาจที่กฎหมายปฏิบัติให้แก่บุคคลหนึ่งที่สามารถจะทำอะไรก็ได้เท่าที่ไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น
- หน้าที่ บุคคลมีหน้าที่ ที่จะปฏิบัติให้เป็นไปตามอำนาจของตนเอง”

ความรู้ในเรื่องของสิทธิของผู้บริโภคสื่อ สิทธิผู้บริโภค 5 ประการ

1. สิทธิที่จะได้รับข่าวสารที่ถูกต้องและเพียงพอในสินค้าและบริการ
2. สิทธิที่จะมีอิสระในการเลือกหาสินค้าหรือบริการ
3. สิทธิที่จะได้รับความปลอดภัยจากการใช้สินค้าหรือบริการ
4. สิทธิที่จะได้รับความเป็นธรรมในการทำสัญญา
5. สิทธิที่จะได้รับการพิจารณาและชดเชยค่าเสียหาย

Personal Data Protection Act (PDPA) พ.ร.บ.คุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522

พ.ร.บ. คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล บทบัญญัติที่ให้ความคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ของ “บุคคลธรรมดา” ให้สิทธิ์ในการแก้ไข เข้าถึง หรือ แจ้งลบข้อมูลที่ให้ไว้กับองค์กรเป็นต้นและกำหนดบทบาทหน้าที่ และบทลงโทษหากองค์กรไม่ปฏิบัติตาม

กิจกรรม วาดภาพเมืองในฝัน

1. แบ่งกลุ่ม 4 กลุ่มๆ กลุ่มละ 4-5 คน
2. แต่ละกลุ่มแยกกันนั่งคนละมุมของห้อง
3. แจกกระดาษให้กลุ่มละ 1 แผ่น พร้อมสีชอล์ก
4. สมาชิกแต่ละกลุ่มวาดภาพ “เมืองในฝัน” ของสิ่งทีตนเองอยากจะมี ให้เวลา กลุ่มละ 10 นาที
5. เมื่อครบเวลา 10 นาที ส่งภาพเมืองในฝันของตัวเองให้กลุ่มต่อไปแล้วช่วยกันแต่งเติมภาพต่อ
6. เมื่อเวียนครบทั้ง 4 กลุ่ม ถอด บทเรียน “ความหลากหลาย”
 - 6.1. เมืองที่ตัวเองอยากให้เป็น เปลี่ยนไปมากแค่ไหน รู้สึกอย่างไร?
 - 6.2. จากความคิดเห็นที่หลากหลาย ที่สะท้อนผ่านภาพ ได้เรียนรู้สิ่งใด?
 - 6.3. การยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่าง สำคัญอย่างไร?
 - 6.4. การยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่าง สำคัญอย่างไร?

สิ่งที่ได้รับ

ผู้เข้าอบรมได้เข้าใจถึงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับความสำคัญ ของการเคารพสิทธิ หน้าที่ ของการอยู่ร่วมกัน ท่ามกลางความแตกต่างของสังคมมนุษย์ อันเป็นพื้นฐานของการเข้าใจในจริยธรรมสื่อ

ผศ.สุปราณี วัฒนสิน เพิ่มเติมว่ากิจกรรมนี้ความตั้งใจอยากให้เราทุกคน วาดความฝันลงในกระดาษ ช่างนอกหากเจอผู้คนอื่นในสังคมอาจจะทำให้เราไม่พอใจเมื่อมีการแต่งเติม อาจมีคนทีอาจจะรบกวนจิตใจเรา เติมเต็มในสิ่งที่ไม่ดีให้กับเราในสังคมซึ่งอาจทำให้เราไม่พอใจ อยากให้เข้าใจवासังคมของเรา หากเราจะอยู่กันแบบไหนให้พวกเราทำใจยอมรับว่าอาจจะมีสิ่งที่ไม่ชอบไม่ชอบ ซึ่งเราต้องหาวิธีจัดการในแบบของเรา

กิจกรรม PAPERAZZI

แบ่งกลุ่มออกเป็น 5 กลุ่ม กลุ่มละ 5-6 คน

1. แจกกระดาษให้ทุกคนเพื่อนำไปติดบนใบหน้า (กระดาษระบุเลข 1,3,9) โดยให้ถ่ายภาพ ตัวเลข จากกระดาษที่ติดอยู่บนใบหน้าเพื่อน ทีมฝั่งตรงข้ามให้ได้มากที่สุด เพื่อนำตัวเลขมารวมและนับคะแนน
2. เวลาในการเล่น 3 นาที
3. ทีมที่ถ่ายภาพและได้คะแนนรวมมากที่สุดคือทีมผู้ชนะ

สิ่งที่ได้รับ

ความเข้าใจในสิทธิส่วนบุคคล PDPA

จุดประสงค์กิจกรรมเพื่อให้เข้าใจ การละเมิดสิทธิส่วนบุคคล โดยใช้ตัวเลขในการเปรียบเทียบ ทั้งนี้ อยากให้ทุกคนถ่ายภาพเพื่อนคนอื่น ให้ได้คะแนนมากที่สุด ฉะนั้นควรที่จะไปรุมถ่ายคนที่มีคะแนนมากที่สุด เปรียบเหมือนการที่เราได้ไปเจอคนที่มีชื่อเสียงแล้วเราไปรุมถ่ายภาพ หรือ วิดีโอเขา โดยที่เจ้าตัวไม่ยินยอม หรือต้องการ ทำให้เกิดความไม่พอใจ ควรคำนึงถึงผู้อื่น

บรรยายและกิจกรรมหัวข้อ “ ปัญหาที่เกิดขึ้นจากสื่อในปัจจุบัน วิธีป้องกัน และการแก้ไขปัญหา ”

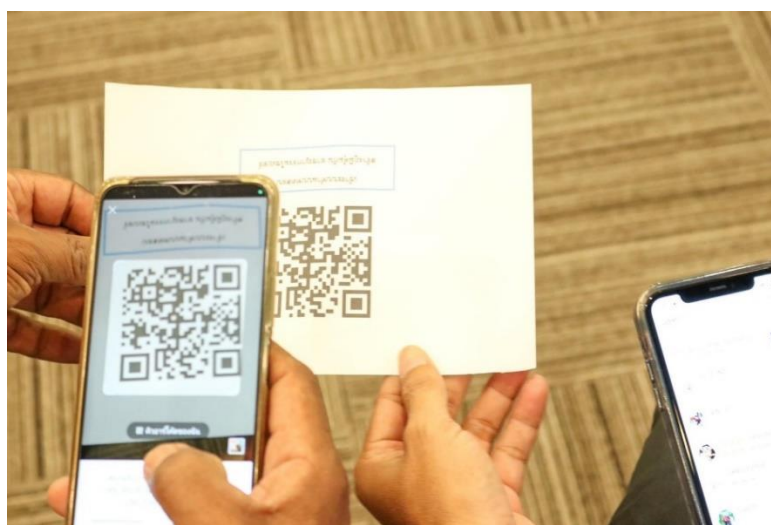
โดย ดาบตำรวจ ทวีศักดิ์ ไชยเพชร จาก สถานีตำรวจภูธร เมืองนนทบุรี

วันนี้ผมจะพยายามสร้างภูมิคุ้มกันให้กับตัวพวกเราเองและดูแลคนอื่น ด้วยคำว่า อาชญากรรมไซเบอร์ ทำไมจึงสำคัญ เพราะอาชญากรรมชนิดนี้ไม่ได้มาเผชิญหน้ากับเราโดยตรงแต่จะใช้ทางอ้อม ผ่านช่องทางสัญญาณโทรศัพท์ และอินเทอร์เน็ต โดยไม่รู้เลยว่าคนร้ายอยู่ที่ไหน เป็นใคร มีอาชีพสามารถเอาทรัพย์สินและข้อมูลส่วนตัวของเรา ออกไปได้ โดยที่เราไม่มีโอกาสป้องกันตนเองเลย ในกรณีนี้ส่วนใหญ่คนร้ายมักจะอยู่ต่างประเทศ หากเกิดเหตุการณ์ลักษณะนี้ขึ้นโอกาสที่จะได้ทรัพย์สินคืนนั้นเป็นไปได้ยากมาก เพราะฉะนั้นการตัดสินใจดำเนินการอะไรไป ให้เราได้รับรู้ ได้รู้ถึงวิธีการของมิจฉาชีพ เราจึงจะสามารถป้องกันตนเองได้

เสริมสร้างวัคซีนป้องกัน อาชญากรรมไซเบอร์

เรียนรู้วิธีป้องกันอาชญากรรม การรักษาความปลอดภัยและทำแบบทดสอบความรู้

กลโกงมิจฉาชีพ 14 ข้อ

1. การหลอกขายของออนไลน์
 - สินค้าค้างสต็อก ต้องการโละออก เช่น น้ำมันพืชก้าง
 - สินค้ามือสองสภาพดี แปรนต์ต่างประเทศ
 - อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ เช่น โทรศัพท์ ราคาต่ำกว่าทุน
 - จะไม่มีบริการเก็บเงินปลายทาง
 - เน้นมีจำนวนจำกัด มีสิทธิ์เฉพาะคนที่โอนจองเท่านั้น
2. คอลเซ็นเตอร์ (Call Center) ช่มชู้ให้เกิดความกลัว
 - หลอกเป็นเจ้าของที่รัฐ เช่น ตำรวจ DSI
 - อ้างถึงบุคคลอื่น
 - ระหว่างพูดคุยให้ อยู่ห่างจากผู้อื่น
 - Deep Face แอปพลิเคชัน ปลอมแปลงใบหน้า
3. เงินกู้ออนไลน์ ดอกเบี้ยโหด กลโกง แบ่งเป็น 4 ขั้นตอน

- 3.1 เปิดเพจปลอม
- 3.2 ขอข้อมูลส่วนตัว - ขอเงิน
- 3.3 ปลอมเอกสาร
- 3.4 หลบหนีเมื่อได้เงิน
 - อนุมัติไว ไม่เรื่องมาก
 - ให้ส่งเอกสาร บัตร บัญชี
 - ที่สำคัญที่สุด ต้องอนุญาตให้เข้าถึงโทรศัพท์
 - ได้ข้อมูลลูกค้าในโทรศัพท์ เช่น รูปภาพส่วนตัว หมายเลขที่บันทึกในเครื่อง
 - จะทำการข่มขู่เรียกทรัพย์สิน
4. เงินกู้ออนไลน์ที่ไม่มีจริง(เงินกู้ทิพย์)
5. หลอกให้ลงทุนต่างๆ
 - มีคนรู้จักแนะนำต่อกันมา
 - มีบุคคลน่าเชื่อถืออ้างอิง
 - มีรายได้มาโชว์
 - ส่วนใหญ่ เป้าหมายเป็นข้าราชการใกล้เกษียณ มีเงินเก็บ
6. หลอกให้เล่นพนันออนไลน์
 - เล่นง่าย ชนะง่าย จ่ายไว
 - มีรีวิวจากหน้าม้าเยอะมากได้ไว จ่ายจริง
 - แอปจะมีภาพวาบหวิว ปลุกใจเสือป่า เป็นฟรีเซนต์เตอร์
7. ใช้ภาพปลอมหลอกให้เชื่อใจแล้วโอนเงิน หรือ หลอกให้ลงทุน
8. ส่งลิงค์ปลอมเพื่อหลอกแฮ็กเอาข้อมูลส่วนตัว
 - ข้อความแปลกๆ เช่น ท่านได้รับรางวัล ได้รับเงิน
 - ข้อความน่าตกใจ เช่น เงินออกจากบัญชีท่านแล้ว
 - ข้อความน่าสนใจ เช่น ท่านมีสิทธิ์ได้รับเงินต่างๆ
 - หรืออาจเป็นมาตรการช่วยเหลือจากภาครัฐ เอกชนต่างๆ
 - ให้กรอกข้อมูลส่วนตัว ข้อมูลบัญชี บัตร ATM
9. อ้างเป็นบุคคลอื่นเพื่อหลอกเอาข้อมูลส่วนตัว
10. ปลอม Line , Facebook หรือ Account เพื่อหลอกยืมเงิน
11. ข่าวปลอม(Fake News) - ชัวร์ก่อนแชร์
12. หลอกลวงเอาภาพไปเปลือยเพื่อใช้แบล็คเมล์
13. โฆษณาชวนไปทำงานต่างประเทศแล้วบังคับให้ทำงานผิดกฎหมาย
14. ยินยอมให้ผู้อื่นใช้บัญชีธนาคาร ซึ่งเข้าข่ายเป็นความผิดฐานฉ้อโกงประชาชน

บรรยายและกิจกรรมหัวข้อ “ ปัญหาที่เกิดขึ้นจากสื่อในปัจจุบัน วิธีป้องกัน และการแก้ไขปัญหา ” (ต่อ)
โดย ดาบตำรวจ ทวีศักดิ์ ไชยเพชร จาก สถานีตำรวจภูธร เมืองนนทบุรี

วิธีการป้องกันและการจัดการปัญหา

1. ตั้งสติ อย่าตกใจ ห้ามดีใจหรือตกใจจนเกินเหตุ
2. ตรวจสอบ พิจารณาว่าเรามีส่วนเกี่ยวข้องกับเรื่องนี้จริงหรือไม่
3. ไตร่ตรอง เช็คข้อมูลอย่างถี่ถ้วน ควรคิดให้ดีเสียก่อน

6 วิธีป้องกันข้อมูลส่วนตัวบนโลกออนไลน์

1. ไม่โพสต์ข้อมูลส่วนตัวที่สำคัญ เช่น เลขบัตรประชาชน
2. ตั้งค่าความเป็นส่วนตัว ในบัญชีออนไลน์
3. ตั้งค่ารหัสผ่านในโทรศัพท์และแอปพลิเคชัน ไม่ใช่ซ้ำ และควรคาดเดายาก
4. ระวังอีเมลหรือลิงค์หลอกลวง ไม่กรอกข้อมูลส่วนตัว ตรวจสอบต้นทางก่อน
5. ไม่ทำธุรกรรมกับเว็บไซต์ ระบบอินเทอร์เน็ตหรือบุคคลที่ไม่น่าเชื่อถือ
6. ไม่ผูกบัตรเครดิตกับบัญชีออนไลน์เป็นการถาวร

แนวทางในการร้องเรียน และการดำเนินการทางกฎหมาย

- โทรสอบถามและแจ้งเหตุผ่านธนาคารที่ดูแลรับผิดชอบบัญชีของเรา
- แจ้งความได้ที่ เว็บไซต์ www.thaipoliceonline.com ผ่านทางคอมพิวเตอร์ โทรศัพท์สมาร์ทโฟน และทางโทรศัพท์ผ่าน Call Center หมายเลข 1441 หรือโทร. 081-866-3000 ตลอด 24 ชั่วโมง

แจ้งความออนไลน์ ไซเบอร์

ข้อสำคัญ ก่อนกระทำการแจ้งความ ในกรณีที่เราโดนหลอก ทางออนไลน์ ไม่ว่าจะเป็นช่องทาง Facebook , Line หรืออื่น ๆ ให้รีบเก็บข้อมูล การโอน การสนทนา ข้อความต่างๆไว้ และไม่ควรถกแจ้งมีจฉาชีพว่าเราได้ดำเนินการแจ้งความแล้ว เพราะจะทำให้คนร้ายไหวตัวทัน ปิดแอดเคาท์ ปิดเพจหนี ส่งผลให้ตำรวจติดตามได้ยาก

ขั้นตอนแจ้งความออนไลน์
<p>➤ ผู้แจ้งลงทะเบียนเพื่อยืนยันตัวตน กรอกข้อมูลทางคดีตามขั้นตอนจนเสร็จ ผู้แจ้งจะได้รับ “เลขรับแจ้งความออนไลน์ หรือ Case ID” เช่น 65021</p>
<p>➤ จะมีผู้บริหารการรับแจ้ง (Admin) และผู้บริหารคดี (Case Manager) วิเคราะห์ข้อมูลและส่งเรื่องต่อไปยังสถานีตำรวจที่ผู้แจ้งสะดวกในการเดินทางไปแจ้งความ โดยสถานีตำรวจที่ได้รับเรื่องจะเริ่มดำเนินการสอบสวนในทันที ที่ได้รับข้อมูลจากระบบรับแจ้งความออนไลน์</p>
<p>➤ เมื่อ Admin ของสถานีตำรวจรับเรื่องแล้ว ก็จะนำเสนอผู้บริหารคดี เพื่อจ่ายคดีให้กับพนักงานสอบสวน ทำการโทรนัดหมายผู้แจ้ง หรือ ผู้เสียหายมาสอบปากคำ และจะรายงานความคืบหน้าคดีในระบบออนไลน์ โดยผู้เสียหายสามารถติดตามความคืบหน้า ส่งข้อมูลเพิ่มเติม หรือ สอบถามปัญหาผ่านระบบได้ตลอดเวลา</p>

ขั้นตอนการรับแจ้งออนไลน์
(ประชาชน)

ขั้นตอนการใช้งาน

1. ผ่านคอมพิวเตอร์ หรือ Smartphone เปิดเว็บเบราว์เซอร์สามารถใช้งานได้ทั้ง

Google Chrome, Microsoft Edge, Opera Browser, Firefox, Avast Secure, Safari Browser

2. เข้าเว็บไซต์ หรือ สแกน QR Code
www.thaipoliceonline.com หรือ

1. เพื่อแจ้งความออนไลน์
2. เพื่อโทรหมายเลข 1441
3. เพื่อโทรหมายเลข 081-866-3000

วันเสาร์ที่ 5 สิงหาคม 2566

บรรยายและกิจกรรมหัวข้อ โมดูลที่ 5 “ ปัญหาที่เกิดขึ้นจากสื่อปัจจุบัน ”

การสื่อสารที่สร้างความเกลียดชัง (Hate speech) การกลั่นแกล้งทางคำพูด (Cyber Bully) และข่าวปลอม (Fake news) โดย คุณนพวรรณ ชัยณรงค์ วิทยากรแกนนำคนหูหนวกภาคใต้

ประเด็นปัญหาข่าวลวง(Fake News)

เกิดขึ้นได้ทั้งสื่อดั้งเดิมและสื่อออนไลน์ รูปแบบของการสื่อสารที่สร้างความเกลียดชังในการโพสต์ แสดงความคิดเห็นควรใช้ถ้อยคำที่สุภาพ

การหยุดการสื่อสารที่สร้างความเกลียดชัง

1. ไม่สื่อสาร เรื่องราวที่สร้างความเกลียดชัง
2. ไม่ส่งต่อข้อความ หรือปลุกปั่นให้เรื่องราวลุกลาม
3. เตือนผู้อื่นด้วยถ้อยคำสุภาพ

กิจกรรม Bully Walk

1. จัดห้องให้ผู้อบรมนั่งเป็นวงกลมมีพื้นที่ว่างอยู่ตรงกลาง
2. แจกกระดาษ A4 ให้ผู้อบรม คนละ 1 แผ่น
3. ชวนให้ผู้อบรมนึกย้อนถึงเหตุการณ์ในอดีตที่เคยมีคนใช้คำล้อเลียน ถูก เกลียดชัง บูลลี่ต่อตัวเราเองและถ้อยคำเหล่านี้ส่งผลต่อความรู้สึกเราเขียนมาคนละ 1 คำ บนกระดาษ คำละ 1 แผ่นรวมทั้งหมด 3 คำ 3 แผ่น
4. ชวนให้ผู้อบรมนึกย้อนถึงเหตุการณ์ในอดีตที่ตัวเราเองเคยใช้ถ้อยคำล้อเลียน ถูก เกลียดชัง บูลลี่ต่อตัวเราเองและถ้อยคำเหล่านี้ส่งผลต่อความรู้สึกเราเขียนมาคนละ 1 คำ บนกระดาษ คำละ 1 แผ่นรวมทั้งหมด 3 คำ 3 แผ่น
5. ผู้อบรมทุกคนนำกระดาษทั้ง 6 แผ่นที่มีถ้อยคำความเกลียดชัง ไปวางบนห้อง จนเต็มพื้นห้อง
6. ชวนผู้อบรมเดินวนรอบถ้อยคำเกลียดชัง โดยให้กลับมาอยู่กับตัวเองค่อยๆ สังเกตความรู้สึกขณะที่อ่านถ้อยคำนั้น
7. เปิดโอกาสให้ผู้อบรมได้สะท้อนความรู้สึก หลังจากที่ได้เห็นถ้อยคำของความเกลียดชัง ที่กองอยู่บนพื้นจำนวนมาก
8. ชวนผู้อบรมขบคิดต่อว่า อะไรที่อยู่เบื้องหลังถ้อยคำแห่งความเกลียดชังเหล่านั้น ซึ่งสิ่งเหล่านี้คือหลักการด้านสิทธิมนุษยชนและการรู้เท่าทันตนเอง
9. ชวนผู้อบรมขบคิดต่อว่า จะทำอย่างไรได้บ้าง เพื่อเป็นการลดความเกลียดชังผ่านการใช้ถ้อยคำ
10. ชวนผู้อบรมคิดเชื่อมโยงสู่ระบบโครงสร้างสังคมของสื่อว่า หากถ้อยคำแห่งความเกลียดชังนี้ปรากฏบนสื่อ จะเกิดผลกระทบในวงกว้างอย่างไร

สิ่งที่ได้รับ

ผู้เข้าอบรมได้ทราบในเรื่องของการสื่อสาร การใช้ถ้อยคำ สำหรับหลาย ๆ คำที่อาจส่งผลกระทบต่อจิตใจผู้อื่นซึ่งถือเป็น การละเมิดสิทธิมนุษยชนอย่างหนึ่ง ได้เข้าใจในหลักเบื้องต้นของสิทธิมนุษยชน ผลกระทบของการละเมิดสิทธิมนุษยชน และสามารถนำความรู้กลับไปใช้สำหรับกิจกรรม ชมรมหรือการอบรมกับสมาชิกท่านอื่น เรื่อง การรู้เท่าทันสื่อ เพื่อปรับใช้ประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

บรรยายและกิจกรรมหัวข้อ โมดูลที่ 6 “ การมีส่วนร่วมในสื่อ ”

โดย คุณนพวรรณ ชัยณรงค์ วิทยากรแกนนำคนหูหนวกภาคใต้

ความสำคัญ

- เนื้อหาเกี่ยวกับการสร้าง
- ผลิตเนื้อหาเพื่อการสื่อสาร
- การสร้างเครือข่ายผู้บริโภคสื่อ

วัตถุประสงค์

ผู้เข้าอบรมสามารถอธิบายวิธีการมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นต่อการนำเสนอของสื่อ การร้องเรียนและช่องทางในการร้องเรียน สามารถอธิบายการผลิตสื่ออย่างสร้างสรรค์ และวิธีการสร้างเครือข่ายผู้บริโภคสื่อกลุ่มผู้พิการทางการได้ยินดี

แนวทางการเสริมศักยภาพ ในการเข้าร่วมรู้เท่าทันสื่อของผู้บริโภค 5 ระดับ

ระดับ 1
“รับฟัง”

ระดับ 2
“วิพากษ์วิจารณ์”

ระดับ 3
“ร้องเรียนผู้ผลิต”

ระดับ 4
“สายด่วนเพื่อผู้บริโภคสื่อ”

ระดับ 5
“รณรงค์ สนับสนุน หรือต่อต้าน”

- ระดับที่ 1 การรับฟัง
- ระดับที่ 2 การวิพากษ์วิจารณ์
- ระดับที่ 3 การร้องเรียนผู้ผลิต
- ระดับที่ 4 การร้องเรียนหน่วยงานกำกับดูแล
- ระดับที่ 5 การรณรงค์ เชิงบวกสนับสนุน เชิงลบต่อต้าน

การมีส่วนร่วมในสื่อ ช่องทางการมีส่วนร่วมและการร้องเรียน

แนวทางการเสริมศักยภาพในการเข้าร่วมรู้เท่าทันสื่อของผู้บริโภค

- สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค สคบ. ติดต่อ สายด่วน 1166
ดูแลผู้บริโภคที่ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายจากการซื้อสินค้าและบริการ อันเนื่องเกิดจากการกระทำผิดของผู้ประกอบการธุรกิจภายใต้ พ.ร.บ. คุ้มครองผู้บริโภค และ พ.ร.บ. ขายตรงและตลาดแบบตรง
Website: <https://complaint.ocpb.go.th/> หรือ แอปพลิเคชัน OCPB CONNECT
- Thai Telecommunication Relay Service:
TTRS หรือศูนย์บริการถ่ายทอดการสื่อสารแห่งประเทศไทย
- กรณีสอบถาม และ ร้องเรียน แอปพลิเคชัน Mobile NBTC 1200

กิจกรรมแบ่งกลุ่มผลิตสื่อวีดิโอสั้น วัตถุประสงค์สร้างการรู้เท่าทันสื่อ ความยาวไม่เกิน 3 นาที

กิจกรรม การประกวด Media Literacy Contest

1. ให้แต่ละกลุ่มวางแผนทำการ ผลิตสื่อ ในรูปแบบวีดิโอสั้น ความยาวไม่เกิน 3 นาที ที่สามารถสื่อสารประเด็นปัญหาทางสังคมเพื่อรณรงค์สร้างการรู้เท่าทันสื่อ ให้กับคนหูหนวกได้
2. ผู้อบรมแต่ละทีมมีเวลาในการถ่ายทำและตัดต่อผลงานของตนเอง จนถึงเวลา 14.30 น.
3. นำเสนอผลงานสร้างสรรค์สื่อ เพื่อการรณรงค์การรู้เท่าทันสื่อสำหรับคนหูหนวก ให้กรรมการและเพื่อนๆชม
4. คณะกรรมการจะให้ข้อเสนอแนะในประเด็นนั้นๆ และตัดสินรางวัลการประกวด

เกณฑ์การให้คะแนน

1. แนวความคิด (Concept) ในการนำเสนอที่ชัดเจน สื่อถึงประเด็นการรู้เท่าทันสื่อได้อย่างสร้างสรรค์
2. รูปแบบและกลวิธีการนำเสนอ (Technique & Execution) ที่มีความน่าสนใจและสอดคล้องกับเนื้อหาที่นำเสนอ
3. การเล่าเรื่องและเนื้อหา (Storytelling) สามารถสร้างเรื่องได้เข้าใจง่ายและสื่อสารออกมาได้อย่างสนใจและอยากติดตามชมจนจบคลิป
4. การสื่อสาร (Communication) มีความความง่ายต่อการเข้าใจ และเข้าถึงกลุ่มผู้ชมที่เป็นคนหูหนวก ได้ตรงตามกลุ่มเป้าหมายโดยไม่ซับซ้อน

หัวข้อสำหรับการเล่าเรื่อง และตัดต่อถ่ายทำคลิปวีดิโอ

1. การกลั่นแกล้ง บูลลี่ ทางออนไลน์
2. การหมิ่นประมาณ
3. การลวงละเมิด คุกคามทางเพศ
4. การฉ้อโกง หลอกลวง ออนไลน์
5. การโฆษณาเกินจริง
6. ข่าวลวง (Fake News)
7. Hate Speech

การบรรยายหัวข้อ “Media & Deaf”

โดย ดร.ตรี บุญเจือ สำนักงาน ผู้อำนวยการสำนักบริหารเรื่องร้องเรียนและคุ้มครองผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ (สำนักงาน กสทช.)

การรู้เท่าทันสื่อ เราก็จะทราบว่าสื่อไหนที่มีประโยชน์และมีโทษ หากเป็นสื่อที่มีประโยชน์ เราควรต้องส่งเสริมสิ่งที่ดี สามารถแชร์ต่อไปได้ นั่นคือหัวใจของการมีส่วนร่วม สิ่งไหนไม่ถูกต้องเราก็ไม่ควรแชร์ออกไป

จุดมุ่งหมายของการรู้เท่าทันสื่อและดิจิทัล

1. สิทธิทางการสื่อสาร
2. การเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร
3. การพัฒนาศักยภาพและคุณภาพชีวิต

8 ทักษะความฉลาดทางดิจิทัล

1. ทักษะในการรักษาอัตลักษณ์ที่ดีของตนเอง (Digital Citizen Identity)
2. ทักษะการคิดวิเคราะห์ที่มีวิจารณญาณที่ดี (Critical Thinking)
 - คิดก่อนเชื่อ โดยใช้หลักการคิด วิเคราะห์ #ข่าวลวง #Fakenews
 - ล้อเล่น ล้อเลียน (ยกตัวอย่างรัสเซีย)
 - โยงมั่ว (মননননননননนนนน)
 - โยงผิด (ข่าวสถานการณ์รัสเซีย แต่ภาพไม่ใช่)
 - ผิดที่ ผิดทาง ผิดฝา ผิดตัว (ใช้ภาพผิด)
 - พาดหัวหรือหยา พาดเข้าใจผิด (ข่าวดาราน)
 - ตั้งใจให้ข้อมูลผิด (ตัวอย่าง ข่าวองค์กรนาซ่า, ข่าวการเสียชีวิต, ข่าวการเมือง)
 - ใส่สี ตีไข่ ต่อเติม - ตัดต่อ (การเมือง)
 - ปลอมล้วน ๆ (Deep Fake)
3. ทักษะในการรักษาความปลอดภัยของตนเองในโลกไซเบอร์ (Cybersecurity Management)
4. ทักษะในการรักษาข้อมูลส่วนตัว (Privacy Management)
 - ไม่แชร์หรือเปิดเผย ข้อมูลที่ตั้ง พาสเวิร์ด รหัสผ่านสาธารณะ
5. ทักษะในการจัดสรรเวลาหน้าจอ (Screen Time Management)
6. ทักษะในการบริหารจัดการข้อมูลที่ใช้จนมีการทิ้งไว้บนโลกออนไลน์ (Digital Footprints)
7. ทักษะในการรับมือกับการกลั่นแกล้งบนโลกไซเบอร์ (Cyberbullying Management)
 - การให้ร้าย ใส่ความ คุกคาม แอบอ้าง หลอกกลวง โจมตี
8. ทักษะการใช้เทคโนโลยีอย่างมีจริยธรรม (Digital Empathy)
 - การมีเจตนาดี มีสาระ ไม่สร้างความเดือดร้อนแก่ผู้อื่นและไม่ทำผิดกฎหมาย

การร้องเรียน

- พรบ. คอมพิวเตอร์ พระราชบัญญัติที่ว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ซึ่งคอมพิวเตอร์ที่ว่าเป็นได้ทั้งคอมพิวเตอร์ตั้งโต๊ะ คอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊ก สมาร์ทโฟน รวมถึงระบบต่างๆ ที่ถูกควบคุมด้วยระบบคอมพิวเตอร์ด้วยตั้งขึ้นเพื่อป้องกัน ควบคุมการกระทำผิดที่จะเกิดขึ้นได้จากการใช้คอมพิวเตอร์
- สายด่วนโทร 1212 (24 ชม.) หรือ email 1212@mdes.go.th สื่อออนไลน์ เว็บไซต์

ช่องทางรับเรื่องร้องเรียน ของสำนักงาน กสทช.

➢ สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เลขที่ 87 ถนน พหลโยธิน ซอย 8 แขวง สามเสนใน เขต พญาไท กรุงเทพฯ 10400 โทร 1200 (โทรฟรี) หรือ Email 1200@nbt.go.th

วันอาทิตย์ ที่ 6 สิงหาคม 2566

การถอดบทเรียนวิทยากรและผู้เข้ารับการอบรม

หัวข้อ : โครงการหลักสูตรการเรียนรู้เรื่องการเข้าถึงหรือรับรู้และ การใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสาร ผ่าน กิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์สำหรับคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย โดยแบ่งการถอดบทเรียนเป็น 2 กลุ่มดังนี้

การถอดบทเรียนวิทยากรแกนนำ โดยคณะกรรมการติดตามหลักสูตรโดยวิทยากรได้พูดคุยแลกเปลี่ยนร่วมกับวิทยากร รวมถึงคณะทำงานเพื่อถอดบทเรียน หลังจากที่ได้มีการทดลองหลักสูตรกับผู้เข้ารับการอบรม อุปสรรค ปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างทำกิจกรรม เนื้อหาของหลักสูตร การวางแผน รวมถึง ข้อเสนอแนะต่าง ๆ ความรู้สึกก่อนและหลังจากการเป็นวิทยากร

การถอดบทเรียนผู้เข้ารับการอบรม คณะกรรมการติดตามหลักสูตรได้เรียนเชิญ ผู้เข้าร่วมอบรมทุกท่าน เข้าร่วมพูดคุยแลกเปลี่ยน ทำการประเมินสำรวจความพึงพอใจและความเหมาะสมของเนื้อหา โดยให้แบ่งกลุ่มออกเป็น 2 กลุ่ม ร่วมแสดงออก เสนอหัวข้อ เพื่อถอดบทเรียนการเรียนรู้ เท้าพันสื่อ รวมไปถึงการสรุป การอบรม ปัญหาและแนวทางแก้ไข อุปสรรคต่าง ๆ ระหว่างการอบรม สิ่งใดที่ต้องการให้ปรับปรุง

จากนั้นได้เชิญ ดร.ตรี บุญเจือ จากสำนักผู้อำนวยการสำนักบริหารเรื่องร้องเรียนและคุ้มครองผู้บริโภค ในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ (สำนักงาน กสทช.) กล่าวสรุปปิดการอบรมและมอบวุฒิบัตรแก่ผู้เข้ารับการอบรม

- การวัดและประเมินผล

การวัดและประเมินผล แบบประเมินความรู้ทักษะการรู้เท่าทันสื่อ คณะผู้ดำเนินโครงการได้จัดทำแบบทดสอบประเมินความรู้ และความเข้าใจ แบบเลือกถูกผิดให้ผู้เข้าอบรมเลือกตอบโดยมีล่ามภาษามือแปลความ เพื่อให้สอดคล้องกับคุณลักษณะของผู้เข้าอบรมซึ่งเป็นผู้พิการทางการได้ยิน ในประเด็นที่สำคัญซึ่งมีผลการประเมินดังต่อไปนี้ (หมายเหตุ ไม่มีการแปรข้อความให้เป็นในทิศทางบวกแล้ว)

คำถาม	ก่อน		หลัง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1 .การรู้เท่าทันสื่อ คือ การใช้สื่อ อย่างรู้ตัว ตื่นตัว	23	46	44	88
2. เราจำเป็นต้อง รู้เท่าทันสื่อ เพราะสื่อและพฤติกรรมกรรมการรับสื่อมีการเปลี่ยนแปลงไป	28	56	50	100
3. “สื่อนี้มีประโยชน์อย่างไร” เป็นคำถามสำหรับการรู้เท่าทันสื่อ	28	46	41	82
4. พ่อแม่ให้ลูกนั่งเล่นมือถือทั้งวัน เพื่อจะได้เอาเวลาไปทำอย่างอื่น เป็นการส่งเสริมการรู้เท่าทันสื่อที่ไม่ถูกต้อง	22	44	43	86
5. เด็กหญิง เอ ฟังโฆษณาสินค้า แล้วไปตรวจสอบข้อมูลก่อนว่าจริงหรือไม่จริงก่อนตัดสินใจซื้อ	24	48	45	90
6. สื่อโทรทัศน์เกิดขึ้นก่อนสื่อหนังสือพิมพ์	21	42	44	88
7. เฟซบุ๊ก เป็นการสื่อสารแบบ 2 ทาง	22	44	39	78
8. ในระบบนิเวศสื่อ เราสามารถเป็นผู้ใช้สื่อ และผู้สร้างสื่อได้	24	48	39	78
9. การรู้เท่าทันสื่อและการมีส่วนร่วมของบุคคลทุกคน จะทำให้เกิดระบบนิเวศสื่อที่ดีได้	18	36	39	78
10. ผู้ผลิตสื่อ ที่มีจริยธรรม จะช่วยให้เกิดระบบนิเวศสื่อที่ดีได้	21	42	42	84
11. สื่อใหม่ (เฟซบุ๊ก/ไลน์) ผู้รับและผู้ส่งสารเป็นคนเดียวกันได้	19	38	43	86
12. นาย ซี ไม่โพสต์บัตรประชาชนและหมายเลขโทรศัพท์ของตนเองเก็บไว้ในเฟซบุ๊ก	24	48	47	94
13. นางสาว บี ด่า นางสาว เอ โดยการโพสต์ข้อความหยาบคายลงในเฟซบุ๊ก เป็นการกระทำที่ไม่ถูกต้อง	23	46	46	92
14. นาย เอ รู้จักใช้สื่อ หลากๆสื่อ ในการค้นคว้าหาข้อมูลที่ต้องการก่อนการตัดสินใจซื้อสิ่งเหล่านั้น	25	50	45	90

คำถาม	ก่อน		หลัง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
15. นางสาว ดี ได้รับข้อความขอยืมเงินจากเพื่อน ก็พิจารณาตรวจสอบก่อนโอนเงินให้เพื่อนโดยทันที	22	44	44	88
16. นาย ดำ ไม่สามารถไลฟ์สดในช่วงลงคะแนนเสียงเลือกตั้งได้	24	48	44	88
17. การนำเอารูปดารานักแสดง มาตั้งเป็นโปรไฟล์เฟซบุ๊กของตนเองเพื่อหลอกคนอื่น เป็นการกระทำที่ไม่ถูกต้อง	25	50	43	86
18. การนำเอาภาพมิสแกรนด์ไทยแลนด์มาโพสต์ และตำหนิว่าไม่สวย เป็นสิ่งที่ทำไม่ได้	21	42	42	84
19. การที่นำเอาซีรีส์ ใน Netflix มาเผยแพร่ในช่องทางออนไลน์ เพื่อให้เพื่อน ๆ ได้รับชม เป็นการกระทำที่ไม่ถูกต้อง	22	44	44	88
20. หมายเลขลือตเตอร์ที่เราซื้อมา ถือว่าเป็นข้อมูลส่วนบุคคล ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (PDPA)	24	48	44	88
เฉลี่ยรวม		45.5		86.8

จากแบบสอบถาม ก่อนและภายหลังการอบรมสัมมนาความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจ ในทักษะการรู้เท่าทันสื่อ ตามหลักสูตรพบว่าผู้เข้าร่วมการอบรมส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเปลี่ยนแปลงภายหลัง ทั้งนี้เมื่อนำระดับความคิดเห็นข้างต้นมาคำนวณ ผลลัพธ์ระดับความรู้ ความเข้าใจ ในทักษะการรู้เท่าทันสื่อพบว่าผู้เข้าร่วมการอบรมมีค่าเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทักษะการรู้เท่าทันสื่อ ภายหลังการอบรมคิดเป็น “ร้อยละ 86.8”

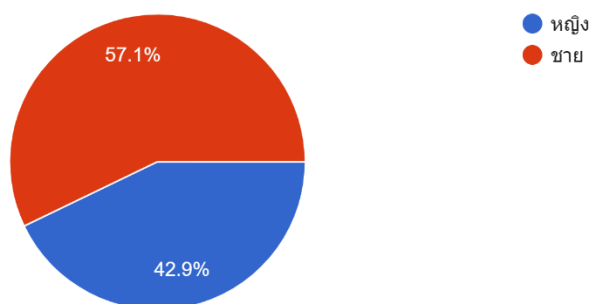
- สรุปผลการประเมินความพึงพอใจการทดลองนำหลักสูตรการรู้เท่าทันสื่อสำหรับคนพิการทางการได้ยินมาใช้ส่งเสริมให้เกิดกระบวนการเรียนรู้หรือกิจกรรมรู้เท่าทันสื่อในกลุ่มคนพิการทางการได้ยินระดับภูมิภาค 4 ภูมิภาคและการถอดบทเรียนการจัดการความรู้เรื่องการรู้เท่าทันสื่อสำหรับคนพิการทางการได้ยินในแต่ละพื้นที่ (ภาคใต้)

ตอนที่ 1 : ข้อมูลทั่วไป

1. เพศ

เพศ

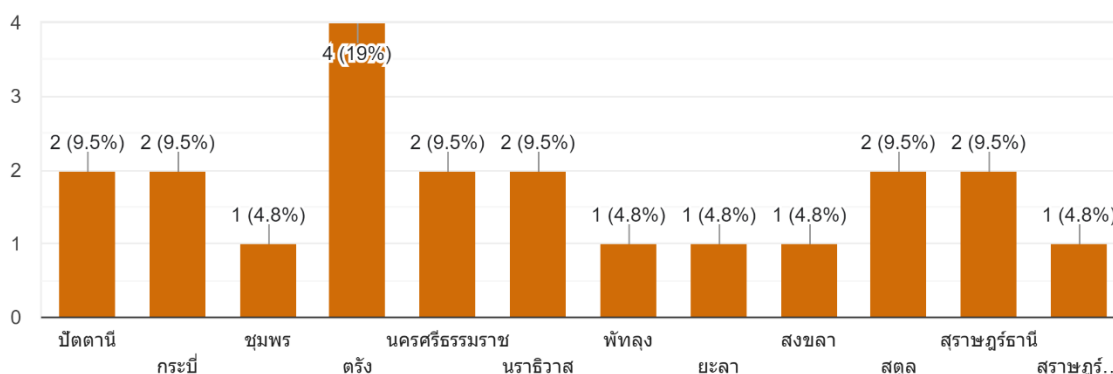
21 responses

2. จังหวัด

จังหวัด

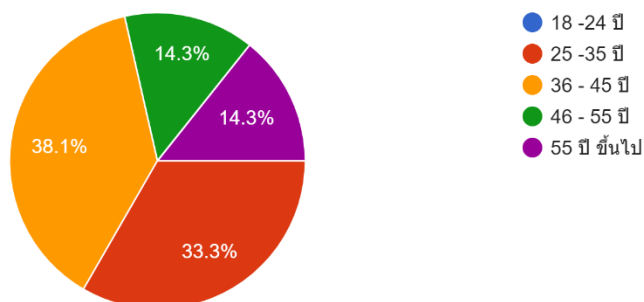
21 responses

3. อายุ

อายุ

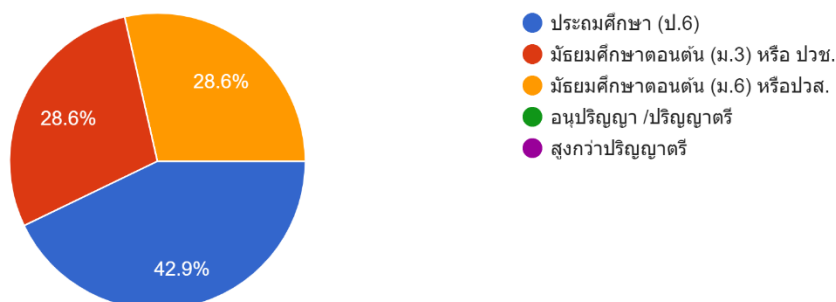
21 responses

4. การศึกษา

การศึกษา

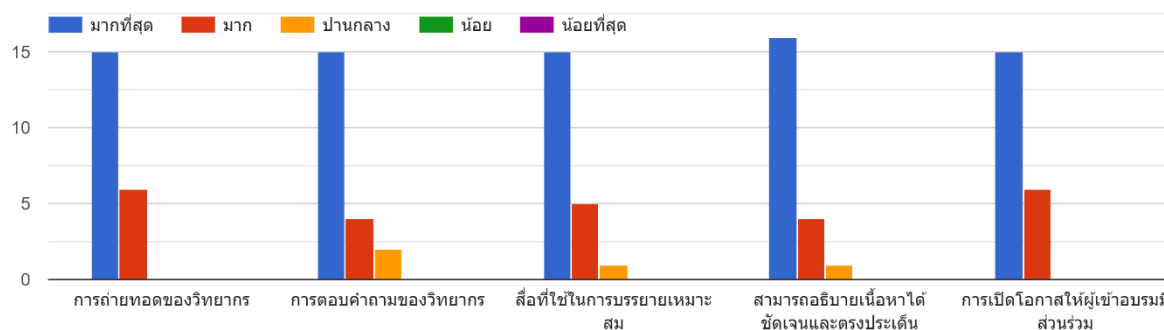
21 responses

ตอนที่ 2 : ระดับความพึงพอใจ /ความรู้ความเข้าใจ และการนำไปใช้ต่อการเข้าร่วมโครงการ

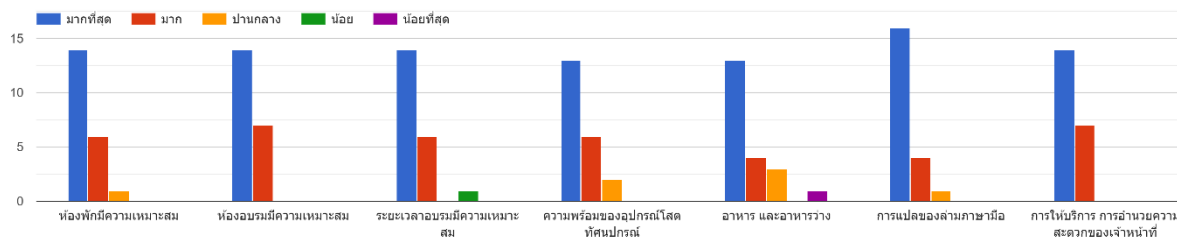
2.1 ด้านวิทยากร

2.1 ด้านวิทยากรหุนหก

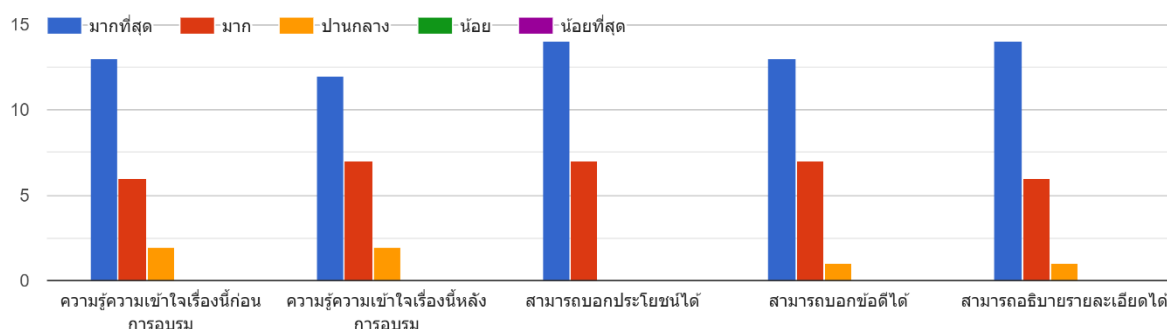
2.2 ด้านสถานที่ ระยะเวลา อาหารและการให้บริการของเจ้าหน้าที่

2.2 ด้านสถานที่ ระยะเวลา อาหารและการให้บริการของเจ้าหน้าที่

2.3 ด้านความรู้ความเข้าใจ

2.3 ด้านความรู้ความเข้าใจ

จากการสรุปแบบประเมินความพึงพอใจการทดลองนำหลักสูตรการรู้เท่าทันสื่อสำหรับคนพิการทางการได้ยิน พื้นที่ภาคใต้ นั้น พบว่าภาพรวมของการประเมินความ พึงพอใจ ความรู้ความเข้าใจ และการนำไปใช้ต่อการเข้าร่วมโครงการนั้นส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด ผู้เข้ารับการอบรมส่วนใหญ่ชื่นชอบและประทับใจ การเข้ารับการอบรมในครั้งนี้ มีความสนใจในการทำกิจกรรม รวมถึงการซักถามแลกเปลี่ยนความรู้ ทั้งนี้ผู้เข้ารับการอบรมได้รับความรู้ความเข้าใจเนื้อหาของหลักสูตรมากขึ้นที่เป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้และนำไปขยายผลต่อไป

การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์กิจกรรมของโครงการ ผ่านช่องทางออนไลน์

3.1.2.3 ภาคเหนือ

จัดขึ้นเมื่อวันที่ 17 - 20 สิงหาคม พ.ศ. 2566 ณ โรงแรมฮอติเดย์ การ์เดน โฮเทล แอนด์ รีสอร์ท จังหวัดเชียงใหม่ โดยมีรายละเอียดการจัดอบรมดังนี้

กล่าวเปิดและแนะนำโครงการ

โดย นางราตรี จุลศิริ ผู้อำนวยการส่วนส่งเสริมและพัฒนาความสามารถของผู้บริโภค สำนักงาน กสทช. และนายวัชรินทร์ ชาลี ผู้รับผิดชอบโครงการและกรรมการสมาคมคนหูหนวกแห่งประเทศไทย

หลักสูตรนี้ผู้เข้าร่วมอบรมจะได้รับความรู้ตลอดทั้ง 4 วัน เนื้อหาภายในหลักสูตร การรู้เท่าทันสื่อ การสื่อสารที่เปลี่ยนแปลงไปไม่หยุดนิ่ง การที่เราได้รับประโยชน์จากสื่อ เรื่องที่เราอาจถูกละเมิดหรือเอาเปรียบ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องเรียนรู้และรับมือกับสื่อต่าง ๆ โดยจะเห็นว่าปัจจุบันนี้ มีมีฉ้อโกงต่าง ๆ มากมาย เช่น แก๊งค์คอลเซ็นเตอร์ โทรมาลอกหลวงให้เสียเงินโดยที่เราไม่รู้เท่าไม่ถึงการณ์ รวมไปถึงการหลอกเปิดบัญชีม้า หรือ การเล่นเกมพนัน

จุดประสงค์ของหลักสูตรนี้เพื่อให้ได้รับความรู้เท่าทันสื่อ ซึ่งในปัจจุบันนั้นอาจไม่เพียงพอ เนื่องจากเราอยู่ในยุคดิจิทัล ต้องเรียนรู้อยู่เสมอ ทั้งดิจิทัลดิสเคอร์เรนซี ดิจิตอลอินเทลลิเจนท์ ดิจิทัลคอมพิเท็นซี เพื่อให้เรามีสมรรถนะในเรื่องของการรู้เท่าทันสื่อ รู้สึกดีใจที่ได้มาร่วมบรรยายและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ระหว่างการอบรมจะคอยสังเกตการณ์และเพิ่มเติมเนื้อหาพร้อมกับวิทยากรแกนนำคนหูหนวก ที่จะมาเป็นวิทยากรภาคเหนือทั้ง 4 ท่าน เราจะเติมเต็ม ความรู้ ตอบประเด็นข้อซักถามต่าง ๆ ทั้งนี้ขอให้การอบรมทั้ง 4 วันนี้ผ่านไปได้อย่างดีและประสบความสำเร็จ ผู้เข้าร่วมอบรมจะได้นำความรู้ไปต่อยอด หรือขยายผลไปยังกลุ่มสมาชิกของเราในภายหน้าให้เกิดประโยชน์สูงสุด

ก่อนหน้าเรามีการจัดอบรมแกนนำทั้งหมด 2 รุ่น รุ่นละ 25 ท่าน โดยแกนนำที่เข้าร่วมอบรมจะได้รับความรู้พื้นฐาน พร้อมทั้งจัดอบรมเพิ่มเติมหลักสูตรการรู้เท่าทันสื่อ ให้เกิดความเข้าใจและพัฒนาเป็นแกนนำวิทยากร นำไปสอบในระดับภูมิภาคต่อไป จึงได้มีวิทยากร 4 ท่านภาคเหนือ ดังนี้

1. นายภูริพงษ์ แสนใจบาล ผู้แทนชมรมคนหูหนวกจังหวัด เชียงใหม่
2. นางสาววรรณพร มโนใจ ผู้แทนชมรมคนหูหนวกจังหวัด เชียงราย
3. นายไทรภูมิ วรรณดิลก ผู้แทนกลุ่มสมาชิกคนหูหนวกภาคเหนือ
4. นายสุรเชษฐ์ คำนวล ผู้แทนกลุ่มสมาชิกคนหูหนวกภาคเหนือ

และคณะทำงานทั้งหมดมาจาก สมาคมคนหูหนวกแห่งประเทศไทย โดยผู้ที่รับหน้าที่รับผิดชอบ คือ คุณวัชรินทร์ ชาลี เป็นหนึ่งในคณะกรรมการจัดทำหลักสูตร ร่วมกับ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ซึ่งใช้ระยะเวลาในการจัดทำหลักสูตรพอสมควร หลักสูตรนี้อาจจะไม่เหมือนกับหลักสูตรสำหรับคนหูดี ตัวหลักสูตรมีการนำมาพัฒนา ปรับความเหมาะสม ความสอดคล้องเพื่อให้คนหูหนวกเข้าใจได้ดียิ่งขึ้น เมื่อเข้ารับการอบรมแล้วสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้

บรรยายและกิจกรรมหัวข้อ โมดูลที่ 1 “ทำไมต้องรู้เท่าทันสื่อ”

โดย คุณไทรภูมิ วรรณดิลก (วิทยากรผู้แทนกลุ่มสมาชิกคนหูหนวกภาคเหนือ)

ทำไมจึงต้องรู้เท่าทันสื่อ ณ ปัจจุบัน สื่อใหม่ที่พวกเรารู้จักทางออนไลน์ เช่น ทวิตเตอร์ เฟสบุ๊ก อินสตราแกรม เมื่อก่อนเวลาที่มีสื่อเราใช้โทรศัพท์ แพคลิงค์ จะไม่มีการสื่อสารแบบทันท่วงที ต้องให้ล่ามช่วย แปลภาษา ต้องใช้เวลาสำหรับการติดต่อประสานงาน มีการรับสื่อเพียงช่องทางเดียว แต่ปัจจุบันมีสื่อใหม่ที่หลากหลาย สื่อเทคโนโลยีแต่ละประเภทล้วนมีข้อจำกัด เราควรที่จะป้องกันตนเองอย่างไรบ้าง

พฤติกรรมในการใช้สื่อ เมื่อก่อนเรามีเวลาให้ครอบครัว มีโทรทัศน์ ที่สามารถรับชมได้พร้อมกันไม่ว่าครอบครัวหรือเพื่อนฝูง แต่ในปัจจุบันเราเริ่มใช้โทรศัพท์มือถือ จดจ่อ ไม่ค่อยได้สนใจสื่อเดิมเท่าไร ไปไหนก็พกพามือถือ แท็บเล็ต ขึ้นมาดู ใช้เวลาอยู่กับหน้าจอมือถือตลอดเวลา

ในแต่ละวันเราใช้สื่ออะไรบ้าง มีการซื้อสินค้าออนไลน์หรือไม่ ซึ่งเมื่อก่อนเราต้องไปเดินตลาด ห้างสรรพสินค้า แม้กระทั่งการดูโทรทัศน์หรือภาพยนตร์ก็สามารถรับชมผ่านโทรศัพท์มือถือ เราใช้มือถือบ่อยขึ้นตลอดวัน การท่องเที่ยวหรือสัญจรไปไหนมาไหนเรามักจะหารายละเอียดข้อมูลของสิ่งที่เราต้องการและความเหมาะสมต่างๆ สิ่งเหล่านี้กลายเป็นส่วนสำคัญในชีวิตประจำวันของเราไปแล้ว

สิ่งที่พบเห็นในปัจจุบันสำหรับคนหูหนวกและคนหูดี แต่คนหูหนวกจะมีพฤติกรรมหนึ่งเพิ่มเข้ามา หากมีเพื่อนหรือคนในครอบครัวมาถึงความสนใจขณะใช้งานมือถือ จะมีอารมณ์ที่ฉุนเฉียวมากยิ่งขึ้น

ตัวอย่างการพิจารณาสื่อ

• ตัวอย่าง คดี ของ น้องชมพู

ลูกพลเป็นคนไม่ดีเป็นเหตุแห่งการทำให้เสียชีวิต แต่มีผู้คนสนับสนุน บริจาคเงินให้ โด่งดังในโลกโซเชียล ไม่ว่าจะทำกิจกรรมที่ใด มักมีผู้ติดตามและขอถ่ายภาพจำนวนมาก

• ตัวอย่าง คดี ของ คุณ แดงโม

เปรียบเทียบกับคดีของคุณแดงโม เกี่ยวกับการเสียชีวิต ทำให้เรารู้จักสื่อว่าเขากำลังสืบสวนคดีอยู่ ทำให้เราได้รับข่าวหลายแง่มุมมากยิ่งขึ้น ซึ่ง 2 คดีนี้มีความกำกวมระหว่างข่าวจริงกับข่าวเท็จ มีที่มาอย่างไร ไม่มี ความชัดเจน การกระทำผิดที่ไม่ได้รับโทษ ก่อให้เกิดความสับสน

สื่อ: สิ่งที่สร้างจากคน

สื่อสร้างเรื่องใหญ่เพิ่มสีสัน
ขยายเรื่องราวจนลึกลับสำคัญ
ของเรื่องที่จะสื่อ

• ตัวอย่าง เหยื่อจตุคามรามเทพ

ข่าวจตุคามรามเทพ ที่ผู้คนต่างเชื่อมากกว่าดี หากเข้ามาบูชา จะค้าขายดีรายได้มหาศาล

• ตัวอย่าง ตึกถล่มโรงแรมรอยัลพลาซ่า

ข่าวโรงแรมตึกถล่ม จังหวัดโคราช โดยผู้รอดชีวิตหลายราย ออกมาเล่าว่า การที่ตึกนั้นรอดจากการเสียชีวิตในครั้งนี้ เป็นเพราะ อิทธิฤทธิ์ หลวงพ่อคุณ ที่ห้อยแขวนคอไว้

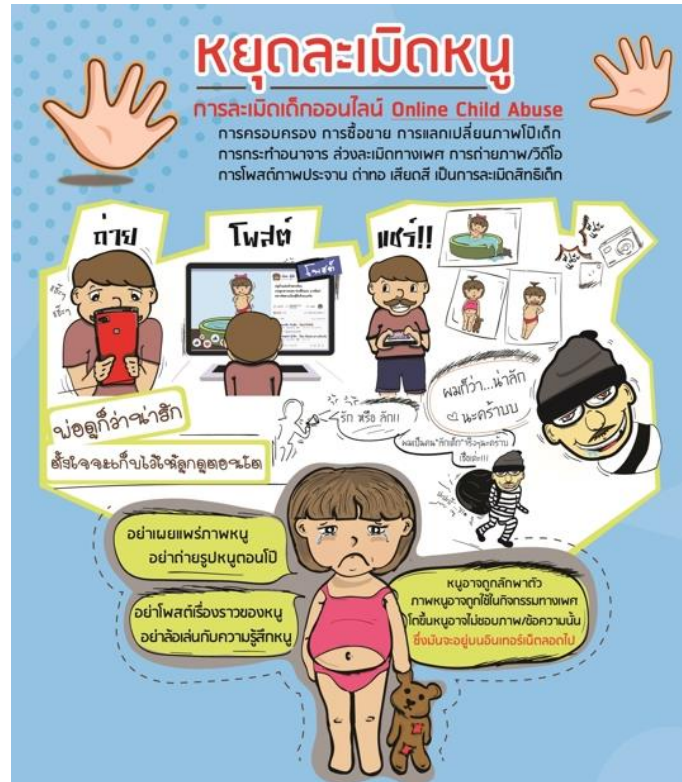
“เหตุโรงแรมถล่มทำให้มีผู้บาดเจ็บล้มตายหลายร้อยคน โดยผู้รอดชีวิตหลายรายออกมาเล่าว่า การรอดตายจากเหตุการณ์ครั้งนี้ เป็นเพราะอิทธิฤทธิ์หลวงพ่อคุณที่ห้อยแขวนคอไว้ และเจ้าหน้าที่มูลนิธิป่อเต็กตึ๊ง ก็สังเกตเห็นว่า ผู้รอดชีวิตส่วนใหญ่ล้วนห้อยพระหลวงพ่อคุณทั้งสิ้น”

เหตุการณ์ตึกถล่มโรงแรมรอยัลพลาซ่า
13 ส.ค. 2536

การโหลดหรือแชร์ภาพควรวีจริจรณญาณ

การถ่ายภาพของเราอาจไปติดบุคคลอื่น ยกตัวอย่าง การถ่ายภาพติดเด็กที่กำลังไปเปลี่ยอยู่ แล้วนำไปโพสต์ อาจไม่เหมาะสม การละเมิดสิทธิส่วนบุคคล

ผศ.สุปราณี วัฒนสิน จากมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา อธิบายเพิ่มเติมการบรรยายส่วนของวิทยากร ตัวอย่างที่สื่อปลุกฝังความคิดให้กับเรา ประโยคที่บอกว่าเกิดขึ้นในสื่อใหญ่ ณ ตอนนั้น เหตุการณ์ตลกกล่ม มีผู้เสียชีวิตจำนวนมาก แต่เราไม่ทราบสาเหตุว่าทำไมถึงตลกถึงกล่ม มีผู้บาดเจ็บเสียชีวิตหลายราย แต่ผู้ที่รอดชีวิตหลายรายกลับออกมาอธิบายว่าการที่รอดเป็นเพราะอิทธิฤทธิ์ของหลวงพ่อกุณ ที่ได้ห้อยไว้ที่คอ

เกิดการขึ้น่าที่ผิด เชื่อสิ่งศักดิ์สิทธิ์โดยไม่หาเหตุและผล ว่าทำไมถึงล้ม ผู้รอดชีวิตส่วนใหญ่อยู่ส่วนไหนของ ตึกจึงทำให้รอดชีวิต นี่คือนิยามของสื่อ ซึ่งสื่อควรตระหนัก

นอกจากนี้สื่อยังสร้างและปลูกฝังค่านิยม

- ผู้หญิงสวยต้องผิวขาว แต่คนผิวสีก็สวยได้เช่นกัน
- ของมันต้องมี การตามกระแสแฟชั่น รับสื่อมากตามกระแสแฟชั่นมากตัวอย่างกระเป๋านุ่ม เพราะ เราตามสื่อมาก หากพิจารณาตามความจำเป็น ฤๅธรรมชาติก็สามารถใช้ได้

สื่อต้องการความรวดเร็ว เพราะคิดว่ายิ่งชองนำเสนอข่าวเร็ว คนรับสารยิ่งจดจำชองได้เยอะ โดยขาด การตรวจสอบโดยอาจจะละเมิดบุคคลอื่น ละเมิดสิทธิส่วนบุคคล

ความหมายของการบูลลี่

การพูดเชิงลบ ว่าร้าย การพูดให้เกิดความเสียหาย การกลั่นแกล้ง

การบูลลี่ทางโลกออนไลน์ หรือ Cyber Bullying

การกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ต ในรูปแบบของภาพ เสียง ข้อความ ที่ถูกส่งไปคุกคามอีกฝ่าย หรือ เผยแพร่สู่สาธารณะจนเกิดความอับอายซึ่งจะขยายวงกว้างอย่างรวดเร็ว

ถ้อยคำเกลียดชัง(Hate Speech) การสื่อสารที่สร้างความเกลียดชัง

หมายถึง การแสดงออกทุกรูปแบบ เช่น การใช้คำพูด สัญลักษณ์ ท่าทาง ในลักษณะยุยง หรือส่งเสริม ความเกลียดชังและอคติต่อบุคคลหรือกลุ่มบุคคล มุ่งหมายทำลายความมั่นคงทางจิตใจ มักนำเอาประเด็นใน เรื่องเกี่ยวกับเชื้อชาติ ศาสนา สีผิว ชนชั้น อุดมการณ์ทางการเมือง อาชีพ เพศสภาพ ความทุพพลภาพ หรือ ลักษณะอื่นที่สามารถทำให้ถูกแบ่งแยกได้มาใช้

การวิเคราะห์สื่อ เพื่อเน้นให้เรา รู้จักตั้งคำถาม ไม่ว่าจะป็นสื่อรูปแบบไหนก็ตาม โดยตั้งคำถาม 5 ข้อ

1. สื่อนี้ใครทำ/ใครเป็นผู้ผลิตสื่อ
2. สื่อนี้มีวัตถุประสงค์อะไร
3. สื่อนี้ใช้เทคนิคอะไร
4. สื่อนี้นำเสนอครบรอบด้านหรือไม่
5. สื่อนี้มีประโยชน์อย่างไร

การเข้าถึง เข้าใจ และการเข้าร่วม ความฉลาดทางดิจิทัลสำหรับผู้บริโภคสื่อ

- S - Source แหล่งที่มา มาจากไหน
- P - Profit ประโยชน์สำหรับเรามากเพียงใด สามารถนำไปใช้ได้หรือไม่
- O - Over การโฆษณาที่มากเกินไป เป็นความจริงหรือไม่
- T - Time ตรวจสอบเวลา ว่าเป็นเนื้อหาข่าวเก่าหรือข่าวใหม่ ตัดต่อเติมแต่งหรือไม่

8 ทักษะจำเป็นเพื่อก้าวสู่การเป็นพลเมืองดิจิทัล

1. ทักษะในการรักษาอัตลักษณ์ที่ดีของตนเอง (Digital Citizen Identity) ต้องมีความสามารถในการสร้างสมดุล บริหารจัดการ รักษาอัตลักษณ์ที่ดีของตนเองไว้ให้ได้
2. ทักษะการคิดวิเคราะห์ที่มีวิจารณญาณที่ดี (Critical Thinking) มีวิจารณญาณในการรักษาข้อมูลของตนเองและผู้อื่น รู้ว่าข้อมูลใดควรหรือไม่ควรเผยแพร่
3. ทักษะในการรักษาความปลอดภัยของตนเองในโลกไซเบอร์ (Cybersecurity Management) สามารถวิเคราะห์แยกแยะระหว่างข้อมูลที่ถูกต้องและข้อมูลที่ผิด
4. ทักษะในการรักษาข้อมูลส่วนตัว (Privacy Management) มีทักษะในการบริหารเวลากับการใช้อุปกรณ์ยุคดิจิทัล
5. ทักษะในการจัดสรรเวลาหน้าจอ (Screen Time Management) สามารถในการรับรู้และรับมือการคุกคามข่มขู่บนโลกออนไลน์ได้อย่างชาญฉลาด
6. ทักษะในการบริหารจัดการข้อมูลของผู้ใช้งานมีการทิ้งไว้บนโลกออนไลน์ (Digital Footprints) ไม่ละเลยและรู้จักลบรหัสผ่านหรือประวัติการใช้งานสม่ำเสมอ
7. ทักษะในการรับมือกับการกลั่นแกล้งบนโลกไซเบอร์ (Cyberbullying Management) เห็นอกเห็นใจและสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่นบนโลกออนไลน์
8. ทักษะการใช้เทคโนโลยีอย่างมีจริยธรรม (Digital Empathy) สามารถป้องกันข้อมูลด้วยการสร้างระบบความปลอดภัยที่เข้มแข็งและป้องกันการโจรกรรมข้อมูลไม่ให้เกิดขึ้นได้

บรรยายและกิจกรรมหัวข้อ โมดูลที่ 2 “ นิเวศสื่อ ”

โดย คุณวรรณพร มโนใจ (วิทยากรผู้แทนชมรมคนทูลหวักจังหวัด เชียงราย)

นิเวศสื่อ หมายถึง การสื่อสารที่เราเป็นผู้ใช้สื่อและเป็นผู้สร้างสื่อขึ้นมาโดยถูกแวดล้อมและมีปฏิสัมพันธ์กับหน่วยงานต่างๆประกอบด้วย

1. ปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น
2. ปฏิสัมพันธ์กับเนื้อหา ช่องทางสื่อ เทคโนโลยีการสื่อสาร
3. ปฏิสัมพันธ์กับระบบต่างๆเช่น ระบบเศรษฐกิจ ระบบการเมือง ระบบกฎหมาย เมื่อหน่วยหนึ่ง

หน่วยใดเปลี่ยนแปลงไป หน่วยอื่นๆก็จะเปลี่ยนแปลงไปด้วย เราจึงมีความจำเป็นในการทำความเข้าใจการเปลี่ยนแปลงของสื่อกว่าจะมาเป็นสื่อสารได้ถึงทุกวันนี้เราแบ่งพัฒนาการของการสื่อสารออกเป็น 5 ยุค

ยุคแรก เราส่งสารออกมาเป็นภาษากาย

ยุคที่สอง เราเริ่มใช้ภาพและเสียงในการสื่อสาร รวมถึงการใช้อักษร

ยุคที่สาม มีการสร้างแท่นพิมพ์ ยุคนี้จึงเป็นการเริ่มต้นของสื่อสารมวลชน โดยมีหนังสือพิมพ์เป็นสื่อสารมวลชนชนิดแรก

ยุคที่สี่ ยุคแห่งโทรคมนาคมมีการใช้รหัสมอสในการสื่อสารให้ไกล กำเนิดวิทยุและทาทซ์น

ยุคที่ห้า เป็นยุคของคอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ตมีการติดต่อสื่อสารที่รวดเร็ว ปัจจุบันการสื่อสารทำได้ทุกที่ทุกเวลา เราทุกคนสามารถเป็นสร้างสรรค์สื่อได้ จากการพัฒนาการของการสื่อสารในยุคต่างๆทำให้เราเห็นการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ดังนี้

1. การหลอมรวมเทคโนโลยีของสื่อใหม่และสื่อดั้งเดิม
2. การหลอมรวมอุตสาหกรรม
3. ความท้าทายในอาชีพด้านสื่อและข้อมูลข่าวสาร
4. การเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตของคนในสังคม
5. ความท้าทายของรัฐในการกำกับดูแลสื่อใหม่
6. การก่อกำเนิดหรือประเด็นทางสังคม

จากการเปลี่ยนแปลงในยุคต่างๆมีการแบ่งสื่อออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่

สื่อดั้งเดิม สื่อที่ทำหน้าที่ส่งสารอย่างเดียว

สื่อใหม่ สามารถทำหน้าที่ส่งสารและรับสารได้พร้อมกันผ่านทางระบบเครือข่ายเป็นสื่อแบบผสม
มัลติมีเดีย

ซึ่งจากมองช่องทางการสื่อสารจะเห็นว่าสื่อมีการเผยแพร่ได้หลายรูปแบบไม่ว่าจะเป็นสื่อสิ่งพิมพ์หรือออนไลน์ สื่อออกอากาศหรือออนแอร์ และสื่อออนไลน์ จะเห็นได้ว่าการเปลี่ยนแปลงเป็นไปตามหลักการของนิเวศสื่อทั้งสิ้นส่งผลให้คนมีการปรับตัว ดังนั้นจึงต้องร่วมกันสร้าง การรู้เท่าทันสื่อ

ความไม่สมดุลในระบบนิเวศสื่อ

1. การรู้เท่าทันสื่อและการมีส่วนร่วม ปฏิสัมพันธ์กับบุคคลที่แตกต่างกัน เช่น แยกที่หลากหลาย
ความสนใจในเรื่องต่างๆต่างวัย คนพิการ
2. การสร้างสรรค์สื่อ ปฏิสัมพันธ์กับเนื้อหาช่องทางสื่อและเทคโนโลยีการสื่อสาร เช่น บันเทิง ข่าวสาร
สาระโฆษณา สื่อมวลชน สื่อออนไลน์ สื่อชุมชน
3. จริยธรรมและการกำกับดูแลสื่อ ปฏิสัมพันธ์กับระบบต่างๆเช่น ระบบเศรษฐกิจ ระบบกฎหมายและ
การกำกับดูแล ระบบการเมือง ระบบสังคมวัฒนธรรมและชุมชน

ทำไมเราควรเพิ่มทักษะการรู้เท่าทันสื่อให้กับคน เพราะคนส่วนหนึ่งมีปัญหาในเรื่องของการคิดวิเคราะห์ แยกแยะไม่ได้ระบบนิเวศสื่อที่ดี คือ เราต้องมีทักษะการรู้เท่าทันสื่อ เราต้องผลิตสื่อและส่งเสริมสื่อที่ดี ต้องรู้ว่ามิถุนหมายอะไรบ้างที่สามารถช่วยเหลือพวกเขาได้

จริยธรรมและการกำกับดูแลสื่อ สื่อใหม่ๆมีเพิ่มมากขึ้นก่อให้เกิดความท้าทายต่อระบบการกำกับดูแลสื่อและปัญหาจริยธรรมในการนำเสนอเนื้อหาผ่านสื่อซึ่งปัจจุบันมีทั้งผู้ผลิตสื่อที่เป็นสื่อมวลชนอาชีพและผู้สื่อข่าวทั่วไป

- ยกตัวอย่าง รายการร้องข้ามกำแพง

ดารารับเชิญ ยกขาขึ้นมาในที่สาธารณะ เราเห็นรายการนี้แล้วรู้สึกอย่างไร เราารู้สึกว่าเขาไม่ควรใช้ท่าทาง ไม่ควรยกขาขึ้นมาแบบนั้นใช่หรือไม่ นั่นถือเป็นการผิดจริยธรรม เป็นการกระทำที่ไม่เหมาะสม ผู้ผลิตสื่อหรือผู้ผลิตรายการต้องมีจริยธรรมในการควบคุม ไม่ควรมีบางช่วงบางตอนในลักษณะ ท่าทางแบบนี้ หากมีเด็กหรือเยาวชนเข้ามาเข้าชม จะเกิดพฤติกรรมลอกเลียนแบบตามผู้ใหญ่ ซึ่งเราสามารถร้องเรียนไปทางช่องได้

ผศ.สุปราณี วัฒนสิน จากมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ยกตัวอย่าง รายการของทางช่องอมรินทร์ ระหว่างคุณไพรวลัยและคุณลีน่าจิ่ง กรณีคุณลีน่าจิ่งดึงวิกผมของคุณไพรวลัยช่วงขณะดำเนินรายการ ซึ่งในการกระทำลักษณะนี้ถือว่าเป็นเรื่องที่ไม่ถูกต้อง การหยอกล้อเล่นผ่านสื่อ เป็นการกระทำที่ไม่เหมาะสม เป็นที่วิพากวิจารณ์ในสื่อออนไลน์ ควรให้เกียรติซึ่งกันและกัน

- ตัวอย่าง **คริมกันขาว** ในลักษณะเปิดกันจริงๆนำคริมมาทากัน สื่อไปในทางลามก อนาคต ซึ่งถือเป็นเรื่องไม่ถูกต้องและผิดกฎหมาย

กิจกรรม แยกประเภทของสื่อ

ให้ผู้เข้าร่วมอบรม แบ่งกลุ่มละ 3 คน ลำดับสื่อว่าสื่อใดเกิดก่อน โดยเขียนลงในกระดาษ วัดความรู้ เรื่องสื่อดั้งเดิมและสื่อใหม่ (อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ชุดที่1)

สิ่งที่ได้รับ

- สามารถลำดับการเกิดสื่อต่างๆได้
- มีความเข้าใจในสื่อมากขึ้น

บรรยายและกิจกรรมหัวข้อ โมดูลที่ 3 “ การรู้จักสื่อ ”

โดย คุณสุรเชษฐ์ คำนวล (วิทยากรผู้แทนกลุ่มสมาชิกคนหนุ่มภาคเหนือ)

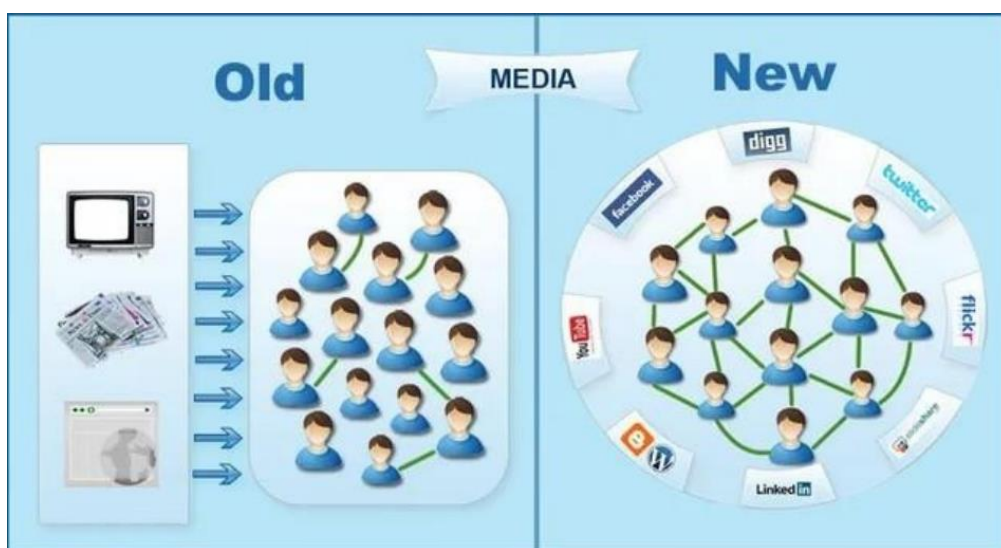

การรู้จักสื่อและการเปลี่ยนแปลงของสื่อ

การเปลี่ยนแปลงจาก สื่อดั้งเดิม (Traditional Media) สู่สื่อใหม่ (New Media)

- สื่อดั้งเดิม ล่าช้ากว่า มีข้อจำกัดในเรื่องขอบเขตพื้นที่และเวลา
- สื่อใหม่ แต่ละประเภทมีความโดดเด่น รูปแบบแพลตฟอร์มหลากหลายและแตกต่างกันตาม

ประโยชน์และวัตถุประสงค์ในการใช้งาน

สื่อแบบดั้งเดิม

คุณลักษณะของสื่อสิ่งพิมพ์

สื่อโทรทัศน์

สื่อใหม่ (New Media) ยกตัวอย่าง Google , Facebook , Line , Tik Tok, YouTube, Netflix, Instagram

คุณลักษณะและการใช้ประโยชน์ของสื่อแต่ละประเภท

สื่อแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่

1. สื่อแบบดั้งเดิม สื่อสิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือพิมพ์ นิตยสาร สื่อวิทยุ โทรทัศน์
2. สื่อใหม่(New Media) สิ่งทีเอื้อให้ผู้ส่งสารและผู้รับสารทำหน้าที่ส่งสารและรับสารได้พร้อมกันเป็น

การสื่อสารสองทาง

ทำหน้าที่ส่งสารได้หลายอย่างรวมกัน คือ ภาพ เสียง และข้อความไปพร้อมกัน อีกทั้งผู้รับและผู้ส่งสารยังเป็นคน ๆ เดียว กันได้ สามารถโต้ตอบได้อย่างอิสระ สะดวก รวดเร็ว ทันที

กิจกรรมตอบคำถาม เนื้อหาโฆษณา เนื้อหาข่าว เกินจริงหรือไม่

วิธีการ

1. โจทย์จะมีคลิปโฆษณา รูปภาพและคำถาม
2. ให้ผู้เข้าร่วมทุกท่านไปยืนใน ฝั่งซ้าย หรือ ฝั่งขวา ที่คิดว่าคำตอบถูกต้อง
3. โดยผู้ที่อยู่ในฝั่งที่ถูกต้องจะได้ตอบคำถามในข้อถัดไป
4. คนที่ตอบถูกจนถึงข้อสุดท้ายจะเป็น ผู้ชนะ
5. ส่วนคนที่ตอบผิดจะถือว่าตกรอบ

สิ่งที่ได้

- การคิด พิจารณาก่อนเชื่อ
- การวิเคราะห์แยกแยะระหว่างข้อมูลที่ถูกต้องและข้อมูลที่เป็นเท็จ

บรรยายและกิจกรรมหัวข้อ โมดูลที่ 4 “กฎหมายและจริยธรรมของสื่อ”

โดย คุณสุรเชษฐ์ คำนวล (วิทยากรผู้แทนกลุ่มสมาชิกคนหนุ่มนวกภาคเหนือ)

PDPA คือ พ.ร.บ.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลหรือ ย่อมาจาก Personal Data Protection Act. บทบัญญัติที่ให้ความคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของ บุคคลธรรมดา ให้สิทธิในการแก้ไข เข้าถึง หรือแจ้งลบข้อมูล ที่ให้ไว้กับองค์กรเป็นต้น และกำหนดบทบาทหน้าที่และบทลงโทษหากองค์กรไม่ปฏิบัติตาม

ข้อมูลส่วนบุคคล คือ ข้อมูลเกี่ยวกับบุคคล ที่ทำให้ระบุตัวบุคคลได้ ทั้งทางตรงและทางอ้อม ได้แก่

- เลขบัตรประจำตัวประชาชน
- ชื่อ-นามสกุล
- ที่อยู่
- เบอร์โทรศัพท์
- อีเมล
- ข้อมูลทางการเงิน
- เชื้อชาติ
- ศาสนาหรือปรัชญา
- พฤติกรรมทางเพศ
- ประวัติอาชญากรรม
- ข้อมูลสุขภาพ

6 สิ่งห้ามให้ยืม ต้นเหตุแห่งการโจรกรรมข้อมูลส่วนบุคคล

1. โทรศัพท์มือถือ เพราะสามารถใช้ทำธุรกรรมทางการเงินได้
2. คอมพิวเตอร์หรือแล็ปท็อป อาจถูกแอบดูข้อมูลส่วนบุคคลหรือถูกติดตั้งมัลแวร์
3. บัตรเครดิต/บัตรATM อาจถูกขโมยข้อมูลบัตร
4. เอกสารส่วนตัว เอกสารต่างๆที่ปรากฏข้อมูลส่วนบุคคล
5. E-mail อาจถูกนำไปสร้างข้อมูลปลอม
6. Facebook/Line อาจถูกเปลี่ยนรหัส การแอบอ้างทำสิ่งผิดกฎหมาย

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับผู้ซื้อในยุคดิจิทัล รวมถึงการเป็นผู้ผลิตและสร้างสรรค์สื่อบนความรับผิดชอบตามมาตรฐานทางจริยธรรม

การโฆษณาเกินจริง เจตนาสร้างความเข้าใจผิดในแหล่งผลิต คุณภาพ ปริมาณหรือสาระสำคัญเกี่ยวกับสินค้าและบริการ ไม่ว่าจะเป็นของตนเอง ผู้อื่น โดยการโฆษณา ใช้ฉลากที่มีข้อความเท็จ หรือข้อความที่ทำให้เกิดความเข้าใจผิด

มาตรา 32 พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ.2551

ห้ามมิให้ผู้ใดโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หรือแสดงชื่อหรือเครื่องหมายของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อันเป็นการอวดอ้างสรรพคุณหรือชักจูงใจให้ผู้อื่นบริโภคโดยตรงหรือโดยอ้อม

• ตัวอย่าง เครื่องดื่มเลมอนโซดา

ที่มีการใช้ยี่ห้อ ตราสิงห์ ในการโฆษณา เครื่องดื่ม ซึ่งอาจทำให้เกิดความเข้าใจผิดต่อสินค้าและผลิตภัณฑ์ ซึ่งบุคคลส่วนใหญ่เข้าใจว่า ตราสิงห์ เป็นผลิตภัณฑ์เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เป็นต้น

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับผู้ใช้สื่อในยุคดิจิทัล รวมถึงการเป็นผู้ผลิตและสร้างสรรค์สื่อบนความรับผิดชอบตามมาตรฐานทางจริยธรรม

• ตัวอย่าง คุณ อ้ม พัชราภา ไชยเชื้อ

การกระทำความผิดฐานหมิ่นประมาท ผิดกฎหมาย มาตรา 326 โดยประการที่น่าจะทำให้ผู้อื่นนั้นเสียชื่อเสียง ถูกดูหมิ่น หรือถูกเกลียดชัง ผู้นั้นกระทำความผิดฐานหมิ่นประมาท ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

• ตัวอย่าง ดาราชื่อดังโพสต์รูปลูกตัวเองลงบน Instagram

การหมิ่นประมาทโดยการโฆษณา ตัวอย่างการแสดงความคิดเห็นเชิงลบ อันเป็นเหตุให้เกิดความเสียหาย สร้างความไม่สบายใจต่อเจ้าของภาพ จนเกิดการฟ้องร้อง

กิจกรรม PAPARAZZI

แบ่งกลุ่มออกเป็น 5 กลุ่ม กลุ่มละ 5-6 คน

1. แจกกระดาษให้ทุกคนเพื่อนำไปติดบนใบหน้า(กระดาษจะมีตัวเลขระบุ)
โดยให้ถ่ายภาพ ตัวเลข จากกระดาษที่ติดอยู่บนใบหน้าเพื่อน ทีมฝั่งตรงข้ามให้ได้มากที่สุด
เพื่อนำตัวเลขมารวมและนับคะแนน
2. เวลาในการเล่น 3 นาที
3. ทีมที่ถ่ายภาพและได้คะแนนรวมมากที่สุดคือทีมผู้ชนะ

สิ่งที่ได้รับ

ความเข้าใจในสิทธิส่วนบุคคล PDPA จุดประสงค์กิจกรรมเพื่อให้เข้าใจ การละเมิดสิทธิส่วนบุคคล โดยใช้ตัวเลขในการเปรียบเทียบ ทั้งนี้อยากให้ทุกคนถ่ายภาพเพื่อนคนอื่น ให้ได้คะแนนมากที่สุด ฉะนั้น ควรที่จะไปรุมถ่ายคนที่มีคะแนนมากที่สุด เปรียบเหมือนการที่เราได้ไปเจอคนที่มีความเสี่ยงแล้วเราไปรุมถ่ายภาพ หรือวิดีโอเขา โดยที่เจ้าตัวไม่ยินยอมหรือต้องการ ทำให้เกิดความไม่พอใจ ควรคำนึงถึงผู้อื่น

บรรยายและกิจกรรมหัวข้อ โมดูลที่ 5 “ ปัญหาที่เกิดขึ้นจากสื่อปัจจุบัน ”
 โดย คุณภูริพงษ์ แสนใจบาล (วิทยากรผู้แทนชมรมคนหูหนวกจังหวัด เชียงใหม่)

ถ้อยคำเกลียดชัง(Hate Speech) การสื่อสารที่สร้างความเกลียดชัง

หมายถึง การแสดงออกทุกรูปแบบ เช่น การใช้คำพูด สัญลักษณ์ ท่าทาง ในลักษณะขู่ข่ม หรือส่งเสริมความเกลียดชังและอคติต่อบุคคลหรือกลุ่มบุคคล มุ่งหมายทำลายความมั่นคงทางจิตใจ

“HATE SPEECH”

“Hate Speech” คืออะไร?

การแสดงความเกลียดชังต่อบุคคลหรือกลุ่มบุคคลในลักษณะที่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อชื่อเสียงหรือเกียรติยศของสังคม

มุ่งเป้าโจมตี ร้องข่มขู่ไปยังอัตลักษณ์ร่วมของ “กลุ่ม” ในสังคม เช่น ด้านเชื้อชาติ สีผิว ศาสนา อายุ เพศ เป็นต้น

มีเป้าหมายหลักเพื่อการ “แบ่งแยก” และ “ขจัด” คนอีกกลุ่มออกไป ผ่านการคุกคามหรือใช้ความรุนแรง จนอาจขยายสู่การโจมตีไม่หยุดยั้งในสังคม

การใช้ Hate speech ที่ทำให้เกิด Cyberbullying

- การว่าร้าย ใส่ความ ผู้ทำร้าย ใช้ถ้อยคำข่มขู่ หรือการใส่ Hate Speech
- การคุกคามทางเพศ ผ่านสื่อออนไลน์
- การแกล้งแกล้ว
- การกลั่นแกล้ง
- การสร้างกลุ่มในโซเชียลเพื่อโจมตีโดยเฉพาะ

➤ วิธีจัดการ Hate Speech

ไม่ตอบสนอง ไม่กดไลค์หรือคอมเมนต์ ยิ่งทำยิ่งเหมือนเป็นการเติมเชื้อไฟ

ไม่แชร์ การแชร์ออกไปจะเป็นการทำให้ข้อความเหล่านั้นขยายวงกว้างขึ้น

คิดก่อนโพสต์ ในการโพสต์ทุกครั้งต้องมีสติ คิดไตร่ตรองไม่ให้อารมณ์ควบคุม

รีพอร์ต แจ้งรายงานการละเมิดให้ผู้ดูแลเว็บ เพจ หรือช่องทางโซเชียลทราบบ

การหยุดการสื่อสารที่สร้างความเกลียดชัง

1. ไม่สื่อสาร เรื่องราวที่สร้างความเกลียดชัง
2. ไม่ส่งต่อข้อความ หรือปลุกปั่นให้เรื่องราวลุกลาม
3. เตือนผู้อื่นด้วยถ้อยคำสุภาพ

Fake News ข่าวดราม่า หรือ ข่าวลวง

หมายถึง ข่าวที่มีเนื้อหาอันไม่เป็นข้อเท็จจริง หลอกหลวง หรือข่าวสร้างสถานการณ์ รวมถึงการเขียนข่าวที่ได้รับการสนับสนุนอย่างปิดบังหรือแอบแฝง ซึ่งนำเสนอในสื่อสังคมและแพลตฟอร์มออนไลน์อื่น ๆ

1. หาที่มาของแหล่งข่าว สังเกตว่าเนื้อหาที่อ่านอยู่มาจากเว็บไซต์ใด
2. รู้จักผู้เขียน ตรวจสอบให้ดีว่าผู้เขียนมีตัวตนอยู่จริงและมีความชำนาญในเรื่องที่เขียน
3. อ่านเนื้อหา ไม่อ่านแค่พาดหัวข่าวที่หวือหวาแต่ต้องอ่านทั้งหมดก่อนแชร์
4. ดู URL ของข่าว บางครั้งลิงค์ข่าวอาจคล้ายกับลิงค์ข่าวที่เรารู้จัก แต่ความจริงเป็นข่าวปลอม
5. สังเกตวันที่ หากเป็นข่าวเก่าเวลาและเหตุการณ์อาจไม่สัมพันธ์กับเหตุการณ์ในปัจจุบัน
6. สังเกตความไม่ปกติ ข่าวปลอมมักมีค่าที่สะกดผิด มีการจัดหน้าเว็บที่ไม่เป็นมืออาชีพ
7. ดูแหล่งข่าวอื่นประกอบ ไม่ควรเชื่อจากแหล่งข่าวเดียว ควรมีการเช็คแหล่งข่าวอื่นด้วย

บูลลี่ คืออะไร ทำไปทำไม?

บูลลี่ (Bully) คือ การกลั่นแกล้ง แชวแรง ให้อาย ยั่วเย้า เยาะเย้ย นินทา ทำให้ผู้อื่นเจ็บปวดทางกายและใจ และอื่นๆที่เป็นการกระทำไม่ดีให้อีกฝ่ายกระทบกระเทือนจิตใจ ปัจจุบันการบูลลี่เกิดในประเทศไทยในทุกช่วงอายุและทุกสังคม เช่น เด็กนักเรียน นักศึกษา วัยทำงาน รวมทั้งวัยเกษียณก็อาจเกิดขึ้นได้ ผลร้ายของการบูลลี่คนอื่น ทำให้ผู้ถูกกระทำ รู้สึกหดหู่ เครียด ซึมเศร้า ไม่กล้าเข้าสังคม หรือร้ายแรงที่สุดคือฆ่าตัวตาย เพราะ รับไม่ได้ อับอาย รู้สึกไม่อยากมีชีวิตอยู่

วิธีการรับมือ เมื่อเราถูกบูลลี่

1. ถูกบูลลี่ เพราะคิดไปเองว่าเราถูกบูลลี่ ส่วนนี้เป็นพฤติกรรมส่วนตัว ควรปรับตัวด้วยการ พยายามคิดเรื่องอื่น ไม่เสพสื่อ Social มากเกินไป เลิกคิดมาก คิดแค่ว่าไม่ใช่เราหรอก หายใจเข้าลึก ๆ หายใจออกยาว ๆ แล้วคิดเรื่องอื่นทันที ก็ช่วยได้

2. ควรมีสติและคุยกับผู้รังแกให้เคลียร์ปัญหา (เข้าใจว่าพูดเหมือนง่าย แต่ต้องลองทำนะ)

3. มั่นใจในตัวเองเข้าไว้ อย่าแคร้ผู้อื่นมากเกินไป ควรแคร้ให้กับบุคคลที่เราควรแคร้

4. วางตัวในสังคมให้เป็น และไม่ทำอะไรเกินตัว เช่น เรามีรายได้น้อย แต่อยู่ในสังคมใช้ของแพง ถูกคนอื่นคุกคามทางคำพูดและสายตาต่างๆ เราก็ควรปรับความคิดว่า ควรพอใจในสิ่งที่เรามี ไม่มีแบบเค้าเราก็อยู่ได้ เรื่องของเรา คิดแค่นั้นสบายใจ

5. ไม่ใช้กำลังเพื่อหยุดการ รังแกและข่มเหง เพราะอาจส่งผลไม่ดีตามมากับเราได้ ถ้าเราทนไม่ไหวและเริ่มก่อน หากคิดว่าศักดิ์ศรีต้องมาก่อนเราต้องตอบโต้ซะบ้าง คิดซะว่า ปัญหาจะตามมาอย่างไม่หยุดแน่นอนอน ทั้งในเรื่องของคติความต่างๆ การเจ็บตัว และค่ารักษาพยาบาล อ้าว!...แล้วควรทำไงหละเมื่อเราโดนกระทำ ควรหนี (ศักดิ์ศรีบางทีก็กินไม่ได้ติดคุกขึ้นมาอยู่เลย) หาหลักฐานต่างๆ เพื่อมัดตัวผู้กระทำ พร้อมกับแจ้งผู้ปกครองหรือตำรวจ

การคุกคามให้คนอื่นกระทบกระเทือนจิตใจสามารถทำได้ง่าย แต่จะทำทำไม เราควรที่จะเป็นมิตรที่ดี เป็นคนที่ดีในหน้าที่ที่เรารับผิดชอบ และไม่ควรคุกคามผู้อื่น ถ้าเราถูกผู้อื่นคุกคาม ควรมีสติ คิดให้มากๆ ไม่ควรใช้กำลังทุกอย่างมีทางออกเมื่อเราหาเจอ ผู้คุกคามเราก็จะไม่สามารถทำอะไรเราได้ พร้อมกับได้ชีวิตที่มีความสุขกลับคืนมา

ถูก...ว่ายังไง?

คำกฎหมาย

ผู้ถูกคุกคาม...คำฟ้องโดยฟ้อง
กฎหมายอาญา...นำรัฐ 66

กฎหมายคุ้มครองผู้ถูกคุกคาม

ถูก...ว่ายังไง?

ความผิดฐาน "ผู้ถูกคุกคาม" ย่อมความไม่ได้

- ผู้ถูกคุกคามที่กระทำโดยคนร้าย (น.136)**
: จำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือปรับไม่เกิน 20,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
- ผู้ถูกคุกคามหรือผู้พิพากษา ในการพิจารณาหรือพิพากษาคดี (น.198)**
: จำคุกตั้งแต่ 1 – 7 ปี หรือปรับตั้งแต่ 20,000 – 400,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
- ผู้ถูกคุกคาม "ตอหน้ำ" หรือ "คิ้วการโยชนา" (น.393)**
: จำคุกไม่เกิน 1 เดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่ง 10,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
- กระทำการใดๆ ที่ผู้ถูกคุกคามหรือครอบครัว**
: จำคุกไม่เกิน 3 เดือน หรือปรับไม่เกิน 5,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

กฎหมายอาญา...นำรัฐ 66

➤ พ.ร.บ.คอมพิวเตอร์ คือ พระราชบัญญัติที่ว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ซึ่งคอมพิวเตอร์ที่วานี้ก็เป็นได้ทั้งคอมพิวเตอร์ตั้งโต๊ะ คอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊ก สมาร์ทโฟน รวมถึงระบบต่าง ๆ ที่ถูกควบคุมด้วยระบบคอมพิวเตอร์ด้วย ตั้งขึ้นเพื่อป้องกัน ควบคุมการกระทำผิดที่จะเกิดขึ้นได้จากการใช้คอมพิวเตอร์

กิจกรรม ทบทวนความรู้สึก

ให้เขียนคำที่เคยโดนเพื่อนว่า ทำให้เกิดความรู้สึกไม่ดีลงในกระดาษ คำละ 1 แผ่น รวมทั้งหมด 3 คำ 3 แผ่นมองมุมกลับ เขียนคำที่เราเคยว่าให้คนอื่นเกิดความรู้สึกไม่ดี ลงในกระดาษคำละ 1 แผ่น รวมทั้งหมด 3 คำ 3 แผ่น

สิ่งที่ได้จากกิจกรรม

ผู้เข้าอบรมได้เข้าใจในหลักเบื้องต้นของสิทธิมนุษยชน ผลกระทบของการละเมิดสิทธิมนุษยชน และสามารถนำความรู้เรื่อง การรู้เท่าทันสื่อ ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

บรรยายและกิจกรรมหัวข้อ “ ปัญหาที่เกิดขึ้นจากสื่อในปัจจุบัน วิธีป้องกัน และ การแก้ไขปัญหา ”
โดย ดาบตำรวจ ทวีศักดิ์ ไชยเพชร จาก สถานีตำรวจภูธร เมืองนนทบุรี

สิ่งที่ผมจะมาพูดในวันนี้ล้วนเกี่ยวข้องกับทุกท่าน ไม่ว่าจะตำรวจหรือประชาชน พวกเราทุกคนที่ใช้โทรศัพท์มือถือ อินเทอร์เน็ตในการสื่อสารส่วนใหญ่ เรื่องเหล่านี้ถึงแม้จะมีประโยชน์ เป็นเรื่องดี แต่ในบางครั้ง ก็อาจเป็นช่องทางของผู้ไม่หวังดีที่จะแฝงตัวเข้ามาก่อเหตุหลอกลวงพวกเราด้วยวิธีการต่าง ๆ โดยการบรรยายจะเป็นเรื่องของ อาชญากรรมทางไซเบอร์เทคโนโลยี แก๊งค์คอลเซนเตอร์ที่มาในหลากหลายรูปแบบ ซึ่งสร้างความเสียหายจำนวนมากและอยู่ใกล้ตัวเรา หากโดนก่ออาชญากรรม การติดตามทรัพย์สินกลับมาเป็นเรื่องที่ยากมาก เราจึงจำเป็นต้องเรียนรู้เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันอาชญากรรมเหล่านี้

เสริมสร้างวัคซีนป้องกัน อาชญากรรมไซเบอร์

เรียนรู้วิธีป้องกันอาชญากรรม การรักษาความปลอดภัยและทำแบบทดสอบความรู้

กลโกงมิจฉาชีพ 14 ข้อ

1. การหลอกลวงขายของออนไลน์

- สินค้าค้างสต็อก ต้องการโละออก เช่น น้ำมันพืชยกถัง
- สินค้ามือสองสภาพดี แปรนด์ต่างประเทศ
- อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ เช่น โทรศัพท์ ราคาต่ำกว่าทุน
- จะไม่มีบริการเก็บเงินปลายทาง
- เน้นมีจำนวนจำกัด มีสิทธิ์เฉพาะคนที่โอนจองเท่านั้น

2. คอลเซ็นเตอร์ (Call Center) ช่มชู้ให้เกิดความกลัว
 - หลอกเป็นเจ้าของหน้าทีรัฐ เช่น ตำรวจ DSI
 - อ้างถึงบุคคลอื่น
 - ระหว่างพูดคุยให้ อยู่ห่างจากผู้อื่น
 - Deep Face แอปพลิเคชัน ปลอมแปลงใบหน้า
3. เงินกู้ออนไลน์ ดอกเบี้ยโหด กลโกง แบ่งเป็น 4 ขั้นตอน
 - 3.1 เปิดเพจปลอม
 - 3.2 ขอข้อมูลส่วนตัว - ขอเงิน
 - 3.3 ปลอมเอกสาร
 - 3.4 หลบหนีเมื่อได้เงิน
 - อนุมัติไว ไม่เรื่องมาก
 - ให้ส่งเอกสาร บัตร บัญชี
 - ที่สำคัญที่สุด ต้องอนุญาตให้เข้าถึงโทรศัพท์
 - ได้ข้อมูลลูกค้าในโทรศัพท์ เช่น รูปภาพส่วนตัว หมายเลขที่บันทึกในเครื่อง
 - จะทำการช่มชู้เรียกทรัพย์สิน
4. เงินกู้ออนไลน์ที่ไม่มีจริง(เงินกู้ทิพย์)
5. หลอกให้ลงทุนต่างๆ
 - มีคนรู้จักแนะนำต่อกันมา
 - มีบุคคลน่าเชื่อถืออ้างอิง
 - มีรายได้มาโชว์
 - ส่วนใหญ่ เป้าหมายเป็นข้าราชการใกล้เกษียณ มีเงินเก็บ
6. หลอกให้เล่นพนันออนไลน์
 - เล่นง่าย ชนะง่าย จ่ายไว
 - มีรีวิวจากหน้าม้าเยอะมากได้ไว จ่ายจริง
 - แอปจะมีภาพวาบหวิว ปลุกใจเสียป่า เป็นฟรีเซนต์เตอร์
7. ใช้ภาพปลอมหลอกให้เชื่อใจแล้วโอนเงิน หรือ หลอกให้ลงทุน
8. ส่งลิงค์ปลอมเพื่อหลอกแฮ็กเอาข้อมูลส่วนตัว
 - ข้อความแปลกๆ เช่น ท่านได้รับรางวัล ได้รับเงิน
 - ข้อความน่าตกใจ เช่น เงินออกจากบัญชีท่านแล้ว
 - ข้อความน่าสนใจ เช่น ท่านมีสิทธิ์ได้รับเงินต่างๆ
 - หรืออาจเป็นมาตรการช่วยเหลือจากภาครัฐ เอกชนต่างๆ
 - ให้กรอกข้อมูลส่วนตัว ข้อมูลบัญชี บัตร ATM

9. อ้างเป็นบุคคลอื่นเพื่อหลอกเอาข้อมูลส่วนตัว
10. ปลอม Line , Facebook หรือ Account เพื่อหลอกยืมเงิน
11. ข่าวปลอม(Fake News) - ชัวร์ก่อนแชร์
12. หลอกหลวงเอาภาพไปเปลือยเพื่อใช้แบล็คเมล์
13. โฆษณาชวนไปทำงานต่างประเทศแล้วบังคับให้ทำงานผิดกฎหมาย
14. ยินยอมให้ผู้อื่นใช้บัญชีธนาคาร ซึ่งเข้าข่ายเป็นความผิดฐานฉ้อโกงประชาชน

วิธีการป้องกันและการจัดการปัญหา

1. ตั้งสติ อย่าตกใจ ห้ามตื่นใจหรือตกใจจนเกินเหตุ
2. ตรวจสอบ พิจารณาว่าเรามีส่วนเกี่ยวข้องกับเรื่องนี้จริงหรือไม่
3. ไตร่ตรอง เช็ชข้อมูลอย่างถี่ถ้วน ควรคิดให้ดีเสียก่อน

6 วิธีป้องกันข้อมูลส่วนตัวบนโลกออนไลน์

1. ไม่โพสต์ข้อมูลส่วนตัวที่สำคัญ เช่น เลขบัตรประชาชน
2. ตั้งค่าความเป็นส่วนตัว ในบัญชีออนไลน์
3. ตั้งค่าน์รหัสผ่านในโทรศัพท์และแอปพลิเคชัน ไม่ใช่ซ้ำ และควรคาดเดายาก
4. ระวังอีเมลหรือลิงค์หลอกหลวง ไม่กรอกข้อมูลส่วนตัว ตรวจสอบต้นทางก่อน
5. ไม่ทำธุรกรรมกับเว็บไซต์ ระบบอินเทอร์เน็ตหรือบุคคลที่ไม่น่าเชื่อถือ
6. ไม่ผูกบัตรเครดิตกับบัญชีออนไลน์เป็นการถาวร

แนวทางในการร้องเรียน และ การดำเนินการทางกฎหมาย

- โทรสอบถามและแจ้งเหตุผ่านธนาคารที่ดูแลรับผิดชอบบัญชีของเรา
- แจ้งความได้ที่ เว็บไซต์ www.thaipoliceonline.com ผ่านทางคอมพิวเตอร์ โทรศัพท์สมาร์ตโฟน

และทางโทรศัพท์ผ่าน Call Center หมายเลข 1441 หรือโทร. 081-866-3000 ตลอด 24 ชั่วโมง

แจ้งความออนไลน์ ไซเบอร์

ข้อสำคัญ ก่อนกระทำการแจ้งความ ในกรณีที่เราโดนหลอก ทางออนไลน์ ไม่ว่าจะ เป็นช่องทาง Facebook , Line หรืออื่น ๆ ให้รีบเก็บข้อมูล การโอน การสนทนา ข้อความต่างๆไว้ และไม่ควรแจ้งมีจฉาชีพว่าเราได้ดำเนินการแจ้งความแล้ว เพราะจะทำให้คนร้ายไหวตัวทัน ปิดแอดเคาท์ ปิดเพจหนี ส่งผลให้ตำรวจติดตามได้ยาก

ขั้นตอนแจ้งความออนไลน์
<p>➢ ผู้แจ้งลงทะเบียนเพื่อยืนยันตัวตน กรอกข้อมูลทางคดีตามขั้นตอนจนเสร็จ ผู้แจ้งจะได้รับ “เลขรับแจ้งความออนไลน์ หรือ Case ID” เช่น 65021</p>
<p>➢ จะมีผู้บริหารการรับแจ้ง(Admin)และผู้บริหารคดี(Case Manager) วิเคราะห์ข้อมูลและส่งเรื่องต่อไปยังสถานีตำรวจที่ผู้แจ้งสะดวกในการเดินทางไปแจ้งความ โดยสถานีตำรวจที่ได้รับเรื่องจะเริ่มดำเนินการสืบสวนในทันที ที่ได้รับข้อมูลจากระบบรับแจ้งความออนไลน์</p>
<p>➢ เมื่อ Admin ของสถานีตำรวจรับเรื่องแล้ว ก็จะนำเสนอผู้บริหารคดี เพื่อจ่ายคดีให้กับพนักงานสอบสวนทำการโทรนัดหมายผู้แจ้ง หรือ ผู้เสียหายมาสอบปากคำ และจะรายงานความคืบหน้าคดีในระบบออนไลน์ โดยผู้เสียหายสามารถติดตามความคืบหน้า ส่งข้อมูลเพิ่มเติม หรือ สอบถามปัญหาผ่านระบบได้ตลอดเวลา</p>

บรรยายและกิจกรรมหัวข้อ โมดูลที่ 6 “ การมีส่วนร่วมในสื่อ ”

โดย คุณไตรภูมิ วรรณดิลก (วิทยากรผู้แทนกลุ่มสมาชิกคนหนุ่มนวกภาคเหนือ)

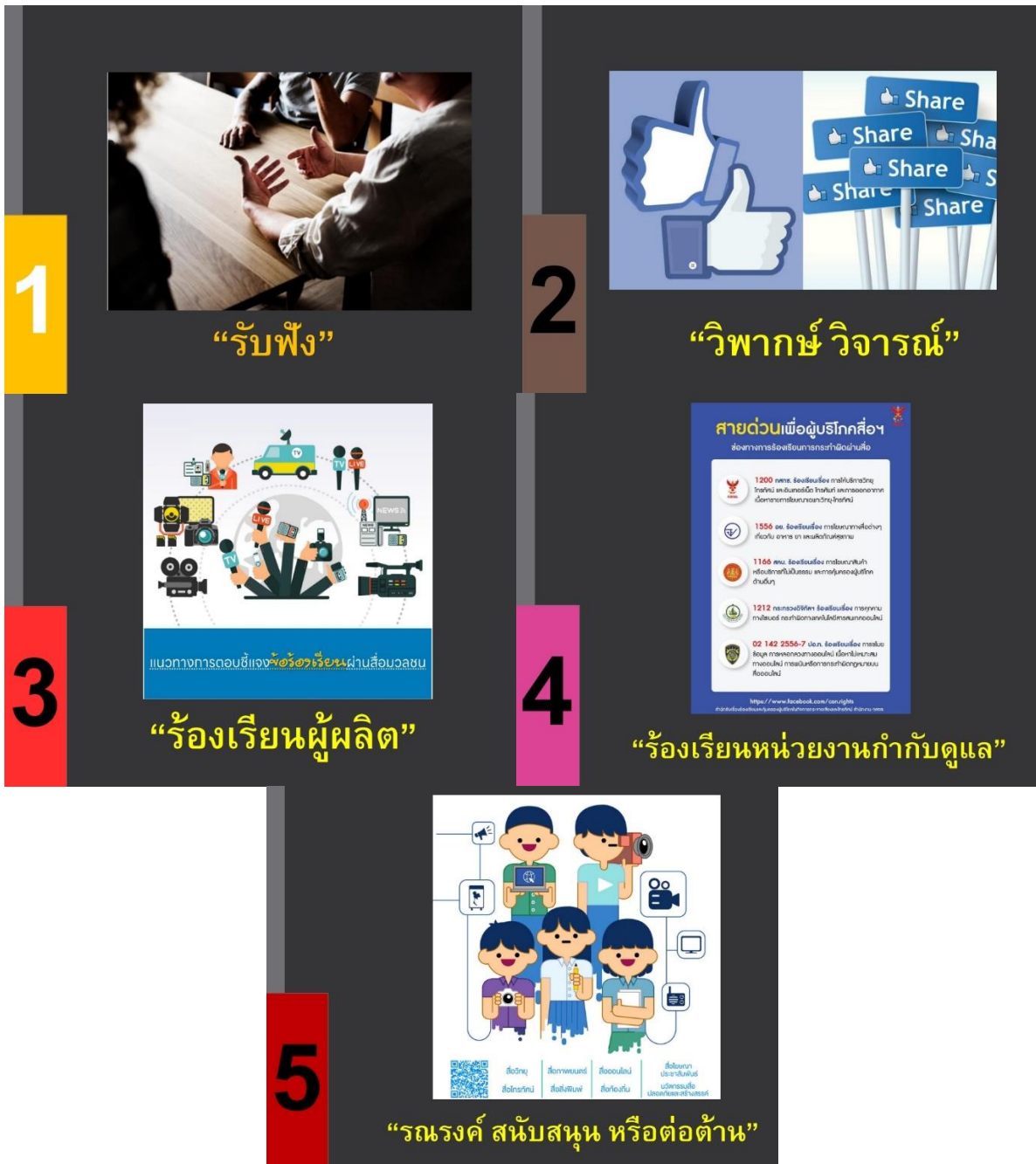
ความสำคัญ

- เนื้อหาเกี่ยวกับการสร้าง
- ผลิตเนื้อหาเพื่อการสื่อสาร
- การสร้างเครือข่ายผู้บริโภคสื่อ

วัตถุประสงค์

ผู้เข้าอบรมสามารถอธิบายวิธีการมีส่วนร่วม ในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเห็นต่อการนำเสนอของสื่อ การร้องเรียนและช่องทางในการร้องเรียน สามารถอธิบายการผลิตสื่ออย่างสร้างสรรค์ และวิธีการสร้างเครือข่ายผู้บริโภคนสื่อกลุ่มผู้พิการทางการได้ยินได้

แนวทางการเสริมศักยภาพ ในการเข้าร่วมรู้เท่าทันสื่อของผู้บริโภค 5 ระดับ

- ระดับที่ 1 การรับฟัง
- ระดับที่ 2 การวิพากษ์วิจารณ์
- ระดับที่ 3 การร้องเรียนผู้ผลิต
- ระดับที่ 4 การร้องเรียนหน่วยงานกำกับดูแล
- ระดับที่ 5 การรณรงค์ เชิงบวกสนับสนุน เชิงลบต่อต้าน

การมีส่วนร่วมในสื่อ ช่องทางการมีส่วนร่วมและการร้องเรียน

แนวทางการเสริมศักยภาพในการเข้าร่วมรู้เท่าทันสื่อของผู้บริโภค

- สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค สคบ. ติดต่อ สายด่วน 1166
ดูแลผู้บริโภคที่ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายจากการซื้อสินค้าและบริการ อันเนื่องเกิดจากการกระทำผิดของผู้ประกอบการธุรกิจภายใต้ พ.ร.บ. คุ้มครองผู้บริโภค และ พ.ร.บ. ขายตรงและตลาดแบบตรง
Website: <https://complaint.ocpb.go.th/> หรือ แอปพลิเคชัน OCPB CONNECT

- Thai Telecommunication Relay Service:

TTRS หรือศูนย์บริการถ่ายทอดการสื่อสารแห่งประเทศไทย

- กรณีสอบถาม และ ร้องเรียน แอปพลิเคชัน Mobile NBTC 1200

กิจกรรมแบ่งกลุ่มผลิตสื่อวีดิโอสั้น รณรงค์สร้างการรู้เท่าทันสื่อ ความยาวไม่เกิน 3 นาที

กิจกรรม การประกวด Media Literacy Contest

1. ให้แต่ละกลุ่มวางแผนทำการ ผลิตสื่อ ในรูปแบบวีดิโอสั้น ความยาวไม่เกิน 3 นาที ที่สามารถสื่อสารประเด็นปัญหาทางสังคมเพื่อรณรงค์สร้างการรู้เท่าทันสื่อ ให้กับคนหูหนวกได้

2. ผู้อบรมแต่ละทีมมีเวลาในการถ่ายทำและตัดต่อผลงานของตนเอง จนถึงเวลา 14.30 น.

3. นำเสนอผลงานสร้างสรรค์สื่อ เพื่อการรณรงค์การรู้เท่าทันสื่อสำหรับคนหูหนวก ให้กรรมการและเพื่อนๆชม

4. คณะกรรมการจะให้ข้อเสนอแนะในประเด็นนั้นๆ และตัดสินรางวัลการประกวด

เกณฑ์การให้คะแนน

1. **แนวความคิด (Concept)** ในการนำเสนอที่ชัดเจน สื่อถึงประเด็นการรู้เท่าทันสื่อได้อย่างสร้างสรรค์
2. **รูปแบบและกลวิธีการนำเสนอ (Technique & Execution)** ที่มีความน่าสนใจและสอดคล้องกับเนื้อหาที่นำเสนอ
3. **การเล่าเรื่องและเนื้อหา (Storytelling)** สามารถสร้างเรื่องได้เข้าใจง่ายและสื่อสารออกมาได้อย่างสนใจและอยากติดตามชมจนจบคลิป
4. **การสื่อสาร (Communication)** มีความความง่ายต่อการเข้าใจ และเข้าถึงกลุ่มผู้ชมที่เป็นคนหูหนวกได้ตรงตามกลุ่มเป้าหมายโดยไม่ซับซ้อน

หัวข้อสำหรับการเล่าเรื่อง และตัดต่อถ่ายทำคลิปวิดีโอ

1. การกลั่นแกล้ง บูลลี่ ทางออนไลน์
2. การหมิ่นประมาณ
3. การลวงละเมิด คุกคามทางเพศ
4. การฉ้อโกง หลอกหลวง ออนไลน์
5. การโฆษณาเกินจริง
6. ข่าวลวง(Fake News)
7. Hate Speech

สิ่งที่ได้รับ

ผู้เข้าอบรมได้เข้าใจในหลักเบื้องต้นของการเข้าร่วมในการรู้เท่าทันสื่อ โดยรู้ว่าสามารถมีสิทธิในการผลิตสื่อเพื่อรณรงค์กับสิ่งที่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วย อันเป็นการสร้างพลังทางสังคมจากสิทธิที่ตัวเองมี

กล่าวสรุปโครงการและบรรยายให้ความรู้ หัวข้อ “Media & Deaf”

โดย ดร.ตรี บุญเจือ สำนักงาน ผู้อำนวยการสำนักรับเรื่องร้องเรียนและคุ้มครองผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ (สำนักงาน กสทช.)

ขอชื่นชมทุกกลุ่ม ในเรื่องของการทำสื่อออกมาได้ดีมาก ๆ ในการสอนเรื่องการทำหนังสือ สิ่งที่สำคัญคือทักษะ 3 ภาพรวม การเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่หลากหลาย เพื่อที่เราจะได้มีข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ เพื่อใช้ประโยชน์สำหรับการตัดสินใจการเข้าใจ เนื้อหาสื่อต่าง ๆ เราสามารถวิเคราะห์ประเมินว่าเกิดประโยชน์ โทษต่อเราและสังคมอย่างไร การจัดการ สื่อที่ดีเราควรชื่นชม สื่อที่ไม่เหมาะสมเราควรที่จะบอกกล่าวเตือนหรือแจ้งผู้อื่นให้เกิดการเรียนรู้กลุ่ม หมู่อ้วน ชนะเลิศ การลือกให้รักบางครั้งนำไปสู่สิ่งที่มากกว่าการที่เจอแล้วไม่ตรงปก ใช้แอปพลิเคชันแล้วดูสวยกว่าความเป็นจริง การแอบอ้างนำบุคคลอื่นมา บางทีนำไปสู่ 2 สิ่งที่น่าหวาดระแวง การวิดีโอคอลกันแล้วเจอกรณีแอบแคปจอ เพื่อเอาไปขายหรือแบล็คเมล กลุ่มพันนอนออนไลน์

เราได้เรียนรู้เกี่ยวกับสื่อของคนหูหนวก การเข้าถึงสื่อที่มีความหลากหลาย ยกตัวอย่างการชมทีวี เราควรเรียนรู้ทีวีที่มีช่อง แตกต่าง เน็ตฟลิกมาทางอินเตอร์เน็ตออนไลน์มีเนื้อหารายการที่ใกล้เคียงกับเนื้อหาทีวี ยูทูบ ดิกตอก ช่องทางที่รับข้อมูล ข่าวสาร สื่อ มีมากมายและหลากหลาย ในแต่ละช่องทาง มีเนื้อหาที่แตกต่างกัน เราจำเป็นจะต้องเรียนรู้ วิเคราะห์เนื้อหาข่าวเดียวกันแต่มุมมองในการนำเสนอต่างกัน ข่าวลวงข้อมูลเท็จที่ทำให้เราหลงเชื่อและเข้าใจผิด รวมไปถึงการใช้งานอินเตอร์เน็ต

เนื้อหาที่ควรต้องทำความเข้าใจ 3 เรื่อง

- เนื้อหาต่างๆพฤติกรรมความรุนแรงที่ไม่เหมาะสม
- พฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสม
- การใช้ภาษาที่ไม่เหมาะสม

• ตัวอย่างเนื้อหาที่มีความรุนแรง Squid Game

การฆาตกรรม การทำร้ายร่างกาย การใช้อาวุธ

• ตัวอย่างเนื้อหาทางด้านเพศ ฉากละคร

การกระทำ อนาจาร ส่อในเรื่องเพศ เนื้อหาฉากที่มีการข่มขืน

ซึ่งหากนำมาวิเคราะห์พิจารณาจะเห็นได้ว่าเนื้อหาไม่เหมาะสมและผิดกฎหมาย

• ตัวอย่าง ข่าว Fake News

#fake news

#Dis-information
ตั้งใจให้ข้อมูลผิด

#Dis-information
ปลอมล้วนๆ

#fake news

#Dis-information
ปลอมล้วนๆ

#fake news

#Mis-information
ผิดที่-ผิดทาง ผิดฝา-ผิดตัว

#fake news

แค่ข่าวลือ! วอนหยุดแชร์ภาพเก่าดินสไลด์ ปิดช่องทางเพชรบูรณ์

จุดมุ่งหมายของการรู้เท่าทันสื่อและดิจิทัล

1. สิทธิทางการสื่อสาร
2. การเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร
3. การพัฒนาศักยภาพและคุณภาพชีวิต

8 ทักษะความฉลาดทางดิจิทัล

1. ทักษะในการรักษาอัตลักษณ์ที่ดีของตนเอง (Digital Citizen Identity)
2. ทักษะการคิดวิเคราะห์ที่มีวิจารณญาณที่ดี (Critical Thinking)

คิดก่อนเชื่อ โดยใช้หลักการคิด วิเคราะห์ #ข่าวลวง #Fakenews

 - ล้อเล่น ล้อเลียน (ยกตัวอย่างรัสเซีย)
 - โยงมั่ว (মননননননননนนนน)
 - โยงผิด (ข่าวสถานการณ์รัสเซีย แต่ภาพไม่ใช่)
 - ผิดที่ ผิดทาง ผิดฝา ผิดตัว (ใช้ภาพผิด)
 - พาดหัวหวือหวา พาเข้าใจผิด (ข่าวดาราน)
 - ตั้งใจให้ข้อมูลผิด (ตัวอย่าง ข่าวองค์กรนาซ่า, ข่าวการเสียชีวิต, ข่าวการเมือง)
 - ใส่สี ตีไข่ ต่อเติม - ตัดต่อ (การเมือง)
 - ปลอมล้วน ๆ (Deep Fake)
3. ทักษะในการรักษาความปลอดภัยของตนเองในโลกไซเบอร์ (Cybersecurity Management)
4. ทักษะในการรักษาข้อมูลส่วนตัว (Privacy Management)

ไม่แชร์หรือเปิดเผย ข้อมูลที่ตั้ง พาสเวิร์ด รหัสผ่านสาธารณะ
5. ทักษะในการจัดสรรเวลาหน้าจอ (Screen Time Management)
6. ทักษะในการบริหารจัดการข้อมูลที่ใช้ทำงานมีการทิ้งไว้บนโลกออนไลน์ (Digital Footprints)
7. ทักษะในการรับมือกับการกลั่นแกล้งบนโลกไซเบอร์ (Cyberbullying Management)

การให้ร้าย ใส่ความ คุกคาม แอบอ้าง หลอกลวง โจมตี
8. ทักษะการใช้เทคโนโลยีอย่างมีจริยธรรม (Digital Empathy)

การมีเจตนาดี มีสาระ ไม่สร้างความเดือดร้อนแก่ผู้อื่นและไม่ทำผิดกฎหมาย

การถอดบทเรียนวิทยากรและผู้เข้ารับการอบรม

หัวข้อ : โครงการหลักสูตรการเรียนรู้เรื่องการเข้าถึงหรือรับรู้และ การใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสาร ผ่านกิจกรรมกระจายเสียง กิจกรรมโทรทัศน์สำหรับคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย โดยแบ่งการถอดบทเรียนเป็น 2 กลุ่มดังนี้

การถอดบทเรียนวิทยากรแกนนำ โดยคณะกรรมการติดตามหลักสูตรโดยวิทยากรได้พูดคุยแลกเปลี่ยนร่วมกับวิทยากร รวมถึงคณะทำงานเพื่อถอดบทเรียน หลังจากที่ได้มีการทดลองหลักสูตรกับผู้เข้ารับการอบรม อุปสรรค ปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างทำกิจกรรม เนื้อหาของหลักสูตร การวางแผน รวมถึง ข้อเสนอแนะต่าง ๆ ความรู้สึกก่อนและหลังจากการเป็นวิทยากร

การถอดบทเรียนผู้เข้ารับการอบรม คณะกรรมการติดตามหลักสูตรได้เรียนเชิญ ผู้เข้าร่วมอบรมทุกท่าน เข้าร่วมพูดคุยแลกเปลี่ยน ทำการประเมินสำรวจความพึงพอใจและความเหมาะสมของเนื้อหา โดยให้แบ่งกลุ่มออกเป็น 2 กลุ่ม ร่วมแสดงออก เสนอหัวข้อ เพื่อถอดบทเรียนการเรียนรู้ เท่าทันสื่อ รวมไปถึงการสรุปการอบรม ปัญหาและแนวทางแก้ไข อุปสรรคต่าง ๆ ระหว่างการอบรม สิ่งใดที่ต้องการให้ปรับปรุง จากนั้นได้เชิญ นายวัชรินทร์ ซาลี ผู้รับผิดชอบโครงการกล่าวสรุปปิดการอบรมและมอบวุฒิบัตรแก่ผู้เข้ารับการอบรม

การถอดบทเรียน กลุ่มที่ 1

การถอดบทเรียน กลุ่มที่ 2

การมอบใบเกียรติบัตรหลังจากปิดการอบรมและถ่ายรูปเป็นที่ระลึก

- การวัดและประเมินผล

การวัดและประเมินผล แบบประเมินความรู้ทักษะการรู้เท่าทันสื่อ คณะผู้ดำเนินโครงการได้จัดทำแบบทดสอบประเมินความรู้ และความเข้าใจ แบบเลือกถูกผิดให้ผู้เข้าอบรมเลือกตอบโดยมีล่ามภาษามือแปลความ เพื่อให้สอดคล้องกับคุณลักษณะของผู้เข้าอบรมซึ่งเป็นผู้พิการทางการได้ยิน ในประเด็นที่สำคัญซึ่งมีผลการประเมินดังต่อไปนี้ (หมายเหตุ ไม่มีการแปรข้อความให้เป็นในทิศทางบวกแล้ว)

คำถาม	ก่อน		หลัง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1 .การรู้เท่าทันสื่อ คือ การใช้สื่อ อย่างรู้ตัว ตื่นตัว	19	38	43	86
2. เราจำเป็นต้อง รู้เท่าทันสื่อ เพราะสื่อและพฤติกรรมกรรมการรับสื่อมีการเปลี่ยนแปลงไป	29	58	50	100
3. “สื่อนี้มีประโยชน์อย่างไร” เป็นคำถามสำหรับการรู้เท่าทันสื่อ	21	42	40	80
4. พ่อแม่ให้ลูกนั่งเล่นมือถือทั้งวัน เพื่อจะได้เอาเวลาไปทำอย่างอื่น เป็นการส่งเสริมการรู้เท่าทันสื่อที่ไม่ถูกต้อง	20	40	45	90
5. เด็กหญิง เอ ฟังโฆษณาสินค้า แล้วไปตรวจสอบข้อมูลก่อนว่าจริงหรือไม่จริงก่อนตัดสินใจซื้อ	24	48	44	88
6. สื่อโทรทัศน์เกิดขึ้นก่อนสื่อหนังสือพิมพ์	22	44	43	86
7. เฟซบุ๊ก เป็นการสื่อสารแบบ 2 ทาง	23	46	39	78
8. ในระบบนิเวศสื่อ เราสามารถเป็นผู้ใช้สื่อ และผู้สร้างสื่อได้	25	50	40	80
9. การรู้เท่าทันสื่อและการมีส่วนร่วมของบุคคลทุกคน จะทำให้เกิดระบบนิเวศสื่อที่ดีได้	18	36	39	78
10. ผู้ผลิตสื่อ ที่มีจริยธรรม จะช่วยให้เกิดระบบนิเวศสื่อที่ดีได้	23	46	46	92
11. สื่อใหม่ (เฟซบุ๊ก/ไลน์) ผู้รับและผู้ส่งสารเป็นคนเดียวกันได้	23	46	45	90
12. นาย ซี ไม่โพสต์บัตรประชาชนและหมายเลขโทรศัพท์ของตนเองเก็บไว้ในเฟซบุ๊ก	27	54	43	86
13. นางสาว บี ด่า นางสาว เอ โดยการโพสต์ข้อความหยาบคายลงในเฟซบุ๊ก เป็นการกระทำที่ไม่ถูกต้อง	23	46	46	92
14. นาย เอ รู้จักใช้สื่อ หลากๆสื่อ ในการค้นคว้าหาข้อมูลที่ต้องการก่อนการตัดสินใจซื้อสิ่งเหล่านั้น	24	48	45	90

คำถาม	ก่อน		หลัง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
15. นางสาว ดี ได้รับข้อความขอยืมเงินจากเพื่อน ก็พิจารณาตรวจสอบก่อนโอนเงินให้เพื่อนโดยทันที	21	42	45	90
16. นาย ดำ ไม่สามารถไลฟ์สดในช่วงลงคะแนนเสียงเลือกตั้งได้	27	54	45	90
17. การนำเอารูปดารานักแสดง มาตั้งเป็นโปรไฟล์เฟซบุ๊กของตนเองเพื่อหลอกคนอื่น เป็นการกระทำที่ไม่ถูกต้อง	23	46	42	84
18. การนำเอาภาพมิสแกรนด์ไทยแลนด์มาโพสต์ และตำหนิว่าไม่สวย เป็นสิ่งที่ทำไม่ได้	21	42	42	84
19. การที่นำเอาซีรีส์ ใน Netflix มาเผยแพร่ในช่องทางออนไลน์ เพื่อให้เพื่อน ๆ ได้รับชม เป็นการกระทำที่ไม่ถูกต้อง	26	52	45	90
20. หมายเลขลือตเตอร์ที่เราซื้อมา ถือว่าเป็นข้อมูลส่วนบุคคล ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (PDPA)	24	48	46	92
เฉลี่ยรวม		45.6		82.3

จากแบบสอบถาม ก่อนและภายหลังการอบรมสัมมนาความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจ ในทักษะการรู้เท่าทันสื่อ ตามหลักสูตรพบว่าผู้เข้าร่วมการอบรมส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเปลี่ยนแปลงภายหลัง ทั้งนี้เมื่อนำระดับความคิดเห็นข้างต้นมาคำนวณ ผลลัพธ์ระดับความรู้ ความเข้าใจ ในทักษะการรู้เท่าทันสื่อพบว่าผู้เข้าร่วมการอบรมมีค่าเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทักษะการรู้เท่าทันสื่อ ภายหลังการอบรมคิดเป็น “ร้อยละ 86.8”

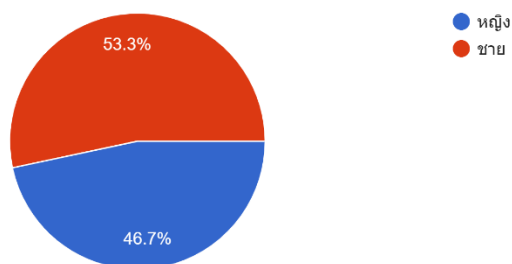
- สรุปผลการประเมินความพึงพอใจการทดลองนำหลักสูตรการรู้เท่าทันสื่อสำหรับคนพิการทางการได้ยินมาใช้ส่งเสริมให้เกิดกระบวนการเรียนรู้หรือกิจกรรมรู้เท่าทันสื่อในกลุ่มคนพิการทางการได้ยินระดับภูมิภาค 4 ภูมิภาคและการถอดบทเรียนการจัดการความรู้เรื่องการใช้หลักสูตรการรู้เท่าทันสื่อสำหรับคนพิการทางการได้ยินในแต่ละพื้นที่ (ภาคเหนือ)

ตอนที่ 1 : ข้อมูลทั่วไป

1. เพศ

เพศ

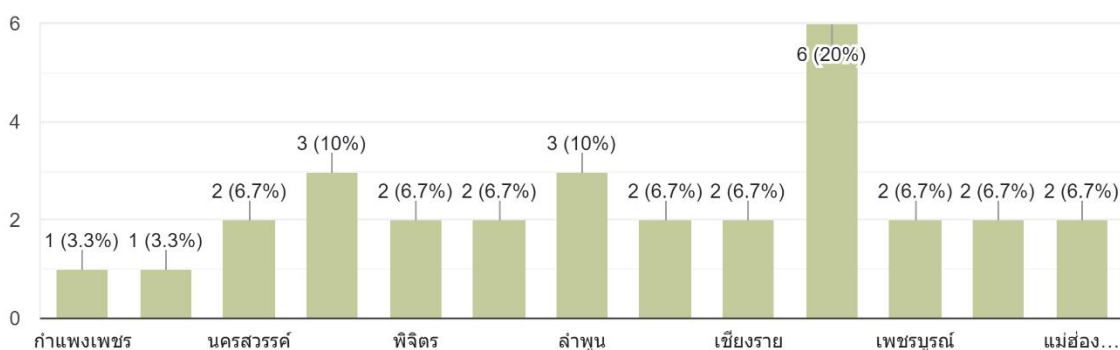
30 responses

2. จังหวัด

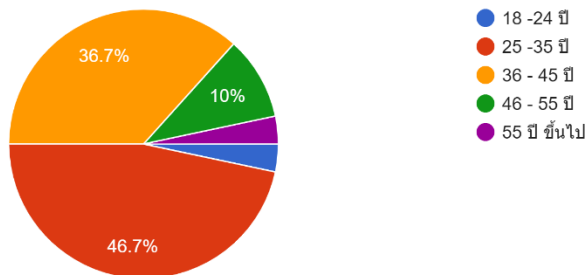
จังหวัด

30 responses

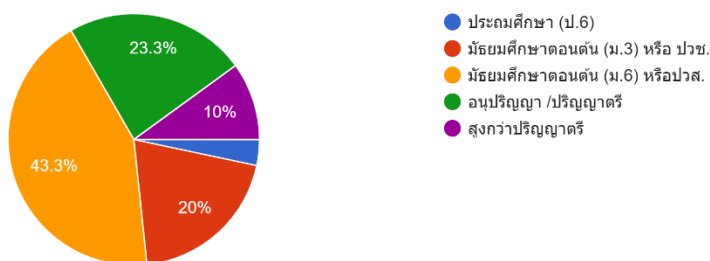
3. อายุ

อายุ
30 responses

4. การศึกษา

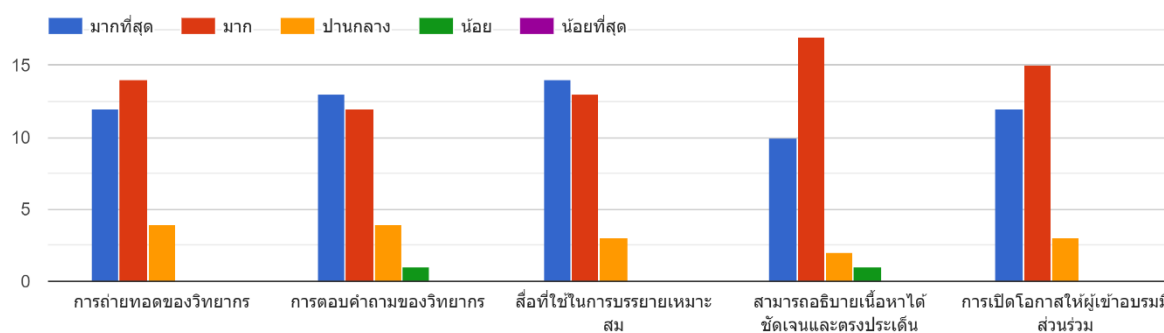
การศึกษา
30 responses

ตอนที่ 2 : ระดับความพึงพอใจ /ความรู้ความเข้าใจ และการนำไปใช้ต่อการเข้าร่วมโครงการ

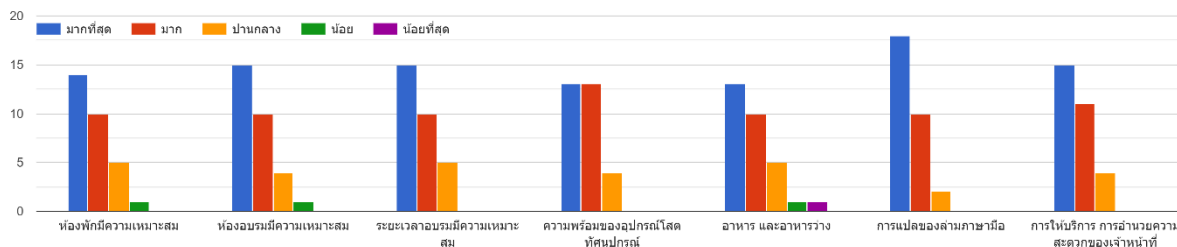
2.1 ด้านวิทยากร

2.1 ด้านวิทยากรหุนหวก

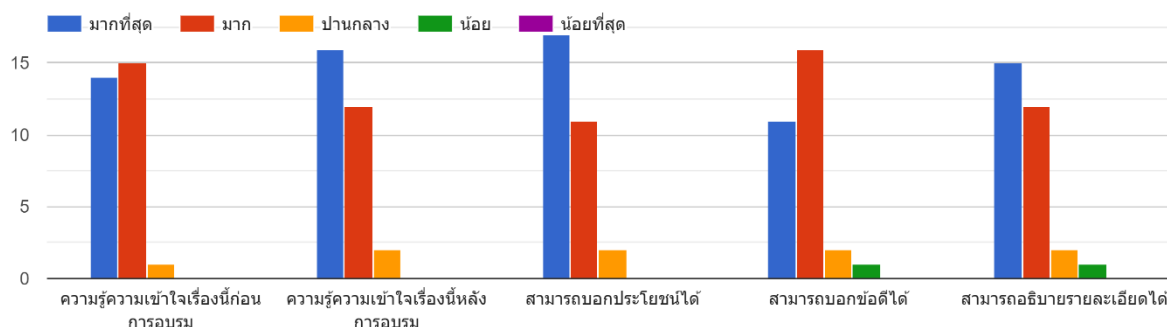
2.2 ด้านสถานที่ ระยะเวลา อาหารและการให้บริการของเจ้าหน้าที่

2.2 ด้านสถานที่ ระยะเวลา อาหารและการให้บริการของเจ้าหน้าที่

2.3 ด้านความรู้ความเข้าใจ

2.3 ด้านความรู้ความเข้าใจ

จากการสรุปแบบประเมินความพึงพอใจการทดลองนำหลักสูตรการรู้เท่าทันสื่อสำหรับคนพิการทางการได้ยิน พื้นที่ภาคเหนือ นั้น พบว่าภาพรวมของการประเมินความ พึงพอใจ ความรู้ความเข้าใจ และการนำไปใช้ต่อการเข้าร่วมโครงการนั้นส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด ผู้เข้ารับการอบรมส่วนใหญ่อยากให้มีการขยายระยะเวลาการอบรมให้มากขึ้น เพื่อลงรายละเอียดเนื้อหาได้มากขึ้น วิทยากรและล่ามภาษามือช่วยกันถ่ายทอดเนื้อหาความรู้ได้เป็นอย่างดี ทำให้ผู้เข้ารับการอบรมได้รับความรู้ความเข้าใจเนื้อหาของหลักสูตรมากขึ้นที่เป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้และนำไปขยายผลต่อไป

การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์กิจกรรมของโครงการ ผ่านช่องทางออนไลน์

สมาคมคนหูหนวกแห่งประเทศไทย
21 สิงหาคม 2023 · 🌐

ประมวลภาพบรรยากาศงานเมื่อวันที่ 17 - 20 สิงหาคม 2566

การทดลองนำหลักสูตรการรู้เท่าทันสื่อสำหรับคนพิการทางการได้ยินมาใช้ส่งเสริมให้เกิดกระบวนการหรือกิจกรรมรู้เท่าทันสื่อในกลุ่มคนพิการทางการได้ยินระดับภูมิภาค 4 ภูมิภาค และการถอดบทเรียนจัดการความรู้

เรื่องการใช้หลักสูตรการรู้เท่าทันสื่อสำหรับคนพิการทางการได้ยินในแต่ละพื้นที่ (ภาคเหนือ)... ดูเพิ่มเติม

LeWw Woralukkhana, Thawatchai Ngamthanaphaisarn และ คนอื่นๆ อีก 188 คน แชร์ 15 ครั้ง

3.1.2.4 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

จัดขึ้นเมื่อวันที่ 31 สิงหาคม - 3 กันยายน พ.ศ. 2566 ณ โรงแรม เดอะพรณราย จังหวัดอุดรธานี โดยมีรายละเอียดการจัดอบรมดังนี้

กล่าวเปิดและแนะนำโครงการ

โดย นางสาวสุดารัตน์ เมฆฉาย ร่วมกับ ผศ.สุปราณี วัฒนสิน ผู้แทนคณะกรรมการจัดทำหลักสูตร จากสมาคมคนหูหนวกแห่งประเทศไทยและมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

โดยการจัดอบรมในครั้งนี้เป็นหลักสูตรที่นำมาจาก สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) นำมาใช้ปรับปรุงพัฒนาสำหรับคนพิการทางการได้ยิน และได้มีการจัดอบรมทดลองหลักสูตรสำหรับอบรมแกนนำรุ่นที่ 1 และ 2 เพื่อคัดเลือกผู้แทนวิทยากร ในแต่ละภูมิภาคซึ่งภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นอีกกลุ่มเป้าหมายในการจัดการอบรม การรู้เท่าทันสื่อ และหลักสูตรที่นำมาใช้สามารถปรับใช้ในครั้งนี้ จะมีการถอดบทเรียนเพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาหลักสูตรต่อไปและแนะนำวิทยากรทั้ง 4 ท่าน ดังนี้

1. นายภักดี พิกุลหอม ผู้แทนกลุ่มสมาชิกคนหูหนวกภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
2. นายเอกรัตน์ บุตรวงศ์ ผู้แทนกลุ่มสมาชิกคนหูหนวกภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
3. นายรังสรรค์ สอนกลาง จากโรงเรียนนครราชสีมาปัญญาคุณูล
4. นายชินโรส สุวรรณเจริญ จากโรงเรียนนครราชสีมาปัญญาคุณูล

บรรยายและกิจกรรมหัวข้อ โมดูลที่ 1 “ทำไมต้องรู้เท่าทันสื่อ”

โดย นายภักดี พิกุลหอม (ผู้แทนกลุ่มสมาชิกคนหูหนวกภาคตะวันออกเฉียงเหนือ)

การวิเคราะห์สื่อ

พฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไปตามสื่อ การใช้โทรศัพท์มือถือและเทคโนโลยีใหม่ โดยไม่สนใจคนรอบข้าง ให้ความสนใจกับโทรศัพท์มากกว่ากิจกรรมหรือสิ่งที่ทำร่วมกับครอบครัว ยกตัวอย่างเช่น การรับประทานอาหาร

ภาพตัวอย่าง ทุกคนต่างใช้โทรศัพท์

สังคมก้มหน้า

สื่อประกอบสร้าง

สื่อ: สิ่งี่สร้างจากคน

สื่อสร้างเรื่องให้ใหญ่เพิ่มสีสัน
ขยายเรื่องราวจนลืมสาระสำคัญของเรื่องที่จะสื่อ

ตัวอย่างการพิจารณาสื่อ

• ตัวอย่าง คดี ของ น้องชมพู

ลุงพลเป็นคนไม่ดีเป็นเหตุแห่งการทำให้เสียชีวิต แต่มีผู้คนสนับสนุน บริจาคเงินให้ โด่งดังในโลกโซเชียล ไม่ว่าจะทำกิจกรรมที่ใด มักมีผู้ติดตามและขอถ่ายภาพจำนวนมาก

• ตัวอย่าง คดี ของ คุณ แดงโม

เปรียบเทียบกับคดีของคุณแดงโม เกี่ยวกับการเสียชีวิต ทำให้เรารู้จักสื่อว่าเขากำลังสืบสวนคดีอยู่ ทำให้เราได้รับข่าวหลายแง่มุมมากยิ่งขึ้น ซึ่ง 2 คดีนี้มีความกำกวมระหว่างข่าวจริงกับข่าวเท็จ มีที่มาอย่างไร ไม่มีความชัดเจน การกระทำผิดที่ไม่ได้รับโทษ ก่อให้เกิดความสับสน

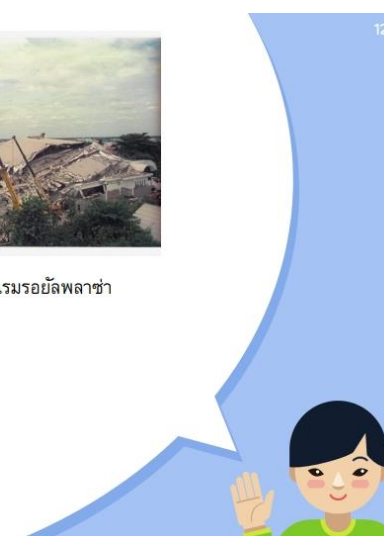
• ตัวอย่าง เหยื่อจตุคามรามเทพ

ข่าวจตุคามรามเทพ ณ ช่วงเวลาหนึ่ง เป็นกระแสและได้รับความนิยมสูง ผู้คนแห่ขอพรจำนวนมาก ถือเป็นสิ่งอัศจรรย์ ศักดิ์สิทธิ์ หากใครมีหรือเข้ามาบูชา จะค้าขายดี ร่ำรวย มีรายได้มหาศาล

“เหตุโรงแรมถล่มทำให้มีผู้บาดเจ็บล้มตายหลายร้อยคน โดยผู้รอดชีวิตหลายรายออกมาเล่าว่า การรอดตายจากเหตุการณ์ครั้งนี้ เป็นเพราะอิทธิฤทธิ์หลวงพ่อดูมที่ห้อยแขวนคอไว้ และเจ้าหน้าที่มูลนิธิป่อเต็กตึ๊ง ก็สังเกตเห็นว่า ผู้รอดชีวิตส่วนใหญ่ล้วนห้อยพระหลวงพ่อดูมทั้งสิ้น”

เหตุการณ์ตึกถล่มโรงแรมรอยัลพลาซ่า
13 ส.ค. 2536

- ตัวอย่าง ตึกถล่มโรงแรมรอยัลพลาซ่า

ข่าวโรงแรมตึกถล่ม จังหวัดโคราช โดยผู้รอดชีวิตหลายราย ออกมาเล่าว่า การที่ตึกนั้นรอดจากการเสถียรชีวิตในครั้งนี้ เป็นเพราะ อิทธิฤทธิ์ หลวงพ่อคุณ ที่ห้อยแขวนคอไว้

การวิเคราะห์สื่อ 5 วิธี

1. สื่อนี้ใครทำ/ใครเป็นผู้ผลิตสื่อ
2. สื่อนี้มีวัตถุประสงค์อะไร
3. สื่อนี้ใช้เทคนิคอะไร
4. สื่อนี้นำเสนอครบรอบด้านหรือไม่
5. สื่อนี้มีประโยชน์อย่างไร

- การเข้าถึง ช่องทางที่หลากหลาย
- การเข้าใจ วิเคราะห์แยกแยะเนื้อหาข้อมูลที่เป็นประโยชน์ แล้วนำไปใช้ประโยชน์ได้
- การเข้าร่วม การมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น

8 ทักษะจำเป็นเพื่อก้าวสู่การเป็นพลเมืองดิจิทัล

1. ทักษะในการรักษาอัตลักษณ์ที่ดีของตนเอง (Digital Citizen Identity) ต้องมีความสามารถในการสร้างสมดุล บริหารจัดการ รักษาอัตลักษณ์ที่ดีของตนเองไว้ให้ได้
2. ทักษะการคิดวิเคราะห์ที่มีวิจารณญาณที่ดี (Critical Thinking) มีวิจารณญาณในการรักษาข้อมูลของตนเองและผู้อื่น รู้ว่าข้อมูลใดควรหรือไม่ควรเผยแพร่
3. ทักษะในการรักษาความปลอดภัยของตนเองในโลกไซเบอร์ (Cybersecurity Management) สามารถวิเคราะห์แยกแยะระหว่างข้อมูลที่ถูกต้องและข้อมูลที่ผิด
4. ทักษะในการรักษาข้อมูลส่วนตัว (Privacy Management) มีทักษะในการบริหารเวลากับการใช้อุปกรณ์ยุคดิจิทัล
5. ทักษะในการจัดสรรเวลาหน้าจอ (Screen Time Management) สามารถในการรับรู้และรับมือการคุกคามข่มขู่บนโลกออนไลน์ได้อย่างชาญฉลาด
6. ทักษะในการบริหารจัดการข้อมูลที่ใช้งานมีการทิ้งไว้บนโลกออนไลน์ (Digital Footprints) ไม่ละเลยและรู้จักลบรหัสผ่านหรือประวัติการใช้งานสม่ำเสมอ
7. ทักษะในการรับมือกับการกลั่นแกล้งบนโลกไซเบอร์ (Cyberbullying Management) เห็นอกเห็นใจและสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่นบนโลกออนไลน์
8. ทักษะการใช้เทคโนโลยีอย่างมีจริยธรรม (Digital Empathy) สามารถป้องกันข้อมูลด้วยการสร้างระบบความปลอดภัยที่เข้มแข็งและป้องกันการโจรกรรมข้อมูลไม่ให้เกิดขึ้นได้

ผศ.สุปราณี วัฒนสิน อธิบายเพิ่มเติม ทักษะการคิดวิเคราะห์หมีวิจารณ์ญาณที่ดี (Critical Thinking) จากโพสต์ที่เราเห็นการให้ดาวหรือสติกเกอร์คือความชอบส่วนบุคคล แต่ไม่ได้ประเมินเนื้อหาข่าว การรับข้อมูลข่าวสารต้องคิดและควรตั้งคำถามก่อน วิเคราะห์ว่าเรื่องที่ได้รับจริงไหม

ยกตัวอย่าง ช่วงโควิด มะนาวผสมเกลือ กินแล้วแก้โควิดได้ เราเชื่อโดยทันทีหรือไม่ คำตอบคือไม่เชื่อ เพราะไม่สามารถรักษาได้จริง เราจึงจำเป็นที่จะต้องค้นหารายละเอียดจากสื่ออื่นๆ ข้อมูลจากแหล่งอื่น นั่นคือ ทักษะการคิดวิเคราะห์หมีวิจารณ์ญาณที่ดี

ผู้จัดได้เชิญ นางราตรี จุลศิริ ผู้อำนวยการส่วนส่งเสริมและพัฒนาความสามารถของผู้บริโภค กสทช. หนึ่งในผู้สังเกตการณ์จากสำนักงาน กสทช. แนะนำตัวและบรรยายความรู้เรื่องประเด็นการรู้เท่าทันสื่อ

การพัฒนาทักษะการรู้เท่าทันสื่อ เพื่อการใช้ประโยชน์อย่างสร้างสรรค์ หลักสูตรโครงการนี้ สำนักงาน กสทช. ได้พัฒนาร่วมกับสถาบันการศึกษาหลายหน่วยงาน ได้แก่ มหาวิทยาลัยศิลปากร มหาวิทยาลัยศรีนครินทร มหาวิทาลัยราชภัฏต่าง ๆ หลายแห่ง ร่วมกันเพื่อที่จะนำมาพัฒนาหลักสูตร เพื่อเป็นหลักสูตรที่ให้ความรู้เรื่องการเท่าทันสื่อสำหรับประชาชนทั่วไป เนื่องจากสื่อมีการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วเดิมนั้นเราเป็นเพียงผู้บริโภคสื่อ ในตอนนี้เราสามารถเป็นทั้งผู้รับและใช้สื่อด้วย ซึ่งการใช้เทคโนโลยีเหล่านี้ไม่ว่าอยู่ส่วนไหนของประเทศก็สามารถเข้าถึง เมื่อก่อนโทรศัพท์มือถือมีเพียงไม่กี่ช่อง ณ ตอนนีเราสามารถรับชมข่าวหรือชมละคร การใช้งานธนาคาร ก็ใช้ผ่านโทรศัพท์มือถือ สะดวกรวดเร็วขึ้น จากเมื่อก่อนที่ต้องเดินทางไปธนาคารด้วยตนเอง

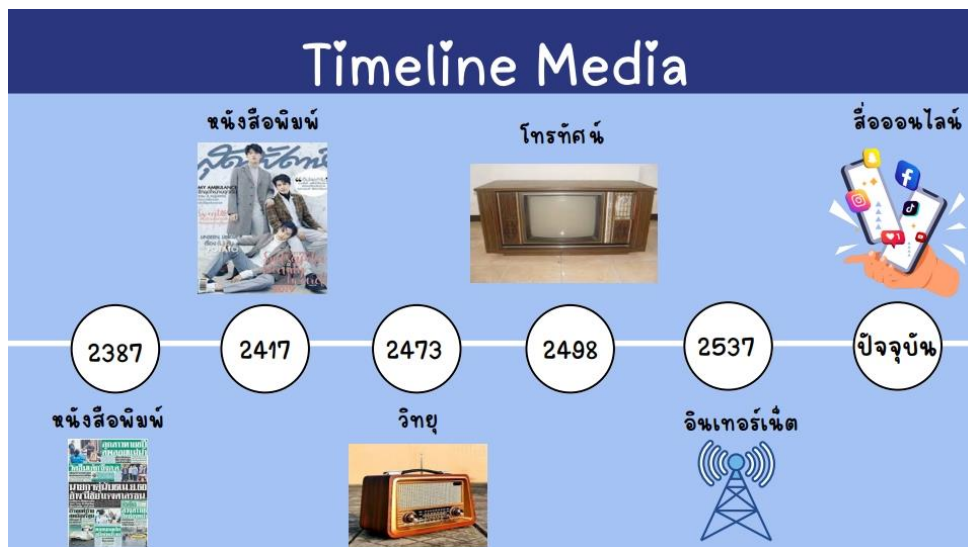
ปัจจุบันเทคโนโลยีมีการพัฒนาอย่างรวดเร็วจนเราตามไม่ทัน เป็นช่องว่างให้กับกลุ่มบุคคลที่แฝงตัวเพื่อหวังผลประโยชน์ เช่น ขบวนการมิจฉาชีพ การหลอกเอาเงิน การขายสินค้าเกินจริง ซึ่งเป็นปัญหาของสื่อ ณ ปัจจุบัน กสทช.เองก็เป็นหน่วยงานหนึ่งที่ร่วมขับเคลื่อนในเรื่องของการส่งเสริมการรู้เท่าทันสื่อไม่ให้ประชาชนถูกหลอก ปัญหามากมาย เฟคนิวส์ การใช้สื่ออย่างไม่เหมาะสม การปลอมแปลงและการคุกคามทางเพศจึงเป็นที่มาของ การพัฒนาหลักสูตร ทั้งหมด 6 โมดูล

1. ทำไมต้องรู้เท่าทันสื่อ
2. นิเวศสื่อ
3. การรู้จักสื่อ
4. กฎหมายและจริยธรรมของสื่อ
5. ปัญหาที่เกิดขึ้นจากสื่อปัจจุบัน
6. การมีส่วนร่วมในสื่อ

หวังว่าทุกท่านที่เข้าร่วมอบรมแล้วจะสามารถนำข้อมูลข่าวสารเหล่านี้ไปใช้ประโยชน์ได้อย่างแท้จริง เป็นผู้นำ กระบอกเสียง ที่จะนำเอาข้อมูลความรู้ไปขยายผลต่อทั้งครอบครัว เพื่อน สมาชิกของกลุ่มคนพิการทางการได้ยิน ทั้งนี้ขอให้ทุกท่านเรียนรู้ตัวอย่างสร้างสรรค์ ได้รับข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์จากวิทยากร ขอขอบคุณ สมาคมคนหูหนวกแห่งประเทศไทย ผศ.สุปราณี วัฒนสิน จาก มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา วิทยากรจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คณะทำงานและล่ามภาษามือ

บรรยายและกิจกรรมหัวข้อ โมดูลที่ 2 “ นิเวศสื่อ ”

โดย นายเอกรัตน์ บุตรวงศ์ (ผู้แทนกลุ่มสมาชิกคนหนุ่มนวกภาคตะวันออกเฉียงเหนือ)

ลำดับช่วงเวลาของนิเวศสื่อ

พ.ศ.2387 เริ่มจากสื่อสิ่งพิมพ์ ที่เรียกว่าหนังสือพิมพ์

พ.ศ.2417 วารสาร นิตยสาร

พ.ศ.2473 วิทยุ เริ่มมีการรายงานข่าว ประกาศข่าว ผ่านช่องทางคลื่นกระจายเสียง

พ.ศ.2498 โทรทัศน์ สามารถรับชมทีวีได้ มีการบันทึกเผยแพร่ภาพและวิดีโอ

พ.ศ.2537 อินเทอร์เน็ต เสาสัญญาณ

ปัจจุบัน พัฒนาการเป็นสื่อออนไลน์ ผ่านโทรศัพท์มือถือ พกพาสะดวกและสื่อสารได้กว้างไกล

➤ การสื่อสารผ่านสื่อดั้งเดิม(การสื่อสารทางเดียว)

- ผู้ส่งสาร ส่งทางเดียว
- ผู้รับสาร รับข่าวสารทางเดียว

➤ การสื่อสารผ่านสื่อดิจิทัล(การสื่อสารสองทาง)

การโต้ตอบระหว่างผู้ส่งและผู้รับ สามารถเข้าถึงได้ทั้ง 2 ฝ่าย

นิเวศน์สื่อ คือ ระบบการสื่อสารของมนุษย์ภายใต้ปฏิสัมพันธ์ที่หลากหลาย

- ปฏิสัมพันธ์กับบุคคลที่แตกต่างกัน เช่น เพศ วัย อายุ ศาสนา ความสนใจ อาชีพ กลุ่มเป้าหมาย
- ปฏิสัมพันธ์กับเนื้อหาช่องทางสื่อและเทคโนโลยีการสื่อสาร
 - “เนื้อหา” ข่าวสาร สารระ โฆษณา บันเทิง
 - “ประเภท” สื่อสารมวลชน สื่อออนไลน์ สื่อชุมชน
- ปฏิสัมพันธ์กับระบบต่างๆ เช่น กฎหมายและการกำกับดูแล เศรษฐกิจ การเมือง สังคม วัฒนธรรม ชุมชน

สาเหตุการรู้เท่าทันสื่อและการมีส่วนร่วมส่งผลก่อให้เกิดปัญหา

1. มีปัญหาในการวิเคราะห์ ติความ และประเมินคุณค่าสื่อ
2. มีปัญหาในการมีส่วนร่วม ใช้สื่ออย่างไม่สร้างสรรค์
3. ขาดความตระหนักถึงความสำคัญของการรู้เท่าทันสื่อ
4. ยังไม่ค่อยกระตือรือร้นในการสร้างสรรค์สิ่งแวดล้อมสื่อที่ดี ทั้งบทบาทผู้รับสารและผู้สร้างสาร

ความไม่สมดุลในระบบนิเวศสื่อ

3 ส่วนมีความไม่สมดุลกัน การมีส่วนร่วม ความคิดสร้างสรรค์ ความรับผิดชอบ จริยธรรม ในการกำกับดูแลสื่อโดยจะเน้นไปที่

- ผู้ใช้สื่อ (Consumers)
- ผู้สร้างสื่อ (Producers)
- ผู้ใช้ผู้สร้าง (Prosumers)

ที่เราจำเป็นจะต้องมีความเข้าใจในเรื่องของ กฎหมาย การมีส่วนร่วมไม่ว่าจะเป็น ผู้พิการ ผู้ถือศีล ผู้นับถือศาสนา การนำไปเชื่อมโยงกับเรื่องของจริยธรรม การประชาสัมพันธ์ การกำกับดูแลสื่อและการเผยแพร่ต่าง ๆ

ยกตัวอย่างการซื้อสินค้าหรือบริการออนไลน์ หากไม่มีผู้ที่เข้ามาควบคุมดูแล อาจมีผลกระทบตามมาในภายหลัง ไม่ว่าจะเป็นการมีส่วนร่วมหรือการติดต่อสื่อสารต่าง ๆ ทำให้ระบบนิเวศน์สื่อแย่ง ซึ่งจำเป็นที่จะต้องมีการกฎหมายหรือจริยธรรมเพื่อกำกับดูแลนิเวศน์สื่อให้ดี

กิจกรรม จัดลำดับและแยกประเภทของสื่อ

ให้ผู้เข้าร่วมอบรม แบ่งกลุ่มละ 3 คน ลำดับสื่อว่าสื่อใดเกิดก่อน โดยเขียนลงในกระดาษ วัตถุประสงค์ เรื่องสื่อดั้งเดิมและสื่อใหม่ (อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ชุดที่ 1-2)

สิ่งที่ได้รับ

- สามารถลำดับการเกิดสื่อต่าง ๆ ได้
- มีความเข้าใจในสื่อมากขึ้น

บรรยายและกิจกรรมหัวข้อ โมดูลที่ 3 “การรู้จักสื่อ”

โดย นายรังสรร สอนกลาง (จากโรงเรียนนครราชสีมาปัญญานุกูล)

การรู้จักสื่อ

สื่อ คือ ตัวกลางหรือช่องทางที่นำสาร (Message) ส่งผ่านแพร่กระจายสารไปยังประชาชนหรือมวลชน ผู้รับสารจำนวนมาก

การเปลี่ยนแปลงจาก สื่อดั้งเดิม (Traditional Media) สู่อสื่อใหม่ (New Media)

- สื่อดั้งเดิม ล่าช้ากว่า มีข้อจำกัดในเรื่องขอบเขตพื้นที่และเวลา
- สื่อใหม่ แต่ละประเภทมีความโดดเด่น รูปแบบแพลตฟอร์มหลากหลายและแตกต่างกันตาม

ประโยชน์และวัตถุประสงค์ในการใช้งาน

คุณลักษณะและการใช้ประโยชน์ของสื่อแต่ละประเภท

สื่อแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่

1. สื่อแบบดั้งเดิม สื่อสิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือพิมพ์ นิตยสาร สื่อวิทยุ โทรทัศน์
2. สื่อใหม่ (New Media) สิ่งที่ทำให้ผู้ส่งสารและผู้รับสารทำหน้าที่ส่งสารและรับสารได้พร้อมกัน

เป็นการสื่อสารสองทาง ทำหน้าที่ส่งสารได้หลายอย่างรวมกัน คือ ภาพ เสียง และข้อความไปพร้อมกัน อีกทั้งผู้รับและผู้ส่งสารยังเป็นคนๆเดียวกันได้ สามารถโต้ตอบได้อย่างอิสระ สะดวก รวดเร็ว ทันทที สื่อใหม่แต่ละประเภทมีความโดดเด่นและแตกต่างกันตามประโยชน์และวัตถุประสงค์ในการใช้สื่อประเภทสื่อใหม่แบบสื่อออนไลน์ในรูปแบบแพลตฟอร์มที่หลากหลาย

สื่อโซเชียลมีเดีย ที่คนไทยใช้งานมากที่สุดในปี 2023

- ลำดับที่ 1 Facebook เป็นสื่อสังคมออนไลน์ที่มีผู้ใช้งานทั่วโลกมากถึงประมาณ สองพันล้านคนต่อเดือน และยังเป็นแพลตฟอร์มที่มีผู้ใช้งานมากที่สุดในประเทศไทย
- ลำดับที่ 2 YouTube ผู้ใช้สามารถเข้าชมวิดีโอต่างๆ พร้อมทั้งเป็นผู้อัปโหลดวิดีโอผ่าน YouTube ได้ฟรี เมื่อสมัครสมาชิกแล้ว อีกทั้ง YouTube ยังเป็นแหล่งเรียนรู้ที่ให้ข้อมูลต่างๆซึ่งสามารถทำความเข้าใจได้ง่ายพร้อมให้ความบันเทิงในรูปแบบต่างๆเช่น ดนตรี ละคร เป็นต้น
- ลำดับที่ 3 TikTok เป็นแพลตฟอร์มที่มีวัตถุประสงค์สำหรับสร้างและเผยแพร่วิดีโอสั้นๆแบบออนไลน์ เพื่อให้ผู้ที่สนใจได้เข้ามารับชม ภายในแอปพลิเคชันมีทั้งเสียง ภาพ กราฟิกตกแต่งต่าง ๆ ช่วยให้ผู้ใช้งานสนุกไปกับการตกแต่งวิดีโอตามต้องการ
- ลำดับที่ 4 Instagram เป็นแอปพลิเคชันที่ใช้ฟรี ไม่มีค่าใช้จ่าย สามารถอัปโหลดรูปภาพและวิดีโอ แล้วยังแบ่งปันให้เพื่อนเห็นได้ สามารถใช้เพื่อโฆษณาสินค้าและบริการ หรือใช้เพื่อเป็นไออาร์ส่วนตัวได้
- ลำดับที่ 5 Twitter สามารถเข้าถึงคนกลุ่มมากในระยะเวลาอันสั้น โดยสามารถอ่านรายงานสิ่งใหม่ ๆ สดจาก User ของทวีตเตอร์คนอื่น ๆ ที่อยู่ในเหตุการณ์หรือสถานที่ที่เกิดเหตุ

สื่อใหม่ทั้งหมดล้วนมีทั้งข้อดีและข้อเสีย ควรใช้เหตุผลและวิจารณญาณ สำหรับการใช้งาน
กิจกรรม วิเคราะห์ถึงผลดีและผลเสียของการใช้สื่อออนไลน์ เนื้อหาโฆษณา เนื้อหาข่าว เกินจริงหรือไม่

วิธีการ

1. โจทย์จะมีคีย์โฆษณา รูปภาพและคำถาม
2. ให้ผู้เข้าร่วมทุกท่านไปยืนใน ฝั่งซ้าย หรือ ฝั่งขวา ที่คิดว่าคำตอบถูกต้อง
3. โดยผู้ที่อยู่ในฝั่งที่ถูกต้องจะได้ตอบคำตอบในข้อถัดไป
4. คนที่ตอบถูกจนถึงข้อสุดท้ายจะเป็น ผู้ชนะ
5. ส่วนคนที่ตอบผิดจะถือว่าตกรอบ

สิ่งที่ได้

- การคิด พิจารณาก่อนเชื่อ
- การวิเคราะห์แยกแยะระหว่างข้อมูลที่ถูกต้องและข้อมูลที่เป็นเท็จ

ผศ.สุปราณี วัฒนสิน อธิบายเพิ่มเติม

คำว่า โฆษณา “ เกินจริง ” หมายถึง มากเกินไป เกินความจริง เป็นการโฆษณาที่ปลอมและไม่ใช่วิธี
จริง

คำว่า โฆษณา “ ไม่เกินจริง ” หมายถึง ไม่มากจนเกินไป ไม่เกิน เป็นโฆษณาจริง

บรรยายและกิจกรรมหัวข้อ โมดูลที่ 4 “ กฎหมายและจริยธรรมของสื่อ ”

โดย นายชินรอส สุวรรณเจริญ (จากโรงเรียนนครราชสีมาปัญญานุกูล)

ความสำคัญ

➢ เป็นเนื้อหาความรู้ความเข้าใจกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสื่อในฐานะผู้บริโภค อาทิ กฎหมาย มาตรการที่เกี่ยวข้องกับสื่อ

วัตถุประสงค์

➢ ผู้เข้าอบรมสามารถอธิบายกฎหมายพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับสื่อ และกฎหมาย มาตรการที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมสิทธิสำหรับผู้พิการทางการได้ยินในฐานะผู้บริโภคสื่อได้

ความแตกต่างกันระหว่าง กฎหมาย กับ จริยธรรม

- กฎหมาย ถูกกำหนดให้เป็นระบบกฎเกณฑ์ที่ควบคุมทั้งสังคมและการกระทำของสมาชิกแต่ละคน
- จริยธรรม หมายถึง แนวทางแห่งการประพฤติปฏิบัติตามมาตรฐานของมนุษย์

กฎหมายและจริยธรรมสื่อที่ผู้บริโภคควรรู้

1. สิทธิของผู้บริโภค
2. การกำกับดูแลสื่อ
3. กฎหมายและมาตรการที่เกี่ยวข้องกับสื่อที่ควรรู้
4. กฎหมายและพระราชบัญญัติเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์

สิทธิ กับ หน้าที่

- สิทธิ เป็นอำนาจที่กฎหมายปฏิบัติให้แก่บุคคลหนึ่งที่สามารถจะทำอะไรก็ได้เท่าที่ไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น
- หน้าที่ บุคคลมีหน้าที่ ที่จะปฏิบัติให้เป็นไปตามอำนาจของตนเอง

ความรู้ในเรื่องของสิทธิของผู้บริโภคคือ สิทธิผู้บริโภค 5 ประการ

1. สิทธิที่จะได้รับข่าวสารที่ถูกต้องและเพียงพอในสินค้าและบริการ
2. สิทธิที่จะมีอิสระในการเลือกหาสินค้าหรือบริการ
3. สิทธิที่จะได้รับความปลอดภัยจากการใช้สินค้าหรือบริการ
4. สิทธิที่จะได้รับความเป็นธรรมในการทำสัญญา
5. สิทธิที่จะได้รับการพิจารณาและชดเชยค่าเสียหาย

Personal Data Protection Act (PDPA) พ.ร.บ คຸ້ມครองผู้บริโศค พ.ศ.2522

พ.ร.บ คຸ້ມครองข้อมูลส่วนบุคคล บทบัญญัติที่ให้ความคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ของ “บุคคลธรรมดา” ให้สิทธิในการแก้ไข เข้าถึง หรือ แจงลบข้อมูลที่ไว้กับองค์กรเป็นต้นและกำหนดบทบาทหน้าที่ และบทลงโทษหากองค์กรไม่ปฏิบัติตาม

- ตัวอย่างรายการ Thailand Got Talent การถอดเสื้อโชว์หน้าอก โดยไม่คำนึงถึงความเหมาะสมถึงจะนำสีมาเททั่วเรือนร่าง เพื่อทาสี แต่ยังคงเห็นหน้าอก

• ตัวอย่างรายการข่าว ช่องอมรินทร์ คดีเปรี๊ยะฆ่าหั่นศพ จากบันทึกเสียงการสนทนาระหว่างเปรี๊ยะกับเสี่ยโป้ ซึ่งมีเสียงครางเหมือนการร่วมเพศ มีการถ่ายวนหลายรอบ กรรมการ พิจารณาว่า มีเจตนาที่จะเผยแพร่เนื้อหาที่ไม่เหมาะสม ลามก อนาจาร

อะไรก็ตามที่สื่อเจตนาในเรื่องของการทำให้เกิดอารมณ์ทางเพศ สามารถร้องเรียนได้ หากมีเนื้อหา รายการที่ไม่เหมาะสม ทางสื่อโทรทัศน์ ร้องเรียนผ่าน กสทช. ช่องทางโทร 1200 ร้องเรียนทางอีเมล 1200@nbtc.go.th

การละเมิดสิทธิส่วนบุคคล (ปัญหาจริยธรรมสื่อ) สื่อละเมิดสิทธิเด็ก

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค เฉพาะช่องรายการหรือสถานีเท่านั้น หากซื้อของแล้วได้มาไม่ตรง ต้องร้องเรียนที่ สคบ. เท่านั้น กสทช.ไม่สามารถดำเนินการในส่วนนี้ได้

จริยธรรม เรื่องของความเหมาะสมและไม่เหมาะสม

• ตัวอย่างโฆษณา โฆษณาโลชั่นแค่ขาวก็ชนะ ระหว่างคนผิวขาวและดำ โดยการใช้คำโฆษณาผลิตภัณฑ์เป็นที่วิพากษ์วิจารณ์อย่างหนักทำให้ต้องถอดโฆษณาออก ค่านิยมที่แฝงมากับสื่อ ไม่เหมาะสม การโพสต์หรือแชร์ข้อความ การโฆษณา ควรคำนึงถึงผลกระทบต่อผู้อื่น

กิจกรรม PAPARAZZI

แบ่งกลุ่มออกเป็น 5 กลุ่ม กลุ่มละ 5-6 คน

1. แจกกระดาษให้ทุกคนเพื่อนำไปติดบนใบหน้า (กระดาษจะมีตัวเลขระบุ) โดยให้ถ่ายภาพ ตัวเลขจากกระดาษที่ติดอยู่บนใบหน้าเพื่อน ทีมฝั่งตรงข้ามให้ได้มากที่สุด เพื่อนำตัวเลขมารวมและนับคะแนน
2. เวลาในการเล่น 3 นาที
3. ทีมที่ถ่ายภาพและได้คะแนนรวมมากที่สุดคือทีมผู้ชนะ

สิ่งที่ได้รับ

ความเข้าใจในสิทธิส่วนบุคคล PDPA จุดประสงค์กิจกรรมเพื่อให้เข้าใจการละเมิดสิทธิส่วนบุคคล โดยใช้ตัวเลขในการเปรียบเทียบ

ทั้งนี้ทุกคนมีความต้องการถ่ายภาพเพื่อนคนอื่น เพื่อให้ได้คะแนนมากที่สุด จึงรุมถ่ายคนที่มีความเหมาะสมที่สุดเปรียบเหมือนการที่เราได้ไปเจอคนที่มีความเสี่ยงแล้วเราไปรุมถ่ายภาพ หรือวิดีโอเขา โดยที่เจ้าตัวไม่ยินยอมหรือต้องการทำให้เกิดความไม่พอใจ ซึ่งจริง ๆ แล้วเราควรคำนึงถึงจิตใจหรือความรู้สึกของผู้อื่น

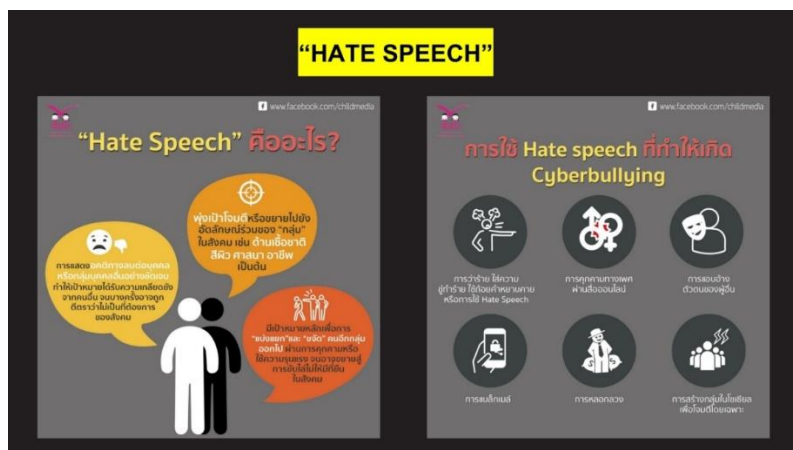
บรรยายและกิจกรรมหัวข้อ โมดูลที่ 5 “ ปัญหาที่เกิดขึ้นจากสื่อปัจจุบัน ”

โดย นายชินรส สุวรรณเจริญ (จากโรงเรียนนครราชสีมาปัญญานุกูล)

ถ้อยคำเกลียดชัง (Hate Speech) การสื่อสารที่สร้างความเกลียดชัง

หมายถึง การแสดงออกทุกรูปแบบ เช่น การใช้คำพูด สัญลักษณ์ ท่าทาง ในลักษณะขูข่ม หรือส่งเสริมความเกลียดชังและอคติต่อบุคคลหรือกลุ่มบุคคล มุ่งหมายทำลายความมั่นคงทางจิตใจ

➤ วิธีจัดการ Hate Speech

ไม่ตอบสนอง ไม่กดไลค์หรือคอมเมนต์ ยิ่งทำยิ่งเหมือนเป็นการเติมเชื้อไฟ

ไม่แชร์ การแชร์ออกไปจะเป็นการทำให้ข้อความเหล่านั้นขยายวงกว้างขึ้น

คิดก่อนโพสต์ ในการโพสต์ทุกครั้งต้องมีสติ คิดไตร่ตรองไม่ให้อารมณ์ควบคุม

รีพอร์ต แจ้งรายงานการละเมิดให้ผู้ดูแลเว็บ เพจ หรือช่องทางโซเชียลทราบบ

การหยุดการสื่อสารที่สร้างความเกลียดชัง

1. ไม่สื่อสาร เรื่องราวที่สร้างความเกลียดชัง
2. ไม่ส่งต่อข้อความ หรือปลุกปั่นให้เรื่องราวลุกลาม
3. เตือนผู้อื่นด้วยถ้อยคำสุภาพ

Fake News ข่าวดราม่า หรือ ข่าวลวง

หมายถึง ข่าวที่มีเนื้อหาอันไม่เป็นข้อเท็จจริง หลอกหลวง หรือข่าวสร้างสถานการณ์ รวมถึงการเขียนข่าวที่ได้รับการ สนับสนุนอย่างปิดบังหรือแอบแฝง ซึ่งนำเสนอในสื่อสังคมและแพลตฟอร์มออนไลน์อื่น ๆ คำว่า Fake News อาจจะดูแคบเกินไป ที่จริงแล้ว Fake News ไม่ได้หมายถึงข่าวที่ไม่จริงเท่านั้น แต่ยังรวมถึงข้อมูลต่างๆที่ไม่เป็นความจริงด้วย

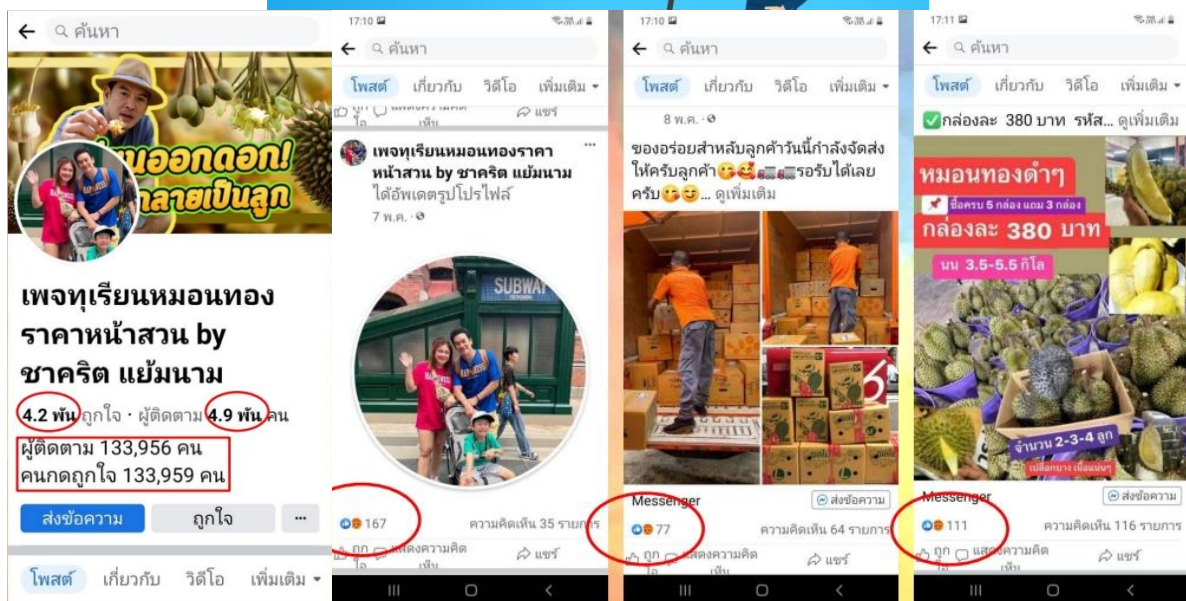

วิธีวิเคราะห์ ข่าวปลอม Fake News

1. **สงสัย** เมื่อพบเห็นสื่อหรือข่าวต่างๆ ข้อความจากเพื่อนหรือจากช่องทางอื่นให้พยายามตั้งข้อสงสัยไว้ก่อน
2. **สังเกต** ตรวจสอบแหล่งข่าว เปรียบเทียบข้อมูลประกอบอื่น ๆ
3. **ตรวจสอบ** นำข้อมูลจากข่าวที่ได้รับ ไปตรวจสอบ

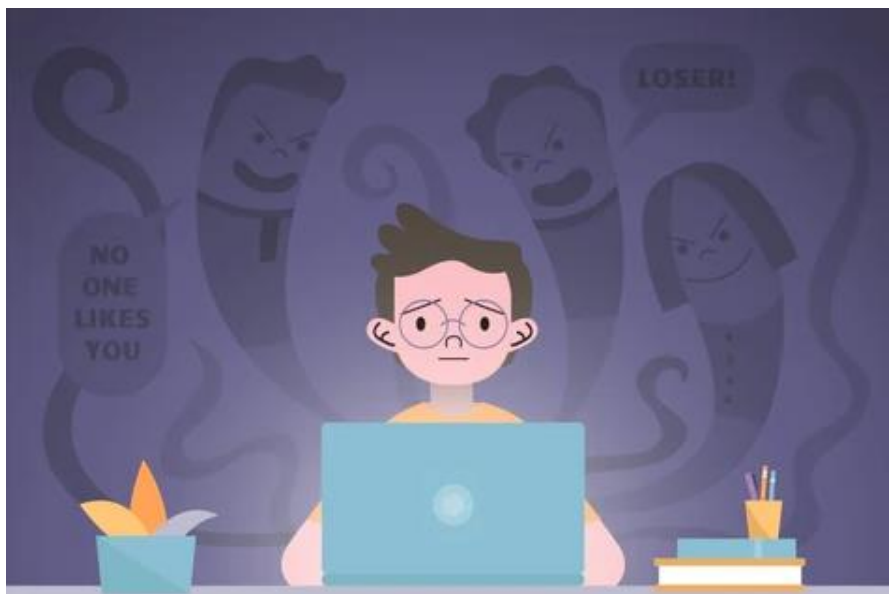
ฝึกสังเกต ข่าวปลอม ต้องดูอย่างไร?

1. หาที่มาของแหล่งข่าว สังเกตว่าเนื้อหาที่อ่านอยู่มาจากเว็บไซต์ใด
2. รู้จักผู้เขียน ตรวจสอบให้แน่ใจว่าผู้เขียนมีตัวตนอยู่จริงและมีความชำนาญในเรื่องที่เขียน
3. อ่านเนื้อหา ไม่อ่านแค่พาดหัวข่าวที่หวือหวาแต่ต้องอ่านทั้งหมดก่อนแชร์
4. ดู URL ของข่าว บางครั้งลิงค์ข่าวอาจคล้ายกับลิงค์ข่าวที่เรารู้จัก แต่ความจริงเป็นข่าวปลอม
5. สังเกตวันที่ หากเป็นข่าวเก่าเวลาและเหตุการณ์อาจไม่สัมพันธ์กับเหตุการณ์ในปัจจุบัน
6. สังเกตความไม่ปกติ ข่าวปลอมมักมีค่าที่สะกดผิด มีการจัดหน้าเว็บที่ไม่เป็นมืออาชีพ
7. ดูแหล่งข่าวอื่นประกอบ ไม่ควรเชื่อจากแหล่งข่าวเดียว ควรมีการเช็คแหล่งข่าวอื่นด้วย

บูลลี่ คืออะไร ทำไปทำไม?

บูลลี่ (Bully) คือ การกลั่นแกล้ง แชวแรง ให้อาย ยั่วเยาะเย้ย นินทา ทำให้ผู้อื่นเจ็บปวดทางกายและใจ และอื่น ๆ ที่เป็นการกระทำไม่ดีให้อีกฝ่ายกระทบกระเทือนจิตใจ ปัจจุบันการบูลลี่เกิดในประเทศไทยในทุกช่วงอายุและทุกสังคม เช่น เด็กนักเรียน นักศึกษา วัยทำงาน รวมทั้งวัยเกษียณก็อาจเกิดขึ้นได้ ผลร้ายของการบูลลี่คนอื่น ทำให้ผู้ถูกกระทำ รู้สึกหดหู่ เครียด ซึมเศร้า ไม่กล้าเข้าสังคม หรือร้ายแรงที่สุดคือฆ่าตัวตาย เพราะ รับไม่ได้ อับอาย รู้สึกไม่ยอมมีชีวิตอยู่

วิธีการรับมือ เมื่อเราถูกบูลลี่

1. ถูกบูลลี่ เพราะคิดไปเองว่าเราถูกบูลลี่ ส่วนนี้เป็นพฤติกรรมส่วนตัว ควรปรับตัวด้วยการ พยายามคิดเรื่องอื่น ไม่เสพสื่อ Social มากเกินไป เลิกคิดมาก คิดแค่ว่าไม่ใช่เราหรอก หายใจเข้าลึกๆ หายใจออกยาวๆ แล้วคิดเรื่องอื่นทันที ก็ช่วยได้

2. ความเป็นสติและคุยกับผู้รังแกให้เคลียร์ปัญหา (เข้าใจว่าพูดเหมือนง่าย แต่ต้องลองทำนะ)

3. มั่นใจในตัวเองเข้าไว้ อย่าแคร์ผู้อื่นมากเกินไป ควรแคร์ให้กับบุคคลที่เราควรแคร์

4. วางตัวในสังคมให้เป็น และไม่ทำอะไรเกินตัว เช่น เรามีรายได้น้อย แต่อยู่ในสังคมใช้ของแพง ถูกคนอื่นคุกคามทางคำพูดและสายตาต่างๆ เราก็ควรปรับความคิดว่า ควรพอใจในสิ่งที่เรามี ไม่มีแบบเค้าเราก็อยู่ได้ เรื่องของเรา คิดแค่นั้นสบายใจ

5. ไม่ใช่กำลังเพื่อหยุดการ รังแกและข่มเหง เพราะอาจส่งผลไม่ดีตามมากับเราได้ ถ้าเราทนไม่ไหวและเริ่มก่อน หากคิดว่าศักดิ์ศรีต้องมาก่อนเราต้องตอบโต้ซะบ้าง คิดซะว่า ปัญหาจะตามมาอย่างไม่หยุดแน่นอน ทั้งในเรื่องของคติความต่างๆ การเจ็บตัว และค่ารักษาพยาบาล อ้าว!...แล้วควรทำไงหละเมื่อเราโดนกระทำ ควรหนี (ศักดิ์ศรีบางทีก็กินไม่ได้ติดคุกขึ้นมาอยู่เลย) หาหลักฐานต่างๆ เพื่อมัดตัวผู้กระทำ พร้อมกับแจ้งผู้ปกครองหรือตำรวจ

การคุกคามให้คนอื่นกระทบกระเทือนจิตใจสามารถทำได้ง่าย แต่จะทำทำไม เราควรที่จะเป็นมิตรที่ดี เป็นคนที่ดีในหน้าที่ที่เรารับผิดชอบ และไม่ควรคุกคามผู้อื่น ถ้าเราถูกผู้อื่นคุกคาม ควรมีสติ คิดให้มาก ๆ ไม่ควรใช้กำลังทุกอย่างมีทางออกเมื่อเราหาเจอ ผู้คุกคามเราก็จะไม่สามารถทำอะไรเราได้ พร้อมกับได้ชีวิตที่มีความสุขกลับคืนมา

ดูหมิ่น ฎีกา...ว่ายังไง?

ความผิดฐาน “ดูหมิ่น” ย่อมควบบังคับได้

- ดูหมิ่นเจ้าพนักงานที่กระทำความผิด (น.136)**
: จำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือปรับไม่เกิน 20,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
- ดูหมิ่นศาลหรือผู้พิพากษา ในการพิจารณาหรือพิพากษาคดี (น.198)**
: จำคุกตั้งแต่ 1 – 7 ปี หรือปรับตั้งแต่ 20,000 – 400,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
- ดูหมิ่นผู้อื่น “ต่อหน้า” หรือ “ด้วยการโฆษณา” (น.393)**
: จำคุกไม่เกิน 1 เดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่ง 10,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
- กระทำการใดๆ ที่ดูหมิ่นเหยียดหยามศพ**
: จำคุกไม่เกิน 3 เดือน หรือปรับไม่เกิน 5,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

กฎหมายอาญา...น่ารู้ 66

14

ดูหมิ่น ฎีกา...ว่ายังไง?

ต

“อหฺเผล”

เป็นคำดูถูกเหยียดหยามและสประปรายผู้ถูกคว่ำว่าเป็นคนพุดกึ่ง
(คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 8919/2552)

กฎหมายอาญา...น่ารู้

6

➤ พ.ร.บ.คอมพิวเตอร์ คือ พระราชบัญญัติที่ว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ซึ่งคอมพิวเตอร์ที่วานี้ก็เป็นได้ทั้งคอมพิวเตอร์ตั้งโต๊ะ คอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊ก สมาร์ทโฟน รวมถึงระบบต่าง ๆ ที่ถูกควบคุมด้วยระบบคอมพิวเตอร์ด้วย ดังนั้นเพื่อป้องกัน ควบคุมการกระทำผิดที่จะเกิดขึ้นได้จากการใช้คอมพิวเตอร์

กิจกรรม ทบทวนความรู้สึก

ให้เขียนคำที่เคยโดนเพื่อนว่า ทำให้เกิดความรู้สึกไม่ดีลงในกระดาษ คำละ 1 แผ่น รวมทั้งหมด 3 คำ 3 แผ่น มองมุกกลับ เขียนคำที่เราเคยว่าให้คนอื่นเกิดความรู้สึกไม่ดี ลงในกระดาษคำละ 1 แผ่น รวมทั้งหมด 3 คำ 3 แผ่น

สิ่งที่ได้จากกิจกรรม

ผู้เข้าอบรมได้เข้าใจในหลักเบื้องต้นของสิทธิมนุษยชน ผลกระทบของการละเมิดสิทธิมนุษยชน และสามารถนำความรู้เรื่อง การรู้เท่าทันสื่อ ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

บรรยายและกิจกรรมหัวข้อ “ปัญหาที่เกิดขึ้นจากสื่อในปัจจุบัน วิธีป้องกัน และการแก้ไขปัญหา”

โดย ดาบตำรวจ ทวีศักดิ์ ไชยเพชร จาก สถานีตำรวจภูธร เมืองนนทบุรี

ในวันนี้ผมรู้สึกมีความสุข ดีใจมาก ที่ได้มาบรรยายเนื้อหาการอบรมเรื่องเกี่ยวกับอาชญากรรมไซเบอร์ ระหว่างการอบรม หากผู้เข้าร่วมอบรมมีข้อสงสัย ต้องการซักถาม ต้องการทราบเกี่ยวกับเนื้อหาการบรรยาย หรือเรื่องที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายและความปลอดภัย กระทั่งการอำนวยความสะดวกต่างๆ ผมยินดีแนะนำและตอบคำถามทุกๆท่าน

เสริมสร้างวัคซีนป้องกัน อาชญากรรมไซเบอร์

เรียนรู้วิธีป้องกันอาชญากรรม การรักษาความปลอดภัยและทำแบบทดสอบความรู้

กลโกงมิถจอาชีพ 14 ข้อ

1. การหลอกขายของออนไลน์

- สินค้าค้างสต็อก ต้องการไล่ของออก เช่น น้ำมันพืชยกถัง
- สินค้ามือสองสภาพดี แปรนต์ต่างประเทศ
- อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ เช่น โทรศัพท์ ราคาต่ำกว่าทุน
- จะไม่มีบริการเก็บเงินปลายทาง
- เน้นมีจำนวนจำกัด มีสิทธิ์เฉพาะคนที่โอนจองเท่านั้น

2. คอลเซ็นเตอร์ (Call Center) ช่มชู้ให้เกิดความกลัว
 - หลอกเป็นเจ้าของหน้าทีรัฐ เช่น ตำรวจ DSI
 - อ้างถึงบุคคลอื่น
 - ระหว่างพูดคุยให้ อยู่ห่างจากผู้อื่น
 - Deep Face แอปพลิเคชัน ปลอมแปลงใบหน้า
3. เงินกู้ออนไลน์ ดอกเบี้ยโหด กลโกง แบ่งเป็น 4 ขั้นตอน
 - 3.1 เปิดเพจปลอม
 - 3.2 ขอข้อมูลส่วนตัว - ขอเงิน
 - 3.3 ปลอมเอกสาร
 - 3.4 หลบหนีเมื่อได้เงิน
 - อนุมัติไว ไม่เรื่องมาก
 - ให้ส่งเอกสาร บัตร บัญชี
 - ที่สำคัญที่สุด ต้องอนุญาตให้เข้าถึงโทรศัพท์
 - ได้ข้อมูลลูกค้าในโทรศัพท์ เช่น รูปภาพส่วนตัว หมายเลขที่บันทึกในเครื่อง
 - จะทำการช่มชู้เรียกทรัพย์สิน
4. เงินกู้ออนไลน์ที่ไม่มีจริง(เงินกู้ทิพย์)
5. หลอกให้ลงทุนต่างๆ
 - มีคนรู้จักแนะนำต่อกันมา
 - มีบุคคลน่าเชื่อถืออ้างอิง
 - มีรายได้มาโชว์
 - ส่วนใหญ่ เป้าหมายเป็นข้าราชการใกล้เกษียณ มีเงินเก็บ
6. หลอกให้เล่นพนันออนไลน์
 - เล่นง่าย ชนะง่าย จ่ายไว
 - มีรีวิวจากหน้าม้าเยอะมากได้ไว จ่ายจริง
 - แอปจะมีภาพวาบหวิว ปลุกใจเสียป่า เป็นฟรีเซ็นเตอร์
7. ใช้ภาพปลอมหลอกให้เชื่อใจแล้วโอนเงิน หรือ หลอกให้ลงทุน
8. ส่งลิงค์ปลอมเพื่อหลอกแฮ็กเอาข้อมูลส่วนตัว
 - ข้อความแปลกๆ เช่น ท่านได้รับรางวัล ได้รับเงิน
 - ข้อความน่าตกใจ เช่น เงินออกจากบัญชีท่านแล้ว
 - ข้อความน่าสนใจ เช่น ท่านมีสิทธิ์ได้รับเงินต่างๆ
 - หรืออาจเป็นมาตรการช่วยเหลือจากภาครัฐ เอกชนต่างๆ
 - ให้กรอกข้อมูลส่วนตัว ข้อมูลบัญชี บัตร ATM

9. อ้างเป็นบุคคลอื่นเพื่อหลอกเอาข้อมูลส่วนตัว
10. ปลอม Line , Facebook หรือ Account เพื่อหลอกยืมเงิน
11. ข่าวปลอม(Fake News) - ชัวร์ก่อนแชร์
12. หลอกหลวงเอาภาพไปเปลี่ยนเพื่อใช้แบล็คเมล์
13. โฆษณาชวนไปทำงานต่างประเทศแล้วบังคับให้ทำงานผิดกฎหมาย
14. ยินยอมให้ผู้อื่นใช้บัญชีธนาคาร ซึ่งเข้าข่ายเป็นความผิดฐานฉ้อโกงประชาชน

วิธีการป้องกันและการจัดการปัญหา

1. ตั้งสติ อย่าตกใจ ห้ามตีใจหรือตกใจจนเกินเหตุ
2. ตรวจสอบ พิจารณาว่าเรามีส่วนเกี่ยวข้องกับเรื่องนี้จริงหรือไม่
3. ไตร่ตรอง เช็คข้อมูลอย่างถี่ถ้วน ควรคิดให้ถี่เสียบก่อน

6 วิธีป้องกันข้อมูลส่วนตัวบนโลกออนไลน์

1. ไม่โพสต์ข้อมูลส่วนตัวที่สำคัญ เช่น เลขบัตรประชาชน
2. ตั้งค่าความเป็นส่วนตัว ในบัญชีออนไลน์
3. ตั้งค่าน์ผ่านในโทรศัพท์และแอปพลิเคชัน ไม่ใช่ซ้ำ และควรคาดเดายาก
4. ระวังอีเมลหรือลิงค์หลอกหลวง ไม่กรอกข้อมูลส่วนตัว ตรวจสอบต้นทางก่อน
5. ไม่ทำธุรกรรมกับเว็บไซต์ ระบบอินเทอร์เน็ตหรือบุคคลที่ไม่น่าเชื่อถือ
6. ไม่ผูกบัตรเครดิตกับบัญชีออนไลน์เป็นการถาวร

แนวทางในการร้องเรียน และ การดำเนินการทางกฎหมาย

- โทรสอบถามและแจ้งเหตุผ่านธนาคารที่ดูแลรับผิดชอบบัญชีของเรา
- แจ้งความได้ที่ เว็บไซต์ www.thaipoliceonline.com ผ่านทางคอมพิวเตอร์ โทรศัพท์สมาร์ตโฟน

และทางโทรศัพท์ผ่าน Call Center หมายเลข 1441 หรือโทร. 081-866-3000 ตลอด 24 ชั่วโมง

แจ้งความออนไลน์ ไซเบอร์

ข้อสำคัญ ก่อนกระทำการแจ้งความ ในกรณีที่เราโดนหลอก ทางออนไลน์ ไม่ว่าจะเป็นช่องทาง Facebook , Line หรืออื่น ๆ ให้รีบเก็บข้อมูล การโอน การสนทนา ข้อความต่างๆไว้ และไม่ควรแจ้งมีจดาชีพว่าเราได้ดำเนินการแจ้งความแล้ว เพราะจะทำให้คนร้ายไหวตัวทัน ปิดแอดเคาท์ ปิดเพจหนี ส่งผลให้ตำรวจติดตามได้ยาก

ขั้นตอนแจ้งความออนไลน์
➤ ผู้แจ้งลงทะเบียนเพื่อยืนยันตัวตน กรอกข้อมูลทางคดีตามขั้นตอนจนเสร็จ ผู้แจ้งจะได้รับ “เลขรับแจ้งความออนไลน์ หรือ Case ID” เช่น 65021
➤ จะมีผู้บริหารการรับแจ้ง (Admin) และผู้บริหารคดี (Case Manager) วิเคราะห์ข้อมูลและส่งเรื่องต่อไปยังสถานีตำรวจที่ผู้แจ้งสะดวกในการเดินทางไปแจ้งความ โดยสถานีตำรวจที่ได้รับเรื่องจะเริ่มดำเนินการสืบสวนในทันที ที่ได้รับข้อมูลจากระบบรับแจ้งความออนไลน์
➤ เมื่อ Admin ของสถานีตำรวจรับเรื่องแล้ว ก็จะนำเสนอผู้บริหารคดี เพื่อจ่ายคดีให้กับพนักงานสอบสวนทำการโทรศัพท์หมายผู้แจ้ง หรือ ผู้เสียหายมาสอบปากคำ และจะรายงานความคืบหน้าคดีในระบบออนไลน์ โดยผู้เสียหายสามารถติดตามความคืบหน้า ส่งข้อมูลเพิ่มเติม หรือ สอบถามปัญหาผ่านระบบได้ตลอดเวลา

วิทยากรได้ทิ้งท้ายหลังให้จากการบรรยายว่าสำหรับวันนี้ดีใจที่สมาคมได้เปิดโอกาส ทำให้ได้ประสบการณ์ใหม่ ๆ ได้มาพบเจอกลุ่มคนอีกกลุ่มหนึ่งที่ไม่เคยได้สัมผัส รู้สึกได้รับเกียรติ เพราะฉะนั้นทุกครั้งทีไปบรรยายในที่ต่าง ๆ นั้นจะพยายามบรรยายเนื้อหาให้ได้มากที่สุดและจะตอบคำถามให้ชัดเจนครบถ้วนที่สุด

หากผู้เข้าอบรมได้รับความรู้และความเข้าใจ ขอให้ทุกท่านนำความรู้เหล่านี้ไปเผยแพร่ ขยายต่อแบ่งปันต่อผู้อื่นเมื่อเราป้องกันตนเองได้แล้วควรจะปกป้องผู้อื่นด้วย ขอขอบคุณสมาคมและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่าน ที่ทำให้ได้รับประสบการณ์ที่ดี หากมีโอกาสในภายหน้าจะมาร่วมพูดคุย และถ้าสมาคมมีการจัดกิจกรรมก็ขอให้ประชาสัมพันธ์ให้มีผู้เข้าร่วมเป็นวงกว้าง

บรรยายและกิจกรรมหัวข้อ โมดูลที่ 6 “การมีส่วนร่วมในสื่อ”

โดย นายรังสรรค์ สอนกลาง จากโรงเรียนนครราชสีมาปัญญาคุณ

ผศ.สุปราณี วัฒนสิน จาก มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ยกตัวอย่าง การร้องเรียน รายการทีวี Thailand's Got Talent Season 3 เทป สิทธิตะ อะเมอร์ลึ เนื้อหารายการมีลักษณะเป็นการทำลายเหยียบย่ำศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของบุคคล พิธีกรบนเวที คณะกรรมการผู้ตัดสินและผู้เข้าชมการบันทึกเทปรายการ มีกิริยาในลักษณะที่เป็นการต่อต้าน ไม่ยอมรับ ดำเนินคดีเตียน หัวเราะเยาะ ขบขันต่อพฤติกรรมหรือการกระทำของผู้เข้าแข่งขันรายดังกล่าว หากพบเห็น เนื้อหา สาระ รายการที่ไม่เหมาะสม เราสามารถร้องเรียนไปยังผู้ผลิตและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้

เหยียบย่ำความเป็นมนุษย์ สั่งปรับ ช่อง 3 ห้าแสน กรณี “สิทธิตะ อะเมอร์ลึ”

เผยแพร่: 28 เม.ย. 2557 17:39 โดย: MGR Online

“กสทช.” สั่งหนังสือสั่งปรับช่อง 3 หลังออกอากาศรายการ “ไทยแลนด์ ก๊อดทาเลนต์ ซีซั่น 3” เทป “สิทธิตะ อะเมอร์ลึ” ให้เหตุผลเนื้อหารายการมีลักษณะเป็นการทำลาย-เหยียบย่ำศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของบุคคล

การร้องเรียน

➢ พรบ. คอมพิวเตอร์ พระราชบัญญัติที่ว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ซึ่งคอมพิวเตอร์ที่ว่าเป็นได้ทั้งคอมพิวเตอร์ตั้งโต๊ะ คอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊ก สมาร์ทโฟน รวมถึงระบบต่างๆ ที่ถูกควบคุมด้วยระบบคอมพิวเตอร์ด้วยตั้งขึ้นเพื่อป้องกัน ควบคุมการกระทำผิดที่จะเกิดขึ้นได้จากการใช้คอมพิวเตอร์

➢ สายด่วนโทร 1212 (24 ชม.) หรือ email 1212@mdes.go.th สื่อออนไลน์ เว็บไซต์

ช่องทางรับเรื่องร้องเรียน ของสำนักงาน กสทช.

➢ สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เลขที่ 87 ถนน พหลโยธิน ซอย 8 แขวง สามเสนใน เขต พญาไท กรุงเทพฯ 10400 โทร 1200 (โทรฟรี) หรือ Email 1200@nbtca.go.th

แนวทางการเสริมศักยภาพในการเข้าร่วมรู้เท่าทันสื่อของผู้บริโภค

• สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค สคบ. ติดต่อ สายด่วน 1166 สคบ.ดูแลผู้บริโภคที่ได้รับ ความเดือดร้อนหรือเสียหายจากการซื้อสินค้าและบริการ อันเนื่องเกิดจากการกระทำผิดของผู้ประกอบการ ธุรกิจ ภายใต้ พ.ร.บ. คุ้มครองผู้บริโภค และ พ.ร.บ. ขายตรงและตลาดแบบตรง Website: <https://complaint.ocpb.go.th/> หรือ แอปพลิเคชัน OCPB CONNECT

• Thai Telecommunication Relay Service:

TTRS ศูนย์บริการถ่ายทอดการสื่อสารแห่งประเทศไทย

• กรณี สอบถาม และ ร้องเรียน แอปพลิเคชัน Mobile NBTC 1200

กิจกรรมแบ่งกลุ่มผลิตสื่อวิดีโอสั้น รณรงค์สร้างการรู้เท่าทันสื่อ ความยาวไม่เกิน 3 นาที

กิจกรรม การประกวด Media Literacy Contest

1. ให้แต่ละกลุ่มวางแผนทำการ ผลิตสื่อ ในรูปแบบวิดีโอสั้น ความยาวไม่เกิน 3 นาที ที่สามารถสื่อสาร ประเด็นปัญหาทางสังคมเพื่อรณรงค์สร้างการรู้เท่าทันสื่อ ให้กับคนหูหนวกได้

2. ผู้อบรมแต่ละทีมมีเวลาในการถ่ายทำและตัดต่อผลงานของตนเอง จนถึงเวลา 14.30 น.

3. นำเสนอผลงานสร้างสรรค์สื่อ เพื่อการรณรงค์การรู้เท่าทันสื่อสำหรับคนหูหนวก ให้กรรมการและ เพื่อนๆชม

4. คณะกรรมการจะให้ข้อเสนอแนะในประเด็นนั้นๆ และตัดสินรางวัลการประกวด

เกณฑ์การให้คะแนน

1. แนวความคิด (Concept) ในการนำเสนอที่ชัดเจน สื่อถึงประเด็นการรู้เท่าทันสื่อได้อย่างสร้างสรรค์
2. รูปแบบและกลวิธีการนำเสนอ (Technique & Execution) ที่มีความน่าสนใจและสอดคล้องกับเนื้อหาที่นำเสนอ
3. การเล่าเรื่องและเนื้อหา (Storytelling) สามารถสร้างเรื่องได้เข้าใจง่ายและสื่อสารออกมาได้อย่างสนใจและอยากติดตามชมจนจบคลิป
4. การสื่อสาร (Communication) มีความความง่ายต่อการเข้าใจ และเข้าถึงกลุ่มผู้ชมที่เป็นคนหูหนวกได้ตรงตามกลุ่มเป้าหมายโดยไม่ซับซ้อน

หัวข้อสำหรับการเล่าเรื่อง และตัดต่อถ่ายทำคลิปวิดีโอ

1. การกลั่นแกล้ง บูลลี่ ทางออนไลน์
2. การหมิ่นประมาณ
3. การลวงละเมิด คุกคามทางเพศ
4. การฉ้อโกง หลอกหลวง ออนไลน์
5. การโฆษณาเกินจริง
6. ข่าวลวง (Fake News)
7. Hate Speech

สิ่งที่ได้รับ

ผู้เข้าอบรมได้เข้าใจในหลักเบื้องต้นของการเข้าร่วมในการรู้เท่าทันสื่อ โดยรู้ว่าสามารถมีสิทธิในการผลิตสื่อเพื่อรณรงค์กับสิ่งที่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วย อันเป็นการสร้างพลังทางสังคมจากสิทธิที่ตัวเองมี

วันอาทิตย์ ที่ 3 กันยายน 2566

การบรรยายหัวข้อ “Media & Deaf”

โดย ดร.ตรี บุญเจือ สำนักงาน ผู้อำนวยการสำนักรับเรื่องร้องเรียนและคุ้มครองผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ (สำนักงาน กสทช.) บรรยายให้ความรู้เรื่องการรู้เท่าทันสื่อและดิจิทัล ในหัวข้อ “Media & Deaf”

จุดมุ่งหมายของการรู้เท่าทันสื่อและดิจิทัล

1. สิทธิทางการสื่อสาร
2. การเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร
3. การพัฒนาศักยภาพและคุณภาพชีวิต

8 เรื่องที่ต้องระมัดระวังในโลกออนไลน์

1. ทักษะในการรักษาอัตลักษณ์ที่ดีของตนเองเราจะใช้สื่ออย่างไร การโพสต์ต้องระมัดระวังหากโพสต์ไปแล้วผู้อื่นจะมองเราในลักษณะไหน
2. ทักษะการคิดวิเคราะห์ที่มีวิจรรย์ญาณที่ดี คิดก่อนเชื่อ ในหลายครั้งสื่อมีการปรุงแต่งภาพ และเนื้อหาในการนำเสนอ ไม่ตรงไปตรงมา ข้อมูลอาจไม่ถูกต้อง เกินจริง
3. ทักษะในการรักษาความปลอดภัยของตนเองในโลกไซเบอร์มือถือหายไม่ปลอดภัย หากโดนนำมือถือไปใช้ ข้อมูลส่วนตัวต่างๆอาจโดนขโมยไปใช้ในทางที่ผิดได้
4. ทักษะในการรักษาข้อมูลส่วนตัวการแชร์ข้อมูลที่ตั้ง รหัสผ่าน ไวไฟสาธารณะ
5. ทักษะในการจัดสรรเวลาหน้าจอ ใช้อุปกรณ์โทรศัพท์มือถือ มากเกินไป
6. ทักษะในการบริหารจัดการข้อมูลที่ใช้ทำงานมีการทิ้งไว้บนโลกออนไลน์ไม่ละเลยและรู้จักลบรหัสผ่านหรือประวัติการใช้งานสม่ำเสมอ
7. ทักษะในการรับมือกับการกลั่นแกล้งบนโลกไซเบอร์การว่าร้ายใส่ความ, คุกคามทางเพศ, แอบอ้างเป็นผู้อื่น, หลอกหลวง, โจมตี
8. ทักษะการใช้เทคโนโลยีอย่างมีจริยธรรมสามารถป้องกันข้อมูลด้วยการสร้างระบบความปลอดภัยที่เข้มแข็งและป้องกันการโจรกรรมข้อมูลไม่ให้เกิดขึ้นได้

การถอดบทเรียนหัวข้อ : โครงการหลักสูตรการเรียนรู้เรื่องการเข้าถึงหรือรับรู้และการใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสาร ผ่านกิจกรรมกระจายเสียง กิจกรรมโทรทัศน์สำหรับคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย โดยแบ่งการถอดบทเรียนเป็น 2 กลุ่มดังนี้

การถอดบทเรียนวิทยากรแกนนำ โดยคณะกรรมการติดตามหลักสูตรโดยวิทยากรได้พูดคุยแลกเปลี่ยนร่วมกับวิทยากร รวมถึงคณะทำงานเพื่อถอดบทเรียน หลังจากที่ได้มีการทดลองหลักสูตรกับผู้เข้ารับการอบรมอุปสรรค ปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างทำกิจกรรม เนื้อหาของหลักสูตร การวางแผน รวมถึง ข้อเสนอแนะต่าง ๆ ความรู้สึกก่อนและหลังจากการเป็นวิทยากร

การถอดบทเรียนผู้เข้ารับการอบรม คณะกรรมการติดตามหลักสูตรได้เรียนเชิญ ผู้เข้าร่วมอบรมทุกท่าน เข้าร่วมพูดคุยแลกเปลี่ยน ทำการประเมินสำรวจความพึงพอใจและความเหมาะสมของเนื้อหา โดยให้แบ่งกลุ่มออกเป็น 2 กลุ่ม ร่วมแสดงออก เสนอหัวข้อ เพื่อถอดบทเรียนการเรียนรู้ เท้าพันสื่อ รวมไปถึงการสรุปการอบรม ปัญหาและแนวทางแก้ไข อุปสรรคต่าง ๆ ระหว่างการอบรม สิ่งใดที่ต้องการให้ปรับปรุง จากนั้นได้เชิญ ดร.ตรี บุญเจือ สำนักงาน ผู้อำนวยการสำนักบริหารเรื่องร้องเรียนและคุ้มครองผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ (สำนักงาน กสทช.) กล่าวสรุปปิดการอบรมและมอบวุฒิบัตรแก่ผู้เข้ารับการอบรม

ทั้งนี้ ดร.ตรี ได้ทิ้งท้ายว่าเราทุกคนเรียนเรื่อง การรู้เท่าทันสื่อ ไม่ว่าจะป็นสื่อทีวี สื่ออินเทอร์เน็ต ซึ่งต้องวิเคราะห์ในเรื่องของการนำเสนอ ชาวต่างชาติว่ามีความเหมาะสมหรือไม่ ควรจะจัดการกับเนื้อหาที่สื่อ นำเสนออย่างไร ต้องสังเกตพฤติกรรมจริง สถานการณ์หรือข่าวจริง ใช้หลักวิเคราะห์ในฐานะที่เราเรียนรู้ครบ ทั้ง 6 โมดูล ซึ่งนี่คือหัวใจของการรู้เท่าทันสื่อ

- การวัดและประเมินผล

การวัดและประเมินผล แบบประเมินความรู้ทักษะการรู้เท่าทันสื่อ คณะผู้ดำเนินโครงการได้จัดทำแบบทดสอบประเมินความรู้และความเข้าใจ แบบเลือกถูกผิดให้ผู้เข้าอบรมเลือกตอบโดยมีล่ามภาษามือแปลความเพื่อให้สอดคล้องกับคุณลักษณะของผู้เข้าอบรมซึ่งเป็นผู้พิการทางการได้ยิน ในประเด็นที่สำคัญซึ่งมีผลการประเมินดังต่อไปนี้ (หมายเหตุ ไม่มีการแปรข้อความให้เป็นในทิศทางบวกแล้ว)

คำถาม	ก่อน		หลัง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. การรู้เท่าทันสื่อ คือ การใช้สื่อ อย่างรู้ตัว ตื่นตัว	20	40	44	88
2. เราจำเป็นต้อง รู้เท่าทันสื่อ เพราะสื่อและพฤติกรรม การรับสื่อมีการเปลี่ยนแปลงไป	29	58	50	100
3. “สื่อนี้มีประโยชน์อย่างไร” เป็นคำถามสำหรับการรู้เท่าทันสื่อ	19	38	41	82
4. พ่อแม่ให้ลูกนั่งเล่นมือถือทั้งวัน เพื่อจะได้เอาเวลาไปทำอย่างอื่น เป็นการส่งเสริมการรู้เท่าทันสื่อที่ไม่ถูกต้อง	18	36	44	88
5. เด็กหญิง เอ ฟังโฆษณาสินค้า แล้วไปตรวจสอบข้อมูลก่อนว่า จริงหรือไม่จริงก่อนตัดสินใจซื้อ	23	46	43	86
6. สื่อโทรทัศน์เกิดขึ้นก่อนสื่อหนังสือพิมพ์	21	42	42	84
7. เฟซบุ๊ก เป็นการสื่อสารแบบ 2 ทาง	25	50	40	80
8. ในระบบนิเวศสื่อ เราสามารถเป็นผู้ใช้สื่อ และผู้สร้างสื่อได้	23	46	41	82
9. การรู้เท่าทันสื่อและการมีส่วนร่วมของบุคคลทุกคน จะทำให้เกิดระบบนิเวศสื่อที่ดีได้	17	34	40	80
10. ผู้ผลิตสื่อ ที่มีจริยธรรม จะช่วยให้เกิดระบบนิเวศสื่อที่ดีได้	22	44	45	90

คำถาม	ก่อน		หลัง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
11. สื่อใหม่ (เพชบุ๊ก/ไลน์) ผู้รับและผู้ส่งสารเป็นคนเดียวกันได้	21	42	44	88
12. นาย ซี ไม่โพสต์บัตรประชาชนและหมายเลขโทรศัพท์ของตนเองเก็บไว้ในเพชบุ๊ก	25	50	44	88
13. นางสาว บี ดำ นางสาว เอ โดยการโพสต์ข้อความหยาบคายลงในเพชบุ๊ก เป็นการกระทำที่ไม่ถูกต้อง	24	48	45	90
14. นาย เอ รู้จักใช้สื่อ หลายๆสื่อ ในการค้นหาหาข้อมูลที่ต้องก่อนการตัดสินใจซื้อสิ่งเหล่านั้น	21	42	45	90
15. นางสาว ดี ได้รับข้อความขอยืมเงินจากเพื่อน ก็พิจารณาตรวจสอบก่อนโอนเงินให้เพื่อนโดยทันที	23	46	44	88
16. นาย ดำ ไม่สามารถไลฟ์สดในช่วงลงคะแนนเสียงเลือกตั้งได้	25	50	43	86
17. การนำเอารูปตารานักแสดง มาตั้งเป็นโปรไฟล์เพชบุ๊กของตนเองเพื่อหลอกคนอื่น เป็นการกระทำที่ไม่ถูกต้อง	24	48	43	86
18. การนำเอาภาพมิสแกรนด์ไทยแลนด์มาโพสต์ และตำหนิว่าไม่สวย เป็นสิ่งที่ทำไม่ได้	20	40	44	88
19. การที่นำเอาซีรีส์ ใน Netflix มาเผยแพร่ในช่องทางออนไลน์เพื่อให้เพื่อน ๆ ได้รับความ เป็นการกระทำที่ไม่ถูกต้อง	25	50	46	92
20. หมายเลขลือตเตอร์ที่เราซื้อมา ถือว่าเป็นข้อมูลส่วนบุคคล ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (PDPA)	24	48	42	84

คำถาม	ก่อน		หลัง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เฉลี่ยรวม ระดับความรู้		45.6		86.8

จากแบบสอบถาม ก่อนและภายหลังการอบรมสัมมนาความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจ ในทักษะการรู้เท่าทันสื่อ ตามหลักสูตรพบว่าผู้เข้าร่วมการอบรมส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเปลี่ยนแปลงภายหลัง ทั้งนี้เมื่อนำระดับความคิดเห็นข้างต้นมาคำนวณ ผลลัพธ์ระดับความรู้ ความเข้าใจ ในทักษะการรู้เท่าทันสื่อพบว่า ผู้เข้าร่วมการอบรมมีค่าเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทักษะการรู้เท่าทันสื่อ ภายหลังการอบรมคิดเป็น “ร้อยละ 86.8”

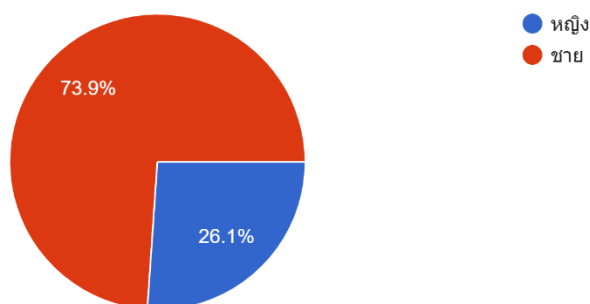
- สรุปผลการประเมินความพึงพอใจการทดลองนำหลักสูตรการรู้เท่าทันสื่อสำหรับคนพิการทางการได้ยินมาใช้ส่งเสริมให้เกิดกระบวนการเรียนรู้หรือกิจกรรมรู้เท่าทันสื่อในกลุ่มคนพิการทางการได้ยินระดับภูมิภาค 4 ภูมิภาคและการถอดบทเรียนการจัดการความรู้เรื่องการรู้เท่าทันสื่อสำหรับคนพิการทางการได้ยินในแต่ละพื้นที่ (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ)

ตอนที่ 1 : ข้อมูลทั่วไป

1. เพศ

เพศ

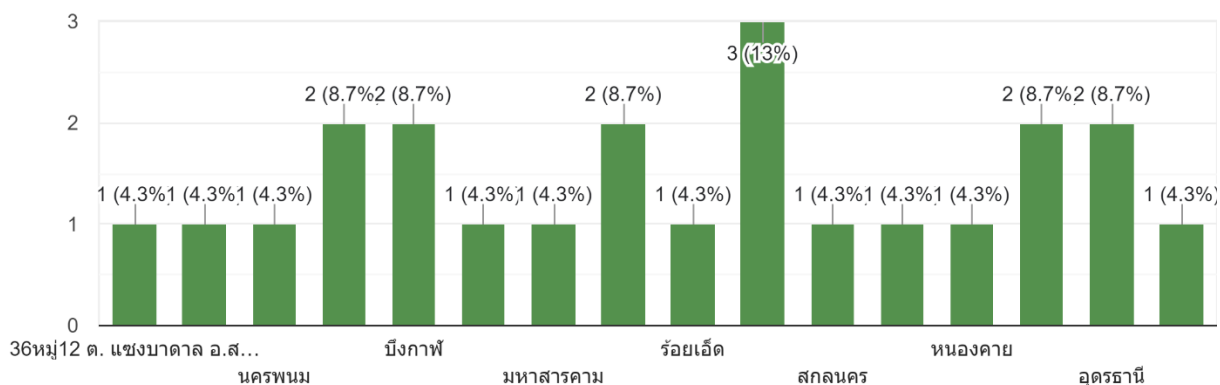
23 responses

2. จังหวัด

จังหวัด

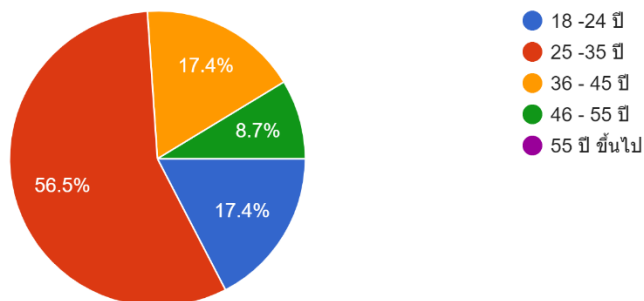
23 responses

3. อายุ

อายุ

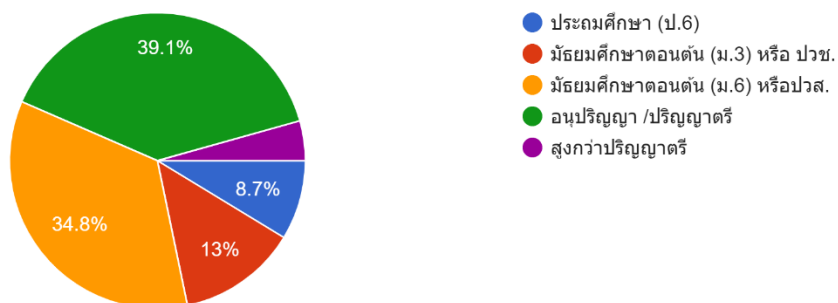
23 responses

4. การศึกษา

การศึกษา

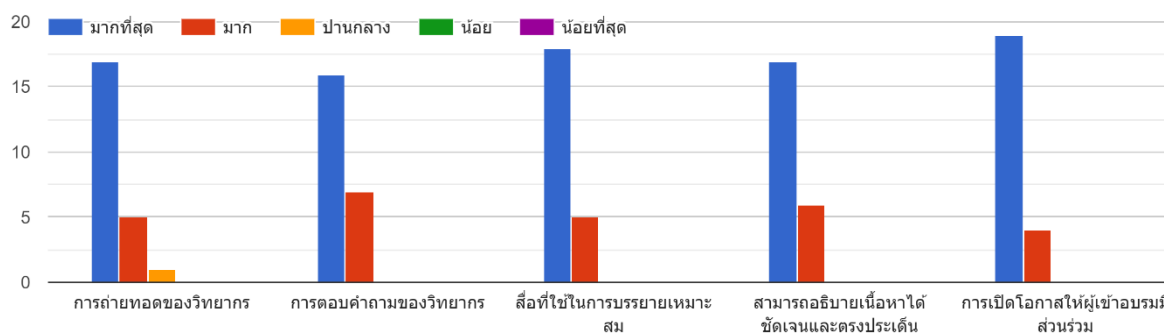
23 responses

ตอนที่ 2 : ระดับความพึงพอใจ /ความรู้ความเข้าใจ และการนำไปใช้ต่อการเข้าร่วมโครงการ

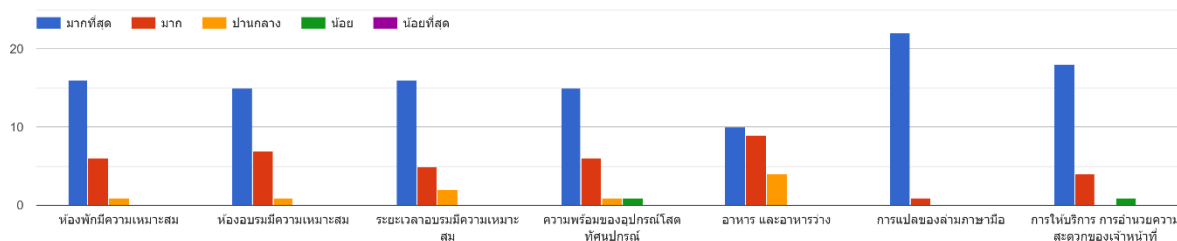
2.1 ด้านวิทยากร

2.1 ด้านวิทยากรหุนวก

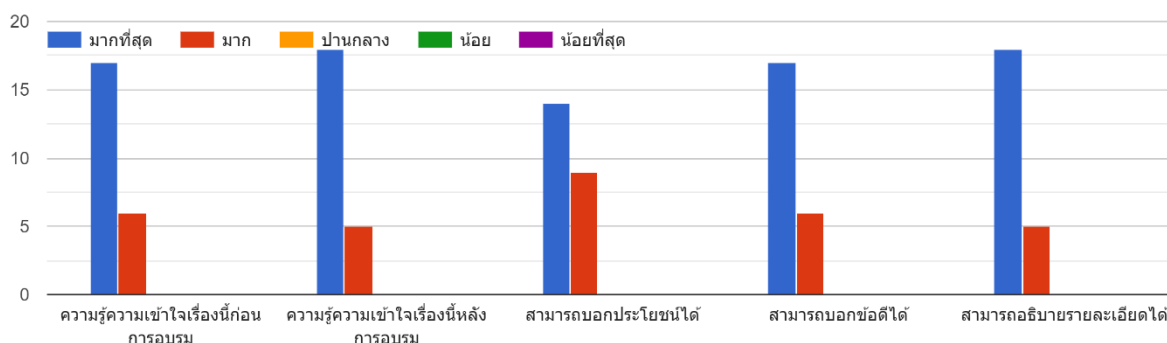
2.2 ด้านสถานที่ ระยะเวลา อาหารและการให้บริการของเจ้าหน้าที่

2.2 ด้านสถานที่ ระยะเวลา อาหารและการให้บริการของเจ้าหน้าที่

2.3 ด้านความรู้ความเข้าใจ

2.3 ด้านความรู้ความเข้าใจ

จากการสรุปแบบประเมินความพึงพอใจการทดลองนำหลักสูตรการรู้เท่าทันสื่อสำหรับคนพิการทางการได้ยิน พื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ นั้น พบว่าภาพรวมของการประเมินความ พึงพอใจ ความรู้ความเข้าใจ และการนำไปใช้ต่อการเข้าร่วมโครงการนั้นอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด ผู้เข้ารับการอบรมได้รับความเข้าใจเนื้อหา การอบรมเป็นอย่างดี สามารถอธิบายรายละเอียดของเนื้อหาการอบรมได้ อีกทั้งยังมีความสนใจในการอบรมในครั้ง ต่อ ๆ ไป สิ่งสำคัญคือภาษามือที่ถ่ายทอดเนื้อหาการอบรมจากวิทยากรไปสู่ผู้เรียนได้เป็นอย่างดี ล่ามภาษามือคนหูดีก็สามารถแปลภาษามือ จากวิทยากรคนหูดีได้ชัดเจน ทำให้ผู้เรียนเข้าใจการเรียนรู้ได้ชัดเจน

การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์กิจกรรมของโครงการ ผ่านช่องทางออนไลน์

ผลตอบรับจากการจัดกิจกรรมการทดลองนำหลักสูตรรู้เท่าทันสื่อสำหรับคนพิการทางการได้ยินมาใช้ ส่งเสริมให้เกิดกระบวนการหรือกิจกรรมรู้เท่าทันสื่อในกลุ่มคนพิการทางการได้ยินระดับภูมิภาค 4 ภูมิภาค นั้นพบว่าคนพิการทางการได้ยินมีความประทับใจจากการเข้าร่วมกิจกรรม รวมถึงการได้รับเนื้อหาสาระที่เป็น ประโยชน์ ได้รับความรู้ที่สามารถนำไปพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเอง รวมถึงการขยายผลต่อไปยังกลุ่มต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับคนพิการทางการได้ยิน ส่งเสริมการรู้เท่าทันสื่อในโลกของปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว

Siriyada Pk อยู่กับ Yada Pk และ Pigheng Apollo

3 กรกฎาคม 2023 · 🧑

ขอบคุณมากที่อบรมรู้เท่าทันสื่อจะความรู้มีประโยชน์มากที่สุด..เป็นอบรม4วันในวันที่ 29มีย-2กค.นี้..มีกิจกรรมต่างๆจะสนุกมากจริงๆ

👍❤️ คุณ, นิตยา ท้าวทา, Prapaporn Saelim และ คนอื่นๆ อีก 50 คน

7 ความคิดเห็น

👍 ถูกใจ

💬 แสดงความคิดเห็น

Damon Go

3 กันยายน 2023 · 🌐

เยี่ยมเลยครับ เป็นประโยชน์ต่อคนหมู่มากๆ

สมาคมคนหูหนวกแห่งประเทศไทย

3 กันยายน 2023 · 🌐

ประมวลภาพบรรยากาศงานเมื่อวันที่ 31 สิงหาคม - 3 กันยายน 2566

การทดลองนำหลักสูตรการเรียนรู้เท่าทันสื่อสำหรับคนพิการทางการได้ยินมาใช้ส่งเสริมให้เกิดกระบวนการหรือก็... ดูเพิ่มเติม

Tsuki Indi อยู่กับมาร, Suthasinee Srisamran และ คนอื่นๆ อีก 31 คน

3 ความคิดเห็น

ถูกใจ

แชร์

ทั้งนี้แก่นำคนพิการทางการได้ยินที่ผ่านการเป็นวิทยากรในแต่ละภูมิภาค มีความภาคภูมิใจที่ได้เรียนรู้ประสบการณ์ใหม่ๆ จากการทำงานและการเป็นวิทยากรสอนการอบรมเรื่องการรู้เท่าทันสื่อได้สร้างกระบวนการสอนให้เหมาะสมกับสถานการณ์ต่าง ๆ จากกลุ่มผู้เข้ารับการอบรมในกลุ่มคนพิการทางการได้ยินที่มีความหลากหลายและแตกต่าง ระดับของการศึกษา การใช้ภาษาของผู้เรียน โดยที่วิทยากรและคณะทำงานช่วยกันดำเนินงานกิจกรรมการรู้เท่าทันสื่อให้สามารถเข้าถึงผู้เรียนและให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์กลับไปให้ได้มากที่สุด

Noppawan Chainarong
8 สิงหาคม 2023 · 🌐

ขอบคุณกับทีมวิทยากรหนุนท่งทำงานด้วยกัน สอนกับผู้อบรมหนุนท่งที่มีการศึกษาและผู้ที่ไม่มีการศึกษาของภาคใต้ เรื่อง การรู้เท่าทันสื่อ... น่าคะลิ่ง น่าภูมิใจกับผู้ที่ไม่มีการศึกษาสามารถสื่อสารภาษามือได้ เพราะว่าชมรมหรือสมาคมหนุนท่งทุกจังหวัดในภาคใต้ของชุมชนหนุนท่งช่วยสอนภาษามือและสื่อสารด้วยกัน (ภาคใต้คนที่ไม่มีการศึกษาเยอะมาก ก็บางครอบครัวชาวใต้ไม่รู้ลูกพิการสงเรียนที่ไหน) หากคนที่ไม่มีการศึกษาอยู่กับครอบครัวชาวใต้ทำให้จำกัดการสื่อสารภาษา... ตั้งนั้นอ่านเขียนไม่ได้ สื่อสารภาษามือแบบชุมชนคนหนุนท่งไม่ได้ ผลการสื่อสารที่ล้มเหลว.. จึงใช้ภาษามือธรรมชาติแต่จำกัดข้อมูล... 😞

👍❤️ คุณ, Chaiwat Limprasertying, LeWw Worolukkhana และ คนอื่นๆ อีก 19 คน

👍 ถูกใจ

💬 แสดงความคิดเห็น

👤 เขียนความคิดเห็น...

🗨️ 😊 📷 🎬 🎭

3.2 การประเมินผลผลิตของโครงการ การประเมินสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ ผลกระทบ และความยั่งยืนของโครงการ

การประเมินผลผลิตของโครงการ

รายการด้านผลผลิต	สำเร็จ/ ไม่สำเร็จ	เหตุผล
๑. เกิดหลักสูตรการเรียนรู้เรื่องการเข้าถึงหรือรับรู้และใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสาร ผ่านกิจกรรมกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ สำหรับคนพิการด้านการได้ยินหรือสื่อความหมาย	สำเร็จ	หลักสูตรการเรียนรู้เรื่องการเข้าถึงหรือรับรู้และใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสาร ผ่านกิจกรรมกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ สำหรับคนพิการด้านการได้ยินหรือสื่อความหมาย ผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมในการจัดทำและการนำไปทดลองใช้กับกลุ่มเป้าหมายจริง (ระดับแกนนำและระดับภาค)
๒. คนพิการทางการได้ยินที่เข้าร่วมโครงการมีความรู้และทักษะในการรู้เท่าทันสื่อ และมีแนวโน้มในการเป็นแกนนำในการพัฒนาและเพิ่มความสามารถในการรู้เท่าทันสื่อของคนพิการทางการได้ยิน	สำเร็จ	แกนนำคนหูหนวกที่ผ่านการอบรม สามารถเป็นวิทยากรอบรมระดับภาคในพื้นที่ของตนเองได้ พื้นที่ละ 4 คน รวม 16 คน
๓. อบรมแกนนำในการเสริมสร้างทักษะการรู้เท่าทันสื่อสำหรับคนพิการทางการได้ยิน 2 รุ่นๆ ละ 25 คน	สำเร็จ	มีแกนนำในการเสริมสร้างทักษะการรู้เท่าทันสื่อสำหรับคนพิการทางการได้ยิน 2 รุ่นๆ ละ 25 คน ประกอบด้วยแกนนำคนหูหนวกในชุมชน ครูในสถาบันการศึกษาที่มีคนหูหนวกศึกษา เป็นต้น
๔. การทดลองนำหลักสูตรการรู้เท่าทันสื่อสำหรับคนพิการทางการได้ยินมาใช้ส่งเสริมให้เกิดกระบวนการหรือกิจกรรมรู้เท่าทันสื่อในกลุ่มคนพิการทางการได้ยินระดับภูมิภาค 4 ภูมิภาค (ภูมิภาคละ 30 คน)	สำเร็จ	มีคนพิการทางการได้ยิน 120 คน จาก 4 ภูมิภาค ได้เข้าร่วมกิจกรรมรู้เท่าทันสื่อ และมีความรู้และทักษะการรู้เท่าทันสื่อ

รายการด้านผลผลิต	สำเร็จ/ ไม่สำเร็จ	เหตุผล
๕. ข้อเสนอแนะในการนำหลักสูตรการรู้เท่าทันสื่อ สำหรับคนพิการทางการได้ยินมาใช้ส่งเสริมให้เกิด กระบวนการหรือกิจกรรมรู้เท่าทันสื่อ	สำเร็จ	มีการรวบรวมข้อเสนอแนะจากผู้มีส่วนร่วมในโครงการฯ เพื่อพัฒนา หลักสูตรทั้งรูปแบบและเนื้อหาที่เหมาะสมสอดคล้องกับคนพิการทางการ ได้ยิน ตลอดจนแนวทางการขยายผลในอนาคต

การประเมินประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ ผลกระทบ และความยั่งยืนของโครงการ

มิติที่ประเมิน	น้ำหนัก (Weighting)	ค่าคะแนนที่ได้ (Rating)	คำอธิบาย
๑. ประสิทธิภาพ (Efficiency)	๒๕%	๔ (ค่อนข้างสูง)	<ul style="list-style-type: none"> การบริหารงานเป็นไปตามแผนงานและวัตถุประสงค์ที่กำหนด ตลอดจนบริหาร งบประมาณมากกว่า 80% ของการดำเนินงาน จัดส่งรายงานการดำเนินงานเป็นไปตามแผนงานที่กำหนด
๒. ประสิทธิภาพ (Effectiveness)	๒๕%	๔ (ค่อนข้างสูง)	<ul style="list-style-type: none"> จัดทำกิจกรรมให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์อย่างครบถ้วน
๓. ผลกระทบ (Impact)	๒๕%	๔ (ค่อนข้างสูง)	<ul style="list-style-type: none"> ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีความพึงพอใจ ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีความรู้และทักษะในการนำไปขยายผลระดับบุคคลและระดับ ชุมชนได้

มิติที่ประเมิน	น้ำหนัก (Weighting)	ค่าคะแนนที่ได้ (Rating)	คำอธิบาย
๔.ความยั่งยืน (Sustainability)	๒๕%	๔ (ค่อนข้างสูง)	<ul style="list-style-type: none"> ได้หลักสูตรการเรียนรู้เรื่องการเข้าถึงหรือรับรู้และใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสารผ่านกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ สำหรับคนพิการด้านการได้ยินหรือสื่อความหมาย
คะแนนรวม (Final Rating)		๔.๐๐ (ค่อนข้างสูง)	

- หมายเหตุ ๑) ระดับค่าคะแนนรวมตั้งแต่ ๑.๐๐-๑.๘๐ คือ ระดับต่ำ
- ๒) ตั้งแต่ ๑.๘๑-๒.๖๐ คือ ระดับค่อนข้างต่ำ
- ๓) ตั้งแต่ ๒.๖๑-๓.๔๐ คือ ระดับปานกลาง
- ๔) ตั้งแต่ ๓.๔๑-๔.๒๐ คือ ระดับค่อนข้างสูง
- ๕) ตั้งแต่ ๔.๒๑-๕.๐๐ คือ ระดับสูง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

- การพัฒนาหลักสูตรรู้เท่าทันสื่อให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะและช่วงวัย เช่น คนพิการทางการได้ยินที่ไม่รู้หนังสือ เด็กและเยาวชน ผู้สูงอายุ และกลุ่มคนที่มีความหลากหลายทางเพศ เพื่อให้มีรูปแบบและเนื้อหาการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อกลุ่มเป้าหมายมากยิ่งขึ้น

3.3 การถอดบทเรียนหลักสูตรรู้เท่าทันสื่อสำหรับคนพิการทางการได้ยิน

รายงานผลสรุปการถอดบทเรียน

การถอดบทเรียนจัดการความรู้เรื่องการใช้หลักสูตรการรู้เท่าทันสื่อสำหรับแกนนำคนพิการทางการได้ยิน

จำนวน 2 รุ่น

การถอดบทเรียนจัดการความรู้เรื่องการใช้หลักสูตรการรู้เท่าทันสื่อสำหรับคนพิการทางการได้ยินในแต่ละพื้นที่
(ภูมิภาค 4 ภาค)

**การถอดบทเรียนจัดการความรู้เรื่องการใช้หลักสูตรการรู้เท่าทันสื่อสำหรับแกนนำคนพิการทางการได้ยิน
จำนวน 2 รุ่นและการถอดบทเรียนจัดการความรู้เรื่องการใช้หลักสูตรการรู้เท่าทันสื่อสำหรับคนพิการทางการ
ได้ยินในแต่ละพื้นที่ (ภูมิภาค 4 ภาค)**

การถอดบทเรียนจัดการความรู้เรื่องการใช้หลักสูตรการรู้เท่าทันสื่อสำหรับคนพิการทางการได้ยิน ภายใต้
โครงการหลักสูตรการเรียนรู้เรื่องการเข้าถึงหรือรับรู้และใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสารผ่านกิจการกระจายเสียง
กิจการโทรทัศน์สำหรับคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย จำนวน 2 กิจกรรม ประกอบด้วย การถอด
บทเรียนการจัดการความรู้สำหรับแกนนำคนพิการทางการได้ยิน จำนวน 2 รุ่น และการถอดบทเรียนจัดการความรู้
สำหรับคนพิการทางการได้ยินในแต่ละพื้นที่ (ภูมิภาค 4 ภาค) จัดทำขึ้นโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้คณะทำงาน
โครงการ วิทยากร และผู้เข้าร่วมโครงการอบรมได้มีส่วนร่วมพิจารณารูปแบบ เนื้อหาและสื่อในหลักสูตรการรู้เท่า
ทันสื่อที่เข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้อย่างเหมาะสมสำหรับคนพิการทางการได้ยิน ตลอดจนร่วมสะท้อนมุมมองความ
คิดเห็นต่อกระบวนการจัดอบรมหลักสูตรดังกล่าว ทั้งข้อดี ข้อด้อย และข้อเสนอแนะเพื่อเป็นข้อมูลในการกำหนด
แนวทางการพัฒนาปรับปรุงและการต่อยอดในการดำเนินงานในการนำหลักสูตรไปเผยแพร่และใช้ประโยชน์ใน
อนาคต โดยมีรายละเอียดดังนี้

**1. การถอดบทเรียนจัดการความรู้เรื่องการใช้หลักสูตรการรู้เท่าทันสื่อสำหรับแกนนำคนพิการ
ทางการได้ยิน จำนวน 2 รุ่น**

1. คณะทำงานและนักวิชาการในโครงการหลักสูตรการเรียนรู้เรื่องการเข้าถึงหรือรับรู้และใช้
ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสารผ่านกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์สำหรับคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อ
ความหมายร่วมกันกำหนดประเด็นการถอดบทเรียน ที่เข้าร่วมการถอดบทเรียนประกอบด้วย

1. ผศ.ชินอรส	ถิ่นวิไลสกุล	กรรมการ
2. ผศ.นารีนารถ	ปานบุญ	กรรมการ
3. ผศ.ดร.พอ.ไกรวุฒิ	วัฒนสิน	กรรมการ
4. นางสาวแก้วกุล	ตันติพิสิฐกุล	กรรมการ

2. ดำเนินงานถอดบทเรียนสำหรับแกนนำคนหูหนวกที่เข้าร่วมโครงการอบรมแกนนำในการ
เสริมสร้างทักษะการรู้เท่าทันสื่อสำหรับคนพิการทางการได้ยินและถอดบทเรียนจัดการความรู้เรื่องการใช้หลักสูตร
การรู้เท่าทันสื่อสำหรับแกนนำคนพิการทางการได้ยิน โดยใช้กระบวนการสนทนากลุ่ม (Focus Group Interview:
Storytelling) ภายใต้ประเด็นที่กำหนด

3. วันที่และสถานที่จัดถอดบทเรียนสำหรับแกนนำ จำนวน 2 รุ่นๆ ละ 25 คน
 รุ่นที่ 1 - 28 พฤษภาคม 2566 ณ โรงแรมแกรนด์ริชมอนด์ จ.นนทบุรี
 รุ่นที่ 2 - ณ โรงแรมเบสท์เวสเทิร์น จตุจักร กรุงเทพมหานคร

*****กำหนดให้วันที่ 4 ของการอบรมเป็นการถอดบทเรียน**

4. ประเด็นการถอดบทเรียน ประกอบด้วย 3 หัวข้อ คือ

1. การเตรียมการ

1. การประสานงาน หลังจากรับการทาบทามจากทางสมาคม
2. การวางแผนการดำเนินงาน (การประชุม การมอบหมายงาน)
3. การสนับสนุนจากทางสมาคม (การจัดประชุมเตรียมการก่อนการอบรม การสนับสนุนอื่นๆ)

2. เนื้อหาในการอบรม

1. เนื้อหาในการอบรม (การค้นหาข้อมูลในแต่ละประเด็น การเตรียมการวางแผนการสอนในแต่ละประเด็น ระยะเวลาในแต่ละประเด็น)
2. รูปแบบการดำเนินงานอบรม
3. ผู้เข้ารับการอบรม
4. ระยะเวลาในการจัดการอบรม

3. อื่นๆ

สรุปผลการถอดบทเรียนจัดการความรู้เรื่องการใช้หลักสูตรการรู้เท่าทันสื่อสำหรับแกนนำคนพิการทางการได้ยิน จำนวน 2 รุ่น
ภายใต้โครงการหลักสูตรการเรียนรู้เรื่องการเข้าถึงหรือรับรู้และการใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสารผ่านกิจกรรมกระจายเสียง กิจกรรมโทรทัศน์
สำหรับคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย

จัดโดย สมาคมคนหูหนวกแห่งประเทศไทย ร่วมกับ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
สนับสนุนโดย กองทุนวิจัยและพัฒนากิจกรรมกระจายเสียง กิจกรรมโทรทัศน์ และกิจกรรมโทรคมนาคม เพื่อประโยชน์สาธารณะ (กทปส.)

หัวข้อกิจกรรมและ การถอดบทเรียน	แกนนำรุ่นที่ 1	แกนนำรุ่นที่ 2	ข้อเสนอแนะ /ข้อสังเกต
วันที่จัดอบรม	25 - 28 พฤษภาคม 2566	1 - 4 มิถุนายน 2566	จากประสบการณ์ในการจัดอบรมให้กับคนพิการทางการได้ยินและการสอบถามข้อมูล ส่วนใหญ่อยากให้มีการอบรมในวันช่วงปลายสัปดาห์
รายชื่อวิทยากร	1.) นายวัชรินทร์ ชาลี 2.) ผศ.สุปราณี วัฒนสิน 3.) ผศ.ดร.ประกายกาวิล ศรีจินดา 4.) ผศ.ชินรอส ถิ่นวิไลสกุล 5.) ผศ.นารีนารถ ปานบุญ 6.) นางสาวสุภารัตน์ เมฆฉาย 7.) พ.ต.อ.ดร.ดิฐภัทร บวรชัย 8.) ด.ต.ทวิศักดิ์ ไชยเพชร	1.) นายวัชรินทร์ ชาลี 2.) ผศ.สุปราณี วัฒนสิน 3.) ผศ.ดร.ประกายกาวิล ศรีจินดา 4.) ผศ.ชินรอส ถิ่นวิไลสกุล 5.) ผศ.นารีนารถ ปานบุญ 6.) นางสาวสุภารัตน์ เมฆฉาย 7.) พ.ต.อ.ดร.ดิฐภัทร บวรชัย 8.) ด.ต.ทวิศักดิ์ ไชยเพชร	วิทยากรประกอบด้วยคนที่มีการได้ยินและคนหูหนวก โดยแบ่งตามความเหมาะสมและความรู้ความสามารถแต่ละประเด็นได้แก่นักวิชาการด้านสื่อ การรู้เท่าทันสื่อ นักวิชาการศึกษาและทำงานด้านสื่อของคนหูหนวก ตลอดจนเชิญวิทยากรที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะ เช่น วิทยากรจากสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่ทำงานด้านอาชญากรรมทางเทคโนโลยี เป็นต้น
จำนวนวิทยากร	8 ท่าน	8 ท่าน	วิทยากรหูหนวก 2 คน และวิทยากรที่มีการได้ยิน 6 คน

หัวข้อกิจกรรมและ การถอดบทเรียน	แกนนำรุ่นที่ 1	แกนนำรุ่นที่ 2	ข้อเสนอแนะ /ข้อสังเกต
สถานที่จัดอบรม	โรงแรมแกรนด์ ริชมอนด์ จังหวัดนนทบุรี	โรงแรมเบสท์ เวสเทิร์น จตุจักร จังหวัดกรุงเทพมหานคร	ดำเนินการในพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล
จำนวนผู้เข้าอบรม	20 คน	20 คน	มีการคัดเลือกกลุ่มเป้าหมายให้เป็นไปตามที่กำหนดในโครงการ

การเตรียมการ

หัวข้อกิจกรรมและ การถอดบทเรียน	แกนนำรุ่นที่ 1	แกนนำรุ่นที่ 2	ข้อเสนอแนะ /ข้อสังเกต
การประสานการ อบรม	ประสานงานเบื้องต้นผ่านช่องทางแอปพลิเคชันไลน์ด้วยการส่งข้อความ วิดีโอคอล หลังจากการประสานงานเบื้องต้นได้จัดทำหนังสือเชิญพร้อมเอกสารแนบ อาทิ เช่น กำหนดการ แผนที่สถานที่จัดอบรม	ประสานงานเบื้องต้นผ่านช่องทางแอปพลิเคชันไลน์ด้วยการส่งข้อความ วิดีโอคอล หลังจากการประสานงานเบื้องต้นได้จัดทำหนังสือเชิญพร้อมเอกสารแนบ อาทิ เช่น กำหนดการ แผนที่สถานที่จัดอบรม	<ul style="list-style-type: none"> - อยากให้ทำหนังสือเชิญรูปแบบทางการ ไปยังหน่วยงานของผู้เข้ารับการอบรม พร้อมแนบแบบตอบรับการเข้าร่วม - ระบุค่าใช้จ่ายสำหรับผู้เข้ารับการอบรมที่ชัดเจน

หัวข้อกิจกรรมและ การถอดบทเรียน	แกนนำรุ่นที่ 1	แกนนำรุ่นที่ 2	ข้อเสนอแนะ /ข้อสังเกต
สถานที่จัดงาน (ที่พัก ห้องประชุม อาหาร ฯลฯ)	<ul style="list-style-type: none"> - ห้องพักที่มีความเหมาะสม - ห้องประชุมต้องมีแสงสว่างที่เพียงพอเพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมสามารถเรียนรู้จากวิทยากรผ่านล่ามภาษามือที่ใช้ภาษามือเป็นภาษาหลักในการสื่อสาร - ขนาดพื้นที่ห้องประชุมเหมาะกับการจัดแบบครึ่งวงกลม และสำหรับการทำกิจกรรมเล่นเกม 	<ul style="list-style-type: none"> - ห้องพักที่มีความเหมาะสม - ห้องประชุมต้องมีแสงสว่างที่เพียงพอเพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมสามารถเรียนรู้จากวิทยากรผ่านล่ามภาษามือที่ใช้ภาษามือเป็นภาษาหลักในการสื่อสาร - ขนาดพื้นที่ห้องประชุมเหมาะกับการจัดแบบครึ่งวงกลม และสำหรับการทำกิจกรรมเล่นเกม 	<ul style="list-style-type: none"> - แก้ไขสถานการณ์เฉพาะหน้าได้เป็นอย่างดี - สิ่งอำนวยความสะดวกอื่นๆ เพิ่มเติมหรือสถานที่ผ่อนคลายหลังจากเข้ารับการอบรม เช่น สระว่ายน้ำ สถานที่ออกกำลังกาย - เมนูอาหารที่ต้องเพิ่มเติมให้มีความหลากหลายมากขึ้น
การเดินทาง	<ul style="list-style-type: none"> - จัดหาสถานที่อยู่ใกล้บริการขนส่งสาธารณะ 	<ul style="list-style-type: none"> - จัดหาสถานที่อยู่ใกล้บริการขนส่งสาธารณะ 	<p>ผู้เข้ารับการอบรมส่วนใหญ่ชอบเดินทางโดยรถไฟฟ้าในกรุงเทพมหานครและพื้นที่ปริมณฑล</p>

หัวข้อกิจกรรมและ การถอดบทเรียน	แก่นนำรุ่นที่ 1	แก่นนำรุ่นที่ 2	ข้อเสนอแนะ /ข้อสังเกต
การเตรียมความพร้อม ของวิทยากร	<ul style="list-style-type: none"> - มีการจัดประชุมเตรียมความพร้อมของวิทยากรจำนวน 4 ครั้ง สรุปเนื้อหาและสาระสำคัญ พยายามออกแบบให้ได้ตามกรอบระยะเวลาที่มี - นำเสนอเนื้อหา สื่อของการอบรมให้คนหูหนวกเพื่อปรับแก้ไขเข้าถึงคนหูหนวกได้ - จัดเตรียมเนื้อหาข้อมูลของการอบรม - จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์สำหรับกิจกรรมของหลักสูตร 	<ul style="list-style-type: none"> - มีการจัดประชุมเตรียมความพร้อมของวิทยากร จำนวน 4 ครั้ง สรุปเนื้อหาและสาระสำคัญ พยายามออกแบบให้ได้ตามกรอบระยะเวลาที่มี - นำเสนอเนื้อหา สื่อของการอบรมให้คนหูหนวกเพื่อปรับแก้ไขเข้าถึงคนหูหนวกได้ - จัดเตรียมเนื้อหาข้อมูลของการอบรม - จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์สำหรับกิจกรรมของหลักสูตร 	<p>สื่อประกอบการอบรม จัดทำในรูปแบบคลิปวิดีโอภาษามือ สไลด์ภาพการบรรยายที่นำเสนอเน้นนำเสนอด้วยภาพประกอบ ข้อความภาษาไทย และการทำกิจกรรมเล่นเกมเพื่อกระตุ้นการเรียนรู้ของผู้เข้าอบรมโดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับรูปแบบและเนื้อหาแต่ละโมดูล</p>

หัวข้อกิจกรรมและ การถอดบทเรียน	แกนนำรุ่นที่ 1	แกนนำรุ่นที่ 2	ข้อเสนอแนะ /ข้อสังเกต
การคัดเลือก กลุ่มเป้าหมาย	แกนนำคนหูหนวกจากองค์กร เครือข่ายของสมาคมคนหูหนวก แห่งประเทศไทย 4 ภูมิภาค	<ul style="list-style-type: none"> - กลุ่มบุคลากรด้านการศึกษา ครูผู้สอนนักเรียนคนหูหนวก - กลุ่มเยาวชนคนหูหนวก - กลุ่มผู้สูงอายุคนหูหนวก - กลุ่มคนหูหนวกที่มีความ หลากหลายทางเพศ (LGBTQ) - กลุ่มอินฟลูเอนเซอร์คนหูหนวก - กลุ่มนักเรียนนักศึกษาคนหูหนวก 	- เปิดโอกาสกลุ่มเป้าหมายใหม่และกลุ่มที่มีความพิเศษ เฉพาะ

เนื้อหาการอบรม

หัวข้อกิจกรรมและการ ถอดบทเรียน	แกนนำรุ่นที่ 1	แกนนำรุ่นที่ 2	ข้อเสนอแนะ /ข้อสังเกต
การประเมินความรู้ก่อน และหลังการอบรม	แบบทดสอบปรนัย แบบตัวเลือก 4 ข้อ จำนวน 20 ข้อ	แบบทดสอบปรนัย แบบตัวเลือก 2 ข้อ จำนวน 20 ข้อ	มีการแปลภาษาแบบประเมินความรู้ก่อนและหลัง การอบรมในรูปแบบคลิปวิดีโอภาษามือไทยและ เอกสารเนื่องจากคนหูหนวกมีระดับความรู้การ อ่านภาษาไทยจำกัดส่งผลต่อการวัดผลความรู้ได้

หัวข้อกิจกรรมและการ ถอดบทเรียน	แกนนำรุ่นที่ 1	แกนนำรุ่นที่ 2	ข้อเสนอแนะ /ข้อสังเกต
เนื้อหาการอบรม เพียงพอหรือไม่ อย่างไร	เนื้อหาการอบรมเพียงพอครบทุก ประเด็นตามหลักสูตร แต่น้ำหนักการ นำเสนอแต่ละประเด็นขึ้นอยู่กับความ สนใจของผู้เข้าอบรมหรือประสบการณ์ ตรง ประสบการณ์ร่วมของคนหูหนวก ทำให้มีการปรับเวลาให้เหมาะสมกับ เรียนรู้มากขึ้น	เนื้อหาการอบรมเพียงพอครบทุก ประเด็นตามหลักสูตร แต่น้ำหนักการ นำเสนอแต่ละประเด็นขึ้นอยู่กับ กลุ่มเป้าหมาย เนื่องจากผู้เข้าอบรม แกนนำรุ่น 1 และ 2 มีพื้นฐานอาชีพ และความรู้ต่างกัน ทำให้ความสนใจต่อ ประเด็นที่วิทยากรนำเสนอมีความ แตกต่างกัน	<ul style="list-style-type: none"> - เพียงพอต่อการนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ จริง รวมถึงสามารถนำความรู้ที่ได้รับไป ถ่ายทอดให้กับคนหูหนวกในชุมชนและใช้ได้ จริง - ผู้เข้ารับการอบรมมีความสนใจในเรื่อง ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับปัญหาที่กำลังพบเจอ ทั้งตนเองและคนใกล้ชิด - เพิ่มกิจกรรมและการอบรมเรื่องกฎหมาย
โมดูลที่ 1 ทำไมต้องรู้เท่าทันสื่อ	<ul style="list-style-type: none"> - ความสำคัญ ความจำเป็น ความหมายของการรู้เท่าทันสื่อ - หลักการวิเคราะห์ สื่อ ด้วย คำถาม 5 ข้อ - ความฉลาดทางดิจิทัล 	<ul style="list-style-type: none"> - ความสำคัญ ความจำเป็น ความหมายของการรู้เท่าทันสื่อ - หลักการวิเคราะห์ สื่อ ด้วย คำถาม 5 ข้อ - ความฉลาดทางดิจิทัล 	<ul style="list-style-type: none"> - เนื้อหาที่มีความเป็นนามธรรม ต้องอาศัยการ ยกตัวอย่าง การขยายความ และการเปิด โอกาสให้ผู้เข้ารับการอบรมซักถามเพื่อสร้าง ความเข้าใจให้ชัดเจนมากขึ้น

หัวข้อกิจกรรมและการ ถอดบทเรียน	แก่นนำรุ่นที่ 1	แก่นนำรุ่นที่ 2	ข้อเสนอแนะ /ข้อสังเกต
โมดูลที่ 2 นิเวศสื่อ	<ul style="list-style-type: none"> - พัฒนาการ การเปลี่ยนแปลงของสื่อ องค์ประกอบและนิเวศสื่อ - กิจกรรม : เรียงลำดับพัฒนาการสื่อ - ความหมาย ความสัมพันธ์ต่างๆในระบบนิเวศสื่อ - กิจกรรม : ระดมสมอง สร้างนิเวศสื่อที่ดี ต้องทำอย่างไร 	<ul style="list-style-type: none"> - พัฒนาการ การเปลี่ยนแปลงของสื่อ องค์ประกอบและนิเวศสื่อ - กิจกรรม : เรียงลำดับพัฒนาการสื่อ - ความหมาย ความสัมพันธ์ต่างๆในระบบนิเวศสื่อ - กิจกรรม : ระดมสมอง สร้างนิเวศสื่อที่ดี ต้องทำอย่างไร 	<ul style="list-style-type: none"> - รูปภาพตัวอย่างของสื่อมีความหลากหลายของยุคสมัย อาจสร้างความสับสนในกิจกรรมการเรียงลำดับพัฒนาการของสื่อ เช่น เครื่องโทรทัศน์ ที่มีฟังก์ชันตั้งโทรทัศน์จอขาวดำ จอสี หรือโทรทัศน์ยุคดิจิทัล
โมดูลที่ 3 การรู้จักสื่อ	<ul style="list-style-type: none"> - ความหมาย ประเภท และคุณลักษณะของสื่อ - การแยกประเภทของสื่อ - ความหมายและประเภทของสื่อออนไลน์ - สื่อออนไลน์ประโยชน์เยอะภัยร้ายแยะ 	<ul style="list-style-type: none"> - ความหมาย ประเภท และคุณลักษณะของสื่อ - การแยกประเภทของสื่อ - ความหมายและประเภทของสื่อออนไลน์ - สื่อออนไลน์ประโยชน์เยอะภัยร้ายแยะ 	<ul style="list-style-type: none"> - ข้อสังเกตจากผู้เข้ารับการอบรม ไฟล์เนื้อหาการบรรยาย ไม่ควรมีข้อความที่มากเกินไป หากมีให้เป็นข้อความที่มีตัวอักษรที่มีขนาดใหญ่สามารถดูได้ชัดเจน - อยากให้มึรูปภาพตัวอย่างประกอบที่เยอะขึ้น

หัวข้อกิจกรรมและการ ถอดบทเรียน	แก่นนำรุ่นที่ 1	แก่นนำรุ่นที่ 2	ข้อเสนอแนะ /ข้อสังเกต
โมดูลที่ 4 กฎหมาย จริยธรรมของสื่อ	<ul style="list-style-type: none"> - ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมาย - มาตรการที่เกี่ยวข้องกับสื่อ - การกำกับดูแลสื่อ - การกำกับดูแลเนื้อหารายการ - การกำกับดูแลสื่อการโฆษณา - การคุ้มครองสิทธิผู้บริโภค - พรบ.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (PDPA) - พรบ.คุ้มครอง การกระทำความผิด ด้านคอมพิวเตอร์ - การดำเนินการ หรือดำเนินคดีตามกฎหมาย 	<ul style="list-style-type: none"> - ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมาย - มาตรการที่เกี่ยวข้องกับสื่อ - การกำกับดูแลสื่อ - การกำกับดูแลเนื้อหารายการ - การกำกับดูแลสื่อการโฆษณา - การคุ้มครองสิทธิผู้บริโภค - พรบ.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (PDPA) - พรบ.คุ้มครอง การกระทำความผิด ด้านคอมพิวเตอร์ - การดำเนินการ หรือดำเนินคดีตามกฎหมาย 	
โมดูลที่ 5 ปัญหาการใช้ สื่อในปัจจุบัน	สถานการณ์และปัญหาของการรู้เท่า ทันสื่อในปัจจุบัน <ul style="list-style-type: none"> - ข้อมูล สถิติ กสทช. - ข้อมูลจากการสัมภาษณ์คน หูหนวก - ข้อมูลสถิติการรับแจ้งความ ออนไลน์ อาชญากรรมไซ เบอร์ จากสำนักงานตำรวจ 	สถานการณ์และปัญหาของการรู้เท่า ทันสื่อในปัจจุบัน <ul style="list-style-type: none"> - ข้อมูล สถิติ กสทช. - ข้อมูลจากการสัมภาษณ์คนหู หนวก - ข้อมูลสถิติการรับแจ้งความ ออนไลน์ อาชญากรรมไซ เบอร์ จากสำนักงานตำรวจ 	

หัวข้อกิจกรรมและการ ถอดบทเรียน	แก่นนำรุ่นที่ 1	แก่นนำรุ่นที่ 2	ข้อเสนอแนะ /ข้อสังเกต
โมดูลที่ 5 ปัญหาการใช้ สื่อในปัจจุบัน (ต่อ)	<p>Group discussion</p> <p>ตัวอย่างคำถาม :</p> <ul style="list-style-type: none"> - การกลั่นแกล้ง Cyber Bully - การหมิ่นประมาท - การล้วงละเมิดคุกคามทางเพศ - การฉ้อโกง หลอกหลวง - การโฆษณาเกินจริง ข่าวปลอม Fake news <p>วิเคราะห์และแยกแยะ</p> <p>ความเชื่อจากสิ่งที่เห็นและสิ่งที่ เป็นจากสื่อ</p> <ul style="list-style-type: none"> - การกลั่นแกล้ง Cyber Bully - การหมิ่นประมาท - การล้วงละเมิดคุกคามทางเพศ - การฉ้อโกง หลอกหลวง - การโฆษณาเกินจริง - ข่าวปลอม Fake ews 	<p>Group discussion</p> <p>ตัวอย่างคำถาม :</p> <ul style="list-style-type: none"> - การกลั่นแกล้ง Cyber Bully - การหมิ่นประมาท - การล้วงละเมิดคุกคามทางเพศ - การฉ้อโกง หลอกหลวง - การโฆษณาเกินจริง ข่าวปลอม Fake news <p>วิเคราะห์และแยกแยะ</p> <p>ความเชื่อจากสิ่งที่เห็นและสิ่งที่ เป็นจากสื่อ</p> <ul style="list-style-type: none"> - การกลั่นแกล้ง Cyber Bully - การหมิ่นประมาท - การล้วงละเมิดคุกคามทางเพศ - การฉ้อโกง หลอกหลวง - การโฆษณาเกินจริง - ข่าวปลอม Fake News 	

หัวข้อกิจกรรมและการ ถอดบทเรียน	แกนนำรุ่นที่ 1	แกนนำรุ่นที่ 2	ข้อเสนอแนะ /ข้อสังเกต
โมดูลที่ 5 ปัญหาการใช้ สื่อในปัจจุบัน (ต่อ)	อธิบายขั้นตอนและวิธีการจัดการ ปัญหา <ul style="list-style-type: none"> - การสร้างความรู้ความเข้าใจ เพื่อป้องกันอาชญากรรมไซ เบอร์ด้วยตัวเอง - ช่องทางการแจ้งความ การ ดำเนินคดีทางกฎหมาย ช่องทางการร้องเรียน	อธิบายขั้นตอนและวิธีการจัดการ ปัญหา <ul style="list-style-type: none"> - การสร้างความรู้ความเข้าใจ เพื่อป้องกันอาชญากรรมไซ เบอร์ด้วยตัวเอง - ช่องทางการแจ้งความ การดำเนินคดีทางกฎหมาย ช่องทางการร้องเรียน	
โมดูลที่ 6 การมีส่วนร่วม ของสื่อ	บรรยาย <ol style="list-style-type: none"> 1. ช่องทางการมีส่วนร่วมและการ ร้องเรียน 2. เครือข่ายคุ้มครองผู้บริโภคและการ สร้างเครือข่ายผู้บริโภคสื่อ (สำหรับ คนหูหนวก) ผลิตสื่อ การผลิตสื่อเกี่ยวกับการรู้เท่าทันสื่อที่ เหมาะสมและคนหูหนวกเข้าถึงได้	บรรยาย <ol style="list-style-type: none"> 1. ช่องทางการมีส่วนร่วมและ การร้องเรียน 2. เครือข่ายคุ้มครองผู้บริโภคและการ สร้างเครือข่ายผู้บริโภคสื่อ (สำหรับคน หูหนวก) ผลิตสื่อ การผลิตสื่อเกี่ยวกับการรู้เท่าทันสื่อที่ เหมาะสมและคนหูหนวกเข้าถึงได้	<ul style="list-style-type: none"> - จัดการสอนความรู้เบื้องต้นการผลิตสื่อ การตัดต่อวิดีโอ การถ่ายทำ เพื่อนำไปใช้ในการ การผลิตสื่อให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น - ขยายเวลาช่วงผลิตสื่อ เพื่อให้ผลงานมีความ สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

หัวข้อกิจกรรมและการ ถอดบทเรียน	แก่นนำรุ่นที่ 1	แก่นนำรุ่นที่ 2	ข้อเสนอแนะ /ข้อสังเกต
โมดูลที่ 6 การมีส่วนร่วม ของสื่อ (ต่อ)	สรุปเนื้อหา + การประเมินผลงาน วิธีการประเมินจากผลงานสื่อตาม จำนวนการแบ่งกลุ่ม 5 ผลงาน โดย คณะกรรมการหลักสูตรที่ได้เข้าไป ติดตาม มีการมอบรางวัลจากการร่วม กิจกรรม และจัดตั้งกลุ่ม Line OA การ รู้เท่าทันสื่อของคนหูหนวก	สรุปเนื้อหา + การประเมินผลงาน วิธีการประเมินจากผลงานสื่อตาม จำนวนการแบ่งกลุ่ม 5 ผลงาน โดย คณะกรรมการหลักสูตรที่ได้เข้าไป ติดตาม มีการมอบรางวัลจากการร่วม กิจกรรม และจัดตั้งกลุ่ม Line OA การ รู้เท่าทันสื่อของคนหูหนวก	
รูปแบบการดำเนินงาน อบรม	การจัดอบรมในห้องประชุมที่มีขนาด ความกว้างพอเหมาะต่อกิจกรรมการ อบรม โดยผู้รับการอบรมจัดที่นั่งเรียงเป็น รูปตัวยู (U-Shape) มีจอฉายภาพ สำหรับการบรรยายจากวิทยากร ใน ระยะเวลา 4 วัน 3 คืน ช่วงระยะเวลา การผลิตสื่อ (โมดูลที่ 6) สามารถออก นอกพื้นที่เพื่อถ่ายทำวิดีโอได้ ซึ่งอยู่ ภายในบริเวณสถานที่จัดอบรม	การจัดอบรมในห้องประชุมที่มีขนาด ความกว้างพอเหมาะต่อกิจกรรมการ อบรม โดยผู้รับการอบรมจัดที่นั่งเรียงเป็น รูปตัวยู (U-Shape) และมีจอฉายภาพ สำหรับการบรรยายจากวิทยากร ใน ระยะเวลา 4 วัน 3 คืน ช่วงระยะเวลา การผลิตสื่อ (โมดูลที่ 6) สามารถออก นอกพื้นที่เพื่อถ่ายทำวิดีโอได้ ซึ่งอยู่ ภายในบริเวณสถานที่จัดอบรม	- ผู้เข้ารับการอบรมอยากให้มีกิจกรรมนอก ห้องเรียน ไปทัศนศึกษาสถานที่ใกล้เคียง ซึ่งไม่ได้เรียนรู้แค่ภายในห้องประชุม อย่างเดียว

หัวข้อกิจกรรมและการ ถอดบทเรียน	แกนนำรุ่นที่ 1	แกนนำรุ่นที่ 2	ข้อเสนอแนะ /ข้อสังเกต
วิทยากร แต่ละช่วงอบรม	<ul style="list-style-type: none"> - วิทยากรคนหูหนวกจากสมาคมคนหูหนวกแห่งประเทศไทย 2 คน - วิทยากรจากมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา 4 คน - วิทยากรจากสำนักงานตำรวจแห่งชาติและสถานีตำรวจภูธรจังหวัดนนทบุรี 	<ul style="list-style-type: none"> - วิทยากรคนหูหนวกจากสมาคมคนหูหนวกแห่งประเทศไทย 2 คน - วิทยากรจากมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา 4 คน - วิทยากรจากสำนักงานตำรวจแห่งชาติและสถานีตำรวจภูธรจังหวัดนนทบุรี 	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้เข้ารับการอบรม ต้องการบรรยายให้ความรู้โดยวิทยากรคนหูหนวกเพิ่มมากขึ้น
โมดูลที่ 1 ทำไมต้องรู้เท่าทันสื่อ	<ol style="list-style-type: none"> 1.) ผศ.สุปราณี วัฒนสิน 2.) นายวัชรินทร์ ชาลี 	<ol style="list-style-type: none"> 1.) ผศ.สุปราณี วัฒนสิน 2.) นายวัชรินทร์ ชาลี 	
โมดูลที่ 2 นิเวศสื่อ	<ol style="list-style-type: none"> 1.) ผศ.สุปราณี วัฒนสิน 2.) ผศ.ชินอรส ถิ่นวิไลสกุล 	<ol style="list-style-type: none"> 1.) ผศ.สุปราณี วัฒนสิน 2.) ผศ.ชินอรส ถิ่นวิไลสกุล 	
โมดูลที่ 3 การรู้จักสื่อ	<ol style="list-style-type: none"> 1.) ผศ.สุปราณี วัฒนสิน 2.) ผศ.นารีนารถ ปานบุญ 	<ol style="list-style-type: none"> 1.) ผศ.สุปราณี วัฒนสิน 2.) ผศ.นารีนารถ ปานบุญ 	
โมดูลที่ 4 กฎหมาย จริยธรรมของสื่อ	<ol style="list-style-type: none"> 1.) ผศ.ดร.ประกายกาวิล ศรีจินดา 2.) พ.ต.อ.ดร.ดิฐภัทร บวรชัย 3.) ด.ต.ทวีศักดิ์ ไชยเพชร 	<ol style="list-style-type: none"> 1.) ผศ.ดร.ประกายกาวิล ศรีจินดา 2.) พ.ต.อ.ดร.ดิฐภัทร บวรชัย 3.) ด.ต.ทวีศักดิ์ ไชยเพชร 	ผู้เข้ารับการอบรมมีความสนใจวิทยากรจากสำนักงานตำรวจมากเป็นพิเศษ เนื่องจากไม่ค่อยได้มีโอกาสได้พบปะ วิทยากรโดย เจ้าหน้าที่ตำรวจ ที่สามารถให้คำแนะนำหรือปรึกษาเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของผู้เข้ารับการอบรมโดยตรง

หัวข้อกิจกรรมและการ ถอดบทเรียน	แกนนำรุ่นที่ 1	แกนนำรุ่นที่ 2	ข้อเสนอแนะ /ข้อสังเกต
โมดูลที่ 5 ปัญหาการใช้ สื่อในปัจจุบัน	1.) ผศ.สุปราณี วัฒนสิน 2.) ผศ.ชินอรส ถิ่นวิไลสกุล 3.) ผศ.ดร.ประกายกาวิล ศรีจินดา 4.) พ.ต.อ.ดร.ดิฐภัทร บวรชัย 5.) ด.ต.ทวีศักดิ์ ไชยเพชร	1.) ผศ.สุปราณี วัฒนสิน 2.) ผศ.ชินอรส ถิ่นวิไลสกุล 3.) ผศ.ดร.ประกายกาวิล ศรีจินดา 4.) พ.ต.อ.ดร.ดิฐภัทร บวรชัย 5.) ด.ต.ทวีศักดิ์ ไชยเพชร	
โมดูลที่ 6 การมีส่วนร่วม ของสื่อ	1.) นายวัชรินทร์ ชาลี 2.) นางสาวสุศารัตน์ เมฆฉาย 3.) ผศ.ดร.ประกายกาวิล ศรีจินดา	1.) นายวัชรินทร์ ชาลี 2.) นางสาวสุศารัตน์ เมฆฉาย 3.) ผศ.ดร.ประกายกาวิล ศรีจินดา	
ระยะเวลาในการจัด อบรมเหมาะสมหรือไม่	มีความเหมาะสมและเพียงพอต่อ เนื้อหาของหลักสูตร แต่หากได้เวลา เพิ่มมากขึ้นจะช่วยเติมข้อมูลบางส่วน ของแต่ละโมดูลมากขึ้นในบางช่วงที่ผู้ เข้ารับการอบรมมีข้อสงสัยต่างๆ หรือ ปัญหาที่กำลังพบเจอในปัจจุบัน	มีความเหมาะสมและเพียงพอต่อ เนื้อหาของหลักสูตร แต่หากได้เวลา เพิ่มมากขึ้นจะช่วยเติมข้อมูลบางส่วน ของแต่ละโมดูลมากขึ้น ในบางช่วงที่ผู้ เข้ารับการอบรมมีข้อสงสัยต่างๆ หรือ ปัญหาที่กำลังพบเจอในปัจจุบัน	

หัวข้อกิจกรรมและการ ถอดบทเรียน	แกนนำรุ่นที่ 1	แกนนำรุ่นที่ 2	ข้อเสนอแนะ /ข้อสังเกต
สื่อที่ใช้ในการอบรม	<ul style="list-style-type: none"> - เนื้อหาการบรรยายรูปแบบไฟล์ ดิจิตอล (Power Point) หรือ รูปแบบไฟล์ .pdf - วิดีโอสื่อการสอน โดย Melit Project ในแต่ละโมดูล จาก สำนักรับเรื่องร้องเรียนและ คຸ່ມគຣងຜູ້ບຣິໂກດในกิจการ กระจายเสียงและโทรทัศน์ (บส.) สำนักงาน กสทช. ที่ได้มีการปรับ ใส่จอล่ามภาษามือไทยสำหรับคน หูหนวก - สื่อภาพหรือวิดีโอต่างๆ ที่ เกี่ยวข้องในหลักสูตรของแต่ละ โมดูล - แบบทดสอบก่อน หลังอบรม โดย เป็นชุดคำถามรูปแบบปรนัย จำนวน 20 ข้อ - วัสดุ อุปกรณ์ในการทำกิจกรรม เล่นเกม 	<ul style="list-style-type: none"> - เนื้อหาการบรรยายรูปแบบไฟล์ ดิจิตอล (Power Point) หรือ รูปแบบไฟล์ .pdf - วิดีโอสื่อการสอน โดย Melit Project ในแต่ละโมดูล จาก สำนักรับเรื่องร้องเรียนและ คຸ່ມគຣងຜູ້ບຣິໂກດใน กิจการ กระจายเสียงและโทรทัศน์ (บส.) สำนักงาน กสทช. ที่ได้มีการปรับ ใส่จอล่ามภาษามือไทยสำหรับคน หูหนวก - สื่อภาพหรือวิดีโอต่างๆ ที่ เกี่ยวข้องในหลักสูตรของแต่ละ โมดูล - แบบทดสอบก่อน หลังอบรม โดย เป็นชุดคำถามรูปแบบปรนัย 20 ข้อ - วัสดุ อุปกรณ์ในการทำกิจกรรม เล่นเกม 	<ul style="list-style-type: none"> - สื่อที่นำไปใช้ต้องเป็นสื่อที่ทันต่อเหตุการณ์ หรือสถานการณ์ในปัจจุบัน - มีจอล่ามภาษามือในสื่อการเรียนการสอน - ปรับปรุงเรื่องสีของตัวอักษร เพื่อการมองเห็น ของผู้เข้ารับการอบรม

หัวข้อกิจกรรมและการ ถอดบทเรียน	แกนนำรุ่นที่ 1	แกนนำรุ่นที่ 2	ข้อเสนอแนะ /ข้อสังเกต
โมดูลที่ 1 ทำไมต้องรู้เท่าทันสื่อ	<ul style="list-style-type: none"> - ความรู้เบื้องต้น Media Literacy (Melit Project) เพิ่มเติมจอล่ามภาษามือ - ทักษะการรู้เท่าทันสื่อ เพิ่มเติมจอล่ามภาษามือ - ทำไมต้องรู้เท่าทันสื่อ (บรรยาย) 	<ul style="list-style-type: none"> - ความรู้เบื้องต้น Media Literacy (Melit Project) เพิ่มเติมจอล่ามภาษามือ - ทักษะการรู้เท่าทันสื่อ เพิ่มเติมจอล่ามภาษามือ - ทำไมต้องรู้เท่าทันสื่อ (บรรยาย) 	
โมดูลที่ 2 นิเวศสื่อ	<ul style="list-style-type: none"> - นิเวศสื่อ Media Ecology (Melit Project) เพิ่มเติมจอล่ามภาษามือ - วิดีโอ สบายดีหรือเปล่า? พูดถึงพัฒนาการของสื่อ - นิเวศสื่อ (บรรยาย) - เกมพัฒนาการของสื่อ 	<ul style="list-style-type: none"> - นิเวศสื่อ Media Ecology (Melit Project) เพิ่มเติมจอล่ามภาษามือ - วิดีโอ สบายดีหรือเปล่า? พูดถึงพัฒนาการของสื่อ - นิเวศสื่อ (บรรยาย) - เกมพัฒนาการของสื่อ 	
โมดูลที่ 3 การรู้จักสื่อ	<ul style="list-style-type: none"> - การรู้จักสื่อ (Melit Project) เพิ่มจอล่ามภาษามือ - ชุมชนดิจิทัล ตอน “รู้เท่าทันสื่อสังคมออนไลน์” - ทักษะการรู้เท่าทันสื่อ เพิ่มจอล่ามภาษามือ - ไฟล์นำเสนอการบรรยาย 	<ul style="list-style-type: none"> - การรู้จักสื่อ (Melit Project) เพิ่มจอล่ามภาษามือ - ชุมชนดิจิทัล ตอน “รู้เท่าทันสื่อสังคมออนไลน์” - ทักษะการรู้เท่าทันสื่อ เพิ่มจอล่ามภาษามือ - ไฟล์นำเสนอการบรรยาย 	

หัวข้อกิจกรรมและการ ถอดบทเรียน	แกนนำรุ่นที่ 1	แกนนำรุ่นที่ 2	ข้อเสนอแนะ /ข้อสังเกต
โมดูลที่ 4 กฎหมาย จริยธรรมของสื่อ	<ul style="list-style-type: none"> - กฎหมายและจริยธรรมสื่อที่ควรรู้ (Melit Project) - กฎหมายและจริยธรรมสื่อที่ผู้บริโภคควรรู้ (บรรยาย) - กิจกรรมการกำกับดูแลสื่อโฆษณา - เฉลยกิจกรรมการกำกับดูแลสื่อ - ช่องทางการดำเนินคดี การแจ้งความออนไลน์ อาชญากรรมไซเบอร์ 	<ul style="list-style-type: none"> - กฎหมายและจริยธรรมสื่อที่ควรรู้ (Melit Project) - กฎหมายและจริยธรรมสื่อที่ผู้บริโภคควรรู้ (บรรยาย) - กิจกรรมการกำกับดูแลสื่อโฆษณา - เฉลยกิจกรรมการกำกับดูแลสื่อ - ช่องทางการดำเนินคดี การแจ้งความออนไลน์ อาชญากรรมไซเบอร์ 	
โมดูลที่ 5 ปัญหาการใช้ สื่อในปัจจุบัน	<ul style="list-style-type: none"> - ประเด็นปัญหาสื่อในปัจจุบัน (Melit Project) เพิ่มจอล่ามภาษามือ - กิจกรรม Bully Wall / คำดูหมิ่น / Fake News และการรับมือ - Hate speech - อาชญากรรมไซเบอร์ 	<ul style="list-style-type: none"> - ประเด็นปัญหาสื่อในปัจจุบัน (Melit Project) เพิ่มจอล่ามภาษามือ - กิจกรรม Bully Wall / คำดูหมิ่น / Fake News และการรับมือ - Hate speech - อาชญากรรมไซเบอร์ 	

หัวข้อกิจกรรมและการ ถอดบทเรียน	แกนนำรุ่นที่ 1	แกนนำรุ่นที่ 2	ข้อเสนอแนะ /ข้อสังเกต
โมดูลที่ 6 การมีส่วนร่วม ของสื่อ	<ul style="list-style-type: none"> - การมีส่วนร่วมในสื่อ (Melit Project) - การมีส่วนร่วมและการร้องเรียน (บรรยาย) / กิจกรรม Media Literacy Contest - เกณฑ์การให้คะแนนการประกวด Idea Contest 	<ul style="list-style-type: none"> - การมีส่วนร่วมในสื่อ (Melit Project) - การมีส่วนร่วมและการร้องเรียน (บรรยาย) / กิจกรรม Media Literacy Contest - เกณฑ์การให้คะแนนการประกวด Idea Contest 	
การนำไปใช้ประโยชน์ และแนวทางในการ ขยายผลองค์ความรู้ ดังกล่าว	<p>เนื่องจากเป็นกลุ่มผู้แทนจากองค์กรเครือข่ายของสมาคมคนหูหนวกแห่งประเทศไทย โดยสามารถรับรู้ถึงปัญหาของคนหูหนวก คนหูตึง หรือสมาชิกขององค์กรในพื้นที่ จึงสามารถนำสิ่งที่ได้รับจากการอบรม ไปขยายผลต่อหรือแก้ปัญหาในสถานการณ์ที่กลุ่มคนพิการทางการได้ยินกำลังเผชิญ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - กลุ่มบุคลากรด้านการศึกษานำไปขยายผลในสถานศึกษา โรงเรียนต่างๆ สำหรับคนพิการทางการได้ยิน - กลุ่มอินฟลูเอนเซอร์คนหูหนวกที่เป็นตัวแปรสำคัญในการช่วยกระจายส่งต่อข้อมูลหรือชุดความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อการรู้เท่าทันสื่อให้กับคนหูหนวกในสังคม 	

หัวข้อกิจกรรมและการ ถอดบทเรียน	แกนนำรุ่นที่ 1	แกนนำรุ่นที่ 2	ข้อเสนอแนะ /ข้อสังเกต
การนำไปใช้ประโยชน์ และแนวทางในการ ขยายผลองค์ความรู้ ดังกล่าว (ต่อ)	อีกทั้งยังเป็นการจุดประกายความคิด ให้ผู้นำคนรุ่นใหม่ในแต่ละพื้นที่นำไป ต่อยอดเป็นแนวทางการขยายผล เพิ่มเติมได้ เช่น การจัดทำโครงการให้ ความรู้กับคนในพื้นที่หรือชุมชน กลุ่ม เด็กเยาวชนและกลุ่มผู้สูงอายุ	- ขยายผลไปยัง บุคคลภายใน ครอบครัว คนใกล้ชิด กลุ่ม คนรุ่นใหม่ที่มีความหลากหลาย ทางเพศ (LGBTQ)	

อื่นๆ

หัวข้อกิจกรรมและการ ถอดบทเรียน	แกนนำรุ่นที่ 1	แกนนำรุ่นที่ 2	ข้อเสนอแนะ /ข้อสังเกต
การแปลของ ล่ามภาษามือ	ล่ามภาษามือมีการแปลภาษา 2 รูปแบบ - แปลภาษาไทยเป็นภาษามือไทย (ท่ามือ) เพื่อส่งสารข้อมูลชุด ความรู้จากวิทยากรไปยังผู้เข้ารับ การอบรม	ล่ามภาษามือมีการแปลภาษา 2 รูปแบบ - แปลภาษาไทยเป็นภาษามือ ไทย (ท่ามือ) เพื่อส่งสารข้อมูล ชุดความรู้จากวิทยากรไปยังผู้ เข้ารับการอบรม	- ผู้เข้ารับการอบรมสามารถเข้าถึงข้อมูลผ่าน ล่ามภาษามือที่แปลภาษามือได้ชัดเจน

หัวข้อกิจกรรมและการ ถอดบทเรียน	แก่นนำรุ่นที่ 1	แก่นนำรุ่นที่ 2	ข้อเสนอแนะ /ข้อสังเกต
<p>การแปลของ ล่ามภาษามือ (ต่อ)</p>	<p>- แปลภาษามือไทยเป็นภาษาไทย (เสียง) เพื่อส่งสารข้อมูลจากคนหูหนวกไปยังวิทยากรและคณะกรรมการติดตามหลักสูตร (คนที่มีการได้ยิน)</p> <p>ล่ามภาษามือจาก สมาคมคนหูหนวกแห่งประเทศไทย โดยมีประสบการณ์การอยู่ร่วมกับสังคมคนหูหนวก โดยสามารถเข้าถึงภาษามือไทยที่มีความหลากหลายและความแตกต่างในด้านของวัฒนธรรมและพื้นที่อยู่อาศัยของคนพิการทางการได้ยิน</p>	<p>- แปลภาษามือไทยเป็นภาษาไทย (เสียง) เพื่อส่งสารข้อมูลจากคนหูหนวกไปยังวิทยากรและคณะกรรมการติดตามหลักสูตร (คนที่มีการได้ยิน)</p> <p>ล่ามภาษามือจาก สมาคมคนหูหนวกแห่งประเทศไทย โดยมีประสบการณ์การอยู่ร่วมกับสังคมคนหูหนวก โดยสามารถเข้าถึงภาษามือไทยที่มีความหลากหลายและความแตกต่างในด้านของวัฒนธรรมและพื้นที่อยู่อาศัยของคนพิการทางการได้ยิน</p>	

หัวข้อกิจกรรมและการ ถอดบทเรียน	แก่นนำรุ่นที่ 1	แก่นนำรุ่นที่ 2	ข้อเสนอแนะ /ข้อสังเกต
<p>การบริการของ เจ้าหน้าที่ในการติดต่อ ประสานงานและ อำนวยความสะดวก ระหว่างอบรม</p>	<p>ผู้จัดโครงการมีการวางแผนเตรียม เจ้าหน้าที่ประสานงาน ทำหน้าที่ติดต่อ ประสานงานในหลายๆ ด้าน โดยเริ่ม ตั้งแต่การเตรียมการ การเชิญผู้เข้ารับ การอบรม สถานที่จัดการอบรม รวมถึง สิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ตั้งแต่ ก่อนเริ่มการอบรมจนกระทั่งสิ้นสุดการ อบรม เพื่อให้การอบรมนั้นเป็นไปได้ ด้วยดี และไม่ให้เกิดปัญหาและมี อุปสรรคของการจัดอบรมให้น้อย ที่สุด</p>	<p>ผู้จัดโครงการมีการวางแผนเตรียม เจ้าหน้าที่ประสานงาน ทำหน้าที่ ติดต่อประสานงานในหลายๆ ด้าน โดยเริ่มตั้งแต่การเตรียมการ การเชิญผู้เข้ารับการอบรม สถานที่ จัดการอบรม รวมถึงสิ่งอำนวยความสะดวก ต่างๆ ตั้งแต่ก่อนเริ่มการ อบรมจนกระทั่งสิ้นสุดการอบรม เพื่อให้การอบรมนั้นเป็นไปได้ด้วยดี และไม่ให้เกิดปัญหาและมีอุปสรรค ของการจัดอบรมให้น้อยที่สุด</p>	

2. การถอดบทเรียนจัดการความรู้สำหรับคนพิการทางการได้ยินในแต่ละพื้นที่ (ภูมิภาค 4 ภาค)

1. คณะทำงานโครงการหลักสูตรการเรียนรู้เรื่องการเข้าถึงหรือรับรู้และใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสารผ่านกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์สำหรับคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายร่วมกันกำหนดประเด็นการถอดบทเรียน ที่เข้าร่วมการถอดบทเรียนประกอบด้วย คนพิการทางการได้ยิน 2 ท่าน และคนที่มีการได้ยิน 2 ท่าน ได้แก่

1. นายวัชรินทร์	ชาลี	ประธานกรรมการ
2. นางสาวสุภารัตน์	เมฆฉาย	กรรมการ
3. ผศ.สุปราณี	วัฒนสิน	กรรมการ
4. ผศ.ดร.พอ.ไกรวุฒิ	วัฒนสิน	กรรมการ

2. ดำเนินงานถอดบทเรียนสำหรับแกนนำคนหูหนวกที่เข้าร่วมโครงการอบรมแกนนำในการเสริมสร้างทักษะการรู้เท่าทันสื่อสำหรับคนพิการทางการได้ยินและถอดบทเรียนจัดการความรู้เรื่องการรู้เท่าทันสื่อสำหรับแกนนำคนพิการทางการได้ยิน โดยใช้กระบวนการสนทนากลุ่ม (Focus Group Interview: Storytelling) ภายใต้ประเด็นที่กำหนดผ่านวิทยากรกลุ่ม

3. วันที่และสถานที่จัดถอดบทเรียนสำหรับพิการทางการได้ยินในแต่ละพื้นที่ (ภูมิภาค 4 ภาค) ภาคละ 30 คน

ภาคกลาง	- วันที่ 2 กรกฎาคม 2566 ณ โรงแรมตีวาลักซ์ รีสอร์ท แอนด์ สปา จ.สมุทรปราการ
ภาคใต้	- วันที่ 6 สิงหาคม 2566 ณ โรงแรมมาร์ลิน จ.สุราษฎร์ธานี
ภาคเหนือ	- วันที่ 20 สิงหาคม 2566 ณ โรงแรมฮอติเดย์การ์เด้นท์ โฮเทล & รีสอร์ท จ.เชียงใหม่
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	- วันที่ 3 กันยายน 2566 ณ โรงแรมเดอะพรอนราย จ.อุดรธานี

*****กำหนดให้วันที่ 4 ของการอบรมเป็นการถอดบทเรียน**

4. ประเด็นการถอดบทเรียน ประกอบด้วย 5 หัวข้อ คือ

1. การเตรียมการ

1. การประสานงาน หลังจากการได้รับการทาบทามจากทางสมาคม
2. การวางแผนการดำเนินงาน (การประชุม การมอบหมายงาน)
3. การสนับสนุนจากทางสมาคม (การจัดประชุมเตรียมการก่อนการอบรม การสนับสนุนอื่น ๆ)

2. เนื้อหาในการอบรม

1. เนื้อหาในการอบรม (การค้นหาข้อมูลในแต่ละประเด็น การเตรียมการวางแผนการสอนในแต่ละประเด็น ระยะเวลาในแต่ละประเด็น)
2. รูปแบบการดำเนินงานอบรม
3. ผู้เข้ารับการอบรม
4. ระยะเวลาในการจัดการอบรม
5. การนำไปใช้ประโยชน์และแนวทางในการขยายผลองค์ความรู้ดังกล่าว (สามารถเอาไปปรับใช้ในการทำงานฯลฯ)

3. อื่น ๆ

4. ประสบการณ์ที่ได้จากการเป็นวิทยากรในครั้งนี้

5. ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

การถอดบทเรียนจัดการความรู้เรื่องการใช้หลักสูตรการรู้เท่าทันสื่อสำหรับคนพิการทางการได้ยินในแต่ละพื้นที่ (ภูมิภาค 4 ภาค)
ภายใต้โครงการภายใต้โครงการหลักสูตรการเรียนรู้ เรื่อง การเข้าถึงหรือรับรู้และการใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสาร
ผ่านกิจกรรมกระจายเสียง กิจกรรมโทรทัศน์สำหรับคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย

จัดโดย สมาคมคนหูหนวกแห่งประเทศไทย ร่วมกับ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
สนับสนุนโดย กองทุนวิจัยและพัฒนากิจกรรมกระจายเสียง กิจกรรมโทรทัศน์ และกิจกรรมโทรคมนาคม เพื่อประโยชน์สาธารณะ (กทปส.)

หัวข้อกิจกรรมและการถอดบทเรียน	รุ่นที่ 1 (ภาคกลาง)	รุ่นที่ 2 (ภาคใต้)	รุ่นที่ 3 (ภาคเหนือ)	รุ่นที่ 4 (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ)
รายชื่อวิทยากร	<ol style="list-style-type: none"> นายผคม ลิ้มปิพิพัฒน์ นายธนรัชต์ พลาณสุนธิ์ นางสาวศศิภาส บุนนยะเพ็ญ นางสาววราภรณ์ อิมเมฆ 	<ol style="list-style-type: none"> นางสาวนันทรัตน์ รัตนะ นายธีรศักดิ์ พรหมจรรย์ นางสาวแววตา จันทร์แก้ว นางนพวรรณ ชัยณรงค์ 	<ol style="list-style-type: none"> นายภูริพงษ์ แสนใจบาล (ผู้แทนชมรมคนหูหนวกจังหวัดเชียงใหม่) นางสาววรรณพร มโนใจ (ผู้แทนชมรมคนหูหนวกจังหวัดเชียงราย) นายไตรภูมิ วรรณดิลก (ผู้แทนกลุ่มสมาชิกคนหูหนวกภาคเหนือ) นายสุรเชษฐ์ คำนวล (ผู้แทนกลุ่มสมาชิกคนหูหนวกภาคเหนือ) 	<ol style="list-style-type: none"> นายภักดี พิกุลหอม (ผู้แทนกลุ่มสมาชิกคนหูหนวกภาคตะวันออกเฉียงเหนือ) นายเอกรัตน์ บุตรวงศ์ (ผู้แทนกลุ่มสมาชิกคนหูหนวกภาคตะวันออกเฉียงเหนือ) นายรังสรร สอนกลาง (จากโรงเรียนนครราชสีมาปัญญานุกูล) นายชินรส สุวรรณเจริญ (จากโรงเรียนนครราชสีมาปัญญานุกูล)
จำนวนวิทยากร	4 คน	4 คน	4 คน	4 คน

หัวข้อกิจกรรมและการ ถอดบทเรียน	รุ่นที่ 1 (ภาคกลาง)	รุ่นที่ 2 (ภาคใต้)	รุ่นที่ 3 (ภาคเหนือ)	รุ่นที่ 4 (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ)
รายชื่อกรรมการติดตาม	1. ผศ.สุปราณี วัฒนสิน 2. นายวัชรินทร์ ชาลี 3. น.ส.สุดารัตน์ เมฆฉาย 4. นายไกรวุฒิ วัฒนสิน	1. ผศ.สุปราณี วัฒนสิน 2. นายวัชรินทร์ ชาลี 3. น.ส.สุดารัตน์ เมฆฉาย 4. นายไกรวุฒิ วัฒนสิน	1. ผศ.สุปราณี วัฒนสิน 2. นายวัชรินทร์ ชาลี 3. น.ส.สุดารัตน์ เมฆฉาย 4. นายไกรวุฒิ วัฒนสิน	1. ผศ.สุปราณี วัฒนสิน 2. นายวัชรินทร์ ชาลี 3. น.ส.สุดารัตน์ เมฆฉาย 4. นายไกรวุฒิ วัฒนสิน
จำนวนกรรมการ ติดตาม	3 คน	3 คน	3 คน	2 คน
จำนวนผู้เข้าอบรม	30 คน	30 คน	30 คน	30 คน
วันที่จัดกิจกรรม (ระยะเวลา 4วัน 3 คืน)	29 มิถุนายน – 2 กรกฎาคม พ.ศ.2566	วันที่ 3 - 6 สิงหาคม พ.ศ. 2566	17 - 20 สิงหาคม พ.ศ. 2566	31 สิงหาคม - 3 กันยายน พ.ศ. 2566
สถานที่จัดอบรม	โรงแรม ดิวาลักซ์ รีสอร์ท แอนด์ สปา จ.สมุทรปราการ	โรงแรมมาร์ลิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี	โรงแรม ฮอลิเดย์ การ์เดน โฮเทลแอนด์รีสอร์ท จังหวัด เชียงใหม่	โรงแรม เดอะพรณราย จังหวัดอุดรธานี

การเตรียมการ

หัวข้อกิจกรรมและการ ถอดบทเรียน	รุ่นที่ 1 (ภาคกลาง)	รุ่นที่ 2 (ภาคใต้)	รุ่นที่ 3 (ภาคเหนือ)	รุ่นที่ 4 (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ)
1. การประสานการ อบรม - การส่งหนังสือเชิญ อบรม	ประสานส่งหนังสือเชิญผ่าน องค์กรเครือข่ายระดับภาค แต่ อยากให้ส่งหนังสือล่วงหน้า มากกว่านี้	ประสานส่งหนังสือเชิญผ่าน องค์กรเครือข่ายระดับภาค	- ประสานส่งหนังสือเชิญผ่าน องค์กรเครือข่ายระดับภาค - อยากให้มีการประกาศรายชื่อ ผู้เข้าร่วมการอบรม กรณีผู้เข้า อบรมอยู่ในพื้นที่ห่างไกล อยากให้ สมาคมเตรียมห้องพักรอ เผื่อก่อนวันอบรมด้วย	- ประสานส่งหนังสือเชิญผ่าน องค์กรเครือข่ายระดับภาค - การประสานงานหนังสือเชิญ อยากให้แจ้งล่วงหน้า 1 สัปดาห์ บางท่านทำงานราชการ โรงเรียน ไม่สามารถขอเข้าร่วมอบรมได้ทัน ในเวลาที่กระชั้นชิด อยากให้ สมาคมส่งมาที่ชมรม และภาค เพื่อภาคจะได้ช่วยประสานงานให้ - หนังสือหรือแบบตอบรับอยาก ให้เป็นไฟล์ Word เพื่อที่จะ สามารถพิมพ์ชื่อลงไปได้เลย นำส่งเอกสารง่าย ไม่ต้องไปถ่าย เอกสารหรือเขียน

หัวข้อกิจกรรมและการ ถอดบทเรียน	รุ่นที่ 1 (ภาคกลาง)	รุ่นที่ 2 (ภาคใต้)	รุ่นที่ 3 (ภาคเหนือ)	รุ่นที่ 4 (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ)
2. สถานที่จัดงาน - ที่พัก - ห้องประชุม - อาหาร - สิ่งอำนวยความสะดวก สะดวก	- สถานที่อบรมอยู่ไกลจากแหล่ง ชุมชน - เมนูอาหารไม่หลากหลาย	- มีความสะดวก แต่อยู่ไกลจาก สถานี รถไฟ รถทัวร์หรือรถสอง แถวไม่ค่อยผ่าน - เมนูอาหารซ้ำ มีแต่เมนูไก่	- สะดวก เดินทางง่าย - คีย์การ์ดและกุญแจห้องพักมี 1 ชั้น การเข้า - ออกห้องพัก (ค่อนข้างลำบาก) - ห้องพักไม่ค่อยสะอาด อุปกรณ์ (ผ้าปูที่นอน, แก้วน้ำ, ผ้าอาบน้ำ) - เมนูอาหารซ้ำ (อาหารเข้ามีแต่ เมนูไก่) - ห้องประชุม แสงจากจอ นำเสนอสว่างเกินไป ทำให้ รายละเอียดไม่ชัดเจน จออยู่ ไกลมองไม่เห็น - การจัดที่นั่งแบบตัว U เสนอ ให้มีโต๊ะนั่ง (เลคเชอร์)	- สะดวก ใกล้ร้านสะดวกซื้อ - ห้องพักไม่ค่อยสะอาด แชมพู สบู่หมด - คีย์การ์ดใช้งานยาก (เช่น เซอร์ไมดี) - เมนูอาหารซ้ำ อยากให้ มีเมนูอาหารที่หลากหลาย

หัวข้อกิจกรรมและการ ถอดบทเรียน	รุ่นที่ 1 (ภาคกลาง)	รุ่นที่ 2 (ภาคใต้)	รุ่นที่ 3 (ภาคเหนือ)	รุ่นที่ 4 (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ)
3. การเดินทาง - ความสะดวกใน การเดินทาง	- สถานที่อบรมอยู่ไกลเกินไป เดินทางไม่สะดวก ต้องต่อรถ หลายต่อ	- ปานกลาง-ดี เนื่องจากสถานที่ อยู่ไกลจากสถานีรถไฟ โรงแรม อยู่ห่างไกลชุมชนทำให้หาซื้อ ของได้ลำบาก ในส่วนของร้าน สะดวกซื้อ ปัญหา	- สถานที่จัดอบรมเหมาะสม เดินทางง่าย สะดวก	- สถานที่จัดอบรมเหมาะสม เดินทางสะดวก
4. การเตรียมความพร้อมของวิทยากร - การประชุมก่อนจัด อบรม และระหว่าง การอบรม	- มีการประชุมเตรียมความพร้อมของวิทยากร ก่อนวัน อบรมจำนวน 4 ครั้ง (ร่วมกับ ทีมงานโครงการ) เพื่อแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ ของวิทยากรแต่ละโมดูล รวมถึง การทดลองนำเสนอก่อนเป็น วิทยากรจริง - มีการค้นหาภาพ วิดีโอและสื่อ ประกอบการอบรม - มีการนำสื่อส่วนกลางไปใช้ ประกอบการอบรม	- มีการประชุมเตรียมความพร้อมของวิทยากร ก่อนวัน อบรมจำนวน 4 ครั้ง (ร่วมกับ ทีมงานโครงการ) เพื่อแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ ของวิทยากรแต่ละโมดูล รวมถึง การทดลองนำเสนอก่อนเป็น วิทยากรจริง - มีการค้นหาภาพ วิดีโอและสื่อ ประกอบการอบรม - มีการนำสื่อส่วนกลางไปใช้ ประกอบการอบรม	- มีการประชุมเตรียมความพร้อมของวิทยากร ก่อนวัน อบรมจำนวน 4 ครั้ง (ร่วมกับ ทีมงานโครงการ) เพื่อแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ ของวิทยากรแต่ละโมดูล รวมถึง การทดลองนำเสนอก่อนเป็น วิทยากรจริง - มีการค้นหาภาพ วิดีโอและสื่อ ประกอบการอบรม - มีการนำสื่อส่วนกลางไปใช้ ประกอบการอบรม	- มีการประชุมเตรียมความพร้อมของวิทยากร ก่อนวัน อบรมจำนวน 4 ครั้ง (ร่วมกับทีมงาน โครงการ) เพื่อแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ ของวิทยากรแต่ละโมดูล รวมถึง การทดลองนำเสนอก่อนเป็น วิทยากรจริง - มีการค้นหาภาพ วิดีโอและสื่อ ประกอบการอบรม - มีการนำสื่อส่วนกลางไปใช้ ประกอบการอบรม

หัวข้อกิจกรรมและการ ถอดบทเรียน	รุ่นที่ 1 (ภาคกลาง)	รุ่นที่ 2 (ภาคใต้)	รุ่นที่ 3 (ภาคเหนือ)	รุ่นที่ 4 (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ)
	- มีการปรับแก้ไฟล์บรรยาย กิจกรรมเพื่อปรับเนื้อหา ภาพ ให้เหมาะสมกับผู้เข้าอบรมแต่ละ พื้นที่	- มีการปรับแก้ไฟล์บรรยาย กิจกรรมเพื่อปรับเนื้อหา ภาพ ให้เหมาะสมกับผู้เข้าอบรมแต่ละ พื้นที่	- มีการปรับแก้ไฟล์บรรยาย กิจกรรมเพื่อปรับเนื้อหา ภาพ ให้เหมาะสมกับผู้เข้าอบรมแต่ละ พื้นที่)	- มีการปรับแก้ไฟล์บรรยาย กิจกรรมเพื่อปรับเนื้อหา ภาพให้ เหมาะสมกับผู้เข้าอบรมแต่ละ พื้นที่
5. การคัดเลือก กลุ่มเป้าหมาย และจำนวน	คัดเลือกผู้แทนคนหูหนวก จังหวัดในพื้นที่ภาคกลางอย่าง น้อยจังหวัดละ 1 คน โดย ประสานงานผ่านกลุ่มสมาชิก คนหูหนวกภาคกลาง รวมจำนวน 30 คน	คัดเลือกผู้แทนคนหูหนวก จังหวัดในพื้นที่ภาคใต้อย่างน้อย จังหวัดละ 1 คน โดย ประสานงานผ่านกลุ่มสมาชิก คนหูหนวกภาคใต้ รวมจำนวน 30 คน	คัดเลือกผู้แทนคนหูหนวก จังหวัดในพื้นที่ภาคเหนืออย่าง น้อยจังหวัดละ 1 คน โดย ประสานงานผ่านกลุ่มสมาชิก คนหูหนวกภาคเหนือ รวมจำนวน 30 คน	คัดเลือกผู้แทนคนหูหนวกจังหวัด ในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อย่างน้อยจังหวัดละ 1 คน โดย ประสานงานผ่านกลุ่มสมาชิกคน หูหนวกภาคตะวันออกเฉียงเหนือ รวมจำนวน 30 คน

เนื้อหาการอบรม

หัวข้อกิจกรรมและการ ถอดบทเรียน	รุ่นที่ 1 (ภาคกลาง)	รุ่นที่ 2 (ภาคใต้)	รุ่นที่ 3 (ภาคเหนือ)	รุ่นที่ 4 (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ)
เนื้อหาการอบรม เพียงพอหรือไม่ อย่างไร	- ระยะเวลาเหมาะสมแต่ละ โมดูล	เหมาะสม มีประโยชน์ สามารถ นำไปใช้และถ่ายทอดเพื่อเป็น ประโยชน์แก่ผู้อื่นได้ สอนให้ รับทราบถึงข้อกฎหมาย	- โมดูลที่ 2 ยังอธิบายได้ไม่ ชัดเจน อยากให้มีการขยาย ความและภาพประกอบเพิ่มเติม เพื่อจะได้เข้าใจได้ชัดเจน มากขึ้น	- เนื้อหาการอบรม หัวข้อโมดูลที่ 1-6 ดีมาก - ส่วนวิดีโอของคุณวัชรินทร์ อยากให้วิทยากรช่วยบรรยาย เพิ่มเติมจากวิดีโอ เนื่องจากคลิปมี ระยะเวลาสั้น ต้องการให้ขยาย
โมดูลที่ 1 – ทำไมต้อง รู้เท่าทันสื่อ	- สื่อของ Power point สว่าง เกินไป ควรปรับสีให้สบายตา			

หัวข้อกิจกรรมและการ ถอดบทเรียน	รุ่นที่ 1 (ภาคกลาง)	รุ่นที่ 2 (ภาคใต้)	รุ่นที่ 3 (ภาคเหนือ)	รุ่นที่ 4 (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ)
โมดูลที่ 2 – นิเวศสื่อ	<ul style="list-style-type: none"> - กำหนดการ ลำดับของการอบรม - มีความชัดเจน - การแบ่งหน้าที่ของวิทยากร และการจัดลำดับในการสอนยังไม่ค่อยสอดคล้องกัน - เนื้อหา Modules ที่ 6 ช่วงที่ตัดต่อคลิปวิดีโออยากได้เวลาเพิ่มขึ้นมากกว่า 3 นาที - ต้องการเพิ่มระยะเวลาและเนื้อหา ช่วงของวิทยากรที่เป็นตำรวจ จากครึ่งวัน เป็นเต็มวัน 	<p>กิจกรรมที่วิทยากรจัดทำ ผู้เข้าอบรมชื่นชอบมาก</p> <p>อยากให้เพิ่มเนื้อหาโมดูล 6 โดยเฉพาะในเรื่องของสื่อออนไลน์ เรื่องการโพสต์ลงโซเชียล อยากให้เพิ่มเป็น 10 โมดูล</p>	<ul style="list-style-type: none"> - เพิ่มกิจกรรม เกมส์ โดยเน้นโมดูลที่ 1-3 เพื่อให้เกิดความเข้าใจง่าย กิจกรรมน้อยเกินไป - โมดูลที่ 4 เรื่องกฎหมาย - อยากให้วิทยากรเจาะลึกในเนื้อหามากยิ่งขึ้น การถาม-ตอบได้ไม่ตรง อยากให้มีการถาม-ตอบ ผู้เข้าร่วมอบรมตลอดการอบรม เพื่อเพิ่มการมีส่วนร่วม - วันที่ 2 ที่มีวิทยากรตำรวจ ระยะเวลาสั้นๆ อยากให้อบรม ส่วนของตำรวจเต็มวัน ช่วงบ่ายไม่เพียงพอ - ชื่นชอบประเด็นหัวข้อที่ 5 กิจกรรมการเขียนคำบูลลี่ เป็นเกมที่ทำให้คนสนุกสนานเข้าใจในเนื้อหาของการอบรมได้ดีมาก 	<p>ความหรืออธิบายเพิ่ม</p> <ul style="list-style-type: none"> - โมดูลที่ 4 วิทยากรตำรวจ ระยะเวลาสั้นๆ อยากให้จัดอบรม ส่วนของตำรวจเต็มวัน ช่วงบ่ายไม่เพียงพอ ขยายเวลาสำหรับการถาม-ตอบ - เนื้อหาในการอบรมดี ไฟล์สไลด์ดี ตัวอักษรที่ใช้มีขนาดเล็ก
โมดูลที่ 3 – การรู้จักสื่อ				
โมดูลที่ 4 – กฎหมาย จริยธรรมของสื่อ				
โมดูลที่ 5 – ปัญหาการใช้สื่อในปัจจุบัน				
โมดูลที่ 6 – การมีส่วนร่วมของสื่อ				

หัวข้อกิจกรรมและการ ถอดบทเรียน	รุ่นที่ 1 (ภาคกลาง)	รุ่นที่ 2 (ภาคใต้)	รุ่นที่ 3 (ภาคเหนือ)	รุ่นที่ 4 (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ)
เนื้อหาการอบรม เพียงพอหรือไม่ อย่างไร (ต่อ)			<ul style="list-style-type: none"> - กิจกรรมถ่ายวิดีโออยากขอให้เพิ่มเวลาจาก 3 นาที เนื่องจากยังถ่ายทอดได้ไม่ครบถ้วน การทำวิดีโอมีปัญหาในด้านของ <ul style="list-style-type: none"> - โทรศัพท์มือถือที่ใช้ถ่ายทำวิดีโอ อยากขอให้สมาคมช่วยซัพพอร์ตในเรื่องของอุปกรณ์เพิ่ม - เนื้อหาการบรรยาย อยากให้มีภาพประกอบมากขึ้น 	
รูปแบบการดำเนินงาน อบรม	รูปแบบการอบรมมีการเปิดคลิปวิดีโอภาษามืออธิบายภาพรวมของเนื้อหาแต่ละโมดูล การบรรยาย การทำกิจกรรม/เกม และแลกเปลี่ยนซักถามปัญหา			
วิทยากรแต่ละช่วงอบรม	- อบรมโดยวิทยากร	- อบรมโดยวิทยากร	- อบรมโดยวิทยากร	- อบรมโดยวิทยากรคนหูหนวก
โมดูลที่ 1 – ทำไมต้อง รู้เท่าทันสื่อ	คนหูหนวกรุ่นละ 4 คน ที่ได้รับการคัดเลือกจากจากผู้ผ่านการอบรมแกนนำรุ่น 1 และ 2	คนหูหนวกรุ่นละ 4 คน ที่ได้รับการคัดเลือกจากจากผู้ผ่านการอบรมแกนนำรุ่น 1 และ 2	คนหูหนวกรุ่นละ 4 คน ที่ได้รับการคัดเลือกจากจากผู้ผ่านการอบรมแกนนำรุ่น 1 และ 2	รุ่นละ 4 คน ที่ได้รับการคัดเลือกจากจากผู้ผ่านการอบรมแกนนำรุ่น 1 และ 2
โมดูลที่ 2 – นิเวศสื่อ				
โมดูลที่ 3 – การรู้จักสื่อ				

หัวข้อกิจกรรมและการ ถอดบทเรียน	รุ่นที่ 1 (ภาคกลาง)	รุ่นที่ 2 (ภาคใต้)	รุ่นที่ 3 (ภาคเหนือ)	รุ่นที่ 4 (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ)
โมดูลที่ 4 – กฎหมาย จริยธรรมของสื่อ	- วิทยากรควรมีการตกลงกัน ก่อนทำกิจกรรมต่างๆ ไม่ควร โต้แย้งต่อกันหน้าเวที อาจทำให้ ผู้เข้าร่วมอบรมสับสน	- วิทยากรทำงานเป็นทีมได้ดี มี การสนับสนุนซึ่งกันและกัน ระหว่างวิทยากรหลักและ วิทยากรเสริม	- ทีมวิทยากรแบ่งหน้าที่และ สนับสนุนการจัดอบรมแต่ละ หัวข้อได้ดี	- ทีมวิทยากรช่วยเหลือกันดีมาก - เสนอขยายเวลาส่วนของ วิทยากรตำรวจเพิ่ม
โมดูลที่ 5 – ปัญหาการ ใช้สื่อในปัจจุบัน	- ในการแบ่งกลุ่มผลิตสื่อ ควร คัดเลือกคนให้มีความสามารถ หลากหลาย มีความชำนาญ ใกล้เคียงกัน	- วิทยากรมีการลำดับเนื้อหาได้ ดี ภาษามือ สีน้ชัดเจน		- เนื้อหากิจกรรมดี ชอบกิจกรรม ถ่ายภาพ (PAPARAZZI) กิจกรรม ทบทวนความรู้สึก (คำบูลลี่) ข่าว จริงหรือข่าวปลอม
โมดูลที่ 6 – การมีส่วน ร่วมของสื่อ	- วิทยากร ควรเปิดโอกาสให้ ผู้เข้าร่วมซักถามมากกว่านี้ - การแต่งกายของวิทยากร ควร แต่งให้เหมาะสมกับสถานที่ เช่น ถ้าจอสว่างใส่เสื้อสีดำจะ มองเห็นภาษามือไม่ชัดเจน - ความยืดหยุ่นของเวลาและ ความสำคัญเรื่องการ ถาม-ตอบ สำหรับผู้เข้าร่วมอบรม		- ประทับใจส่วนของกิจกรรม การ แบ่งกลุ่ม วิทยากรคนไหนทวนคดี มาก ล่ามภาษามือแปลได้ดีชัดเจน ชื่นชอบหัวข้อโมดูลที่ 1 และ 4 เป็นพิเศษ	

หัวข้อกิจกรรมและการ ถอดบทเรียน	รุ่นที่ 1 (ภาคกลาง)	รุ่นที่ 2 (ภาคใต้)	รุ่นที่ 3 (ภาคเหนือ)	รุ่นที่ 4 (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ)
	<ul style="list-style-type: none"> - วิทยากรควรใช้ภาษามือที่ชัดเจน ไม่เร็วจนเกินไปเพราะอาจทำให้ผู้เข้าอบรม สับสน หากผู้อบรมไม่เข้าใจควรอธิบายเพิ่ม - เพิ่มระยะเวลาในการร่วมกิจกรรม เช่น การผลิตสื่อทำคลิปวิดีโอ - ปรับหลักสูตรให้มีเนื้อหา รูปแบบที่เหมาะสมกับพื้นที่และกลุ่มเป้าหมาย 			
ระยะเวลาในการจัด อบรมเหมาะสมหรือไม่	ควรเพิ่มเวลาการอบรมให้มากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งโมดูลที่ 4 และ 5	ควรเพิ่มเวลาการอบรมให้มากขึ้น และเพิ่มเนื้อหาและโมดูลให้มากขึ้น	<ul style="list-style-type: none"> - ควรเพิ่มเวลาการอบรมให้มากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งโมดูลที่ 4 และ 5 - ระยะเวลาที่มีความเหมาะสมดี มาก แนะนำให้จัดช่วง วันพฤหัสบดี-อาทิตย์ 	<ul style="list-style-type: none"> - ควรเพิ่มเวลาการอบรมให้มากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งโมดูลที่ 4 และ 5 - อยากให้ขยายระยะเวลาเพิ่ม อธิบายขยายความในเนื้อหาให้กระชับ

หัวข้อกิจกรรมและการ ถอดบทเรียน	รุ่นที่ 1 (ภาคกลาง)	รุ่นที่ 2 (ภาคใต้)	รุ่นที่ 3 (ภาคเหนือ)	รุ่นที่ 4 (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ)
สื่อที่ใช้ในการอบรม	เหมาะสม	เหมาะสม	เหมาะสม	เหมาะสม แต่ควรปรับแก้สไลด์ โดยเพิ่มขนาดตัวอักษร ไม่ใช่สี ฉูดฉาดจนเกินไป
โมดูลที่ 1 – ทำไมต้อง รู้เท่าทันสื่อ				
โมดูลที่ 2 – นิเวศสื่อ				
โมดูลที่ 3 – การรู้จักสื่อ				
โมดูลที่ 4 – กฎหมาย จริยธรรมของสื่อ				
โมดูลที่ 5 – ปัญหาการ ใช้สื่อในปัจจุบัน				
โมดูลที่ 6 – การมีส่วน ร่วมของสื่อ				
การนำไปใช้ประโยชน์ และแนวทางในการ ขยายผลองค์ความรู้ ดังกล่าว	- อยากให้มีการประชาสัมพันธ์ ให้ความรู้เพิ่มในช่องทาง Social-Media เช่น Facebook - ขอนำหลักสูตรที่ ส.มาคม พัฒนาไปขยายผลในพื้นที่ระดับ ชมรมจังหวัด	- เผยแพร่ให้กับสมาชิก - เสนอแนะให้มีการจัดอบรม ให้กับผู้ไม่รู้หนังสือ สอนคนที่ นับถือศาสนาอิสลามที่ไม่รู้ หนังสือ	- นำไปถ่ายทอดให้เด็ก โรงเรียน และตามสถานที่ต่างๆ - ชมรมเครือข่าย ขยายผลต่อใน ระดับชุมชน อยากให้มีการจัด โครงการต่อ	- หลังจากอบรมครั้งนี้ จะนำ กลับไปสอนเด็กๆ ในโรงเรียน เด็กๆ หุหนวกที่รู้จัก เนื่องจากสมัย นี้อยู่ในสังคมโซเชียลมากกว่าการ ใช้ชีวิตประจำวัน เด็กๆ ใช้มือถือ ตลอดเวลา

หัวข้อกิจกรรมและการ ถอดบทเรียน	รุ่นที่ 1 (ภาคกลาง)	รุ่นที่ 2 (ภาคใต้)	รุ่นที่ 3 (ภาคเหนือ)	รุ่นที่ 4 (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ)
การนำไปใช้ประโยชน์ และแนวทางในการ ขยายผลองค์ความรู้ ดังกล่าว (ต่อ)	- ขยายผล ประยุกต์ไปใช้ในการ การสอน นักเรียนในโรงเรียน หรือสมาชิกชมรม หรือผู้ที่ได้รับ ผลกระทบ)		- การอบรมในครั้งนี้ มีประโยชน์ สามารถนำไปใช้และป้องกัน ตนได้จริง - เสนอให้มีวิทยากรภาค 2 ท่าน และวิทยากรจังหวัดหรือชมรม 2 ท่าน รวมเป็น 4 ท่าน สำหรับ จัดอบรมภูมิภาคหรือจังหวัด ของตนเอง เพื่อวิทยากรทั้ง 4 ท่านจะได้ทำงานร่วมกัน	- ส่วนของชุมชนจะทำโครงการ นำกลับไปอบรมให้กับแกนนำใน ชุมชนหรือคนหูหนวกที่ไม่รู้ หนังสือ โดยรูปแบบของการ จัดอบรมสำหรับชุมชน จะให้มี วิทยากรหลักจากสมาคมหรือ หน่วยงาน กสทช. เสริมด้วย วิทยากรของชมรมหรือผู้แทน ชุมชน ด้วยภาษามือในการสื่อสาร ที่ใช้ในแต่ละพื้นที่ ท้องถิ่น มีความ แตกต่างกัน ควรจะใช้วิทยากร ในพื้นที่นั้น ๆ เสริม

อื่นๆ

หัวข้อกิจกรรมและการ ถอดบทเรียน	รุ่นที่ 1 (ภาคกลาง)	รุ่นที่ 2 (ภาคใต้)	รุ่นที่ 3 (ภาคเหนือ)	รุ่นที่ 4 (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ)
1. การแปลของ ล่ามภาษามือ	ดี	ดี	ดี - อยากให้มีการกำหนดตำแหน่งจุด ที่ล่ามยื่นแปลภาษามือให้ ชัดเจน	ดี - ล่ามภาษามือแปลชัดเจน
2. การบริการของ เจ้าหน้าที่ในการ ติดต่อ ประสานงาน และอำนวยความสะดวก ระหว่างอบรม	ดี	ดี	ดี	ดี
3. ข้อเสนอแนะ	1. ขอให้มีย่านล่ามภาษามือจากสมาคมคนหูหนวกแห่งประเทศไทยไปช่วยในการเขียนโครงการด้วย 2. โมดูลที่ 1 - 6 หลังจากอบรมไปอยากจะทบทวน อยากให้มีไฟล์สำหรับส่งให้กับผู้เข้าอบรมเพื่อจะได้กลับไปทบทวนเนื้อหา โดยทำเป็น QR CODE			

บทที่ 4

สรุปและอภิปรายผลการดำเนินงาน

โครงการหลักสูตรการเรียนรู้เรื่องการเข้าถึงหรือรับรู้และใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสารผ่านกิจกรรมกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์สำหรับผู้พิการด้านการได้ยินหรือสื่อความหมาย จัดทำขึ้นเพื่อพัฒนาหลักสูตรในการส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ของคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายเกี่ยวกับกิจกรรมกระจายเสียงและโทรทัศน์ เพื่อการใช้สื่ออย่างมีประสิทธิภาพและรู้เท่าทัน โดยสมาคมคนหูหนวกแห่งประเทศไทย ร่วมกับมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ได้นำหลักสูตรรู้เท่าทันสื่อของสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ(กสทช.) ฉบับประชาชนทั่วไป มาศึกษาและประยุกต์รูปแบบ เนื้อหา สื่อที่ใช้ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการ การเข้าถึง และการใช้ประโยชน์ของกลุ่มเป้าหมายให้มีความรู้และทักษะความสามารถในการ “เข้าถึง เข้าใจ เข้าร่วม” ในการใช้สื่อได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผ่านกิจกรรมและกระบวนการดำเนินงานดังนี้

1. การประชุมคณะกรรมการโครงการหลักสูตรการเรียนรู้เรื่องการเข้าถึงหรือรับรู้และใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสารผ่านกิจกรรมกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์สำหรับคนพิการด้านการได้ยินหรือสื่อความหมาย เพื่อจัดทำหลักสูตรรู้เท่าทันสื่อ จำนวน 14 ครั้ง ประกอบด้วย
 - 1.1 ประชุมเพื่อศึกษา รวบรวมข้อมูลแนวคิดที่เกี่ยวข้อง และวิเคราะห์องค์ความรู้เกี่ยวกับการรู้เท่าทันสื่อ ทั้งของคนพิการทางการได้ยินในประเทศและต่างประเทศ จำนวน 9 ครั้ง
 - 1.2 ประชุมเพื่อสำรวจประเด็นปัญหาด้านการใช้สื่ออย่างรู้เท่าทันของคนพิการทางการได้ยิน จำนวน 2 ครั้ง
 - 1.3 จัดประชุมปรับปรุง (ร่าง) หลักสูตรรู้เท่าทันสื่อ จำนวน 2 ครั้ง
 - 1.4 จัดประชุมกระบวนการมีส่วนร่วมในการจัดทำร่างหลักสูตรจากผู้เกี่ยวข้องในรูปแบบเอกสาร โดยจัดส่งแบบรับฟังความคิดเห็นต่อหลักสูตรไปยังหน่วยงานภาครัฐ สมาคมวิชาชีพด้านล่ามภาษามือ นักวิชาการ และการเปิดเวทีรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อร่างหลักสูตร เพื่อปรับแก้ให้สมบูรณ์ จำนวน 30 คน จำนวน 1 ครั้ง ประกอบด้วย
 - 1.4.1 คณะกรรมการโครงการ
 - 1.4.2 ตัวแทนสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.)
 - 1.4.3 ตัวแทนองค์กรวิชาชีพสื่อ
 - 1.4.4 ตัวแทนนักวิชาการ / นักวิชาการด้านสื่อ

- 1.4.5 ตัวแทนจากสถาบันการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับคนหูหนวก
 - 1.4.6 ตัวแทนหน่วยงานของรัฐ
 - 1.4.7 ตัวแทนวิทยากร
 - 1.4.8 ตัวแทนองค์กรวิชาชีพล่ามภาษามือ
 - 1.4.9 ล่ามภาษามือ
 - 1.4.10 เจ้าหน้าที่
2. จัดทำหลักสูตรการรู้เท่าทันสื่อสำหรับคนพิการทางการได้ยินที่เป็นประชาชนทั่วไป และใช้รูปแบบการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยออกแบบกระบวนการเรียนรู้ที่สามารถปรับใช้ได้ทั้งในรูปแบบกิจกรรม (On ground) หรือออนไลน์ (Online) จำนวน 6 โมดูล ประกอบด้วย ความรู้เกี่ยวกับการรู้เท่าทันสื่อนิวส์สื่อ การรู้จักสื่อ กฎหมายและจริยธรรมของสื่อ ประเด็นปัญหาสื่อในปัจจุบันและการมีส่วนร่วมในสื่อ
 3. จัดทำสื่อประกอบการเรียนรู้ตามหลักสูตร 6 โมดูล และผลิตสื่อประกอบการเรียนรู้ที่คนพิการทางการได้ยินสามารถเข้าถึงได้ด้วยการจัดให้มีการแปลภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และตัวอย่างกรณีศึกษาในรูปแบบละครภาษามือ จำนวน 12 ครั้ง
 4. ทดลองนำหลักสูตรรู้เท่าทันสื่อสำหรับคนพิการทางการได้ยินไปใช้ส่งเสริมให้เกิดกระบวนการหรือกิจกรรมรู้เท่าทันสื่อในกลุ่มแกนนำในการเสริมสร้างทักษะการรู้เท่าทันสื่อจำนวน 2 รุ่น รุ่นละ 25 คน ประกอบด้วย
 - 4.1 รุ่นที่ 1 กลุ่มเป้าหมายประกอบด้วยคนหูหนวกจากกลุ่มสมาชิกคนหูหนวกส่วนภูมิภาคและชมรมคนหูหนวกจังหวัด
 - 4.2 รุ่นที่ 2 กลุ่มเป้าหมายประกอบด้วยคนหูหนวกที่เป็นเยาวชน ผู้สูงอายุ คนที่มีความหลากหลายทางเพศ และคนหูหนวกที่ประกอบอาชีพเป็นครูสอนเด็กหูหนวก ครูสอนภาษามือไทย

ทั้งนี้ คนหูหนวกที่เข้าร่วมการอบรมดังกล่าวมาจากส่วนกลาง 40 คน และส่วนภูมิภาค 10 คน หลังจากเสร็จสิ้นการอบรม ผู้ผ่านการอบรมหลักสูตรสำหรับแกนนำได้ทดลองการเป็นวิทยากรให้แก่คนพิการทางการได้ยินระดับ 4 ภูมิภาค ภูมิภาคละ 4 คน รวม 16 คน
 5. ถอดบทเรียนการจัดการความรู้เท่าทันสื่อคนพิการทางการได้ยินในกลุ่มแกนนำ จำนวน 2 ครั้ง
 6. ทดลองนำหลักสูตรรู้เท่าทันสื่อสำหรับคนพิการทางการได้ยินไปใช้ส่งเสริมให้เกิดกระบวนการหรือกิจกรรมรู้เท่าทันสื่อในกลุ่มคนพิการทางการได้ยินระดับภูมิภาค 4 ภูมิภาค ภาคละ 30 คน

- 6.1 ภาคกลาง กลุ่มเป้าหมายจากชมรมคนหูหนวกในพื้นที่ 26 จังหวัดภาคกลาง
 - 6.2 ภาคใต้ กลุ่มเป้าหมายจากชมรมคนหูหนวกในพื้นที่ 14 จังหวัดภาคใต้
 - 6.3 ภาคเหนือ กลุ่มเป้าหมายจากชมรมคนหูหนวกในพื้นที่ 17 จังหวัดภาคเหนือ
 - 6.4 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กลุ่มเป้าหมายจากชมรมคนหูหนวกในพื้นที่ 20 จังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
7. ถอดบทเรียนการจัดการความรู้เท่าทันสื่อคนพิการทางการได้ยินในแต่ละพื้นที่ จำนวน 4 ครั้ง
 8. ประเมินและวัดระดับทักษะความสามารถในการรู้เท่าทันสื่อของผู้เข้ารับการอบรม
 - 8.1 ประเมินความรู้จากแบบทดสอบก่อน – หลังการอบรม
 - 8.2 ประเมินจากการสังเกตพฤติกรรมของวิทยากรต่อการมีส่วนร่วมของผู้เข้าอบรม เช่น การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การซักถามปัญหา เป็นต้น
 - 8.3 ประเมินจากผลงานการผลิตสื่อเกี่ยวกับการรู้เท่าทันสื่อ ในการอบรมทดลองนำหลักสูตรรู้เท่าทันสื่อสำหรับคนพิการทางการได้ยินไปใช้ส่งเสริมให้เกิดกระบวนการหรือกิจกรรมรู้เท่าทันสื่อในกลุ่มแกนนำ 2 ครั้ง รวม 10 ผลงาน และกลุ่มคนพิการทางการได้ยินระดับภูมิภาค 4 ภูมิภาค รวม 20 ผลงาน

จากกิจกรรมและกระบวนการดังกล่าว สมาคมคนหูหนวกแห่งประเทศไทยได้รวบรวมข้อเสนอแนะข้อสังเกตของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้แก่ คณะกรรมการ เจ้าหน้าที่ หน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้องในการประชุม คณะกรรมการ การทดลองนำหลักสูตรไปใช้ การถอดบทเรียน และกระบวนการมีส่วนร่วมในการรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อภาพรวมโครงการและหลักสูตรการเรียนรู้เรื่องการเข้าถึงหรือรับรู้และใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสารผ่านกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์สำหรับคนพิการด้านการได้ยินหรือสื่อความหมาย (หลักสูตรรู้เท่าทันสื่อสำหรับคนหูหนวก) ดังนี้

1. นโยบาย การส่งเสริม สนับสนุน

- 1.1 สำนักงาน กสทช. มีนโยบายในการส่งเสริมปัจจัยที่เอื้อต่อการเข้าถึงการรู้เท่าทันสื่อในกลุ่มคนพิการอย่างต่อเนื่อง ด้วยการใช้งบของกองทุนเพื่อการจัดให้มีบริการโทรคมนาคมพื้นฐานโดยทั่วถึงและบริการเพื่อสังคม (กองทุน USO) เพื่อขยายโอกาสแก่คนพิการ ผู้ด้อยโอกาสในสังคมในการเข้าถึงเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ความเร็วสูงอย่างทั่วถึง รวมถึงการสนับสนุนการเข้าถึงบริการล่ามภาษามือและคำบรรยายแทนเสียงทางโทรทัศน์ด้วยสัดส่วนที่เพิ่มขึ้นอย่างเหมาะสม

1.2 กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ มีกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการเพื่อสนับสนุนองค์กรคนพิการทุกประเภทในการเสนอขอรับงบประมาณในการจัดทำโครงการที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคนพิการ องค์กรคนหูหนวกสามารถจัดทำโครงการอบรมตามหลักสูตรดังกล่าวเพื่อให้ความรู้แก่คนพิการทางการได้ยินในการรู้เท่าทันสื่อตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้ของหลักสูตรได้

2. หลักสูตรรู้เท่าทันสื่อสำหรับคนพิการทางการได้ยิน

<p>2.1 รูปแบบ</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● มีการออกแบบกิจกรรมและสื่อประกอบการอบรมแต่ละโมดูลได้อย่างเหมาะสม และควรเน้นการเรียนรู้มากกว่าทฤษฎี ● วิทยากรที่มีความเชี่ยวชาญจากองค์กรที่ทำงานเกี่ยวข้องกับการรู้เท่าทันสื่อส่งผลต่อเรียนรู้และการสร้างความเข้าใจแก่ผู้เข้าอบรมได้ เช่น วิทยากรจากสำนักงานตำรวจแห่งชาติในการให้ความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย จริยธรรม ช่องทางการร้องเรียน แจ้งความออนไลน์ เป็นต้น ● เพื่อประโยชน์ในการเข้าถึงข้อมูลความรู้ของผู้เข้าอบรมที่เป็นคนหูหนวก ควรมีวิทยากรหูหนวกร่วมกับวิทยากรที่มีการได้ยินที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะในการนำเสนอเนื้อหาและตอบคำถามได้อย่างถูกต้องชัดเจน ● ปรับเพิ่มเวลาโมดูล 6 การมีส่วนร่วมในสื่อให้ผู้เข้าอบรมมีเวลาในการผลิตสื่อมากขึ้น
<p>2.2 เนื้อหา</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● การนำข้อมูลที่ได้รับจากแบบสำรวจประเด็นปัญหาของคนหูหนวกมาใช้ในโมดูล 5 ประเด็นสื่อในปัจจุบันทำให้เนื้อหาเข้าถึงปัญหาและความต้องการของคนพิการทางการได้ยินได้มากขึ้น ● เพิ่มเติมเนื้อหาเกี่ยวกับมารยาทการใช้สื่อ เช่น การแสดงความคิดเห็นในสื่ออย่างเหมาะสม ● ควรปรับเพิ่มเนื้อหาความรู้ด้านกฎหมายและจริยธรรมสำหรับแกนนำคนหูหนวกที่จะเป็นวิทยากร ● โมดูลที่ 5 ประเด็นปัญหาสื่อในปัจจุบัน มีความเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบันและใช้ประโยชน์ได้ในการใช้ชีวิตในสังคมอย่างปลอดภัยจากภัยที่มาจากสื่อออนไลน์ ● เนื้อหาที่เป็นนามธรรม หรือ คำที่ไม่มีท่าภาษามือ ควรมีการอธิบายขยายความมากขึ้นหรือยกตัวอย่างเพื่อให้ผู้เข้าอบรมเกิดความเข้าใจต่อเนื้อหานั้นๆ ● ควรเพิ่มเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการรู้เท่าทันสื่อจากกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ให้มากกว่านี้

2.3 สื่อ	<ul style="list-style-type: none"> ● สื่อประกอบการอบรม จัดทำในรูปแบบคลิปวิดีโอภาษามือ สไลด์ภาพการบรรยายที่นำเสนอเน้นนำเสนอด้วยภาพประกอบข้อความภาษาไทยสั้นๆ และการทำกิจกรรมเล่นเกม เพื่อกระตุ้นการเรียนรู้ของผู้เข้าอบรมโดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับรูปแบบและเนื้อหาแต่ละโมดูล ● สไลด์การบรรยายของวิทยากร ควรคำนึงถึงการจัดวางองค์ประกอบของภาพ เช่น กราฟฟิก พื้นหลังของสไลด์ รวมถึงขนาดและสีของตัวอักษรให้เหมาะสมกับคนหูหนวกที่ใช้สายตาในการรับรู้ข้อมูล
2.4 วิธีการ	<ul style="list-style-type: none"> ● ควรมีการกำหนดคำสำคัญสั้นๆ แต่ละโมดูล เช่น “คิด วิเคราะห์ แยกแยะ” “สงสัย สั่งเกต ตรวจสอบ” เพื่อง่ายต่อการเรียนรู้และนำไปใช้ ● แนะนำการผลิตคลิปวิดีโอเป็นแนวตั้ง เพื่อประโยชน์ในการเผยแพร่ผ่านโซเชียลมีเดีย เช่น TIK TOK ● ควรเพิ่มเวลาให้ผู้เข้าร่วมอบรมซักถามและแลกเปลี่ยนกับวิทยากรมากกว่านี้ ● เอกสารที่ใช้ในการอบรมควรมีการแปลภาษามือควบคู่กับการใช้ภาษาไทย เช่น แบบประเมินความรู้ก่อน และหลังอบรม คลิปวิดีโอที่ใช้ประกอบการอบรมแต่ละโมดูล เพื่อใช้ในการเรียนรู้ในรูปแบบกิจกรรมและออนไลน์ได้ เนื่องจากคนหูหนวกมีข้อจำกัดในการใช้ภาษาไทยซึ่งอาจส่งผลต่อการเข้าถึงข้อมูลและการวัดผลความรู้ความเข้าใจได้ ● ควรมีการแจกเอกสารการอบรมล่วงหน้าเป็นไฟล์ดิจิทัลหรือทำในรูปแบบ QR Code

3. กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการจัดอบรม

- 3.1 องค์ประกอบของสถานที่จัดอบรม ควรมีแสงสว่างเพียงพอ (แสงสีขาว) และไม่มีเสาภายในห้องที่เป็นการรบกวนการมองของคนหูหนวก
- 3.2 การจัดที่นั่งเป็นรูปครึ่งวงกลม เพื่อให้คนหูหนวกสามารถมองเห็นการใช้ภาษามือรอบด้านได้อย่างชัดเจน
- 3.3 ในการจัดอบรมระดับพื้นที่ หรือกลุ่มเฉพาะ ควรใช้วิทยากรที่มีความเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย เช่น วิทยากรภายในจังหวัดเพราะจะเข้าใจสภาพปัญหาและการใช้ภาษามือของคนในชุมชนส่งผลต่อกระบวนการเรียนรู้ได้ หรือใช้วิทยากรที่เป็นคนที่มีความหลากหลายทางเพศกรณีจัดในกลุ่ม LGBTQ+

4. การขยายผล

- 4.1 ควรมีนำหลักสูตรไปขยายผลระดับภูมิภาคและสถาบันการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับคนพิการทางการ ได้ยิน โดยมีการปรับปรุงแบบและเนื้อหาให้เหมาะสมกับพื้นที่และกลุ่มเป้าหมายเพื่อให้การขยายผลเกิดประโยชน์มากที่สุด
- 4.2 ผลักดันให้มีรายการส่งเสริมการรู้เท่าทันสื่อในทีวีดิจิทัลเชิงพาณิชย์มากขึ้น ความยาวรายการประมาณ 5-10 นาที
- 4.3 การเผยแพร่คลิปวิดีโอให้ความรู้หรือรณรงค์เกี่ยวกับการรู้เท่าทันสื่อผ่านองค์กรภาคีเครือข่าย เช่น กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ สถาบันการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับคนหูหนวก
- 4.4 ควรมีการต่อยอดโครงการโดยพัฒนาหลักสูตรสำหรับกลุ่มเฉพาะและช่วงวัย เช่น หลักสูตรสำหรับผู้สูงอายุหูหนวก คนหูหนวกที่ไม่รู้หนังสือ หรือเด็กนักเรียน ซึ่งอาจมีการกำหนดระยะเวลา รูปแบบ และเนื้อหาการสอนที่มีความแตกต่างกัน
- 4.5 เนื้อหาโมดูล 5 ประเด็นปัญหาสื่อในปัจจุบันมีข้อมูลจำนวนมากและมีความสำคัญ ควรมีขยายผลโดยจัดแยกเฉพาะโมดูล 5 อย่างเดียว
- 4.6 ต้องการให้มีการประชาสัมพันธ์ความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการรู้เท่าทันสื่ออย่างต่อเนื่อง ผ่านช่องทาง Social Media เช่น Facebook YouTube Line ของสมาคมฯ หรือภาคีเครือข่าย เพื่อกระตุ้นเตือนภัยที่อาจเกิดขึ้นจากการไม่รู้เท่าทันสื่อ ช่องทางการแลกเปลี่ยนความรู้และปัญหา การแก้ไขปัญหา ตลอดจนรายงานสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในปัจจุบันเพื่อให้เกิดการตื่นตัวในการป้องกันปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้น
- 4.7 บุคลากรของสมาคมคนหูหนวกแห่งประเทศไทย ช่วยในการเขียนและจัดทำโครงการอบรมรู้เท่าทันสื่อแก่คนหูหนวกระดับจังหวัดและกลุ่มประเด็นเฉพาะที่ต้องการต่อยอดอบรมให้สมาชิกขององค์กร

5. อื่นๆ

- 5.1 ตรวจสอบภาษามือและภาษามือไทยในคลิปวิดีโอที่ผลิตโดยผู้เข้าร่วมอบรมหลักสูตรรู้เท่าทันสื่อให้มีความถูกต้อง
- 5.2 การจัดทำคำศัพท์ภาษามือเกี่ยวกับคำบุลลีที่ใช้ในกลุ่มคนหูหนวก

ภาคผนวก 1

คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการโครงการหลักสูตรการเรียนรู้เรื่องการเข้าถึงหรือรับรู้และใช้ประโยชน์จากข้อมูล
ข่าวสารผ่านกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์สำหรับคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย

ที่ สทท.462/2565

คำสั่งสมาคมคนหูหนวกแห่งประเทศไทย

ที่ 9/2565

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการโครงการหลักสูตรการเรียนรู้เรื่องการเข้าถึงหรือรับรู้และใช้ประโยชน์จากข้อมูล
ข่าวสารผ่านกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์สำหรับคนพิการด้านการได้ยินหรือสื่อความหมาย

ตามที่สมาคมคนหูหนวกแห่งประเทศไทยได้รับงบประมาณสนับสนุนจากกองทุนวิจัยและพัฒนากิจการกระจายเสียงกิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมเพื่อประโยชน์สาธารณะในการดำเนินงานโครงการหลักสูตรการเรียนรู้เรื่องการเข้าถึงหรือรับรู้และใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสารผ่านกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์สำหรับคนพิการด้านการได้ยินหรือสื่อความหมาย เพื่อส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิของคนพิการทางการได้ยินให้เข้าถึงหรือรับรู้และใช้ประโยชน์จากรายการของกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ได้อย่างเสมอภาคแก่ชนบุคลทั่วไป และใช้หลักสูตรเป็นต้นแบบของการเรียนรู้ตลอดชีวิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ สมาคมคนหูหนวกแห่งประเทศไทย ภายใต้การดำเนินงานของศูนย์มีเดียคนหูหนวกไทย จึงขอแต่งตั้งคณะกรรมการโครงการหลักสูตรการเรียนรู้เรื่องการเข้าถึงหรือรับรู้และใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสารผ่านกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์สำหรับคนพิการด้านการได้ยินหรือสื่อความหมายจำนวน 9 คน ดังมีรายนามต่อไปนี้

1. นายวัชรินทร์	ชาลี	ประธานคณะกรรมการ
2. ผศ.ดร.ประกายกาวิล	ศรีจินดา	กรรมการ
3. ผศ.สุปราณี	วัฒนสิน	กรรมการ
4. ผศ.ชินรส	ถิ่นวิไลสกุล	กรรมการ
5. ผศ.ดร.พ.ต.อ.ไกรวุฒิ	วัฒนสิน	กรรมการ
6. ผู้อำนวยการองค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะ
แห่งประเทศไทย หรือผู้แทน		กรรมการ
7. ผู้อำนวยการสำนักับเรื่องร้องเรียนและคุ้มครองผู้บริโภค
ในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ (กสทช.) หรือ ผู้แทน		กรรมการ
8. นางสาวสุดารัตน์	เมฆฉาย	กรรมการ
9. นางสาวแก้วกุล	ตันติพิสิฐกุล	กรรมการ
10. นายธนภัทร	มหาวนากุล	กรรมการและเลขานุการ

/อำนาจหน้าที่...

อำนาจหน้าที่

1. จัดทำและพัฒนาหลักสูตรการรู้เท่าทันสื่อสำหรับคนพิการทางการได้ยินให้เกิดการส่งเสริมและคุ้มครอง สิทธิของคนพิการและคนด้อยโอกาสให้ใช้ประโยชน์จากรายการของกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ได้ อย่างเสมอภาคกับบุคคลทั่วไป ได้อย่างแท้จริง
2. กำกับและติดตามการดำเนินงานตามแผนงานโครงการหลักสูตรการเรียนรู้เรื่องการเข้าถึงหรือรับรู้ และใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสารผ่านกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์สำหรับคนพิการด้านการได้ยินหรือสื่อความหมาย
3. จัดทำข้อเสนอแนะแนวทางที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานโครงการหลักสูตรการเรียนรู้เรื่องการเข้าถึงหรือรับรู้และใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสารผ่านกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์สำหรับคนพิการด้านการได้ยินหรือสื่อความหมาย
4. ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

ทั้งนี้ นับตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ 24 พฤศจิกายน 2565

(นายจิตยุทธ บุณนาค)

นายกสมาคมคนหูหนวกแห่งประเทศไทย

ภาคผนวก 2

วิดีโอการมีส่วนร่วมในสื่อ การประกวด Idea Contest

โดยคนพิการทางการได้ยินที่ได้เข้ารับการอบรม

สื่อวีดิโอการประกวด การมีส่วนร่วมในสื่อ จัดทำโดยคนพิการทางการได้ยิน
การจัดอบรมแกนนำในการเสริมสร้างทักษะการรู้เท่าทันสื่อสำหรับคนพิการทางการได้ยิน
และถอดบทเรียน รุ่นที่ 1

กลุ่ม 1

ลิงก์ : <https://drive.google.com/file/d/1ge-wjcNSeP3-pfOypbQVtG7t7HsZNIGR/view>

กลุ่ม 2

ลิงก์ : <https://drive.google.com/file/d/10YqXQcxE2yynxPjFSYTXtf01x3b7OPVp/view>

กลุ่ม 3

ลิงก์ : https://drive.google.com/file/d/1HB_N6UPWEccu8AK6KLIbTAbj4V62x_iN/view

กลุ่ม 4

ลิงก์ : <https://drive.google.com/file/d/1ZWUZA00oQJMYsvwfAZHqxd6gMj8Gcoq/view>

กลุ่ม 5

ลิงก์ : https://drive.google.com/file/d/17xCTiRvUkXhz6vXiCJsAP4CC0B_Qr4XE/view

การจัดอบรมแกนนำในการเสริมสร้างทักษะการรู้เท่าทันสื่อสำหรับคนพิการทางการได้ยินและถอด
บทเรียน รุ่นที่ 2

กลุ่ม 1

ลิงก์: <https://drive.google.com/file/d/1DL9p-6Fbg5yBPqSv37dvEnmT8yrbibSX/view>

กลุ่ม 2

ลิงก์: https://drive.google.com/file/d/1ccJbGdk3k2S0RCWCmU3ug-2hB_wAZYN/view

กลุ่ม 3

ลิงก์: <https://drive.google.com/file/d/1X8Ok777owuaR5Zeq3hzJ3ED40iZajVaQ/view>

กลุ่ม 4

ลิงก์: <https://drive.google.com/file/d/1gs0H2SCsweQYff5T0wqHi8SHNUQKirOb/view>

กลุ่ม 5

ลิงก์: https://drive.google.com/file/d/1DT7PswaUKYeQFFgeR9C1gbHEHW77gw_/view

การทดลองนำหลักสูตรรู้เท่าทันสื่อสำหรับคนพิการทางการได้ยินมาใช้ฯ ภาคกลาง

กลุ่ม 1

ลิงก์: https://drive.google.com/file/d/17S4Tkt_Zid5IJW8tgAU-gTvOSKaK0Pww/view

กลุ่ม 2

ลิงก์: https://drive.google.com/file/d/1XRvLtuL9kBDgluHNskjYemYq_aeBul2G/view

กลุ่ม 3

ลิงก์: https://drive.google.com/file/d/1BJUCa_kdCdP54G0n6ZsTLY6izYpGYgca/view

กลุ่ม 4

ลิงก์: <https://drive.google.com/file/d/13pvTm9Pfka1oDlowFRuHL4LQJnjBE1C9/view>

กลุ่ม 5

ลิงก์: <https://drive.google.com/file/d/14JrrmWLEI0CgUpjNgjdmxQN4e4UESpoq/view>

การทดลองนำหลักสูตรรู้เท่าทันสื่อสำหรับคนพิการทางการได้ยินมาใช้ฯ ภาคใต้

กลุ่ม 1

ลิงก์ : https://drive.google.com/file/d/1hCFgw6_8Dpto_Lne0UMHbSMYAlWrUEJr/view

กลุ่ม 2

ลิงก์ : <https://drive.google.com/file/d/10LolF6Y8IYvkgAl5jDSAmSyVGdu3sn30/view>

กลุ่ม 3

ลิงก์ : <https://drive.google.com/file/d/1fMSG-XyOlZ2iFnFI8oTiz2DBTdZ8PGbs/view>

กลุ่ม 4

ลิงก์ : <https://drive.google.com/file/d/1AAwmgvZkvYJzmi5tQJXDzehoDamFKSJD/view>

กลุ่ม 5

ลิงก์ : <https://drive.google.com/file/d/1l4uOeDz7anJ1ETYLGZlvTWirm-UYwwkF/view>

การทดลองนำหลักสูตรรู้เท่าทันสื่อสำหรับคนพิการทางการได้ยินมาใช้ฯ ภาคเหนือ

กลุ่ม 1

ลิงก์ : <https://drive.google.com/file/d/1yUqQQ4758pLBJlr-LMDnWEtiYtvFN19q/view>

กลุ่ม 2

ลิงก์ : https://drive.google.com/file/d/1GrM3IRG_d22mwuLXlr8m4oJzetzp3ZAuk/view

กลุ่ม 3

ลิงก์ : <https://drive.google.com/file/d/1Eohl-6Sy5keUui9wieTSK-xQNO02CvQy/view>

กลุ่ม 4

ลิงก์ : <https://drive.google.com/file/d/1B22mE5jm8FjxlxKVse2nf11dVJ-241t8/view>

กลุ่ม 5

ลิงก์ : <https://drive.google.com/file/d/1vntP7gKRcb9X7WhPoPse86RLWQ5iFHAr/view>

การทดลองนำหลักสูตรรู้เท่าทันสื่อสำหรับคนพิการทางการได้ยินมาใช้ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
กลุ่ม 1

ลิงก์ : https://drive.google.com/file/d/1FdNH5z_a89tOC04p2j5wNfeD5tFPevTS/view

กลุ่ม 2

ลิงก์ : <https://drive.google.com/file/d/1xOFjCm-G78ZriDmFjD7WdhXfm4T8mBOK/view>

กลุ่ม 3

ลิงก์ : https://drive.google.com/file/d/1gxiWBGw0pGZOX28NcxQ0GEGNR6eRkam_/view

กลุ่ม 4

ลิงก์ : https://drive.google.com/file/d/1QbqwLXUpBB_zBaS3xBQxZQ0glf3zyqF0/view

กลุ่ม 5

ลิงก์ : https://drive.google.com/file/d/1gfcADWhgC6IRUV3sY8YilAMcma_tEBn1/view

การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์สื่อวิดีโอการมีส่วนร่วมในสื่อผ่านช่องทางออนไลน์

ศูนย์มีเดียคนหนองบัว
14 กรกฎาคม 2023 · 🌐

รู้เท่าทันสื่อ ตอนที่ 10 เรื่อง คิด ก่อน ทำ ชัวร์ Cyberbullying
ดูคลิปเต็ม ได้ที่ link: <https://youtu.be/iOUD0NxzHO8>
#รู้เท่าทันสื่อ #ศูนย์มีเดียคนหนองบัว #สมาคมคนหนองบัวแห่งประเทศไทย

รู้เท่าทันสื่อ ตอนที่ 10 เรื่อง คิดก่อน ทำชัวร์ Cyberbullying

👍❤️ นิตยา ท้าวทา, Mr.Kan Arthayukti และ คนอื่นๆ อีก 98 คน 2 ความคิดเห็น แชร์ 2 ครั้ง

👍 ถูกใจ 💬 แสดงความคิดเห็น ➦ แชร์

สมาคมคนหนองบัวแห่งประเทศไทย
9 กรกฎาคม 2023 · 🌐

รู้เท่าทันสื่อ ตอนที่ 5 เรื่อง การเมือง
ดูคลิปเต็ม ได้ที่ link: <https://youtu.be/2egayJjblc>
#รู้เท่าทันสื่อ #ศูนย์มีเดียคนหนองบัว #สมาคมคนหนองบัวแห่งประเทศไทย

รู้เท่าทันสื่อ ตอนที่ 5 เรื่อง การเมือง

👍❤️ LeWw Worallukkhana, Mik Waw Jazz และ คนอื่นๆ อีก 66 คน 1 ความคิดเห็น แชร์ 2 ครั้ง

👍 ถูกใจ 💬 แสดงความคิดเห็น ➦ แชร์

ภาคผนวก 3
ประมวลภาพกิจกรรม

ประมวลภาพกิจกรรมการดำเนินงานโครงการ

ประมวลภาพกิจกรรมการดำเนินงานโครงการ

ประมวลภาพกิจกรรมการดำเนินงานโครงการ

ประมวลภาพกิจกรรมการดำเนินงานโครงการ

